

Program for Kommunalbestyrelsens budgetseminar tirsdag den 27. august 2024 i Rådhusalen

Kommunalbestyrelsens budgetseminar finder sted tirsdag den 27. august 2024 kl. 13.00 i Rådhusalen, og seminaret forventes at forløbe som skitseret i nedenstående program. De anførte tidspunkter er ca. tidspunkter.

13.00 – 13.05	Velkomst og indledning v/borgmester Bo Hansen
13.05 – 13.20	Forventet regnskab 2024 jf. koncernrapport pr. 30. juni 2024
13.20 – 14.40	Status budget 2025 - Præsentation af budgetmappen - Præsentation af indtægts- og udgiftsbudgettet
14.40 – 15.00	Pause
15.00 – 15.30	Præsentation af Direktionens forslag til 1. behandling
15.30 – 15.45	Opsamling og det videre forløb
16.00 – 17.00	Gruppemøder
17.00	Kommunalbestyrelsesmøde

Deltagere:

Kommunalbestyrelsen. Partierne har mulighed for at invitere 1-2 personer med fra baglandet.
Direktion.
Medarbejderrepræsentanter fra HMU.
Medarbejdere fra Staben.

Budgetnotat Teknisk budget 2025 – 28

Resumé:

Budgetlægningen for budget 2025-28 tager udgangspunkt i et teknisk budget, som er i økonomisk balance og overholder den økonomiske politik.

Der er luft i servicerammen på ca. 100 mio. kr. til yderligere tiltag, men modsat overskrides anlægsrammen med tilsvarende beløb. Kommunes likviditet hører til blandt landets laveste og rummer kun plads til mindre udvidelser.

Den vejledende serviceramme levner plads til demografi m.v. for knap 100 mio. kr. forudsat, at det kan rummes i kommunens likviditet. Omfanget af fagudvalgenes fremsendte temaer og ændringer som følge af den demografiske udvikling udgør i 2025 ca. 43 mio. kr.

Som led i den faseopdelte budgetproces har KL udmeldt en *vejledende bruttoanlægsramme på kommuneniveau*. Svendborg Kommunes ramme udgør 168 mio. kr., hvor rammen i det tekniske budget udgør 274,5 mio. kr. Der forestår derfor betydelige prioriteringer på anlægsbudgettet med henblik på reduktion, som også er nødvendige af hensyn til kommunens likviditet.

Kommunens likviditet ligger alle år over den økonomiske politiks målsætning om, at den gennemsnitlige likviditet skal udgøre minimum 125 mio. kr.

Svendborg Kommune har dog den 7. laveste gennemsnitlige likviditet pr. indbygger blandt landets 98 kommuner. Pr. 31. marts 2024 udgør den gennemsnitlige likviditet 2.446 kr. pr. indbygger. KL anbefaler, at en kommunes likviditet ikke kommer under 3.000 kr. pr. indbygger, da kommunens handlerum ellers vil være begrænset, og kan kræve en hård økonomisk opbremsning til imødegåelse af uforudsete udfordringer. Hvis Svendborg Kommune skal leve op til anbefalingen, kræver det, at likviditeten skal udgøre ca. 180 mio. kr.

Jf. budgetproceduren udarbejder Direktionen budgetforslag til 1. behandling, der giver et bud på et budget i balance i tråd med kommunens økonomiske politik.

Indledning:

Budgetnotatet redegør for det økonomiske udgangspunkt for budgetlægningen for 2025-28, som ligger til grund for de kommende politiske forhandlinger.

I økonomiaftalen opreguleres kommunernes serviceramme med 3,4 mia.kr., der bl.a. er afsat til stigende udgifter vedr. befolkningsudviklingen og det specialiserede socialområde. Dog skal kommunerne selv være med til at finansiere 0,24 mia. kr. vedr. besparelser på administration.

Løft af servicerammen og den medfølgende statslige finansiering udgør 32 mio. kr. for Svendborg Kommune og skal ses i sammenhæng med, at fagudvalgene har opgjort deres behov for at få tilført ekstra ressourcer til demografi til 3,1 mio. kr. På det specialiserede socialområde er der tilført 10,5 mio. kr., som modsvares af tilsvarende indtægt under overførselsudgifter. Hertil kommer særlige poster på ældreområdet, som samlet udgør 13,1 mio. kr. i 2025, og som ikke er indarbejdet i det tekniske budget.

Kommunernes samlede anlægsramme er øget med 1,2 mia. kr. i forhold til 2024. Det aftalte niveau omfatter ekstraordinært løft på 0,6 mia. kr. i 2025 til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet på socialområdet, samt 0,9 mia. kr. til investeringer i faglokaler på folkeskolens område.

Budgetnotat Teknisk budget 2025 – 28

Overholdelse af service- og anlægsrammen forventes også i år at blive en stor udfordring for den faseopdelte budgetproces, hvor KL skal sikre, at kommunerne under ét lever op til den indgåede aftale. I forlængelse heraf har KL udmeldt en vejledende ramme for, hvad den enkelte kommune må bruge på service- og anlægsudgifter.

Svendborg Kommunes vejledende serviceramme er beregnet til 3.267,1 mio. kr. Serviceudgifterne jf. det tekniske budget udgør 3.168,7 mio. kr., og der er således knap 100 mio. kr. op til den udmeldte servicerammeandel. En udnyttelse heraf forudsætter dog den fornødne likviditet.

Svendborg Kommunes bruttoanlægsramme udgør i 2025 i alt 253,4 mio. kr. ekskl. udgifter til ældreboliger og forventede overførsler fra 2024, og set i lyset af den vejledende ramme udgør 168 mio. kr., samt kommunes likviditet, er der behov for en betydelig reduktion af anlægsbudgettet i 2025.

Der knytter sig forsat nogle usikkerheder, som først afklares de kommende måneder, herunder svar på kommunes ansøgning om særtilskud og lån, samt valg af statsgaranti/selvbudgettering. Ligeledes er 40 mio. kr. af kommunens statstilskud betinget af overholdelse af de aftalte rammer for service og anlæg set for kommunerne under ét.

Som følge af kommunes vanskelige situation med lav likviditet, lavt beskatningsgrundlag og høj gæld er der søgt om lån på 47,9 mio. kr. fra den ordinære lånepulje, og 26,7 mio. kr. vedr. lånepulje til vanskeligt stillede kommuner. Der er ansøgt om tilskud på 20 mio. kr. fra puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner, idet kommunen har et beskatningsgrundlag, der er lavere end landsgennemsnittet og forholdsvis høje sociale udgifter.

Vurdering af det økonomiske råderum:

Nedenstående resultatoversigt viser en sammenfatning af budget 2025-28 tilpasset nærværende budgetnotat. I resultatoversigten er indarbejdet ændringer som følge af tidligere politiske beslutninger, nyt indtægtsbudget baseret på befolkningsprognosen og statsgaranti, samt afledte konsekvenser på udgiftssiden som følge af kommuneaftalen.

I vedlagte bilag 2 er der kort redegjort for de væsentligste ændringer, som pt. er indarbejdet i det tekniske budget.

Budgetnotat Teknisk budget 2025 – 28

Tabel 1: Resultatoversigt jf. teknisk budget 2025-28

RESULTATOVERSIGT							
Budget 2025 - 2028 - direktion 15.8.2024							
Udvalgsrammer budgetnotat august. Til budgetmappen							
	Regnskab	Forventet regnskab 2024	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget
1.000 kr.	2023	pr. 30.6.2024	2024	2025	2026	2027	2028
Indtægter i alt	-4.391.200	-4.656.658	-4.641.630	-4.844.846	-5.047.479	-5.235.431	-5.411.458
Serviceudgifter i alt	2.929.300	3.094.400	3.081.858	3.167.994	3.205.847	3.209.637	3.210.461
Overførselsudgifter	1.234.700	1.296.400	1.335.032	1.406.684	1.436.551	1.454.048	1.472.186
Pris- og lønreserver	0	0	0	0	141.193	289.142	452.616
Driftsudgifter i alt	4.164.000	4.390.800	4.416.890	4.574.678	4.783.591	4.952.827	5.135.263
Renteudgifter	10.500	15.100	17.865	18.947	19.286	22.182	19.300
Resultat af ordinær virksomhed	-216.700	-250.758	-206.874	-251.221	-244.603	-260.422	-256.895
Anlægsudgifter i alt	180.700	190.100	140.045	263.811	151.630	96.977	92.157
Pris- og lønreserver	0	0	0	0	3.791	4.909	7.086
Anlæg i alt	180.700	190.100	140.045	263.811	155.421	101.886	99.243
Resultat af skattefinansieret område	-36.000	-60.658	-66.829	12.590	-89.182	-158.536	-157.652

	Regnskab	Forventet	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget
Finansieringsoversigt i 1.000 kr.	2023	pr. 30.6.2024	2024	2025	2026	2027	2028
Resultat af skattefinansieret område	-36.000	-60.658	-66.829	12.590	-89.182	-158.536	-157.652
Afdrag vedr. lån til skattefin. gæld	119.000	114.300	113.527	120.289	122.842	121.151	123.604
Lånoptagelse	-30.900	-112.900	-40.116	-90.280	-41.482	-24.432	-21.870
Finansforskydninger	27.700	-20.800	1.717	-15.551	-4.105	-4.320	-4.320
Ændring af likvide aktiver	79.800	-80.058	8.299	27.048	-11.927	-66.137	-60.239
Gennemsnitlig likviditet ultimo (365 dage)	165.225	0	180.000	162.327	154.766	193.798	256.986

+ = udgift, - = indtægt

I den økonomiske politik er det fastlagt, at driftsoverskuddet som minimum skal udgøre 170 mio. kr.

Den foreløbige resultatoversigt viser, at driftsoverskuddet i 2025 vil udgøre 251,2 mio. kr. og ligger på stort set samme niveau i overslagsårene 2026-28.

Under finansiering indgår 32 mio. kr. vedr. kommunens andel af løft i servicerammen til udgifter vedr. demografi og det specialiserede socialområde m.m. De beregnede, afledte udgifter for Svendborg Kommune er opgjort til 3,1 mio. kr. vedr. demografi, som ikke er indarbejdet i udgiftsbudgettet jf. principper for rammestyring.

Vedr. det specialiserede socialområde er der indarbejdet en merudgift på 10,5 mio. kr., som modsvares af merindtægt vedr. refusion dyre enkeltsager på 10,5 mio. kr., hvor kommunen under finansiering/bloktilskud er reduceret med ca. 18 mio. kr.

Servicerammen skal på landsplan overholdes for at undgå sanktion i bloktilskuddet både ved budgetvedtagelsen og ved regnskabsaflæggelsen.

Servicerammen udmeldes ikke på kommuneniveau, men KL har som følge af den faseopdelte budgetproces udarbejdet vejledende serviceramme for landets kommuner, og for Svendborg Kommune er den beregnet til 3.267,1 mio. kr. Serviceudgifterne jf. det tekniske budget udgør 3.168,0 mio. kr., og der er således knap 100 mio. kr. op til den udmeldte servicerammeandel. En udnyttelse heraf forudsætter dog den fornødne likviditet.

Jf. den økonomiske politik er det ligeledes fastlagt, at der skal ske en gradvis afvikling af kommunens gæld (afdrag fratrukket lånoptagelse).

Budgetnotat Teknisk budget 2025 – 28

I 2025 nedbringes gælden med 30,0 mio. kr., i 2026 med ca. 81 mio. kr., i 2027 med ca. 97 mio. kr. og i 2028 med ca. 102 mio. kr. Den høje gældsafvikling kan primært henføres til, at kommunens lånoptagelse alene baseres på anlægsbudgettet, hvortil der er automatisk låneadgang, mens afdrag stort set ligger på uændret niveau jf. uomgængelig gældsafvikling.

Reducering af kommunens gæld er i overensstemmelse med kommuneaftalen, hvor Regeringen og KL er enige om, at kommunerne skal anvende en del af deres likviditet til at nedbringe deres gæld.

Den gennemsnitlige kassebeholdning skal jf. den økonomiske målsætning udgøre 125 mio. kr.

Svendborg Kommunes gennemsnitlige likviditet pr. indbygger har gennem flere år hørt til blandt landets laveste. Pr. 31. marts 2024 udgør den gennemsnitlige likviditet 2.446 kr. pr. indbygger, som placerer kommunen på en plads som nr. 91 blandt landets 98 kommuner.

KL anbefaler, at en kommunes likviditet ikke kommer under 3.000 kr. pr. indbygger, da kommunens handlerum ellers vil være begrænset, og kan kræve en hård økonomisk opbremsning. Hvis Svendborg Kommune skal leve op til anbefalingen, kræver det at likviditeten skal udgøre ca. 180 mio. kr.

I 2023 var kommunens likviditet faldende, hvilket også var gældende for 85 øvrige kommuner. Forklaringen på denne udvikling er blandt andet, at kommunerne i 2022 har afholdt en række udgifter vedr. krigen i Ukraine samt covid-19, hvor kommunerne først blev kompenseret i de sidste 3 mdr. i 2023. Hertil kommer stigende overførselsudgifter, manglende kompensation vedr. de høje prisstigninger i efteråret 2022, øgede anlægsudgifter, samt ekstraordinær træk vedr. Svendborg Kraftvarme.

I 2024 har likviditeten det første halvår været stigende. På baggrund heraf samt seneste skøn over likviditetsudviklingen for resten af 2024 forventes likviditeten at udgøre ca. 180 mio. kr. ultimo 2024. Skønnet skal bl.a. ses i lyset af usikkerheder vedr. det endelige regnskab for 2024, samt usikkerhed i udviklingen i den internationale økonomi, bl.a. som følge af stigende konflikter i verden.

Ud fra det tekniske budget 2025-28 *ekskl.* udgifter afledt af demografi, særlige poster samt fagudvalgenes fremsendte temaer/ønsker til budget 2025 skønnes likviditeten ved udgangen af 2025 at udgøre 162,3 mio. kr., i 2026 154,8 mio. kr., i 2027 ca. 194 mio. kr. og knap 257 mio. kr. ved udgangen af 2028.

Usikkerheder:

Der er relativ få usikkerheder tilknyttet indtægtssiden. Der er usikkerhed vedrørende særtilskud og lånedispensationer, hvor svar på kommunens ansøgninger først forventes at foreligge ultimo august/primo september.

Ca. 40 mio. kr. af kommunens statstilskud er betinget af kommunernes samlede aftaleoverholdelse vedr. rammen for serviceudgifter og anlæg, og evt. sanktion kendes først efter budgetvedtagelsen.

På udgiftssiden er der knyttet en vis usikkerhed til de afledte effekter af krigen i Ukraine, samt tilhørende statslig kompensation, som ophører med udgangen af 2024. Samtidig er der fortsat usikkerhed om den fremtidige indretning af den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet. Hertil kommer, at det fortsat er

Budgetnotat Teknisk budget 2025 – 28

usikkert, hvordan overgang til ny ejendomsskatte vurdering vil påvirke kommunes likviditet de kommende år.

Kommunen har løbende optaget lån til finansiering af de årlige indefrysingsbeløb vedr. grundskyld. Efter at opgaven er overgået til SKAT, forventes det, at staten på et senere tidspunkt vil godtgøre kommunen for den samlede saldo, og at kommunen efterfølgende skal indfri de optagne lån, som i alt udgår godt 120 mio. kr.

Usikkerheder og udeståender budget 2025-28:

- **Lånedispensation og særtilskud:** Ikke budgetlagt, men svar på ansøgning kendes først ultimo august/primio september.
- **Overholdelse af service- og anlægsrammen.**
- **Krigen i Ukraine:** Fortsat udgifter samt omfang af statslig kompensation.
- **Kommunal medfinansiering:** Usikkerhed om konsekvensen af ny model for medfinansiering, som forventes at foreligge i 2026.
- **Statsgaranteret udskrivningsgrundlag eller selvbudgettering**
- **Indtægter fra grundskyld usikker pga. ny ejendomsskatvurdering**
- **Tilbagebetaling af gæld vedr. optaget lån til ejendomsskatter**

Indtægtsbudgettet:

Befolkningstallet jf. det udmeldte statsgarantigrundlag for 2025 er faldet med 42 borgere i forhold til forventningen i Budget 2024 (sept. 2023). Vedr. overslagsårene 2026-2028 er befolkningstallet opgjort ud fra kommunens seneste befolkningsprognose fra april 2024. Dette betyder, at befolkningstallet for 2026 er reduceret med 190 borgere, 355 borgere i 2027 og 375 borgere i 2028.

Dette betyder, sammen med en svagere vækst i skattegrundlaget end tidligere forventet, at skatteindtægterne vil være lavere end forudsat ved sidste års budgetlægning.

I nedenstående tabel 2 er de samlede indtægter for 2025 samt for overslagsårene 2026-2028 vist. Tallene er baseret på Indenrigsministeriets tilskudsmeddelelse for 2025 (det statsgaranterede udskrivningsgrundlag) samt for overslagsårene 2026-2028 en fremskrivning ud fra statsgarantigrundlaget for 2025.

Tabel 2: Samlede indtægter 2025-2028 i forhold til budgetoverslagsår i Budget 2024

(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Budget 2025	-4.844.846	-5.047.479	-5.235.431	-5.411.458
BO2025	-4.848.750	-5.079.930	-5.323.841	-5.580.909
Ændring i alt	3.904	32.451	88.410	169.451

Note: "-" angiver merindtægt, "+" mindreindtægt.

Det skal bemærkes, at KL i september udsender en opdateret udgave af tilskudsmodellen på baggrund af Regeringens Økonomiske Redegørelse, der foreligger ultimo august. Dette kan medføre ændringer for overslagsårene.

Budgetnotat Teknisk budget 2025 – 28

Tabel 3: Ændringer fordelt på indkomstarter

(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Indkomstskat	18.504	82.924	110.220	218.962
Grundskyld	3.387	3.293	6.722	3.015
Øvrige skatter	1.317	-5.094	-7.060	-2.713
Tilskud og udligning	-19.304	-48.672	-21.472	-49.813
Ændring i alt	3.904	32.451	88.410	169.451

Note: "-" angiver merindtægt, "+" mindreindtægt.

Ændringer til budget 2025

I forhold til eksisterende budgetramme for 2025 er der tale om et fald i de samlede indtægter i 2025 på 3,9 mio. kr.

I forhold til de eksisterende budgetrammer for indkomstskat er der tale om en nedgang på 18,5 mio. kr. Heraf skønnes de 9,7 mio. kr. at kunne henføres til en lidt lavere vækst i beskatningsgrundlaget og udviklingen i indbyggerantallet. Staten har foretaget en modregning i det statsgaranterede skattegrundlag for 2025 med henvisning til at en række kommuner, som valgte selvbudgettering i 2024, også valgte at budgettere med større skatteprovenu end det, som fremgik af statsgaranti-grundlaget for 2024. Modregningen udgør 875 mio. kr. på landsplan hvoraf Svendborgs andels udgør 8,8 mio. kr.

Indtægterne fra grundskyld vil være 3,4 mio. kr. lavere og for øvrige skatter er der tale om et fald på 1,3 mio. kr. i forhold til de nuværende budgetrammer.

Til gengæld vil der være en stigning i indtægterne fra udligning og tilskud. Der forventes ekstra 19,3 mio. kr. på dette område. Dette skyldes primært, at nettoeffekten af kommuneaftalen for 2025 efter fradrag af ændringerne på budgetgarantiposterne er, at bloktilskuddet for 2025 er steget med 24,6 mio. kr. mens de samlede indtægter fra den mellemkommunale udligning vil falde med 5,4 mio. kr. i forhold til den nuværende budgetramme.

Udvikling i overslagsårene

Udviklingstendenserne i tallene for 2025 forventes at fortsætte i overslagsårene 2026-2028. Da der er forudsat en positiv befolkningsudvikling i perioden 2025-2028, og der årligt er en vækst i skattegrundlaget, vil de samlede indtægter være stigende. Væksten i skattegrundlaget skønnes dog nu at blive lavere sammenlignet med de forudsætninger, der lå til grund for Budget 2024 og derfor vil skatteindtægterne være faldende i forhold til de nuværende budgetrammer.

Indtægterne fra grundskyld er reduceret i forhold til de nuværende budgetrammer. Dette skyldes, at de nye skøn fra Vurderingsstyrelsen over skattegrundlaget (de nye ejendomsvurderinger) nu er lavere sammenlignet med skønnet fra august 2023.

Indtægterne fra selskabsskat forventes at være stigende i 2026 og 2027. Dette slår også igennem på lokalt plan om end der forventes en svagere udvikling lokalt, da en stor del af indtægtsfremgangen kommer fra selskaber, som ikke er repræsenteret i Svendborg Kommune.

Indtægterne fra bloktilskud og udligning forventes som følge af befolkningsudviklingen og den forventede prisudvikling at være stigende. Tallene for

Budgetnotat Teknisk budget 2025 – 28

budgetoverslagsår 2027 vil dog være afvigende. Dette skyldes dels, at det er i 2027, at resultatet af kommunens valg af selvbudgettering for 2024 vil blive afregnet og dels at der i 2027 foretages en efterregulering af opkrævet grundskyld for 2024.

Særlige forhold vedr overslagsår 2027

Forv. Resultat af selvbudgettering i 2024:

KL's skatte- og tilskudsmodel giver et skøn over resultatet af selvbudgetteringen for 2024. På nuværende tidspunkt skønnes det, at der i 2024 vil blive tale om følgende ekstra indtægter:

- Ekstra skatteindtægter på 40,2 mio. kr.
- Ekstra udligning på 72,8 mio. kr.

Kommunernes samlede forventede gevinst fra selvbudgettering i 2024 medregnes som en ekstra indtægt hos kommunerne i 2027 og som følge af balanceprincippet vil bloktilskuddet for 2027 derfor alt andet lige blive reduceret med et tilsvarende beløb. Bloktilskuddet i 2027 vil på landsplan blive 10,7 mia. kr. lavere og Svendborg Kommunes andel af det lavere bloktilskud er skønsmæssigt opgjort til 107,9 mio. kr. Den skønnede effekt af Svendborg Kommunes valg af selvbudgettering for 2024 udgør dermed 5,1 mio. kr. Havde Svendborg Kommune valgt statsgaranti for 2024 ville det skønnede resultat være et tab på 107,9 mio. kr. svarende til den beregnede nedgang i bloktilskuddet for 2027.

Det skal understreges, at ovennævnte beløb stadig er baseret på et skøn og derfor kan ændre sig frem mod den endelige opgørelse i maj 2026. De ekstra indtægter fra selvbudgettering for 2024 afregnes med Staten i de tre første måneder af 2027.

Efterregulering af grundskyld for 2024

Efter den nye lovgivning om ejendomsskatter skal der foretages en endelig opgørelse af grundskyldindtægterne i 2024 i maj 2026. Efterreguleringsbeløbet for 2024, som kan være enten positivt eller negativt afregnes i 2027.

På nuværende tidspunkt er efterreguleringsbeløbet for 2024 skønnet til -3,4 mio. kr. Dette skøn er dog fortsat usikkert. Det negative beløb skal ses i sammenhæng med at det nyeste skøn over skattegrundlaget for 2024, som Vurderingsstyrelsen har udsendt i maj 2024, nu er lavere end det skøn fra august 2023, som lå til grund for kommunens budgetterede indtægt fra grundskyld i 2024.

I bilag 2 er der nærmere redegjort for ændringerne i indtægtsbudgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028.

Driftsbudgettet:

Nedenstående oversigt viser ændringer i alt, som er indarbejdet i det tekniske budget vedr. service- og overførselsudgifter.

Tabel 4: Ændringer i forhold til budgetoverslagsårene 2025-28 i Vedtaget budget 2024.

1.000 kr	2025	2026	2027	2028
Serviceudgifter i alt	22.004	25.704	28.598	31.181
Overførselsudgifter i alt	-7.131	-3.764	-3.265	14.883
I alt	14.873	21.940	25.333	46.064

Budgetnotat Teknisk budget 2025 – 28

I vedlagte bilag 2 er vist en oversigt over de væsentligste ændringer, som pt. er indarbejdet i det tekniske budget.

Under serviceudgifter er der blandt andet indarbejdet udgifter vedrørende lov- og cirkulærepragrammets afledte virkninger på udgiftssiden med årligt ca. 9 mio. kr. jf. tabel 6, merudgifter på det specialiserede område med 10,5 mio. kr. årligt, som modsvarer af tilsvarende merindtægt under overførselsudgifter. I henhold til Kommunalbestyrelsens beslutning på mødet den 25. juni 2024 er der indarbejdet udgifter til udvidet brug af FGU på godt 2 mio. kr. i 2025 stigende til knap 7 mio. kr. i 2028.

Vedr. overførselsudgifter er der siden ultimo juni og i forlængelse af kommuneaftalen indarbejdet nedenstående ændringer. I budgetmappens afsnit 5 er der nærmere redegjort for det reviderede skøn for overførselsudgifter.

Tabel 5: Specifikation af budgettrammekorrektionen 2025-2028 vedr. overførselsudgifter.

Mio. kr., 2025-prisniveau	2025	2026	2027	2028
Teknik- og Miljøudvalget	0,5	0,5	0,5	0,5
Borger- og Arbejdsmarkedsudvalget	3,7	8,8	9,3	27,9
Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget	-2,1	-3,2	-3,1	-3,1
Senior-, Social- og Sundhedsudvalget	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5
Økonomiudvalget	-0,6	-0,6	-0,6	
I alt	-6,0	-2,0	-1,4	17,8
<i>Modpost serviceudgifter</i>				
Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget	3,0	3,0	3,0	3,0
Senior-, Social- og Sundhedsudvalget	7,5	7,5	7,5	7,5
<i>I alt modpost</i>	<i>10,5</i>	<i>10,5</i>	<i>10,5</i>	<i>10,5</i>
Samlet ændring	4,5	8,5	9,1	28,3

+ er merudgift, - er mindreudgift

Som følge af stigende udgifter på det specialiserede socialområde for børn og unge (familieafdelingen) forventes en merindtægt på 3,0 mio. kr. vedr. refusion af dyre enkeltsager, som modsvarer af en tilsvarende udgift under serviceudgifter.

Tilsvarende er der under voksen- og handicapområdet indarbejdet en merudgift på 7,5 mio. kr., som modsvarer af tilsvarende indtægt vedr. refusion dyre enkeltsager. Det skal bemærkes, at der herudover forventes en yderligere udgift på 5,5 mio. kr. som følge af overgang fra barn til voksenområdet (demografi).

Kommunernes bloktilskud indeholder kompensation for den udgifts- eller indtægtsmæssige virkning af en lang række lovændringer. I nedenstående tabel er vist en oversigt over de afledte økonomiske konsekvenser vedr. serviceudgifter fordelt på udvalg.

Budgetnotat
Teknisk budget 2025 – 28

Tabel 6: Lov- og cirkulæreprogram til budget 2025-28. (Serviceudgifter)

Fordeling på udvalg:	2025	2026	2027	2028
Økonomiudvalg	-321	-416	-943	-943
Børne-, unge- og uddannelsesudvalg	6.730	6.121	6.593	6.593
Kultur- og fritidsudvalg	0	0	0	0
Senior-, social- og sundhedsudvalg	2.010	2.605	2.276	2.276
Borger- og arbejdsmarkedsudvalg	0	0	0	0
Teknik- og miljøudvalg	180	33	33	33
Erhvervs- og turismeudvalg	0	0	0	0
I alt	8.599	8.343	7.959	7.959

I budgetmappens afsnit 3 er der nærmere redegjort for de poster på lov- og cirkulæreprogrammet, som er medtaget i det tekniske budget.

Anlæg:

Det er i økonomiaftalen forudsat, at de kommunale bruttoanlægsudgifter udgør 20,3 mia. kr. i 2025, og anlægsrammen er for kommunerne under ét øget med 1,2 mia. kr. i forhold til 2024.

Det aftalte niveau omfatter ekstraordinært løft på 0,6 mia. kr. i 2025 til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet på socialområdet, samt 0,9 mia. kr. til investeringer i faglokaler på folkeskolens område.

Hertil lægges en korrektion vedr. anlægsudgifter i forbindelse med sænkelse af klasseløfterne for børnehaveklassen til og med 2. klasse på 55 mio. kr., samt en korrektion på 49,2 mio. kr. vedr. styrkelse af udbredelsen af behandling i eget hjem indenfor sundhedsvæsenet.

Tabel 7: oversigt over anlægsrammen 2025

Elementer i anlægsrammen for 2025	Mio. kr.
Aftalt anlægsramme for 2025	20.300,0
- heraf vedr. botilbudspuljen for 2025	600,0
- heraf vedr. investeringer i faglokaler	888,0
Korrektion vedr. sænkelse af klasseløft	55,0
Korrektion vedr. behandling i eget hjem mv.	49,2
Samlet anlægsramme for 2025	20.404,2

Anlægsrammen 2025 er i lighed med tidligere år underlagt et egentligt løft. Det indebærer, at op til 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud i 2025 er betinget af, at kommunernes samlede budget for bruttoanlæg er inden for rammerne af økonomiaftalen for 2025. Kommunernes regnskab for bruttoanlæg er ikke omfattet af en sanktionsmekanisme i 2025.

Overholdelse af anlægsrammen bliver en stor udfordring for den faseopdelte budgetproces, hvor KL skal sikre, at kommunerne under ét lever op til den indgåede aftale. I forlængelse heraf har KL udmeldt en vejledende ramme for, hvad den

Budgetnotat Teknisk budget 2025 – 28

enkelte kommune må bruge på bruttoanlægsudgifter. Den beregnede ramme for Svendborg er opgjort til 168,0 mio. kr. ekskl. udgifter til ældreboliger, som skal sammenholdes med det tekniske budget, hvor bruttoanlægsudgifterne udgør 253,4 mio. kr. ekskl. forventede overførsler fra 2024.

Kommunens anlægsramme skal ses i sammenhæng med store prisstigninger på området, samt behovet for at udvide kapaciteten på dagtilbuds- og ældreområdet som følge af den store tilflytning, Svendborg Kommune har oplevet de seneste par år. Hertil kommer investeringer til klimatilpasning samt omlægning af kommunens energiforbrug til mere vedvarende energi.

Tabel 8: Væsentlige ændringer, der er indarbejdet i det tekniske budget 2025-28.

1.000 kr	2025	2026	2027	2028
Anlæg i alt	69.918	-9.149	-453	-23.813
Periodisering anlægsbudget 2024-2028	48.782	-13.319	-453	5.068
Byrum omkring UCL - Finansering fra 2024	6.683	6.683		
Tilpasning af overslagsår 2028				-28.881
Bolighandlingsplan - Reduktion af salgsindtægt og udvidelse af bygherreleverancer	-4.900			
Sofielund Plejecenter - Bygherreleverancer	1.900			
12 nye plejehjemspladser Ollerup Plejecenter.	20.073			
Elladeinfrastruktur	-2.620			
Arealer Odensevej/aflastningscenter - anlæg		18.720		
Arealer Odensevej/aflastningscenter - salgsindtægt		-21.233		

Nedenstående figur viser kommunens anlægsbudget 2024 – 2028 inkl. forventede anlægsoverførsler fra regnskab 2024, som er opgjort i forbindelse med periodisering af anlægsbudgettet, som blev godkendt på Kommunalbestyrelsens møde den 28. maj 2024.

I vedlagte bilag 4 er vist oversigt over kommunens anlægsbudget for 2025-28, og i budgetmappens afsnit 7 er de enkelte anlægsprojekter beskrevet.

Tabel 9. Kommunens anlægsbudget 2024-2028. 1.000 kr.

1.000 kr.	Vedtaget budget 2024	Korrigeret budget 2024 (30.6.2024)	Forventede overførsler til 2025	Budget 2025	Budget 2025 med forventede overførsler	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Udgift	162.144	242.718	41.800	274.510	316.310	157.611	99.978	97.552
Indtægt	-22.098	-74.876	-41.100	-10.698	-51.798	-3.468	-3.000	-5.395
Netto	140.046	167.842	700	263.812	264.512	154.143	96.978	92.157

Bemærk: De forventede overførsler til 2025 er ikke endelige!

Som det fremgår, udgør det korrigerede anlægsbudget netto 167,8 mio. kr. i 2024, hvoraf 0,7 mio. kr. pr. 30. juni 2024 forventes overført til 2025. Ved indregning af de forventede overførsler på 0,7. kr. fra 2024 til 2025 udgør anlægsbudgettet i 2025 herefter netto 264,5 kr.

Budgetnotat Teknisk budget 2025 – 28

Lån

I nedenstående tabel er vist de indarbejdede lånoptagelser i det tekniske budget, som er tilpasset anlægsbudgettet.

Tabel 10: Budgetlagt lånoptagelse – skattefinansieret område.

Mio. kr.	2025	2026	2027	2028
<i>Automatisk låneadgang</i>				
- Byfornyelse	-2,3	-0,3	0,0	0,0
- Havne- og færgeudgifter	-13,1	-13,1	-13,1	-13,1
- Havneudvikling	-4,2	-4,2	-4,2	-4,2
- CO2 reduktionsplan	-6,6	-6,6	-7,2	-4,6
- Tilslut. fjernvarme Ollerup m.fl.	-2,1	0,0	0,0	0,0
- Søndre Havn	-20,8	-16,8	0,0	0,0
- Ny el-færge	-31,9	-0,4	0,0	0,0
- Lån Ollerup Plejecenter	-6,6	0,0	0,0	0,0
- Lån Aldersro Plejecenter	-2,7	0,0	0,0	0,0
<i>Lånedispensation – skal søges</i>				
- Lånedispensationer	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	-90,3	-41,5	-24,4	-21,9

Automatisk låneadgang:

Der er automatisk låneadgang til en række anlægsudgifter. Til byfornyelse kan der lånes 95% af anlægsudgifterne. Der er 100% låneadgang til den del af havnens anlægsudgifter, der indgår som et naturligt element i havnens virksomhed, som fysisk er afgrænset til det matrikulerede havneområde.

Lånedispensation:

Svendborg Kommune har ikke fri adgang til at optage lån til kommunens anlægsinvesteringer, men skal hvert år indsende en begrundet ansøgning til Ministeriet for at få adgang til at optage lån – også kaldet lånedispensation. Til budget 2025 kan der søges følgende lånepuljer:

- Den ordinære lånepulje (alle former for anlægsaktiviteter).
- Lånepulje til vanskeligt stillede kommuner.

Kommunen har fremsendt ansøgning om lån på 47,9 mio. kr. vedr. den ordinære lånepulje, og 26,7 mio. kr. vedr. lånepulje til vanskeligt, stillede kommuner. Svar på ansøgningen forventes ultimo august/primo september. Såfremt kommunen opnår lånetilsagn, vil udnyttelse heraf indgå i de kommende budgetforhandlinger.

Særtilskud:

Der er ansøgt om tilskud på 20 mio. kr. fra puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner, idet kommunen har et beskatningsgrundlag, der er lavere end landsgennemsnittet og forholdsvis høje sociale udgifter.

Demografi og temaer:

Efterfølgende er kort redegjort for fagudvalgenes fremsendte budgettemaer samt afledte konsekvenser af den demografiske udvikling, som *ikke* er indarbejdet i det

Budgetnotat Teknisk budget 2025 – 28

tekniske budget, men indgår i de kommende politiske forhandlinger. I budgetmappen afsnit 5 findes en oversigt samt beskrivelse af de fremsendte forslag på driftsområdet.

Demografi og temaer:

I henhold til budgetproceduren har fagudvalgene i foråret drøftet demografi og temaer/ønsker, og nedenstående tabel viser omfanget af fagudvalgenes fremsendte forslag til budget 2025.

Tabel 11: Fagudvalgenes fremsendte forslag til politiske budgetforhandlinger

Mio. kr.	2025	2026	2027	2028
Demografi	4.813	4.813	4.813	4.813
Særlige poster	13.100	13.100	13.100	13.100
Temaer	24.937	24.937	24.937	24.937
I alt udgifter afledt af demografi	42.850	42.850	42.850	42.850

Under finansiering indgår 32 mio. kr. vedr. kommunens andel af løft i servicerammen til udgifter vedr. demografi, det specialiserede socialområde m.m. De beregnede, afledte udgifter for Svendborg Kommune er opgjort til 4,8 mio. kr. vedr. demografi, som ikke er indarbejdet i udgiftsbudgettet jf. principper for rammestyling.

Vedr. det specialiserede område er der indarbejdet en merudgift på 10,5 mio. kr., som modsvares af merindtægt vedr. refusion dyre enkeltsager på 10,5 mio. kr., hvor kommunen under finansiering/bloktilskud er reduceret med ca. 18 mio. kr.

Særlige poster dækker over omlægning af midler til bloktilskud vedr. "Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen", samt nye midler via bloktilskuddet vedr. kvalitetsløft på ældreområdet jf. ældrereformen.

Anlægstemaer:

I henhold til budgetproceduren har fagudvalgene ligeledes drøftet forslag til anlægstemaer, og nedenstående tabel viser fagudvalgenes fremsendte forslag til budget 2025-2028.

Tabel 12: Oversigt nye anlægstiltag, som fagudvalgene har fremsendt som ønsker til budget 2025.

Anlægsoversigt 2025 - 2028				
Udvalgsbehandlede temaer til budgetproces for årene 2025 - 2028 (1.000 kr.)	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
I alt	67.802	84.983	57.217	76.967

I budgetmappen afsnit 7 findes en oversigt samt beskrivelse af de fremsendte temaer på anlægsområdet.

Bilag 1
Tidsplan for budget 2025

Dato	Aktivitet
Medio august	Fagudvalg: Senest på augustmøderne fremsender fagudvalgene beregninger vedr. demografisk udgiftspres samt temaer til budget 2025.
20. august	Økonomiudvalg: Drøftelse med HMU (evt. først 10.9.) Budget 2025 – status. Budgetnotat drøftes. Fastlæggelse af proces for politiske budgetforhandlinger. Program for kommunalbestyrelsens budgetseminar
21. august	Materiale til budgetseminar udsendes
Ultimo august	Svar på ansøgning om lån og særtilskud
27. august	Kommunalbestyrelsen, direktion og MED-Hovedudvalg <i>Budgetseminar:</i> Økonomisk status, gennemgang af budgetmappen. Direktionens budgetforslag til 1. beh.
10. september	Økonomiudvalg: Budgetforslag til 1. behandling Forventet regnskab 2024 jf. koncernrapport pr. 30. juni 2024
12. september	Afholdelse af budgetborgermøde
17. september	Kommunalbestyrelsen: Budgetforslag til 1. behandling
18. september	Alle partier: Opstart på politiske budgetforhandlinger
21. – 22. september	Politiske budgetforhandlinger afsluttes
23. september	Frist for fremsendelse af ændringsforslag senest 23:59
1. oktober	Økonomiudvalg: 2. behandling
8. oktober	Kommunalbestyrelsen: 2. behandling
November og december	Fagudvalg: Bidrag til Service og Økonomi Fagudvalg drøfter implementering af nye budgettiltag.
November/december	Direktion og HMU: Evaluering af budgetproceduren for budget 2025 samt input til budget 2026.
12. december	Økonomiudvalg: Service og Økonomi godkendes Eventuelle udvalgsfordelte besparelsepuljer indstilles til Kommunalbestyrelsen. Evaluering af budgetprocedure budget 2025

Bilag 2 Ændringer til budget 2025 - 28

I det følgende er der redegjort for de væsentligste ændringer, der er indarbejdet i det foreliggende udkast til budget 2025.

Indtægtsbudgettet

I nedenstående tabel er der vist en sammenfatning af *ændringerne* til kommunens nuværende indtægtsbudget (rammerne), som kommuneaftalen for 2025 og KL's nye udgave af skatte- og tilskudsmodellen resulterer i.

Tabel 1: Ændringer fordelt på indkomstarter

(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Indkomstskat	18.504	82.924	110.220	218.962
Grundskyld	3.387	3.293	6.722	3.015
Øvrige skatter	1.317	-5.094	-7.060	-2.713
Tilskud og udligning	-19.304	-48.672	-21.472	-49.813
Ændring i alt	3.904	32.451	88.410	169.451

Note: "-" angiver merindtægt, "+" mindreindtægt.

Indkomstskat

Posten består af indtægter fra indkomstskat og medfinansiering af det skrå skateloft.

Skønnet over indtægter fra indkomstskat er baseret på valg af statsgaranteret skattegrundlag. Regeringens opdaterede skøn over udviklingen i kommunernes skattegrundlag, som fremgår af Økonomisk Redegørelse fra maj 2024, indebærer et svagt fald i beskatningsgrundlaget for 2025. Udviklingen dækker over en øget vækst i 2023 og 2024 og en lavere vækst i 2025. Den lavere vækst i 2025 skal ses i sammenhæng med en lavere lønudvikling i forhold til tidligere forventninger samt et forhøjet beskæftigelsesfradrag fra og med 2025 (skattereform fra december 2023). For overslagsårene 2026-2027 er vækstskønnet sænket med 1,6 og 1,5 procentpoint.

Staten har endvidere foretaget en modregning på 875 mio. kr. i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2025 som følge af at en række kommuner, som har valgt selvbudgettering i 2024, for 2024 har valgt at budgettere med et højere skatteprovenu i forhold til statsgarantien for 2024.

I forhold til de eksisterende budgetrammer er der tale om en nedgang på 18,5 mio. kr. i Svendborg Kommunes budget. Heraf skønnes de 9,7 mio. kr. at kunne henføres til udviklingen i beskatningsgrundlaget og de 8,8 mio. kr. fra modregningen i skattegrundlaget som følge af de forhøjede skatteindtægter fra selvbudgettering i 2024 i visse kommuner.

I 2027 afregnes der med kommuner, som har valgt selvbudgettering for 2024. Baseret på KL's skatte- og tilskudsmodel fra juli 2024 skønnes det, at Svendborg Kommune i 2027 vil få ekstra 40,2 mio. kr. i indkomstskatter. Der er på nuværende tidspunkt stadig tale om et skøn. Det endelige beløb opgøres i maj 2026.

Grundskyld og dækningsafgift

I juni 2023 blev der vedtaget hhv. en ny ejendomsskattelov samt en lov om de afledte effekter heraf. Disse to love udmønter i praksis størstedelen af boligskatteforliget fra 2017 og efterfølgende aftaler fra maj 2018 og maj 2020.

Til og med 2023 blev den kommunale grundskyld beregnet af en afgiftspligtig grundværdi tillagt en reguleringsprocent. Reguleringsprocenten udgør max 7,0

Bilag 2

Ændringer til budget 2025 - 28

pct. for 2021. For 2022 udgør reguleringsprocenten 2,8 pct. for ejerboliger og 4,4 pct. for øvrige ejendomme. For 2023 udgør reguleringsprocenten 2,8 pct. for alle typer ejendomme.

I 2024 er beskatningen af boliger omlagt fra afgiftspligtige grundværdier til beskatning direkte på grundværdien for ejendommen. Den kommunale grundskyldspromille er for årene 2024-2028 fastsat ved lov (fremgår af bilag 1 i Lov om ejendomsskat). For Svendborg Kommune er der fastsat en maksimal grundskyldpromille på 8,8 for ejerboliger. Grundskyldpromillen for produktionsjord må for samme periode maksimalt udgøre samme promille som i 2023. Denne udgjorde 7,2. Opgaven med opkrævning af ejendomsskat er endvidere overgået til Staten med virkning fra 1.1.2024.

Kommunernes indtægter fra grundskyld i 2025-2028 er opgjort ud fra foreløbige skøn fra Skatteministeriet, som er udsendt i maj 2024. Det skal bemærkes at disse skøn fortsat er behæftet med usikkerhed indtil alle boligejere har fået deres nye ejendomsvurderinger.

Vurderingsstyrelsen er stadig i gang med at udsende nye ejendomsvurderinger til boligejerne. Det betyder, at for mange boligejere opkræves grundskylden i 2024 ud fra de gamle ejendomsvurderinger. Når boligejeren modtager den nye ejendomsvurdering for 2020 vil der blive foretaget en efterregulering for årene 2021-2023 i forhold til den foreløbige betalte grundskyld. Denne efterregulering kan være hhv. positiv eller negativ. Men det er kommunerne, der skal foretage efteropkrævningen for 2021-2023. Hovedparten af de nye ejendomsvurderinger forventes udsendt i efteråret 2024 og i 2025-2026 forventes de resterende 0,5 mio. ejendomme (erhvervsjendomme mv.) af blive efterreguleret. Der må derfor påregnes visse udsving i kommunernes indtægter fra grundskyld i de kommende år.

De foreløbige skøn for Svendborg Kommunes indtægter fra grundskyld i 2024 er nu 3,4 mio. kr. lavere end tidligere skønnet. Denne nedgang slår også igennem for overslagsårene 2026-2028 dog med lidt aftagende tendens. Dette skal ses i sammenhæng med at Skatteministeriets nye skøn fra maj 2024 over udskrivningsgrundlaget (ejendomsvurderingerne) er lavere set i forhold til skønnet fra august 2023, som de nuværende rammer er opgjort ud fra.

Efterreguleringsbeløb for 2024:

For 2027 forventes der en yderligere nedgang i indtægterne fra grundskyld, da efterreguleringsbeløbet for 2024 efter den nye lovgivning skal afregnes i 2027. På nuværende tidspunkt er efterreguleringsbeløbet for 2024 skønnet til -3,4 mio. kr. Dette skøn er dog fortsat usikkert.

Neutraliseringsordning for 2021-2023

En del af faldet i indtægterne fra grundskyld vil blive opvejet af stigende indtægter fra bloktilskuddet og stigende udligning. Det fremgår af bemærkninger til den nye ejendomsbeskatningslov, at ingen kommune må tabe eller få en gevinst p.g.a. de nye ejendomsvurderinger. Der er derfor lavet en neutraliseringsordning, som indebærer, at efter at alle boligejere har modtaget deres nye ejendomsvurdering, skal der for årene 2021-2023 laves en beregning af hver enkelt kommunes samlede tab eller gevinst fra hhv. grundskyld, bloktilskud og udligningsbeløb. Har kommunen haft et samlet tab vil der blive udbetalt et ekstra tilskud fra Staten og i tilfælde af en samlet gevinst for kommunen vil denne gevinst skulle afregnes til Staten.

KL er i dialog med hhv. Skatteministeriet og Indenrigsministeriet om de enkelte kommuners manglende mulighed for at kunne foretaget et skøn af den

Bilag 2 Ændringer til budget 2025 - 28

økonomiske effekt af denne neutraliseringsordning. Den endelige tidsplan for opgørelsen af neutraliseringen kendes heller ikke på nuværende tidspunkt.

Øvrige skatter og afgifter:

Posten består af indtægter fra hhv. kommunal andel af selskabsskat, skatter fra manuelt opgjorte dødsboer og forskerskatten.

Selskabsskatten afregnes tre år bagud, således at for 2025 afregnes provenuet fra selskabsskat for indkomståret 2022. Dertil kommer reguleringer for tidligere indkomstår. I forhold til skønnet i sidste års skatte- og tilskudsmodel (sept. 2023) er skønnet over indtægter fra selskabsskat, som afregnes i 2025, nu forhøjet med 600 mio. kr. medens reguleringer for tidligere indkomstår udgør 500 mio. kr. For overslagsårene forventes der en yderligere positiv udvikling i indtægtsgrundlaget.

Indtægterne fra selskabsskat er dog ikke ligeligt fordelt mellem kommunerne lige som der er forskel på indtjeningen i de enkelte brancher. Således hidrører en relativ stor del af indtægtsfremgangen i indkomståret 2022 fra selskaber i medicinalbranchen og energihandelsvirksomheder.

For Svendborg Kommune er det nye skøn over indtægter fra selskabsskat faldet med 1,4 mio. kr. i forhold til budgetrammerne. Faldet kan primært forklares med efterreguleringer af skattebeløb for tidligere indkomstår, som skal afregnes til andre kommuner. For overslagsårene 2026-2028 er det forudsat, at Svendborg følger landsudviklingen hvilket vil medføre stigende indtægter.

Der forventes færre indtægter fra manuelt opgjorte dødsboer. Dette forventes dog opvejet af stigende indtægter fra forskerskatten.

Tilskud og udligning

Indtægter fra tilskud og udligning kan opdeles i tre kategorier: Diverse udligningsordninger, statstilskud og øvrige tilskud. Nettoudgifter til momsrefusionsordning vedrører primært moms af egne huslejeindtægter.

Tabel 2 – Indtægter fra udligning og tilskud

(mio. kr.)	Budget 2025	BO 2025	Ændring
Statstilskud	-838,1	-813,5	-24,6
Diverse udligningsordninger	-450,9	-456,5	5,6
Øvrige tilskud	-238,6	-238,3	-0,3
Momsrefusionsordning	0,7	0,7	0,0
I alt	-1.526,9	-1.507,6	-19,3

Note: Under ændring angiver "-" en merindtægt og "+" en mindreindtægt.

Det fremgår af tabel 2, at indtægterne fra udligning og tilskud stiger med i alt 19,3 mio. kr. i forhold til de nuværende rammer. Dette fordeler sig med et ekstra statstilskud på 24,6 mio. kr., merindtægt fra diverse særtilskud på 0,4 mio. kr. samt en mindreindtægt på 5,7 mio. kr. fra diverse udligningsordninger.

Statstilskud:

Det samlede bloktilskud fra staten til kommunerne for 2025 er jf. årets kommune-aftale opgjort til 84,4 mia. kr. Dette er en stigning på 2,6 mia. kr. i forhold til skønnet for 2025 ved sidste års kommuneaftale.

Ændringen på de 2,6 mia. kr. består af en række delelementer. Balancetilskuddet er steget med 5,4 mia. kr. og budgetgarantiposterne er reduceret med 2,8 mia.

Bilag 2 **Ændringer til budget 2025 - 28**

kr. i forhold til KL's skøn fra sept. 2023. Balancetilskuddet er steget som følge af det aftalte løft i servicerammen på 3,2 mia. kr. Derudover er skøn for udgifter til overførselsudgifter opjusteret med 2,5 mia. kr. Faldet i budgetgarantiposterne skyldes, at den bagudrettede del af budgetgarantien er nedjusteret i forhold til KL's skøn fra sept. 2023.

Af det samlede bloktilskud fragår der midler til særtilskudspuljen jf. § 17 i Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner samt kommunernes andel af finansiering af tilskud til udsatte ø- og yderkommuner. Dette udgør i alt 933,8 mio. kr. Bloktilskuddet til fordeling blandt alle landets kommuner udgør herefter 83,5 mia. kr.

Bloktilskuddet fordeles mellem kommunerne efter indbyggertallet. Svendborgs indbyggertal udgør ca. 1 % af det samlede indbyggertal i Danmark hvilket giver Svendborg et statstilskud på 838 mio. kr. i 2025. Heraf er de 40,1 mio. kr. betinget af at kommunerne under ét overholder rammerne i budgetsituationen vedr. hhv. serviceudgifter og anlæg.

I forhold til budgetrammen for 2025 er Svendborg Kommunes andel af statstilskuddet steget med netto 24,6 mio. kr. Nettoudviklingen skyldes flere forhold.

1. Svendborgs andel af den samlede stigning i bloktilskuddet udgør 26,3 mio. kr.
2. Svendborgs andel af det samlede befolkningstal i Danmark er svagt faldende. Dette forhold gør, at bloktilskuddet til Svendborg falder med 6,7 mio. kr.
3. Budgetrammen for 2025 indeholdt en buffer på 5,0 mio. kr., som blev afsat i budget 2024 for at imødegå de forventede krav i fremtidige kommuneaftaler om administrative besparelser frem mod 2027. Bufferen er af budgetteknisk karakter og påvirker ikke beregningen af statstilskuddet på landsplan.

Bloktilskuddet for overslagsårene 2026-2028 forventes at være stigende i forhold til budgetrammen. Balancetilskuddet vil være faldende i 2026 og 2027 primært som følge af lavere p/l-fremskrivning på serviceudgifterne og stigende indtægter fra den centrale refusionsordning. Det faldende balancetilskud vil dog blive opvejet af en større positiv regulering af posterne under budgetgarantien, som bidrager til at bloktilskuddet til kommunerne forventes at stige i overslagsårene. I lighed med sidste års budget er der for årene 2026-2028 indlagt en negativ budgetbuffer på hhv. 10 mio. kr. i 2026 og 14 mio. kr. i 2027 og 2028 til imødekomme af forventede yderligere krav om administrative besparelser i kommunerne.

For 2027 forventes bloktilskuddet til kommunerne dog at falde. Dette skyldes, at i 2027 afregnes den endelige opgørelse af skatter og udligning med de kommuner, som har valgt selvbudgettering for 2024. Som følge af flere opjusteringer af skattegrundlaget for 2024 under budgetprocessen for 2024 valgte 84 ud af 98 kommuner selvbudgettering for 2024. Der er derfor i KL's skatte- og tilskudsmodel indregnet et samlet merprovenu for disse kommunerne på 10,7 mia. kr. i 2027.

Denne merindtægt medfører jf. balanceprincippet, at bloktilskuddet for 2027 alt andet lige falder. Dermed forventes Svendborgs indtægter fra bloktilskuddet også at falde i 2027 sammenlignet med de øvrige år. Faldet vil dog blive udlignet af de ekstra indtægter fra skatter og udligning, som forventes at blive resultatet af selvbudgetteringen. Det endelige resultat af valget af selvbudgettering for 2024 opgøres endeligt i maj 2026.

Diverse udligningsordninger

Der er fire generelle udligningsordninger. Den mellemkommunale udligningsordning, udligningsordning vedr. indtægter fra selskabsskat, udligningsordning vedr.

Bilag 2 Ændringer til budget 2025 - 28

indtægter fra dækningsafgift på offentligt ejede ejendomme samt udligningsordning vedr. udgifter til udlændinge. Disse fire udligningsordninger vil i 2025 give en samlet indtægt på 450,9 mio. kr. jf. tabel 3.

Tabel 3 - Ændringer i diverse udligningsordninger

(mio. kr.)	Budget 2025	BO 2025	Ændring
Mellemkommunal udligning	-417,4	-425,4	8,0
Udligning selskabsskat	-44,9	-41,7	-3,2
Udligning dækningsafg. off. ejd.	-0,6	-0,6	0,0
Udligning vedr. udlændinge	12,0	11,2	0,8
I alt	-450,9	-456,5	5,6

Mellemkommunal udligning:

I den mellemkommunale udligningsordning foretages der udligning mellem kommunerne ud fra hhv. forskelle i beskatningsgrundlag og forskelle i udgiftsbehov. Den mellemkommunale udligning udgør 417,4 mio. kr. i 2025. Dette er et fald på 8,0 mio. kr. i forhold til budgetrammerne.

Det samlede fald 8,0 mio. kr. kan skyldes mindre udligning af forskelle i beskatningsgrundlag på 40,0 mio. kr. og en stigning i udligningen af forskelle i udgiftsbehov på 32,0 mio. kr. Faldet i udligning af beskatningsgrundlaget skyldes primært at forskellen mellem det lokale skattegrundlag og skattegrundlaget på landsplan er indsnævret i forhold til forventningen ved udarbejdelsen af sidste års budget. Stigningen i udligning af udgiftsbehovet kan primært henføres til at udgiftsbehovet i Svendborg vokser mere end udgiftsbehovet på landsplan.

I 2027 afregnes der med kommuner, som har valgt selvbudgettering for 2024. Baseret på KL's skatte- og tilskudsmodel fra juli 2024 skønnes det, at Svendborg Kommune i 2027 vil få ekstra 72,9 mio. kr. i udligning. Der er på nuværende tidspunkt stadig tale om et skøn. Det endelige beløb opgøres i maj 2026.

Udligning vedr. selskabsskat:

Kommuner, hvor provenuet fra selskabsskat pr. indbygger er lavere end landsgennemsnittet, modtager et tilskud pr. indbygger svarende til 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet.

Stigningen i udligningsbeløbet for 2025 på 3,2 mio. kr. skyldes, at indtægterne fra selskabsskat er steget mere på landsplan end lokalt i Svendborg. Dette gør, at forskellen målt pr. indbygger er steget og dermed stiger udligningsbeløbet.

KL forventer, at indtægterne fra selskabsskat vil stige i 2026 og 2027 og fra 2028 forventes der et lille fald. Da udviklingen i Svendborg traditionelt er svagere end udviklingen på landsplan, vil dette betyde ekstra indtægter fra udligningsordningen vedr. selskabsskat i 2026 og 2027 og omvendt et lille fald i 2028.

Udligning vedr. dækningsafgift på offentligt ejede ejendomme:

Med udligningsreformen er der etableret en udligningsordning vedr. det kommunale provenu fra dækningsafgift på offentligt ejede ejendomme. Kommuner hvis provenu er højere end landsgennemsnittet pr. indbygger yder tilskud til kommuner, hvis provenu pr. indbygger er lavere end landsgennemsnittet.

Der udlignes med 10 pct. af forskellen i forhold til landsgennemsnittet pr. indbygger, hvilket giver en udligning på 0,6 mio. kr. til Svendborg Kommune.

Bilag 2 Ændringer til budget 2025 - 28

Udligning vedr. udgifter til udlændinge:

Udligningsordningen vedrørende udlændinge har til formål at udligne kommunernes gennemsnitlige merudgifter i forbindelse med integration og sprogundervisning mv. til udlændinge.

Svendborg Kommune er nettobidragyder til ordningen. Kommunens bidrag udgør med 12,0 mio. kr. i 2025 og forventes at stige i takt med befolkningsudviklingen.

Diverse tilskud:

Udover indtægter fra de generelle udligningsordninger modtager kommunen en række tilskud til specifikke områder. Tilskuddene fordeles typisk efter antal indbyggere i kommunen.

Tabel 4 - Ændringer i diverse særtilskud

(mio. kr.)	Budget 2025	BO 2025	Ændring
Tilskud til kommuner med små øer	-8,5	-8,2	-0,3
Generelt løft i ældreplejen	-10,6	-10,7	0,1
Øget kvalitet i ældreplejen	-14,1	-14,3	0,1
Værdighed i ældreplejen	-14,8	-14,9	0,1
Bekæmpelse af ensomhed blandt ældre	-1,4	-1,4	0,0
Kvalitet i dagtilbud	-6,2	-6,3	0,2
Finansieringstilskud	-54,5	-54,6	0,1
Tilskud til yderkommuner	-88,5	-88,4	-0,1
Tilskud til perm. skattenedsættelse	-42,7	-42,7	0,0
Komp. for tab vedr. dækningsafgift	-7,7	-7,3	-0,4
Efterregulering af KMF	2,9	2,9	0,0
Bidrag til regional udvikling	7,6	7,7	-0,1
I alt	-238,6	-238,3	-0,3

Kompensationsordning til kommuner med nettotab som følge af ændring i dækningsafgiften:

Som følge af udmøntningen af boligskatteforliget øges provenuet fra dækningsafgift fra erhvervsejendomme fra og med 2024. Det er imidlertid ikke alle kommuner i Danmark, som opkræver dækningsafgift på erhvervsejendomme. Der opstår dermed en skævhed i finansieringen, fordi den øgede indtægt fra dækningsafgiften medfører at bloktilskuddet for alle landets kommuner vil blive reduceret jf. balanceprincippet. Det indgår derfor i kommuneaftalen for 2024, at kommuner, som oplever et nettotab, vil blive kompenseret herfor.

Bloktilskuddet for 2024 er blevet nedjusteret med 724 mio. kr. som følge af en skønnet merindtægt fra dækningsafgift på erhvervsejendomme. Den enkelte kommunes nettotab opgøres som kommunens andel af nedgang i bloktilskuddet minus evt. merprovenu fra dækningsafgift. Svendborg Kommunes kompensation er opgjort til 7,7 mio. kr.

Øvrige særtilskud:

Ændringer i øvrige særtilskud er beskedne. Særtilskuddene opgøres efter forskellige nøgler, som er afhængige af indbyggertallet.

Bilag 2

Ændringer til budget 2025 - 28

Tilskud til nedsættelse af færgetakster:

Tilskuddet til nedsættelse af takster for passager og biler på ø-færgerne er forhøjet med virkning fra 2024 og udgør 0,5 mio. kr. Tilskud til nedsættelse af takster for gods udgør 0,3 Det samlede tilskud til nedsættelse af færgetakster i 2025 udgør dermed 0,8 mio. kr.

Disse tilskud skal dog konteres direkte på området for Havn & Færger, da tilskuddene skal anvendes til nedsættelse af færgetaksterne. Tilskuddene indgår således ikke i ovenstående oversigt.

Bilag 2
Ændringer til budget 2025 - 28

Udgiftsbudgettet

I det tekniske budget er der indarbejdet følgende, væsentligste ændringer:

Ændringer i teknisk budget/basisbudget

1.000 kr	2025	2026	2027	2028
Drift i alt	14.808	21.904	25.234	46.044
<i>Serviceudgifter i alt</i>	21.900	25.646	28.539	31.122
Bevillingsomplacering mellem 2024,2025,2026, ØKU 12.12.23	-691	-708		
Overførsel fra 2023 vedr. BUUU	-1.263			
Refusion vedr. hjemløsereform, overført til overførselsudgifter	500	500	500	500
Tilpasning af overslagsår 2028				1.754
Efterregulering af KMF	-2.896	-2.896	-2.896	-2.896
Det Fælles kommunale Ejendomsstamregister - fra Finansiering	1.108	1.108	1.108	1.108
Køb af SIMAC. Låneoptagelse 13,3 mio. kr. (lånrammen 2023)	-775	-775	-775	-775
Bevillingsomplac.ml. år, Jf. ØK 21.11.2023, se ØD03 i 2024	-935	-818		
Korrektion af besparelser 2024	240	240	240	120
L/C program	8.599	8.343	7.959	7.959
Merudgifter - familieområdet. Modpost overførselsudgifte	3.000	3.000	3.000	3.000
Merudgifter - socialområdet. Modpost overførselsudgifter	7.500	7.500	7.500	7.500
Korrektion trepartsmidler - SOSU	750	750	750	750
Revideret beregning trepartsmidler 9.8.2024 vedr. SOSU	4.614	5.115	5.115	5.115
Udvidet brug af FGU - godkendt KB. 25.6.2024	2.149	4.287	6.038	6.987
<i>Overførselsudgifter i alt</i>	-7.092	-3.742	-3.305	14.922
Brandsikring Aldersro - låneoptagelse	-519	-1.038	-1.038	-1.038
Tilpasning låneydelser ældreboliglån	-96	-217	-340	-713
Refusion vedr. ny hjemløsereform, skal være overførselsudgifter	-500	-500	-500	-500
Tomgangshusleje vedr. ældreboliger	500	500	500	500
Refusion dyre enkeltsager - familieområdet - modpost serviceudgifter	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Refusion dyre enkeltsager - socialområdet. Modpost serviceudgifter	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
Overførselsudgifter BAU	3.700	8.800	9.300	27.900
Forberedende Grunduddannelse (FGU). KL's skøn for Svendborg	923	-187	-127	-127
Seniorjob - revideret budgetudkast	-600	-600	-600	-600
1.000 kr	2025	2026	2027	2028
Anlæg i alt	69.918	-9.149	-453	-23.813
Periodisering anlægsbudget 2024-2028	48.782	-13.319	-453	5.068
Byrum omkring UCL - Finansiering fra 2024	6.683	6.683		
Tilpasning af overslagsår 2028				-28.881
Bolighandlingsplan - Reduktion af salgsindtægt og udvidelse af bygherreleverancer	-4.900			
Sofielund Plejecenter - Bygherreleverancer	1.900			
12 nye plejehjemspladser Ollerup Plejecenter.	20.073			
Elladeinfrastruktur	-2.620			
Arealer Odensevej/aflastningscenter - anlæg		18.720		
Arealer Odensevej/aflastningscenter - salgsindtægt		-21.233		

Note: Opgjort ekskl. økonomiske konsekvenser som følge af pris- og lønfremskrivning, som er beskrevet nedenfor.

Bilag 2
Ændringer til budget 2025 - 28

1.000 kr	2025	2026	2027	2028
Renter, Finansiering, finansforskydninger m.m.	-6.218	38.789	92.925	-238.765
<i>Renter</i>				
Lån 15 mio. kr. Likviditet ejd.skatte	435	392	347	301
Brandsikring Aldersro - låneoptagelse	350	686	673	659
Geopark. Lån tilpasses anlæg og flyttes til 2025-2026	-190	-144	10	0
Renter udlæg mellemværende Spildevand nulstilles	-103	-103	-103	-103
Køb af SIMAC. Låneoptagelse 13,3 mio. kr. (lånerammen 2023)	408	396	384	372
Tilpasning låneydelser ældreboliglån	-17	0	13	13
Lånerammen 2023	307	186	251	200
Lånerammen 2023, rentepuljen	-490	-342	-374	-323
12 nye plejehjemspladser Ollerup Plejecenter.	700			
Lån ordinære lånepulje. Godkendt KB 28-05-2024	528	507	485	464
Tilpasning af lån til anlægsperiodisering KB 28-05-2024	-149	-92	-42	5
Revision af konto 7 og 8,	456	546	468	-1.484
Tilpasning af lån ifm fremskrivning af anlægsbudget - renter	36	88	117	134
<i>Deponering/finansforskydninger</i>				
Byggekredit, som modsvares af lån i 2025	9.248			
12 nye plejehjemspladser Ollerup Plejecenter.	-21.286			
Lånerammen 2023 - deponering	110	110	110	110
<i>Låneoptagelse</i>				
Geopark. Lån tilpasses anlæg og flyttes til 2025-2026	6.541	-8.721	0	0
Byggekredit, nedskrivning af lån i 2024, som optages i 2025	-9.248			
Geopark. Låneoptagelse nulstilles	2.180	8.721		
Tilpasning af lån til anlægsperiodisering KB 28-05-2024	-2.889	0	-2.500	0
Lån ordinære lånepulje. Godkendt KB 28-05-2024				
Tilpasning af lån ifm fremskrivning af anlægsbudget - lån	-1.913	-1.012	-595	-533
<i>Afdrag på lån</i>				
Lån 15 mio. kr. Likviditet ejd.skatte	1.325	1.368	1.413	1.459
Brandsikring Aldersro - låneoptagelse	170	352	365	379
Geopark. Lån tilpasses anlæg og flyttes til 2025-2026	-141	-122	-10	0
Køkkenudskiftning ældreboliger, låneoptagelse	2	2	2	2
Køb af SIMAC. Låneoptagelse 13,3 mio. kr. (lånerammen 2023)	367	379	391	403
Lånerammen 2023,	911	885	855	855
Tilpasning låneydelser ældreboliglån	112	217	327	700
Revision af konto 7 og 8, 08.55	-156	-306	-468	1.481
Tilpasning af lån til anlægsperiodisering KB 28-05-2024	-98	-64	-36	-5
Lån ordinære lånepulje. Godkendt KB 28-05-2024	560	560	560	560
Tilpasning af lån ifm fremskrivning af anlægsbudget - afdrag	24	61	84	102
<i>Finansiering</i>				
Det Fælleskommunale Ejendomsstamregister	-1.108	-1.108	-1.108	-1.108
Skattegrundlag fra 2027 fremskrevet med stigning 2026-27				-415.755
Efterregulering af KMF	2.896	2.896	2.896	2.896
Revideret indtægtsbudget jf. KL's tilskudsmodel 3.7.2024	3.904	32.451	88.410	169.451

Bilag 2 Ændringer til budget 2025 - 28

Pris- og lønfremskrivning:

Budgettet er fremskrevet med KL's seneste skøn over pris- og lønudviklingen.

Oversigt over fremskrivning til 2025-priser:

Ændring på kassen					
1.000 kr.	2025	2026	2027	2028	I alt
Resultatoversigt rammer juni i 2025-priser	4.800	-69.106	-187.115	-288.308	
Resultatoversigt rammer juni i 2024-priser	28.821	-1.628	-51.702	-78.292	
Ændring i alt	-24.021	-67.478	-135.413	-210.016	-436.929

Samlet set medfører fremskrivningen til 2025-priser en mindreudgift på ca. 24 mio. kr. i 2025 stigende til ca. 210 mio. kr. i 2028. Mindreudgiften modsvares af en reduktion af bloktilskuddet. Mindreudgiften skyldes dels en lavere inflation end forventet, samt at den nye overenskomst i 2024 medfører en lavere lønudvikling i 2025 og frem end forudsat.

Ved fremskrivningen er der taget højde for ændrede pris- og lønforudsætninger i 2024, som på landsplan udgør ca. 1,2 mia. kr.

I budgettet er der afsat et årligt effektiviseringskrav på netto 9,2 mio. kr. svarende til 0,30 pct. af udgifter til service. Ved fremskrivningen til 2025-priser er effektiviseringskravet udmøntet ved en generel nedskrivning af fremskrivningsprocenten.

Effektiviseringskravet på 0,3 pct. er videreført i 2026 og 2027. Hvorvidt kravet skal videreføres i 2028, indgår i de politiske forhandlinger efter sommerferien.

Bilag 3
Bevillingsoversigt, driftsudgifter budget 2025

Mio. kr.	Budget 2025
Svendborg Kommune I alt	4.574.680
Teknik- og Miljøudvalget	304.334
<i>Serviceudgifter:</i>	316.637
Natur og Miljø	20.839
Center for Ejendomme og Teknisk Service	290.149
Trafik og infrastruktur	100.420
Ejendomsservice	141.480
Kommunale ejendomme	48.249
Fællessekretariat	5.649
<i>Overførselsudgifter:</i>	-12.303
Center for Ejendomme og Teknisk Service	-12.303
Ejendomsservice	2.436
Kommunale ejendomme	-14.739
Plan- og Lokalsamfundet	21.290
<i>Serviceudgifter:</i>	21.290
Byg og BBR	8.247
Plan og udvikling	13.043
Borger- og Arbejdsmarkedsudvalget	1.306.903
<i>Serviceudgifter:</i>	85.207
Jobcenter og Borgerservice	85.207
Jobcenter og Borgerservice	83.853
Øvrige serviceudgifter	1.220
Integrationsråd	134
<i>Overførselsudgifter:</i>	1.221.696
Beskæftigelsesindsats	40.064
Sociale ydelser	457.093
Forsikrede ledige	120.832
Senior- og førtidspension	524.711
Boligsikring, boligydelse og personlige tillæg	78.996
Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget	1.131.056
<i>Serviceudgifter:</i>	1.142.707
Skole og Uddannelse	577.772
Skoler	566.516
PPR	25.419
Ungdommens uddannelsesvejledning	0
Rammeinstitutioner	-14.163
Dagtilbud	289.436
Familie, børn og unge	275.499
Familie	239.253
Specialundervisning for voksne	35.066
Ungdommens uddannelsesvejledning	6.244
Specialinstitutioner	2.371
Rammeinstitutioner	-9.840
Administration	2.405
<i>Overførselsudgifter:</i>	-11.651
Familie, Børn og Unge	-11.651

Bilag 3
Bevillingsoversigt, driftsudgifter budget 2025

Kultur- og Fritidsudvalget		88.362
<i>Serviceudgifter:</i>		88.362
Kultur og Fritid		48.960
Undervisnings- og Kulturinstitutioner		39.402
Senior-, Social- og Sundhedsudvalget		1.478.617
<i>Serviceudgifter:</i>		1.271.455
Ældreområdet		727.764
Socialområdet		434.499
Sundhedsfremme og forebyggelse		109.192
<i>Overførselsudgifter:</i>		207.162
Socialområdet		-55.364
Sundhedsfremme og forebyggelse		262.526
Økonomiudvalget		215.172
<i>Serviceudgifter:</i>		213.391
Administration		159.324
IT		39.779
Beredskab og indsatsledelse		14.288
<i>Overførselsudgifter:</i>		1.781
Seniorjob		800
Tjenestemandspension - forsyningsområdet		980
Erhverv- og Turismeudvalget		28.946
<i>Serviceudgifter:</i>		28.946
Erhverv og Iværksætteri		21.003
Erhvervskontor		20.869
Iværksætteri		134
Havne og færger		7.943
Havne		-2.093
Færger		10.036

**Bilag 4
Anlægsudgifter 2025-2028**

Budget 2025

Basisanlægsbudget 2025 - 2028

Netto - 1.000 kr. (2025-priser)	Lån		2025	2026	2027	2028
Ejendomshandel			-636	-3.597	0	-3.583
Abildvej		2	0	0	0	-3.583
Salg - Aflastningscenter Nord		2	0	-1.084	0	0
Jord udv. af roklubbens klubhus		1	205	0	0	0
Odensevej/aflastningscenter		2	0	-2.513	0	0
Hellet		2	-841	0	0	0
Veje, Stier og Parkering			38.227	33.125	22.503	22.503
Affaldssorteringsystem i Byrum		2	268	0	0	0
Skattergade, etablering af jernbaneoverskæring		1	0	2.747	0	0
Byrum og adgangsvej ved UCL		3	6.850	6.850	0	0
Byens Rum og Pladser med fokus på på Klosterplads mv.		1	320	0	0	0
Trafikanalyse ved Aflastningscenter Nord		3	461	0	0	0
Boligområde ved Højensvej i Svendborg		1	51	0	0	0
Cykelstier og gangstier - Sammenhæng		2	513	1.025	0	0
Cykelstier		1	1.538	1.538	1.538	1.538
Veje - funktionsudbud og partnering		3	19.203	18.047	18.047	18.047
P-hus		3	5.330	0	0	0
Parkeringspulje		2	859	459	459	459
Midlertidig parkering ved SIMAC		3	121	121	121	121
Rådighedsbeløb trafikikkerhed og cykelfremme		1	1.609	1.609	1.609	1.609
Renovering af signalanlæg		3	731	731	731	731
Trafikkerhedsprojekter 2022		1	161	0	0	0
Akutte trafikikkerhedsprojekter 2023		1	214	0	0	0
Grøn omstilling			35.680	29.619	12.030	9.237
Udmøntning af CO2-reduktionsplan 2021-30 - Varmepumper	X	2	6.634	6.634	7.153	4.591
Udmøntning af CO2-reduktionsplan 2021-30 - Biler		2	1.492	1.498	1.498	1.498
Etablering af stenrev i det Sydfynske Øhav		2	403	403	403	0
Klimasikring med fokus omkring Sønder Havn	X	3	20.781	16.840	0	0
Natura 2000-indsatsen		2	743	743	744	1.693
Kobberbækken		2	2.593	0	0	0
Vandløb 2023		3	-307	0	0	0
Naturpleje - Primært skovrejsning (heraf 693 tkr./år bundne)		3	1.207	1.207	1.207	1.456
Naturgenopretning i relation til biodiversitet		2	2.134	2.295	1.025	0
Land-, By- og Havneudvikling			21.428	7.524	7.655	7.134
Svendborg Havn, analyse m.v.	X	2	4.166	4.166	4.166	4.166
Almene boliger		3	4.289	0	0	0
Lokalsamfundspulje		2	6.813	1.877	1.877	1.877
Områdefornyelse Hesselager		2	2.289	735	587	66
Områdefornyelse i Lundby og Landet		2	205	410	1.025	1.025
Infrastrukturplan Skovparken		2	912	0	0	0
Geopark		2	327	0	0	0
Byfornyelse - rådighedsbeløb	95%	2	2.425	336	0	0
Kultur, Fritid og Idræt			20.528	9.505	536	536
Teater på havnen		3	14.094	8.969	0	0
Faciliteter Strandgården Rantzausminde		2	1.072	0	0	0
Trailcenter Svendborg		2	2.681	0	0	0
Forsamlingshuse - aktiviteter		1	268	268	268	268
Fælles kunstofbane Østre bydel		2	2.145	0	0	0
Renovering af klubhuse		1	268	268	268	268
Vedligehold og nybyg			148.179	75.454	54.253	56.330
Mangfoldige læringsmiljøer		1	1.025	1.025	1.025	1.025
Udbygning af dagtilbudspladser - Thurø		3	513	0	0	0
Daginstitutioner - sikkerhedsmæssige tiltag		3	3.178	2.665	2.665	2.665
Ollerup Plejehjem - servicearealer		3	5.328	0	0	0
Ollerup Plejehjem - Boliger	X	3	21.101	0	0	0
Erstatningspladser Caroline Amalie anvendelse		3	19.373	7.506	5.611	0
Nyel-færge til Skarø/Drejø og ladeanlæg	X	2	29.284	410	0	0
Havn - rådighedsramme	X	2	2.863	2.863	2.863	2.863
Efterslæb på havnens anlægskonstruktioner	X	2	10.250	10.250	10.250	10.250
GEO-Havnepark	(x)	2	3.217	18.616	0	0
Pulje til vedligeholdelse af ejendomme m.m.		1 3	47.921	31.280	31.280	31.280
Ribers Gaard		1	0	0	0	7.688
Brandsikring Aldersro - Serviceareal		3	1.998	280	0	0
Tilsl. Kommunale bygn. til fjernvarme i Ollerup..	X	3	2.129	0	0	0
Brandhaner		3	0	560	560	560
Administration			405	0	0	0
Tipsvænget - Hyttebyen		3	405	0	0	0
Samlet anlægsramme - udgifter			274.510	176.331	99.978	97.552
Samlet anlægsramme - indtægter			-10.698	-24.701	-3.000	-5.395
Samlet anlægsramme - netto			263.812	151.630	96.978	92.157

1. Ikke bundne 2. Delvis bundne 3. Uomgængelige

Aftale om kommunernes økonomi i 2025

Staben
Økonomi

Den 31. maj 2024 indgik Kommunernes Landsforening og regeringen aftale om kommunernes økonomi i 2025.

16. august 2024

Den samlede **serviceramme** i 2025 for kommunerne under ét udgør i alt 323,6 mia. kr. plus reguleringer som følge af lov- og cirkulæreprogrammet.

Sagsid. 23/22867

Årets kommuneaftale indebærer et løft af servicerammen på 3,44 mia. kr. til dækning af demografibetingede udgifter hos kommunerne og udgiftspresset på det specialiserede socialområde. Regeringen har ønsket at nedbringe de administrative udgifter i kommunerne med 0,24 mia. kr. så servicerammen er netto løftet med netto 3,2 mia. kr. Af løftet i servicerammen udgør den demografiske udvikling 1,0 mia. kr.

Rammen for kommunernes **anlægsudgifter** i 2025 er fastsat til 20,3 mia. kr. Heraf pulje til botilbud på 0,6 mia. kr. og investering i faglokaler 0,9 mia. kr. Hertil kommer en anlægspulje på samlet 0,1 mia. kr. til hhv. udgifter ved sænkelse af klasseloftet og udgifter vedr. behandling i eget hjem mv.

Der foretages en **midtvejsregulering af bloktilskuddet** for 2024 på netto 0,4 mia. kr. fordelt med en positiv regulering på 1,2 mia. kr. p.g.a. ændrede skøn for pris- og lønudviklingen og en negativ regulering på 0,8 mia. kr. som følge af ændrede skøn for kommunernes udgifter til overførselsindkomster.

Af det samlede bloktilskud på 84,4 mia. kr. er 3 mia. kr. gjort betinget af at kommunerne under ét overholder servicerammen og 1 mia. kr. gjort betinget af at anlægsrammen overholdes.

Aftalen i sin fulde ordlyd er gengivet efterstående i budgetmappen.

Åbningstider

Mandag-onsdag	9.00-15.00
Torsdag	10.00-16.30
Fredag	9.00-14.00

Hovedpunkter i aftalen

Fakta om kommunernes økonomi i 2025:

- Kommunernes serviceramme udgør 323,6 mia. kr. i 2025. Dette svarer til et løft på 3,2 mia. kr. (udgangspunkt 3,4 mia. kr. men heraf findes 0,2 mia. kr. via yderligere administrative besparelser i kommunerne)
- Af de 3,2 mia. kr. udgør den demografiske udvikling 1,0 mia. kr.
- Anlægsrammen udgør 20,3 mia. kr. Heri indgår en investering i bedre faglokaler i skolerne på 890 mio. kr. Anlægsrammen er forhøjet med 1,0 mia. kr. i forhold til 2024. (Anlægsrammen er delvist selvfinansieret af kommunerne, så det reelle likviditetsløft udgør 0,5 mia. kr.)
- Hhv. 3 mia. kr. og 1 mia. kr. af bloktilskuddet er gjort betinget af aftaleoverholdelse i budgetsituationen (uændrede vilkår)
- Overførselsudgifterne skønnes at udgøre 110,2 mia. kr.
- Kommunernes udgifter til KMF skønnes at udgøre 26,0 mia. kr. (fremskrivning af 2024-niveau)
- Særtilskudspuljen forhøjes med 50 mio. kr. så den udgør 800 mio. kr. Dette ledsages af en ny lånepulje på 200 mio. kr. til "særligt vanskeligt stillede kommuner"
- P/L-reguleringen fra 2024 til 2025 er fastsat til 4,0 pct. for serviceudgifter og 2,5 pct. for anlægsudgifter.

Midtvejsregulering for 2024:

- Der foretages en positiv midtvejsregulering på 0,4 mia. kr. vedr. bloktilskuddet for 2024 som følge af ændrede skøn for overførsler (-0,8 mia. kr.) og pris- og lønudviklingen (+1,2 mia. kr.).

Kommunernes udgifter til fordrevne fra Ukraine:

- Kommunerne kompenseres i 2024 med 900 mio. kr. for merudgifter vedr. fordrevne fra Ukraine.

Diverse:

- Ordningen vedr. kompensation til kommuner, som oplever et nettotab i bloktilskud som følge af nye skøn for dækningsafgift på erhvervsejendomme, fortsætter i perioden 2025-2028.
- Som led i det flerårige samarbejdsprogram, der blev aftalt i økonomiaftalen for 2024, er KL og Regeringen enige om at gennemføre 113 forenklingsforslag, som kan bidrage til at lette administrationen i kommunerne.

Serviceudgifter

Tabel 1 Opgørelse af servicerammen i mio. kr.

Udgiftsloft, 2024	306.087
<i>Tekniske forhold:</i>	
Midtvejsregul. 2024 (stigning fra 4,2 pct. til 4,6 pct.)	1.175
Opregning til 25-pl (4,0 %)	12.291
Øvrige tekniske korrektioner	114
Teknisk udgangspunkt for serviceudgifterne	319.667
<i>Øvrige justeringer i rammen:</i>	
Kvalitetsløft af ældreområdet 2024	130
Løft af serviceramme	3.442
Besparelse på administration	-242
Omlægning af finanslovpuljer til bloktilskud	560
Serviceramme i 2025	323.557

Udgangspunktet for beregning af serviceudgiftsrammen for 2025 er det aftalte niveau for 2024, som udgør 306,1 mia. kr. Der korrigeres først for det højere P/L-skøn for 2024 svarende til 1,2 mia. kr. Udviklingen i P/L fra 2024 til 2025 skønnes til 4,2 % svarende til 12,3 mia. kr. Tekniske korrektioner til rammen udgør netto 0,1 mia. kr. Det drejer sig primært om korrektioner til tidligere års aktstykker og nye digitaliseringsprojekter.

Det tekniske udgangspunkt udgør dermed 319,7 mia. kr. Dertil kommer det aftalte løft i servicerammen på 3,4 mia. kr. til dækning af demografiudviklingen. Rammen reduceres med 0,2 mia. kr. vedr. besparelspotentiale i kommunernes administrationer.

Endelig omlægges puljen på 0,6 mia. kr. til "Flere hænder og højere faglighed i ældreplejen" fra at være en pulje på finansloven til at indgå i det kommunale bloktilskud. Kommunernes serviceramme for 2025 udgør således i alt **323,6 mia. kr.**

Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af årets lov- og cirkulæreprogram, som medfører, at servicerammen for 2025 forøges med yderligere 0,9 mia. kr.

I aftalen er der i lighed med tidligere års aftaler indbygget en evt. sanktion overfor kommunerne, idet 3 mia. kr. af kommunernes samlede bloktilskud er gjort betinget af at kommunerne under ét overholder serviceløftet for 2025 ved budgetteringen for 2025.

Anlæg

Det er i aftalen forudsat, at de kommunale anlægsinvesteringer i 2025 må udgøre i alt 20,3 mia. kr. (i løbende priser). Heraf udgør pulje til botilbud for 2025 0,6 mia. kr. og pulje til investeringer i folkeskolens faglokaler 0,9 mia. kr.

Anlægsrammen er steget med 1,2 mia. kr. i forhold til 2024, hvor anlægsrammen udgjorde 19,1 mia. kr. Kommunerne skal selv finansiere 0,5 mia. kr. af anlægsrammen dvs. at i finansieringen til kommunerne er der indregnet 19,8 mia. kr.

Der er i lighed med tidligere års aftaler indbygget en sanktion, idet 1 mia. kr. af kommunernes samlede bloktilskud er gjort betinget af at loftet over anlægsinvesteringer overholdes for kommunerne under ét i budgetsituationen.

Kommunal medfinansiering (KMF)

Fordelingsnøglen for kommunernes medfinansiering af udgifterne til sundhedssektoren fastholdes fra 2024 til 2025. Der sker dog en fremskrivning med den forventede pris- og lønudvikling. Det vil sige, at fastfrysningen af kommunernes bidrag til KMF fortsætter i 2025. Kommunernes samlede udgifter til KMF i 2025 udgør 26,0 mia. kr.

Fremadrettede ændringer i finansieringsordningen vedr. kommunal medfinansiering af sundhedsudgifterne afventer afrapportering fra regeringens nedsatte Sundhedsstrukturkommission.

Bloktilskud

Bloktilskuddet til kommunerne i 2025 er fastsat til 84,4 mia. kr. jf. aktstykke nr. 216 af 20. juni 2024.

Tabel 2 Bloktilskud for 2025

(mio. kr.)	2025
Permanent bloktilskud	101.470,4
P/L-regulering	3.957,3
Balancetilskud	-29.831,4
Reg. af budgetgarantiposter	8.302,6
Lov- og cirkulæreprogram	306,9
Andre reguleringer	238,7
Bloktilskud i alt	84.444,5

Bloktilskuddet for 2025 fremkommer som en fremskrivning af det permanente bloktilskud med pris- og lønreguleringen fra 2024 til 2025, balancetilskuddet, skøn over kommunernes indtægter fra budgetgarantien og lov- og cirkulæreprogrammet samt andre reguleringer.

Balancetilskuddet er den forhandlingsstørrelse, som i sidste ende får regnestykket om de kommunale udgiftsrammer og finansieringen til at gå op. Balancetilskuddet for 2025 er i lighed med de sidste par år negativt dvs. at for kommunerne under ét forventes de samlede indtægter - herunder skatteindtægterne - at overstige udgifterne til drift og overførselsindkomster. Alle væsentlige forhold, som har betydning for kommunernes egen evne til at finansiere de aftalte udgifter, indgår i opgørelsen af balancetilskuddet. Det permanente finansieringstilskud

indgår dog ikke i balanceberegningen, da det anses for at være et særtilskud.

Budgetgarantien dækker "de budgetgaranterede udgiftsområder", som herefter omfatter:

- Kontant- og uddannelseshjælp
- Arbejdsløshedsdagpenge
- Revalidering
- Kontantydelse
- Ledighedsydelse
- Førtidspension
- Seniorpension
- Ressourceforløb
- Jobafklaringsforløb
- Driftsudgifter til aktivering mv.
- Jobrotation
- Løntilskud
- Hjælpebidrag og personlig assistance
- Integrationsudgifter

Ovenstående udgifter er typisk afhængig af udviklingen i de generelle konjunkturer hvorfor den enkelte kommune typisk ikke selv kan påvirke udviklingen på disse områder. Derfor foretages der en årlig regulering vedrørende disse poster i bloktilskuddet.

Lov- og cirkulæreprogrammet kan henføres til at bloktilskuddet til kommunerne reguleres således, at de afledte udgifter af nye lov- og regelændringer i princippet vil være udgiftsneutrale for kommunernes økonomi set under ét. Der er derfor ikke nødvendigvis overensstemmelse mellem udgiftsvirkningen i den enkelte kommune og den andel af tilskuddet, som kommunen modtager eller beskæres for.

Andre reguleringer er udtryk for øvrige reguleringer i bloktilskuddet, som ikke nødvendigvis kan henføres til et lovinitiativ. Det dækker typisk en post hvor kommunerne under ét skal bidrage med finansiering til et bestemt initiativ fx den fælles offentlige digitaliseringsstrategi.

Særtal til vanskeligt stillede kommuner

Med udligningsreformen er særtalpuljen til vanskeligt stillede kommuner permanent forhøjet til 350 mio. kr. med en årlig p/l-regulering. For 2025 er puljen ekstraordinært forhøjet med 450 mio. kr., så puljen er på i alt 800 mio. kr.

Svendborg Kommune har ansøgt om 20 mio. kr. fra denne pulje. Der forventes svar fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet på kommunens ansøgning ultimo august.

Lånepuljer

Der er for 2025 afsat følgende lånepuljer:

- 200 mio. kr. på det ordinære anlægsområde
- 200 mio. kr. til særligt vanskeligt stillede kommuners investeringer på det borgernære og grønne område.

Svendborg Kommune har ansøgt om lånedispensation for hhv. 47,9 mio. kr. fra den i den ordinære anlægspulje og 27,7 mio. fra puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner. Der forventes svar fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet på kommunens ansøgning ultimo august.

Det specialiserede socialområde

Der er i årets kommuneaftale afsat midler til dækning af udgiftsstigningen på det specialiserede socialområde via løftet i servicerammen. Af de 3,2 mia. kr. udgør stigende udgifter som følge af den demografiske udvikling 1,0 mia. kr. Dette levner plads til at kommunerne kan dække den forventede udgiftsstigning på det specialiserede socialområde og andre velfærdsområder.

Anbefalinger fra Tranæs-udvalget skal omsættes til lov og der vil fortsat være fokus på udgiftsudviklingen i kommunerne. Derudover er der aftalt tiltag vedr. forebyggende foranstaltninger, fokus på kerneopgaven og ny data- og digitaliseringsstrategi.

Ældrereform

Forud for kommuneaftalen blev der indgået en aftale om reform af ældreområdet. Dette påvirker kommunernes økonomi på to måder: Der afsættes løbende midler til et kvalitetsløft af ældreplejen med årligt 625 mio. kr. fra 2025 stigende til 1,0 mia. kr. i 2027 og fremefter. Derudover gives der et særtilskud til kommunerne i 2024 på i alt 376,1 mio. kr. til indførelse af faste teams i hjemmeplejen.

Folkeskolens kvalitetsprogram

Folketingets partier har indgået aftale om Folkeskolens Kvalitetsprogram. Dette indebærer:

- Styrket indsats i fagene dansk og matematik
- Flere praktiske fag
- Erhvervspraktik til alle
- Juniormesterlære

Der afsættes i alt 124 mio. kr. hertil i 2025 via lov- og cirkulæreprogrammet. Fra 2026 afsættes der 260 mio. kr. stigende til 529 mio. kr. fra og med 2029. Hovedparten af midlerne afsættes med lov- og cirkulæreprogrammet på næste års aktstykke.

Derudover sker der en omfordeling internt indenfor folkeskoleområdet, der indebærer, at en del af kvalitetsprogrammet skal finansieres via færre timer indenfor understøttende undervisning samt ændret antal fagtimer.

Det flerårige samarbejdsprogram

Regeringen og KL aftalte i forbindelse med kommuneaftalen for 2024, at det er op til den enkelte kommune at nedbringe de administrative udgifter ud fra hvad der giver bedst mening i den enkelte kommune, og at det flerårige samarbejdsprogram skal understøtte kommunernes arbejde.

Der er lokalt i kommunerne igangsat en række initiativer med fokus på afbureaukratisering og nedbringelse af udgifterne til administration. Dette understøttes i kommuneaftalen for 2025 ved at Regeringen og KL er enige om at gennemføre en lang række forenklingsforslag, kan bidrage til yderligere at reducere de administrative udgifter. I Kommuneaftalen er der oplistet 113 forskellige forslag, som kommunerne kan lade sig inspirere af.

Derudover er det aftalt, at der skal gennemføres færre tilsynsbesøg og at tilsynene skal være mere målrettede. Dette gælder både for statslige tilsynsbesøg og de tilsyn, som kommunen selv står for.

Øvrige elementer i aftalen

Af øvrige emner i årets kommuneaftale kan kort nævnes:

- ◆ Enighed om at styrke indsatsen på klimaområdet.
- ◆ Der skal være stigende fokus på cybersikkerhed
- ◆ Opmærksomhed på sammenhæng mellem det lokale beredskab og det statslige beredskab (fælles indsats).

Økonomiske konsekvenser af enkeltposterne på årets lov- og cirkulæreprogram samt øvrige reguleringer.

Kommunernes bloktilskud indeholder kompensation for den udgifts- eller indtægtsmæssige virkning af en lang række lovændringer, som er vedtaget siden sidste års aktstykke i Folketingets Finansudvalg.

Initiativerne i årets lov- og cirkulæreprogram kan have betydning for kommunens serviceudgifter og/eller overførselsudgifter. I det følgende er det kun initiativer, der har betydning for *serviceudgifterne*, som omtales. Bevillingerne til de respektive udvalg reguleres med udgangspunkt i beskrivelserne i KL's budgetvejledning G.3-2.

Den budgetmæssige virkning af de aftalte reguleringer for serviceudgifter i lov- og cirkulæreprogrammet samt øvrige reguleringer er for Svendborg Kommune beregnet til 1,023 pct.

Tabel 3 Budgetmæssig virkning af lov- og cirkulæreprogram

Fordeling på udvalg:	2025	2026	2027	2028
Økonomiudvalg	-321	-416	-943	-943
Børne-, unge- og uddannelsesudvalg	6.730	6.121	6.593	6.593
Kultur- og fritidsudvalg	0	0	0	0
Senior-, social- og sundhedsudvalg	2.010	2.605	2.276	2.276
Borger- og arbejdsmarkedsudvalg	0	0	0	0
Teknik- og miljøudvalg	180	33	33	33
Erhvervs- og turismeudvalg	0	0	0	0
I alt	8.599	8.343	7.959	7.959

Tabel 3 viser nettoeffekten af lovinitiativerne indenfor de enkelte udvalgsområder. Det er af administrative årsager kun lovinitiativer med en udgifts- eller indtægtsvirkning på over 50.000 kr., som indarbejdes i budgettet.

I tilfælde af at de lokale forudsætninger viser sig at afvige i forhold til de overordnede forudsætninger på landsplan, rejses dette som et særskilt problem enten i forbindelse med den løbende økonomiske rapportering for 2025 og/eller ved budgetlægningen for 2026.

Specificeret oversigt over reguleringerne fremgår af oversigten på de følgende sider:

Tabel 4 Lov- og cirkulæreprogram (1000 kr.)

Note	Udvalg	Titel	2025	2026	2027	2028
1	ØKU	Lov nr. 678 af 3. juni 2023 om ny ejendomsskattelov	-746	-746	-746	-746
2	ØKU	Lov nr. 679 af 3. juni 2023 følgelov til ny ejendomsskattelov	-232	-232	-232	-232
3	SSU	Fastlæggelse af regulering for 2027 vedr. Lov nr. 482 af 12. maj 2023 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om forpligtende kommunale samarbejder, lov om almene boliger m.v. og lov om leje af almene boliger (Omlægning af indsatsen mod hjemløshed og udvidelse af ordning om udslningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.) 1)	0	0	350	350
4	BUU	Fastlæggelse af regulering for 2027 vedr. Barnets lov nr. 721 af 13. juni 2023. 1)	0	0	482	482
5	SSU	Lov om socialt frikort	59	59	59	59
6	BUU	Forslag til Lov om ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, lov om opkrævning af underholdsbidrag og forskellige andre love (Ændringer af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten og om forældelse af underholdsbidrag m.v.)	62	62	62	62
7	SSU	Efterregulering vedr. udvidelse af gratis tandpleje til også at omfatte de 18-21 årige.	0	595	595	595
8	BUU	Lovforslag om ændring af lov om social pension og forskellige andre love (fradragsret for indbetalinger til aldersforsikring, aldersopsparinger og supplerende engangssum i indtægtsgrundlaget ved beregning af visse sociale ydelser og ændring af bemyndigelsesbestemmelsen om fastsættelse af begrebet indtægt ved personligt arbejde ved beregning af social pension)	289	289	283	283
8	ØKU	Lovforslag om ændring af lov om social pension og forskellige andre love (fradragsret for indbetalinger til aldersforsikring, aldersopsparinger og supplerende engangssum i indtægtsgrundlaget ved beregning af visse sociale ydelser og ændring af bemyndigelsesbestemmelsen om fastsættelse af begrebet indtægt ved personligt arbejde ved beregning af social pension)	35	35	35	35

9	BUU	Lovforslag om ret til lommepegejob til kriminalitetstruede unge	105	105	105	105
10	BUU	Ændring af lov om folkeskolen, barnets lov, lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Styrkelse af undervisningen for anbragte og udsatte børn og unge m.v.) samt Lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge. 1)	159	159	154	154
11	BUU	Ændring af dagtilbudsloven (Bedre mulighed for udsat skolestart)	2.260	2.260	2.260	2.260
12	TMU	Ændring af miljøbeskyttelsesloven og vandforsyningsloven (Målrettet indsats for beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder og præcisering af forholdet til 25 meters beskyttelseszonen omkring vandboringer)	180	33	33	33
13	SSU	Lov om ændring af lov om social service og forskellige andre love (Ligestilling af krisecentertilbud til mænd m.v.)	142	142	142	142
		Lov og cirkulære i alt	2.314	2.762	3.583	3.583

Noter:

Ad 1:

Lovforslaget medfører at en række opgaver på ejendomsskatteområdet overgår fra kommunerne til staten fra 2024. Det drejer sig om: 1) Opgaver forbundet med beregning af grundskyld og dækningsafgift, 2) Administration af pensionistlån vedr. grundskyld fra skatteåret 2024 og 3) Tinglysningsudgifter fra 2024. (Budgetvejledning G.3-2. pkt. 5)

Ad 2:

Lovforslaget indebærer, at opgaver forbundet med inddrivelse af ejendomsskat og andre fortrinsberettigede bidrag fra 2024 overdrages fra kommunerne til staten. Opgaven svarer i omfang til den opgave, som kommunerne overtog fra staten i 2017. (Budgetvejledning G.3-2. pkt. 6)

Ad 3:

Loven indebærer en omlægning af indsatsen mod hjemløshed og udvidelse af ordning om udslusningsboliger og indretning af bofællesskaber. Der er med kommuneaftalen for 2025 opnået enighed om at dette medfører flere kommunale udgifter. Bloktilskuddet til kommunerne forhøjes derfor. (Budgetvejledning G.3-2. pkt. 16)

Ad 4:

Barnets Lov blev indført som ny hovedlov fra 1.1.2024. Med Barnets Lov stiger de administrative udgifter i kommunerne. De administrative udgifter har en stigende profil hvorfor bloktilskuddet stiger fra 2027. (Budgetvejledning G.3-2. pkt. 17)

Ad 5:

Formålet med Lov om socialt frikort er at permanentgøre ordningen med et socialt frikort fra den 1.1.2021. Loven giver særligt socialt udsatte borgere en mulighed for at tjene op til 41.280 kr. (2024-niveau) skattefrit pr. skatteår. Kommunerne skal mindst hvert andet år kontrollere at borgere med socialt frikort fortsat lever op til betingelserne for at blive visiteret til et socialt frikort. (Budgetvejledning G.3-2. pkt. 19)

Ad 6:

Loven indebærer, at anbragte børn og unges mobiltelefoner samt andet elektronisk kommunikationsudstyr kan inddrages, mulighed for fratagelse af alkohol og euforiserende stoffer, samt undersøgelse af besøgende på sikrede døgninstitutioner. Kommunerne kompenseres for det øgede antal magtanvendelser loven vil medføre samt behandling af klagesager afledt heraf.
(Budgetvejledning G.3-2. pkt. 20)

Ad 7:

Det indgik i Finansloven for 2022, at kommunerne skal tilbyde vederlagsfri tandpleje til 18-21-årige via den kommunale børne- og ungdomstandpleje. På det tidspunkt var de endelige merudgifter ved indførelse af tilbuddet ikke kendte. Det endelige udgiftsniveau bliver først nået i 2026 og derfor reguleres bloktilskuddet fra 2026 og frem.
(Budgetvejledning G.3-2. pkt. 28)

Ad 8:

Lovforslaget medfører at indtægter eller samlevers indtægter, der er AM-bidragspligtige, ikke længere vil indgå i beregningen af sociale pensioner. Herudover vil indbetalinger til aldersforsikringer mv. medføre fradrag i indtægtsgrundlaget til beregning af sociale pensioner, andre sociale ydelser samt det økonomiske fripladstilskud.

Kommunerne kompenseres på den baggrund for øgede udgifter til administration af fripladstilskud samt øgede bidrag til Udbetaling Danmark, der står for administrationen og beregningen af de sociale pensioner.
(Budgetvejledning G.3.2. pkt. 32)

Ad 9:

Med lovforslaget indføres en ret til kriminalitetstruede unge til et lommepengejob. Det antages, at det vil være kommunerne, som vil være de primære udbydere af disse lommepengejobs hvorfor kommunerne kompenseres for øgede lønudgifter og øgede administrative udgifter.
(Budgetvejledning G.3.2. pkt. 37)

Ad 10:

Loven indebærer en række nye forpligtelser for særligt de kommuner, hvor institutionen er beliggende. Disse forpligtelser inkluderer godkendelse og indgåelse af kvalitetsaftaler med behandlings- og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem, nye tilsynsforpligtelser herunder økonomisk tilsyn, overgang til nye virksomhedsformer mv.
(Budgetvejledning G.3.2. pkt. 38)

Ad 11:

Loven indebærer, at kommunerne skal implementere nye procedurer for at vurdere børns skoleparathed. Forpligtelserne indebærer bl.a. dagtilbudsleders samtaler med forældre og modtagne skoleleder. Derudover er det forudsat at 3 pct-point flere børn vil få udsat skolestart som følge af den nye lov.
(Budgetvejledning G.3.2. pkt. 39)

Ad 12:

I forbindelse lov- og cirkulæreprogrammet ved budget 2021 blev der givet finansiering til indførelse af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Ved kommuneaftalen for 2025 er der opnået enighed om en ny økonomisk ramme for de aktuelle og kommende opgaver for perioden 2024-2027.
(Budgetvejledning G.3.2. pkt. 43)

Ad 13:

Med lovforslaget sikres mænd adgang til krisecentre og de dertilhørende rettigheder svarende til den hjælp, som kvinder i dag har ret til efter servicelovens § 109. Mændene vil kunne være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet på

krisecentret omsorg og støtte. Det forventes derfor, at kommunerne som følge af lovforslaget vil have merudgifter til indkvartering af mænd på krisecentre. (Budgetvejledning G.3.2. pkt. 40)

Andre reguleringer

I forbindelse med kommuneaftalen er der også aftalt finansiering vedr. initiativer, der ikke indgår i lov- og cirkulæreprogrammet. I det omfang kommunen er handlepligtig, er de indarbejdet som nye finansierede udgifter og indeholdt i basisbudgettet.

Tabel 5 Andre reguleringer (1000 kr.)

Note	Udvalg	Titel	2025	2026	2027	2028
1	SSU	Initiativer i sundhedsreformen (Aftale om udmøntning af sundhedsreformen)1)	0	0	224	224
2	SSU	Kommunalt opgavebortfald som følge af oprettelse af regionalt dobbeltdiagnose tilbud1)	0	0	-400	-400
3	ØKU	Administrative omkostninger i kommunerne og it-driftsomkostninger til ESR i 2024-2026	622	527	0	0
4	BUU	Styrket indsats i dansk og matematik for de mest udfordrede elever	651	0	0	0
5	SSU	Styrke udbredelsen af behandling i eget hjem og sammenhæng i sundhedsvæsenet	503	503	0	0
6	BUU	Lettilgængelige behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel og implementering af forløbsbeskrivelser for personer med psykoselidelser	2.967	3.009	3.009	3.009
7	SSU	Udbredelse af kriseplaner på sundheds- og socialområdet	53	53	53	53
8	BBU	Omfordeling af midler vedrørende lønstigninger til pædagoger i regionale institutioner på socialområdet*	238	238	238	238
8	SSU	Omfordeling af midler vedrørende lønstigninger til pædagoger i regionale institutioner på socialområdet*	1.252	1.252	1.252	1.252
		Andre reguleringer i alt	6.285	5.581	4.375	4.375

Noter:

Ad 1:

I forbindelse med Sundhedsreformen er det aftalt, at en national kvalitetsplan skal skabe en mere ensartet kvalitet af de nære sundhedstilbud og bidrage til en omstilling af sundhedsvæsenet ved at nytænke tilbud til borgere med fx kronisk sygdom, så mere kan løftes lokalt og i eget hjem. Kommunernes udgifter vil være stigende frem mod 2029.

(Budgetvejledning G.3-2, pkt. 66)

Ad 2:

Med kommuneaftalen for 2024 blev regeringen, Danske Regioner og KL enige om rammerne for et samlet regionalt tilbud til mennesker med både en psykisk lidelse og et behandlingskrævende misbrug. Skønnet for det endelige udgiftsniveau er blevet ændret hvorfor kommunernes bloktilskud reguleres.

(Budgetvejledning G.3-2, pkt. 67)

Ad 3:

Som anført under note 1 og 2 til lov- og cirkulæreprogrammet har staten fra 2024 overtaget opgaven med at opkræve og beregne grundskyld. Vurderingsstyrelsen er dog ikke færdig med at udsende nye ejendomsvurderinger med virkning for skatteårene 2021-2023.

Det er kommunerne, som administrerer eventuelle efterreguleringer af skatteårene 2021-2023 i takt med udsendelsen af de nye ejendomsvurderinger. Det medfører midlertidige kommunale opgaver og behov for at videreføre it-systemet ESR i perioden 2024-2026.

Kommunerne kompenseres for merudgifter til løn og til drift af it-systemet.
(Budgetvejledning G.3-2, pkt. 70)

Ad 4:

Et af initiativerne i Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram er en styrket indsats i fagene dansk og matematik. Med henblik på at starte den forberedende indsats opjusteres kommunernes bloktilskud i 2024 og 2025.

(Budgetvejledning G.3-2, pkt. 72)

Ad 5:

Med økonomiaftalen for 2024 blev det aftalt at flere borgere skal tilbydes lettere og mere fleksibel digital kontakt til det samlede sundhedsvæsen fx i forbindelse med konsultationer, behandling, opfølgning, pleje og genoptræning i eget hjem.

I december 2023 indgik KL, Danske Regioner og regeringen en aftale om at yde støtte til teknologi og udstyr, der kan understøtte bedre hjemmebehandling. Der er derfor afsat midler for perioden 2025 og 2026.

(Budgetvejledning G.3-2, pkt. 73)

Ad 6:

Som følge af aftalen om 10-års plan for psykiatrien, skal kommunerne oprette og drive lettilgængelige tilbud til børn og unge i alderen 6-18 år i psykisk mistrivsel. Ifølge udmøntningsaftalen mellem KL og Sundhedsministeriet skal kommunerne på den baggrund prioritere midler til at styrke koordineringen i forløb for målgruppen.

(Budgetvejledning G.3-2, pkt. 74)

Ad 7:

Folketinget har i april 2024 indgået aftale om en handlingsplan for styrket forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg. Aftalens initiativ om udbredelse af kriseplaner på sundheds- og socialområdet medfører flere kommunale udgifter hvorfor bloktilskuddet opjusteres.

(Budgetvejledning G.3-2, pkt. 76)

Ad 8:

Aftalen fra december 2023 om udmøntning af trepartsmidler medfører lønstigninger til pædagoger på socialområdet i regionale institutioner. Da området er takstfinansieret af kommunerne, vil lønstigningerne blive afspejlet i takststigninger. Bloktilskuddet til kommunerne opjusteres derfor.

(Budgetvejledning G.3-2, pkt. 76)

Aftale om kommunernes økonomi for 2025

1. Indledning

Kommunerne har en central rolle i det danske velfærdssamfund. Daginstitutioner, skoler, botilbud, hjemmepleje, plejecentre samt sundhedstilbud er omdrejningspunktet for mange danskernes dagligdag, og kommunale medarbejdere og ledere yder hver dag en stor indsats for at levere god velfærd til borgerne.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne med økonomiaftalen for 2025 får mulighed for markant at investere i kvalitet og bedre velfærd på de store velfærdsområder, herunder på folkeskole-, ældre- og dagtilbudsområdet. Aftalen skaber stærke rammer for at udvikle den borgernære velfærd, så kommunerne kan styrke kvaliteten i velfærdsydelseerne. Parterne er enige om, at flere penge skal bruges der, hvor de giver værdi for borgernes hverdag. Og færre ressourcer skal bruges på administration i den offentlige sektor. Regeringen har tilkendegivet, at den i 2025 vil reducere med 1.000 årsværk i den statslige administration. De 1.000 årsværk bidrager til at finansiere den borgernære velfærd i kommuner og regioner i 2025 og anvendes til et løft af de lokale velfærdsindsatser.

Regeringen og KL løfter med årets økonomiaftale kommunernes serviceramme med 3,4 mia. kr. KL tager derudover som en del af aftalen til efterretning, at de kommunale udgifter til administration nedbringes med 242 mio. kr. i 2025. Parterne er enige om, at den samlede aftale indebærer mulighed for, at kommunerne kan styrke den borgernære velfærd, herunder folkeskolen, ældreplejen og dagtilbud, og at aftalen fuldt ud dækker den demografiske udvikling i kommunerne i takt med, at vi i det kommende år lykkeligvis bliver flere børn og ældre.

Flere penge vil dog ikke løse udfordringerne alene. Det vil kræve nytænkning at bevare velfærdssamfundet og prioriteringer at fremtidssikre det.

På den baggrund har regeringen og KL som led i samarbejdsprogrammet bl.a. aftalt 113 regelforenklinger, der nedbringer administrationen i kommunerne og øger friheden til at finde gode løsninger lokalt. Regeringen og KL er enige om, at frisættelsen af den offentlige sektor vil styrke rammerne for at udvikle den borgernære velfærd. Med *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram* afskaffes en række centrale krav til undervisningen i folkeskolen, der løsner markant på bindingerne i folkeskoleloven. Og *Aftale om en reform af ældreplejen* ændrer bl.a. måden ældreplejen styres, dokumenteres, kontrolleres og leveres på med bl.a. mindre dokumentation og et nyt, forenklet og lærende tilsyn. Regeringen og KL er enige om, at initiativerne bidrager til at fremtidssikre velfærden med fokus på nytænkning, flere lokale frihedsgrader og frit valg for borgeren.

Regeringen og KL blev d. 6. maj 2024 som led i forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2025 enige om en delaftale på det specialiserede socialområde. Aftalen indeholder en række tiltag, som når de er gennemført, vil øge det kommunale prioriteringsrum, skabe større tryghed og forudsigelighed for borgerne og reducere udgifterne på det specialiserede socialområde. Samtidig skal anbefalingerne bidrage til en bedre styring på socialområdet, så ressourcerne bruges bedst muligt, og bidrage til en faglig og økonomisk bæredygtig udvikling af socialområdet. Tiltagene vil ikke have fuld gennemslagskraft i 2025.

2. Kommunernes økonomiske rammer

Det kommunale udgiftsloft er udgangspunktet for den kommunale serviceramme i 2025. Regeringen og KL er enige om at løfte dette udgangspunkt med 3,4 mia. kr. Heraf udgør kvalitetsløftet af ældreplejen 546 mio. kr. Regeringen har tilkendegivet, at den i 2025 vil reducere med 1.000 årsværk i den statslige administration. De 1.000 årsværk bidrager til at finansiere den borgernære velfærd i kommuner og regioner i 2025.

KL tager derudover som en del af aftalen til efterretning, at kommunernes udgifter til administration skal nedbringes med 242 mio. kr. i 2025. Det vil fortsat være op til den enkelte kommune at frigøre ressourcerne på baggrund af, hvad der giver mening efter lokale forhold.

Den kommunale serviceramme udgør derved samlet set 323,6 mia. kr. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af DUT mv.

Regeringen og KL er enige om, at rammen for kommunernes investeringer i 2025 udgør 20,3 mia. kr. Parterne er enige om, at det aftalte niveau sikrer gode muligheder for at investere i de fysiske rammer for velfærden og den grønne omstilling. Heraf udgør investeringen i bedre faglokaler som følge af *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram* 888 mio. kr. i 2025.

Kommunernes likviditetsfinansiering udgør 0,5 mia. kr.

De seneste års overskridelser af de aftalte anlægsrammer svækker troværdigheden om aftalesystemet og styringen af den samlede offentlige økonomi. Regeringen og KL er enige om, at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at både den aftalte kommunale service- og anlægsramme i 2025 overholdes i budgetterne og regnskaberne.

Regeringen og KL er enige om, at det aftalte anlægsniveau omfatter et ekstraordinært løft af kommunernes anlægsinvesteringer på 0,6 mia. kr. i 2025 og 0,7 mia. kr. i 2026 til udvidelse af botilbudskapaciteten på socialområdet som aftalt i forbindelse med økonomiaftalen for 2024. Parterne er enige om, at det samlede løft af botilbudskapaciteten på 1,5 mia. kr. i perioden 2024 til 2026 kommer i tillæg til den eksisterende anlægsaktivitet på området.

Af hensyn til de offentlige finanser og efterlevelse af budgetloven er der fastsat et loft over de kommunale investeringer i 2025. Dermed er 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte anlægsramme under hensyntagen til det samlede budgetterede niveau for service- og anlægsudgifter. Samtidig er 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af kommunernes aftaleoverholdelse i budgetterne for serviceudgifterne i 2025.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne i den aktuelle økonomiske situation skal tilstræbe at anvende en andel af deres likvide midler til at nedbringe kommunernes samlede gæld.

Regeringen og KL er enige om, at særtilskudspuljen til særligt vanskeligt stillede kommuner forhøjes, så den samlet udgør 800 mio. kr. i 2025. Puljen udmøntes med henblik på at imødegå udfordringer i de mest vanskeligt stillede kommuner. Fordelingen af særtilskuddet sker på baggrund af en samlet vurdering af kommunens økonomiske situation og under hensyntagen til kommuners tilskyndelse til at fremme udviklingen. Der afsættes desuden en lånepulje på i alt 200 mio. kr. målrettet særligt vanskeligt stillede kommuners anlægsinvesteringer på bl.a. det borgernære og grønne område.

Det er vigtigt for tilliden i aftalesystemet, at kommunerne overholder rammerne for kommunernes skattefastsættelse. Kommunernes skat er dog over de seneste år steget, selvom der har været enighed om, at skatten samlet skulle holdes i ro. Parterne er enige om, at kommunerne i de kommende år skal understøtte, at skatten samlet set overholder de aftalte rammer. Regeringen og KL er enige om, at målet for kommunernes skattefastsættelse er en samlet uændret kommunal skat for 2025.

Tabel 1
Balance for kommunerne i 2025

Mia. kr., 2025-pl	Aftale
Serviceudgifter, netto	323,6
Aktivitetsbaseret medfinansiering	26,0
Overførsler	110,2
Bruttoanlæg (ekskl. ældreboliger)	20,3
Øvrige udgifter	1,1
Udgifter i alt	481,2
Skatteindtægter	-377,2
Bloktilskud mv.	-100,6
<i>Heraf betinget bloktilskud</i>	-4,0
Øvrige indtægter	-7,7
Indtægter i alt	-485,5

Med *Aftale om kommunernes økonomi for 2024* er det aftalt, at der skal ske en normalisering af udgiftsstyringen for modtagelsen af fordrevne fra Ukraine. Der er som led i den fortsatte normalisering enighed mellem parterne om, at der afsættes en samlet ramme på 900 mio. kr. for 2024 til modtagelsen af fordrevne fra Ukraine. Midlerne udmøntes over bloktilskuddet.

Boks 1**Øvrige økonomiske forudsætninger****Overførselsudgifter**

Det er forudsat i aftalen, at kommunernes overførselsudgifter, herunder udgifter til forsørgelse og aktivering af forsikrede ledige mv., vil udgøre 110,2 mia. kr. i 2025.

Pris- og lønudvikling

Der anvendes et skøn for pris- og lønudviklingen (PL) for kommunerne fra 2024-2025 for de samlede udgifter inkl. overførsler på 3,9 pct. PL-skønnet for serviceudgifter (ekskl. overførsler) er 4,0 pct. fra 2024-2025, og PL-skønnet for anlægsudgifter er 2,5 pct. fra 2024-2025.

Midtvejsregulering

Regeringen og KL er endvidere enige om, at der foretages en midtvejsregulering vedrørende 2024 på 0,4 mia. kr. som følge af ændrede skøn for overførsler samt pris- og lønudvikling.

Bidrag til regionerne

Udgangspunktet for kommunernes grundbidrag på udviklingsområdet for 2024 var 122 kr. pr. indbygger. For 2025 vil pris- og lønreguleringen indebære, at udgangspunktet for bidragsfastsættelsen vil være et grundbidrag på 126 kr. pr. indbygger på udviklingsområdet. Reguleringen er fastsat på basis af et skøn for den regionale pris- og lønudvikling fra 2024-2025 på 3,5 pct. inkl. medicin.

Kommunal medfinansiering (KMF)

Regeringen afventer Sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger, som bl.a. skal belyse finansierings- og incitamentsstrukturer i sundhedsvæsenet, der understøtter omstillingen til det nære sundhedsvæsen samt en bedre udnyttelse af ressourcer og kapacitet inden for og på tværs af sektorer. De skal herunder foretage en vurdering af løsninger baseret på økonomiske incitamenter og øget synlighed om resultater. Stillingtagen til ændring i den fremadrettede ordning vil afvente dette arbejde. Regeringen har tilkendegivet, at den løbende afregning af den kommunale medfinansiering (KMF) fastfrysnes i 2025 svarende til afregningsniveauet i 2024, og at der i forbindelse med efterreguleringen af KMF for 2023 inddrages et hensyn til, at kommuner med en høj budgettering af medfinansieringen ikke taber uforholdsmæssigt på ordningen.

Skattefastsættelse

Regeringen og KL er enige om at understøtte skatteenedsættelser i kommunerne mhp. at give plads til, at andre kommuner kan øge skatten tilsvarende, inden for en samlet uændret kommunal skat. På den baggrund etableres en ramme til nedsættelser af indkomstkatten med tilskud i 2025 på op til 200 mio. kr. Tilskudsprocenten kan højst udgøre 75 pct. af provenutabet i 2025, 50 pct. i 2026 og 2027 og 25 pct. i 2028.

Med henblik på at understøtte en samlet uændret skat skal kommunerne inden budgetlægningen ansøge Indenrigs- og Sundhedsministeriet om adgang til at få andel i tilskuddet til skatteenedsættelse. På den baggrund fastsættes rammerne til nedsættelser med henblik på at understøtte en samlet uændret skat. Tilskud fordeles endeligt på baggrund af kommunernes faktiske skattefastsættelse.

Der er med *Aftale om reform af det kommunale tilskuds- og udligningssystem* af d. 5. maj 2020 enighed om at understøtte, at kommunernes indkomstskat under ét ikke stiger som følge af udligningsreformen. I forlængelse heraf øges rammen til nedsættelser af udskrivningsprocenten med op til ca. 32 mio. kr. for at understøtte en neutralisering af en evt. samlet skattestigning, som kan tilskrives en overudligningsvirkning ved skatteforhøjelser til indfasningen af tab i udligningsreformen i 2025. Tilskud fordeles efter vilkår fastsat med udligningsreformen.

Ejendomsskat

Efter en årrække med videreførte vurderinger er vurderingsmyndighederne nu i gang med at udsende de nye ejendomsvurderinger til landets boligejere. Udsendelsen af nye ejendomsvurderinger sker i etaper i de kommende år.

Regeringen og KL er enige om at drøfte mulighederne for midlertidige tiltag, der i denne periode kan understøtte mere stabile rammer for kommunernes forventede ejendomsskatteindtægter.

Dækningsafgift

Stigningsbegrænsning på dækningsafgiften medfører, at de opkrævede dækningsafgifter årligt ikke kan stige med mere end 10 pct. af den nye fuldt indfasede dækningsafgift. Der ydes kompensation i 2025-2027 til kommunerne baseret på det skønnede grundlag kommunerne havde til rådighed i forbindelse med budgetlægningen for 2024.

Der er vedrørende dækningsafgift for visse erhvervsjendomme fra 2024 og frem forudsat et forhøjet provenu pba. nye foreløbige ejendomsvurderinger. Kommuner med nettotab som følge af det tilsvarende lavere bloktilskud kompenseres i 2025-2028. Kompensationen baseres på det skønnede grundlag kommunerne havde til rådighed i forbindelse med budgetlægningen for 2024.

3. Flerårigt samarbejde

Velfærdsområderne står over for en lang række strukturelle udfordringer. Den demografiske udvikling og rekrutteringssituationen medfører behov for nye løsningsveje, hvis de store velfærdsområder fortsat skal udvikles. Det kræver klare prioriteringer og et tæt og aktivt samarbejde mellem regeringen og KL.

Med økonomiaftalen for 2024 har regeringen og KL styrket samarbejdet ved at etablere et flerårigt samarbejdsprogram og politisk partnerskab, der har til formål at understøtte kommunernes arbejde med at udvikle velfærden inden for de økonomiske rammer og tilvejebringe de forudsatte administrationsbesparelser. Regeringen og KL er enige om at videreføre arbejdet med det flerårige samarbejdsprogram og politiske partnerskab med henblik på at understøtte kommunernes lokale indsatser og prioriteringer samt finde løsningsforslag på de udfordringer, der opleves i kommunerne.

Det politiske partnerskab med fokus på den borgernære velfærd

Regeringen og KL er enige om, at en række strukturelle samfundsudfordringer kræver fælles politiske løsninger for at fremtidssikre velfærdssamfundet. Den demografiske udvikling og rekrutteringssituationen nødvendiggør nytænkning og tydelig politisk prioritering. Regeringen og KL er enige om, at dette skal være omdrejningspunktet for det politiske partnerskab, hvor parterne løbende kan drøfte udfordringer og muligheder for de kommunale velfærdsområder, herunder drøfte og følge op på relevante reformspor. Partnerskabet vil fortsat være bygget op omkring møder på halvårlig basis med henblik på, at parterne løbende kan bidrage med forslag og perspektiver på kendte udfordringer for den borgernære velfærd og vende de dilemmaer, som opstår, når nye veje skal betrædes. Parterne er enige om at drøfte en række temaer det kommende år, *jf. boks 2*.

Boks 2

Konkrete drøftelser i det politiske partnerskab med fokus på den borgernære velfærd

Udviklingen på de store velfærdsområder

En række store reformer og politiske aftaler vedr. centrale velfærdsområder skal de kommende år gennemføres og implementeres. Regeringen og KL er enige om at drøfte implikationer heraf og løbende have tæt dialog om hensigtsmæssig implementering og udmøntning, herunder bl.a. i forhold til ældreformen og *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram*. Hertil er parterne enige om, at et tema for næste møde kan omhandle udviklingen af det nære sundhedsvæsen.

Digitalisering og kunstig intelligens

Med økonomiaftalerne for 2025 er regeringen og KL enige om at nedsætte en digital taskforce med ambitionen om at Danmark skal være verdensførende inden for kunstig intelligens i den offentlige sektor. Taskforcen skal bidrage til at frigøre arbejdskraft, reducere administration og øge kvaliteten i den offentlige sektor til gavn for borgere og virksomheder. Parterne er enige om løbende at drøfte status for arbejdet, herunder konkrete initiativer.

Frisættelse, afbureaukratisering og prioriteringer

Det vil fortsat kræve klare prioriteringer og et tæt og aktivt samarbejde mellem regeringen og KL, hvis den offentlige velfærd skal udvikles. Regeringen og KL er enige om at igangsætte en række initiativer, der skal understøtte frisættelsen af velfærdsområderne, og som der løbende vil gøres status på i regi af det politiske partnerskab. Regeringen og KL er desuden enige om at fortsætte dialogen om prioriteringer i den offentlige velfærd, herunder hvordan vi som samfund anvender de ressourcer, der er til rådighed og balancerer forholdet mellem medborgerskab, civilsamfundet og andre aktørers ansvar og mulige bidrag, samt det offentlige ansvar. Parterne er samtidig enige om løbende i regi af det politiske partnerskab at følge op på, hvordan unødigt regulering og kontrol kan begrænses med henblik på at sikre en effektiv og hensigtsmæssig opgaveløsning lokalt samt drøfte prioriteringer i den offentlige velfærd.

Regeringen og KL er enige om, at drøftelserne i partnerskabet kan understøttes af analyser af relevante problemstillinger, og er desuden enige om at fortsætte dialogen i forlængelse af økonomiaftalen.

Det flerårige samarbejdsprogram

Regeringen og KL aftalte i forbindelse med økonomiaftalen for 2024, at det er op til den enkelte kommune at nedbringe de administrative udgifter på baggrund af hvad der giver mening efter lokale forhold, og at det flerårige samarbejdsprogram skal understøtte kommunernes arbejde. Samarbejdsprogrammet har allerede taget de første vigtige skridt og materialiseret sig i en række konkrete resultater, som både fjerner og forenkler statslige og kommunale regler, fører til færre dokumentationskrav samt understøtter en bedre ressourceanvendelse i kommunerne, så mere tid går med borgeren og mindre tid går med bl.a. unødigt bureaukrati.

Der er lokalt iværksat en række initiativer med fokus på afbureaukratisering og nedbringelse af udgifterne til administration, herunder bl.a. ved forenkling og afskaffelse af lokale regler, registrerings- og dokumentationskrav og mål, forenkling af arbejdsgange samt øget frihed til institutionerne og mindre detailstyring. Samtidig er regeringen og KL som en del af samarbejdsprogrammet enige om at gennemføre en lang række konkrete forenklingsforslag, som understøtter kommunernes arbejde med at nedbringe administrationsbesparelser, hvoraf en række vil have effekt allerede i 2024. Regeringen og KL er også enige om en række forenklingstiltag på tilsynsområdet (uddybet i boks 3), der kan bidrage til at understøtte kommunernes arbejde med at frigøre ressourcer, hvoraf en række vil have effekt allerede i 2024. Samlet set er regeringen og KL således enige om at gennemføre 113 forenklinger, der fuldt indfaset skal frigive et trecifret millionbeløb, *jf. bilag 1*.

Boks 3**Færre og mere målrettede tilsyn****Initiativer**

Tilsyn er med til at sikre kvalitetsudvikling og regeloverholdelse, men mange tilsynsbesøg resulterer i dag ikke i reaktioner eller anbefalinger. Regeringen vil derfor reducere det statslige tilsynstryk på det kommunale og regionale område med samlet 30 pct. I forlængelse heraf er regeringen og KL enige om, at tilsynstrykket fra kommunale tilsyn skal reduceres med 30 pct., *jf. bilag 1*.

Mange institutioner skal i dag varsles op til 6 uger før et anmeldt tilsynsbesøg, hvilket medfører øget ressourcetræk i den enkelte institution som følge af forberedelse mv. og fjerner tid fra kerneopgaven. Dog fører anmeldte tilsyn

generelt ikke til flere påbud end uanmeldte tilsyn. Regeringen og KL er enige om, at varslingen for anmeldte tilsyn skal reduceres til en kort varsling (men stadig med tilstrækkeligt varsel ift. varsle sårbare borgere, eller sikre at relevant personale er til stede), *jf. bilag 1*.

Der er en række tilsyn, som er meget omfattende og forbundet med en stor administration. Regeringen og KL er enige om at reducere administration i forbindelse med tilsynsprocessen, fx smidigere præproces, forenkede tilsynsmodeller, lettede dokumentationskrav samt forenklet afrapportering, *jf. bilag 1*.

Anm.: En række tiltag vil kræve Folketingets opbakning, forhandlinger med forligspartier mv.

På den baggrund er regeringen og KL enige om, at kommunerne i 2024 har sparet 0,7 mia. kr. på administration, og at konkrete tiltag i regi af samarbejdsprogrammet har bidraget til at understøtte kommunernes arbejde.

Parterne er samtidig enige om at fortsætte det flerårige samarbejdsprogram. Samarbejdsprogrammet vil både bygge videre på det allerede igangværende arbejde, men også igangsætte nye initiativer med henblik på at kunne levere ambitiøse løsninger, der skal understøtte kommunernes arbejde, *jf. bilag 2*.

4. Frisættelse af velfærdsområderne

Regeringen har med en række af Folketingets partier indgået aftaler om hhv. folkeskoleområdet og ældreområdet med det formål at frisætte velfærdsområderne og muliggøre at flere beslutninger træffes tættere på borgeren. Regeringen og KL er enige om, at aftalerne danner grundlag for at styrke den borgernære velfærd, og at implementeringen af aftalerne er afgørende for, at de politiske ambitioner bliver til virkelighed. Parterne er enige om at arbejde tæt sammen om implementeringen med henblik på at indfri de politiske ambitioner, så de nye frihedsgrader omsættes til øget kvalitet og frihed lokalt.

Folkeskolen

Regeringen og KL er enige om, at folkeskolen har behov for friere rammer, så der er plads til at skabe en skoledag, som kan motivere og udfordre alle børn. Der er ligeledes enighed om, at folkeskolens almene klasser skal kunne mere for flere elever. *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram – frihed og fordybelse* af 19. marts 2024 understøtter denne fælles ambition. Aftalen løser markant på bindingerne i folkeskoleloven og har fokus på mere praktisk undervisning, herunder i forhold til udviklingen af nye læreplaner, som skal understøtte bedre sammenhæng mellem fagenes teoretiske, praktiske og kreative sider. Derudover indeholder aftalen en række tiltag, som skal bidrage til at styrke klassefællesskabet og den tidlige, forebyggende indsats i almenområdet. Regeringen og KL er enige om, at det er afgørende for realiseringen af den fælles ambition med aftalen at fastholde et tæt samarbejde, herunder i regi af Sammen om Skolen. Regeringen og KL er dertil enige om, at kommunerne skal understøtte frisættelsen af folkeskolen ved, i respekt for ledelseskæden, at lægge mere ansvar og flere beslutninger ud til skolerne.

Samarbejde om at styrke folkeskolens almentilbud

Hvis vi fortsat skal have en fælles folkeskole, hvor børn med alle sociale og kulturelle baggrunde og med forskellige livsomstændigheder mødes og dannes på tværs, skal folkeskolens almentilbud styrkes. Andelen af elever i folkeskolen, som går i et specialundervisningstilbud og ikke deltager i den almene undervisning, har været stigende de seneste år. Kommunerne oplever, at en støt voksende andel af folkeskolens økonomi går til at finansiere specialundervisning, og at de har færre ressourcer til at skabe stærke almentilbud, hvor alle børn og unge trives og lærer.

Der vil med *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram* blive iværksat indsatser, som bidrager til at skabe stærkere inkluderende fællesskaber i folkeskolens almentilbud. En omstilling af folkeskolen, hvor flere elever trives og lærer i almenundervisningen, og udgifterne til segregeret specialundervisning nedbringes, kræver dog at der iværksættes yderligere tiltag. Regeringen og KL er derfor enige om at etablere et samarbejde om udvikling af folkeskolens almenområde med tre spor:

- *Datagrundlag.* Etablering af datagrundlag for kommunernes udgifter til almenområdet og segregeret specialundervisning. Datagrundlaget skal understøtte opfølgningen på den fælles intention om, at flere elever på sigt skal kunne indgå i almenundervisningen. Parterne er enige om, at der efter indgåelse af en aftale skal være dialog om etablering af datagrundlaget med henblik på efterfølgende årlig opfølgning på udviklingen.
- *Viden og gode erfaringer.* Etablering af samarbejde mellem Børne- og Undervisningsministeriet (formand), Finansministeriet og KL om udbredelse af viden og gode erfaringer til kommunerne om lovende tiltag, organiseringsformer samt decentrale betalingsmodeller, som understøtter, at flere elever kan indgå i almenundervisningen. Parterne er enige om, at udbredelsen vil tage afsæt i det arbejde, der allerede foregår i kommunerne og i regi af *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram*.
- *Kompetencer.* Som en del af *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram* er der initiativer, som skal sikre flere specialpædagogiske kompetencer tæt på eleverne. Regeringen og KL er enige om, at denne indsats er helt central for at styrke almenområdet, og at der er behov for, at midlerne til kompetenceudvikling de næste år anvendes hertil for at kunne løfte opgaven. Det skal bl.a. bidrage til, at lærere og pædagoger kompetenceudvikles tæt på praksis, at der opbygges stærkere specialpædagogiske kompetencer på skolerne, at PPR omstilles, så der arbejdes tættere på skolerne, og at skoleledelserne klædes bedre på til at varetage den specialpædagogiske ledelsesopgave.

Endvidere er regeringen og KL enige om, at der er behov for at se på de lovgivningsmæssige rammer, så skolerne får bedre muligheder for at arbejde forebyggende og støtte op om fællesskaberne i almenområdet. Det vil ske i forlængelse af den lovforberedende ekspertgruppe, som er aftalt i *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram*, og hvor KL og de øvrige parter i Sammen om Skolen inddrages.

Ældreplejen

Regeringen har den 18. april 2024 indgået en bred politisk aftale i Folketinget om en ældrereform. Der afsættes med reformen 1 mia. kr. årligt med indfasning frem mod 2027 til at løfte kvaliteten, plejen og omsorgen i ældreplejen. Regeringen og KL er enige om, at kvalitetsløftet målrettes ældreområdet og skal bidrage til omstilling, kontinuitet og øget kvalitet, herunder eksempelvis at medarbejderne i ældreplejen får mere tid til den enkelte ældre.

Med ældrereformen indføres helhedspleje og borgernær visitation i ældreplejen.

Regeringen og KL er enige om, at det er en fælles ambition at udbrede faste tværfaglige teams i ældreplejen. Med aftalen udmøntes 376,1 mio. kr. i 2024 til en målrettet udbredelse af faste teams. Regeringen og KL er enige om, at udmøntningen skal ske så ubureaukratisk som muligt. Kvalitetsløftet kan bl.a. bidrage til at understøtte den varige udbredelse af faste teams. Regeringen og KL er desuden enige om, at der med ældrereformen tages vigtige skridt i forhold til frisættelse af kommunerne samt nedbringelse af bureaukrati og dokumentation i ældreplejen. Kommunerne får fra den 1. januar 2025 mulighed for at etablere eller omlægge kommunale plejehjem til en ny type frisatte plejehjem: Lokalplejehjem. Regeringen og KL er enige om sammen at følge arbejdet med udbredelse af lokalplejehjem.

Med aftalen styrkes borgernes frie valg mellem leverandører på ældreområdet, ligesom aftalen rummer en række elementer, som skal sikre gennemsigtighed og ligestilling mellem offentlige og private leverandører. Regeringen og KL er enige om, at initiativerne skal gennemføres inden for aftalens overordnede ambition om at reducere unødvendigt bureaukrati i ældreplejen. Initiativer vedr. gennemsigtighed og ligestilling mellem offentlige og private leverandører gennemføres indenfor aftalens rammer på en måde så administrative meropgaver minimeres, og kommunerne kompenseres således for eventuelle merudgifter i medfør af DUT.

Regeringen og KL er enige om, at regeringen med ældrereformen tager første skridt i forhold til styrke frisættelsen, tilliden til medarbejdere og ledere samt den lokale forankring. Ældrereformen forudsætter en omfattende implementeringsindsats, og implementeringen kræver et tæt samarbejde mellem staten og kommunerne, herunder om kompetenceudvikling og styring. Regeringen og KL er derfor enige om at etablere et implementeringssamarbejde, der bl.a. skal fokusere på reformens gennemførelse og lokale forankring. Der nedsættes desuden partnerskaber om bl.a. dokumentation og data samt velfærds-teknologi. Regeringen og KL vil årligt følge op på fremdriften i implementeringen af reformen, herunder status på udbredelsen af faste teams og anvendelsen af kvalitetsløftet.

Ældrereformen skal bidrage til at fastholde og rekruttere medarbejdere til ældreplejen. Derfor er regeringen og KL enige om i forlængelse af implementeringsprocessen af ældrereformen at følge og løbende drøfte arbejdskraftudfordringen på ældreområdet.

Understøttelse af frisættelsen på velfærdsområderne

Regeringen og KL er enige om, at det er et fælles ansvar at understøtte frisættelsen af velfærdsområderne, og at det kræver initiativer, der bl.a. fordrer en ændret kultur, herunder i forbindelse med håndtering af fejl, og ledelse. Regeringen og KL er på den baggrund enige om at indgå i et fælles arbejde, der skal understøtte frisættelsen af velfærdsområderne. Der vil i fællesskab blive aftalt en række initiativer, som parterne tager et fælles ansvar for at igangsætte og implementere herunder ift. ledelse i den frisatte velfærd, opgør med nulfejlskultur samt kommunernes egne frisættelsesinitiativer. Parterne drøfter første gang konkrete initiativer i oktober 2024, og der gøres status på arbejdet på det førstkomende møde i det politiske partnerskab.

5. Digitalisering

Det tætte samarbejde mellem regeringen og KL har bidraget til at gøre Danmark til et digitalt foregangsland og sikret os et solidt digitalt fundament for fremtidens velfærdssamfund.

Derfor er der enighed om at drøfte indhold og rammer for det fremadrettede fællesoffentlige samarbejde, der skal sætte retningen for fremtidens digitale offentlige sektor, når den nuværende fællesoffentlige digitaliseringsstrategi udløber med udgangen af 2025. Tilgang til samt indhold og finansiering af en ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi vil skulle aftales i foråret 2025.

Regeringen og KL er endvidere enige om fortsat at sikre et højt sikkerhedsniveau og en fortsat stabil drift, vedligehold og videreudvikling af den fællesoffentlige digitale infrastruktur. Det indebærer øgede omkostninger på samlet set 77,1 mio. kr. i 2025, heraf 30,8 mio. kr. til kommunerne og 15,5 mio. kr. til regionerne. Det bemærkes imidlertid, at de samlede omkostninger til det fællesoffentlige digitale samarbejde falder med 11,2 mio. kr. fra 2024 til 2025.

Med *Aftale om kommunernes økonomi for 2023* igangsatte parterne et arbejde, som skulle se på mulige modeller for den fremtidige finansieringsstruktur for den fællesoffentlige digitale infrastruktur. Parterne er enige om at fortsætte arbejdet frem mod ØA26.

Sammenhæng på tværs i sundhedsvæsenet

Regeringen og KL er enige om fortsat at sikre en stærk sundheds-it-infrastruktur ved at afsætte 145,5 mio. kr. i 2025. Det dækker den fortsatte drift fra 2024 niveauet og en stigende brug af infrastrukturen, hvor data i stadig højere grad deles og benyttes til at frigøre arbejdskraft og skabe mere sammenhængende forløb på tværs af et stadig mere digitaliseret sundhedsvæsen. Hertil kommer en udligning af udgifter som reelt hører under den fælles offentlige infrastruktur på sundhedsområdet, men ikke har været dækket ved tidligere økonomiaftaler.

Parterne er i forlængelse heraf enige om at fortsætte arbejdet mod en ny styrings- og finansieringsmodel for sundheds-it-infrastrukturen, som videreføres til ØA26, hvor igangværende udbud af infrastrukturen forventes gennemført.

Sundhed.dk udgør en central national infrastruktur. Regeringen og KL er som opfølgning på ØA24 enige om ekstraordinært at afsætte 100 mio. kr. i en fireårig periode fra 2025-2028, heraf 25 mio. kr. i 2025, til en gennemgribende modernisering af sundhed.dk's platform. Moderniseringen skal styrke sikkerhedsniveauet og fremtidssikre platformen ved at afvikle den tekniske gæld, som har ophobet sig de senere år. Udbetalingen af midlerne betinges af en række kriterier, som fastsættes af parterne i fællesskab. Samtidig videreføres udviklingsbevillingen fra ØA23 på 10,8 mio. kr. i 2025 og frem, og basisbevillingen løftes med 6,5 mio. kr. i 2025. Bevillingen skal finansiere stigende udgifter til vedligehold og understøtte en solid og effektiv driftsorganisation med øget professionalisering og fokus på kernerdrift.

Digital løsning til graviditetsforløb

Parterne er enige om at tage den digitale løsning til graviditetsforløb i brug inden udgangen af 2025, forudsat at der afsættes den sædvanlige tid til implementering (18 måneder fra den endelige løsning er godkendt i projektets styregruppe). Herudover er parterne enige om i de kommende år at videreudvikle løsningen så den kan understøtte mere individualiserede og differentierede behandlingsforløb, samt mere sammenhængende indsatser til særligt sårbare gravide med komplekse forløb.

Cyber- og informationssikkerhed

Danmark har en af verdens mest digitaliserede offentlige sektorer, og staten, kommunerne og regionerne er bundet sammen gennem digital infrastruktur. En forudsætning for fortsat at kunne drage nytte af en digitaliseret offentlig sektor er, at der er styr på sikkerheden. Regeringen og KL er enige om, at et tidssvarende cybersikkerhedsniveau i kommuner er nødvendigt for at sikre de kritiske dele af den offentlige sektor. Regeringen noterer sig, at kommunerne opbygger en fælles enhed til at overvåge de kommunale netværk for cyberaktivitet. Regeringen og KL vil senere på året drøfte implementering af NIS2-direktivet. Regeringen og KL har desuden igangsat en analyse af fælles løsninger for it-drift i kommunerne, herunder bl.a. med fokus på cybersikkerhed. Drøftelserne vil skulle ses i sammenhæng hermed.

Digital Taskforce for kunstig intelligens

Regeringen og KL er enige om, at den offentlige sektor i Danmark skal være verdensførende i anvendelse af kunstig intelligens. Derfor er regeringen og KL enige om at nedsætte en Digital Taskforce for kunstig intelligens. Herunder skabe klarhed om regelgrundlaget for brug af AI på velfærdsområderne.

Taskforcen skal sætte retning og ambition for udnyttelse af kunstig intelligens i den offentlige sektor. Taskforcens arbejde skal bidrage til at frigøre arbejdskraft, reducere administration og øge kvaliteten i den offentlige sektor til gavn for borgere og virksomheder, *jf. bilag 3*.

Parterne er enige om løbende i kommende økonomiaftaler at stille den nødvendige finansiering til rådighed for taskforcens arbejde og implementeringen af konkrete løsninger. Parterne er hertil enige om, at gevinsterne ved kunstig intelligens og ny teknologi i den offentlige sektor i videst muligt omfang skal frigøres og prioriteres politisk.

6. Sundhed

Sundhedsstrukturkommissionen

Regeringen har i marts 2023 nedsat Sundhedsstrukturkommissionen, som har til opgave at udarbejde et beslutningsgrundlag, der fordomsfrit opstiller og belyser modeller for den fremtidige organisering af sundhedsvæsenet. Modellerne skal understøtte et sammenhængende sundhedsvæsen med en opgavefordeling mellem sygehuse og det nære sundhedsvæsen, der sikrer, at patienten kommer i centrum. Det nære sundhedsvæsen skal desuden styrkes, så flere borgere kan blive behandlet i eller tæt på hjemmet. Derudover skal den geografiske og sociale ulighed i sundhed nedbringes, sundhedsvæsenet skal være mere bæredygtigt, og det skal understøtte frit valg og patientrettigheder. Kommissionen forventer at afslutte sit arbejde i juni med henblik på efterfølgende at afrapportere til regeringen. Kommissionens rapport vil blive sendt i offentlig høring frem til primo august. Regeringen vil efterfølgende fremlægge et forslag til en sundhedsreform, der skal skabe forudsætningerne for et stærkt fremtidigt sundhedsvæsen.

Opfølgning på 10-årsplan for psykiatrien

Regeringen og KL er enige om fortsat at understøtte implementeringen af initiativerne i de brede politiske aftaler om en 10-årsplan for psykiatrien på baggrund af den indgåede udmøntningsaftale mellem parterne den 2. april 2024. Med udmøntningsaftalen skal kommunerne tilstræbe overholdelse af servicemål for, hvor hurtigt børn og unge, der mistrives psykisk og har symptomer på psykisk lidelse, men som ikke umiddelbart har brug for behandling i børne- og ungdomspsykiatrien, kan forvente at få hjælp i de nye lettilgængelige behandlingstilbud. Kommunerne skal tilstræbe servicemålene når tilbuddet er fuldt ud etableret i alle kommuner, hvilket ifølge aftalen er inden udgangen af 2025. Parterne er ligeledes enige om at følge implementeringen af tilbuddet tæt.

KL noterer sig, at regeringen i efteråret 2024 vil fremlægge et politisk udspil til en fuldt finansieret 10-årsplan for psykiatrien frem mod 2030. Det politiske udspil vil tage udgangspunkt i input fra sundhedsstrukturkommissionen og det nedsatte psykiatriråd, hvor bl.a. KL er repræsenteret. Det politiske udspil til en 10-årsplan vil blive fremlagt, efter regeringen har fremlagt et forslag til en sundhedsreform.

Robusthedskommissionen

Regeringen og KL er enige om at følge op på Robusthedskommissionens anbefalinger fra september 2023. Regeringen og KL er enige om at fortsætte indsatser, der understøtter, at flere kommer på fuldtid.

Dosispakket medicin

De seneste år er der, takket være et stærkt fokus fra alle sundhedsvæsenets parter, sket en væsentlig stigning i antallet af medicinbrugere på dosispakket medicin fra et lavt niveau. Fra december 2021 til april 2024 er der således sket en stigning i det samlede antal brugere på over 50 pct. Regeringen og

KL er enige om at styrke indsatsen for dosispakket medicin fra apoteket særligt målrettet borgere i kommunale pleje- og botilbud, så dosispakket medicin bliver førstevalg for de borgere, der er egnede til dosispakket medicin, og at arbejde for en modernisering af recepthåndtering, så det bliver mere smidigt. Det Fælles Medicinkort (FMK) skal tilpasses yderligere, og Indenrigs- og Sundhedsministeriet vil undersøge, om der er et behov for justeret regulering for at understøtte udbredelsen af dosispakket medicin yderligere, herunder i bekendtgørelse om behandlerfarmaceuters virksomhedsområde, som opstiller begrænsninger i behandlerfarmaceutens mulighed for at iværksætte dosisdispensering med tilskud.

For at sikre en hensigtsmæssig ansvarsfordeling i det samlede patientforløb, skal der i tillæg til eksisterende samarbejdsaftaler oprettes nye samarbejdsaftaler, heriblandt med almen praksis samt apotekerne. Det vil sikre, at der er fastlagte rammer og arbejdsgange i dosisdispenseringskæden, så utilsigtede hændelser minimeres og kan håndteres i de tilfælde, de opstår.

7. Øvrige

Klima mv.

Klimaforandringerne sætter et stadig tydeligere aftryk på Danmark. Regeringen fremlagde i efteråret 2023 Klimatilpasningsplan 1, hvor der blev afsat 1,3 mia. kr. til klimatilpasning. Regeringen og KL er enige om at styrke indsatsen vedr. klimatilpasning, så Danmark bliver bedre forberedt mod mere ekstremt vejr i fremtiden, herunder med fokus på stormflod og højtstående grundvand.

Effektiv klimatilpasning kræver samarbejde på tværs af både offentlige myndigheder og private lods-ejere. Parterne er enige om, at de lokale initiativer og planer bidrager til at sikre Danmark mod følgerne af ekstremt vejr. I forlængelse heraf er parterne enige om løbende at drøfte og samarbejde om en langsigtet planlægning af klimaindsatsen samt hvordan lokale og nationale initiativer bedst muligt kan spille sammen. Det kan eksempelvis være ved at se på barrierer for lokale løsninger og rammerne for kommunernes indsats.

Med henblik på at reducere CO₂-udledningerne har kommunerne og regionerne indgået samarbejdet Klimaalliancen, hvor kommunerne har udarbejdet klimahandlingsplaner i overensstemmelse med Paris-aftalen. Parterne noterer sig, at Klimaalliancen bidrager til at skabe opbakning lokalt til den grønne omstilling.

Lavbundsindsats

Udtagning af lavbundsjord er et centralt virkemiddel i den grønne omstilling af dansk landbrug. Der er afsat over 7 mia. kr. til udtagningsindsatsen med afsæt i bl.a. *Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug*, som med udgangspunkt i forudsætningerne bag landbrugsaftalen skønnes at kunne udtage 54.200 hektar lavbundsjord inkl. randarealer. Regeringen og KL er enige om, at det er vigtigt at prioritere lavbundsindsatsen. Regeringen og KL er enige om at drøfte kommunernes rolle i og rammer for udtagningsindsatsen i den grønne trepart.

Et styrket og sammenhængende beredskab

Danmark står overfor et komplekst trusselsbillede, der har skiftet karakter. Trusler fra nye områder er taget til, for eksempel inden for cyber- og hybridkrigsførelse og afledte konsekvenser fra klimakrisen. Det stiller nye og større krav til redningsberedskaberne. Det er vigtigt for regeringen og KL, at det

danske beredskab er godt rustet til at modstå de nye trusler for at understøtte et trygt og sikkert samfund.

KL noterer sig, at aftalepartierne i forsvarsforliget har aftalt, at der hurtigst muligt i 2024 skal indgås en aftale, der styrker det danske beredskab. Regeringen vil i forhandlingerne om en aftale på beredskabsområdet være opmærksomme på sammenhængen mellem det statslige og kommunale beredskab.

Bilag 1. Regelforenklinger

Regeringen og KL er enige om at gennemføre 113 regel- og forenklingstiltag, *jf. tabel 2*.

Det bemærkes, at en række af tiltagene kan gennemføres i 2024, mens en række andre tiltagene vil kræve yderligere arbejde, inden der kan gennemføres konkrete forenklinger. En række af tiltagene vil desuden kræve forhandlinger med forligspartier mv.

Tabel 2

Oversigt over forenklingforslag, som der er enighed mellem regeringen og KL om at gennemføre

Nr.	Forslag	Uddybning af forslag
1	Ny model for merudgiftsydelser	Det foreslås at forenkle reglerne for merudgiftsydelser med henblik på at bidrage til et mere enkelt og gennemsigtigt system.
2	Revision af magtanvendelsesreglerne	Det foreslås at justere magtanvendelsesreglerne, så kommunerne bl.a. får bedre mulighed for at yde en økonomisk og fagligt god indsats, herunder bl.a. ved minimering af registrerings- og indberetningspraksis og udvidede muligheder for fysisk guiding.
3	Ensretning af regler vedr. opkrævning af tilbagebetalingsløb for børn i fritidshjem/SFO mv.	Det foreslås at ensrette regelgrundlaget for, hvordan kommunerne skal opkræve for meget udbetalt økonomisk fripladstilskud, som forældre har fået mhp. at nedsætte betalingen for en plads i dagtilbud, fritidshjem/SFO og klubtilbud.
4	Ny model for borgerstyret personlig assistance (BPA)	Det foreslås at arbejde videre med en mulig takstmodel på BPA-området for udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere.
5	Ændring af betalingsloven mhp. afskaffelse af kontantbetaling	Det foreslås at ændre betalingsloven, så offentlige institutioner kan undgå kontantbetaling. Ændringen skal udformes så kommunalbestyrelsen vil skulle forholde sig til, om fx udsatte borgere kan komme i klemme mhp. at relevante betalingsmodtagere ikke undtages betalingsloven.
6	Ændring af (lovbestemte) forebyggende hjemmebesøg	Det foreslås at fjerne en række specifikke proceskrav om forebyggende hjemmebesøg, så kommunerne får bedre mulighed for lokalt at planlægge den lokale indsats.
7	Afskaf kommunal kontrol af dosispakket medicin	Kommunerne har hidtil skulle kontrollere dosispakket medicin leveret af apoteket. Lægen kan beslutte, om en patients lægemidler skal dosispakkes og ordinere tilskud dertil, og selve pakningen foregår på et pakkeapotek. Styrelsen for Patienssikkerhed har med en opdateret pjece "korrekt håndtering af medicin" afskaffet modtagerkontrollen af den dosispakke medicin i kommunerne, som fortsat skal kontrollere, at de giver dosisrulle til den rette patient.
8	Kravet om evaluering af den pædagogiske læreplan hvert andet år fjernes	Det er besluttet, at krav om evaluering af den pædagogiske læreplan hvert andet år, fjernes. Der vil uændret være krav om etablering af en evalueringskultur i dagtilbuddene med hensyn på at udvikle den pædagogiske kvalitet.
9	Lempelse af revision på beskæftigelses- og socialområdet	Det foreslås at arbejde med mulige tilpasninger af den digitale revisionsmodel på beskæftigelses- og socialområdet med henblik på at lempe revisionsomfanget for kommunerne.
10	Serviceeftersyn af det nationale tilsyn med folkeskolen	Som led i Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram er det besluttet at igangsætte et serviceeftersyn af kvalitetstilsynet med henblik på at forelægge anbefalinger for et nyt kvalitetstilsyn for folkeskoleforligskredsen. Serviceeftersynet skal undersøge mulighederne for at sanere i unødige kontrolopgaver, så et opdateret tilsyn bliver mindre ressourcekrævende for forvaltninger og skoler, samtidig med at kvalitetstilsynet fortsat skal identificere og gribe ind over for skoler med de største og mest vedvarende kvalitetsudfordringer.
11	Afskaf mål om 95 pct. kompetencedækning i folkeskolen	Regeringen foreslog med folkeskoleudspillet Forberedt på Fremtiden II at afskaffe kravet om fuld kompetencedækning. Med Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram er det besluttet at afskaffe kravet om fuld kompetencedækning i indskolingen. Der skal fortsat følges op på udviklingen i kompetencedækningen i folkeskolen.

Tabel 2

Oversigt over forenklingsforslag, som der er enighed mellem regeringen og KL om at gennemføre

Nr.	Forslag	Uddykning af forslag
12	Afskaf revisionskrav af Stoploven	Det foreslås at afskaffe krav om, at kommunerne hvert år skal lave en revisorpåtegnet indberetning af, om der ift. deres drikke- og spildevandsselskaber er foretaget uddelinger, afståelser eller omstruktureringer omfattet af registreringspligten efter Stoplovens § 2. Det foreslås også, at der i stedet sikres mulighed for, at der kan anmodes om nødvendig dokumentation fra kommunerne, samt at der stilles krav om, at større vandselskaber skal levere samme indberetning vedr. transaktioner mellem vandselskab og kommune, som de store vandselskaber i forvejen er forpligtet til at indberette til skattemyndighederne.
13	Udbore mulighed for forenkling af regler vedr. fravalg af frokostordning og dele af reglerne om tilsyn i dagtilbud	Det er besluttet, at der igangsættes en proces, der skal udbore, hvordan reglerne om forældres fravalg af et sundt frokostmåltid i daginstitutioner kan forenkles samt en proces for at se på forenkling af dele af reglerne om tilsyn med dagtilbud.
14	Afskaf årlig godkendelse af kvalitetsstandarder	Det foreslås at fjerne proceskrav om at udarbejde kvalitetsstandarder, som kommunalbestyrelserne i øjeblikket mindst én gang årligt skal udarbejde for forebyggende hjemmebesøg, personlig og praktisk hjælp m.v., rehabiliteringsforløb samt kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning.
15	Afskaf indberetningskrav på genoptræningsydelse efter § 140	Det foreslås at afskaffe krav om, at fysio- og ergoterapeuter skal indberette genoptræningsydelser, der er udført efter Sundhedsloven § 140 til Sundhedsdatastyrelsen ifm. overgangen til brugen af Fælles Sprog III. Som det er nu foregår indberetningen via indrapportering af såkaldte SKS-koder, som konkret fortæller, hvilken genoptræning kommunen har udført.
16	Ensretning af regler om revisitation af børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen	Det foreslås at ensrette reglerne for revisitation af specialpædagogisk bistand til børn med særlige behov, der endnu ikke er påbegyndt skolegangen, så der skal laves revisitation en gang årligt, jf. folkeskoleområdet.
17	Afskaffelse af uddannelsesparathedsvurdering i skolen	Uddannelsesparathedsvurderinger i skolen er blevet afskaffet, så eleverne i 8., 9. og 10. klasse fra skoleåret 2024/2025 ikke længere skal vurderes på deres uddannelsesparathed forud for optagelse på en ungdomsuddannelse.
18	Kravet om at udarbejde en skriftlig pædagogisk læreplan den enkelte daginstitution/enhed og for hele dagplejen fjernes	Det er besluttet, at krav om at udarbejde en skriftlig pædagogisk læreplan i den enkelte daginstitution/enhed og for hele dagplejen fjernes. Dagtilbuddene vil fortsat skulle arbejde med børns trivsel og læring mv. med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan, herunder det pædagogiske grundlag, som det er fastsat i dagtilbudsloven.
19	Regler om 30 timers plads til søskende mod en reduceret forældrebetaling under forældres barsel fjernes	Det er besluttet, at regler om 30 timers plads til søskende mod en reduceret forældrebetaling under forældres barsel fjernes.
20	Krav om, at kommunerne skal beskrive, hvordan tilsynet med dagtilbuddene tilrettelægges, fjernes	Det er besluttet, at krav om, at kommunerne skal beskrive, hvordan tilsynet med dagtilbuddene tilrettelægges, fjernes.
21	Forenkling af indberetningspligt til dagtilbudsportalen ift. personaledata på institutionsniveau	Kommunernes indberetningspligt til dagtilbudsportalen forenkles, så kommunerne ikke skal bruge administrative ressourcer på at validere personaledata på institutionsniveau, som ikke understøtter et lovkrav. Tiltaget indebærer, at der ikke vil blive indsamlet data om normeringer på institutionsniveau.
22	Samtykke til fissurforsøg i tandplejen	Det foreslås, at forældremyndighedsindehaver får mulighed for at give et generelt informeret samtykke til at børn, som kommer alene til undersøgelse på skoletandklinikker, kan behandles med fissurforsøg, så der ikke skal hentes specifikt samtykke før hver lakering.
23	Samtykke til at hente barn i klassen til behandling i tandplejen	Det foreslås, at forældremyndighedsindehaver ved skolestart og skift af kommunal tandpleje ifm. med den generelle, skriftlige information, får mulighed for at tage stilling til, om der ønskes forudgående information om tidspunkt for behandling ved tandplejen. Hvis forældremyndighedsindehaver frasiger sig retten til forudgående information, får skoletandlægen mulighed for at udnytte pludseligt opstået ledig kapacitet.
24	Afskaf krav om værdighedspolitik for den kommunale ældrepleje	Det foreslås at fjerne proceskrav om, at kommunerne skal udarbejde værdighedspolitikker for den kommunale ældrepleje.

Tabel 2

Oversigt over forenklingsforslag, som der er enighed mellem regeringen og KL om at gennemføre

Nr.	Forslag	Uddybning af forslag
25	Afskaf krav om årlig opfølgning og justering af tilsynspolitikker på ældreområdet	Det foreslås at krav om, at kommunerne skal udarbejde og offentliggøre tilsynspolitikker på ældreområdet afskaffes.
26	Forenkling af friplejeboligtakster	Det foreslås at indføre en fast overheadsats, hvis afregningen foretages på baggrund af beliggenhedskommunens gennemsnitlige, langsigtede omkostninger ved drift af tilsvarende tilbud.
27	Ny faglig vejledning til socialtilsynet til kvalitetsvurdering af tema 1. uddannelse og beskæftigelse i kvalitetsmodellen, der presser botilbuddene/kommunerne	Det foreslås at hensynet til at undgå udgiftsopdrift i kommunerne fremover indgår systematisk ifm. udarbejdelsen af faglige vejledninger i socialtilsynet. Social- og Boligstyrelsen udsender som led i sin løbende understøttelse af socialtilsynet faglige vejledninger med viden, anbefalinger og opmærksomhedspunkter ift. tilsynet med godkendelse af og driftsorienteret tilsyn med tilbud og plejefamilier. En væsentlig årsag til udarbejdelsen af faglige vejledninger er hensynet til at opnå mere ensartethed på tværs af de fem socialtilsyn.
28	Regulering i Ankestyrelsens tilsyn med kommunerne på det udsatte børne- og ungeområde og handicapområdet	Det foreslås at give kommunalbestyrelsen mulighed for at delegere behandlingen af Ankestyrelsens praksisundersøgelser på det sociale område til et underliggende udvalg, f.eks. socialudvalget, hvilket vil give kommunalbestyrelsen frihed til i højere grad at tilrettelægge arbejdet på en måde, der tilgodeser forholdene i den enkelte kommune. En sådan lovændring vil ikke ændre på kommunalbestyrelsens myndighedsansvar for sagsbehandlingskvaliteten i kommunen.
29	Afskaf statslig opfølgning på udvalgte kommuners anvendelse af børnehuse	Det foreslås at afskaffe den årlige opfølgning på kommuner med få børnehussager, således, der fremadrettet ikke årligt vil blive sendt et brev fra Social- og Boligministeren til de kommuner, som bruger børnehuse mindst. Kommunerne vil forsat have mulighed for på eget initiativ at tage kontakt til Social- og Boligstyrelsens Videnscenter for sociale indsatser ved vold og seksuelle overgreb mod børn (SISO) for at få råd og vejledning om brugen af børnehuse.
30	Flere ressourcer til kvalitetsudvikling og færre ressourcer til unødigt kontrol (tilsynspraksis på dagtilbudsområdet)	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har i 2023 gennemført et undersøgende tilsyn med fokus på at afdække kommunernes offentliggørelse og indholdet af tilsynsmodeller for kommunens dagtilbud og private pasningsordninger med videre. Undersøgelsen er gennemført og planlægges ikke gentaget.
31	Krav til modtagere af statslige midler på kulturområder skal i højere grad afspejle størrelsen på tilskud	Det foreslås, at der implementeres en ny styringsmodel for driftstilskudsmodtagere, der indebærer, at der i højere grad differentieres efter tilskudsstørrelse, og at der opstilles færre mål for tilskud.
32	Øget vejledning fra Datatilsynet om brud på persondatasikkerheden	Datatilsynet har i januar 2024 udsendt vejledning om 10 typiske brud på persondatasikkerheden med beskrivelse af typiske brud, og hvad der kan gøres for at forebygge dem. Datatilsynet forventer desuden i løbet af efteråret 2024 at opdatere den eksisterende vejledning om brud på persondatasikkerheden. Datatilsynet vil i den forbindelse bl.a. give konkrete eksempler, som beskriver, hvornår der er tale om et brud, som kan være omfattet af anmeldelsespligten. Den øgede vejledning skal bl.a. bidrage til at gøre det mere klart, hvornår kommunerne ikke behøver at foretage en anmeldelse af et brud på persondatasikkerheden.
33	Afskaf Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings overvågning af kommunernes brug af registersammenkørte data (tilsyn med kommunernes kontrolindsats)	Det foreslås, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering fremover ikke benchmarker kommunernes brug af de registerbaserede underingssager fra Den Fælles Dataenhed og dermed også stopper med at sende opfølgende breve til kommuner, der i lav grad bruger systemet.
34	Friholdelse fra krav om ligestillingsredegørelse, hvis kommuner har udarbejdet en ligestillingsplan	Det foreslås at afskaffe kravet om, at kommuner, regioner og statslige myndigheder skal indberette ligestillingsredegørelser hvert tredje år. Trods tidligere forenklinger kritiseres ligestillingsredegørelserne løbende for at være bureaukratiske og irrelevante. Endvidere har de styrkede regler om måltal og politikker for kønssammensætningen i bestyrelser og ledelse i ligestillingslo-

Tabel 2

Oversigt over forenklingsforslag, som der er enighed mellem regeringen og KL om at gennemføre

Nr.	Forslag	Uddybning af forslag
		ven pr. 1. januar 2023 i vid udstrækning overflødiggjort ligestillingsredøgørelsernes fokus på ledelse og personaleområdet. Forslaget kræver en lovændring af ligestillingsloven.
35	Forenkling af tilladelser til uden-dørs mobile robotter	Den 1. januar 2021 trådte forsøgsordning for selvkørende enheder i kraft. Forsøgsordningen skal forbedre muligheden for at udvikle og nytænke blandt andet transportområdet til gavn for både miljø og trængsel. På baggrund af en evaluering af forsøgsordningen arbejdes der med potentielle ændringer af ordningen.
36	Ophævelse af krav om kontering på omkostningsstedsnummer	Det foreslås, at krav i den autoriserede kontoplan om, at kommunerne skal registrere omkostningssted på en række funktioner, ophæves. Som det er nu, skal kommunerne for hver af institutionerne tildele et omkostningsstedsnummer og kontere udgifterne herefter.
37	Praksisforbedringer i klagesagsbehandlingen	I det omfang deres rolle som uafhængig klageinstans tillader det, prioriterer Nævnenes Hus at behandle principielle sager hurtigt samt at orientere om principielle afgørelser, praksisændringer og lignende.
38	Forenkling af opgørelse af provenu af dækningsafgift for offentlige ejendomme.	Det foreslås, at kommunerne ifm. indberetningen af særlige regnskabsoplysninger bliver spurgt, om der opkræves dækningsafgift af offentlige ejendomme. Hvis kommunen svarer ja til det, skal kommunen oplyse provenuet og indsende revisionserklæring som hidtil, men hvis de svarer nej, skal kommunen ikke foretage sig yderligere og således heller ikke indsende en revisorerklæring. Som det er nu, er der et fast årligt indberetningskrav med revisionspåtegning for alle kommuner.
39	Forslag om at gøre det tilstrækkeligt at opgøre ikke-forsikringsdækkede forpligtelser vedr. tjenestemænd og arbejdsskader aktuarmæssigt hvert 5. år.	Det foreslås, at gøre det tilstrækkeligt at opgøre ikke-forsikringsdækkede forpligtelser vedr. tjenestemænd og arbejdsskader aktuarmæssigt hvert 5. år. Efter gældende regler skal forpligtelserne som minimum genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år. Stigende inflation og rente betyder, at den aktuarmæssige beregning skal foretages oftere.
40	Nedsat kadence for monitoring af socialtandplejen fra hvert år til hvert andet år.	Det foreslås, at monitoreringen af socialtandplejen kan gemmeføres hvert andet år, i stedet for hvert år.
41	Forenkling af sagsgangen i forbindelse med indberetning af data om overløb.	Der foreslås en ændring i ansvar for indberetning af data om mængden af overløb, så det overgår fra kommunerne til spildevandsselskaberne.
42	Annullering af initiativ om krav om genbrugsområder på alle kommunale genbrugspladser.	Med Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi (Klimaplanen) fra 2020 blev det aftalt, at alle kommunale genbrugspladser fremadrettet skulle have et særskilt område til genbrug, hvilket foreslås annulleret for at undgå unødigt administration i kommunerne og i stedet bakke op om den frivillige indsats på kommunale genbrugspladser.
43	Administrative lettelser ved kommunal vandtakstkontrol	Det foreslås med L 106, at det fremover vil være muligt at anmelde takster under nærmere fastsatte betingelser i stedet for, at kommunerne som i dag skal godkende drikke- og spildevandsselskabers forbrugerrettede takster mindst én gang årligt.
44	Forenkling af indberetningen om måltal og politikker i relation til ligestillingslovens § 11.	Det foreslås, at der indføres en bagatelgrænse så alene institutioner mv. med mindst 50 medarbejdere forpligtes til at opstille måltal for kønssammensætningen i bestyrelser mv. Dermed ensrettes bagatelgrænsen, så den flugter med afgrænsningen af målgruppen, der skal opstille måltal for de øverste ledelsesniveauer. Langt hovedparten af de små institutioner, der fritages for reglerne, er friskoler, private grundskoler og efterskoler. Forslaget kræver en lovændring af ligestillingsloven.
45	Afskærelse af klageadgang hos Ankestyrelsen for borgere som afvises fra § 110-tilbud.	Det foreslås, at klageadgang i afgørelser om bortvisning fra § 110-tilbud præciseres.
46	Lempelse af bygningsreglementets krav til eftersyn af brandslukningsmateriel på plejeinstitutioner, daginstitutioner, skoler mv.	Det foreslås, at hyppigheden for kontrol af brandtekniske installationer på plejeinstitutioner, daginstitutioner, skoler mv. ændres, så eftersynet af konkrete brandtekniske installationer bortfalder eller skal foretages hhv. hver 6. eller 12. måned afhængigt af installationen og bygningens anvendelse.

Tabel 2

Oversigt over forenklingforslag, som der er enighed mellem regeringen og KL om at gennemføre

Nr.	Forslag	Uddybning af forslag
47	Forenkling af opfølgningen på kommunernes tidlige beskæftigelsesindsats.	Der er implementeret en række administrative ændringer i opfølgningen på den tidlige indsats, så den nye opfølgning er mere dialogbaseret, mindre administrativt tung og fokuserer på de kommuner, der har de største udfordringer med at leve op til lovkravene i den tidlige indsats.
48	Forenkling af opfølgningen på den kommunale sanktionspraksis i STAR	Det foreslås, at opfølgningen på den kommunale sanktionspraksis ændres, så STAR ikke anmoder kommuner om redegørelser på baggrund af enten høj eller lav sanktionsandel af hhv. aktivitetsparate og jobparate ydelsesmodtagere.
49	Ændret opfølgningsmodel i tilsynet med kommunernes rådgivningsvurderinger i STAR	Der foreslås en række ændringer i opfølgningen med kommunernes rådgivningsvurderinger, så STAR forenkler og fokuserer tilsynet og hermed kun følger op over for de kommuner, der har kontinuerlige udfordringer med at understøtte de lediges jobsøgning.
50	Forenkling af tilbagemelding på påbud m.v.	Det foreslås, at Arbejdstilsynet moderniserer virksomhedernes digitale selvbetjeningsløsning, så det bliver nemmere at melde tilbage på påbud og få overblik over frister m.v.
51	Øget brug af virtuelle møder i arbejdstilsynet som erstatning for fysiske tilsynsbesøg.	Det foreslås, at Arbejdstilsynet udvider brugen af virtuelle møder i tilsynet som erstatning for fysiske tilsynsbesøg.
52	Forenklet og målrettet kontakt til virksomhederne før tilsyn (arbejdstilsynet).	Det foreslås, at Arbejdstilsynet afskaffer varsling af tilsyn og fremadrettet anmelder flere tilsyn end i dag.
53	Erstatte krav om samtykke med en orienteringspligt til politiet for udvalgte afmærkninger af vejarbejder.	Det foreslås at erstatte krav om, at der skal indhentes samtykke fra politiet ved udvalgte afmærkninger af vejarbejder med en orienteringspligt.
54	Øget frihed til sygeplejersker til selvstændigt at træffe beslutning om og udføre bestemte opgaver, som før var forbeholdt læger.	Lovforslag ang. forholdt virksomhedsområde for sygeplejersker mv. blev vedtaget d. 12. december 2023. Loven medfører, at sygeplejersker får mulighed for selvstændigt at træffe beslutning om og udføre bestemte opgaver, som før loven trådte i kraft, var forbeholdt læger. Det gælder blandt andet blodprøvetagning, anvendelse af visse nærmere bestemte vacciner og lægemidler, anlæggelse af kort perifert venekateter og syning af overfladiske hudår uden for ansigtet.
55	Forenkling af reglerne om betaling for ophold på anbringelsessteder for børn og unge	Det foreslås, at forenkle reglerne om betaling for ophold på anbringelsessteder for børn og unge under 18 år samt for døgnophold og udsulningsordninger for unge i alderen 18 til 22 år, så de bliver nemmere at administrere for kommunerne.
56	Gennemgang af manuelt indberettede data på dagtilbuds- og folkeskoleområderne	Det foreslås, at de nuværende manuelle indberetninger på dagtilbuds- og folkeskoleområderne gennemgås mhp. at vurdere, om de indsamlede data skaber den ønskede værdi eller kan undværes, og om data vil kunne indsamles af anden vej, som kan minimere eller fjerne administrative byrder for kommunerne forbundet med indberetningerne.
57	Forenkling vedr. færgetakster	Der er gennemført en forenkling af de administrative krav til tilskudsordninger til nedsættelse af færgetakster i kommunerne på gods- og passagerområdet.
58	Øgede muligheder for tværkommunalt samarbejde i den kommunale sygepleje	Forslaget giver kommunerne øgede muligheder for tværkommunalt samarbejde om tildelingen af ydelser i den kommunale sygepleje, bl.a. for at afbureaukratisere området til gavn for særligt medarbejderne i de kommunale akutfunktioner, men også generelt i den kommunale sygepleje og visitationen.
59	Modernisering af rammerne for valg og lokaldemokrati m.v.	Der er gennemført en række forenklinger af regler og procedurer ang. rammerne for valg og lokaldemokrati.
60	Ophævelse af krav om kommunal kvalitetsstandard for kvindekrisecentre	Det foreslås, at kravet om kvalitetsstandard for kvindekrisecentre ophæves. En ophævelse af kravet vurderes ikke at have betydning for kvaliteten på kvindekrisecenterområdet, idet kvalitetsstandard primært rummer faktuelle beskrivelser af forhold, som i dag alligevel følger af lovbestemmelsen (SEL § 109).
61	Ændring af lovgrundlag sfa. tab af kommune huslejeindtægter	Det foreslås at ændre lovgrundlaget, som Ankestyrelsen principafgørelse 43-19 vedr. borgerens egenbetaling for botilbud (jf. servicelovens §§ 107 og 108) er truffet på. Ankestyrelsen pålægger kommunerne, at kommunen først

Tabel 2

Oversigt over forenklingsforslag, som der er enighed mellem regeringen og KL om at gennemføre

Nr.	Forslag	Uddybning af forslag
	pba. principafgørelse fra Ankestyrelsen	må opkræve borgerens egenbetaling fra det tidspunkt kommunen har beregnet borgerens egenbetaling, på trods af, at det fremgår af betalingsbekendtgørelsen, at beboeren skal betale fra opholdets begyndelse/dispositionsdatoen.
62	Ændrede regler for at forblive på botilbud for ægtefæller til afdøde borgere med handicap	Det foreslås, at der indføres en tidsgrænse på tre måneder ift. retten for en ægtefælle til en afdød borger med handicap til at forblive i et længerevarende botilbud.
63	Tydeligere afgrænsning af kommunernes forpligtelser ang. madservice	Det foreslås, at tydeliggøre afgrænsningen af kommunernes forpligtelse ang. madservice, så området reguleres i en selvstændig bestemmelse, hvor det vil fremgå, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde udbringning af mad.
64	Tilbagerulning af skærpede krav til kommunalbestyrelsens opfølgning på Danmarkskortet m.v.	Det foreslås at tilbagerulle skærpede krav til kommunalbestyrelsens opfølgning på Danmarkskortet mv., som blev indført med lov nr. 912 af 21. juni 2022, hvor kommunalbestyrelsen forpligtes til særskilt at tage stilling til, hvorvidt der skal udarbejdes en handlingsplan til sikring af den juridiske kvalitet i kommunens sagsbehandling.
65	Tilbagerulning af ny indikator i socialtilsynets kvalitetsmodel	Det foreslås at tilbagerulle tilføjes af ny indikator i socialtilsynets kvalitetsmodel om stimulerende læringsmiljøer. Med forpligtelsen blev der tilføjet en ny indikator i socialtilsynets kvalitetsmodel, så indsatsen ift. stimulerende læringsmiljøer indgår i kvalitetsvurderingen.
66	Tilbagerulning af lov ang. forbedelse af overgangen til voksenlivet for unge med varig og betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse	Det foreslås at tilbagerulle lov nr. 2216 af 29. december 2020 om ændring af lov om social service, hvor kommunerne forpligtes til at forberede overgangen til voksenlivet for unge med nedsat funktionsevne fysisk eller psykisk eller kronisk sygdom.
67	Tilbagerulning af forpligtelse til at indhente straffeattester	Det foreslås at tilbagerulle forpligtelsen for sociale tilbud til at indhente straffeattester, som blev indført med lov nr. 615 af 14. maj 2020 om ændring af lov om socialtilsyn.
68	Ophævelse af krav om Lokal Agenda 21 strategi	Det foreslås, at krav om at regionsråd og kommunalbestyrelser skal udarbejde en redegørelse for deres strategi for hhv. regionens og kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede (Lokal Agenda 21-strategi) ophæves.
69	Takstlofter på §§ 109 og 110	Regeringen og KL blev med ØA 24 "enige om, at der på områder med selv-møderprincip efter servicelovens §§ 109 (kvindekrisecentre) og 110 (herberger og forsorghjem mv.) indføres takstloft med henblik på at sikre ensartethed i priser samt bedre grundlag for fastsættelse af et serviceniveau og økonomisk styring af området. Regeringen udarbejder et oplæg for indførelse af et eller flere takstlofter."
70	Mulighed for kortere skoledage til alle skoler	Som led i Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram er det besluttet, at kommunerne får permanent mulighed for kortere skoledage. I den forbindelse forenkles ansøgnings- og godkendelsesprocessen bl.a.
71	Fornyelse og slankning af folkeskolens læreplaner	Som led i Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram er det besluttet, at udvikle nye læreplaner med fokus på kernestof og reducere i antallet af mål i folkeskolens læreplaner. Samtidigt gives øget frihed ift. de gældende læreplaner frem mod ikrafttrædelsen af de nye læreplaner.
72	Frihedskampagne om eksisterende frihed og fleksibilitet i folkeskolen	Som led i Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram er det besluttet, at iværksætte en frihedskampagne mhp. at øge kommunernes kendskab til frihedsgrader under de nugældende regler og de nye frihedsgrader, som forventes indført med aftalen, og som dermed evt. kan føre til afskaffelsen af lokale krav samt decentralisere beslutninger til skoleniveau.
73	Afskaffelse af den obligatoriske projektopgave i 9. klasse	Som led i Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram er det besluttet, at afskaffe den obligatoriske projektopgave i 9. klasse. Det skal medvirke til, at kommunerne får mere fleksible rammer for tilrettelæggelse af undervisningen lokalt
74	Afskaffelse af centralt krav om 45 minutters bevægelse	Som led i Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram er det besluttet, at afskaffe kravet om 45 minutters bevægelse. Det skal medvirke til, at kommunerne får mere fleksible rammer for tilrettelæggelse af undervisningen lokalt.

Tabel 2

Oversigt over forenklingsforslag, som der er enighed mellem regeringen og KL om at gennemføre

Nr.	Forslag	Uddybning af forslag
75	Afskaffelse af centralt krav om lektiehjælp og faglig fordybelse	Som led i Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram er det besluttet, at afskaffe kravet om lektiehjælp og faglig fordybelse. Det skal medvirke til, at kommunerne får mere fleksible rammer for tilrettelæggelse af undervisningen lokalt.
76	Fritagelse fra krav om udarbejdelse og godkendelse af læseplaner i folkeskolen	Som led i Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram er det besluttet, at afskaffe kravet om, at kommunalbestyrelsen skal godkende skolernes læseplaner, hvis skolerne vælger at udarbejde læseplaner.
77	Initiativer ang. Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR)	Som led i Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram er det besluttet, at afskaffe krav om intelligencetest for elever med tegn på høj begavelse. Dette skal frigøre ressourcer hos PPR og fjerne et unødigt proceskrav. Samtidigt igangsættes et arbejde med tydeliggørelse af regler og styrket vejledning til kommuner om brug, omfang og indhold af pædagogiske-psykologiske vurderinger.
78	Nedsættelse af arbejdsgruppe ang. forenkling af reglerne om tabt arbejdsfortjeneste	Det foreslås at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal afsøge mulige modeller for en hensigtsmæssig forenkling af reglerne om tabt arbejdsfortjeneste.
79	Mere styrelsesansvar for vidensindsamling på de specialiserede områder	Det foreslås, at det vil indgå i arbejdet med indførelse af specialeplanlægning på den højt specialiserede del af handicapområdet, når der er indgået en politisk aftale herom
80	Forenkling af afregning for mellemkommunal refusion for genbrugshjælpe midler efter servicelovens § 112	Det foreslås at ændre reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, så to kommuner kan aftale at fravige reglerne om opgørelsen af det mellemkommunale krav for hjælpemidler. Kommunerne frisættes dermed til at kunne aftale, hvordan de vil opgøre kravet, herunder om de vil medtage udgifter til forventede fremtidige udgifter.
81	Udarbejdelse af én opkrævningslov	Det foreslås at samle forskellige opkrævningsbestemmelser, der er spredt i forskellige sektorlovgivninger, i én opkrævningslov, hvilket kan bidrage til en harmonisering og forenkling af opkrævningsreglerne.
82	Forenkling af tilskudsordningen til vandløbsrestaurering	Det foreslås at igangsætte en gennemgang af regelsættet for tilskudsordningen til Vandløbsrestaurering (EHFAF) mhp. at forenkle reglerne.
83	Tillad fleksible kommunale samarbejdsformer ang. sagsbehandling af VE- og fjernvarmeprojekter (NEKST-tiltag)	Det foreslås, at der tillades fleksible kommunale samarbejdsformer, hvor kommunerne kan dele den kommunale myndighedsbehandling af hhv. VE-projekter og fjernvarmeprojekter. Med tiltaget kan kommunerne bedre udnytte kompetencer, ekspertise og erfaringer på tværs af kommunerne.
84	Gennemførelse af tiltag, der reducerer behovet for fysisk fremmøde til identitetssikring af borgere ifm. hjælp til MitID	Det foreslås at gennemføre en række tiltag, der mindsker behovet for fysisk fremmøde i kommunerne til identitetssikring af borgere ifm. hjælp til MitID.
85	Forslag om forenklinger i vejloven og privatvejsloven	Det foreslås en række forenklinger af vejloven og privatvejsloven, herunder at skabe en klar hjemmel til at regulere retableringsudgifterne ifm. ulovlige opgravninger, som ikke efterfølgende kan retsligt lovliggøres.
86	Forenklet og brugervenligt bygningsreglement	Det foreslås at foretage en gennemgribende revision af bygningsreglementet ifm. fastsættelse af nyt CO ₂ e-krav for bygninger fra 2025. Revisionen har til formål at sikre, at det er muligt stadig at gennemføre byggeri, der efterlever byggelovgivningens hensyn til grønt byggeri, sikkerhed og sundhed samtidig med stramning af CO ₂ e-kravene.
87	Forenkling af lov om Klagenævnet for Udbud	Det foreslås at igangsætte et arbejde for at tilpasse lov om Klagenævnet for Udbud, så særligt kommuner og regioner vil skulle anvende færre ressourcer på behandling af klager.
88	Forenkling eller afskaffelse af tilbudsloven	Det foreslås at ophæve tilbudsloven mhp. at ensrette og forenkle regler for offentlige indkøb samt øge konkurrencen om offentlige opgaver.
89	Forenkling af kørekortgebyrer	Det foreslås at forenkle gebyrstrukturen på kørekortområdet, så den sammensættes på en mere brugervenlig og hensigtsmæssig måde.
90	Redskaber til at afhjælpe udlejningsvanskeligheder af ældreboliger	Det foreslås at justere vejledning om afhjælpning af udlejningsvanskeligheder i ældreboliger mhp. at tydeliggøre at redskaberne kan anvendes fleksibelt for at sikre, at kommunerne anvender de mulige redskaber til fulde.
91	Ensretning af regler for flerårige tilskud på kulturområdet	Det foreslås at justere vejledning til bekendtgørelsen om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv. (lånevejledningen), så tilsagn om ydelse af et fast tilskud udvides fra de nuværende tre år til fire år.

Tabel 2

Oversigt over forenklingforslag, som der er enighed mellem regeringen og KL om at gennemføre

Nr.	Forslag	Uddybning af forslag
92	Mulighed for at foretage masseændringer på ejendomme i Boli- og bygningsregistret (BBR)	Kommunerne har mulighed for at foretage masseændringer på ejendomme i BBR ved at rette henvendelse til Vurderingsstyrelsen. Det foreslås, at kommunerne og Vurderingsstyrelsen i højere grad har dialog om at foretage masseændringer.
93	Forenkling af regler om beregning af borgers egenbetaling i botilbud efter serviceloven	Det foreslås, at regler om beregning af borgers egenbetaling i botilbud efter serviceloven forenkles og ensrettes mhp. bl.a. at gøre reglerne nemmere at gennemskue for borgerne og lette kommunernes administrative byrde på området.
94	Afskaffelse af krav om at der skal bruges ekstern autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved undersøgelsespåbud om psykisk arbejdsmiljø	Som led i Arbejdsmiljøaftale fra 2023 er det besluttet, at afskaffe krav om ekstern autoriseret rådgivning. Der kan dog fortsat stilles krav om ekstern rådgivning ved påbud om psykisk arbejdsmiljø i sager, hvor der er uenighed mellem ansatte og ledelsen om forholdenes karakter og betydning internt i virksomheden, og i sager, hvor arbejdsgiveren selv er direkte part.
95	Udvikling af mere brugervenlig funktionalitet i Arbejdstilsynets selvbetjeningsløsning	Arbejdstilsynet har lanceret ny selvbetjeningsløsning i februar 2024. Arbejdstilsynet arbejder i samarbejde med Digitaliseringsstyrelsen på at stabilisere driften af denne, hvormed overblik og styring af frister vil være digitalt understøttet for alle kommuner og virksomheder.
96	Puljemidler på børne- og ungeområdet bør tildeles via bloktilskuddet	Anvendelsen af puljer begrænses i videst muligt omfang. Der vil i forbindelse med genudmelding af eksisterende puljer på dagtilbudsområdet blive taget stilling til, om de skal overgå til bloktilskuddet.
97	Forenkling af grundskoleindberetningen	Det er besluttet, at grundskoleindberetningen forenkles, herunder undersøges det, om det lovbestemte timetalstilsyn kan afvikles, og om indberetningen kan afskaffes helt eller delvist.
98	Udborende proces om udvidelse af dagtilbudsloven til at indeholde Pædagogisk Psykologisk Rådgivnings (PPR's) opgaver på dagtilbudsområdet	Det foreslås, at der igangsættes en udborende proces om, hvordan dagtilbudsloven kan udvides til at indeholde PPR's opgaver i relation til 0-6-årige børn. Forslaget kræver dog nærmere udbringning og er forligsbelagt.
99	Reducering af tilsynsfrekvens fra statslige tilsyn	KL noterer sig regeringens ambition om, at tilsynstrykket fra statslige tilsyn på det kommunale og regionale område samlet reduceres med 30 pct.
100	Reducering af tilsynsfrekvens fra kommunale tilsyn	Regeringen og KL enige om, at tilsynstrykket fra kommunale tilsyn skal reduceres med 30 pct.
101	Kortere varslede tilsyn for det sundhedsfaglige tilsyn med behandlingssteder	Det foreslås, at varslet for sundhedsfagligt tilsyn med behandlingssteders anmeldte tilsyn forkortes, for at mindske forberedelsestiden på enhederne.
102	Kortere varslede tilsyn fra socialtilsynet	Det foreslås, at varslet for socialtilsynets anmeldte tilsyn forkortes, for at mindske forberedelsestiden på enhederne.
103	Kortere varslede tilsyn for det kommunale tilsyn med hjemmehjælp	Det foreslås, at forkorte varslingen for anmeldte tilsyn med hjemmehjælp, for at mindske forberedelsestiden på enhederne.
104	Gradueret og mere handlingsorienteret afrapportering fra det sundhedsfaglige tilsyn med behandlingssteder	Det foreslås, at afrapporteringen fra det sundhedsfaglige tilsyn med behandlingssteder gradueres, forkortes og gøres mere handlingsorienteret, da det opleves som tidskrævende at processere og agere på rapporten.
105	Gradueret og mere handlingsorienteret afrapportering fra socialtilsynene	Det foreslås, at afrapporteringen fra socialtilsynenes tilsyn gradueres, forkortes og gøres mere handlingsorienteret, da det opleves som tidskrævende at processere og agere på rapporten.
106	Gradueret og mere handlingsorienteret afrapportering fra det kommunale tilsyn med SEL §§ 103- og -104-tilbud	Det foreslås, at afrapporteringen fra tilsyn med SEL §§ 103- og -104-tilbud gradueres, forkortes og gøres mere handlingsorienteret, da det opleves som tidskrævende at processere og agere på rapporten.
107	Gradueret og mere handlingsorienteret afrapportering fra de kommunale tilsyn med dagtilbud	Det foreslås, at afrapporteringen fra de kommunale tilsyn med dagtilbud gradueres, forkortes og gøres mere handlingsorienteret, da det opleves som tidskrævende at processere og agere på rapporten.
108	Gradueret og mere handlingsorienteret afrapportering for tilsyn på ældreområdet	Det foreslås, at afrapporteringen fra de tværkommunale tilsyn med ældre gradueres, forkortes og gøres mere handlingsorienterede ift. afrapporteringer

Tabel 2**Oversigt over forenklingsforslag, som der er enighed mellem regeringen og KL om at gennemføre**

Nr.	Forslag	Uddykning af forslag
		fra de kommunale ældretilsyn, da det opleves som tidskrævende at processere og agere på rapporten.
109	Gradueret og mere handlingsorienteret afrapportering fra de kommunale tilsyn med fritidstilbud	Det foreslås, at afrapporteringen fra tilsyn med fritidstilbud skal gradueres, forkortes og gøres mere handlingsorienteret, da det opleves som tidskrævende at processere og agere på rapporten.
110	Gradueret og mere handlingsorienteret afrapportering fra Arbejdstilsynet	Det foreslås, at afrapporteringen fra arbejdsmiljøtilsynet til kommuner og regioner skal gradueres, forkortes og gøres mere handlingsorienteret, da det opleves som tidskrævende at processere og agere på rapporten.
111	Socialtilsynets kvalitetsmodel skal forenkles	Det foreslås, at socialtilsynets kvalitetsmodel skal forenkles og at scoren skal ændres fra graduering til binær score, da den nuværende model er omfattende og ikke alle målepunkter er lige relevante for alle enheder.
112	Tydeliggøre vejledning og muligheder	Det foreslås, at nedsætte en arbejdsgruppe, der laver vejledninger til håndtering af modsatrettede reaktioner, anbefalinger eller vejledninger og at der etableres mulighed for at kontakte tilsynene ved reaktioner, anbefalinger eller vejledninger.
113	Koordinering af faglige tilsyn på ældreområdet	Det foreslås, at koordinationen mellem faglige tilsyn på ældreområdet øges, mhp. at forenkle tilsynet for enhederne.

Bilag 2. Spor i flerårigt samarbejdsprogram

Regeringen og KL er enige om at fortsætte det flerårige samarbejdsprogram, der har til formål at understøtte kommunernes arbejde med at nedbringe deres udgifter til administrative opgaver. Samarbejdsprogrammet vil både bygge videre på det allerede igangværende arbejde, men også igangsætte helt nye initiativer med henblik på at kunne levere ambitiøse løsninger, der skal understøtte kommunernes arbejde, *jf. boks 4*.

Boks 4

Nye og eksisterende initiativer

Regelforenklinger

Regeringen og KL er enige om at videreføre arbejdet med at fjerne og forenkle regler med henblik på at understøtte kommunernes arbejde med at nedbringe udgifterne til administration. Regeringen og KL vil frem mod ØA26 fremlægge yderligere forenklingsforslag, som der er enighed om at gennemføre, ligesom kommunerne lokalt vil fortsætte arbejdet med at forenkle egne regler og procedurekrav. Parterne er samtidig enige om, at forenklingsforslagene skal søges gennemført hurtigst muligt.

Udbetaling Danmark

Regeringen og KL har afsluttet et arbejde, der har belyst styringsrelationerne i Udbetaling Danmark (UDK). På baggrund af arbejdet er parterne enige om at styrke rammerne for samarbejdet mellem staten og kommunerne i relation til UDK-konstruktionen. Parterne er i forlængelse af dette enige om en række initiativer, der kan bidrage til at reducere administrationsomkostningerne i UDK for såvel staten som kommunerne. Herunder er der enighed om at etablere en hjemmel til udstedelse af en statslig finansieringsgaranti ifm. det lovforberedende arbejde på det kommunale administrationsområde i UDK.

Parterne er derudover enige om, at der med den nuværende finansieringsmodel kan være utilstrækkelige incitamenter til at begrænse udgifterne til lovimplementering i UDK. Det kan derfor overvejes at indføre en ny finansieringsmodel for lovimplementering i Udbetaling Danmark. Regeringen udarbejder et oplæg til en drøftelse af de nærmere kriterier for en ny finansieringsmodel frem mod ØA26.

Øget anvendelse af fælles løsninger herunder på it-området

Regeringen og KL har igangsat en foranalyse af mulige områder, hvor der er potentiale for, at kommunerne kan opnå en mere effektiv drift og nedbringe udgifterne til administration ved i højere grad at anvende fælles løsninger. Parterne er enige om, at der i efteråret 2024 pba. foranalysen skal igangsættes 3 analyser som drøftes ifm. ØA26 mhp. at udbrede flere fælles løsninger.

Regeringen og KL har endvidere igangsat en dybdegående analyse af it-området i kommunerne. Det skal ses i lyset af, at lokale erfaringer viser potentialer ved fælles løsninger på området, ligesom fælles løsninger kan styrke muligheden for at tiltrække og fastholde arbejdskraft, herunder specialistkompetencer, og indsatsen vedr. it- og cybersikkerhed. Analysen færdiggøres i efteråret 2024, hvorefter parterne er enige om, at drøfte konkrete modeller for fælles løsninger på it-området.

Styrings- og regeleftersyn på dagtilbuds- og folkeskoleområdet

Regeringen og KL har igangsat en fælles kortlægning af de nuværende styringsrammer af dagtilbuds- og folkeskoleområdet, som kan danne grundlag for eventuelt videre drøftelser om styringen af områderne. Parterne forventer en samlet afrapportering efteråret 2024 og afrapporteringen drøftes ifm. det politiske partnerskab.

E-handel på en række fælles indkøbsaftaler

Regeringen og KL er enige om, at der fra 1. januar 2025 indføres krav om e-handel på udvalgte områder inden for indkøb i den offentlige sektor, men hvor 2025 er et indfasningsår mhp. at sikre implementering af den nødvendige it-understøttelse. Områder bliver offentliggjort på Økonomistyrelsens hjemmeside den 1. oktober 2024 efter en høring. De tekniske krav vil i videst muligt omfang være kompatible med eksisterende systemer. Der vil pågå nærmere dialog

herom. Parterne er enige om, at gevinsterne ved øget e-handel forbliver decentralt, mod at implementeringsomkostningerne afholdes inden for eksisterende rammer.

Flere fælles forpligtende indkøbsaftaler

Den offentlige sektor købte i 2021 ind for samlet set 415 mia. kr. (inkl. moms), og der vurderes at være et stort potentiale for at effektivisere det offentlige indkøb ved at arbejde tættere sammen om bedre indkøb. Regeringen og KL er derfor enige om at fortsætte arbejdet, der skal styrke indkøbssamarbejdet inden for og på tværs af den offentlige sektor, herunder bl.a. frem mod ØA26 at afdække potentialerne for etablering af yderligere fællesoffentlige aftaler.

Styrelsespraksis

Regeringen og KL har en fælles intention om at nedbringelse af administrationsudgifterne i kommunerne skal være afspejlet i aktiviteterne rettet mod kommunerne fra statslige styrelser. Regeringen og KL er enige om at fortsætte arbejdet med, hvordan anbefalinger, vejledninger, krav mv. fra statslige styrelser kan reduceres og gøres mere hensigtsmæssige. Arbejdet skal danne grundlag for drøftelse af konkrete løsningsforslag i regi af samarbejdsprogrammet.

Bilag 3. Digital Taskforce for kunstig intelligens

Regeringen og KL er enige om, at den offentlige sektor i Danmark skal være verdensførende i anvendelsen af kunstig intelligens. Derfor er regeringen og KL enige om at nedsætte en digital taskforce for kunstig intelligens. Taskforcen etableres med et fælles sekretariat med indstationering af medarbejdere fra relevante ministerier og KL. Taskforcen skal bidrage til at frigøre arbejdskraft, reducere administration og øge kvaliteten i den offentlige sektor til gavn for borgere og virksomheder.

Boks 5

Ny digital taskforce for kunstig intelligens

Kunstig intelligens og ny teknologi har på tværs af den offentlige sektor potentialet til grundlæggende at ændre måden den offentlige sektor løser sine opgaver på. Det kan frigøre tid og arbejdskraft til kerneopgaverne og løfte kvaliteten af den service den offentlige sektor tilbyder borgere og virksomheder. Udviklingen er allerede i gang, men hvis den offentlige sektor i Danmark også i fremtiden skal være en international rollemodel, skal vi turde løfte ambitionsniveauet og følge op med handling.

Opgave

Taskforcen får til formål at identificere og håndtere barrierer for udnyttelsen af kunstig intelligens mv. samt at drive en tværgående indsats for at fremme udrulning af strukturelle kunstig intelligens-løsninger i stor skala i hele den offentlige sektor. Det kan fx indebære, at taskforcen finder løsninger på organisatoriske, tekniske og juridiske barrierer, og hvis relevant og nødvendigt foreslår tilpasning af regler, lovgivning eller organisering. Taskforcens arbejde tilrettelægges desuden med tæt inddragelse af relevante offentlige institutioner og faggrupper, samt af den private sektor og eksperter fra ind- og udland.

Ambitiøse og konkrete mål

For at sikre et højt ambitionsniveau skal taskforcen som sin første opgave offentliggøre et samlet målbillede for anvendelsen af kunstig intelligens i den offentlige sektor. Målbilledet vil bl.a. indeholde konkrete mål for effekten af taskforcens arbejde.

Ansvarlige rammer

Taskforcen skal sætte rammerne for en ansvarlig og balanceret udbredelse af kunstig intelligens mv. i den offentlige sektor med respekt for borgere og virksomheders rettigheder.

Udrulningen af konkrete løsninger

Taskforcen skal i samarbejde med relevante institutioner identificere og fremme udrulningen af konkrete teknologiske løsninger i den offentlige sektor, herunder kan taskforcen igangsætte test af konkrete teknologiske løsninger i den offentlige sektor.

Finansiering og gevinster

En fortsat digital transformation af den offentlige sektor vil kræve investeringer på kort sigt, mod på længere sigt at kunne give gevinster i form af frigjorte ressourcer og øget kvalitet. Regeringen og KL vil i kommende økonomiaftaler løbende stille den nødvendige finansiering til rådighed for taskforcens arbejde og implementeringen af konkrete løsninger. Parterne er hertil enige om, at gevinsterne ved kunstig intelligens mv. i den offentlige sektor i videst muligt omfang skal frigøres og prioriteres politisk.

Indtægtsbudget 2025-2028

Indledning

13. august 2024

Notatet beskriver den forventede udvikling i indtægtsbudgettet for årene 2025-2028.

Sagsid. 23/22867

Indtægtsbudgettet er lavet ud fra det udgangspunkt, at Svendborg Kommune vælger statsgaranteret skattegrundlag og de deraf afledte tilskuds- og udligningsbeløb for 2025. De områder, som valg af garantien vedrører, er indkomstskat, tilskud og udligning.

Frem til Kommunalbestyrelsens endelige vedtagelse af budgettet for 2025 vil der løbende blive udarbejdet analyser, som lægges til grund for Kommunalbestyrelsens endelige beslutning om valg mellem statsgaranti eller selvbudgettering for 2024.

Overslagsårene 2026-2028 er baseret på et skøn over befolkningsudviklingen jf. kommunens egen befolkningsprognose i sammenhæng med KL's skatte- og tilskudsmodel fra juli 2024. Anvendelsen af tilskudsmodellen sikrer, at indtægtsbudgettet i overslagsårene forventes at kunne indeholde den rette sammenhæng mellem udviklingen i kommunens egne skatteindtægter og folketal og udviklingen i indtægterne fra hhv. udligning og bloktilskud.

Denne metode kan dog ikke tage højde for evt. byrdefordelingsmæssige forskydninger kommunerne imellem i overslagsårene, som er en direkte følge af kommende opdateringer af datagrundlaget i udligningen.

Åbningstider

Mandag-onsdag	9.00-15.00
Torsdag	10.00 -16.30
Fredag	9.00-14.00

SAMLET OVERSIGT

Tabel 1 viser, at de samlede indtægter i 2025 forventes at udgøre 4.845 mio. kr. stigende til 5.411 mio. kr. i 2028. De enkelte indtægtsposter vil blive gennemgået i de efterfølgende afsnit.

Tabel 1: Samlede indtægter (løbende priser)

(mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Indkomstskat	-3.046,5	-3.089,6	-3.216,2	-3.275,8
Grundskyld	-229,6	-226,6	-228,3	-236,3
Øvrige skatter	-41,9	-47,3	-49,0	-44,7
Tilskud og udligning	-1.527,6	-1.684,7	-1.742,6	-1.855,3
Momsrefusionsordning	0,7	0,7	0,7	0,7
Indtægter i alt	-4.844,8	-5.047,5	-5.235,4	-5.411,4

Note: "-" er lig med indtægter

1. TILSKUD & UDLIGNING

Tabel 2: Indtægter fra udligning og tilskud

(mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Statstilskud	-838,1	-908,7	-853,0	-1.027,0
Efterregulering af KMF	2,9	2,9	2,9	2,9
Mellemkommunal udligning	-417,4	-491,0	-598,6	-538,5
Udligning af selskabsskat	-44,9	-52,7	-54,4	-49,5
Udligningsordning dækningsafgift off ejd.	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Udligningsordning vedr. udlændinge	11,9	11,4	11,4	12,1
Bidrag til regional udvikling	7,6	7,8	8,1	8,4
Tilskud til kommuner med små øer	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5
Tilskud til kvalitet i dagtilbud mv.	-6,2	-6,4	-6,6	-6,8
Tilskud til generelt løft i ældreplejen	-10,6	-10,9	-11,3	-11,7
Tilskud til bedre kvalitet i ældreplejen	-14,1	-14,7	-15,1	-15,6
Tilskud til værdighed i ældreplejen	-14,8	-15,3	-15,8	-16,4
Pulje til bekæmpelse af ensomhed	-1,4	-1,5	-1,5	-1,6
Finansieringstilskud	-54,5	-54,5	-54,5	-54,5
Tilskud til udsatte ø- og yderkommuner	-88,5	-91,6	-94,6	-97,6
Tilskud til perm. nedsættelse af skattepct.	-42,7	-42,7	-42,7	-42,7
Komp. for nyt skattegrundlag dækningsafg.	-7,7	-7,7	-7,7	-7,7
Tilskud og udligning i alt	-1.527,7	-1.684,7	-1.742,6	-1.855,3

Note: "-" er lig med indtægter

Derudover modtager kommunen tilskud til nedsættelse af hhv. takster for godstransport og passagertransport på ø-færgerne. Disse tilskud udgør hhv. 0,264 mio. kr. og 0,562 mio. kr. i 2025 og indgår under budgettet for færgedrift.

Tilskuddenes størrelse har ofte en kobling til det forventede indbyggertal i kommunen pr. 1.1. i budgetåret. Dette betyder, at tilskuddene som regel vil vokse i overslagsårene ved et stigende befolkningstal.

Statstilskud (bloktilskud):

Med udligningsreformen fra 2021 er der sket en radikal omlægning af udligningssystemet. Bloktilskuddet fordeles nu mellem kommunerne ud fra deres indbyggertal i modsætning til tidligere hvor størstedelen af bloktilskuddet blev anvendt til landsudligningsordningen og udligningsordningen til kommuner med højt strukturelt underskud samt et resttilskud, som blev fordelt efter indbyggertal.

I kommuneaftalen for 2025 er der afsat 3,4 mia. kr. til udvikling i demografien og udgiftsstigning på det specialiserede socialområde. Derudover er skønnet for udgifter til overførselsindkomster steget med 2,5 mia. kr. Det er også forudsat, at kommunerne under ét kan nedbringe deres udgifter til administration med 0,24 mia. kr. Bloktilskuddet reguleres også med den forventede pris- og lønudvikling fra 2024 til 2025.

Kommunernes samlede bloktilskud for 2025 udgør 84,4 mia. kr. Heraf bruges 0,36 mia. kr. til finansiering af særtilskudspuljen til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår (§17-puljen) og 0,57 mia. kr. bliver brugt til finansiering af tilskuddet til udsatte ø- og yderkommuner. Tilbage er der 83,5 mia. kr. som fordeles til kommunerne efter deres indbyggertal. Svendborg Kommunes andel heraf udgør **838,1 mio. kr.**

En del af statstilskuddet - i alt 4,0 mia. kr. - er gjort betinget af, at kommunerne samlet set overholder den aftalte ramme for serviceudgifter og anlægsudgifter for 2024. Af det samlede statstilskud til Svendborg Kommune på 838,1 mio. kr. er hhv. 30,1 mio. kr. (serviceudgifter) og 10,1 mio. kr. (anlægsudgifter) gjort betinget af aftaleoverholdelse for kommunerne under ét.

Mellemkommunal udligning:

Med gennemførelsen af udligningsreformen gældende fra 1. januar 2021 er udligningssystemet ændret fra at være et statsfinansieret system til at være et rent mellemkommunalt system. Det indebærer, at efter der er sket fordeling af bloktilskuddet, foretages der en mellemkommunal udligning hvor der udlignes efter forskelle i hhv. beskatningsgrundlag og udgiftsbehov.

Kommuner med et beregnet udgiftsbehov over landsgennemsnittet modtager et tilskud på 93 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og landsgennemsnittet. Omvendt betaler kommuner med et udgiftsbehov under landsgennemsnittet 93 pct. af forskellen til landsgennemsnittet. Tilskud og bidrag balancerer - der er således tale om en mellemkommunal udligningsordning. Kommuner med et udgiftsbehov over landsgennemsnittet modtager endvidere et tillæg på 2 pct. således at de i alt får udlignet 95 pct. af forskellen til landsgennemsnittet. Tillægget finansieres af alle landets kommuner fordelt efter indbyggertal.

Efter udligningsreformen sker der nu en separat udligning af forskelle i beskatningsgrundlag. Beskatningsgrundlaget opgøres som summen af udskrivningsgrundlaget for hhv. indkomstskat og grundskyld. Kommuner med et beskatningsgrundlag under landsgennemsnittet udlignes med 75

pct. af forskellen til landsgennemsnittet pr. indbygger om omvendt for kommuner med et beskatningsgrundlag over landsgennemsnittet. Der er etableret tillægsordninger, der i sidste ende betyder, at for kommuner med et beskatningsgrundlag under landsgennemsnittet er udligningsniveauet på 95 pct. og for kommuner med et beskatningsgrundlag over landsgennemsnittet udgør udligningen 93 pct. Svendborgs udligningsniveau er på 95 %.

I udligningssystemet indgår der en særlig kompensationsordning til kommuner, der oplever et samlet tab som følge af udligningsreformen. Disse kommuner modtager et særligt tilskud, der er fastlagt en gang for alle pr. 1.1.2021, og tilskuddet finansieres af bidrag fordelt efter indbyggertal fra kommuner med gevinst på udligningsreformen. Svendborg er netto bidragsyder til denne kompensationsordning.

På landsplan omfordeles der i 2025 et beløb på 24,4 mia. kr. mellem kommunerne gennem det mellemkommunale udligningssystem. Dette er en stigning på 0,6 mia. kr. i forhold til 2024. Svendborg Kommune vil modtage i alt **417,4 mio. kr.** fra de mellemkommunale udligningsordninger i 2025. Dette er fordelt med 335,5 mio. kr. vedr. udligning af forskelle i beskatningsgrundlag, 98,3 mio. kr. i udligning af forskelle i udgiftsbehov, bidrag til kompensationsordning på -13,7 mio. kr. og endelig et bidrag til overudligningsordningen på -2,7 mio. kr.

Generel udligningsordning vedr. udgifter til udlændinge:

Udligningsordningen vedrørende udlændinge har til formål at udligne kommunernes gennemsnitlige merudgifter i forbindelse med integration og sprogundervisning mv. til udlændinge.

Svendborg Kommune er nettobidragsyder til ordningen og skal i 2025 betale i alt **12,0 mio. kr.** til ordningen.

Udligning af selskabsskat:

Ordningen indebærer, at kommunen kompenseres for 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu fra selskabsskat pr. indbygger og det gennemsnitlige provenu af selskabsskat pr. indbygger på landsplan.

Udligning af selskabsskat forventes at give en indtægt på **44,9 mio. kr.** i 2025.

Udligning vedr. dækningsafgift på offentligt ejede ejendomme:

Ved udligningsreformen er der etableret en ny udligningsordning vedr. det kommunale provenu fra dækningsafgift på offentligt ejede ejendomme. Kommuner, hvis provenu fra dækningsafgift på offentligt ejede ejendomme pr. indbygger er højere end landsgennemsnittet, yder tilskud til kommuner, hvis provenu målt pr. indbygger er lavere end landsgennemsnittet. Der udlignes med 10 pct. af forskellen, hvilket giver en udligning til Svendborg Kommune på **0,6 mio. kr.** i 2025.

Grundbidrag til regional udvikling:

Kommunernes bidrag til regionale udviklingsaktiviteter udgør 126 kr. pr. indbygger i 2025. Dette er en stigning på 4 kr. pr. indbygger i forhold til 2024. Med et statsgaranteret indbyggertal på 60.058 personer medfører det en forventet udgift på **7,6 mio. kr.** i 2025.

Tilskud til kommuner med mindre øer:

I forbindelse med finansieringsreformen i 2007 blev statslig og amtskommunal støtte til færgedrift og andre tilskudsordninger til kommuner med mindre øer afskaffet og erstattet af et generelt tilskud kaldet "tilskud til Ø-kommuner". Ordningen er med virkning fra 2014 justeret på baggrund af en rapport fra Økonomi- og Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg. Svendborg Kommune får i 2025 et samlet tilskud fra ordningen på **8,5 mio. kr.**

Tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud:

Kommuneaftalen for 2013 indeholdt et permanent løft på 500 mio. kr., der skal styrke kvaliteten i kommunernes dagtilbud. Svendborg Kommunes forholdsmæssige andel, baseret på børnetallet, udgør **6,2 mio. kr.** i 2025.

Tilskud generelt løft af ældreplejen:

Der er tale om "det gamle ældretilskud" fra 2002-aftalen, som dækker frit valg af ældreboliger og leverandører af personlig og praktisk hjælp. Tilskuddet fordeles efter antallet af ældre i kommunen målt i forhold til hele landet (ældrenøglen).

Tilskuddet udgør **10,6 mio. kr.** i 2025.

Tilskud til bedre kvalitet i ældreplejen:

Tilskuddet er "det særlige ældretilskud" fra 2007-aftalen, som dækker styrket kvalitet i ældreplejen. Dette tilskud fordeles også ud fra ældrenøglen. Tilskuddet udgør **13,7 mio. kr.** i 2024.

Tilskud til værdighed i ældreplejen:

Den tidligere statslige pulje på 1 milliard kr. til prioritering af værdig ældrepleje er fra og med 2020 omlagt til det generelle bloktilskud. Fordelingen af tilskuddet sker ud fra "ældrenøglen". Svendborg Kommune modtager på den baggrund **14,1 mio. kr.** for 2025.

Pulje til bekæmpelse af ensomhed:

VED finansloven for 2019 blev der afsat en pulje på 100 mio. kr. til at opspore ensomme ældre og bekæmpe ensomhed mv. Denne pulje udgør 115,6 mio. kr. for 2025 fordeles ligesom værdighedstilskuddet efter ældrenøglen og Svendborg Kommunes andel udgør **1,4 mio. kr.**

Finansieringstilskud:

Siden 2021 er der givet et permanent finansieringstilskud til kommunerne på 3,5 mia. kr. årligt.

Tilskuddet fordeles på følgende måde:

- 1,5 mia. kr. fordeles som grundtilskud til alle kommuner efter indbyggertal.

- 1,0 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med strukturelt underskud pr. indbygger, der er større end landsgennemsnittet på 14.218 kr.
- 1,0 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et beskatningsgrundlag (statsgaranteret grundlag) under 183.900 kr. pr. indbygger.

På baggrund heraf er der beregnet et finansieringstilskud på **54,5 mio. kr.** for 2025 til Svendborg Kommune.

Hvis tilskuddet alene skulle være fordelt efter indbyggertal i kommunerne, ville Svendborgs andel af tilskuddet ekstra kun udgøre 35,1 mio. kr.

Tilskud til udsatte ø- og yderkommuner:

Med udligningsreformen indførtes der et nyt tilskud, som er målrettet udsatte ø- og yderkommuner. Det samlede tilskud på landsplan udgør 1,5 mia. kr., hvor de 0,5 mia. kr. finansieres af kommunerne selv via bloktilskuddet. Det samlede tilskud reguleres årligt fra og med 2021 med den forventede pris- og lønudvikling og udgør på den baggrund 1,712 mia. kr. i 2025.

For at få del i tilskuddet skal kommunen opfylde mindst 3 af følgende 7 kriterier:

- Andelen af 70+ årige
- Landdistriktsgraden målt som antal indbyggere, der bor i landdistrikter eller by med max. 1000 indbyggere i forhold til alle indbyggere i kommunen.
- Antal arbejdspladser pr. 100 17-64 årige
- Ø- og selvstændig kommune
- Beskatningsgrundlag under 178.000 kr. pr. indbygger
- Andelen af "gamle førtidspensionister pr. indbygger
- Andelen af førtidspensionister

Svendborgs andel af tilskuddet udgør **88,5 mio. kr.** i 2025.

Tilskud til dækning af permanent nedsat skatteprocent:

I forbindelse med udligningsreformen blev der fra statens side givet et tilbud om at kommuner, som havde en skatteprocent på over 26,3, kunne få et permanent tilskud til dækning af provenutabet ved nedsættelse af skatteprocenten til 26,3. Tilskuddet er beregnet ud fra provenutabet i 2021 ved valg af statsgaranteret udskrivningsgrundlag og det udgør **42,7 mio. kr.**

Kompensationsordning til kommuner med nettotab som følge af ændring i dækningsafgiften

Som følge af udmøntningen af boligskatteforliget øges provenuet fra dækningsafgift på erhvervsejendomme fra og med 2024. Det er imidlertid ikke alle kommuner i Danmark, som opkræver dækningsafgift på erhvervsejendomme. Der opstår hermed en skævhed i finansieringen, fordi den øgede indtægt fra dækningsafgiften jf. balanceprincippet medfører, at bloktilskuddet for alle landets kommuner under ét vil blive reduceret.

Det indgår derfor i kommuneaftalen for 2025, at kommuner, som oplever et nettotab, vil blive kompenseret herfor.

Bloktilskuddet for 2025 er blevet nedjusteret med 769 mio. kr. som følge af den skønnede merindtægt fra dækningsafgift på erhvervsjendomme. Den enkelte kommunes nettotab opgøres som kommunens andel af nedgang i bloktilskuddet minus evt. merprovenu fra dækningsafgift. Svendborg Kommunes kompensation for 2025 er opgjort til **7,7 mio. kr.**

Nettoudgifter mellemkommunal momsrefusionsordning:

Kommuner får almindeligvis refunderet udgifter til købsmoms, bortset fra moms på husleje for egne bygninger. Nettoudgifterne til momsrefusionsordningen vurderes at være på **0,675 mio. kr.** for 2025.

Tilskud til nedsættelse af takster på færgeruter til øerne:

Efter § 21 a i Lov om kommunal udligning og generelle tilskud ydes der et tilskud til nedsættelse af færgetaksterne på godstransport til og fra øer. Tilskuddet fordeles efter en nøgle baseret på et gennemsnit af godsomsætningen på de enkelte færgeruter i 2011-2013. Tilskuddet for 2025 udgør 0,264 mio. kr. for Svendborg Kommune.

Efter § 21 b i Lov om kommunal udligning og generelle tilskud ydes der et tilskud til nedsættelse af færgetaksterne i forårs- og efterårsperioderne for passagerer og biler mv. til og fra visse øer. Tilskuddet beregnes efter en særlig nøgle opgjort af Social- og Indenrigsministeriet og har til formål at indføre landevejsprincippet i visse perioder af året (udvidelse af turistsæsonen). Med finansloven for 2024 blev der givet et ekstra tilskud for perioden 2024-2027 med henblik på at udvide tilskudsperioden til hele året. Det samlede tilskud for 2025 udgør herefter 0,552 mio. kr. for Svendborg Kommune.

Begge tilskud konteres i kommunens regnskab direkte på driftsområdet dvs. under færgedriften.

2. INDKOMSTSKATTER

Tabel 3 Indkomstskat

(mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Indkomstskat	-3.048,3	-3.091,5	-3.218,1	-3.277,8
Medfinan. skrå skatteloft	1,9	1,9	2,0	2,0
Indkomstskat i alt	-3.046,5	-3.089,6	-3.216,2	-3.275,8

Udskrivningsprocenten for den kommunale indkomstskat er i perioden 2025 -2028 budgetlagt til 26,3 pct. hvilket er uændret i forhold til 2024. Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2025 udgør 11.590,6 mio. kr. Derved opnås et provenu fra indkomstskat på **3.048,3 mio. kr.** ved valg af statsgaranteret udskrivningsgrundlag.

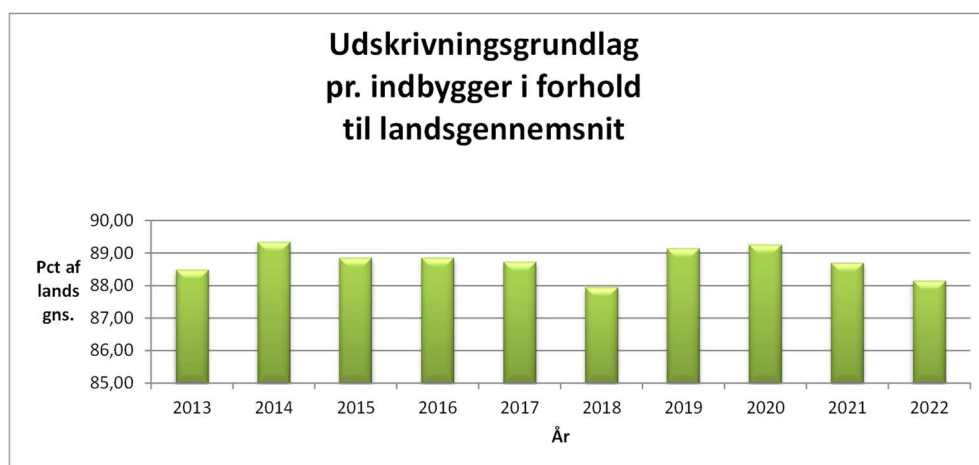
Udskrivningsgrundlag:

Svendborg Kommune har i mange år valgt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag ved budgetteringen af indkomstskat og tilskud. For 2024 valgte kommunen dog selvbudgettering.

Det traditionelle valg af statsgaranteret skattegrundlag skyldes dels at udskrivningsgrundlaget i Svendborg Kommune er lavere end landsgennemsnittet og dels at det lokale skattegrundlag normalt udvikler sig langsommere i forhold til væksten på landsplan.

Figur 1 viser udviklingen i udskrivningsgrundlaget i Svendborg Kommune sammenholdt med udviklingen på landsplan. Det kan konstateres, at skattegrundlaget i Svendborg målt pr. indbygger igennem de sidste 10 år har ligget på 88-89 pct. af udskrivningsgrundlaget på landsplan. Med et udligningsniveau på 95 pct. af hver ekstra skattekrone er nettovirkningen af ændringer i det lokale skattegrundlag dog forholdsvis beskeden.

Figur 1 Udskrivningsgrundlag i Svendborg i forhold til landsgennemsnittet

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2025 er opgjort som kommunens faktiske udskrivningsgrundlag for indkomståret 2022 korrigeret for lovændringer med virkning efter den 1.7.2021, så væksten fremstilles på et sammenligneligt grundlag. Derefter fremskrives det korrigerede skattegrundlag med 14,8 pct. (garantiprocenten). Garantiprocenten er den skønnede vækst i udskrivningsgrundlaget på landsplan fra 2022 til 2025. For overslagsårene er der foretaget en fremskrivning af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i 2025 med de af KL skønnede vækstprocenter i de enkelte år.

Finansiering af det skrå skatteloft:

Kommunerne omfattes af ordningen hvis følgende to betingelser er opfyldt:

1. Kommunens udskrivningsprocent er højere end i 2007
2. Kommunens aktuelle udskrivningsprocent er højere end 25,01 pct.

Svendborg Kommune opfylder begge betingelser, da den aktuelle udskrivningsprocent er på 26,30 pct.

For 2024 forventes der en udgift til medfinansiering af det skrå skatteloft på **1,9 mio. kr.** Dette er beregnet ud fra et skøn over topskattegrundlaget for 2025.

3. GRUNDSKYLD OG DÆKNINGSAFGIFT

Tabel 4 Ejendomsskatter

(mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Grundskyld	-226,4	-223,4	-225,1	-233,1
Dækningsafgift	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2
Grundskyld i alt	-229,6	-226,6	-228,3	-236,3

Grundskyld

I juni 2023 blev der vedtaget hhv. en ny ejendomsskattelov samt en lov om de afledte effekter heraf. Disse to love udmønter i praksis størstedelen af boligskatteforliget fra 2017 og efterfølgende aftaler fra maj 2018 og maj 2020.

Til og med 2023 blev den kommunale grundskyld beregnet af en afgiftspligtig grundværdi tillagt en reguleringsprocent. Reguleringsprocenten udgør max 7,0 pct. for 2021. For 2022 udgør reguleringsprocenten 2,8 pct. for ejerboliger og 4,4 pct. for øvrige ejendomme. For 2023 udgør reguleringsprocenten 2,8 pct. for alle typer ejendomme.

I 2024 er beskatningen af boliger omlagt fra afgiftspligtige grundværdier til beskatning direkte på grundværdien for ejendommen. Den kommunale grundskyldspromille er for årene 2024-2028 fastsat ved lov (fremgår af bilag 1 i Lov om ejendomsskat). For Svendborg Kommune er der fastsat en maksimal grundskyldpromille på 8,8 for ejerboliger. Grundskyldpromillen for produktionsjord må for samme periode maksimalt udgøre samme promille som i 2023. Denne udgjorde 7,2. Opgaven med opkrævning af ejendomsskat er endvidere overgået til Staten med virkning fra 1.1.2024.

Kommunernes indtægter fra grundskyld i 2025-2028 er opgjort ud fra foreløbige skøn fra Skatteministeriet, som er udsendt i maj 2024. Det skal bemærkes at disse skøn fortsat er behæftet med usikkerhed indtil alle boligejere har fået deres nye ejendomsvurderinger.

Vurderingsstyrelsen er stadig i gang med at udsende nye ejendomsvurderinger til boligejerne. Det betyder, at for mange boligejere opkræves grundskylden i 2024 ud fra de gamle ejendomsvurderinger. Når boligejeren modtager den nye ejendomsvurdering for 2020 vil der blive foretaget en efterregulering for årene 2021-2023 i forhold til den foreløbige betalte grundskyld. Denne efterregulering kan være hhv. positiv eller negativ. Men det er kommunerne, der skal foretage efteropkrævningen for 2021-2023. Hovedparten af de nye ejendomsvurderinger forventes udsendt i efteråret 2024 og i 2025-2026 forventes de resterende 0,5 mio. ejendomme (erhvervsjendomme mv.) af blive efterreguleret Der må derfor påregnes visse udsving i kommunernes indtægter fra grundskyld i de kommende år.

Provenu fra grundskyld udgør **226,4 mio. kr.**

Efterreguleringsbeløb for 2024:

Opkrævning af grundskyld for 2024 er baseret på et foreløbigt beskatningsgrundlag, som stammer fra de foreløbige ejendomsvurderinger for pr. 1.1.2022. Når de endelige ejendomsvurderinger pr. 1.1.2022 foreligger, skal der opgøres en efterregulering for 2024. Dette efterreguleringsbeløb skal afregnes i 2027. På nuværende tidspunkt er efterreguleringsbeløbet for 2024 skønnet til -3,4 mio. kr. Dette skøn er dog fortsat usikkert.

Neutraliseringsordning for 2021-2023

En del af faldet i indtægterne fra grundskyld vil blive opvejet af stigende indtægter fra bloktilskuddet og stigende udligning. Det fremgår af bemærkninger til den nye ejendomsbeskatningslov, at ingen kommune må tabe eller få en gevinst p.g.a. de nye ejendomsvurderinger. Der er derfor lavet en neutraliseringsordning, som indebærer, at efter at alle boligejere har modtaget deres nye ejendomsvurdering, skal der for årene 2021-2023 laves en beregning af hver enkelt kommunes samlede tab eller gevinst fra hhv. grundskyld, bloktilskud og udligningsbeløb. Har kommunen haft et samlet tab vil der blive udbetalt et ekstra tilskud fra Staten og i tilfælde af en samlet gevinst for kommunen vil denne gevinst skulle afregnes til Staten.

Dækningsafgift

Svendborg Kommune opkræver ikke dækningsafgift på erhvervsejendomme. Derimod opkræves der dækningsafgift på offentlige ejendomme (kommunale ejendomme undtaget). Denne dækningsafgift opkræves fra og med 2022 kun af grundværdien. I den nye lov om ejendomsskat er det fastsat, at provenuet ikke må stige i forhold til 2023. Der forventes derfor et provenu på **3,2 mio. kr.**

3. ØVRIGE SKATTER

Tabel 5 Øvrige kommunale skatteindtægter.

(mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Selskabsskatter	-39,7	-45,1	-46,8	-42,5
Manuelle dødsboer	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Forskerskat	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Øvrige skatter i alt	-41,9	-47,3	-49,0	-44,7

Selskabsskat:

Kommunerne modtager en andel på 14,24 % af den betalte selskabsskat. Selskabsskatten til kommunerne afregnes tre år bagud dvs. at provenuet fra kommunernes andel af selskabsskatten for indkomståret 2022 afregnes i 2025.

På landsplan er indtægterne fra selskabsskatter i 2022 steget med 1,1 mia. kr. i forhold til tidligere skøn. Dette skyldes, at dansk økonomi generelt set har været mere robust end forventet efter corona-epidemien med efterfølgende stigende inflation. Det betyder, at en række primært større selskaber generelt har leveret gode regnskaber i indkomståret

2022. Udviklingen forventes at fortsætte i overslagsårene dog i en mere afdæmpet form.

Landsudviklingen slår også igennem i Svendborg Kommune, hvor indtægterne fra selskabsskat i 2025 dog stiger mindre end på landsplan. Der modtages et provenu fra selskabsskat på **39,7 mio. kr.** i 2025.

Provenuet fra selskabsskatten svinger erfaringsmæssigt utroligt meget, hvorfor prognosen for overslagsårene 2026-2028 må anses for forholdsvis usikker. Provenuet for 2026-2028 er baseret på skøn leveret af KL.

Dødsboskat:

Indtægter fra dødsboskatter vedrører alene de sager, der behandles manuelt af SKAT. Skønnet over indtægterne i 2025 på **0,6 mio. kr.** beror på oplysninger fra SKAT.

Forskerskat:

Personer, der besidder en ekspertviden inden for et givet område og som ikke har været fuldt skattepligtig til Danmark, kan betale kildeskat efter § 48 E. Denne kildeskat er lavere end den normale indkomstskatteprocent. Skøn over indtægter fra denne ordning er opgjort til 1,6 mio. kr. for 2025. Skønnet beror på oplysninger fra SKAT.

Temaer, særlige poster og demografi til budget 2025-28 - DRIFT - Opdateret primo august 2024					
Temaer	Udvalg	2025	2026	2027	2028
IT-Information- og cybersikkerhed	ØKU	3.920	3.946	3.325	3.325
Borgerrådgiver - forlængelse 17 timer pr. uge (ophører 31.12.24)	ØKU	355	355	355	355
Udvidelse af Kontrolheden og Folkeregister	BAU	500	500	500	500
<i>Finansiering af ovenstående kontrolindsats via overførselsudgifterne</i>	BAU	-500	-500	-500	-500
Udvidet åbningstid i Borgerservice	BAU	1.055	1.055	1.055	1.055
Uddannelsesaftaler til pædagogiske assistentelever (BUU)	BAU	312	805	1.142	1.193
Ribers Gaard som regionalt spillested	KFU	276	276	276	276
Svendborg Museum	KFU	807	807	807	807
Svendborg Ballet Teater	KFU	500	450	400	0
Budgetløft af folkeskolens pulje til mangfoldige læringsmiljøer	BUU	6.000	6.000	6.000	6.000
Stigende lønudgifter grundet øget uddannelsesniveau i børnehuse	BUU	517	678	1.037	1.876
Implementering af nyt behandlingstilbud for børn og unge i psykisk	BUU	1.600	1.600	1.600	1.600
Unge fritidsjobbere på plejecentre	SSSU	330	330	330	330
Udvidelse af akutfunktion	SSSU	1.700	1.700	1.700	1.700
Ildrætscertificering af socialafdelingens tilbud	SSSU	850	950	850	850
Rammevilkår for den sejlende kulturarv	ETU	535	535	535	535
Uddannelsesaftaler færge- og sejlere (ETU)	ETU	180	180	180	180
Drift af projekter affødt af områdefornyelse og borgerbudgetter	PLU	400	500	600	700
Opnormering i Trafik og Infrastruktur, scenarie 1	PLU	2.500	2.500	2.500	2.500
Opnormering i Trafik og Infrastruktur, scenarie 2	PLU	1.500	1.500	1.500	1.500
Adgange i naturen og langs kyster	TMU	1.950	1.950	1.950	1.950
Øget natur- og miljøindsats	TMU	650	650	650	650
Indsatsplan for bekæmpelse af invasive arter (Bjørneklo)	TMU	500	500	500	500
I alt temaer (scenarie 1 vedr. PLU)		24.937	25.767	25.792	26.382
Særlige poster		2025	2026	2027	2028
"Flere hænder og højere kva.i ældreplejen" overgår til bloktilskud	SSSU	6.600	6.600	6.600	6.600
Ældrereform, kvalitetsløft	SSSU	6.500	7.000	10.000	10.000
I alt udgifter særlige poster		13.100	13.600	16.600	16.600
Demografi		2025	2026	2027	2028
Dagtilbudsområdet	BUUU	-5.357	-5.357	-5.357	-5.357
Skoleområdet	BUUU	70	70	70	70
Ældreområdet, hjemmepleje/sygepleje og hjælpemidler	SSSU	4.600	4.600	4.600	4.600
Socialområdet - fra barn til voksen - serviceudgifter	SSSU	5.500	5.500	5.500	5.500
I alt udgifter afledt af demografi		4.813	4.813	4.813	4.813
I alt temaer, særlige poster og demografi		42.850	44.180	47.205	47.795

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
1. Borgerrådgiver	355	355	355	355
2. Cyber- og Informationssikkerhed	3.920	3.946	3.325	3.325
I alt	4.275	4.301	3.680	3.680

Nr. 1: Borgerrådgiver

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	355	355	355	355
Finansiering				
I alt	355	355	355	355

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Borgerrådgiverens timetal forhøjes fra 2025 og fremad fra 20 t. ugentligt til 37 t. ugentligt.

Sagsfremstilling:

I gennem en årrække har Svendborg Kommune haft normeret en stilling på 20 t. ugentligt til en Borgerrådgiver. I perioden fra 1. august 2022 til udgangen af 2024 modtager Svendborg Kommune desuden et tilskud fra Indenrigs og Sundhedsministeriet svarende til 17 t. ugentligt således, at stillingen i øjeblikket er en fuldtidsstilling. Fra 2025 er der igen timer til en 20 timers Borgerrådgiver.

Formålet med borgerrådgiveren er at medvirke til at styrke borgerens retssikkerhed i forbindelse med kommunens sagsbehandling, samt at bygge bro mellem borgerne og den kommunale forvaltning.

Borgere, brugere af kommunen samt erhvervsdrivende kan henvende sig til borgerrådgiveren og få rådgivning vedrørende konkrete forløb i kommunen, herunder klagemuligheder mv.

Borgerrådgiveren kan også bistå borgerne i sager, hvor kommunikationen med forvaltningen er gået skævt, og hvor der derfor er behov for at få genoprettet dialogen med og tilliden til kommunen.

Borgerrådgiveren har også til formål at bidrage til læringen i den kommunale organisation, og borgerrådgiveren tilbyder derfor også forvaltningen rådgivning og undervisning i forvaltningsretlige emner.

Borgerrådgiveren er en uvildig funktion. Det betyder, at borgerrådgiveren er uafhængig af kommunens forvaltning og borgmesterens daglige ledelse heraf. Borgerrådgiveren i Svendborg Kommune refererer således direkte til Svendborg Kommunens Kommunalbestyrelse.

Borgerrådgiverens årsrapport for 2023 var til politisk orientering i april 2024, hvor det var første hele år med en fuldtids Borgerrådgiver.

Set på antallet af henvendelser hvor der i 2023 har været 199 borgerhenvendelser. I 2019 og var der ca. 110 borgerhenvendelser på 12 mdr., herfra har tallene årligt været stigende op til 2023. Sagerne er af forskellig kompleksitet, men der er en del som er tunge sager, som kræver en større indsats at sætte sig ind i.

De største temaer er:

- God forvaltningsskik (25 %)
- Andet (24%)
- Hjemmelsspørgsmål (21 %)
- Forvaltningsloven (20 %)

Emnerne borgerrådgiveren har hjulpet borgerne med er mange forskellige typer, og kan ses i Borgerrådgiverens rapport for 2023.

Det vil ikke være muligt at en Borgerrådgiver vil kunne løse opgaven som den ser ud i 2023, og også forventes i 2024, på de afsatte 20 timer. Dette niveau kræver minimum en fuldtids Borgerrådgiver.

En reducere i timetallet vil betyde at:

- Borgerne vil ikke kunne få hjælp som de forventer, der vil være meget lang ventetid, eller sagerne bliver ikke håndteret
- Der vil ikke kunne laves intern læring
- Kan ikke deltage i whistleblowerordningen.

Hvis man kun ønsker at bruge 20 timer ugentligt, bør det overvejes om man ikke skal nedlægge funktionen i stedet for, idet opgaven ikke vil kunne løses tilfredsstillende, og der vil stilles ikke realistiske forventninger.

Påvirkning på andre områder:

Borgerrådgiveren har løbende en dialog med kommunens direktørområder, idet Borgerrådgiverens opgave bl.a. er at skabe læring i organisationen, så niveauet for afgørelser højnes, samt medvirke til at skabe dialog med borgerne i sager, som kan være vanskelig, og dermed medvirke til at skabe løsninger.

Borgerrådgiveren bidrager i løbet af året med anbefalinger til Direktørområderne, samt kommer med anbefalinger/fokusområder i årsrapporten.

Borgerrådgiveren er samtidig en del af whistleblowerordningen.

Økonomi:

En udvidelse med 17 timer pr. uge vil koste 355.000 kr. årligt.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ej relevant.

Nr. 2: Cyber- og Informationssikkerhed

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	3.920	3.946	3.325	3.325
Finansiering				
I alt	3.920	3.946	3.325	3.325

Resume:

Opgradering af systemindkøb samt ressourcer til cyber- og informationssikkerhedsområderne fra 2024 for at opnå et nødvendigt sikkerhedsniveau i Svendborg Kommune svarende til øgede krav og trusselsbilledet i samfundet.

Sagsfremstilling:

Cybersikkerhedstrusler mod danske kommuner udgør i dag en stor national bekymring. Kommunerne håndterer store mængder følsomme data i form af personlige oplysninger om borgerne, økonomiske forhold for kommunen og vigtige data relateret til infrastruktur og service, hvorfor sikre stabile IT-systemer er en grundsten for kommunens effektive drift.

I de senere år er cybersikkerhedstruslen blevet endnu mere akut, i form af en stigning i sofistikerede angreb fra internationale hackergrupper og aktører, særligt aktuel i forbindelse med den politiske situation i Rusland. Disse angreb udgør en stigende udfordring for kommunerne at modstå, da de er mere komplekse, hyppigere og målrettede end tidligere, og de kan have alvorlige konsekvenser for samfundets stabilitet og sikkerhed.

Af den årsag er det blevet stadig vigtigere for danske kommuner at sikre robuste sikkerhedsforanstaltninger for at beskytte sig mod sådanne trusler, herunder tekniske løsninger som firewall, antivirussoftware og trusselsdetekteringssystemer samt træning af medarbejdere.

Det ændrede nationale trusselsbillede ses desuden også ved Datatilsynets markant øgede fokus på og tilsyn af kommunernes efterlevelse af GDPR- og ISO2700x, hvilket har resulteret i en lang række offentlige sager om bøder og påbud for flere kommuner (eksempelvis sagerne vedr. Chromebook og Aula)

Det kommende NIS2 direktiv varsler yderligere skærpelse af kravene. Direktivet har til formål at styrke cybersikkerheden i hele EU ved at etablere fælles standarder og procedurer for beskyttelse af kritisk infrastruktur og digitale tjenester. For kommunerne indebærer dette, at vi skal sikre, at vores it-infrastruktur og digitale tjenester opfylder de krav og standarder, der er fastsat i NIS2-direktivet. Dette inkluderer blandt andet at identificere og vurdere risici, implementere passende sikkerhedsforanstaltninger, rapportere alvorlige sikkerhedsbrud og opretholde et højt niveau af cybersikkerheds- og informationssikkerhedskompetencer og beredskab.

Med de igennem de senere år øgede krav og fremtidsudsigterne er det nødvendigt at Svendborg Kommune afvikler forskellen på kommunens *nuværende status* på området og det *nødvendige niveau* for at kunne imødekomme aktuelle krav.

Efterlevelse af kravene handler ikke kun om at beskytte sig mod potentielle cyberangreb, men også om at opretholde tilliden hos borgerne og andre interessenter i vores evne til at beskytte deres data på en pålidelig og etisk vis. Samtidig udgør efterlevelse af kravene det nødvendige sikkerhedsmæssige grundlag for fortsat at kunne ibrugtage nye digitale

redskaber som f.eks. AI, yderligere foranlediget af den netop vedtagne [EU AI Act](#), som skal regulere brugen af kunstig intelligens i Europa.

Investeringsbehovet fordeler sig på en række systemindkøb i form af et nødvendigt kvalitetsløft af kommunens IT-løsninger, der kan dæmme op for det stigende antal ransomware-angreb, yderligere styrkelse af kommunens anti-virus programmer med en række muligheder for automatiseringer, samt udvidelse af systemer til at styrke sikkerheden på kommunens PC'er og mobile devices. I tillæg til dette kommer udgifter til yderligere segmenterings initiativer. Udgifterne til denne segmentering vil være i form af engangsudgifter til IT-konsulentunderstøttelse af den komplekse, tekniske proces.

Derudover er der behov for ressourcer i form af faste- og tidsbegrænsede ansættelser for at kunne løfte det nødvendige informationssikkerhedsniveau decentralt. Disse ansættelser skal være med til at understøtte den decentrale forvaltning af system- og dataejerskab gennem efterlevelse af allerede eksisterende krav om risiko- og konsekvensanalyser for nye digitale redskaber, databehandlaftaler, kontrol og afgrænsning af adgang til data i de digitale redskaber, stikprøvekontrol af logs - og lignende foranstaltninger der tidligere ikke tilstrækkeligt har været løftet. Ansættelserne omfatter derfor ressourcebehovet for at kunne *drifte det nødvendige niveau* af informationssikkerhed, men også midlertidige ressourcer for at kunne *opnå det nødvendige niveau*.

På cybersikkerhedsområdet er der centralt behov for 1 medarbejder for at kunne mindske sårbarheden om den daglige overvågning og ikke mindst muligheden for at opruste med nye initiativer og spotte hvor de aktuelle trusler er størst og dermed sikre en stabil drift af kommunens IT platform og bidrage til at systemerne hurtigt kommer i luften igen ved eventuelle angreb.

En forudsætning for sikkerheden på de mobileenheder er en større samlet opgradering af mobiler for at sikre kontinuerlig mulighed for sikkerhedsopdatering af styresystemerne, idet der ses et stigende antal forsøg på smishing (angreb via sms'er). Økonomien til indkøb og løbende udskiftning af mobileenheder, der normalt finansierer løbende køb af mobileenheder, ligger decentralt. Udskiftningen fremhæves i nærværende oplæg da det er forudsætning for effekten af nogle af de oplistede tiltag. Anslået samlet engangsinvestering: 1.050.000 kr.- ca. 1.500.000 kr. afhængig af modelvalg.

I ovenstående beskrivelse af investeringsbehovene tages der forbehold for de hastige ændringer på området. Således kan et initiativ i dag skønnes vigtigt men om kort tid kan et andet område være mere afgørende at sætte ind overfor. Derfor er investeringsbehovet for at imødekomme udviklingsplanen frem til 2026 et øjebliksbillede og hensigtserklæring på det, der bør ske på området.

Påvirkning på andre områder:

Cyber- og informationssikkerhed vedrører hele kommunens drift samt beskyttelse af borgernes data mod tyveri og misbrug.

Økonomi:

	2025	2026	2027	2028
Drift	+ 4 årsværk til informations-sikkerhed (550.000 kr. årligt pr årsværk)	+ 4 årsværk til informations-sikkerhed (550.000 kr. årligt pr årsværk. 1 årsværk kun frem til 1/8)	+ 3 årsværk til informations-sikkerhed (550.000 kr. årligt pr årsværk)	+ 3 årsværk til informations-sikkerhed (550.000 kr. årligt pr årsværk)
	+ 1 årsværk til cybersikkerhed (550.000 kr. årligt)	+ 1 årsværk til cybersikkerhed (550.000 kr. årligt)	+ 1 årsværk til cybersikkerhed (550.000 kr. årligt)	+ 1 årsværk til cybersikkerhed (550.000 kr. årligt)
	+ 670.000 kr. årligt /systemudgift	+ 670.000 kr. årligt /systemudgift	+ 670.000 kr. årligt /systemudgift	+ 670.000 kr. årligt /systemudgift
	+ 500.000 kr. engangsudgift segmentering	+ 300.000 kr. engangsudgift segmentering		
		+ 455.000 kr. årligt /systemudgift	+ 455.000 kr. årligt /systemudgift	+ 455.000 kr. årligt /systemudgift
I alt	3.920.000	3.946.000	3.325.000	3.325.000

+ = udgift, - = indtægt

CO2-Konsekvensvurdering:

De foreslåede tekniske foranstaltninger samt ansættelser vurderes ikke at afstedkomme yderligere CO2 konsekvenser.

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
1. Udvidelse af Kontrol- enheden og Folkeregister med en medarbejder	0	0	0	0
2. Udvidet åbningstid i Borgerservice	1.055	1.055	1.055	1.055
3. Uddannelsesaftaler til pædagogiske assistentelever	312	805	1.142	1.193
I alt	1.367	1.860	2.197	2.248

+ = udgift, - = indtægt

Nr. 1: Udvidelse af Kontrolenheden og Folkeregister med en medarbejder

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Opnormering	500	500	500	500
Finansiering ved fald i overførsels- udgifterne	-500	-500	-500	-500
I alt	0	0	0	0

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Ansættelse af en medarbejder yderligere til Kontrolenheden og Folkeregister vil give besparelser på overførselsudgifterne, og færre borgere der uretmæssigt modtager ydelser. Derudover styrkes Folkeregisteropgaven og der opnås en synergieffekt i forhold til at spotte sager, der bør tjekkes for snyd.

Sagsfremstilling:

Kontrol består pt. af to fuldtidsmedarbejdere og en medarbejder i fleksjob på 5 timer. Folkeregister består pt. af to fuldtidsmedarbejdere. Det foreslås, at der ansættes en fuldtidsmedarbejder, der får opgaver i begge teams.

Ved udvidelse af kontrolenheden:

- Der kan som det væsentligste tages flere opgaver ind, herunder udføres flere virksomhedskontroller.
- Der bliver bedre mulighed for at følge med/uddannelse i nye snydemønstre og efterforskningsværktøjer.
- Der kan gives mere vejledning til personale i Jobcentret og til andre relevante parter i kommunen.
- Færre borgere vil uretmæssigt modtage ydelser.

Ved udvidelse af Folkeregister:

- Der opnås et mere robust Folkeregister, der pt. er meget sårbart med kun to medarbejdere.
- Folkeregisteret vil fremover i højere grad kunne deltage i/løse valgopgaver i forbindelse med kommunalvalg, folketingsvalg, EU-valg mv. – opgaver der pt. udføres af kontrolenheden.

Borger- og Arbejdsmarkedsudvalget

- Det vil være muligt i højere grad at spotte sager, herunder sortere i sager, så små sager behandles i folkeregister, og større sager behandles i kontrolenheden.

Påvirkning på andre områder:

Finansiering fremkommer ved besparelser på overførselsudgifterne i Borger/Arbejdsmarked.

Økonomi:

Det foreslås, at opnormeringen finansieres af overførselsudgiftsbudgettet, da der forventes besparelser på området som følge af opnormeringen.

Svendborg Kommune anvender ved budgetlægningen af overførselsudgifterne det årlige skøn fra KL, udarbejdet på baggrund af økonomiaftalen mellem KL og regeringen. Denne praksis sikrer, at der er overensstemmelse mellem de budgetlagte overførselsudgifter og den finansiering kommunen modtager til området fra staten. Det foreslås at fortsætte denne praksis af hensyn til at fastholde balance i udgifts- og indtægtsbudgetterne og for at have finansiering til eventuelle midtvejsreguleringer af statstilskud på området.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen

Nr. 2: Udvidet åbningstid i Borgerservice

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
2 medarbejdere Borgerservice	1.000	1.000	1.000	1.000
Rådhusbetjente	55	55	55	55
I alt	1.055	1.055	1.055	1.055

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

For at fremme tilgængeligheden i Borgerservice foreslås åbningstiden udvidet så der er mulighed for åbent til kl. 17 to gange om ugen.

Sagsfremstilling:

Åbningstiden i Borgerservice er i dag følgende:

	Centrumpladsen	Call-center	Mobil Borgerservice
Mandag	9-13	9-15	9-10.30 + 11.30-13
Tirsdag	9-13	9-15	9-10.30 + 11.30-13
Onsdag	Lukket	9-15	Ikke i drift
Torsdag	10-16.45	10-16.30	Ikke i drift
Fredag	9-13	9-14	9-10.30 + 11.30-13

Borgerservice Centrumpladsen har således åbent 18 timer og 3 kvarter hver uge. Derudover er der mulighed for at opsøge Mobil Borgerservice uden tidsbestilling 9 timer om ugen.

Borger- og Arbejdsmarkedsudvalget

Opgaverne i Borgerservice består dels af den direkte kontakt med borgerne, enten på Centrumpladsen, i Mobil Borgerservice eller via kommunens hovednummer og af en række administrative opgaver, der løses i det såkaldte bagland. Det kan f.eks. være håndtering af administrative opgaver ved kørekortsansøgninger, beboerindsøgningsansøgninger og vielser.

Baglandsopgaverne er steget med cirka 20 procent gennem de sidste 2 år, og samtidig er der stadig en massiv efterspørgsel på tidsbestillingen i forhold til MitID, både nye ansøgere og borgere, der skal have hjælp som følge af udskiftning af mobiltelefon m.v.

Når der i dag udstilles nye tider, bliver disse hurtigt booket, og der kan derfor opleves perioder, hvor det opleves som vanskeligt at booke tid. Borgerservice blev reduceret i forbindelse med budget 2024, hvilket også har medført mindre fleksibilitet og mindre mulighed for udstilling af tider.

Hvis man ønsker at øge tilgængeligheden i Borgerservice, og give mulighed for at booke tider udover den eksisterende åbningstid kræver det en tilførsel af ressourcer.

En udvidelse af åbningstiden vil give flere borgere mulighed for at booke tid og reducere den ventetid, der kan opleves i dag. Det vil betyde flere borgerbetjener og også mere baglandsarbejde, da der vil være borgere, der i dag benytter sig af Borgerservice i andre kommuner, der i stedet ville booke tid i Svendborg. Det kan både være Svendborg-borgere der i dag ville vælge den kommune, hvor deres arbejdsplads ligger, eller borgere fra nabokommunerne, der oplever ikke at kunne få tid i deres egen kommune. Det betyder, at der udover de timer, der skal bemannes i front vil være behov for tilsvarende ressourcer til baglandsarbejde.

Åbningstiden foreslås udvidet til kl. 17 tirsdag og torsdag. Det vil samlet set være en udvidelse på 4 timer og 15 minutter – åbningstiden på Centrumpladsen ville dermed øges med knap 23 procent. Ved at øge åbningstiden til kl. 17 to dage om ugen, giver det en større mulighed for borgere, der er i beskæftigelse, at besøge Borgerservice udenfor normal arbejdstid. Af hensyn til rekruttering af medarbejdere, tilrettelæggelse af driften og samspillet med øvrige afdelinger vurderes det ikke hensigtsmæssigt at øge åbningstiden til efter kl. 17. En sådan udvidelse vil kræve en betydelig tilførsel af ressourcer.

Afdelingen er i forvejen udfordret i forbindelse med sygdom og ferieafvikling, da Borgerservice er en lille afdeling. Af hensyn til personalets mulighed for ferieafvikling vil den udvidede åbningstid derfor heller ikke kunne tilbydes i skolernes ferieperioder.

Borgerserviceopgaver, der kræver samarbejde med og svar fra øvrige afdelinger i kommunen, vil ikke kunne varetages udenfor den arbejdstid, der gælder i de øvrige kommunale afdelinger.

Påvirkning på andre områder:

Udvidelse af åbningstiden vil medføre behov for yderligere ressourcer fra rådhusbetjentene, i samme tidsrum, da der er behov for at have samme sikkerhed i hele åbningstiden. Samtidig vil tilstedeværelse af en rådhusbetjent kunne sikre, at borgerne kan få adgang til toiletter på rådhuset, der ellers aflåses ved almindelig lukketid.

Udvidelse af åbningstiden kan medføre færre besøgende i Mobil Borgerservice uden at dette dog kan frigøre ressourcer.

Økonomi:

Ved udvidelse af åbningstiden kræves det, at mindst 2 medarbejdere er til stede i front, således der kan åbnes for 2 spor i tidsbestillingen. Samtidig bør der være en medarbejder, der er tilkaldebuffer i baglandet, hvis der opstår situationer, der kræver assistance, f.eks. hjælp ved dokumentskabet eller andre situationer. Der bør ligeledes være en leder tilgængelig i den udvidede åbningstid

Derudover vil den øgede åbningstid betyde ekstra baglandsopgaver.

En forøgelse af åbningstiden til kl. 17 to dage om ugen vil kræve en tilførsel af 2 medarbejdere.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.

Nr. 3: Uddannelsesaftaler til pædagogiske assistentelever

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Udvidelse med seks elever	311	1.088	1.521	1.692
Arbejdskraftsværdi	-68	-381	-508	-628
Administration	74	112	149	149
Forældrebetaling	-79	-205	-291	-303
Friplads og søskendetilskud	27	70	99	103
Private tilbudstyper	47	121	172	180
I alt	312	805	1.142	1.193

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Forslaget indebærer en udvidelse af antallet af uddannelsesaftaler til pædagogiske assistentelever fra seks til 12 pr. år.

Sagsfremstilling:

De fynske kommuner er blevet kontaktet af SOSU Fyn, som er udfordret af manglen på uddannelsesaftaler til pædagogiske assistentelever. De manglende uddannelsesaftaler betyder, at de studerende må droppe ud af deres uddannelse. Baggrunden for udfordringen er, at SOSU Fyns dimensionering fra statens side er hævet, uden at kommunerne kompenseres for den stigende udgift til uddannelsesaftaler.

Svendborg Kommune ansætter på nuværende tidspunkt seks pædagogiske assistentelever pr. år fordelt på dagtilbudsområdet, skoleområdet og det specialiserede børne- og voksenområde. På grund af manglen på uddannelsesaftaler har SOSU Fyn valgt ikke at udnytte hele den dimensionerede kvote. Med det faktiske optag i 2023 svarede Svendborg Kommunes procentvise andel til 11 elever. Hvis SOSU Fyn havde udnyttet den fulde kvote, ville Svendborg Kommune skulle have haft 18 elever. Med kvoten for 2024 stiger det tal til 20 elever.

SOSU Fyn tilkendegiver i vedlagte notat, at de vil åbne den pædagogiske assistentuddannelse i Svendborg, såfremt Svendborg Kommune fremover forpligter sig på at oprette 12 årlige uddannelsesaftaler til pædagogiske assistentelever mod de nuværende seks aftaler.

En oprettelse af den pædagogiske assistentuddannelse i Svendborg vil i sig selv være et stort aktiv for både kommunen og Sydfyn generelt og bidrage til en endnu bredere palette af uddannelsesmuligheder for de unge. Det vil samtidig understøtte det samlede elevtal på SOSU Fyns afdeling i Svendborg, der i perioder er udfordret af et lavt elevtal. Fastholdelsen af en attraktiv SOSU-skole i Svendborg er vigtig for variationen af de unges muligheder for at tage en ungdomsuddannelse. Det er samtidigt vigtigt for Svendborg Kommune som arbejdsgiver, da SOSU-skolen uddanner dygtige medarbejdere til den kommunale kernevelfærd.

De pædagogiske assistenter har desuden den højeste videreuddannelsesfrekvens blandt alle erhvervsuddannede, og en stor del af dem, der videreuddanner sig, læser videre på pædagoguddannelsen. Derfor kan uddannelse af flere pædagogiske assistenter på sigt også understøtte fastholdelsen af pædagoguddannelsen i Svendborg, hvor optaget pt. er udfordret.

Påvirkning på andre områder:

Indsatsen understøtter Udviklingsstrategiens signaturprojekt "Danmarks bedste studieby", hvor fastholdelse og tiltrækning af uddannelser er et vigtigt fokusområde.

En stærk uddannelsessektor er desuden vigtig for det fremtidige udbud af kvalificeret arbejdskraft i både det private erhvervsliv og i den offentlige sektor.

Økonomi:

Eleverne starter på uddannelsen medio året, hvorfor der i 2025 vil ske en opnormering med 3,1 normering. Da uddannelsen varer mellem to og tre år, afhængig af hvilken ordning eleven bliver optaget på, vil der ved fuldt optag i år fire med seks ekstra elever hvert år være udgifter svarende til 14,4 normeringer.

	2025	2026	2027	2028
Normering	3,1	9,1	13,5	14,4

Der er en del administration forbundet med flere elever. Ud over at ansætte eleverne, er der løbende registrering af ferie, sygdom, AUB-udbetaling af transport mv. Herudover er der løbende supervision af eleverne, sygesamtaler samt opfølgning med skolen og oplæringssteder. Forslaget indebærer derfor øgede udgifter til administration med 5 timer pr. uge første år, voksende til 10 timer ugentligt når ordningen med seks yderligere elever er fuldt indfaset.

Det er indregnet, at eleverne har en arbejdskraftsværdi når de er i oplæring. Konkret forudsættes der 10 timer ugentlig i arbejdskraftsværdi i 1. oplæringsperiode og 15 timer ugentligt i 2. oplæringsperiode.

Udgifter til elever vil blive konteret under dagtilbudsområdet, hvorfor forslaget vil indebære øgende indtægter vedr. forældrebetaling, modsat vil det give øgede udgifter til friplads- og søskendetilskud samt afledt effekt til private tilbudstyper.

Samlet koster forslaget med seks yderligere elever 0,3 mio. kr. i 2025, 0,8 mio.kr. i 2026, 1,1 mio. kr. i 2027 og 1,2 mio. kr. i 2028 og frem.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
1. Tilskud til Svendborg Balletteater	500	450	400	0
2. Øget tilskud til Rytmisk Råstof	276	276	276	276
3. Øget tilskud til Museum Sydlyn	807	807	807	807
I alt	1.583	1.533	1.483	1.083

+ = udgift, - = indtægt

Nr. 1: Tilskud til Svendborg Balletteater.

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	500	450	400	0
Finansiering				
I alt	500	450	400	0

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Svendborg BalletTeater søger et 3-årigt opstartstilskud til virkeliggørelse af ballettens vision om at blive Svendborgs professionelle klassiske balletkompagni til glæde og gavn for byen, øerne og oplandet. Balletten starter op januar 2025 og forventer at være fuldt selv- og fondsfinansieret efter tre år.

Svendborg BalletTeater vil være et internationalt ensemble lokalt forankret i Borgerforeningen Svendborg Teater. Ensemblet ledes af Per Lundsgaard, som i 23 år har været tilknyttet Tivoli Balletteater samt Claus Bjerregaard, direktør for Borgerforeningen Svendborg Teater. BalletTeatret er en selvstændig enhed i Borgerforeningen Svendborg Teater.

Grundlaget for Svendborg BalletTeater er to årlige forestillinger på Svendborg Teater. Her skaber kompagniet de forestillinger, som danner grobund for de øvrige aktiviteter: Ballet i skolen, ballet for svage ældre, ballet i forsamlingshuset og ballet i samarbejde med Svendborgs kulturliv.

Sagsfremstilling:

Svendborg BalletTeater har et årligt driftsbudget på 1,4 mio. kr. i 2025 stigende til 2,2 mio. kr. i 2027. Indtægtsgrundlaget vil være billetsalg, turnésalg, indtægter ved undervisning, donationer fra fonde, erhvervslivet samt egenfinansiering. Der er for nuværende kontakt med forskellige både lokale og nationale fonde, der kan være interesserede i projektet. Fra 2028 forventer Svendborg BalletTeater at være selvfinansierende.

Visionen for Svendborg BalletTeater er:

Svendborg BalletTeater

- er Svendborgs professionelle klassiske balletkompagni til glæde og gavn for hele byen, øerne og opland. Det eneste klassiske balletkompagni udenfor København.
- vil producere professionelle balletforestillinger af høj international kvalitet, specielt lavet til mindre scener, som normalt aldrig vil kunne få besøg af professionelle klassiske balletforestillinger – noget ingen andre nordiske balletkompagnier har gjort før.
- vil være med til at styrke det kulturelle liv i hele region Fyn. Gennem workshops, undervisning, out-reach og tværkulturelle projekter, vil man involvere både borgerne og de omkringliggende kulturinstitutioner og kunstnere fordelt over hele Fyn.
- skal være med til at demokratisere adgangen til klassisk ballet igennem en målrettet indsats i udsatte områder og lokalsamfundet.
- vil, at balletten som kunstart skal ud til et bredere publikum, end dem der normalt har adgang til denne kunstart i København – eller de få andre byer som Den Kongelige Ballet en gang imellem besøger.
- skal vise ballet på højt internationalt niveau i forsamlingshusene i de små byer omkring Svendborg.
- vil trække publikum og internationale kunstnere til byen til gavn for både bosætning, restauranter, hoteller og forretningsliv.
- vil give Svendborgs erhvervsliv helt enestående muligheder for at bruge balletten til forskellige erhvervsfremstød, konferencer og annoncering.
- skal vise professionel ballet på folkeskoler, friskoler, plejehjem, Demensbyen, hospice, daginstitutioner osv.
- vil sammen med ledende internationale forskere gå aktivt ind i projekter som Dance for Parkinson, Dans med Demens og andre sociale projekter, hvor dansen kan have en lindrende, helbredende eller adspredende virkning.
- skal indgå i tæt samarbejde med skoler og institutioner om workshops, åbne prøver, undervisningsforløb osv.
- skal være synlig i lokalområdet – både med forestillinger, deltagelse i festdage, festivaler, events og arrangementer rundt om i hele lokalområdet. Balletten skal bringes ud til utraditionelle steder, og dermed give unikke oplevelser helt tæt på. Repertoiret skal, med vægt på den klassiske ballets trinsprog, være bredt og alsidigt og vise, at den klassiske ballet med sin æstetik, ynde, passion og evne til at fortælle medrivende historier, har en relevans for tidens publikum – lige meget hvor i landet man befinder sig.

Påvirkning på andre områder:

Ingen

Økonomi:

Et driftstilskud som ansøgt vil for Svendborg Kommune betyde en udgift på 500.000 kr. i 2025, 450.000 kr. i 2026 og 400.000 kr. i 2027.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant

Nr. 2: Øget tilskud til Rytmisk Råstof, Ribers Gård

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	300	300	300	300
Momsrefusion	-24	-24	-24	-24
I alt	276	276	276	276

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Rytmisk Råstof søger øget driftstilskud til sikring af nødvendige medarbejderressourcer i forbindelse med foreningens øgede aktivitetsniveau som kommende regionalt spillested eller netværksgenrespillested. En kommunal nettoudgift på 276.000 kr. vil give foreningen en bevilling på brutto 500.000 kr. Der er på det kommunale budget et beløb på 200.000 kr., der i dag er kommunens nettoudgift ved ansættelse af en fuldtidsmedarbejder med løntilskud, der er udlånt til Rytmisk Råstof.

Sagsfremstilling:

Rytmisk Råstof/Spillestedet Harders søger om at blive udpeget som regionalt spillested for perioden 1. januar 2025 til 31. december 2028. Beslutning herom forventes i maj måned. Hvis Harders ikke udpeges, vil Rytmisk Råstof søge om at fortsætte som netværksgenrespillested.

Rytmisk Råstof / Spillestedet Harders er en central musikaktør i Svendborg Kommune, på Sydfyn og i hele regionen. Harders er i dag et vigtigt og anerkendt spillested og Harders udgør en speciel profil for Svendborgs musikalske rytmiske scene. Stedet er en vigtig brik af kommunens blomstrende musikliv, og er i kraft af stedets aktiviteter og udvikling en forudsætning for kommunens velkendte og anerkendte musikprofil. Det kunstneriske- og kvalitetsmæssige niveau ligger højt og sammen med stedets øvelokaler udgør Harders en særdeles vigtig rolle for den rytmiske kunstneriske profil, ikke bare for Svendborg – men for hele Fyn.

Ved at blive udpeget til at være et fynsk regionalt spillested, vil Rytmisk Råstof / Spillestedet Harders have muligheden for at løfte musiklivet i det Syd-fynske og fynske område væsentligt udover nuværende niveau. En udpegning vil desuden understøtte Svendborg Kommunes strategiske kulturindsats og være en endnu større central motor i udviklingen af et allerede stærkt og essentielt musikliv i Svendborg.

Påvirkning på andre områder:

Ingen

Økonomi:

Det er på møde i Kultur- og Fritidsudvalget den 4. marts 2024 besluttet, at kommunen støtter op om ansøgningen om at blive regionalt spillested med et årligt driftstilskud hvert af årene 2025 – 2028 på brutto 1.012.000 kr. (2024-prisniveau), netto 0,9 mio. kr. Tilskuddet vil blive fremskrevet årligt med den af kommunen anvendte fremskrivningsprocent. Udover det årlige driftstilskud støtter Svendborg Kommune spillestedet med en fuldtidsmedarbejder til en nettoudgift på ca. 200.000 kr. årligt på grund af løntilskud.

I 2023 støttede Svendborg Kommune desuden prospektet "Det nye Ribers Gård – Danmarks nye kraftcenter for musik" med 165.000 kr., og har afsat en anlægsbevilling på 7,5 mio. kr. i 2026 til kommunal medfinansiering af virkeliggørelsen af projektet.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant

Nr. 3: Øget tilskud til Museum Sydfyn (tidl. Svendborg Museum)

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	850	850	850	850
Momsrefusion	-43	-43	-43	-43
I alt	807	807	807	807

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Museum Sydfyn (Svendborg Museum) søger øget driftstilskud til sikring af dels det økonomiske grundlag under fagligheden/afdelingsledelsen for nyere tid og søfart (650.000 kr.) og dels sikring af løbende og nødvendige indsatser for IT, bygningsvedligehold og fortsat drift af Svendborg Byhistoriske arkiv og Svendborg Søfartsarkiv (200.000 kr.) En øget driftsramme som ansøgt vil betyde, at museets grundtilskud fra Svendborg Kommune vil opnå et omfang lige over 4 mio. kr., som er fremlagt i de minimumsanbefalinger, som arbejdsgruppen nedsat af regeringen til en revision af museumsloven fremlagde i november 2023.

Sagsfremstilling:

Svendborg Museum fusionerede 1. januar 2024 med Ærø Museum under navnet Museum Sydfyn, til et statsanerkendt kulturhistorisk museum, som arbejder med sydfynsk lokalhistorie, søfart, forsorgshistorie og arkæologi.

Under Svendborg Museum hører: Danmarks Forsorgsmuseum, Sehesteds Oldsagssamling på Broholm, Anne Hvides Gård, Egeskov Mølle, Svendborg Byhistoriske Arkiv, Svendborg Søfartsarkiv samt en maritim flåde på 7 fartøjer.

Museet anfører, at driften af det kulturhistoriske museum i Svendborg er baseret på et skrøbeligt økonomisk grundlag, der ligger under niveauet for sammenlignelige museer i Danmark med ansvar for nyere tid og arkæologi inkl. de deraf følgende forvaltningsmæssige opgaver foruden de museale kerneydelser. Museet har i det forgangne år gennemført en museumsfusion, og har samtidig reduceret lønudgiften betydeligt (afskediget afdelingsleder for arkæologi) mhp. at styrke balancen i driften. Disse tiltag har haft positiv økonomisk betydning for museet, men museet må fortsat erkende, at driftsgrundlaget for museet er utilstrækkeligt. I museets årsregnskab 2023, gør museet opmærksom på behovet for at opjustere det kommunale grundtilskud i forhold til bredden af opgavevaretagelsen på tværs af arkæologi, nyere tid, søfart og forsorgshistorie, og i forhold til museets afholdelse af alle drifts- og vedligeholdelsesudgifter til bygninger.

Museet anfører, at de nyder stor faglig respekt og leverer museumsarbejde på et meget højt niveau – nationalt såvel som internationalt. Dette til trods for, at kernefagligheden

inden for nyere tid og søfart kun er sikret via betydelig ekstern projektf finansiering fra fonde og puljer samt tidsbegrænset deltidsansættelse af afdelingslederen for Svendborg Museum. Dette er en uholdbar situation, hvor museet lever i konstant risiko for at miste sin kernefaglighed inden for netop de museumsområder, der repræsenterer museets primære strategiske udviklingsområde samt Svendborgs og Sydfyns kernefortælling for nyere tid og søfart. Mister museet og byen denne kernefaglighed vurderes det at tage ti-femten år at genopbygge.

Påvirkning på andre områder:

Ingen

Økonomi:

Museum Sydfyn modtager et årligt tilskud på brutto 3,2 mio. kr. i 2024-niveau (netto 3,0 mio. kr.) til varetagelse af driften af det kulturhistoriske museum i Svendborg.

Svendborg Museum blev ved budget 2022 pålagt en årlig besparelse på 0,1 mio. kr.

Ansøgningen om øget tilskud fra 2025 deles op i 650.000 kr. brutto (netto 617.500 kr.) til sikring af fagligheden samt 200.000 kr. brutto (netto 190.000 kr.) til øvrig drift. Samlet et øget tilskud på brutto 850.000 kr. (netto 807.500 kr.)

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant

Samlede temaer i Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Temaer:				
1. Budgetløft af folkeskolens pulje til mangfoldige læringsmiljøer	6.000	6.000	6.000	6.000
2. Stigende lønudgifter grundet øget uddannelsesniveau i børnehuse	517	678	1.037	1.876
3. Implementering af et nyt kommunalt behandlingstilbud for børn og unge i psykisk mistrivsel	1.600	1.600	1.600	1.600
I alt	8.117	8.278	8.637	9.476

Nr. 1: Budgetløft af folkeskolens pulje til mangfoldige læringsmiljøer

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	6.000	6.000	6.000	6.000
I alt	6.000	6.000	6.000	6.000

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Budgetløft til Svendborg Kommunes folkeskoleområde for at understøtte skolernes videre pædagogiske og didaktiske arbejde med mangfoldige læringsmiljøer. Dette løft skal ses i sammenhæng med et 3-årigt løft af Svendborg Heldagsskole, der pr. 1. august 2024 overgår Heldagsskolen organisatorisk til at være en afdeling ved Vestermarksskolen. I budgetforslaget understøttes Heldagsskolen økonomisk i det videre arbejde med den politiske beslutning om, at skolen skal arbejde med en udviklingsplan for de pædagogiske, didaktiske og fysiske læringsmiljøer.

Sagsfremstilling:

Et budgetløft af folkeskolens pulje til mangfoldige læringsmiljøer vil tilføre flere midler til puljen og dermed til styrkelse af de almene læringsmiljøer. I denne styrkelse vil fællesskabende undervisning og fælles børnesyn danne grundlag for at indfri Svendborg Kommunes klare ambition om, at flest mulige børn forbliver i det almene tilbud og i det lokale fællesskab. En ambition der er formuleret i *Kommissorium for udvikling af fremtidens folkeskole i Svendborg Kommune*.

Om end ambitionen er, at flest mulige forbliver i det almene lokale undervisningsfællesskab, har vi elever i specialtilbud med et defineret specialundervisningsbehov, der er visiteret til via et centralt visitationsudvalg. Budgetforslaget fokuserer også på at udvikle og sikre den undervisningsmæssige kvalitet på Svendborg Heldagsskole.

Almen og specialundervisning er sammen om det gode liv for børn og unge, og som det er formuleret i den nye Børne- og ungepolitik, møder vi børn og unge anerkendende der, hvor de er.

Budgetløft til mangfoldige læringsmiljøer

I 2023 blev skolernes budgetter til mangfoldige læringsmiljøer reduceret for at finansiere et øget antal segregerede elever. Skolernes budgetter kom hermed tilbage til det oprindelige niveau fra før vedtagelsen af puljen til mangfoldige læringsmiljøer.

Det forventede merforbrug på puljen til mangfoldige læringsmiljøer var pr. 08-05-2024 på 5,1 mio. kr. Der forventes at være 356 segregerede elever pr. 01-08-2024. Med en forventning om gennemsnitligt 356 segregerede elever i 2025 og nuværende fordeling på tilbud, vil det forventede merforbrug på mangfoldige læringsmiljøer være 9,1 mio. kr. i 2025. Beløbet er inkl. besparelsen på 1 mio. kr., men ekskl. overførsel af eventuelt underskud fra 2024.

Budgetforslaget skal sikre en fortsat økonomisk prioritering af arbejdet med mangfoldige læringsmiljøer i Svendborg Kommune. Det betyder, at skoleområdet fortsat har mulighed for at prioritere indsatser, der understøtter den tidligere politisk beslutning vedr. *Overordnet ramme for arbejdet med mangfoldige læringsmiljøer i Svendborg Kommune*.

Der har i skoleåret 2023-2024 været nedsat en følgegruppe ift. arbejdet med mangfoldige læringsmiljøer. Denne peger på, at et vedvarende fokus og en samtidig bevægelse mod en mere ensartet tilgang på skolerne er nødvendig for at skabe forandring. For at forandringen sker, anbefaler følgegruppen, at der arbejdes fælles og samtidigt med kompetenceudvikling, strukturer og rammer, samarbejdsrelationer og værdier. Det betyder i praksis, at der med et budgetløft af puljen vil give et større råderum til fleksibelt at målrette og tilpasse undervisningen og rammerne til den specifikke elevgruppe i et læringsmiljø, hvilket vil give personlig, faglig og social trivsel.

3-årig understøttelse af Svendborg Heldagsskoles videre arbejde med udviklingsplan for de pædagogiske, didaktiske og fysiske læringsmiljøer

Udviklingen af heldagsskolen har til hensigt at løfte kvaliteten af specialundervisningstilbuddet. Formålet er, at børn og unge på heldagsskolen oplever større grad af trivsel og læring. Svendborg Heldagsskole er et tilbud til børn med socioemotionelle, relationsbetingede vanskeligheder af vidtgående karakter, der har en åben sag i Familie-, børn- og ungeafdelingen. Det er hensigten at styrke heldagsskolens arbejde med elevernes tilbagevending til almen.

I dette budgettema afsættes midler til at understøtte udviklingsplanen. På nuværende tidspunkt er midlerne ikke bundet i konkrete indsatser. For det afsatte beløb kunne skolen f.eks. understøttes med:

- En pædagogisk konsulent fra PPR to dage om ugen
- Øget ergoterapeut-bistand
- Øget kompetenceudvikling for lærere og pædagoger i relation til skolens målgruppe

Når Svendborg Heldagsskole pr. 1. august 2024 bliver en del af Skole og Uddannelse, vil den som en afdeling af Vestermarksskolen være en del af arbejdet med udviklingen af mangfoldige læringsmiljøer ligesom de øvrige skoler.

Påvirkning på andre områder:

Ingen

Økonomi:

Der foreslås at afsætte 6 mio. kr. i 2025 og frem til et budgetløft af puljen til mangfoldige læringsmiljøer, herunder et løft af Svendborg Heldagsskole med 800.000 kr. i 2025 samt 300.000 kr. i 2026 og 2027.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant

Nr. 2: Stigende lønudgifter grundet øget uddannelsesniveau i børnehuse

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Øget lønudgift	525	690	1.054	1.908
Forældrebetaling	-131	-173	-263	-477
Friplads og søskendetilskud	45	59	90	162
Private tilbudstyper	78	102	156	283
I alt	517	678	1.037	1.876

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Svendborg Kommune modtager statslige puljemidler til at finansiere et øget uddannelsesniveau i kommunale, selvejende og private dagtilbud. Et øget uddannelsesniveau vil medføre stigende lønudgifter.

Sagsfremstilling:

Ifølge aftale om minimumsnormeringer skal der parallelt med indfasningen af minimumsnormeringer arbejdes på at øge uddannelsesniveaut i dagtilbud. Formålet er at øge fagligheden i kommunale, selvejende og private dagtilbud ved at uddanne flere pædagoger og pædagogiske assistenter.

Svendborg Kommune modtager samlet 8,5 mio. kr. i statslige puljemidler til at finansiere et øget uddannelsesniveau i kommunale, selvejende og private dagtilbud. Puljemidlerne anvendes til at finansiere selve uddannelsen i perioden 2023-2030. Puljen suppleres med egenfinansiering, så der forventeligt kan opkvalificeres 15 medarbejdere til pædagoger og 32 medarbejdere til pædagogiske assistenter, samlet 47 medarbejdere.

Opkvalificeringspuljen vil øge andelen af pædagoger og pædagogiske assistenter i kommunale og selvejende dagtilbud.

I 2023 udgør personalesammensætningen i børnehuse 63,8 pct. pædagoger, 7,8 pct. pædagogiske assistenter og 28,4 pct. pædagogmedhjælpere. Når alle forløb som finansieres via opkvalificeringspuljen er gennemført, vil personalesammensætningen alt andet lige ændres til 67,7 pct. pædagoger, 13,2 pct. pædagogiske assistenter og 19,1 pct. pædagogmedhjælpere.

I 2023 havde 26,5 pct. af dagplejerne en pædagog- eller pædagogisk assistent uddannelse og 73,5 pct. af dagplejerne havde ingen pædagogisk uddannelse. Når alle forløb som finansieres via opkvalificeringspuljen er gennemført, har 32,2 pct. af dagplejerne alt andet lige en pædagog- eller en pædagogisk assistent uddannelse og 67,8 pct. af dagplejerne har ingen pædagogisk uddannelse.

Kvalitet i dagtilbud afhænger blandt andet af medarbejdernes uddannelsesniveau og af normeringer (antal børn pr. medarbejder). Et øget uddannelsesniveau vil styrke kvaliteten i dagtilbud, men vil samtidig medføre stigende lønudgifter, som med det samme lønbudget vil forringe normeringerne og herved kvaliteten i dagtilbud. Fra januar 2024 er der indført minimumsnormeringer, som betyder, at der minimum skal være én pædagogisk medarbejder til tre 0-2-årige og én pædagogisk medarbejder til seks 3-5-årige.

I forbindelse med budgetforliget for 2024 blev der fra 2025 og frem årligt sparet 3,1 mio. kr. som var pulje afsat til et øget uddannelsesniveau.

Påvirkning på andre områder:

Ingen.

Økonomi:

Puljen løber til og med 2030, hvorfor lønudgifter vil fortsætte med at stige til 2031, hvor alle forløb er afsluttet. I årene 2029 forventes der udgifter for 2,356 mio. kr., i 2030 forventes der udgifter for 3,125 mio. kr. og fra 2031 og frem forventes der udgifter for 3,271 mio. kr.

De øgede udgifter medfører øget forældrebetaling og dermed øgede udgifter til friplads- og søskendetilskud. Derudover vil der være en afledt effekt på tilskud til private dagtilbud.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.

Nr. 3: Implementering af et nyt kommunalt behandlingstilbud for børn og unge i psykisk mistrivsel

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Lønudgift	2.200	2.200	2.200	2.200
Driftsudgift	300	300	300	300
Lov og Cirkulære	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Rammebesparelse	1.600	1.600	1.600	1.600
I alt	1.600	1.600	1.600	1.600

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

I forbindelse med tilbagekøb af besparelser under budget 2024 for Børne-, Unge og Uddannelsesudvalget blev en del af tilbagekøbet finansieret via en rammebesparelse på 1.550 mio. kr. fra 2025 og frem. Efter indstilling fra Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget godkendte Økonomiudvalget 12. december 2023, at besparelsen skulle søges finansieret via lov- og cirkulæremidler afsat til etablering af lettilgængeligt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel, eller subsidiært søgt finansieret inden for Børne-, Unge og Uddannelsesudvalget i forbindelse med budgetlægningen for 2025. Der er nu fremlagt nationale faglige rammer for behandlingstilbuddet. Disse viser at tilbuddet er væsentligt anderledes og mere omfattende end oprindeligt antaget. Det er således administrationens vurdering, at der i arbejdet med tilbuddet er behov for den samlede centralt afsatte finansiering.

Sagsfremstilling:

I 2022 indgik regeringen og folketingets partier en bred politisk aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed. Aftalen bygger på fem indsatsområder, hvoraf første indsatsområde er opbygning af et lettilgængeligt behandlingstilbud i kommunerne til børn og unge i psykisk mistrivsel og med symptomer på psykisk lidelse. Det kommende behandlingstilbud skal starte op i 2024. Tilbuddet vil blive skrevet ind i sundhedsloven. Det er forventningen at lovgivningen omkring tilbuddet vil træde i kraft medio 2024.

Det nye behandlingstilbud er beskrevet i *'Faglig ramme for det kommunale behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel'*, som er udarbejdet af Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet og Social- og Boligstyrelsen med inddragelse af relevante interessenter. Det følger af den politisk aftale om 10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed, at det nye behandlingstilbud skal basere sig på den udarbejdede faglige ramme.

Af de faglige rammer fremgår det bl.a., at det nye behandlingstilbud skal sikre en kommunal forankring af et tilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel, der kan supplere eksisterende tilbud på området. Samtidig fremgår det, at tilbuddet vil udvide den samlede vifte af kommunale indsatser til børn og unge, og yderligere være med til at understøtte en helhedsorienteret indsats for børn og unge. Ambitionen med tilbuddet er at skabe en gennemgribende forandring, der hjælper børn og unge med symptomer på psykisk mistrivsel, styrker det tværsektorielle og tværfaglige samarbejde og mindsker den sociale ulighed i sundhed. Målgruppen for tilbuddet er børn og unge i alderen 5-17 år. Tilbuddet skal kunne rumme et bredt spektrum af tilstande og udfordringer.

Behandlingstilbuddet vil være et nyt tilbud i kommunerne. Der eksisterer i Svendborg Kommune ikke et tilsvarende tilbud for samme målgruppe. Tilbuddet er kategoriseret som en sundhedsfaglig indsats efter Sundhedsloven, og der er faste anbefalinger til både

tilbuddets opbygning, behandlingsmetode(manual) og det tværsektorielle samarbejde om tilbuddet. Der lægges vægt på at tilbuddet skal etableres med en ensartet national kvalitet, så alle børn og unge har let og lige adgang til hurtig behandling uden for psykiatrien. For at kunne imødekomme dette, den ministerielt beskrevne faglige ramme om tilbuddet samt de politiske intentioner med tiltaget er det nødvendigt, at der i Svendborg Kommune laves en sammenhængende organisering omkring tilbuddet, og at tilbuddet tildeles de nødvendige ressourcer.

Det samlede tilbud forankres i Skoler og Uddannelse under afdelingen PPR. PPR har den nødvendige psykologfaglige ekspertise og ledelse, som tilbuddet har behov for. PPR vil forventeligt have brug for personale svarende til tre fuldtidsstillinger, ligesom der vil være omkostninger forbundet med administrationen af tilbuddet.

Det følger af de faglige rammer om behandlingstilbuddet, at det også skal forankres i en tværsektoriel samarbejdsmodel baseret på et partnerskab mellem regioner og kommuner, som skal samarbejde om tilbuddets manualbaserede behandlingsmetode. Børne- og ungdomspsykiatrien vil være ansvarlig for at tilbyde kompetenceudvikling, supervision og rådgivning af kommunerne i deres arbejde med behandlingstilbuddet, mens kommunerne er ansvarlige for den praksisnære udmøntning. Regionsrådet i Region Syddanmark har i denne forbindelse truffet beslutning om, at de vil tilbyde uddannelse, supervision og rådgivning i den manualbaserede behandlingsmetode STIME (*Styrket tværsektoriel indsats for børn og unges mentale sundhed*), som består af fem forskellige manualer målrettet hver deres udfordringsområde. Det forventes at størstedelen af Region Syddanmarks kommuner vil tilslutte sig tilbuddet, hvorfor administrationen også planlægger anvendelse af STIME. For nuværende har Region Syddanmark stillet forslag om uddannelse af behandlere i to manualer i 2024, to i første kvartal af 2025 og sidste manual i ultimo 2025 / primo 2026.

Økonomi:

Der er med den politiske aftale afsat 258,5 mio. kr. årligt til behandlingstilbuddet fra 2025. 11,4 mio. kr. skal gå til regionerne, mens 247,1 mio. kr. skal gå til kommunerne. Der foregår stadig DUT-forhandlinger mellem KL og regeringen om den endelige økonomi.

Svendborg Kommunes forventede andel af de afsatte midler vil fra 2025 være ca. 2,5 mio. kr. Ved fuld implementering i 2025 vil der forventeligt være behov for opnormering af PPR svarende til tre fuldtids psykologstillinger til en udgift på ca. 2,2 mio. kr. Yderligere vil der være behov for midler til administration af behandlingstilbuddet (IT-understøttelse, ledelse og administrativ understøttelse, kommunikationsmateriale, indretning af behandlingslokaler), samt til befordringsstøtte til målgruppen. Jf. nuværende lovforslag vil målgruppen have adgang til at kunne få kompensation for udgifter i forbindelse med transport til behandlingstilbuddet. Der forventes årlige udgifter til administration af tilbuddet svarende til ca. 300 t.kr.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.

Budget 2025-28

Temaforslag drift

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Temaer drift, budget 2025-28, SSSU

Temaer drift i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
1. Unge fritidsjobbere på plejecentre	330	330	330	330
2. Udvidelse af akutfunktion	1.700	1.700	1.700	1.700
3. Idræts certificering af socialafd.'s tilbud	850	950	850	850
Temaer drift i alt	2.880	2.980	2.880	2.880

1. Unge fritidsjobbere på plejecentre

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	330	330	330	330
Finansiering				
I alt	330	330	330	330

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

På plejecentrene foreslås det, at der pr. plejecenter ansættes en ung i alderen 13-17 år i fritidsjob, svarende til 330.000 kr. om året. De unge fritidsjobbere på ældreområdet skal alle tilknyttes en mentor og hvert halve år mødes til arrangement på SOSU-skolen. Arrangementerne har til formål løbende at give de unge praktisk træning, sammenhold og information om uddannelse og karriere i Svendborg Kommune.

Sagsfremstilling:

På ældreområdet er der gode erfaringer med at have unge fritidsjobbere ansat på plejecentrene.

Det foreslås derfor, at der ansættes en ung i fritidsjob pr. kommunalt plejecenter.

Formålet med at ansætte unge til fritidsjobs på ældreområdet er et ønske om at vække interessen for at flere unge på sigt får lyst til at arbejde på velfærdsområdet og dermed skabe bedre muligheder for at rekruttere til faget på længere sigt.

Gennem et fritidsjob på et plejecenter bliver de unge præsenteret for det at arbejde med mennesker på ældreområdet. Ved at ansætte unge i fritidsjob kan de unges interesse for velfærdsområdet vækkes og vennerne kan høre positive historier om at arbejde på det lokale plejecenter. Det er hensigten, at det vil motivere flere unge til at se ældreområdet som en spændende karrierevej med gode muligheder for både personlig og faglig udvikling. Samtidig vil de unge fritidsjobbere også være med til at skabe liv og gode relationer med beboerne på plejecentrene.

Opgaverne vil alene være af social karakter og fx bestå af højtlesning, gåture, spille spil, hjælpe beboerne med borddækning eller hjælpe med at lægge rent vasketøj sammen.

Inden jobstart skal både den unge og dennes forældre informeres om arbejdet og hvad det vil sige at arbejde på et plejecenter. Begge parter skal udfylde en samtykkeerklæring. Ved ansættelsen vil de unge være at betragte som timelønnet (tilkaldevikar) idet de ugentlige vagter aftales fra gang til gang for, at det passer ind i den enkeltes skoleelevs hverdag. Den fleksibilitet, der er indbygget i timelønsansættelsen, er i høj grad for at tilgodese de unges dagligdag med skole.

For at sikre de unge en god og tryk opstart vil der blive tilknyttet en mentor til hver ansat, som skal introducere den unge til det at arbejde på et plejecenter og hvad man kan komme til at beskæftige sig med i jobbet som en social- og sundhedshjælper og assistent.

Rekrutteringen af unge til fritidsjob på plejecentrene er på ældreområdet tidligere primært sket gennem fritidsjobambassadør i UU Sydfyn, suppleret med stillingsopslag hvor det har været nødvendigt. Det har fungeret fint, at fritidsjobsambassadøren har været indgangen for de unge til at få et fritidsjob på ældreområdet.

Påvirkning på andre områder:

I samarbejde med SOSU-skolen Fyn planlægges der to årlige arrangementer for fritidsjobberne. Arrangementerne vil finde sted på SOSU-Fyn og have fokus på løbende at klæde de unge på til at arbejde med mennesker og få mere viden om uddannelse- og karrieremulighederne inden for faget.

Økonomi:

Der indgår udgifter til løn til 15 fritidsjobbere, mentortimer samt to årlige arrangementer på SOSU-skolen, svarende til en samlet årlig udgift på 330.000 kr.:

- Fritidsjobbere: 225.000 kr.
- Mentorer: 90.000 kr.
- Arrangementer på SOSU-skolen: 15.000 kr.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant.

2. Udvidelse af akutfunktionen:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
3 SOSU-ass.	1.700	1.700	1.700	1.700
I alt	1.700	1.700	1.700	1.700

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Der ønskes midler til en særlig indsats i hjemmet til borger med kompleks pleje- og behandlingsbehov, hvor der trækkes på erfaringerne fra akutpladsprojektet fra perioden 2018-2020. Det vurderes behov for ansættelse af tre SOSU-assistenter til Akutfunktionen for at kunne varetage de særlige forløb i hjemmet.

Sagsfremstilling:

Formålet med Akutfunktionen er at forebygge forværring af akut opstået eller kendt sygdom gennem en tidlig, proaktiv indsats, og at følge op på sygehusets pleje- og behandlingsindsats. Målgruppen er borger/patient med somatisk sygdom og evt. samtidig psykisk lidelse, hvor der er akut opstået sygdom eller forværring af kendt sygdom med behov for observation, pleje og/eller behandling, men uden behov for sygehusindlæggelse.

Ældreområdet gennemførte i perioden 2018 – 2020 det puljefinansierede projekt "3-døgns forløb" ("Akutplads i borgerens eget hjem"). Formålet med projektet var at afprøve, i hvilket omfang en videreudvikling af Akutfunktionen med etablering af akutpladser i op til 3 døgn hos borgere i eget hjem, kunne forebygge unødige indlæggelser og genindlæggelser hos meget svækkede borgere i kommunens ældrepleje.

Evalueringen viste bl.a., at ud af de i alt 59 gennemførte 3-døgnsforløb i perioden 1.1.2020-31.8.2020, blev indlæggelse/genindlæggelse vurderet forebygget i 36 forløb, svarende til godt 60 %.

Tre faktorer havde blev vurderet som havende særlig betydning for de gode erfaringer med projektet:

- En styrkelse af medarbejderne kliniske og vurderingsmæssige kompetencer på et højt specialiseret fagligt niveau
- En organisering der muliggør en høj grad af fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelse og opgavevaretagelse
- Et styrket samarbejde med de praktiserende læger og afdelinger på sygehuset, især FAM og Geriatrik afdeling.

Der var 10 ansatte sygeplejersker i Svendborg Kommunes oprindelige akutfunktion, der i projektperioden var udvidet med fire sygeplejersker og seks SOSU-assistenter.

Til budget 2021 blev fremlagt et budgettema, der bl.a. lagde op til en fortsættelse af projektets indhold, hvortil der var søgt 2,9 mio. kr. Der blev ved budgetforhandlingerne tilført 1,9 mio. kr., hvilket betød, at det ikke var muligt at fortsætte 3-døgnsforløbet. De tilførte midler blev brugt til ansættelse af sygeplejersker.

I september 2023 blev der vedtaget nye kvalitetsstandarder for Akutfunktionen. De nye kvalitetsstandarder har et større fokus på forløb ifm. akut sygdom og forværring af kendt sygdom med behov for observation. Forløbene er overvejende kendetegnet ved at være

subakutte eller akutte og komplekse, hvor der kræves de særlige sundhedsfaglige kompetencer, der er til stede i akutfunktionen.

Der er en naturlig sammenhæng mellem forløbene fra 3-døgnsprojektet og det styrkede fokus på forløb som følge af de nye kvalitetsstandarder. For at kunne arbejde videre med de gode erfaringer fra 3-døgnsforløbene i projektperioden 2018-2020, vurderes det at der vil være behov for tre SOSU-assistenters til implementering af forløb - en særlig indsats i hjemmet med komplekse pleje- og behandlingsbehov hos borger/patient.

Påvirkning på andre områder:

Akutfunktionen har et beredskab, der ved behov kan tilkaldes til en vurdering af en akut syg borger, samt oplære øvrige medarbejdere i specialiserede behandlinger.

Akutfunktionen aflaster og opkvalificerer således ældreområdetets hjemmepleje, plejecentre og sygepleje.

Hvis Akutfunktionen ikke har ressourcer til at løfte opgaven, påvirker det både borgerens forløb og giver ekstra arbejde for øvrige medarbejdere.

Økonomi:

Der ønskes en udvidelse af akutfunktionen til delvis genindførelse af akutplads i eget hjem til

- Tre SOSU-assistenters til en særlig indsats i hjemmet med kompleks pleje- og behandlingsbehov, ca. 1,7 mio. kr.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant.

3. Idrætscertificering af Socialafdelingens tilbud og ansættelse af sundhedsfremme- og fællesskabsfacilitator samt kostvejleder

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Facilitator 37 t/uge	350	400	400	400
Kostvejleder 37 t/uge	350	400	400	400
Idrætscertificering	150	150	50	50
I alt	850	950	850	850

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Idrætscertificering af alle Socialafdelingens tilbud (herunder både handicap, psykiatri og socialt udsatte) vil betyde, at medarbejderne får styrket deres kompetencer til at anvende leg, bevægelse og idræt i samarbejdet og i hverdagen med og omkring borgerne. Idrætscertificeringen skal være med til at styrke, at idræt og bevægelse bliver en større del af kommunens socialpædagogiske arbejde.

Ansættelse af en sundhedsfremme- og fællesskabsfacilitator på 37 timer om ugen vil sikre implementering og forankring af arbejdet med bevægelse og sundhedsfremme i alle Socialafdelingens tilbud. Facilitatoren skal medvirke til at bygge flere broer til lokalsamfundet og det frivillige foreningsliv - og dermed skabe trædesten for borgerne til et hverdagsliv med bevægelse og meningsfulde fællesskaber, som er nogle af kerneelementerne i den netop vedtagne masterplan for det sociale område.

Ansættelse af en kostvejleder på 37 timer om ugen vil sikre, at der er et målrettet kosttilbud til de borgere, som får støtte af Socialafdelingen, og som har behov for viden, vejledning og motivation i forhold til ernæring og kost. Kostvejleder skal afdække og formidle den aktuelle viden om, hvilke særlige kosthensyn der gælder for personer med diagnoser, behov for medicin, overvægt og undervægt. Større viden om kost kombineret med den rette støtte kan være med til at ændre vaner hos borgere og dermed være med til at fremme lighed i sundhed.

Sagsfremstilling:

Borgere, der får støtte af Socialafdelingen, kan være sundhedsmæssigt udfordret på både fysiske, psykiske og sociale parametre. Risikoen for at blive ramt af sygdom eller mental mistrivsel er højere blandt denne gruppe af borgere end blandt resten af befolkningen. Der er forskellige årsager hertil; psykiske og fysiske belastninger, manglende overskud til egen sundhed og trivsel samt medicinforbrug. Denne forskel i sundhed bliver typisk omtalt som ulighed i sundhed.

Sundhed er derfor et af de seks temaer i masterplan for det sociale område, der blev politisk vedtaget i april 2024, og som sætter politisk retning for, hvordan socialområdet skal udvikle sig i de kommende år. Sundhed er med som tema i masterplanen på baggrund af input fra borgerne og pårørende.

Bevægelse, kost og fællesskab er en central nøgle til øget trivsel og velvære. Der opnås både kropslige, mentale og sociale sundhedsfremmende effekter, når man indgår i meningsfulde og livsbekræftende fællesskaber.

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Idrætscertificeringen og ansættelse af en sundhedsfremme- og fællesskabsfacilitator samt kostvejleder skal understøtte, at Svendborg Kommune fremmer lighed i sundhed – både den både fysiske, psykiske og sociale sundhed.

Sundhedsfremme- og fællesskabsfacilitator skal varetage processen med at idrætscertificere Socialafdelingens tilbud og herefter drifte og sikre forankring af de nye kompetencer i tilbuddene. Facilitatoren skal også bygge bro både internt i kommunen og eksternt til lokalsamfundet og de frivillige foreninger for at styrke borgernes adgang til meningsfulde fællesskaber. Kostvejlederen skal oplyse, vejlede og motivere borgerne i forhold til ernæring og kost, så borgerne får bedre forudsætninger for at træffe sundere valg, hvad angår kost – og dermed bedre muligheder for at forbedre både deres sundhed og livskvalitet.

Idrætscertificeringen og ansættelse af en sundhedsfremme- og fællesskabsfacilitator samt kostvejleder styrker Socialafdelingens organisatoriske sundhedskompetencer. En styrkelse af sundhedskompetencerne betyder, at borgerne får bedre muligheder for at:

- Øge deres deltagelse i lokalsamfundet og det frivillige foreningsliv.
- Øge deres trivsel, sundhed og mestring – både fysiske, psykiske og sociale parametre.

Påvirkning på andre områder:

Idrætscertificeringen og ansættelse af en sundhedsfremme- og fællesskabsfacilitator samt kostvejleder knytter an til en række af de bærende politikker for udviklingen af Svendborg Kommune. Herunder sundhedspolitikken og målet om at skabe lighed i sundhed for alle i Svendborg Kommune samt handicappolitik, udsattepolitik og frivilligpolitik, som alle tre handler om inklusion og lige vilkår uanset funktionsniveau, og har fokus på sundhedsfremme og fællesskab. Idrætscertificeringen og en sundhedsfremme- og fællesskabsfacilitator samt kostvejleder vil dermed understøtte, at Svendborg Kommune kommer tættere på at nå i mål med nogle af intensionerne i sundhed-, handicap, udsatte- og frivilligpolitik.

Økonomi:

Ansættelse af en sundhedsfremme- og fællesskabsfacilitator på 37 timer svarende til en årlig udgift på 600.000 kr. - svarende til 400.000 kr. i Svendborg-effekt (fratrasket betaling via andre kommuner). Det er en gennemsnitlig pris for en f.eks. fysioterapeut- eller ergoterapeutuddannet, som har proces- og implementeringserfaring.

Ansættelse af en kostvejleder på 37 timer svarende til en årlig udgift på 600.000 kr. - svarende til 400.000 kr. i Svendborg-effekt (fratrasket betaling via andre kommuner). Det er en gennemsnitlig pris for en f.eks. ernæringsterapeut og diætist, som har erfaring med målgruppen på det specialiserede voksenområde samt individuel- og gruppeforløb.

Udgifter til idrætscertificering (kompetenceudvikling) af Socialafdelingens tilbud svarende til udgift på 300.000 kr. Der er en løbende udgift på ca. 50.000 kr. til recertificering.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.

Budget 2025-28

Erhvervs- og Turismeudvalget

Temaforslag drift

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
1. Sejlende Maritim Kulturarv	535	535	535	535
2. Færgenavigatørpraktikanter	180	180	180	180
I alt	715	715	715	715

+ = udgift, - = indtægt

Nr. 1: Sejlende Maritim Kulturarv

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	535	535	535	535
I alt	535	535	535	535

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Gennem tiderne har der været forskellige ordninger vedrørende fripladser for træskibe hjemhørende i Svendborg Kommune.

En sådan veldefineret og finansieret ordning findes ikke for nuværende. Det foreslås, at der afsættes en pulje til finansiering af en ny samlet ordning for træskibe og andre skibe indenfor det maritime kulturmiljø.

Et gennemgående tema i Svendborg Kommunes udviklingsstrategi 2023 – 2035 er det sejlende maritime kulturmiljø, som også er nævnt i det tværgående signaturprojekt Svendborgs maritime kulturarv og en grøn Geo-havnepark:

"... En del af fortællingen (Den maritime kulturarv) skal bygge på at bevare og formidle den sejlende kulturarv i form af historiske skibe i havnen, et samlet maritimt formidlingssted på havnen og endelig værftsmiljøet omkring Ring Andersen."

En fripladsordning vil kunne være med til at gøre det attraktivt for disse fartøjer at være hjemhørende i Svendborg - i miljøet omkring Sejlskibsbroen - og der vil som en del af denne ordning kunne forventes en modydelse fra skibene i form af formidling af skibets historie o.a.

Sagsfremstilling:

Fripladsordningen vil kunne gælde for 33 faste pladser på indersiden af Sejlskibsbroen, samt et areal på ydersiden fra hjørnet ved Hjortøboens færgeleje (Havneplassen), langs kajen ved Det Gule Pakhus og til enden af Sejlskibsbroen på ydersiden.

For at fartøjer kan indgå i en evt. ordning vil det gøre sig gældende, at de skal være hjemhørende i Svendborg Kommune og de enten er medlem af TS (Træskibs-Sammenslutningen) eller DFÆL (Dansk Forening for Ældre Lystfartøjer).

Disse fartøjer har forskellige ejerforhold, men vil som oftest være ejet af enten en privat, en forening eller et museum.

Vedr. tildeling af pulje til fripladser vil administrationen på baggrund af input fra Erhvervs- og Turismeudvalget udarbejde et forslag til administration af ordningen samt håndtering af modydelse fra skibene. Betingelserne besluttet endeligt i Erhvervs- og Turismeudvalget.

Der findes enkelte skibe, ikke træskibe, der er en del af det sejlede maritime kulturmiljø i Svendborg, som også bør tilgodeses med en friplads i havnen. Disse fartøjer vil blive vurderet ud fra andre kriterier og håndteret individuelt.

Der eksisterer ligeledes en ordning for gæsteskibe, der er medlem af TS, som ved anløb af Sejlskibsbroen kan ligge gratis i 4 døgn om året. En fortsættelse af denne ordning vil ligeledes kræve at der findes finansiering heraf.

Påvirkning på andre områder:

Ikke relevant.

Økonomi:

Kr. 270.000: 33 fripladser på inderside for fartøjer hjemhørende i Svendborg.
(Private, museumsskibe og foreningsskibe)

Kr. 215.000: 720 m² på ydersiden for fartøjer hjemhørende i Svendborg.
(Private, museumsskibe og foreningsskibe)

Kr. 10.000: Gæsteskibe via TS fridøgnordning (4 døgn)

Kr. 40.000: Øvrig sejlene kulturarv hjemhørende i Svendborg (ikke træskibe)

Kr. 535.000: Fripladsordning i alt (eller alternativt en delsum heraf til brug for reduktion af pladslejen)

CO₂-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant.

Nr. 2: Færgenavigatørpraktikanter

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	180	180	180	180
I alt	180	180	180	180

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Det viser sig for nuværende at være yderst vanskeligt at finde besætningsmedlemmer til Ø-færgen Højestene.

Færgenavigatøruddannelsen er en ny uddannelse, der målretter sig mod de danske ø-færger.

Som kommunalt rederi med ø-færger er det tvingende nødvendigt, at Svendborg Kommune bakker op om denne maritime uddannelse.

Ansættelse af en færgenavigatørpraktikant vil desuden være en strategisk nødvendig investering for at kunne opretholde den fortsatte færgedrift til vores øer.

Sagsfremstilling

Markedet for skibsførere er i fuld vækst, og flere søger fra ø-færgerne tilbage til den kommercielle skibsfart, som inden for en kort årrække har forbedret deres vilkår og ikke mindst lønninger væsentligt. Svendborg Kommune modtager for tiden ganske få ansøgninger fra kvalificerede ansøgere, når der slås stillinger op i rederiet. Faktisk helt ned til en ansøgning pr. opslået stilling.

Svendborg Kommune har en forpligtigelse til at sikre en uddannelse indenfor styrkepositionen på det maritime område og har behov for at skaffe besætning til ø-færgerne for at sikre den fortsatte betjening af øerne.

Svendborg Kommune vil derfor årligt ansætte en færgenavigatørpraktikant og uddanne praktikanten til at kunne sejle på Ø-færgen Højestene.

Uddannelsen til færgenavigatør i Danmark er en specialiseret uddannelse, der forbereder de studerende til at kunne navigere små, lokale færger og ø-færger i hele landet. Det er typisk voksne med en stor del erhvervserfaring, der søger optagelse på uddannelsen.

Opsummering af ordningen:

Varighed:

Uddannelsen varer i alt 14 måneder og foregår dels på Marstal Navigationsskole og dels på færgen som praktikplads (6 md.)

Adgangskrav:

- Afsluttet 9. eller 10. klasse med et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i dansk og matematik.
- En aftale om praktik med et indenrigsfællesskab.
- Et sundhedsbevis og være skikket til udgik.
- Mindst 2 års relevant erhvervserfaring eller mindst 5 års generel erhvervserfaring

Økonomi:

Berettiget til SU og praktikanten modtager løn i praktikperioden.

Uddannelsesindhold:

Uddannelsen inkluderer viden om sømandskab, sikkerhed, navigation, el-drift, kommunikation, service og turisme.

Kvalifikationer:

Efter endt uddannelse opnår eleverne et sønæringsbevis af 4. grad med begrænsning, hvilket kvalificerer dem til at arbejde som styrmand på danske indenrigsfærger.

Påvirkning på andre områder:

Ikke relevant.

Økonomi:

180.000 kr. i alt til dækning af løn til praktikanten, løn til praktikvejleder og øvrige personaleomkostninger.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant.

Budget 2025-28

Plan- og Lokalsamfundsudvalget

Temaforslag drift

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
1. Drift af projekter affødt af områdefornyelse og borgerbudgetter	400	500	600	700
2. Opnormering i Trafik & Infrastruktur, scenarie 1	2.500	2.500	2.500	2.500
3. Opnormering i Trafik & Infrastruktur, scenarie 2	1.500	1.500	1.500	1.500
I alt	4.400	4.500	4.600	4.700

+ = udgift, - = indtægt

Nr. 1: Drift af projekter affødt af områdefornyelse og borgerbudgetter

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	400	500	600	700
Finansiering				
I alt	400	500	600	700

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Svendborg Kommune prioriterer at gennemføre landsby- og områdefornyelsesprojekter i regi af landsbyfornyelsespuljen. Herudover prioriterer kommunen at understøtte lokalområderne med borgerbudgetter, som udløser forskellige typer af anlæg i kommunens mindre bysamfund. Hidtil er der ikke afsat midler til afledt drift. For at sikre projekternes levedygtighed, bør der afsættes midler til en understøttende driftspulje, jf. beslutning i Plan- og Lokalsamfundsudvalgets møde den 2. april 2024.

Sagsfremstilling:

Svendborg Kommune har i 2022 igangsat områdefornyelse af Hesselager, hvor der er afsat 11,56 mio. kroner til tiltag, der er beskrevet i et områdefornyelsesprogram vedtaget i juni 2023. I juni 2023 blev det samtidig besluttet at afsætte 7,4 mio. kroner til områdefornyelse af Lundby og Landet, hvor et områdefornyelsesprogram vil ligge klar til politisk godkendelse primo 2025. Områdefornyelserne gennemføres i regi af landsbyfornyelsespuljen, hvor staten dækker 60 % af omkostningerne til anlæg. Landsbyfornyelsespuljen kan ikke anvendes til drift.

Herudover understøtter kommunen alle lokalområder med borgerbudgetter, som benyttes til at realisere forskellige projekter, herunder anlæg lokalt. Årligt er der pt afsat 1,3 mio. kr. og en del af midlerne er historisk gået til mindre anlægsprojekter heriblandt legepladser, badebroer, gavlmalerier, udendørs fitness, skilte, stier og bænke.

Der er for nuværende ikke afsat afledt drift til at understøtte områdefornyelsesprojekter og borgerbudgetter. Det betyder, at gennemførte projekter enten skal driftes af lokale

frivillige eller at driften løftes af kommunen indenfor eksisterende driftsbudgetter, hvilket sker på bekostning af drift af andre anlæg.

Administrationen er meget opmærksom på, at anlæg så vidt muligt fortsat skal påhvile lokale frivillige eller skal projekteres, så der ikke opstår øgede driftsomkostninger for kommunen. Administrationen vurderer imidlertid, at der er behov for en driftspulje, som kan understøtte udvalgte projekters levedygtighed. Dette kan fx være opgradering af kommunale grønne områder og vejanlæg, hvor ønsket om mere bynatur i form af flere træer og mere beplantning medfører øgede driftsomkostninger. Desuden kan der være tale om projekter både på kommunal og privat jord, hvor der er offentlig adgang med mange forskellige brugere som fx stier og legepladser. Vedligeholdelse af legepladser er erfaringsmæssigt en svær opgave for lokale frivillige grundet særlige krav til sikkerhed, hvorfor opgaven ligger bedst hos kommunen.

For at sikre optimal brug af driftsmidlerne foreslår administrationen, at der løbende sker en evaluering af projekter, som får tildelt driftsmidler fra den foreslåede driftspulje. Endvidere at administrationen har øget fokus på at præcisere i fx brugsretsaftaler på kommunal ejendom eller i andre former for aftaler, hvilke forventninger der er til kommunal drift af et givent projekt.

Foruden dækning af afledte driftsomkostninger vil midlerne sekundært blive anvendt til faglig administrativ understøttelse af lokalområdernes projekter. Den faglige understøttelse skal blandt andet være med til at kvalificere projekterne, og vil herunder medvirke til at mindske de fremadrettede afledte driftsomkostninger.

Påvirkning på andre områder:

Ingen bemærkninger.

Økonomi:

Der er pt. ikke et samlet overblik over hvilke konkrete projekter, der vil afføde kommunal afledt drift under områdefornyelserne samt fra borgerbudgetterne. De foreslåede driftsbeløb er derfor udtryk for bedste bud ud fra erfaringstal for drift af legepladser, stiprojekter o. lign. Til eksempel kan nævnes at drift af legepladser ligger på omkring 15-20.000 kr. årligt, mens vedligeholdelse af 1 km grussti koster omkring 5-10.000 kr. årligt.

Forudsat at der for hvert år kommer nye anlægsmidler til områdefornyelse og borgerbudgetter, bør driftspuljen tilsvarende stige hvert år. Administrationen skønner at en løbende stigning på 100.000 kr. årligt vil være tilstrækkeligt, men henholder sig til at en evaluering af anlægsprojekternes driftsbehov over tid kan vise et andet billede.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant.

Nr. 2: Opnormering i Trafik & Infrastruktur, scenarie 1

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	2.500	2.500	2.500	2.500
I alt	2.500	2.500	2.500	2.500

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Budget 2025-28

Plan- og Lokalsamfundsudvalget

Temaforslag drift

For at kunne imødekomme det store ressourcebehov i forbindelse med de mange strategiske udviklingsprojekter, vil det være nødvendigt at opnormere i Trafik & Infrastruktur samt anvende ekstern rådgiver.

Hvis der ikke tilføres flere ressourcer, vil det ikke være muligt at realisere de mange projekter i overslagsårene.

Sagsfremstilling:

Der er på nuværende tidspunkt en ubalance mellem mængden af strategiske udviklingsprojekter og de ressourcer der er til rådighed i Trafik & Infrastruktur.

På nuværende tidspunkt er der i administrationen prioriteret 2,5 årsværk til varetagelse af de trafikale forhold som afledes af de strategiske udviklingsprojekter. Ressourcerne indbefatter blandt andre trafikikkerhedskoordinator, trafikplanlægger, vejmyndighed, anlægsingeniør og driftsplanlægger for de offentlige veje.

For at kunne imødekomme det store ressourcetræk i forbindelse med mængden af de strategiske udviklingsprojekter vil der være behov for at prioritere midler til at opnormere med to årsværk i Trafik & Infrastruktur.

Derudover til det være nødvendigt at afsætte 1 mio. kr. fra 2025 og fremefter til ekstern rådgiver.

Med en mindre omprioritering af projekterne og prioritering af midler til øget bemanning og ekstern rådgivning, vil det være muligt at gennemføre de nuværende projekter frem til og med 2027.

Påvirkning på andre områder:

På nuværende tidspunkt er Trafik & Infrastruktur en flaskehals i forhold til mange strategiske udviklingsprojekter, da afdelingen ikke har de nødvendige ressourcer til at varetage de trafikale forhold, som afledes af de strategiske udviklingsprojekter som ønskes gennemført for at kommunen kan vækste.

Såfremt der ikke afsættes driftsmidler til opnormering af administrationen og ekstern rådgiver, vil det ikke være muligt at realisere de for nuværende planlagte projekter i den nærmeste fremtid.

Økonomi:

Et årsværk estimeres til 0,75 mio. kr., og dækker over årsløn inkl. pension og sociale bidrag samt kontorudgifter.

Hertil søges der 1 mio. kr. til brug af ekstern rådgiver, som er estimeret til 0,9 årsværk.

Scenarie 1	2024	2025	2026	2027
Ekstra administrative ressourcer (interne årsværk)	0	2	2	2
Eksternt rådgiver (1 mio. kr. / år)	0,0	0,9	0,9	0,9
Manglende årsværk	2,4	2,6	-0,9	-3,9

CO2-Konsekvensvurdering:

Sagen vurderes ikke at have konsekvenser for CO2-udledningen.

Nr. 3: Opnormering i Trafik & Infrastruktur, scenarie 2

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	1.500	1.500	1.500	1.500
I alt	1.500	1.500	1.500	1.500

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

For at kunne imødekomme det store ressourcebehov i forbindelse med de mange strategiske udviklingsprojekter, vil det være nødvendigt at opnormere i Trafik & Infrastruktur.

Hvis der ikke tilføres flere ressourcer, vil det ikke være muligt at realisere de mange projekter i overslagsårene.

Sagsfremstilling:

Der er på nuværende tidspunkt en ubalance mellem mængden af strategiske udviklingsprojekter og de ressourcer der er til rådighed i Trafik & Infrastruktur.

På nuværende tidspunkt er der i administrationen afsat 2,5 årsværk til varetagelse af de trafikale forhold, som afledes af de strategiske udviklingsprojekter. Ressourcerne indbefatter blandt andre trafikikkerhedskoordinator, trafikplanlægger, vejmyndighed, anlægsingeniør og driftsplanlægger for de offentlige veje.

For at kunne imødekomme det store ressourcetræk i forbindelse med mængden af de strategiske udviklingsprojekter, skal der afsættes midler til at opnormere med to årsværk i Trafik & Infrastruktur.

Derudover vil det være nødvendigt at reducere antallet af projekter gennem en større periodisering af nuværende projekter.

Påvirkning på andre områder:

På nuværende tidspunkt er Trafik & Infrastruktur en flaskehals i forhold til de trafikalt afledte konsekvenser af de mange strategiske udviklingsprojekter, da afdelingen ikke har de nødvendige ressourcer til rådighed.

Såfremt der ikke afsættes driftsmidler til opnormering af administrationen, vil det ikke være muligt at realisere de for nuværende planlagte projekter i den nærmeste fremtid.

Økonomi:

Et årsværk estimeres til 0,75 mio. kr., og dækker over årsløn inkl. pension og sociale bidrag samt kontorudgifter.

Scenarie 2	2024	2025	2026	2027
Ekstra administrative ressourcer (interne årsværk)	0	2	2	2
Manglende årsværk	2,4	3,5	0,0	-3,0

CO2-Konsekvensvurdering:

Sagen vurderes ikke at have konsekvenser for CO2-udledningen.

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
1. Adgange i naturen og langs kyster	1.950	1.950	650	650
2. Øget natur- og miljøindsats	650	650	650	650
3. Indsatsplan for bekæmpelse af invasive arter (Bjørnklo)	500	500	500	500
I alt	3.100	3.100	1.800	1.800

+ = udgift, - = indtægt

Nr. 1: Adgange i naturen og langs kyster

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	1.950	1.950	650	650
Finansiering				
I alt	1.950	1.950	650	650

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Driftstema til drøftelse i forhold til opnormering af adgang i naturen.

Sagsfremstilling:

Adgang i naturen

Alle har ret til at færdes i naturen, så længe naturbeskyttelseslovens regler overholdes. Reglerne gælder i det, man kalder for det åbne land, dvs. reglerne gælder ikke i byer og tæt bymæssig bebyggelse. Publikum skal rette sig efter skiltning og anvisninger, der gives af ejeren.

Er man uenig om retten til færdsel, kan man henvende sig til kommunen. Kommunen er tilsynsmyndighed og behandler henvendelser om adgang til privatejede arealer.

Svendborg Kommune modtager hvert år mange henvendelser om adgang i naturen. Specielt efter Corona, hvor mange flere bevæger sig ud i naturen og får øje på diverse hindringer som forbudsskilte, kæder over veje/stier eller udlægning af afspærringer.

Gennemgang af kysten

Der har tidligere (2018 og 2022) været politisk ønske om, at tilsynsmyndigheden gennemgik Svendborg Kommunes 175 km lange kyststrækning for hindring af offentlighedens adgang.

Tilsyn langs kysten vil medføre flere typer af håndhævelsessager for eksempel ulovlige broer, hegn, terrasser, bebyggelser og kystbeskyttelse.

Sager om offentlighedens adgang i naturen og sager om ulovligt etableret kystanlæg og broer er ofte komplicerede og ressourcetunge.

Opnormering

En opnormering med én medarbejder til behandling af sager om offentlighedens adgang vil nedbringe sagsmængden og efterfølgende sikre at sagerne kan behandles løbende. Der vil, når der er ekstra tid, kunne påbegyndes en etapevis gennemgang af kysten.

En opnormering med yderligere to medarbejdere i 2 år, vurderes at kunne løse det opsøgende tilsyn langs Svendborg Kommunes kyst.

Uden en opnormering, vil der forsat være lang sagsbehandlingstid på sager vedrørende adgang i naturen, ligesom igangsættelse af en etapevis gennemgang af kommunes kyststrækning ikke vil kunne gennemføres.

Påvirkning på andre områder:

Ingen.

Økonomi:

Udgifterne til et ekstra årsværk anslås til 650.000 kr. pr. år

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.

Nr. 2: Øget natur- og miljøindsats

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	650	650	650	650
Finansiering				
I alt	650	650	650	650

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Driftstema til drøftelse i forhold til opnormering til natur- og miljøprojekter.

Sagsfremstilling:

På natur- og miljøområdet har administrationen udarbejdet plangrundlaget for en lang række projekter til gavn for natur, biodiversitet og klima. Med det nuværende antal medarbejdere har det vist sig svært at nå i mål med det antal projekter, som der er politisk ønske om, og som der også er prioriteret midler til.

Hvis administrationen skal lykkes med at udføre flere projekter fra Natur og Friluftsliv, Biodiversitetsundersøgelsens forslag til indsatser, Udviklingsstrategien samt Klimahandleplanens reduktionsmål i forhold til vådområder og udtagning af lavbundsgrunde m.m., er det administrationens vurdering, at det er nødvendigt med en opnormering af medarbejdere.

En opnormering med én medarbejder til natur- og miljøprojekter vil øge antallet af gennemførte projekter, indenfor de ovennævnte områder.

Påvirkning på andre områder:

Ingen.

Økonomi:

Udgifterne til et ekstra årsværk anslås til 650.000 kr. pr. år

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.

Nr. 3: Indsatsplan for bekæmpelse af invasive arter (Bjørneklo).

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	500	500	500	500
Finansiering				
I alt	500	500	500	500

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Forslaget indebærer, at der tildeles ressourcer til Miljø- og Teknikområdet, så der kan udfærdiges og administreres en indsatsplan for bekæmpelse af invasive arter på private og kommunale arealer. Den nuværende bekæmpelse på kommunale arealer koster ca. 150.000 kr. årligt, svarende til 23 % af en fuldtidsstilling. Dette driftstema omhandler tildeling af 500.000 kr. pr. år svarende til 77% af en fuldtidsstilling. Dette betyder at den samlede bekæmpelse på kommunale og private arealer vil kræve økonomi svarende til en fuldtidsstilling.

Sagsfremstilling:

Udarbejdelse af en indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-bjørneklo har tidligere været diskuteret i Svendborg Kommune, men er ikke blevet realiseret. Med baggrund i bekendtgørelse fra den 23. juni 2017 om bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo, og efter ønske fra Teknik- og Miljøudvalget, fremstilles sagen på ny.

Kæmpe-bjørneklo er en invasiv plante, der fortrænger andre arter og derved påvirker biodiversiteten i negativ retning. Desuden forringer den de rekreative og landskabelige værdier. Kæmpe-bjørneklo er også uønsket i den danske natur, fordi den indeholder en giftig plantesaft, som kan forårsage alvorlige forbrændinger. Derfor er Kæmpe-bjørneklo, som den eneste invasive planteart, omfattet af lovgivning om bekæmpelse. Det indebærer, at kommuner kan udarbejde indsatsplaner for bekæmpelse af Kæmpe-bjørneklo og pålægge ejere eller brugere af arealer, at bekæmpe planten i overensstemmelse med planen.

Bekendtgørelsen giver kommunen mulighed for at bekæmpe Kæmpe-bjørneklo på ejerens regning, hvis et påbud ikke efterkommes. Bekæmpelsen kan foretages af kommunen for en maksimumpris på 3,81 kr. pr. kvadratmeter.

Svendborg Kommune bekæmper i dag Kæmpe-bjørneklo på kommunens egne arealer, men uden en kommunal indsatsplan, er private lodsejere ikke forpligtiget til at foretage bekæmpelse på egne arealer. En indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-bjørneklo forpligtiger både private ejere og brugere samt offentlige myndigheder til at bekæmpe planten effektivt i overensstemmelse med indsatsplanen.

Planten formerer sig ved frøspredning fra store og frørige skærme, og særligt langs vandløb spreder planter sig effektivt til nye lokaliteter. Svendborg Kommune deler vandløb med Nyborg og Faaborg-Midtfyn Kommune, og det vurderes derfor at være vigtigt med en fælles og koordineret bekæmpelse. Svendborg, Langeland og Ærø er de eneste fynske kommuner, som endnu ikke har vedtaget en indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-bjørneklo.

Påvirkning på andre områder:

Hvis en effektiv bekæmpelse af invasive arter ikke realiseres, kan det påvirke naturen negativt. De invasive arter kan fortrænge den øvrige natur, hvilket vil give en mindre attraktiv natur i kommunen.

Hvis der udarbejdes en indsatsplan, kan kommunen udføre bekæmpelsen på private ejendomme, hvis ejeren ikke selv har udført en effektiv bekæmpelse. Kommunen kan kræve 3,81 kr. pr. kvm for bekæmpelsen. Dette vil kræve en administrativ opgave i økonomiafdelingen, som ikke er medregnet under økonomiafsnittet.

Økonomi:

Bekæmpelse på egne arealer i dag:

Der bruges i øjeblikket ca. 120.000 kr. pr. år til selve den fysiske bekæmpelse af bjørneklo, og der bruges ca. 30.000 kr. pr. år på den administrative del af opgaven. Denne udgift ligger i øjeblikket hos Trafik- og Infrastruktur som håndterer driften af de kommunale arealer.

30.000 kr. til administration

120.000 kr. til bekæmpelse

150.000 kr. i alt svarende til ca. 23 % af en fuldtidsstilling

Bekæmpelse på private arealer:

Bekæmpelsen af invasive arter på private arealer vurderes til at ligge på 200.000 kr. pr. år til selve den fysiske. Når der skal bekæmpes på private arealer, kræver det mere administrativt arbejde end på kommunens egne arealer. Det administrative arbejde består af registrering af forekomster, dialog med private om bekæmpelse og opfølgning. Derfor er den administrative del med at udfærdige indsatsplanen og efterfølgende administrere arbejdet med den, vurderet til 300.000 kr. pr. år.

300.000 kr. til administration

200.000 kr. til bekæmpelse

500.000 kr. i alt svarende til ca. 77 % af en fuldtidsstilling

Hvis budgettemaet vedtages, vil den samlede udgift til bekæmpelse på privat og kommunalt areal være 650.000 kr. pr. år, svarende til en fuldtidsstilling.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.

Budget 2025-28

Særlige poster drift

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Særlige poster drift, budget 2025-28, SSSU

Særlige poster drift i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
1. Flere hænder og højere kvalitet	6.600	6.600	6.600	6.600
2. Ældrereform, kvalitetsløft	6.500	7.000	10.000	10.000
Særlige poster drift i alt	13.100	13.600	16.600	16.600

1. Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen – omlægning til bloktilskud:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Flere hænder	6.600	6.600	6.600	6.600
I alt	6.600	6.600	6.600	6.600

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Alle kommuner har i perioden 2021-2024 modtaget puljemidler til "Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen" til finansiering af erstatningspersonale, når ufaglærte medarbejdere på ældreområdet vælger at tage en SOSU-uddannelse. Fra 2025 overgår midlerne til bloktilskud.

Svendborg Kommune har i projektperioden modtaget 6,6 mio. kr. årligt (i 2024-niveau).

Sagsfremstilling:

Som led i Finansloven for 2021 blev regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet enige om at afsætte ca. 500 mio. kr. årligt til et løft af ældreplejen. Fra 2025 afsættes 500 mio. kr. årligt uden bindinger, der udmøntes via bloktilskuddet.

Midlerne blev i perioden 2021-2024 afsat som puljemidler og tilført til kommunerne som et direkte tilskud fra Socialstyrelsen og med særskilt regnskabsaflæggelse samt med det krav, at midlerne bruges til finansiering af erstatningspersonale i forbindelse med ufaglærte medarbejdere i ældreplejen, der påbegynder SOSU-uddannelse. Fra 2025 overgår midlerne til at blive udmøntet via bloktilskud.

Svendborg har i perioden fået tilført 6,6 mio. kr. pr. år til formålet (2024-niveau). Midlerne er tildelt på baggrund af ældrenøglen, som den så ud i 2021. Det foreslås, at midlerne ved overgang til bloktilskud fortsat tilføres ældreområdet, idet midlerne ved budgetforhandlingerne for 2023 blev sparet væk ved at fritvalgspuljen og plejecentre blev reduceret med et tilsvarende beløb. Ældreområdets midler lå altså efter besparelsen på samme niveau som tidligere, men hvor en del af midlerne stammede fra puljen "Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen" med de særlige regler, der er gældende for denne pulje og med særskilt regnskabsaflæggelse i 2023 og 2024.

Når midlerne tildeles som bloktilskud, forventes det, at de vil blive tilført kommunerne via den almindelige bloktilskudsnøgle beregnet på indbyggertal. Dette betyder, at Svendborg Kommune via bloktilskuddet kan forventes at modtage ca. 5,5 mio. kr. til formålet, hvorfor der skal findes finansiering på 1,1 mio. kr. for at tilføre ældreområdet af det fulde beløb på 6,6 mio. kr.

Økonomi:

Det forventes, at Svendborg Kommune via bloktilskuddet modtager 5,5 mio. kr. vedrørende "Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen", der bør tilgå ældreområdet. Da Svendborg Kommune hidtil har modtaget 6,6 mio. kr. i puljemidler på baggrund af ældrenøglen, er der derudover behov for en kassefinansiering af differencen på 1,1 mio. kr. for at sikre uændret serviceniveau.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant.

2. Ældrereform – kvalitetsløft i ældreplejen via bloktilskud:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Kvalitetsløft	6.500	7.000	10.000	10.000
I alt	6.500	7.000	10.000	10.000

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

Kommunerne modtager via bloktilskuddet midler til kvalitetsløft i forbindelse med den aftale om reform af ældreområdet, der blev indgået af regeringen og en række øvrige partier i april 2024. For at kunne indfri forventningerne i ældrereformen bør midlerne, der tilfalder Svendborg Kommune, ved budgetforhandlingerne afsættes til ældreområdet. Beløbsmæssigt svarer det til 6,5 mio. kr. stigende til 10 mio. kr. fra 2027.

Sagsfremstilling:

Regeringen indgik den 18. april 2024 sammen med hovedparten af øvrige partier i Folketinget en aftale om en reform af ældreområdet. Aftalepartierne er enige om, at der skal udarbejdes en ny ældrelov med få, bærende værdier:

- Selvbestemmelse for den ældre
- Tillid til medarbejdere og ledelse
- Tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund

Ældreloven skal fremsættes i Folketingssamlingen 2024/2025, og skal træde i kraft 1. juli 2025. Det nærmere indhold af loven og de konkrete krav til kommunerne i relation til kvalitetsløftet kendes derfor endnu ikke.

Midlerne afsat til et "kvalitetsløft af ældreplejen" ifm. ældrereformen er på 125 mio. kr. i 2024 og 650 mio. kr. i 2025 stigende til 1 mia. kr. frem mod 2027. Midlerne i 2024 modtages i forbindelse med midtvejsreguleringen, mens midlerne fra 2025 fremgår af kommuneaftalen og tilgår kommunerne via bloktilskuddet.

Midlerne til Svendborg Kommune til kvalitetsløftet udgør dermed ca. 6,5 mio. kr. i 2025, 7,0 mio. kr. i 2026 og 10,0 mio. kr. herefter (bloktilskudsnøglen). For at kunne indfri forventningerne i ældrereformen bør midlerne afsættes til ældreområdet til imødekomme af de krav og opgaver, der vil følge af den ny lovgivning, der skal vedtages.

I forbindelse med aftalen om reform af ældreområdet er der derudover afsat midler til "udbredelse af faste teams". Svendborg Kommune modtager midlerne som et direkte tilskud med forbrugsmulighed over en 3½ årig periode, i alt 4,6 mio. kr. Kommunerne skal redegøre for, at midlerne anvendes som forudsat, og der skal aflægges særskilt revideret regnskab i 2026, 2027 og 2028.

Påvirkning på andre områder:

Økonomi:

De midler, der er afsat til kvalitetsløftet i forbindelse med reform af ældreområdet, udgør for Svendborg Kommune ca. 6,5 mio. kr. i 2025 stigende til 10 mio. kr. i 2027.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant.

Demografi

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Dagtilbudsområdet	-5.357	-5.357	-5.357	-5.357
Skole og uddannelse	70	70	70	70
I alt	-5.287	-5.287	-5.287	-5.287

+ = udgift, - = indtægt

Demografi på Dagtilbudsområdet

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Kommunale og selvejende	-6.452	-6.452	-6.452	-6.452
Forældrebetaling	1.613	1.613	1.613	1.613
Private, friplads og søskendetilskud	-518	-518	-518	-518
I alt	-5.357	-5.357	-5.357	-5.357

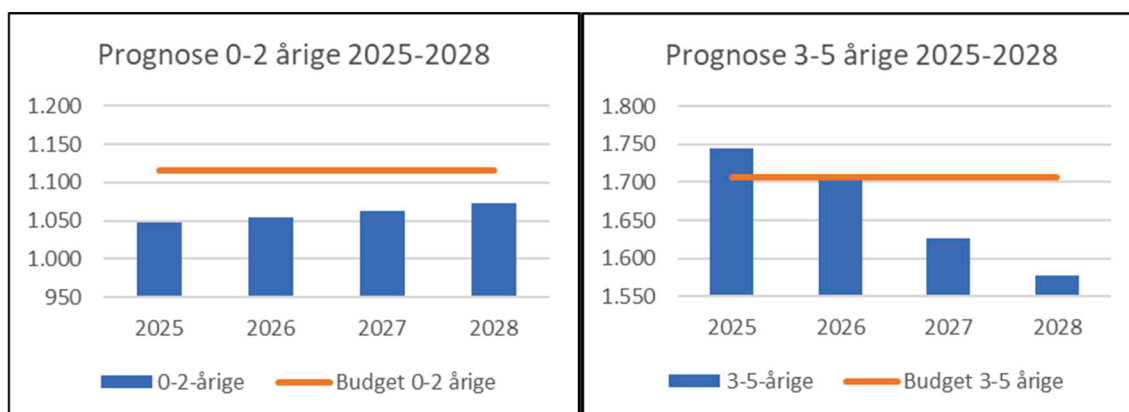
+ = udgift, - = indtægt

Resume:

I 2025 forventes der 29 færre 0-5-årige end der er indregnet i budgettet. Ændringen er fordelt med 67 færre 0-2-årige og 38 flere 3-5-årige. Dette forventede lavere børnetal skaber et råderum på 5,4 mio. kr. i 2025 i forhold til det rammestyrede budget.

Sagsfremstilling:

Nedenstående figurer viser den forventede udvikling i aldersgrupperne 0-2 år og 3-5 år jævnfør børnetalsprognose og kapacitet 2025-2028 udarbejdet august 2024.

Det fremgår af ovenstående figurer, at der i 2025 forventes færre 0-2-årige og flere 3-5-årige end budgetlagt. Der forventes 29 færre 0-5-årige end der er indregnet i budgettet. Ændringen er fordelt med 67 færre 0-2-årige og 38 flere 3-5-årige.

I april-prognosen var der en forventning om 52 færre børn i forhold til budgettet, mens april-prognosen forventer 29 færre børn i forhold til budgettet. Udviklingen mellem de to prognoser er dermed 23 flere børn fordelt med 7 flere 0-2-årige og 16 flere 3-5-årige.

Fra 2026 og frem forventes der en mindre stigning i antal 0-2-årige, idet der forventes en stigning på mellem 6 og 11 børn årligt. Antallet af 3-5-årige forventes at falde i hele perioden. Faldet er størst mellem 2026 og 2027, hvor der forventes et fald på 81 børn. Fra 2025 til 2026 forventes antal 3-5-årige at falde med 36 børn, mens det forventede fald fra 2027 til 2028 udgør 49 børn.

Fra august 2022 trådte en ny orlovsmodei i kraft, som betyder, at flere orlovsuger øremærkes faren. Da børn typisk starter i dagtilbud, når de er mindst ni måneder gammel, ville en eventuel virkning af den nye orlovsmodei først kunne konstateres fra medio 2023. Der kan på nuværende tidspunkt ikke observeres en ændring i forældreadfærden, og børn starter ikke tidligere i dagtilbud end før ændring af orlovsmodeillen.

Prognosen for 3-5-årige er ikke reguleret for lovændringen om øget mulighed for udsat skolestart, der er trådt i kraft pr. august 2024.

Påvirkning på andre områder:

Ingen.

Økonomi:

Samlet forventes et økonomisk råderum på 5,4 mio. kr. i 2025 i forhold til det rammestyrede budget.

De økonomiske konsekvenser er beregnet ud fra det forventede antal børn i de forskellige tilbudstyper og den besluttede tildelingsmodel med en pædagogiske teamleder pr. børnehus samt tilhørende tildeling i børnehusene og Dagplejen. De afledte konsekvenser vedrørende tilskud til private tilbudstyper, forældrebetaling, søskendetilskud og fripladstilskud er ligeledes indregnet i de økonomiske konsekvenser.

Fra 2025 flyttes budget og udgifter vedr. anbragte børn i andre kommuner fra Familieafdelingen til dagtilbudsområdet. Fra 2026 vil ændringer i antal anbragte børn i andre kommuner indgå i demografien på dagtilbudsområdet på linje med øvrige mellemkommunale betalinger.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.

Budget 2025-28

Demografi drift

Børne-, Unge- og uddannelsesudvalget

Demografi Skole og Uddannelse:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Drift	70	70	70	70
I alt	70	70	70	70

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

På baggrund af elevtalsprognosen udarbejdet i 2024, forventes et fald i antallet af elever i folkeskolerne på 48 elever i forhold til det budgetlagte, mens antallet af elever på privatskoler stiger med 33 elever og efterskoler falder med 9 elever i forhold til det budgetlagte.

Antallet af børn indskrevet i SFO forventes at stige med 65 børn, mens forårsSFO forventes at falde med 65 børn i forhold til budgettet (kommunale og private).

Samlet set forventes et mindre økonomisk udgiftspres på 70.000 kr. i 2025.

Budgettemaet justeres forud for 1. behandlingen af budgettet, når de faktiske elevtal pr. 5/9 2024 kendes.

Sagsfremstilling:

Folkeskolerne budgetlægges efter ressourcetildelingsmodellen. Tildelingsmodellen bygger på en differentieret elevtalsdeling, hvor prisen for en elev afhænger af antallet af elever i den enkelte klasse og om eleven udløser en ekstra klasse.

I forbindelse med finansloven for 2023, er det besluttet at sænke klasseloftet i 0.-2. klasse fra 28 til 26 elever for nye årgange fra og med skoleåret 2024/2025.

SFO og ForårsSFO budgetlægges ligeledes efter en ressourcetildelingsmodel. Der beregnes afledt virkning på forældrebetaling, økonomisk friplads samt søskendetilskud.

Privat- og efterskoler samt SFO ved private skoler afregnes i forhold til det faktiske antal elever pr. 5/9 forudgående år. Taksten der betales til staten fastsættes hvert år i finansloven som en procentdel af kommunernes samlede udgifter til folkeskolen.

Der er således forskel på merudgiften ved undervisning af én ekstra elev, alt afhængig af om eleven skal undervises på privatskole eller i folkeskolen i en eksisterende klasse med 17-26 elever eller om eleven udløser en ny klasse i tildelingsmodellen.

	Kr. pr. elev
Folkeskolen – min. tildeling pr. elev	15.000
Folkeskolen - max. tildeling pr. elev	485.000
Privatskole – takst pr. elev 2024	43.652
Efterskole – takst pr. elev 2024	39.535

Budget 2025 og overslagsår er budgetlagt med 4.780 folkeskoleelever, svarende til 7/12-dele af det faktiske elevtal 5/9 2024 og 5/12 af elevtallet i skoleåret 2025/2026 i elevtalsprognosen fra 2024. Skolernes budgetter reguleres hvert år efter det faktiske elevtal pr. 5/9. På baggrund af elevtalsprognosen forventes 48 færre folkeskoleelever i 2025 i forhold til det budgetlagte.

På privat- og efterskoler forventes 24 flere elever i 2025 i forhold til det budgetlagte.

Antallet af børn i SFO forventes at stige med 65 børn i forhold til det budgetlagte.

Budget 2025-28

Demografi drift

Børne-, Unge- og uddannelsesudvalget

Mens antallet af børn i ForårsSFO forventes at falde med 65 børn i forhold til det budgetlagte (kommunale og private).

Elevtalsprognose 2024	Budgetlagt elevtal 2025	Forventet elevtal 2025
Folkeskoler	4.780	4.732
Privatskoler*	1.510	1.543
Efterskoler*	430	421
SFO – Folkeskoler	1.513	1.570
SFO - Private skoler*	517	525
ForårsSFO - Folkeskoler og private skoler	663	598

*Forventet antal elever året før

Påvirkning på andre områder:

Der er ingen påvirkning af andre områder

Økonomi:

Der forventes at være et mindre økonomisk udgiftspres på Skole og Uddannelse i 2025 på 70.000 kr.

Selv mindre afvigelser mellem elevtalsprognosens tal og det faktiske elevtal pr. 5. sept. kan betyde relativt store afvigelser mellem den faktiske ressourcetildeling og de budgetlagte tal. Dette afhænger af om der udløses flere eller færre klasser end budgetlagt, samt elevfordelingen mellem folkeskole og privat-/efterskolerne, herunder andelen af elever, der vælger 10. klasse fremfor fx ungdomsuddannelse. De faktiske demografireguleringer vil derfor forventeligt afvige fra nedenstående.

Forventet regulering i 1.000 kr.	Budget 2025
Folkeskoler	-1.988
SFO og forårsSFO	594
Privat- og efterskoler samt SFO ved privatskoler	1.465
I alt	70

Pr. 5/9 2024 kendes det endelige elevtal for skoleåret 2024/2025. Budgettemaet justeres i forhold til det faktiske antal elever i folkeskolen inden 1. behandlingen af budgettet. Budgettemaet vil således afspejle de faktiske mer-/mindreudgifter vedr. demografi i skoleåret 2024/2025, mens antallet af elever på privat- og efterskoler først kendes primo oktober og derfor ikke når med i budgettemaet.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen.

Budget 2025-28

Demografi drift

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Demografi - ældreområdet:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Hjemmepleje/sygepleje	4.250	4.250	4.250	4.250
Hjælpe midler	350	350	350	350
I alt	4.600	4.600	4.600	4.600

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

I 2025 forventes der 145 flere 65+-årige, mens den samlede befolkning forventes at falde med 121 borgere. Demografiberegningen for fritvalg/hjemmesygepleje og for hjælpe midler/sygeplejeartikler viser, at der på baggrund af denne udvikling skal tilføres i alt 4,6 mio. kr. ekstra til området i 2025, hvis det nuværende serviceniveau skal fastholdes.

Sagsfremstilling:

Den demografiske udvikling med vækst primært i den ældre del af befolkningen betyder øgede udgifter på ældreområdet.

Den forventede befolkningsudvikling fordelt på de aldersintervaller, der anvendes i demografiberegningerne på ældreområdet, ser således ud jf. befolkningsprognosen udarbejdet i 2024:

<u>Befolknings jf.</u>						<u>Udvikling</u>
<u>prognose</u>	<u>2024*</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>	<u>2027</u>	<u>2028</u>	<u>2024 til 2025</u>
0-17	11.664	11.504	11.430	11.365	11.288	-160
18-64	33.168	33.061	33.024	32.994	33.014	-106
65-74	7.980	7.956	8.042	8.084	8.043	-24
75-84	5.506	5.620	5.733	5.819	5.918	114
85+	1.701	1.756	1.807	1.868	1.985	55
I alt	60.018	59.897	60.036	60.129	60.248	-121
heraf 65+	15.187	15.332	15.582	15.770	15.945	145

*) År 2024 er jf. befolkningsprognosen fra 2023, mens øvrige år er jf. befolkningsprognose fra 2024.

Demografiberegningen omfatter dels beregning af udgiftsbehovet til fritvalg/hjemmesygepleje og dels udgiftsbehovet til hjælpe midler/sygeplejeartikler. Demografiberegningen er ét-årig og foretages hvert år.

Hjemmepleje/hjemmesygepleje beregnes på baggrund af antallet af borgere i aldersgruppen 65+år, hvor der i 2025 forventes i alt 15.332 borgere, hvilket er 145 flere borgere end det antal, som sidste års demografiberegning tog udgangspunkt i.

Hjælpe midler beregnes på baggrund af samtlige borgere i kommunen, hvor der i 2025 forventes 59.897 borgere, hvilket samlet set er 121 færre borgere end det antal, som sidste års demografiberegning tog udgangspunkt i.

Plejecentrene er ikke en del af ældreområdet demografiregulering, da de har en fast økonomisk og pladsmæssig normering. Midler til drift af nye plejeboliger besluttet derfor fra sag til sag.

Påvirkning på andre områder:

Økonomi:

Der er foretaget en konkret beregning af behovet for ekstra ressourcer til ældreområdet i 2025 (fritvalg/hjemmesygepleje og hjælpemidler) som følge af den demografiske udvikling.

Beregningen viser, at der i 2025 er behov for 4,6 mio. kr. som følge af den demografiske udvikling, heraf 4,25 mio. kr. til hjemmepleje & hjemmesygepleje og 0,35 mio. kr. til hjælpemidler

CO2-Konsekvensvurdering:

Ikke relevant

Demografi – socialområdet:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Myndighed	5.500	5.500	5.500	5.500
Afledt refusion (overførselsudg.)				
I alt	5.500	5.500	5.500	5.500

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

På det specialiserede socialområde betyder den demografiske udvikling i forbindelse med overgangen fra barn til voksen stigende antal borgersager til støtte i egen bolig eller midlertidige/længerevarende botilbud til borgere, der modtog tilbud før det fyldte 18. år.

Der indregnes ikke demografisk effekt i forhold til øvrige områder af serviceloven på borgerstammen. Der indregnes heller ikke demografisk effekt af sager, der først udviser støttebehov efter det fyldte 18. år.

Jf. beskrivelsen af demografimodellen indregnes helårseffekten desuden af sager, der er overgået i indeværende budgetår.

Sagsfremstilling:

Den demografiske/mængdemæssige udvikling på socialområdet har medført et udgiftspres i de seneste regnskabsår, og det vil fortsætte hen over de kommende år.

Rammestyringen indebærer, at øgede udgifter som følge af den demografiske og mængdemæssige udvikling skal håndteres inden for uændret økonomisk ramme og gennem tiltag som:

- Rehabilitering
- Modtagelsen
- Flexboliger
- Velfærdsteknologi
- Intern opgaveløsning
- Ændret opgavevaretagelse

Erfaringerne fra 2020 til 2024 demonstrerer, at disse initiativer ikke kan løse det demografiske og mængdemæssige pres pga. øget udgiftspres på området, øget levealder, øget antal borgere med diagnoser, tilgang af borgersager pga. erhvervet hjerneskade, skærpede sundhedsfaglige krav og forholdsvis begrænset afgang. Fortsat rammestyring vil derfor nødvendiggøre betydelige ændringer i serviceniveau og ændrede visitationsafgørelser på baggrund af ændrede kvalitetsstandarder.

På socialområdet betyder beslutningen om rammestyring konkret, at demografimodellen "Fra barn til voksen", gældende siden 2009, blev bragt til ophør i 2019. Modellen har betydet, at budgettet er tilpasset den demografiske udvikling i forbindelse med sagers overgang fra Børn og Unge til Socialafdelingen. Der er tale om de forventede foranstaltninger til unge i det kommende budgetår, der fylder 18 år.

Budget 2025-28

Demografi drift

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Før 2021 har budgettemaer vedr. demografiske udgifter alene indeholdt udgiften for hver ung fra det 18. år og frem til årsskifte. Fra 2022 indeholder opgørelsen desuden den resterende helårseffekt for de unge, der overgik året før.

Budgettemaet for 2025 på netto 5,5 mio. kr. består af:

- 1,6 mio. kr. vedrørende helårseffekt af demografisager med overgang i 2024, i alt 25 sager
- 3,9 mio. kr. vedrørende overgangssager i 2025 fra det 18. år og året ud, i alt 32 sager.

Der vurderes alene ud fra forventningen om en indsats efter tre servicelovsparagraffer. I beregningen anvendes en gennemsnitspris, som senest blev fastsat i 2019. Priserne er ikke fremskrevet.

Paragraf	Vægtet gennemsnitspris (kr. pr. år- 2019 niveau)
Socialpædagog. støtte (85)	10.000
Midlertidigt botilbud (107)	578.337
Længerevarende botilbud (108, 105/85)	916.659

Påvirkning på andre områder:

Indsatserne understøtter arbejdet i socialafdelingen.

Økonomi:

Det demografiske udgiftspres vil for 2025 være på netto 5,5 mio. kr.

CO2-Konsekvensvurdering:

Ingen

SKØN FOR OVERFØRSELSUDGIFTER BUDGET 2025-28

Oversigt over mer- og mindreudgifter vedrørende overførselsudgifter

Mio. kr., 2025-prisniveau	2025	2026	2027	2028
Teknik- og Miljøudvalget	0,5	0,5	0,5	0,5
Borger- og Arbejdsmarkedsudvalget	3,7	8,8	9,3	27,9
Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget	-2,1	-3,2	-3,1	-3,1
Senior-, Social- og Sundhedsudvalget	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5
Økonomiudvalget	-0,6	-0,6	-0,6	
I alt	-6,0	-2,0	-1,4	17,8
<i>Modpost serviceudgifter</i>				
Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget	3,0	3,0	3,0	3,0
Senior-, Social- og Sundhedsudvalget	7,5	7,5	7,5	7,5
<i>I alt modpost</i>	<i>10,5</i>	<i>10,5</i>	<i>10,5</i>	<i>10,5</i>
Samlet ændring	4,5	8,5	9,1	28,3

+ = udgift, - = indtægt

Teknik- og Miljøudvalget

Overførselsudgifter på Teknik- og Miljøudvalget vedrører områderne:

- Ydelsesstøtte, som dækker over den kommunale andel af støttede lån vedr. tidligere års renoverings-sager på ældreboligområdet. Støtten ydes i forhold til restgælden på de støttede lån. Udgifterne vil derfor være faldende over tid hvis der ikke optages nye lån.
- Drift af ældreboliger af type 1 dvs. ældreboliger, der ikke er tilknyttet et plejecenter herunder tomgangsudgifter, hvis boligerne ikke kan lejes ud.
- Udgifter til tomgangsleje vedr. eksternt ejede ældreboliger dvs. ældreboliger, som er ejet af en boligorganisation.

Budgetopfølgning pr. 30. juni 2024 viser, at der vedr. kommunens egne ældreboliger forventes et merforbrug på 0,5 mio. kr. Merudgifterne på området forventes at fortsætte i de kommende år, medmindre at der foretages en budgettilpasning.

Det øgede budgetbehov skyldes, at der forventes flere udgifter på området som følge af tomme boliger. Dette skyldes dels at huslejeniveauet er steget i forhold til tidligere og dels at antallet af boliger, der står tomme i hele eller dele af året, ser ud til at blive forøget. Dette skyldes bl.a. at en række af boligerne pt. ikke genudlejes ved ledighed de steder, hvor der senere skal igangsættes renoveringsprojekter og på sigt lukker plejeboligerne på Caroline Amalie Plejecenter og Hesselager Plejecenter.

Borger- og Arbejdsmarkedsudvalget

Administrationen har udarbejdet forslag til budget for overførselsudgifterne for årene 2025 - 2028.

Skønnet for overførselsudgifterne er fastlagt ud fra forudsætningerne i kommuneaftalen og KL's skøn. For 2025 er anvendt KL's konkrete skøn for Svendborg Kommune, mens budgettet for overslagsårene er beregnet som Svendborgs forventede andel af KL's skøn for udviklingen på landsplan.

Hovedtrækkene i KL's skøn i forhold til sidste års aftale er primært en nedjustering af kontanthjælp og A-dagpenge, da den forventede stigning i ledigheden ikke er indtruffet. Desuden forventes øgede udgifter til senior- og førtidspension.

KL's skøn virker samlet set til at være på niveau med egne forventninger til udviklingen i 2025.

For Borger- og Arbejdsmarkedsudvalgets område medfører budgetforslaget følgende ændringer pr. politikområde:

Budgetrammekorrektion 2025-2028

Mio. kr., 2025 prisniveau	2025			2026			2027			2028		
	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring
Beskæftigelsesindsats	44,1	40,1	-4,0	45,2	48,3	3,0	46,6	49,8	3,2	46,6	51,1	4,5
Sociale ydelser	463,1	457,1	-6,0	470,7	457,2	-13,5	474,5	459,0	-15,5	474,5	462,8	-11,7
Forsikrede ledige	124,1	120,8	-3,3	132,7	130,4	-2,3	137,3	135,3	-2,0	137,3	140,2	2,9
Senior- og førtidspension	510,3	524,7	14,4	519,3	537,1	17,7	526,3	546,0	19,8	526,3	554,1	27,8
Boligsikring-, boligydelse og personlige tillæg	76,4	79,0	2,6	77,0	80,8	3,8	77,5	81,4	3,9	77,5	81,9	4,4
BAU i alt	1.218,0	1.221,7	3,7	1.245,0	1.253,8	8,8	1.262,1	1.271,5	9,3	1.262,1	1.290,0	27,9

+ er merudgift, - er mindreudgift

På BAU's område udgør skønnet for 2025 1.221,7 mio. kr., hvilket er 3,7 mio. kr. mere end den nuværende ramme. For overslagsårene stiger rammeudvidelsen til 27,9 mio. kr. i 2028. Da udvidelsen er med baggrund i kommuneaftalen for 2025 og KL's forventninger til udgifterne i 2026-2028, følger der finansiering af merudgifterne med til kommunerne.

Beskæftigelsesindsats

Udgiften til beskæftigelsesindsats viser en mindreudgift på 4,1 mio. kr. i forhold til den eksisterende ramme.

Skønnet for Selvforsørgelses- og hjemrejseprogram udgør -1,4 mio. kr. Ligesom sidste år, er der i kommuneaftalen alene indregnet udgifter og indtægter til og med udløbet af særloven om ukrainere, som er forlænget til den 17. marts 2025. Efter gældende praksis afspejler forudsætningerne for overførselsskønnet i kommuneaftalen gældende lovgivning. Der indregnes derfor ikke udgifter vedrørende indsats for ukrainere for hele 2025, før der er kommet en afklaring og eventuel forlængelse af særloven. I givet fald vil økonomien blive tilrettet ved midtvejsvurderingen af 2025. Det er KL's anbefaling af kommunerne følger samme princip som i kommuneaftalen.

Driftsudgifter til beskæftigelsesindsats for øvrige målgrupper reduceres i 2025 med 0,5 mio. kr. i forhold til budgetrammen. Det skyldes blandt andet aftalen om den nye arbejdspligt, der medfører, at personer i målgruppen til arbejdspligt fra 1. juli 2025 skal modtage færre vejlednings- og opkvalificeringstilbud og til gengæld flere virksomhedspraktikker eller småjobs med løntimer. Dette skønnes at reducere aktiveringsudgifterne i 2025 og frem.

Budgettet til løntilskud udgør jf. KL's skøn 4,3 mio. kr.

Sociale ydelser

Der forventes i 2025 en mindreudgift på 6,0 mio. kr. i forhold til budgetrammen.

Antalsmæssige forudsætninger

Sociale ydelser	2025			2026			2027			2028		
	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring
Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse*	119	182	63	124	0	-124	125	0	-125	125	0	-125
Sygedagpengeforløb	1.363	1.660	297	1.346	1.665	319	1.301	1.619	318	1.301	1.627	326
Kontanthjælp	727	611	-116	783	647	-136	840	663	-177	840	696	-144
Uddannelseshjælp	474	440	-34	474	440	-34	474	440	-34	474	440	-34
Revalidering	10	19	9	9	16	7	7	14	7	7	13	6
Fleksjob	123	121	-2	105	103	-2	87	85	-2	87	67	-20
Fleksløntilskud	773	801	28	788	814	26	788	832	44	788	826	38
Ressourceforløb	189	159	-30	189	159	-30	189	159	-30	189	159	-30
Jobafklaringsforløb	341	347	6	346	351	5	349	355	6	349	358	9
Ledighedsydelse	206	217	11	206	216	10	207	216	9	207	215	8
I alt	4.325	4.557	232	4.370	4.411	41	4.367	4.383	16	4.367	4.401	34

* SSH-ydelse kun budgetlagt for 1. halvår 2025 pga. kontanthjælpsreformen

Udgiften til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse (SHO-ydelse) er budgetteret med 182 personer svarende til en mindreudgift på 2,5 mio. kr. i 2025. Ifølge aftalen om nyt kontanthjælpssystem, overgår modtagere af SHO-ydelse til kontanthjælp 1. juli 2025. Der er således kun budgetteret med udgifter til SHO-ydelse for første halvår 2025.

Antal sygedagpengeforløb er fortsat påvirket af den høje beskæftigelse, der afføder flere borgere på sygedagpenge. Budgettet opjusteres til 1.660 forløb i 2025, hvilket i højere grad svarer til det aktuelle niveau. Ændringen giver en merudgift i forhold til det hidtidige budget på 15,2 mio. kr. i 2025.

Antal kontanthjælpsmodtagere er historisk lavt. KL's skøn tilpasses det lave niveau og der budgetteres derfor med 611 kontanthjælpsmodtagere i 2025. Bemærk at modtagere af SHO-ydelse overgår til kontanthjælp 1. juli 2025.

Uddannelseshjælp justeres lidt ned til 440, hvilket cirka afspejler det nuværende antal. Ændringen i antal kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere medfører mindreudgifter på 19,0 mio. kr. i forhold til budgetrammen.

Det forventede antal personer i fleksjob med fleksløntilskud udgør jf. KL's skøn 801 i 2025. Rammeændringen udgør 2,6 mio. kr.

Antal ressourceforløb har været faldende siden 2019 og Jævnfør KL's skøn kan rammen for 2025 nedjusteres med 30 personer til 159.

Det forventede antal jobafklaringsforløb i 2025 er stort set uændret og udgør 347.

Antal ledighedsydelsesmodtagere justeres op med 11 så det udgør 217 i budget 2025.

Forsikrede ledige

Antal forsikrede ledige (a-dagpengemodtagere) ligger fortsat på et lavt niveau. Ved sidste års kommuneaftale forventedes en stigende ledighed og skønnet for antal forsikrede ledige blev således hævet. Men ledigheden på landsplan er ikke steget i det omfang, og skønnet for 2025 kan derfor nu nedjusteres. Svendborg Kommunes budgetramme kan derfor sænkes med 72 til 787 i 2025, hvilket også er på niveau med den aktuelle udvikling i 2024. Det svarer til en reduktion af budgettet på 3,3 mio. kr.

Antalsmæssige forudsætninger

Forsikrede ledige	2025			2026			2027			2028		
	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring
Forsikrede ledige	859	787	-72	918	849	-69	950	881	-69	950	913	-37

Senior- og førtidspension

Antalsmæssige forudsætninger

Senior- og førtidspension	2025			2026			2027			2028		
	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring
Seniorpension	427	395	-32	428	400	-28	424	395	-29	424	387	-37
Førtidspension, trapperef.	1.557	1.623	66	1.700	1.776	76	1.833	1.917	84	1.833	2.048	215
Førtidspension 35% refusion	1.101	1.126	25	999	1.030	31	900	937	37	900	853	-47
Førtidspension 50% refusion	114	110	-4	96	86	-10	79	63	-16	79	41	-38
I alt	3.199	3.254	55	3.223	3.292	69	3.236	3.312	76	3.236	3.329	93

Seniorpension:

Det forventede antal seniorpensionister justeres i 2025 ned med 32 til 395, hvilket passer godt sammen med udviklingen i 2024, hvor forventningen i budgetopfølgningen er 364. Ændringen giver en mindreudgift på 5,4 mio. kr. i forhold til rammen.

Førtidspension:

Jævnfør Kommuneaftalen forventes der en tilgang i antal førtidspensionister. Samlet set opjusteres antal førtidspensionister med 87 i forhold til det eksisterende budget 2025. I forhold til det aktuelle skøn for udviklingen i 2024, svarer det til at der budgetteres med 204 tilkendelser af førtidspension i 2025.

Årsagen til det høje antal tilkendelser de seneste år skal blandt andet findes i lovgivningsmæssige ændringer af ressourceforløb, der er blevet forkortet fra 5 til maksimalt 3 år, hvilket sammen med en afklaringsgaranti for borgere over 50 år, øger tilgangen til førtidspension.

Antallet af førtidspensioner efter de gamle refusionsordninger (35 og 50% refusion) reguleres kun som følge af forventet overgang til folkepension, da der ikke er tilgang til de ordninger.

Samlet set viser førtidspensionsområdet en merudgift på 19,9 mio. kr. i 2025.

Boligsikring, boligydelse og personlige tillæg

Til Boligstøtte (boligyldelse og boligsikring) budgetteres der med følgende forventede antal modtagere.

Antalsmæssige forudsætninger

Boligstøtte	2025			2026			2027			2028		
	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring	Ramme	Nyt skøn	Ændring
Boligyldelse (pensionister)	4.355	4.457	102	4.380	4.554	174	4.391	4.605	214	4.391	4.660	269
Boligsikring	3.155	2.886	-269	3.175	2.921	-254	3.202	2.956	-246	3.202	2.989	-213
I alt	7.510	7.343	-167	7.555	7.475	-80	7.593	7.561	-32	7.593	7.649	56

Kommunale løntilskudsjob (serviceudgift)

Der budgetteres med nettoudgift til 12 forsikrede ledige og 3 kontanthjælpsmodtagere (helårspersoner) ansat i kommunale løntilskudsjob, hvilket er uændret i forhold til budgetrammen.

Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget

Centrale refusionsordning – særligt dyre enkeltsager

Prognoserne udviser fortsat et højt niveau af komplicerede sager, og seneste budgetopfølgning varslede fortsat et nyt merforbrug under serviceudgifterne, og tilsvarende heraf øget refusion under overførselsudgifterne. Det foreslås derfor at udligne denne afvigelse ved, at øge indtægtsbudgettet med 3,0 mio. kr. årligt, som modsvares af et øget anbringelsesbudget under serviceudgifterne.

Centrale refusionsordning, mio. kr.	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Budgetramme	-18,462	-18,462	-18,462	-18,462
Budgetforslag 2025	-21,462	-21,462	-21,462	-21,462
Ændring (vækst i antal sager)	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0

Forberedende grunduddannelse (FGU)

Overførselsudgifter til FGU består af det kommunale bidrag til skoleydelsen for FGU-elever samt budget til elevlønnings for FGU-elever i praktik i kommunalt regi.

For kommunalt bidrag til skoleydelsen er der anvendt KL's konkrete skøn for Svendborg Kommune i 2025, mens budgettet for overslagsårene er beregnet som Svendborgs forventede andel af KL's skøn for udviklingen på landsplan.

Skønnet i overslagsårene er i omegnen af 1 mio. kr. lavere end budget 2025, hvilket hænger sammen med lovændringen af 14. maj 2024, som udmønter den politiske aftale fra 2023 om styrket forberedende grunduddannelse herunder lavere kommunal medfinansiering som træder i kraft 1. januar 2025. Da kommunerne opkræves for aktiviteterne bagudrettet, vil effekten af en lavere medfinansiering først slå igennem fra Budget 2026.

For elevlønnings for FGU-elever i praktik i kommunalt regi er budgettet vedtaget i forbindelse med budget 2021 til at være 0,9 mio. kr.

Forberedende grunduddannelse, mio. kr.	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Budgetramme	4,050	4,160	4,200	4,200
KL Skøn kommunalt bidrag til skoleydelsen	4,038	3,038	3,138	3,138
Budget Elevlønnings i kommunal praktik	0,935	0,935	0,935	0,935
Ændring	0,923	-0,187	-0,127	-0,127

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

Centrale refusionsordning – særligt dyre enkeltsager

Der har i Svendborg Kommune i de seneste år været stigende udgifter til komplekse sager på voksenhandicap-området med heraf afledt refusion for særligt dyre enkeltsager.

Prognoserne udviser fortsat stigende udgifter, og ved budgetopfølgning pr. 31. marts 2024 varsles et fortsat merforbrug under serviceudgifterne, og tilsvarende heraf øget refusion under overførselsudgifterne svarende til ca. 7,5 mio. kr. Det foreslås derfor at udligne denne afvigelse ved at øge indtægtsbudgettet med 7,5 mio. kr. årligt, som modsvares af et øget udgiftsbudget under serviceudgifterne.

Centrale refusionsordning, mio. kr.	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Budgettramme	-48,677	-48,881	-48,881	-48,881
Budgetforslag 2024	-56,177	-56,381	-56,381	-56,381
Afvigelse	-7,500	-7,500	-7,500	-7,500

Økonomiudvalget

Økonomiudvalget Mio. kr.	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Seniorjob	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Tjenestemandspensioner	0	0	0	0
Netto i alt	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6

Seniorjob

Personer, hvis ret til dagpenge udløber inden for 5 år før efterlønsalderen, har ret til et seniorjob, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne for at kunne gå på efterløn. Kommunerne skal tilbyde ansættelse i seniorjob på fuld overenskomstmæssig arbejdstid til personer, der er fuldtidsforsikrede og 30 timer om ugen til deltidsforsikrede.

Det forventede regnskab 2024 er lagt til grund for skønnet i årene 2025-28.

Seniorjob, mio. kr.	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Eksisterende budgettramme	1,400	1,400	1,400	1,400
Budgetforslag 2025-28	0,800	0,800	0,800	0,800
Afvigelse	-0,600	-0,600	-0,600	-0,600

Stramninger af efterlønsordningen har i de senere år medført at færre fremover vil modtage efterløn, samt at ordningen for mange ikke er økonomisk attraktiv. Det er dog usikkert, hvorledes en eventuel lavkonjunktur vil påvirke ordningen.

Antal gennemsnitlige årlige seniorjobs i Svendborg Kommune.

	2022	2023	Budget 2024/ Skøn 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Budget	12	12	8	8	8	8	8
Regnskab	10	8	5,5	4	4	4	4

I budget 2024 og overslagsårene var forventet årligt 8 seniorjobs. Jf. forventet regnskab pr. 30.6.2024 forventes 5,5 seniorjobs i 2024. For 2025-28 forventes 4 seniorjobs. Det er usikkert om der fremover vil komme flere på ordningen.

Nedenstående tabel viser udviklingen i antallet af personer på ordningen fra 2019 og frem til 2023.

Udvikling i antal af seniorjob

Personer i seniorjob	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Budget	Regnskab
2019	56	56	64	65	66	67	65	61	59	55	55	51	60	58

2020	50	51	49	46	39	38	31	27	25	23	19	19	59	35
2021	18	18	18	16	16	15	15	14	13	12	10	9	30	14
2022	8	8	9	11	11	10	10	11	12	11	11	9	12	10
2023	8	8	9	9	8	8	8	8	8	8	6	6	12	8

Note: Budget og regnskab viser det gennemsnitlige antal personer i året.

Nedenstående tabel viser tilgang og afgang i Svendborg Kommune fra 2019 og frem til forventet regnskab 2024.

	Tiltrådt	Fratrådt	Udvikling
2019	14	27	-13
2020	7	34	-27
2021	0	11	-11
2022	6	4	+2
2023	6	6	0
2024	4	5	-1

Tjenestemandspension

Udgifter vedr. ansatte hos kommunens tidligere forskningsvirksomheder Gasværket, Sydfyns Elforsyning, Svendborg Vand A/S og Trafikhavn føres som overførselsudgifter, hvorimod udgifter vedr. kommunens øvrige personale føres under serviceudgifter.

Med udgangspunkt i det forventede regnskab 2024 forventes et uændret budget 2025-28.

Tjenestemandspensioner forsyningsvirksomheder - mio. kr.	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Eksisterende budgetramme	0,980	0,980	0,980	0,980
Budgetforslag 2025-28	0,980	0,980	0,980	0,980
Afvigelse	0	0	0	0

Kloge kvadratmeter

Kloge Kvadratmeter: Bedre udnyttelse af bygninger - spareforslag til budget 2025

Svendborg Kommune råder over ca. 320.000 kvadratmeter lokaler, der rummer alt fra børnehaver, skoler og plejehjem til fritidsaktiviteter for børn og voksne. Vi bruger mange penge til opvarmning, strøm og vedligeholdelse og samtidig står driften af bygningerne for to tredjedele af kommunens samlede CO2-udledning. Udnytter vi lokalernes kapacitet optimalt, kan vi skære ned på kvadratmeterne, og dermed spare penge og mindske vores klimaaftryk.

Kommunalbestyrelsen har derfor besluttet, at der i forbindelse med budget 2025 skal findes besparelser på den kommunale bygningsdrift med 1 mio. kr. i 2025, 3 mio. kr. i 2026 og 5 mio. kr. fra 2027 og frem.

Idet det ikke har været muligt at komme med forslag til realisering af det samlede besparelseskrav, vil de manglende besparelser indgå i de politiske forhandlinger om budget 2025. Forslag til hvordan besparelser skal findes, finder du i bilaget nederst på siden.

Tidsplan for høring og politisk behandling af forslagene:

21. maj 2024	Høring starter
10. juni 2024	Høring slutter
24. juni 2024	Politisk styregruppe drøfter høringssvarene
August/september	Alle udvalg og Kommunalbestyrelsen drøfter høringssvar og vedtager spareforslag

På mødet den 24. juni 2024 besluttede den politiske styregruppe, at de berørte fagudvalg på deres møder i august udpeger hvilke bygninger, der skal indgå som reduktioner i budgetforhandlingerne.

Dagsorden for behandling i fagudvalgene fremgår efterfølgende. Til sidst er beslutning fra behandling i de berørte fagudvalg anført.

Kloge kvadratmeter

Dagsordenspunkt til fagudvalgene inkl. beslutningsreferat

Beslutningstema

Ved budgetforliget for 2024 blev driftsbesparelsen "Kloge kvadratmeter" indarbejdet med 1 mio. kr. i 2025, 3 mio. kr. i 2026 og til 5 mio. kr. i 2027 og frem.

Driftsbesparelsen "Kloge kvadratmeter" skulle realiseres via en mere optimal anvendelse af de kommunale bygninger og arealer. Herved kan kommunen spare både penge, energi og CO₂ udledning. For at understøtte realiseringen har Kommunalstyrelsen etableret en politisk styregruppe, der fremlægger flere reduktionsforslag.

Styregruppen anbefaler, at den ikke realiserede driftsbesparelse i "Kloge kvadratmeter" samt samtlige reduktionsforslag inklusive anlægsinvestering og salgsprovenu oversendes til budgetforhandlingerne for 2025.

Indstilling

Den af kommunalbestyrelsens etablerede styregruppe anmoder fagudvalgene om:

- At Teknik- og Miljøudvalget udpeger, hvilke af nedenstående bygninger, der skal indgå som reduktioner i budgetforhandlingerne 2025:

Udvalg	Nr.	Navn	Adresse
Teknik- og Miljøudvalget	3	Tomme bygninger	Tipsvænget 19
Teknik- og Miljøudvalget	8	Tidligere Borgerservice	Svinget 12
Teknik- og Miljøudvalget	11	Tom bygning (SFO)	Østre Skolevej 7
Teknik- og Miljøudvalget	13	Trafikskolen	Porthusvej 149
Teknik- og Miljøudvalget	23	Kramers hus (Oure)	Hammesbrovej 5

- At Kultur- og Fritidsudvalget udpeger, hvilke af nedenstående bygninger, der skal indgå som reduktioner i budgetforhandlingerne 2025:

Udvalg	Nr.	Navn	Adresse
Kultur- og Fritidsudvalget	4	Svendborg Ridehus	Porthusvej 106
Kultur- og Fritidsudvalget	15	Foreningshus, yoga og tandemklub mm.	Bagergade 67 C, D, E
Kultur- og Fritidsudvalget	16	Oure Sportsplads (Hundeførerforening)	Albjergvej 27

- At Børne-, Unge-, og Uddannelsesudvalget udpeger, hvilke af nedenstående bygninger, der skal indgå som reduktioner i budgetforhandlingerne 2025:

Udvalg	Nr.	Navn	Adresse
Børne-, Unge-, og Uddannelsesudvalget	6	Administrationsbygning	Grubbemøllevej 20
Børne-, Unge-, og Uddannelsesudvalget	10	Vindebyøre lejrskole	Vindebyørevej 31 + 31B

- At godkende, at den ikke realiserede driftsbesparelse i "Kloge Kvadratmeter" oversendes til budgetforhandlingerne.

Kloge kvadratmeter

Sagsfremstilling

Med en mere optimal anvendelse af de kommunale bygninger og arealer kan kommunen spare både penge, energi og CO₂ udledning.

Derfor vedtog Kommunalbestyrelsen ved budgetforliget for 2024:

1. Et koncernmål for en besparelse på bygningsdrift på 5 mio. kr.
2. En økonomimodel for realisering af besparelsen
3. At etablere en politisk styregruppe, der skulle udarbejde en plan for udmøntning af besparelsen og at planen oversendes til forhandlinger for budget 2025
4. Et kommissorium for den politiske styregruppe

Det var således hensigten, at besparelsen på bygningsdrift skulle reducere besparelsen på andre områder med henholdsvis 1 mio. kr. i 2025, 3 mio. i 2026 og 5 mio. kr. i 2027 og frem.

Styregruppens reduktionsforslag tager afsæt i Svendborg Kommunes pejlemærker for Kluge Kvadratmeter – jf. bilag 1 "Svendborg Kommunes pejlemærker for Kluge Kvadratmeter". I bilaget fremgår blandt andet følgende (markeret med kursiv):

Belægningen i vores bygninger skal øges. Vores bygninger skal anvendes multifunktionelt. Brugere af vores bygninger vil, i langt højere grad end i dag, dele faciliteter med andre. Ejendomme med lav belægning skal enten tilføres aktiviteter eller sælges/neddrives.

Vi ejer/lejer/giver tilskud til:

- *Bygninger som vi anvender til kerneopgaven.*
- *Bygninger af strategisk formål (byudvikling, kulturbevarelse, nødvendig kapacitetsudvidelse, etc.) Ved nybygning eller nyanskaffelse afsættes der penge til drift, vedligehold og eventuel ombygning til fremtidig anvendelse.*

Bygninger der ikke opfylder disse formål skal sælges. Kan salg ikke opnås, skal bygningerne nedrives. Ved salg går et evt. salgsprovenu til kassen og muliggør investering i og ombygning af eksisterende bygninger.

Styregruppen ønsker at fremlægge følgende reduktionsforlag til delvis realisering af den indarbejdede driftsbesparelse:

Udvalg	Nr.	Navn	Adresse
Teknik- og Miljøudvalget	3	Tomme bygninger	Tipsvænget 19
Teknik- og Miljøudvalget	8	Tidligere Borgerservice	Svinget 12
Teknik- og Miljøudvalget	11	Tom bygning (SFO)	Østre Skolevej 7
Teknik- og Miljøudvalget	13	Trafikskolen	Porthusvej 149
Teknik- og Miljøudvalget	23	Kramers hus (Oure)	Hammesbrovej 5
Kultur- og Fritidsudvalget	4	Svendborg Ridehus	Porthusvej 106
Kultur- og Fritidsudvalget	15	Foreningshus, yoga og tandemklub mm.	Bagergade 67 C, D, E
Kultur- og Fritidsudvalget	16	Oure Sportsplads (Hundeførerforening)	Albjergvej 27
Børne-, Unge-, og Uddannelsesudvalget	6	Administrationsbygning	Grubbemøllevej 20
Børne-, Unge-, og Uddannelsesudvalget	10	Vindebyøre lejrskole	Vindebyørevej 31 + 31B

Kloge kvadratmeter

De enkelte reduktionsforslag er beskrevet i bilag 2 "Kloge Kvadratmeter – Samling af reduktionsforslag". I hvert reduktionsforslag fremgår oplysninger om høringssvar og administrationens eventuelle bemærkninger hertil. Disse oplysninger er indarbejdet efter høringen, som var fra den 21. maj 2024 til den 10. juni 2024. Der er i alt modtaget 40 høringssvar til de indstillede reduktionsforslag, som fremgår af bilag 3 "Kloge Kvadratmeter – Samling af høringssvar".

Økonomiske og erhvervsmæssige konsekvenser

De enkelte nettodriftsbesparelser, for de enkelte reduktionsforslag, kan ses af nedenstående oversigt, i de respektive år.

Nr.	Kaldenavn	Adresse	2025	2026	2027	2028
3	Tomme bygninger	Tipsvænget 19	0	0	0	0
4	Svendborg Ridehus	Porthusvej 106	0	0	185.000	185.000
6	Administrationsbygning	Grubbemøllevej 20	0	126.000	126.000	126.000
8	Tidligere Borgerservice	Svinget 12	0	0	0	0
10	Vindebyøre lejrskole	Vindebyørevej 31 + 31B	0	0	43.000	43.000
11	Tom SFO bygning	Østre Skolevej 7	0	0	37.000	37.000
13	Trafikskolen	Porthusvej 149	0	0	22.000	22.000
15	Foreningshus, yoga og tandem klub m.m.	Bagergade 67 C, D, E	0	10.000	10.000	10.000
16	Oure Sportsplads – Hundeførerforening	Albjergvej 27	0	33.000	33.000	33.000
23	Kramers hus - Oure	Hammersbovej 5	0	0	0	0
I alt			0	169.000	456.000	456.000

Den samlede besparelse ved at realisere alle reduktionsforslag samt den "Ikke realiserede driftsbesparelse", kan ses af nedenstående oversigt, for de enkelte år.

	2025	2026	2027	2028 og frem
Indarbejdet driftsbesparelse	1.000.000	3.000.000	5.000.000	5.000.000
Samlet realiserbar driftsbesparelse	0	169.000	456.000	456.000
Ikke realiserede driftsbesparelse	1.000.000	2.831.000	4.544.000	4.544.000

Som det fremgår af ovenstående skema, er der en ikke realiserbar driftsbesparelse i årene 2025 - 2028 og frem. Det anbefales at denne oversendes til budgetforhandlingerne for 2025 og at den fordeles som en pulje, som de enkelte udvalg efterfølgende selv skal realisere indenfor egen driftsbudget.

Det anbefales, at man benytter fordelingsnøglen som ved budgetforliget 2024, hvor hvert udvalg fik en pulje til at tilbagekøbe besparelser for. Fordelingsnøglen er som følger med den økonomiske fordeling ud fra realisering af alle reduktionsforslag:

	% - fordeling	2025	2026	2027	2028 og frem
Teknik- og Miljøudvalget	10,74 %	107.300	303.766	487.572	487.572
Plan- og Lokalsamfundsudvalget	1,50 %	15.000	42.465	68.160	68.160
Borger- og Arbejdsmarkedsudvalget	0,66 %	6.600	18.685	29.990	29.990
Børn-, Unge- og Uddannelsesudvalget	39,01 %	390.100	1.104.373	1.772.614	1.772.614
Kultur og Fritidsudvalget	3,22 %	32.200	91.158	146.317	146.317
Senior-, Social- og Sundhedsudvalget	43,62 %	436.200	1.234.882	1.982.093	1.982.093
Økonomiudvalget	0,00 %	0	0	0	0
Erhvervs- og Turismeudvalget	1,26 %	12.600	35.671	57.254	57.254

Den samlet realiserbare driftsbesparelse kræver en samlet anlægsinvestering på 7,00 mio. kr. og fordeler sig i årene som vist nedenfor:

Kloge kvadratmeter

	2025	2026	2027	2028
Anlægsinvestering	1.200.000	800.000	0	5.000.000

De enkelte reduktionsforslag vil medføre en salgsindtægt. Det forventes, at denne salgsindtægt vil kunne finansiere de samlede anlægsinvesteringer på 7,0 mio. kr. i åerne 2025 til 2028 og evt. yderligere salgsindtægter vil tilgå kassen.

CO2-Konsekvensvurdering

Styregruppens forslag vil medføre en CO2-reduktion på cirka 49 ton årligt.

Lovgrundlag

Kommunestyrelsesloven
Styrelsesvedtægten for Svendborg Kommune
Svendborg Kommunes Klimahandleplan

Sagen afgøres i

Kultur- og Fritidsudvalget
Børne-, Unge-, og Uddannelsesudvalget
Teknik- og Miljøudvalget

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 15-08-2024

Udvalget fremsender reduktionsforslag 4 og 15 til budgetforhandlingerne. Reduktionsforslag 16 skal uddybes nærmere på udvalgets kommende møde.

Beslutning i Børne- Unge- og Uddannelsesudvalget den 14-08-2024

Godkendt at bygningerne indgår i budgetforhandlingerne.
Udvalget ønsker, at Vindebyøre Lejrskole ved et eventuelt salg fortsat skal kunne benyttes af skolerne på samme vilkår som i dag.

Rasmus Feldingbjerg Drabe (løsg.) var fraværende

Beslutning i Teknik- og Miljøudvalget den 15-08-2024

Følgende bygninger udpeges til at indgå som reduktioner i budgetforhandlingerne for 2025:

Tomme bygninger	Tipsvænget 19
Tidligere Borgerservice	Svinget 12
Tom bygning (SFO)	Østre Skolevej 7
Trafikskolen	Porthusvej 149
Kramers hus (Oure)	Hammesbrovej 5

Afbud: Kristine Andersen (A). Stedfortræder: Hanne Klit (A).

Svendborg
Kommune

Samling af reduktionsforslag

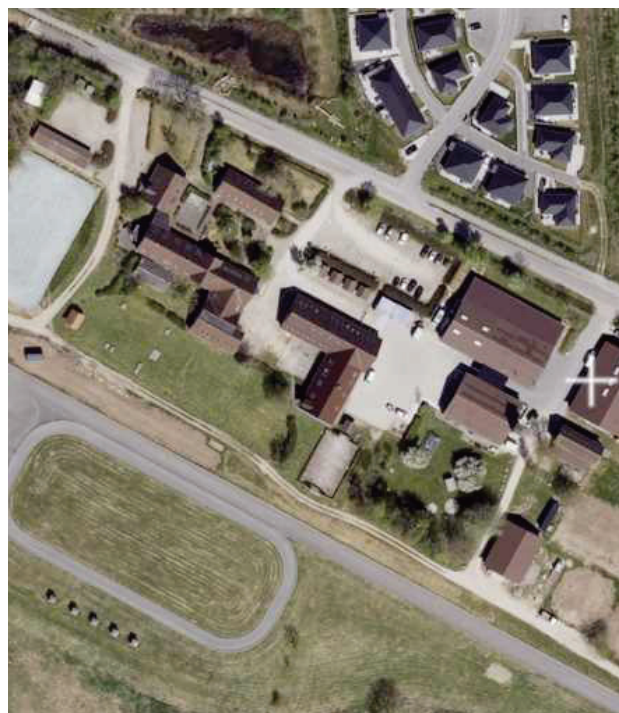
Kloge Kvadratmeter

**Svendborg Kommune
Juni 2024**

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Forslag nr.: 3	Navn: Tomme bygninger Adresse: Tipsvænget 19	Fagområde: Miljø og Teknik
-----------------------	---	----------------------------

Foto:

Resume:

Bygningsmassen indstilles til salg eller nedrivning, når anvendelsen til midlertidig indkvartering af ukrainere samt eventuelle forsøg med 37 timers nytteindsats er afsluttet. Ejendommen kan i perioden anvendes til andet midlertidigt formål, hvor brugernes selv finansierer driftsudgiften.

Sagsfremstilling:

Den ledige kapacitet på Tipsvænget 19 omfatter bygningerne 1, 2, 4, 5, 9 og 10.

Scenarie 1: Bygning 1 og 9 har tidligere været anvendt til administrative arbejdspladser og kan med enkelte tiltag fortsat anvendes til 40 administrative arbejdspladser. Anlægsudgiften til dette vil udgøre ca. 1 mio. kr., og anlægsarbejdet vil f.eks. omfatte nye gulve, etablering af internet, maling mv.

Bygning 4 er godkendt til undervisningsformål. Bygningen anvendes på nuværende tidspunkt til midlertidig husning af flygtninge. Bygningen indeholder flere større undervisningslokaler samt værksteder mv. Når Ungdomsskolen på Abildvej kan flyttes, kan denne bygning anvendes til det formål. Bygningen vil skulle føres tilbage til undervisningslokaler grundet den nuværende brug. Herudover skal der nyt tag på bygningen. Det estimeres at have en anlægsudgift på ca. 5,8 mio. kr.

Endelig skal det undersøges, om det er muligt at anvende den resterende bygningsmasse (bygning 2, 5 og 10) til beskæftigelsesområdet undervisning og aktivering af nyttejob. Der vil i så fald skulle ske en mindre ombygning af bygningsmassen. Bygning 5 er i så ringe forfatning, at den skal nedrives. Det estimeres at have en anlægsudgift på ca. 6,6 mio. kr.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Der er tilknyttet parkeringspladser, som skal deles med de øvrige funktioner på ejendommen, herunder Hjælpe-middeldepotet og Grønnemosegården. Herudover er ejendommen placeret i tæt afstand til offentlig transport og øvrig infrastruktur.

Scenarie 2: Alternativt kan bygningsmassen sælges eller nedrives og udstykket til udvikling af Tankefuld. Hvis ejendommen skal ændre anvendelse til administrative eller andre formål, vil det kræve en total ombygning af ejendommen og ny lokalplan, jf. BR18 og planloven.

Arealet udgør 11.470 m², hvoraf bygningsmassen udgør 2.923 m². Fordelt på 6 bygninger.

Den samlede økonomi er ikke belyst i forhold til salg og byudvikling.

Økonomi:

Netto driftsbesparelse/tilskud

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Netto driftsbesparelse - Nedrivning	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Netto driftsbesparelsen/tilskud bygger på faktisk forbrug fra regnskabsåret 2022, fratrukket 35% til den videre drift i der hvor man flytter hen.

Anlægsinvestering

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Nedrivning	0		0	5.000

(+ = udgift, - = indtægt)

Anlægsinvesteringen vedr. nedrivning, med forbehold for at bygningerne ikke længere anvendes som midlertidige flygtningeboliger.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

CO2-Konsekvensvurdering:

Aktuelt CO2-udledning ifm. nuværende bygninger/lokaler:	Ikke oplyst
---	-------------

Netto-udledningen udgør den samlede løsnings CO2-udledning. Der er taget højde for både den nuværende og fremtidig udledning. Fx reduceres den nuværende udledning ved at en bygning sælges og udledningen kan forøges i forbindelse med genplaceringen.

Ikke oplyst.

Mulig genplacering:

Modtageenhed eller salg.

Påvirkning af serviceniveau/faglig vurdering:

Det vurderes ikke at have stor påvirkning af serviceniveauet. Placeringen er fortsat bynær, med god infrastruktur og mulighed for parkering.

Vedligeholdelseefterslæb:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Vedligeholdelseefterslæb	3.124	0	0	0
I alt	3.124	0	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Der er tale om et overslag baserede på data samt nøgletal, som vil kunne ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Høringssvar og administrationens eventuelle bemærkninger hertil:

Nedenfor fremgår numrene på de indkomne høringssvar. Selve høringssvarene fremgår af særskilt samling.

Høringssvar nr.	Afsender	Administrationens bemærkninger
97	Tine Rudbech Lund, Grønnemoseværkstederne	-

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Forslag nr.: 4	Navn: Svendborg Ridehus Adresse: Porthusvej 106	Fagområde: Kultur og Fritid/Distrikt Idræt
-----------------------	--	---

Foto:

Resume:

Svendborg Ridehus er en selvejende institution. Svendborg Kommune ejer grunden, der udlejes til den selvejende institution. Svendborg Ridehus er optaget i Haludvalget og støttes derigennem med kommunale midler, såvel drift som bygningsvedligeholdelse.

Hvis det kommunale tilskud til Svendborg Ridehus (den selvejende) reduceres, vil det få konsekvenser for Svendborg Rideklub. Hvis den selvejende må lukke, har klubben ingen faciliteter udover egen ridehal. Det vil uundgåeligt betyde en lukning af Svendborg Rideklub. Det er ikke sandsynligt, at klubben i sin nuværende organisering vil kunne overtage og drifte Svendborg Ridehus.

Det vil være vurderingen, at ved en lukning af Svendborg Rideklub vil klubbens elevundervisning og andre elevrettede aktiviteter kunne rummes indenfor andre eksisterende rideklubber i Svendborg Kommune. De private opstaldere vil være henvist til at søge andre opstaldningsmuligheder.

Sagsfremstilling:

Porthusvej 106 huser to enheder:

Den selvejende institution Svendborg Ridehus (DSI) omfatter hele staldområdet såvel indendørs som udendørs, den lille ridehal, rytterstuen, udendørsområdet samt walker og skridtbånd til hestenes brug.

Den selvejende modtager et driftstilskud fra Svendborg Kommune på netto 0,2 mio. kr.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Den selvejende har en råderetsaftale med Svendborg Kommune om brug af bygninger og samtlige på matriklen tilhørende udenoms områder. Den selvejende er optaget i Haludvalget. Råderetsaftalen omkring udenoms områderne har institutionen videregivet til Svendborg Rideklub, der foruden bygning af en stor ridehal har anlagt ridebaner og folde på området. Råderetsaftalen udløb i 2022 og er endnu ikke blevet fornyet.

Den selvejendes tilknytning til Svendborg Rideklub er, at den udlejer stald, den lille ridehal og rytterstue til rideklubbens brug efter gældende takster.

Svendborg Ridehus er gamle bygninger og kræver løbende vedligeholdelse. Estimeret vedligeholdelseefterslæb er ikke afdækket.

Svendborg Rideklub (SVR) er en forening med medlemmer. Ifølge klubbens vedtægter har den til formål at fremme interessen for ridesport ved afholdelse af ridekonkurrencer af forskellig art samt arbejde for kendskabet til hesten og gennem undervisning oplære navnlig ungdommen i alt vedrørende hestens brug og pleje.

Svendborg Rideklub er en folkeoplysende forening og modtager som sådan dels medlemstilskud for medlemmer under 25 år og dels lokaletilskud for brug af egen hal efter gældende takster. Ifølge regnskab 2023 har foreningen 112 medlemmer heraf 82 medlemmer under 25 år. Aktivitetstimerne er opgjort til 543,5 timer, hvilket giver et lokaletilskud på 79.986 kr.

Svendborg Rideklubs ejendom er den store ridehal mens stalde, lille ridehal og rytterstue lejes af den selvejende efter gældende takster. Disse faciliteter bruges i det daglige og ved gennemførelse af ridestævner.

Svendborg Rideklubs aktiviteter er;

- Ugentlig undervisning af børn og unge, der foregår i den lille ridehal
- Diverse elevaktiviteter, prøvetimer mv., der foregår i den lille ridehal
- Udlejning af bokse til private opstaldere, der betaler klubben for brug af stedets faciliteter
- Afholdelse af diverse stævner for såvel medlemmer som ikke-medlemmer
- Stiller klubbens ridehal vederlagsfrit til rådighed for private undervisere
- Stiller klubbens ridehal til rådighed for eksterne ryttere mod betaling og medlemskab af klubben

Svendborg Rideklub udbyder 9 timer ugentligt med rideundervisning for børn og unge. Det samlede elevantal kendes ikke.

Svendborg Rideklub har kontrakt med private opstaldere, der betaler for brug af samtlige faciliteter på stedet.

På baggrund af ovenstående vurderes udnyttelsesgraden af 2 ridehaller at være lav.

Hvis det kommunale tilskud til Svendborg Ridehus (den selvejende) bortfalder, vil det få konsekvenser for Svendborg Rideklub, idet de ikke har egne faciliteter udover en ridehal. Det vil uundgåeligt betyde en lukning af Svendborg Rideklub. Det er ikke sandsynligt, at klubben i sin nuværende organisering vil kunne overtage og drifte Svendborg Ridehus.

Den selvejende ejer bygningerne bortset fra den store ridehal, der ejes af rideklubben. Dermed er det kun muligt at sælge grundarealet, som er ejet af Svendborg Kommune. Kommunen har lejet grunden ud vederlagsfrit og ved et salg til privat vil det få den konsekvens at Svendborg Rideskole skal betale

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

grundleje. Dog vil et salg nok være svært, da investor ikke kan udnytte grunden hvis bygningerne ikke kan nedrives.

Området er kommuneplanlagt som Rekreativt område Rideskolen Porthusvej 03.01.R1.589. Der findes en Byplanvedtægt nr. 3 af 1963, hvor matriklen 128 indgår. Der er siden sket udstykning, da Svendborg Rideskole ligger på matriklen 128c. Der skal laves ny kommuneplan hvis området skal anvendes til erhvervsformål. Det er væsentligt at have for øje ved et salg, at der er bygninger på fremmed grund og dette kan påvirke salgsmulighederne og ikke mindst prisen. Der tages forbehold for forurening, servitutter mv.

Økonomi:

Netto driftsbesparelse/tilskud

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Netto driftsbesparelse	0	0	185	185
I alt	0	0	185	185

(+ = udgift, - = indtægt)

Netto driftsbesparelsen/tilskud bygger på faktisk forbrug fra regnskabsåret 2022, fratrukket 35% til den videre drift i der hvor man flytter hen.

Anlægsinvestering:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Udgifter i forbindelse med salg	0	200	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Anlægsinvesteringen udgør den udgift der f.eks. vil være til flytning, reetablering, genplacering mm. for at kunne være det nye sted. Der er tale om en gennemsnitsberegning for de enkelte steder, hvorfor udgiften kan ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Ejendomsvurdering:

1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Offentlig grundværdi – Kommunen ejer kun jorden	0	0	-2.681	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Ejendomsvurderingen er enten den offentlige ejendomsvurdering, en vurdering foretaget af fagområdet eller af ekstern ejendomsmægler. En potentiel salgsindtægt vil blandt andet afhænge af fremtidige anvendelsesmuligheder og tidspunktet for realiseringen af et salg.

CO2-Konsekvensvurdering:

Aktuelt CO2-udledning ifm. nuværende bygninger/lokaler:	14,68
---	-------

Netto-udledningen udgør den samlede løsnings CO2-udledning. Der er taget højde for både den nuværende og fremtidig udledning. Fx reduceres den nuværende udledning ved at en bygning sælges og udledningen kan forøges i forbindelse med genplaceringen.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Mulig genplacering:

Medlemmer må henvises til andre rideklubber i Svendborg Kommune. Det er dog ikke afdækket, om disse klubber har åbent for tilgang. Private opstaldere må søge andre opstaldningsmuligheder.

Påvirkning af serviceniveau/faglig vurdering:

Det vil være vurderingen, at ved en lukning af Svendborg Rideklub vil klubbens elevundervisning og andre elevrettede aktiviteter kunne rummes indenfor andre eksisterende rideklubber i Svendborg. De private opstaldere vil være henvist til at søge andre opstaldningsmuligheder.

Svendborg Rideklub ejer den ene hal og den selvejende ejer de resterende bygninger. Dermed er det kun muligt ikke at forlænge råderetsaftalen og efterfølgende sælge grundarealet, som ejes af Svendborg Kommune. Råderetsaftalen udløb i 2022 og er endnu ikke blevet fornyet.

Det bemærkes, at en nedlæggelse af en selvejende institution, kræver en godkendelse hos civilstyrelsen.

Høringssvar og administrationens eventuelle bemærkninger hertil:

Nedenfor fremgår numrene på de indkomne høringssvar. Selve høringssvarene fremgår af særskilt samling.

Høringssvar nr.	Afsender	Administrationens bemærkninger
6	Malene Rasmussen	Det skal bemærkes, at Svendborg kommunes øvrige rideklubber også er folkeoplysende foreninger.
24	Christina Berger	-
38	Høringssvar er fra den selvejende bestyrelse, Christina Ahrenkiel	-
65	Hanne Lyngbak	-
66	Høringssvar er fra Svendborg Rideklub og deres opstaldere, Emma Grønsund	-
85	Bestyrelsen på Svendborg Rideklub	-
95	Folkeoplysningsudvalget i Svendborg Kommune	-
96	Naja Natascha Tao Ahrenkiel vegne af rytterne, der ikke er opstaldet på Svendborg Rideklub, som bruger faciliteterne	-
98	Rideskolens Haludvalg	-
101	Stina Søberg	

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Forslag nr.: 6	Navn: Administrationsbygning Adresse: Grubbemøllevej 20	Fagområde: Sekretariat og dagtilbud
-----------------------	--	-------------------------------------

Foto:

Resume:

Forslaget indebærer at sælge bygningen Grubbemøllevej 20, der i dag huser en del af administrationen på dagtilbudsområdet og flytte funktionerne til Tipsvænget 19, Svinget 12 eller Hus 51-53 på Ørbækvej.

En flytning til Tipsvænget 19 kan ikke realiseres, hvis bygningen sælges eller anvendes til andre formål.

Sagsfremstilling:

Grubbemøllevej 20 huser i dag dagtilbudsadministrationen (4 personer), dagtilbudslederne (6 personer), TR/FTR på dagtilbudsområdet (3 personer) samt fleksible pladser til fx interkulturelle pædagoger og Musik til SVEND (5 pladser). I alt 18 pladser. Huset rummer desuden fire mødelokaler (8-20 personer) med en meget høj udnyttelsesgrad.

Udover møder for de funktioner, der holder til i huset, afholdes der med jævne mellemrum forældrebestyrelsesmøder og personalemøder i huset. Udover enkelte af disse møder er huset sjældent i brug udenfor normal arbejdstid.

Der afholdes desuden såkaldte tværfaglige møder med forældre, men derudover er borgeradgangen relativt begrænset.

Da en række af de medarbejdere, der holder til i huset, har udkørende funktioner er der behov for parkering. Kapaciteten af parkeringspladser på den nuværende lokation er så lille, at det giver anledning til udfordringer. I forbindelse med en flytning bør kapaciteten derfor ikke være mindre end i dag.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Det vurderes af CETS, at funktionerne fremover vil kunne rummes på Tipsvænget 19 eller på Svinget 12. Konsekvenserne ved disse forslag fremgår nedenfor og i vedlagte høringsvar fra medarbejderne på matriklen.

Den nuværende ejendomsvurdering lyder på 4,5 mio. kr. Se uddybning nedenfor.

Økonomi:

Netto driftsbesparelse/tilskud

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Netto driftsbesparelse	0	126	126	126
I alt	0	126	126	126

(+ = udgift, - = indtægt)

Netto driftsbesparelsen/tilskud bygger på faktisk forbrug fra regnskabsåret 2022, fratrukket 35% til den videre drift i der hvor man flytter hen.

Anlægsinvestering

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Flytning til Svinget 12	200	0	0	0
Flytning til Tipsvænget 19	1.200	0	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Anlægsinvesteringen udgør den udgift der f.eks. vil være til flytning, reetablering, genplacering mm. for at kunne være det nye sted. Der er tale om en gennemsnitsberegning for de enkelte steder, hvorfor udgiften kan ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Ejendomsvurdering

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Ejendomsvurdering	0	-4.500	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Ejendomsvurderingen er enten den offentlige ejendomsvurdering, en vurdering foretaget af fagområdet eller af ekstern ejendomsmægler. En potentiel salgsindtægt vil blandt andet afhænge af fremtidige anvendelsesmuligheder og tidspunktet for realiseringen af et salg.

CO2-Konsekvensvurdering:

Aktuelt CO2-udledning ifm. nuværende bygninger/lokaler:	6,84
---	------

Netto-udledningen udgør den samlede løsnings CO2-udledning. Der er taget højde for både den nuværende og fremtidig udledning. Fx reduceres den nuværende udledning ved at en bygning sælges og udledningen kan forøges i forbindelse med genplaceringen.

Mulig genplacering:

Tipsvænget 19, 5700 Svendborg og Svinget 12, 5700 Svendborg mhp. salg af ejendom.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Påvirkning af serviceniveau/faglig vurdering:

En reduktion af areal og adgang til egne mødelokaler (dvs. Svinget 12) kan være udfordrende, da de nuværende mødelokaler har en meget høj udnyttelsesgrad. Udfordringen kan imødekommes, hvis der kan gøres brug af mødelokaler i andre kommunale bygninger i nærheden, hvilket vil forudsætte en øget brug af mødelokalerne på fx Svinget 14, Rådhuset og Biblioteket.

Det vurderes ikke afgørende for den faglige kvalitet, hvor funktionerne er placeret, men enhver flytning, der øger afstanden mellem de funktioner, der i dag er på Grubbemøllevej 20 og Børn og Unges administration/stabe på Centrumpladsen 7 (dvs. Tipsvænget 19), vil være forbundet med forøget transport (tid og CO₂) for både medarbejdere og ledere, da der afvikles en lang række møder på tværs af matriklerne.

Vedligeholdelseefterslæb:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Vedligeholdelseefterslæb	460	0	0	0
I alt	460	0	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Der er tale om et overslag baserede på data samt nøgletal, som vil kunne ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Høringssvar og administrationens eventuelle bemærkninger hertil:

Nedenfor fremgår numrene på de indkomne høringssvar. Selve høringssvarene fremgår af særskilt samling.

Høringssvar nr.	Afsender	Administrationens bemærkninger
70	Simon Boding Vinther pva. medlemmer af Ejerforeningen for matr.nr. 75-a Svendborg Bygrunde	-

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Forslag nr.: 8	Navn: Tidligere Borgerservice Adresse: Svinget 12	Fagområde: Miljø og Teknik
-----------------------	--	----------------------------

Foto:

Resume:

Bygningen har en strategisk god placering i nær tilknytning til øvrige administrative arbejdspladser. Det anbefales, at bygningen anvendes som modtageenhed.

Sagsfremstilling:

Bygningen har tidligere været anvendt til borgerservice. Bygningen er egnet til 15-20 administrative arbejdspladser og indeholder passende personaleforhold. Ejendommen er beliggende i nær tilknytning til øvrige administration, hvorfor den vil være hensigtsmæssig at beholde i ejendomsporteføljen som en strategisk bygning. Den fremtidige anvendelse bør være i relation til områdets øvrige funktioner.

I nær tilknytning til bygningen er der tidsbegrænsede offentlige parkeringspladser, som vil kunne anvendes af borgere, som har behov for møder med funktionerne i bygningen, eller til funktioner med udekørende aktiviteter.

Økonomi:

Bygningen er modtagerenhed og kan dermed muliggøre besparelser på anden ejendom. Ejendommen foreslås derfor ikke solgt, da bygningen er placeret i sammenhæng med anden kommunal administrations ejendom, herudover er bygningen velindrettet og i fornuftig stand.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Påvirkning af serviceniveau/faglig vurdering:

Bygningen anvendes på nuværende tidspunkt ikke. Det vurderes, at hvis bygningen anvendes til borgernære områder, vil det ikke have indflydelse på serviceniveauet. Ej heller i tilfælde af, at bygningen anvendes til ikke-borgernære administrative funktioner.

Vedligeholdelseefterslæb:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Vedligeholdelseefterslæb	0	0	250	0
I alt	0	0	250	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Der er tale om et overslag baserede på data samt nøgletal, som vil kunne ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Høringssvar:

Der er indkommet (antal) høringssvar – jf. nr. ?, ?, ? i bilag med samling af høringssvar

Eventuelle administrative bemærkninger til høringssvar:

<i>Vedr. høringssvar nr.</i>	<i>Administrationens bemærkninger</i>

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Forslag nr.: 10	Navn: Vindebyøre lejrskole Adresse: Vindebyørevej 31 + 31B	Fagområde: Skole og Uddannelse
------------------------	---	--------------------------------

Foto:

Resume:

Forslaget indebærer at sælge Vindebyørevej 31 og 31 B, hvor nuværende funktion som lejrskole fastholdes. Adresserne rummer i dag hhv. Vindebyøre lejrskole og Svendborg Sund Hytten. Det skal bemærkes, at Svendborg Sund Hytten er foreningsejet og dermed ikke kan sælges, samt at en del af matriklen er fredskov, hvilket formentlig kræver yderligere afklaring inden en realisering.

Ved et salg er det et ønske, at de samme betingelser for adgang til lejrskolen (pris, tilgængelighed og områdets øvrige udlægning) bevares, for ikke at brugerne skal opleve en serviceforringelse.

Sagsfremstilling:

Vindebyørevej 31 og 31 B rummer henholdsvis Vindebyøre lejrskole og Svendborg Sund Hytten:

Vindebyøre lejrskole

Lejrskolen drives af Tåsingeskolen og benyttes af alle kommunens skoler, som tilbydes en tur dertil for deres 2.- eller 3. klasser. Det vil sige at ca. 450 elever hvert år besøger lejrskolen og at huset benyttes til lejrskole 10 uger om året. Derudover udlejes lejrskolen svarende til 40 dage/år til private foreninger og andre kommunale tilbud.

Lejrskolen er et gammelt bindingsværkshus, indrettet med to store sovesale med køjesenge og et fællesrum samt et nyligt indrettet produktionskøkken. Da bygningen har lavt til loftet, er den bedst egnet til indskolingsbørn, men udlejes som sagt også til private.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

I perioden hvor der afholdes lejrskole, er en økonoma tilknyttet og rengøring tilkøbes. Pt. benyttes overskuddet fra udlejning til vedligeholdelse af den gamle bindingsværksbygning.

Vindebyøre lejrskole er i dag et godt benyttet tilbud blandt kommunens skoler. Den lokale beliggenhed gør det fleksibelt og nemt at benytte tilbuddet for alle kommunens folkeskoler grundet transportlogistik og medarbejdernes kendskab til stedet. Placeringen er desuden attraktiv grundet nærheden til skov og Svendborg Sund.

Skal brugerne ikke opleve en serviceforringelse ved realisering af forslaget, forudsætter det en aftale om fremtidig brug af lejrskolen på samme vilkår som i dag. Altså samme prisniveau og omfang af lejeperiode som i dag.

Vindebyøre lejrskole ligger på egen matrikel 23a, Vindeby by, Bregninge. Arealet er på 1.600 m². Matrikel 23a er en samlet ejendom på i alt 3 matrikler og derfor er den offentlige vurdering ikke retvisende med mindre hele området sælges. Matriklen 23a er noteret som fredskov og har strandbeskyttelse. Naturstyrelsen er meget stiks med at fredskov under 5 – 10 ha ikke kan udstykkes. Derfor skal der tages beslutning om hele den samlede ejendom på 15, 7074 ha skal sælges. Alle matrikler er udlagt som rekreativt område. Området er omfattet af lokalplan 101a. Der tages højde for standen af bygningen. Der skal ved et salg udarbejdes energimærke.

Svendborg Sund Hytten

Svendborg Sund Hytten er et tidssvarende træhus med et stort lyst lokale, tekøkken, udekøkken og handicaptoulet med bad. Hytten er åben hele året rundt og benyttes bl.a. af Tåsingeskolen, Tåsinges dagtilbud, dagplejere, spejdere og foreningen Tåsinge Rødder. Svendborg Sund Hytten er opført i 2017 i et samarbejde mellem Tåsingeskolen, Svendborg Kommune og den lokale forældreforening "Tåsinge Rødder". Opførelsen er finansieret af A. P. Møllerfonden.

Bemærk særlige ejerforhold vedr. Svendborg Sund Hytten: Ejendommen Vindebyørevej 31B, 5700 Svendborg, (selve jorden) er ejet af Svendborg Kommune. Svendborg Sund Hytten er dog foreningsejet, men ikke tinglyst som selvstændig bygning/bygning på fremmed grund. Midlerne til anlæg er givet af A P Møllerfonden til Tåsingeskolen og Tåsinge Rødder. Det vil kræve yderligere afdækning hvorvidt bevillingen fra A. P. Møllerfonden medfører forpligtelser, der forhindrer et salg.

Ejerforholdet udelukker ikke, at grunden kan sælges, men en evt. ny ejer skal informeres om den foreningsejede hytte på grunden. Et salg af Vindebyørevej 31B vil kræve en tydelig samarbejdsaftale mellem en eventuel ny ejer af grunden og hyttens ejere, og kan medføre en udgift til leje af den del af grunden, hvorpå hytten står.

Bemærk desuden særlige forhold vedrørende udstykning af fredskov, som beskrevet under "Ejendomsvurdering", der indebærer, at der skal tages beslutning om hele den samlede ejendom på 15, 7075 ha skal sælges.

Økonomi:

Netto driftsbesparelse/tilskud

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Netto driftsbesparelse	0	0	43	43
I alt	0	0	43	43

(+ = udgift, - = indtægt)

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Netto driftsbesparelsen/tilskud bygger på faktisk forbrug fra regnskabsåret 2022, fratrukket 35% til den videre drift i der hvor man flytter hen.

Anlægsinvestering

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Udgifter i forbindelse med salg	0	200	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Anlægsinvesteringen udgør den udgift der f.eks. vil være til flytning, reetablering, genplacering mm. for at kunne være det nye sted. Der er tale om en gennemsnitsberegning for de enkelte steder, hvorfor udgiften kan ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Ejendomsvurdering

1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Offentlig vurdering (ikke retvisende se sagsfremstilling)	0	-10.183	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Ejendomsvurderingen er enten den offentlige ejendomsvurdering, en vurdering foretaget af fagområdet eller af ekstern ejendomsmægler. En potentiel salgsindtægt vil blandt andet afhænge af fremtidige anvendelsesmuligheder og tidspunktet for realiseringen af et salg.

CO2-Konsekvensvurdering:

Aktuelt CO2-udledning ifm. nuværende bygninger/lokaler:	2,55
---	------

Netto-udledningen udgør den samlede løsnings CO2-udledning. Der er taget højde for både den nuværende og fremtidig udledning. Fx reduceres den nuværende udledning ved at en bygning sælges og udledningen kan forøges i forbindelse med genplaceringen.

Mulig genplacering:

Salg, hvor nuværende funktion som lejrskole fastholdes.

Påvirkning af serviceniveau/faglig vurdering:

En lokalt forankret lejrskole har flere pædagogiske-, logistiske- og miljømæssige fordele: Nærheden for alle kommunens folkeskoler sikrer lige adgang til tilbuddet, idet transporttid og -udgifter holdes til et minimum, børnene lærer kommunen at kende og medarbejdernes kendskab til lokalområdet og kontinuerlige tilknytning til stedet gør det muligt at planlægge forløb af høj kvalitet.

Vindebyøre lejrskole støtter op om kommunens fem styrkepositioner, der skal være pejlemærker for kommunens udvikling: natur, det maritime, kultur, uddannelse og turisme.

Ved et eventuelt salg er det afgørende, at de samme betingelser for adgang til tilbuddet (prisniveau og rådighedsperiode) bevares, for ikke at brugerne skal opleve en serviceforringelse.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Vedligeholdelseefterslæb:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Vedligeholdelseefterslæb	660	0	0	0
I alt	660	0	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Der er tale om et overslag baserede på data samt nøgletal, som vil kunne ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Høringssvar og administrationens eventuelle bemærkninger hertil:

Nedenfor fremgår numrene på de indkomne høringssvar. Selve høringssvarene fremgår af særskilt samling.

Høringssvar nr.	Afsender	Administrationens bemærkninger
11	Tåsingeskolens skolebestyrelse og MED-udvalg	-
53	Issø-skolens skolebestyrelse og MED-udvalg	-
54	Ørkildskolens skolebestyrelse og MED-udvalg	-
55	Skolelederforeningen Svendborg-Ærø	-
67	Tåsinges Rødder	-
78	Tved Skole skolebestyrelse og MED-udvalg	-
82	Vestre Skoles skolebestyrelse og MED-udvalg	-
84	Skårup Skoles skolebestyrelse og MED-udvalg	-
87	Thurø Skoles skolebestyrelse og MED-udvalg	-
88	Byhaveskolens skolebestyrelse og MED-udvalg	-
89	Pernille Langelund	-

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Forslag nr.: 33	Navn: Tom SFO-bygning Adresse: Østre Skolevej 7-9	Fagområde: Miljø og Teknik
------------------------	--	----------------------------

Foto:

Resume:

Det anbefales at sælge bygningerne.

Sagsfremstilling:

Bygningerne har tidligere været anvendt til SFO for Ørkildskolen afd. Øst. Bygningerne kan udmatrikuleres og sælges som beboelse.

Bygningerne har et relativt stort vedligeholdelseefterslæb, og der vil skulle anvendes en større anlægssum for at bygningerne kan anvendes til andre formål.

Det anbefales derfor at sælge bygningerne.

Ejendommen har tidligere bestået af to matrikler 7av og 7aø. De er nu sammenlagt i henholdt til lokalplan 004-254 for et boligområde. Bebyggelsesprocenten er forhøjet i forhold til angivelse i lokalplan og der skal derfor nedrives bygninger/eller halvtage for at opfylde denne. Ejendommen kan sælges som bolig og der skal ved et salg udarbejdes tilstandsrapport/el-tjek/energimærkning. Der skal ansøges i BYG for omdannelse for status til bolig. Der kan komme udgifter til en udmatrikulering for opretholdelse af sti fra Østre Skolevej og ind til sportsplads.

Der tages forbehold for forurening, servitutter og evt. tilstandsrapporten/el-tjek og energimærknings oplysninger om ejendommen stand. Ejendommen har været anvendt til SFO og derfor har der været slitage der kan reducere salgsprisen.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Økonomi:

Netto driftsbesparelse/tilskud

3.111 kr.	0102	0105	0106	0107
Netto driftsbesparelse	0	0	37	37
8 alt	1	1	16	16

(+ = udgift, - = indtægt)

Netto driftsbesparelsen/tilskud bygger på faktisk forbrug fra regnskabsåret 2022, fratrukket 35% til den videre drift i der hvor man flytter hen.

Anlægsinvestering

3.111 kr.	0102	0105	0106	0107
Udgifter i forbindelse med salg	0	200	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Anlægsinvesteringen udgør den udgift der f.eks. vil være til flytning, reetablering, genplacering mm. for at kunne være det nye sted. Der er tale om en gennemsnitsberegning for de enkelte steder, hvorfor udgiften kan ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Ejendomsvurdering

3.111 kr.	0104	0102	0105	0106
Offentlig vurdering pr. 1.10.2022	0	-1.550	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Ejendomsvurderingen er enten den offentlige ejendomsvurdering, en vurdering foretaget af fagområdet eller af ekstern ejendomsmægler. En potentiel salgsindtægt vil blandt andet afhænge af fremtidige anvendelsesmuligheder og tidspunktet for realiseringen af et salg.

CO2-Konsekvensvurdering:

Aktuelt CO2-udledning ifm. nuværende bygninger/lokaler:	7,8
---	-----

Netto-udledningen udgør den samlede løsnings CO2-udledning. Der er taget højde for både den nuværende og fremtidig udledning. Fx reduceres den nuværende udledning ved at en bygning sælges og udledningen kan forøges i forbindelse med genplaceringen.

Mulig genplacering:

Salg.

Påvirkning af serviceniveau/faglig vurdering:

Det vurderes ikke at ville påvirke serviceniveauet at sælge bygningerne.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Vedligeholdelseefterslæb:

3.111 kr.	0102	0105	0106	0107
Vedligeholdelseefterslæb	1.610	0	0	0
8 alt	3.531	1	1	1

(+ = udgift, - = indtægt)

Der er tale om et overslag baserede på data samt nøgletal, som vil kunne ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Høringssvar og administrationens eventuelle bemærkninger hertil:

Nedenfor fremgår numrene på de indkomne høringssvar. Selve høringssvarene fremgår af særskilt samling.

Høringssvar nr.	Afsender	Administrationens bemærkninger
54	Skolebestyrelsen og MED-udvalg på Ørkildskolen	-

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Forslag nr.: 13	Navn: Trafikskolen Adresse: Porthusvej 149	Fagområde: Miljø og Teknik
-----------------	---	----------------------------

Foto:

Resume:

Trafikskolen har ikke været benyttet siden medio 2019 til det anlagte formål. Trafikskolen huser i dag to motorcykelklubber som ikke vurderes at være folkeoplysende foreninger, hvorfor andet sted ikke skal anvises.

Driftsudgifter betales af Svendborg Kommune.

Sagsfremstilling:

Svendborg kommunale Trafikskole er fra 1969. Trafikskolen består af et 3.158 m² stort areal, hvor der er et hus på 141 m². Huset fremstår slidt og der er et vedligeholdelsesefterslæb på 0,31 mio. kr.

Herudover, er der på arealet placeret tre containere, der er i meget dårlig stand.

Trafikskolen har ikke været benyttet siden medio 2019 til det anlagte formål. Trafikskolen huser i dag to motorcykelklubber som ikke vurderes at være folkeoplysende foreninger, hvorfor andet sted ikke skal anvises.

Driftsudgifter betales af Svendborg Kommune.

Området for ejendommen er kommuneplanlagt men der foreligger ingen lokalplan. Ejendommen har et stort areal der er asfalteret og en mindre bygning. Ejendomsvurderingen er fastsat efter at ejendommen skal nedrives, beplantes med træer eller der kan bygges en bolig. Der skal udarbejdes tillæg til kommuneplan og ny lokalplan. Der tages forbehold for at grunden kan være forurennet samt der ligger ledninger i jorden som skal flyttes.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Økonomi:

Netto driftsbesparelse/tilskud

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Netto driftsbesparelse	0	0	22	22
I alt	0	0	22	22

(+ = udgift, - = indtægt)

Netto driftsbesparelsen/tilskud bygger på faktisk forbrug fra regnskabsåret 2022, fratrukket 35% til den videre drift i der hvor man flytter hen.

Anlægsinvestering:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Udgifter i forbindelse med salg	0	200	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Anlægsinvesteringen udgør den udgift der f.eks. vil være til flytning, reetablering, genplacering mm. for at kunne være det nye sted. Der er tale om en gennemsnitsberegning for de enkelte steder, hvorfor udgiften kan ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Ejendomsvurdering:

1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Offentlig vurdering af 1.10.2022	0	-750	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Ejendomsvurderingen er enten den offentlige ejendomsvurdering, en vurdering foretaget af fagområdet eller af ekstern ejendomsmægler. En potentiel salgsindtægt vil blandt andet afhænge af fremtidige anvendelsesmuligheder og tidspunktet for realiseringen af et salg.

CO2-Konsekvensvurdering:

Aktuelt CO2-udledning ifm. nuværende bygninger/lokaler:	6,23
---	------

Netto-udledningen udgør den samlede løsnings CO2-udledning. Der er taget højde for både den nuværende og fremtidige udledning. Fx reduceres den nuværende udledning ved at en bygning sælges og udledningen kan forøges i forbindelse med genplaceringen.

Mulig genplacering:

Stedet huser i dag to motorcykelklubber som ikke vurderes at være folkeoplysende foreninger, hvorfor andet sted ikke skal anvises.

Påvirkning af serviceniveau/faglig vurdering:

Ingen påvirkning, se under sagsfremstilling.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Vedligeholdelsefterslæb:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Vedligeholdelsefterslæb	310	0	0	0
I alt	310	0	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Der er tale om et overslag baserede på data samt nøgletal, som vil kunne ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Høringssvar og administrationens eventuelle bemærkninger hertil:

Nedenfor fremgår numrene på de indkomne høringssvar. Selve høringssvarene fremgår af særskilt samling.

Høringssvar nr.	Afsender	Administrationens bemærkninger
59	Gengangerne MC	-
72	Cykeltutten Svendborg	-

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Forslag nr.: 15	Navn: Foreningshus, Yoga og tandemklub mm. Adresse: Bagergade 67 C, D, E	Fagområde: Miljø og Teknik
-----------------	---	----------------------------

Foto:

Resume:

Foreningshuset anvendes i dag af ti forskellige foreninger/aftenskoler, med et samlet aktivitetstimental på 4.075 timer pr. år. Foreningshuset bruges alle ugens syv dage. Herudover er der en ekstra bygning der bruges som depot af Tandemklubben.

Foreningerne/aftenskolerne vurderes til at kunne flyttes til andre kommunale foreningshuse, skoler eller idrætshaller.

Forslaget vil i overvejende grad have fordele for brugerne, særligt parkeringsforholdene.

Udgiften til tilpasningerne estimeres til at være ca. 0,4 mio.kr.

Sagsfremstilling:

Foreningshuset i Bagergade 67 C, D, E er beliggende bag Bagergade 67A og 69A (sociale boliger). Der er til bygningerne syv parkeringspladser. Bygningen rummer to bevægelsessale, klublokale, depot samt tilhørende omklædningsfaciliteter. Bygningen er gammel og der er til tider lidt udfordringer med placeringen ift. beboerne i forhusene.

Der er løbende brug for vedligeholdelse. Efterslæbet er pt. på 0,7 mio. kr.

Foreningshuset anvendes i dag af ti forskellige foreninger/aftenskoler, med et samlet aktivitetstimental på 4.075 timer pr. år. Foreningshuset bruges alle ugens syv dage. Herudover er der en ekstra bygning der bruges som depot af Tandemklubben.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Foreningerne/aftenskolerne vurderes til at kunne flyttes til andre kommunale foreningshuse, skoler eller idrætshaller.

Alternativ bynær placering er Midtbyhallen, hvor cafeteriet kan ombygges til at blive et aktivt lokale. Cafeteriet bruges i dag meget lidt. Udgiften til tilpasningerne estimeres til at være ca. 0,4 mio.kr. Flytningen vurderes til blandt andet at have følgende konsekvenser:

- Brugere vil opleve bedre parkeringsforhold
- Ved flytning til haller, vil brugere opleve synergien i et idrætsmiljø
- Flytningen til haller, vil dog medføre delvis egenbetaling jf. prisliste på halområdet
- Der er selvfølgelig ikke nogen garanti for, at brugernes ønsker om tider kan opfyldes fuldt ud andre steder

Bagergade 67 C, D og E er bygninger der bruges til fritidsaktiviteter. Området er omfattet af kommuneplan 01.01.03.560 Blandet bolig og Erhverv Tinghusgade og lokalplan 290. Der tages forbehold for at kommunens parkeringsforhold kan overholdes både når det gælder ændret anvendelse til bolig eller erhverv. De tre ejendomme skal ved salg udskilles. Ved fremtidig anvendelse til erhverv skal der ske en byggefaglig helhedsvurdering inden et evt. salg. Der tages forbehold for servitutter, om udmatrikulering kan ske. Der kan komme udgifter til energimærkning. Der tages også forbehold for at varmekilden skal adskilles fra Bagergade 67B. Denne bygning er ikke ejet af Svendborg Kommune, men er noteret som bygning på fremmed grund.

Økonomi:

Netto driftsbesparelse/tilskud

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Netto driftsbesparelse	0	10	10	10
I alt	0	10	10	10

(+ = udgift, - = indtægt)

Netto driftsbesparelsen/tilskud bygger på faktisk forbrug fra regnskabsåret 2022, fratrukket 35% til den videre drift i der hvor man flytter hen.

Anlægsinvestering:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Udgifter i forbindelse med salg	600	0	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Anlægsinvesteringen udgør den udgift der f.eks. vil være til flytning, reetablering, genplacering mm. for at kunne være det nye sted. Der er tale om en gennemsnitsberegning for de enkelte steder, hvorfor udgiften kan ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Ejendomsvurdering:

1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Ejendomsvurdering	-500	0	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Ejendomsvurderingen er enten den offentlige ejendomsvurdering, en vurdering foretaget af fagområdet eller af ekstern ejendomsmægler. En potentiel salgsindtægt vil blandt andet afhænge af fremtidige anvendelsesmuligheder og tidspunktet for realiseringen af et salg.

CO2-Konsekvensvurdering:

Aktuelt CO2-udledning ifm. nuværende bygninger/lokaler:	7,03
---	------

Netto-udledningen udgør den samlede løsnings CO₂-udledning. Der er taget højde for både den nuværende og fremtidig udledning. Fx reduceres den nuværende udledning ved at en bygning sælges og udledningen kan forøges i forbindelse med genplaceringen.

Mulig genplacering:

Foreningerne/aftenskolerne vurderes til at kunne flyttes til andre kommunale foreningshuse, skoler, plejecentre eller idrætshaller i nærområdet.

Påvirkning af serviceniveau/faglig vurdering:

Det vurderes, at en flytning i overvejende grad vil betyde forbedringer for brugerne ift. de fysiske rammer, og især mulighed for øget parkeringspladser vil være positiv. Der er nogle brugere, som er meget glade for den bynære placering, hvilket dog også til dels kan imødekommes ved ny placering.

Vedligeholdelseefterslæb:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Vedligeholdelseefterslæb	720	0	0	0
I alt	720	0	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Der er tale om et overslag baserede på data samt nøgletal, som vil kunne ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Høringssvar og administrationens eventuelle bemærkninger hertil:

Nedenfor fremgår numrene på de indkomne høringssvar. Selve høringssvarene fremgår af særskilt samling.

Høringssvar nr.	Afsender	Administrationens bemærkninger
1	Svendborg Linedancers	-
20	Svendborg Frivilligråd og Frivilligcenter og Selvhjælp Svendborg	-
23	Pia Westergård	-
31	Josefine Olsen	-

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

39	Foreningen Tango Sydfyn	-
46	Bestyrelsen i Svendborg Danse- og Spillemandsdrag v. Ole Ryge Petersen	-
48	Mette Jensen, Skattergade 36, 5700 Svendborg	-
83	Lissi Nina Vilhelmsen	-
93	Folkeoplysningsudvalget i Svendborg Kommune	-

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Forslag nr.: 16	Navn: Oure Sportsplads – Hundeførerforening Adresse: Albjergvej 27	Fagområde: Miljø og Teknik
-----------------	---	----------------------------

Foto:

Resume:

Arealet i Oure indstilles til salg og hundeførerforeningen DcH Sydfyn anvises DcH Svendborgs træningsareal på Engelsvej.

Sagsfremstilling:

Klubhuset rummer opholdsrum, omklædningsrum, sanitære faciliteter, depot og mindre køkken. Bygningen er gammel og der er løbende brug for vedligeholdelse.

Klubhuset anvendes i dag af hundeførerforeningen DcH Sydfyn med ca. 40 medlemmer. Herudover har der været et årligt Sct. Hans arrangement på boldbanen, hvor klubhusets sanitære faciliteter blev benyttet.

Udover udgifter til bygningsdrift og vedligeholdelse, er der udgifter til pasning af boldbane m.m.

Det vurderes, at DcH Sydfyn kan flyttes til hundetræningsanlægget på Engelsvej, hvor DcH Svendborg holder til. DcH Sydfyn er en udspringer af DcH Svendborg.

Flytning af DcH Sydfyn vil være udgiftsneutral.

Ejendommen er udlagt til sportsplads med klubhus. Området er omfattet af lokalplan nr. 6 for området Albjergvej til boligformål. Ejendommen kan udstykke jf. lokalplanen og omdannes til parcelhusgrunde. Der påløber omkostninger til udstykning. Der tages forbehold for evt. funderingsforhold, forurening, arkæologiske forundersøgelser.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Området ligger i Oure, hvor kommunen i forvejen har billige grunde til salg – fx 150.000 kr. på Skolevænget. Efterspørgslen er ikke stor. Det anbefales derfor at foretage en behovsanalyse for boliger i netop dette område før udstykningen.

Økonomi:

Netto driftsbesparelse/tilskud

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Netto driftsbesparelse	0	33	33	33
I alt	0	44	44	44

(+ = udgift, - = indtægt)

Netto driftsbesparelsen/tilskud bygger på faktisk forbrug fra regnskabsåret 2022, fratrukket 35% til den videre drift i der hvor man flytter hen.

Anlægsinvestering:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Vedligeholdelseefterslæb	200	0	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Anlægsinvesteringen udgør den udgift der f.eks. vil være til flytning, reetablering, genplacering mm. for at kunne være det nye sted. Der er tale om en gennemsnitsberegning for de enkelte steder, hvorfor udgiften kan ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Ejendomsvurdering:

1.000 kr.	2023	2025	2026	2027
Offentlig grundværdi pr. 1.10.2022	-660	0	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Ejendomsvurderingen er enten den offentlige ejendomsvurdering, en vurdering foretaget af fagområdet eller af ekstern ejendomsmægler. En potentiel salgsindtægt vil blandt andet afhænge af fremtidige anvendelsesmuligheder og tidspunktet for realiseringen af et salg.

Mulig genplacering:

Det vurderes, at DcH Sydlyn kan flyttes til hundetræningsanlægget på Englandsvej, hvor DcH Svendborg holder til.

Påvirkning af serviceniveau/faglig vurdering:

DcH Sydlyn er en udspringer af DcH Svendborg og det vurderes, at træningsfaciliteterne på Englandsvej er bedre og kan deles med andre brugere indenfor DcH regi.

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Vedligeholdelseefterslæb:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Vedligeholdelseefterslæb	400	0	0	0
I alt	300	0	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Der er tale om et overslag baserede på data samt nøgletal, som vil kunne ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Høringssvar og administrationens eventuelle bemærkninger hertil:

Nedenfor fremgår numrene på de indkomne høringssvar. Selve høringssvarene fremgår af særskilt samling.

Høringssvar nr.	Afsender	Administrationens bemærkninger
27	May-Britt Øien, DcH Sydfyn	-
32	Henriette Mørck, DcH Svendborg	-
91	Lars Bo Andersen	-
92	Folkeoplysningsudvalget i Svendborg Kommune	-

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Forslag nr.: 23	Navn: Kramers Hus Adresse: Hammesbrovej 5, 5883 Oure	Fagområde: Miljø og Teknik
-----------------	---	----------------------------

Foto:

Resume:

Kramers Hus i Oure er et kommunalt ejet hus som indtil ultimo 2023, har fungeret som et beboerhus i Oure. Foreningen har opsagt aftalen og huset står tomt. Foreningen er nedlagt. Huset indstilles til salg.

Sagsfremstilling:

Kramers Hus i Oure er et kommunalt ejet hus som indtil ultimo 2023, har fungeret som et beboerhus i Oure, dette på en råderetsaftale. Grundet manglende aktivitet i huset, ønskede foreningen at opsige aftalen, ligesom foreningen nedlagt.

Huset står i dag tomt.

Økonomi:

Netto driftsbesparelse/tilskud

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Netto driftsbesparelse	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Kloge Kvadratmeter – Reduktionsforslag

Netto driftsbesparelsen/tilskud bygger på faktisk forbrug fra regnskabsåret 2022, fratrukket 35% til den videre drift i der hvor man flytter hen.

Anlægsinvestering:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Udgifter i forbindelse med salg	200	0	0	0

(+ = udgift, - = indtægt)

Anlægsinvesteringen udgør den udgift der f.eks. vil være til flytning, reetablering, genplacering mm. for at kunne være det nye sted. Der er tale om en gennemsnitsberegning for de enkelte steder, hvorfor udgiften kan ændre sig når det faktiske projekt udfærdiges.

Ejendomsvurdering:

Foreligger ikke

Mulig genplacering:

Der er ikke nogen brugere der skal genplaceres.

Påvirkning af serviceniveau/faglig vurdering:

Ingen påvirkning, se under sagsfremstilling.

Vedligeholdelsesefterslæb:

Ejendommen er netop overtaget fra en forening der havde råderetten over ejendommen. Der foreligger derfor ikke en tilstandsregistrering, men ejendommen vurderes generelt nedslidt.

Høringssvar og administrationens eventuelle bemærkninger hertil:

Ingen høringssvar modtaget.

Centrumpladsen 4
5700 Svendborg

14. august 2024

Investeringer på beskæftigelsesområdet

Økonomiudvalget har bedt om administrationens vurdering af mulighederne for at iværksætte investeringer bl.a. på beskæftigelsesområdet. Investering i Beskæftigelsesområdet er et redskab, der gennem årene er brugt i flere kommuner.

Svendborg har en større andel af unge på uddannelseshjælp end gennemsnitligt på landsplan og på Fyn. I 2023 udgjorde Uddannelseshjælpsmodtagere 1,6 procent af arbejdsstyrken¹ mod 1,0 på landsplan og 1,2 procent på Fyn. Der vurderes derfor et potentiale i at forsøge at nedbringe antallet af unge, der modtager uddannelseshjælp.

Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget og Borger- og Arbejdsmarkedsudvalget godkendte i juni 2024 en investering der skal styrke optag og fastholdelse på den lokale FGU.

Der er tilført ressourcer til Børn-, Unge og Uddannelse til et øget elevantal og til ekstra kommunale støtteforanstaltninger for at øge gennemførselsprocenten. FGU Syd og Midtfyn etablerer særlige introforløb for unge, der i dag ikke kan gennemføre en FGU. Hvis flere unge gennemfører en FGU, øges deres chancer for at opnå en større tilknytning til arbejdsmarkedet her og nu, men også på den lange bane generelt. Investeringen er delvist finansieret ved en forventning om faldende udgifter på Borger- og Arbejdsmarkedsudvalgets område.

Derudover arbejdes der også tværfagligt i et samarbejde mellem Social, Sundheds- og Beskæftigelsesområdet samt Børn og Unge med mulighederne for at udarbejde en social investeringscase på ungeområdet, hvor formålet er at forebygge at unge står uden for job og uddannelse. Det er vigtigt at sætte tidligt ind, så de unge ikke starter deres liv med offentlig forsørgelse fra de er 18 år. Tanken med en social investeringscase er at indgå samarbejde med eksterne samarbejdspartnere som for eksempel den sociale investeringsfond eller andre private fonde jf. selvstændigt notat.

Svendborg Kommune opfordrer alle til at skrive sikkert via Digital post. Derfor bør du aldrig sende fortrolige personhenførbare oplysninger (CPRnr. helbreds- og økonomiske oplysninger) i en almindelig mail. Læs mere: <https://www.svendborg.dk/om-kommunen/digital-post-og-selvbetjening>

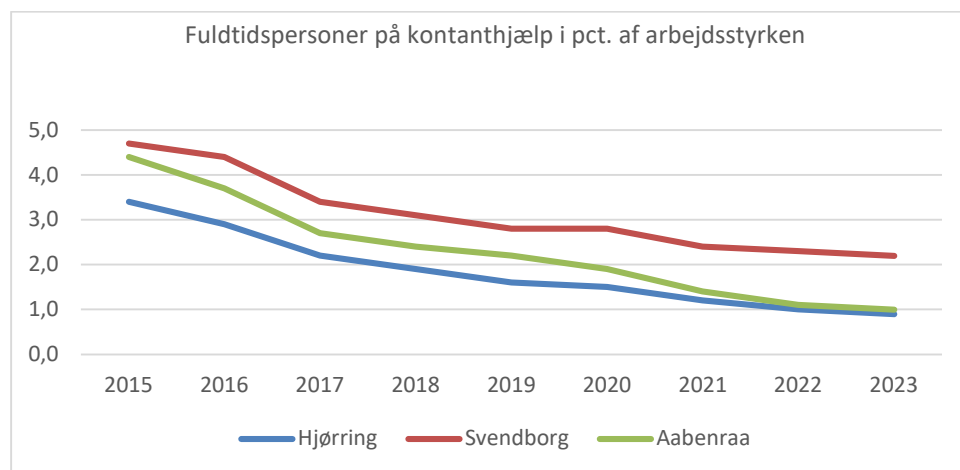
¹ Fuldtidspersoner i pct. af arbejdsstyrken 16-66 år jf. jobindsats.dk

Andre kommuner har tidligere arbejdet med investeringer på beskæftigelsesområdet. Blandt disse ses f.eks. Hjørring og Aabenraa.

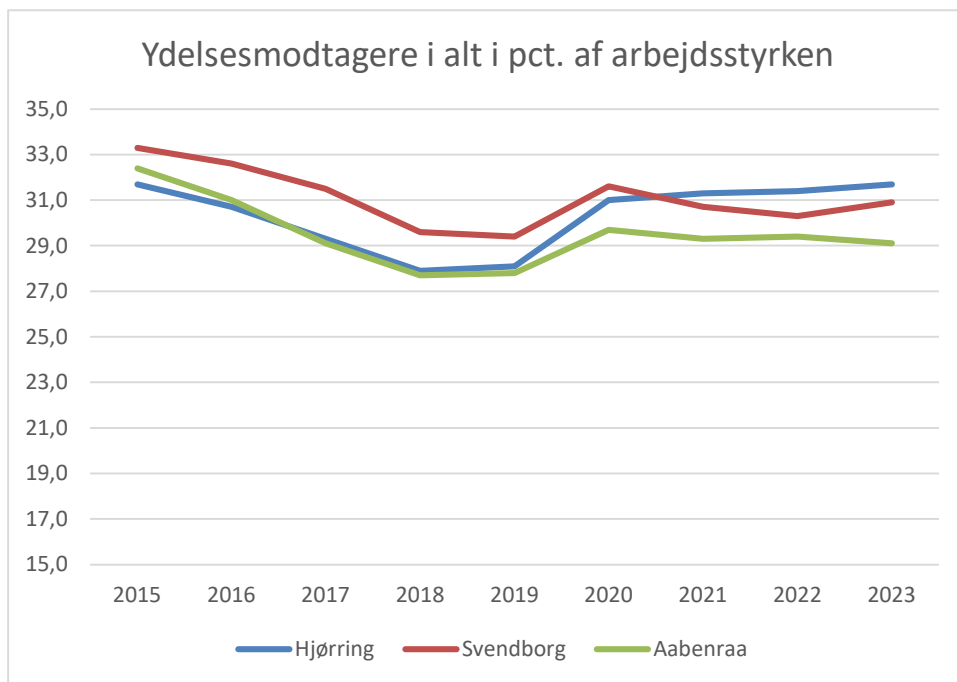
Hjørring investerede i årene 2015-2019 samlet 158 mio. kr. i deres beskæftigelsesindsats. Hjørring kommune er befolkningsmæssigt ca. 5.000 flere indbyggere end Svendborg. Investeringen blev brugt primært til mere personale i form af flere sagsbehandlere, sundhedsfaglige medarbejdere, mentorer og virksomhedskonsulenter. Kernen i investeringen var "Den rette indsats til den rigtige borger på det rigtige tidspunkt".

Aabenraa, som befolkningsmæssigt svarer til Svendborg, investerede fra 2016-2022 ca. 128 mio. kr. i de såkaldte KIK-projekter, som primært var målrettet kontanthjælpsmodtagere, der var længere fra arbejdsmarkedet. Investeringen blev primært anvendt til personale og indsatser overfor denne målgruppe.

Hvis man ser isoleret på tallene for kommunernes antal af borgere på kontanthjælp kan man se at investeringerne har haft en effekt. Begge kommuner har formået at nedbringe antallet af kontanthjælpsmodtagere betydeligt i årene efter investeringen. Begge kommuner har mere end halvt så mange kontanthjælpsmodtagere end før investeringerne. Svendborg har i samme periode ligeledes oplevet et stort fald i antallet af kontanthjælpsmodtagere i samme periode, men ikke på helt samme niveau. Der er en større andel af arbejdsstyrken i Svendborg, der modtager kontanthjælp end i de to andre kommuner.

Hvis man ser nærmere på det samlede antal borgere på offentlig forsørgelse er det dog et andet billede, der tegner sig.

De tre kommuner har stort set oplevet den samme udvikling i det samlede antal af ydelsesmodtagere. Det skyldes, at selv om de to kommuner har oplevet et fald i antallet af kontanthjælpsmodtagere, har de oplevet en stigning på andre forbundne ydelser, som f.eks. fleksjob og førtidspension. Det er en naturlig følge, at hvis man sætter massivt fokus på at afklare kontanthjælpsmodtagere, vil flere blive afklaret til andre ydelser.

Ifølge KL's nøgletalspublikation "Kend din Kommune" bruger Svendborg kommune årligt 30.182 kr. pr. indbygger (18-66-årig) til offentlig forsørgelse, Aabenraa bruge lidt mindre idet der her anvendes 29.769 kr. pr. indbygger, mens Hjørring, der har haft den største investeringsudgift bruger 33.920 kr. pr. indbygger. Investeringerne afspejler sig således ikke direkte i et fald i de offentlige udgifter.

I det nuværende regeringsgrundlag, er det anført at jobcentrene skal nedlægges og at der frem mod 2030 skal findes besparelser for tre mia. kr. på landsplan. På den baggrund står beskæftigelsesområdet i en usikker situation, der forventes at medføre markante ændringer i de kommende år.

Regeringen har nedsat en ekspertgruppe, der er kommet med anbefalinger til fremtidens beskæftigelsesindsats, og det er derfor uvist, hvordan beskæftigelsesområdet skal organiseres fremover. Der er lagt op til store besparelser på såvel lønninger og beskæftigelsesindsatser. Ekspertgruppen fremlagde juni 2024 deres anbefalinger, der nu er sendt i offentlig høring frem til den 15. september 2024. Først herefter starter de politiske forhandlinger.

På grund af ovennævnte usikkerheder om, hvordan beskæftigelsesområdet kommer til at blive organiseret i de kommende år, vurderes det ikke at være hensigtsmæssigt at planlægge større investeringer på beskæftigelsesområdet generelt på nuværende tidspunkt, men alene fokusere på investeringer i forhold til de unge, da det er her, der forventes den største langsigtede gevinst.

Investering på ungeområdet

Den fælles nationale udfordring på ungeområdet

Over de seneste årtier har der i Danmark været en markant stigning i antallet af unge, der gennemfører en uddannelse efter grundskolen. Samtidig har arbejdsmarkedet de seneste år været kendetegnet ved en høj beskæftigelse og en lav ledighed. Trods dette er der fortsat en gruppe af unge, der hverken er i beskæftigelse eller uddannelse, og som ikke har gennemført en ungdomsuddannelse.

I 2022 udgjorde denne gruppe ca. 43.000 unge mellem 15 og 24 år, svarende til omkring 6,4 pct. af alle unge i Danmark mellem 15 og 24 år¹.

På trods af højkonjunktur og nye nationalpolitiske tiltag og reformer er der ikke sket en væsentlig positiv udvikling i målgruppens kvantitet.

Denne samlede *restgruppe* af unge er ikke homogen, men indeholder en ganske betragtelig forskel i hvor tæt den enkelte er på uddannelsessystemet eller arbejdsmarkedet. Gruppen tæller således både unge i deltidsbeskæftigelse, til unge der modtager offentlig forsørgelse i form af uddannelseshjælp, og har gjort dette i flere år.

Senest i en rapport fra beskæftigelsesministeriet fremgår det bl.a. at 43 % af *restgruppen* har en psykiatrisk diagnose, 29 % har gået i specialtilbud, 15 % har været anbragt, 41 % har haft en mor på offentlig forsørgelse som 13-årig og 35 % har ikke aflagt afgangsprøver i dansk og matematik. Stående på dette grundlag ses der nationalt et større fokus på (og forståelse for) målgruppens indlejrede udfordringer og *særlige livserfaringer*, og behovet for at finde nye konstruktive løsninger på tværs af faglige skel og områder. Løsninger som både kan håndtere unge i den aktuelle restgruppe, men også løsninger som muliggør en styrket tidligere indsats, så de unges debut i restgruppen kan forebygges.

Det lokale afsæt

Svendborg Kommune er ikke foruden problematikken angående restgruppen. I oktober 2022 var 8 % af Svendborg Kommunes 15-24-årige en del af *restgruppen*, og generelt ligger Svendborg Kommune højere

**Børn Unge Kultur og Fritid
Familie Børn og Unge**
Familie Børn og Unge Stab
Centrumpladsen 7, 2. sal
5700 Svendborg

14. august 2024

¹ Status på arbejdsmarkedet; https://bm.dk/media/dlqlwita/status-paa-arbejdsmarkedet_digital.pdf Beskæftigelsesministeriet, 2024

end landsgennemsnittet når det kommer til unge uden for uddannelse og beskæftigelse².

Restgruppen er en sammensat gruppe med vidt forskellige udfordringer, og oftest udfordringer der er opstået over tid. Kigger man f.eks. på de 18- og 19-årige på uddannelseshjælp i Svendborg Kommune var der i primo februar 2024 i alt 81. Af disse kendes 51 fra Familieområdet med en socialsag.

Skal vi som kommune lykkes med en håndtering af såvel den aktuelle restgruppe, samt foregribe og forebygge yderligere tilgang, er det nødvendigt med en bredere omstilling af ungeområdet, hvor der prioriteres investeringer på tværs af både faglige og aldersmæssige skel, for den samlede KUI-målgruppe af 13-24-årige unge i Svendborg Kommune.

I forbindelse med budgetforliget for 2024 blev det besluttet, at der skulle være en opmærksomhed på tiltag, der kan reducere udgiftsvæksten på områder, hvor Svendborg har særlige udfordringer eller hvor et styrket fokus kan bidrage til færre udgifter i fremtiden.

Som led i udmøntning af denne aftale har Økonomiudvalget bedt fagområderne om forslag til hvordan der kan skabes muligheder for en tværgående politisk prioritering blandt andet ved hjælp af investeringsmodeller.

Processen indtil nu

På tværs af Socialafdelingen, Familie, Børn og Unge samt Borger og Arbejdsmarked har der, med afsæt i overstående, været nedsat en arbejdsgruppe på chefniveau, som konkret har set på muligheder for en nærmere formulering af en investeringscase. Arbejdsgruppen har ønsket at tage deres afsæt i ungeområdet, da dette er et område som de nævnte chefovråder alle har en væsentlig aktie i, og hvor gruppen allerede har initieret mikroprøvehandlinger til nye samarbejdsformer. Disse handlinger viser på positiv vis, at der er et behov for sådanne tiltag.

Det er samtidig vurderingen fra området, at et styrket fokus på netop ungeindsatsen vil kunne bidrage til færre udgifter på området i fremtiden ved at forebygge både unges debut på offentlig forsørgelse, men også ved bedre og hurtigere, at kunne hjælpe de unge videre, som er på offentlig forsørgelse.

Som led i arbejdsgruppens indledende afklaring af potentialer og interesser omkring et muligt investeringsprojekt på ungeområdet, har der været dialoger med forskellige investeringsfonde og andre

² I 2023 udgjorde Uddannelseshjælpsmodtagere 1,6 procent af arbejdsstyrken mod 1,0 på landsplan og 1,2 procent på Fyn.

kommuner. Der har været, og er fortsat, dialog med fonde, som alle har et særligt fokus på og viden om investeringer på ungeområdet.

Hertil har arbejdsgruppen hørt om måder hvorpå man arbejder med og har organiseret sin kommunale Ungeindsats i Esbjerg Kommune, og i Vejle Kommune.

I dialogen med de mulige investeringsfonde er det blevet klarlagt at en forudsætning for et sundt investeringsprojekt i høj grad vil være en tværgående politisk investering, da det vil sende et væsentligt signal om lokal prioritering og tro på egne initiativer, som modstykke til den investering og risiko de tager med deres kapital.

Potentialer for Kunstig Intelligens i Svendborg Kommune

*”Du har fortsat ansvaret, du er
ikke erstattet, du er forstærket”*

*Jan Damsgaard, Professor,
Institut for digitalisering, Copenhagen Business School*

Svendborg
Kommune

Budgetmappe 2024

Nærværende notat skitserer rammerne for kunstig Intelligens (AI) som digitalt redskab i Svendborg Kommune, status på ibrugtagning i kommunen samt forslag til prioritering for den videre ibrugtagning i kommunen.

Notatet er efterspurgt af Økonomiudvalget ifm. budgetprocessen for 2025.

AI er en nye teknologi, i rækken af teknologier, der giver mulighed for at nytænke, hvorledes kommunerne med arbejdskraftudfordringer løfter kerneopgaverne i fagområderne, samtidig med at borgernes og virksomhedernes forventninger til hvordan kommunen møder og samarbejder med dem digitalt stiger.

Der er en stor nysgerrighed på teknologiens muligheder i forhold til opgaveløsning og effektivisering. Der er pres på velfærd, økonomi, klima og rekruttering, som demografiudviklingen skaber, og her er øget brug af teknologi som kunstig intelligens og bedre brug af data en del af problem løsningen.

Potentialet forventes at være stort, men samtidig rummer teknologien udfordringer i forhold til at håndtere idriftsættelse, data, jura og etik.

Indholdsfortegnelse:

- Hvad er Kunstig Intelligens (AI)? s. 4
- Udfordringer ved brugen af AI s. 7
- Nationale AI Signaturprojekter s. 9
- Potentialer for AI i Svendborg Kommune s. 12
 - Allerede ibrugtagne AI s. 13
 - Generativ AI s. 14
 - AI Signaturprojekter s. 14
- Konklusion s. 15

I en tid hvor kunstig intelligens er i konstant udvikling, er det afgørende politisk at have et fælles udgangspunkt for en videre fremadskuende dialog så det er muligt at navigere i de uundgåelige strategiske valg omkring tilgangen til AI i egen kommune.

Med den modenhed AI har i kommunal kontekst – kan investeringerne for forretningen overstige værdien ved ibrugtagningen af teknologien.

Det er derfor afgørende politisk at vurdere den ønskede tilgang til AI implementering i egen kommune

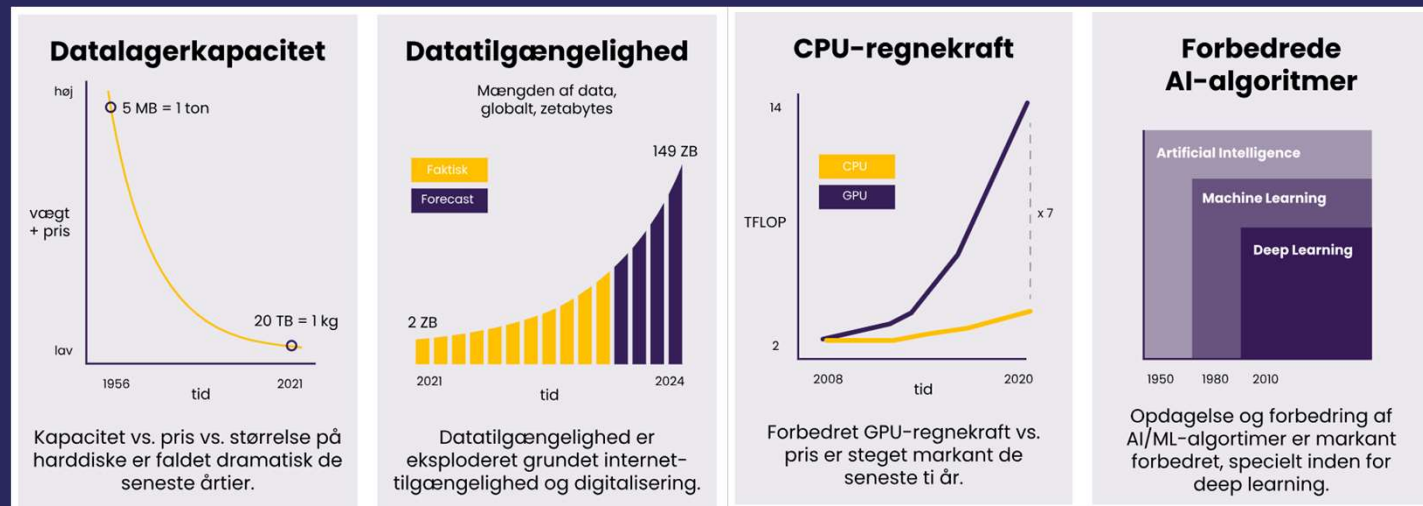

Hvad er Kunstig Intelligens (AI) ?

AI står for den engelske betegnelse Artificial Intelligens (på dansk Kunstig Intelligens).

Kunstig intelligens er systemer baseret på algoritmer - dvs. matematiske formler - der ved at analysere og finde mønstre i data kan identificere den mest hensigtsmæssige løsning. Langt de fleste systemer varetager specifikke opgaver på afgrænsede områder, fx til kontrol, forudsigelse og vejledning. Teknologien kan udformes til at tilpasse sin adfærd ved at observere, hvordan omgivelserne påvirkes af tidligere handlinger (Kilde: OECD og EU-kommissionen, 2018).

Det er først inden for de seneste år, at det er blevet muligt at realisere mange af mulighederne med kunstig intelligens, at de kan anvendes i en kommerciel sammenhæng. Der er primært fire årsager til dette skift i anvendeligheden:

AIDenmark.dk

Samlet set har det betydet, at AI-teknologier er blevet meget mere tilgængelige end for bare få år siden.

Generativ AI

De seneste års store opmærksomhed på chatbots som ChatGPT, Bard og Bing har gjort begrebet AI synonym med *generativ AI systemer*. Men generativ AI er blot "seneste skud på stammen" af AI.

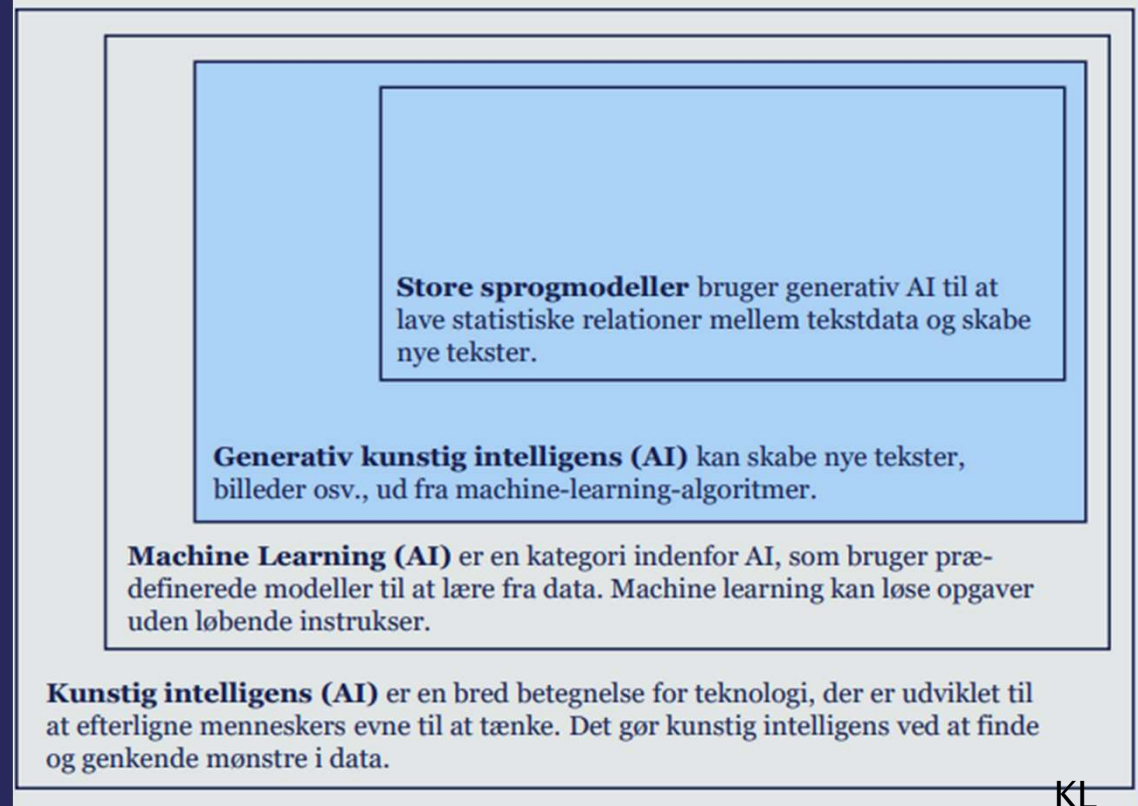
Hvad er generativ AI?

Generativ AI er en type af kunstig intelligens, der kan skabe nye tekster, billeder, lyd, videoer etc., som ingen har set før. Flere tjenester bruger generativ AI til at skabe nyt indhold. Fx kan Dall-E skabe nye billeder, og ChatGPT kan skabe nye tekster. Dette gøres ved at indtaste en 'prompt', hvor man giver modellen et input, som modellen reagerer på og bruger til at løse den opgave, man har bedt om.

Hvad er store sprogmodeller?

Store sprogmodeller er en særlig type af modeller inden for generativ AI. Sprogmodeller er trænet på store mængder af tekst, som gør, at de kan lave statistiske relationer mellem ord. Det gør, at sprogmodeller kan skabe ny tekst, opsummere en tekst, og bredt set reagere på det prompt, som man giver. Store sprogmodeller indgår fx i GPT-4, som er bag chatbotten, ChatGPT, og i PaLM2, som er bag chatbotten, Bard

Figur: Fra kunstig intelligens til generativ AI og store sprogmodeller

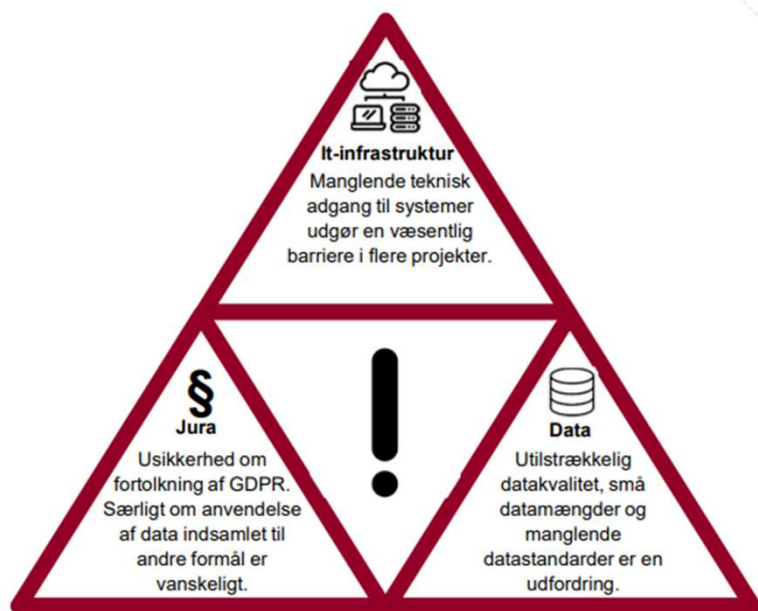

FÆLLES FOR ALLE TYPER AF AI

- **AI er baseret på sandsynlighedsmodeller**
 - AI-modellerne kan være mere eller mindre præcise, men de vil fejle af og til.
- **AI bygger på data, og AI er i høj grad automatisering**
 - AI bygger på systemintegration, datamanagement, datakvalitet og eksistensen af - eller adgang - til data.
- **AI er ikke et "Quick Fix"**
 - AI skal trænes. AI skal testes. AI skal sikres ift. legalitet, it-sikkerhed, etik, og driften skal overvåges og evalueres.
- **AI er – *indtil videre isoleret set* – udfordret på levering af værdi sammenholdt med behovet for investering - men giver altid læring!**
 - AI kræver et øko-system for data med et "tech" udviklings- og driftsmiljø, som man sjældent har før man starter: Nye mindset, nye kompetencer, nye samarbejder, nye investeringer!

AI påvirker alle processer og tjenesteydelser – om ikke i dag, så snart!

Udfordringer ved ibrugtagning af AI

Erfaringerne fra Regeringens, KLs og Danske Regioners AI-signaturprojekter peger på flere områder, der på tværs af AI-projekterne har været centrale for succesfuld implementering, men samtidig har udgjort en udfordring i offentlig kontekst. Udfordringsområderne kan genkendes fra øvrige IT-projekter – men særlig adgang til og anvendelse af data skiller sig ud som den væsentligste udfordring for AI-projekter. Det skiller sig ud på tre områder, hvilket omfatter **it-infrastruktur, dataområdet og jura**.

- **It-infrastruktur.** En betydelig udfordring, som lidt over halvdelen af projekterne har oplevet, omhandler **manglende teknisk adgang til data** i eksisterende systemer. Udfordringen kan fx skyldes, at systemet ikke er bygget til dataudtræk, eller at man skal betale en leverandør for adgang til egne data.
- **Jura.** Den største oplevede udfordring vedrører **usikkerhed om fortolkning af lovgivningen om brugen af AI**. GDPR-forordningen har været gældende siden d. 25/5-2018, og forordningen gælder i sagens natur også i forhold til AI-løsninger, men her suppleres den af EU AI Forordningen, en fælleseuropæisk reguleringsmekanisme. Forordningen skal sikre, at AI-løsninger respekterer europæiske værdier og regler. Det vil sige, at AI-løsninger skal være sikre, transparente, ikke-diskriminerende og bæredygtige.
- **Dataområdet.** Flere projekter oplever udfordringer med **utilstrækkelig datakvalitet, små datamængder og manglende datastandarder**. Det kan fx skyldes, at data er ustruktureret, eller at den enkelte myndighed ikke selv råder over tilstrækkelige mængder data inden for fagområdet. Fx kan navngivning af ensartet data variere fra afdeling til afdeling, hvilket medfører, at sammenstilling af data vanskeliggøres.

Yderligere tre udfordringsområder af særlig relevans i offentlig kontekst

AI-systemer skal være gennemsigtige, og deres beslutninger skal kunne forklares og retfærdiggøres for at opretholde borgernes tillid. Brugen af AI kan dog udgøre en udfordring for den enkelte medarbejder, da databehandlingen bliver så kompleks at medarbejderen reelt ikke kan forklare hvordan AI-systemet er nået frem til resultatet. AI-systemerne bliver en "Black box" for medarbejderne, de ikke kan redegøre for brugen af overfor borgerne.

Etik og Transparens

Der er behov for en række specifikke kompetencer og ressourcer, for at medarbejderne kan arbejde effektivt med AI. Teknisk set skal medarbejderne have grundlæggende IT-kendskab, forståelse for data anvendelse og forståelse for AI-teknologier som maskinlæring. Organisatorisk er det vigtigt decentralt med kompetencer inden for *projektledelse* til at planlægge og styre AI-projekter samt *forandringsledelse* for at kunne håndtere de nødvendige organisatoriske ændringer AI-projekter er *organisationsforandringsprojekter*, der, med AI systemernes nuværende modenhed, kræver en høj villighed for fejl – og det kræver en tydelige og nærværende ledelse. Samtidig kræver afprøvning af AI, en digital kreativitet, der endnu er uvant i kommunal kontekst.

Kompetence- udvikling

Som med alle nye digitale redskaber kan umodenheden af redskabet tidligt i udviklingsprocessen kræve større økonomiske og implementeringsmæssige ressourcer end den konkrete effektiviseringsgevinst ved ibrugtagningen af redskabet. For større kommuner kan der trods modenhedsudfordringerne tidligt høstes en volumenmæssig gevinst ved nogle redskaber, som ikke sammenligneligt kan høstes i mindre kommuner. Derfor er gevinsten ved alle AI-redskaber ikke ens for alle kommuner. For at kunne sikre fokus på de rette redskaber kræves ressourcer centralt og decentralt til at udforme en fyldestgørende for analyse af redskaberne, samt en ledelsesmæssig opbakning til "små og hurtige" afprøvninger, til vurdering af gevinsterne.

Økonomiske investeringer

AI Signaturprojekter

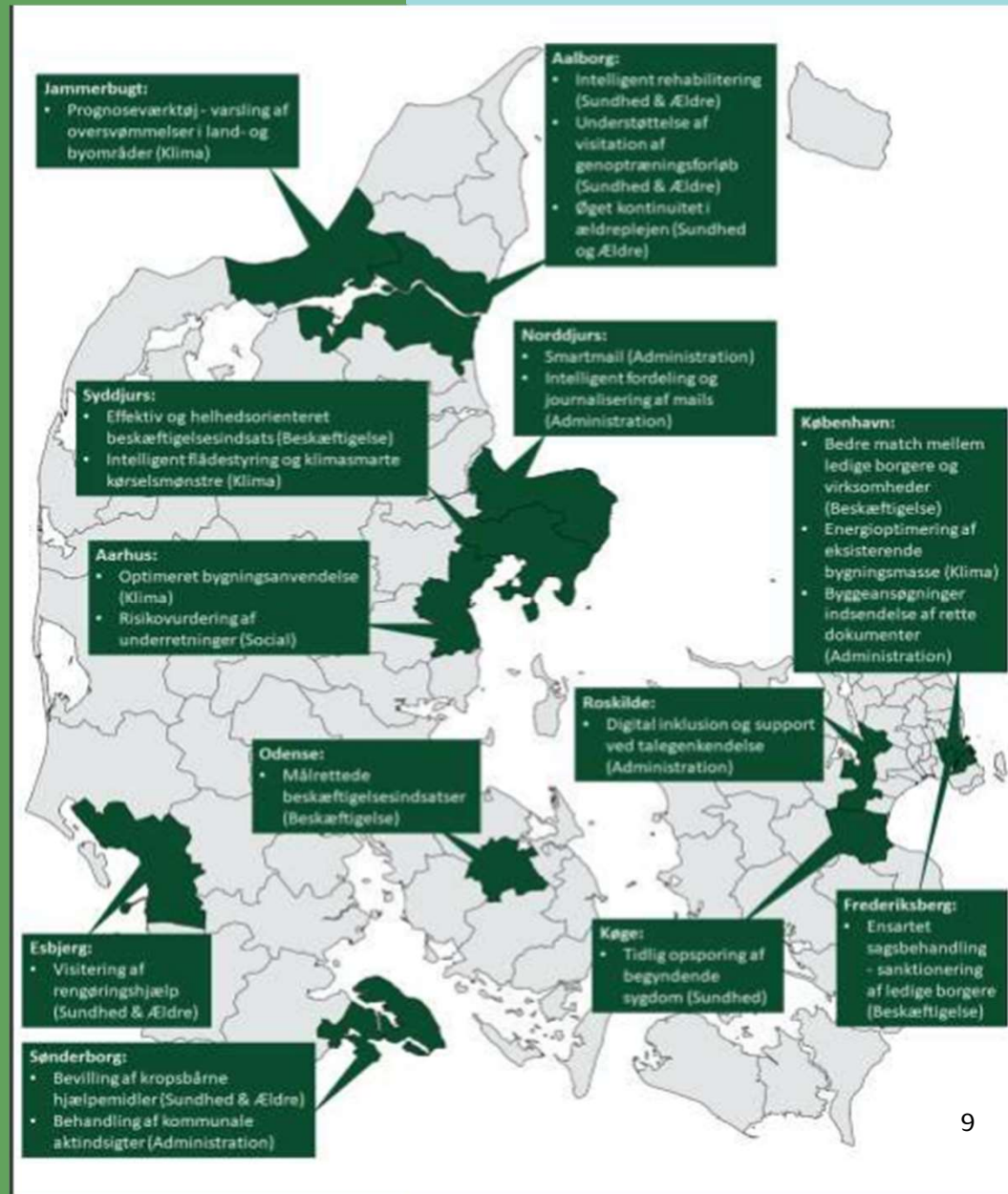
Regeringen, KL og Danske Regioner oprettede ved aftalen om kommunerne og regionernes økonomi for 2020 en investeringsfond, til støtte af afprøvning af nye teknologier i den offentlige sektor gennem signaturprojekter.

Investeringsfonden har frem til nu støttet i alt 40 signaturprojekter, der skal afprøve anvendelsen af kunstig intelligens i den offentlige sektor. De enkelte projekter er aftalt mellem regeringen, KL og Danske Regioner i forbindelse med de årlige økonomiaftaler. Fokus er på at udnytte de muligheder som kunstig intelligens giver, men samtidig også på at gøre os klogere på de begrænsninger og udfordringer, der er i forbindelse med anvendelsen.

AI-signaturprojekter afsluttes i år med en samlet evalueringsrapport som forventeligt udkommer i Q3 2024.

Kommunernes Landsforening har etableret et landkort over kommunale AI-projekter. KL ønsker med AI-landkortet at give et overblik over kommunale AI-løsninger. Både de løsninger som er i drift og ikke er i drift, da der kan være meget læring at hente i kommunernes erfaringer fra såvel vellykkede som mindre vellykkede AI-projekter. AI udgør en teknologi i så hastig udvikling at fælles afprøvninger og erfaringsdeling kommunerne imellem vil blive afgørende for at realisere gevinsterne af teknologien. Svendborg Kommune er med i "Det Fælles Fynske IT Samarbejde", hvor der er fokus på styrket samarbejde om kunstig intelligens.

KLs landkort rummer AI-signaturprojekterne og udvides løbende med øvrige kommunale AI-projekter.

Yderligere AI projekter

Offentlig/privat samarbejde:

Nogle af de større leverandører er meget nysgerrige på at udvikle AI løsninger ind i de centrale fagsystemmer kommunerne benytter. Flere kommuner prioriterer at afsætte ressourcer til at indgå i udviklings samarbejdet. Svendborg Kommune har deltaget i en afdækning af AI-ønsker ift. vores nuværende ESDH system. Mange af leverandørens fremlagte tanker ville resultere i effektivisering af arbejdsgange hos os – men deltagelse i og understøttelse af udviklingsarbejdet sammen med leverandøren vil kræve ressourcer af både centrale og decentrale enheder i Svendborg Kommune - ressourcer der ikke er allokeret på nuværende tidspunkt.

Egen udvikling:

De større kommuner har strategisk valgt at have centrale udviklingsafdelinger hvor teknikere udvikler digitale løsninger efterspurgt af organisationen. Dette har Svendborg Kommune ikke tidligere prioriteret. For at kunne udvikle AI-systemløsninger kræves komplekse tekniske færdigheder, som kan være vanskelige at rekruttere og fastholde. Med disse kompetencer i organisationen kan der smidigere udvikles skræddersyet løsninger til fagområdernes behov som samtidig passer ind i den lokale IT-arkitektur og tilpasset den lokale datakvalitet. Udbredelsen af egne AI-løsninger vil ske betydelig hurtigere end nu, men vil også generere en opgaveforskydning ift. drift og vedligehold af disse egne udviklede løsninger, samt centrale udgifter til tekniske komponenter til understøttelse af udviklingen.

KL fremhæver nedenstående to Signaturprojekter samt tre af de øvrige AI-projekter (også fremlagt på KØF 2024) som eksempler på succesfuld implementering af AI i kommunal kontekst.

To eksempler på afsluttede signaturprojekter der har opnået mærkbare gevinster, som andre myndigheder kan lade sig inspirere af

Intelligent fordeling og journalisering af mail kan give borgere hurtigere sagsbehandling

Norddjurs Kommune har i samarbejde med to andre kommuner udviklet og idriftsat en algoritme, der kan sortere den indgående digitale post. Kommunen har ved anvendelse af løsningen oplevet en reduktion i den tid, der bruges på fordeling af posten på cirka 66 pct. i forhold til tidligere. Løsningen understøtter derudover, at de rigtige medarbejdere modtager relevant post i første omgang, hvilket sikrer øget fortrolighed.

NB: Ved den nationale overgang til Næste Generation Digital Post i 2023 optimerede Svendborg Kommune på kontaktstrukturen for henvendelser fra borgere og øvrige samarbejdspartnere – samt den interne automatiske fordeling indkommen digital post. Fordelingen af post optimeres løbende af den interne netværk af medarbejdere med ansvar for digital post. Svendborg Kommune vurderer derfor allerede at have de nødvendige digitale redskaber til effektiv postfordeling.

Intelligent rehabilitering og målrettet tilbud til borgere

Aalborg Kommune har udviklet en prototype på et beslutningsstøtteværktøj til sagsbehandling af rehabiliteringsforløb blandt ældre borgere. Projektet viste, at den kunstige intelligens var i stand til at forudsige, om et træningsforløb i forbindelse med bevilling af et hjælpemiddel ville kunne gavne en borger. Der arbejdes nu på idriftsættelse af løsningen. En analyse har vist, at for hver time, den ældre borger træner, kan kommunen skære cirka 10 timers hjemmepleje årligt.

NB: Der afventes endnu konkrete erfaringer fra idriftsættelse

KUNSTIG INTELLIGENS (AI) MED DOKUMENTERET EFFEKT

Faxe Kommune: AI revolutionerer vedligeholdelsen af veje

Med billeder taget med mobiltelefon i forruden, kunstig intelligens og tilhørende dataplatform får vejmyndigheder en objektiv og effektiv løsning til at prioritere, koordinere og dokumentere det kort- og langsigtede vedligehold.

Vejene er blandt kommunens mest værdifulde aktiver. En gennemsnitlig kommune har for over en halv milliard i såkaldt vejkapital. Ved at kunne handle mere proaktivt, kan kommunen forlænge vejenes levetid og minimere trafikfarer. Hvor meget? Det er svært at kvantificere præcist, da det afhænger af, hvad kommunen ellers ville have gjort.

GEVINSTER

Med kunstig intelligens er det muligt at halvere omkostninger til vejkapitalvurderinger, som ved tredjeparter koster ca. 1 kr. pr. meter. Samtidig kan kommunen få foretaget registreringer hyppigere og med mere end dobbelt så mange kategorier; herunder udslidte vejovergange, skilte der er falmende, vejkanter der mangler grus, og meget mere, som ellers ikke er med. Hvor det menneskelige øje, kun kan holde øje med et vist antal objekter på samme tid, har en computer ikke samme begrænsning, og den mister heller ikke koncentrationen.

NB: Svendborg Kommune har valgt at udlisitere denne opgave – og har derfor ikke en sammenlignelig organisering til at kunne overføre potentialerne fra Faxe Kommune.

Aarhus Kommune: AI-understøttet optimering af anvendelsen af kommunale bygninger

Projektet skal reducere energi- og CO₂-forbrug i folkeskolerne ved at samle aktiviteter gennem intelligent lokaleallokering ved brug af bygningsdata, IoT-løsninger og kunstig intelligens. Afsættet har været folkeskoler i hhv. Syddjurs, Favrskov og Aarhus.

Resultaterne af den første version af platformen er lovende i forhold til reduktion af elforbruget. I den efterfølgende fase skal der også arbejdes med mere effektiv udnyttelse af kvadratmeter.

Potentialeberegningen for en opskaleret implementering af intelligent lokalestyring i alle danske folkeskoler viser et stort økonomisk besparelspotentiale på ca. 145 mio. kr. og en klimamæssig gevinst på ca. 7.000 tons CO₂.

NB: Svendborg Kommune benytter allerede IoT til måling af indeklima niveauer og bygningstilstande.

Gribskov Kommune: AI-drevet vagt og ruteplanlægning i ældreplejen og på sundhedsområdet

Der er en forventning om, at vagt- og ruteplanlægning er områder med et væsentligt potentiale for optimering. I Gribskov Kommune er man i gang med at implementere en AI-baseret løsning, som understøtter en mere effektiv vagt- og ruteplanlægning via datadrevne og strømlinede metoder.

Kommunen forventer blandt andet at få en mere sammenhængende og forudsigelig hverdag for både medarbejdere og borgere. Målet er, at få en mere omkostningseffektiv drift, hvor vikarbudgettet kan reduceres og leveringsgraden og borgerkontinuiteten øges.

Ved at anvende datadrevet og AI-baseret planlægning, forventer Gribskov Kommune at reducere plejeudgifter med 4 % i 2024 gennem optimering af medarbejderressourcer og mindre brug af vikarer. Denne tilgang forbedrer også kontinuiteten i hjemmeplejen og arbejdsmiljøet. Endelig opnås et bedre overblik og gennemsigtighed så planlægning løbende kan forbedres.

NB: Der afventes endnu konkrete erfaringer fra idriftsættelse

Potentialer for AI i Svendborg Kommune

Allerede ibrugtagne AI redskaber

Ibrugtagningen af AI har foregået i flere år end de seneste års fokus på generativ AI – og der findes derfor mange eksempler på ibrugtagning af teknologier i Svendborg Kommune, der indgår i den brede betegnelse af AI. Som redegjort for i Digitaliserings-temaet i Budgetmappen for 2024 (https://www.svendborg.dk/sites/default/files/PDF/samlet_seminarmapppe_den_19._september_2023_1.pdf) er teknologier som Internet of Things, virtuelle assistenter samt Robotic Process Optimization (RPA) allerede i brug i Svendborg Kommune.

Internet of Things (IoT) er fællesbetegnelsen for apparater som kan overføre data og som er forbundet til hinanden eller til internettet eller et andet digitalt netværk. Ofte er apparaterne installeret med sensorer, der registrerer lyd, lys, bevægelse, temperatur, kemiske stoffer mv.

I IoT indgår sensorer i skabelsen af et automatiseret og intelligent miljø, hvor bestemte målinger fra sensorerne viderekommunikeres og udløser en given handling.

Anvendelse i Svendborg Kommune: På baggrund af indsamlede data og målinger fra sensorer og apparater kan der opstilles skræddersyede og eventuelt automatiserede handlinger, som udløses når et givet kriterie er opfyldt. I Svendborg Kommunes anvendes dette til eks måling af indeklima niveauer og bygningstilstande (Miljø og Teknik), til at analysere på borgernes behov samt ifm.. automatiske faldsensorer der udløser en alarm, hvis en borger falder (Ældre- og socialområdet)

Virtuelle digitale assistenter (VDA) kendes i dag fra smartphones (fx Siri på iPhones), hvor de gennem en samtale kan løse alt fra simple til mere avancerede opgaver. VDA'er baserer sig på flere teknologier, så som tale- og stemmegenkendelse, tekst-til-tale og deep-learning for at kunne omsætte brugerens tale til et konkret ønske og efterfølgende handling.

Anvendelse i Svendborg Kommune: VDA'ers funktionalitet på dansk har tidligere været begrænset af deres evne til at forstå og tale dansk og begrænsninger til integrering af fagudtryk. Teknologiens modenhed er dog blevet betydelig større indenfor de sidste år. Et eksempel på dette er det digitale læse- og skrivestøtte-system AppWriter som i længere tid har været anvendt på skoleområdet til at understøtte børn/unge med dysleksi. Teknologien er nu så udviklet at den med succes har været afprøvet på Ældreområdet til at understøtte ansatte og ansøgere med læse-, skrive- eller sprogvanskeligheder.

RPA er en software, der udfører de samme handlinger som en medarbejder indenfor simple og rutineprægede arbejdsopgaver. Typisk vil fordelene være at sikre en ensartet og mere effektiv sagsbehandling, øget datakvalitet (ingen indtastningsfejl), bedre arbejdsmiljø i form af færre klik/bedre ergonomi og større sammenhæng mellem forskellige systemer. *Anvendelse i Svendborg Kommune:*

- Social, Sundhed og Beskæftigelse: "den mellemkommunale assistent" som supplement til mellemkommunale refusioner og automatisk indsamling af data fra mange fagsystemer til sikring af korrekt faktureringsgrundlag.
- Staben: egen udvikling af RPA smed HR-arbejdsproces for dagpengerefusion.
- Jobcentret: fakturabehandling på ydelser/aktivering egenudvikling af RPA.
- Automatisk fakturabehandling (Kaunt) er pt. opsat på Biblioteket og i Hjælpe-middelfdelingen. Fungerer via Machine Learning samt RPA.

I de større fagsystemer som Kommunernes Ydelsessystem, Kommunernes Sygedagpengesystem og Kommunernes Pensionssystem har KOMBIT fået integreret automatisering direkte ind i løsningens funktioner. Det giver en ensartet sagsbehandling på tværs af kommunerne, og sagsbehandlingstiden bliver minimeret for den enkelte sagsbehandler. I kommunen er også en udbredt anvendelse af de indbyggede robotløsninger i Outlook – til automatisk fordeling af digital post. Der er også interesse i yderligere automatiseringer tilknyttet specifikke fagsystemer – Nexus (Ældreområdet) og Nova Byg (Miljø og Teknik)

Generativ AI

Svendborg Kommune var som en af de første fynske kommuner klar med anbefalinger for medarbejdernes brug af ChatGPT, og har i 2023 afviklet en række kurser i brug af redskabet. Disse kurser er fortsat i 2024 da der var meget stor interesse for deltagelse.

Der har været undervist i ChatGPT 3.5, som er frit tilgængelig ved registrering med Google Gmail-, Microsoft Mail- eller anden e-mailkonto. I åbne AI redskaber er der ikke for brugeren sporbarhed ift. hvilke og hvordan data hentes og deles ved brug af redskabet.

Enkelte afdelinger har valgt at investere i en opdateret version af ChatGPT (ChatGPT 4), som er en mere udviklet og derfor mere effektiv version af redskabet, men som dog ikke tilføjer yderligere datasikkerhed.

CoPilot/ChatGPT

Microsoft har udviklet et redskab tilsvarende til ChatGPT - CoPilot (tidligere kaldet Bing Chat). CoPilot er en del af Microsofts suite af generative AI løsninger. CoPilot er tilgængeligt for alle via Edge-browseren og er, som ChatGPT, et åbent AI redskab.

Microsoft tilbyder udover det åbne redskab også en lukket version af CoPilot - *CoPilot with commercial protection*. Denne version af samtaleagenten gør det muligt at sikre at data benyttet i og genereret af redskabet af medarbejderne ikke deles mellem brugerne og heller ikke udenfor organisationen. Det gør det derfor muligt for brugerne i langt højere grad at udforske mulighederne for at benytte redskabet til at løfte deres kerneopgaver samtidig med at data er beskyttet og ikke deles uhensigtsmæssigt.

Svendborg Kommune benytter Microsoft 365 platformen med tilhørende applikationer. *CoPilot with commercial protection* kan dermed, uden yderligere omkostninger end konsulentbistand til nogle tekniske opsætninger, gøres tilgængelig for brugere med E3 licenser. Der er p.t. 2386 stk. E3 licenser i brug - svarende til alle medarbejdere med adgang til Office programmerne (Word, Excel, PowerPoint olign). Disse brugere repræsenterer det administrative lag i kommunen.

For at understøtte medarbejdernes lyst og mulighed for at benytte AI samtaleagenter yderligere i deres arbejde, samt højne datasikkerheden omkring medarbejdernes brug af sådanne AI redskaber, har Direktionen godkendt opsætning og aktivering af *CoPilot with commercial protection*

Afdækning af potentialer for AI i Office-programmerne

Som en del af Microsoft CoPilot suiteen tilbyder Microsoft redskabet *365 CoPilot*. *365 CoPilot* er en funktion indbygget i Microsoft Office-applikationer, der bruger kunstig intelligens til at øge kreativiteten og produktiviteten i Office-programmerne ved eks. at foreslå den bedste layout for brugerens PowerPoint-præsentation, de mest relevante data til en Excel-graf, forbedre grammatik, stavning, tegnsætning, stil, tone og klarhed i Word, eller det mest passende tid til et Outlook-møde.

Svendborg Kommune har i vid udstrækning implementeret Microsoft 365 platformen - i særdeleshed brugen af Office programmerne blandt de administrative medarbejdere. Der forventes derfor at være potentiale ved at tage *365 CoPilot* i brug – dog vil det kræve en større økonomisk investering i opgradering af licenser.

Mange kommuner har vist interesse i afprøvning af *365 CoPilot* men endnu er der ingen offentlige, herunder kommunale erfaringer med den. Svendborg Kommune afventer kommunale erfaringer før investering i *365 CoPilot*.

KLs AI Signaturprojekter samt andre kommunale tiltag med brug af AI

Svendborg Kommune har tradition for i høj grad at tage i anvendelse de teknologier, der af KL anbefales til at være modne til at bidrage til effektivisering i kommunal kontekst. Disse teknologier tages i brug i takt med at de decentrale dele af organisationen vurderer teknologierne relevante i eget fagområde.

En mere opsøgende tilgang til AI anvendelsen i fagområderne løftes i andre kommuner af en central AI-projektleder eller større AI/digitaliseringsenhed allokert til udviklingsinitiativer. Disse ressourcer indsamler aktivt på kommunens vegne erfaringer fra AI signaturprojekterne og andre tiltag i andre kommuner med brug af AI, og sikrer udbredelse til relevante fagområder.

En sådan central ressource vil i langt højere grad kunne være påvirkende i at sikre at fagområderne får kendskab til de nye teknologier samt understøttende i vurdering af potentialerne af teknologierne for det enkelte område.

Afdækning af AI-signaturprojekternes anvendelse i Svendborg Kommunes fagområder vil kræve ressourceafsættelse til en dedikeret ansættelse med fokus på erfaringsopsamling fra nuværende AI-signaturprojekter samt yderligere AI-projekter på KLs AI-landkort – og sparring med fagområderne om muligheder og eventuelle hindringer for anvendelse i eget område.

En sådan ansættelse vil yderligere kunne følge udviklingen i ibrugtagningen af AI i kommunalkontekst i de kommende år, samt bidrage til tilrettelæggelsen af den nødvendige kompetenceudvikling i fagområderne.

Kompetenceudvikling

Digitalisering har i flere år spillet en vigtig rolle ift. at bidrage til at nytænke opgaveløsningen og løse arbejdskraftudfordringerne. AI har potentiale til yderligere at bidrage til både at udgøre en del af en attraktiv ramme for tiltrækning og tilknytning - men kan også danne grundlag for bekymring og kompetenceudviklingsbehov blandt medarbejderne. Det er derfor afgørende med en afbalanceret tilgang, der tager hensyn til både teknologiske og menneskelige faktorer, for at opnå en succesfuld implementering af AI. Dette reflekteres i Svendborg Kommunes fokus på at understøtte udviklingen af den attraktive offentlige arbejdsplads – hvor nye teknologier som AI indgår som afgørende parametre i den nytænkende arbejdsplads' strategiske tilgang til håndtering af rekrutteringsudfordringerne (Den attraktive arbejdsplads, bilag 1). Ovenstående projektansættelse har fokus på afdækning af teknologiens anvendelighed i egen kommune med fokus på teknik og arbejdsgange sammen med fagområderne. Succesfuldt implementering kræver *også* de rette kompetencer hos både ledelsen og medarbejderne – og derfor et tæt samarbejde med HR-afdelingen i tilrettelæggelsen og understøttelsen af kompetenceudviklingen. En dedikeret AI ansættelse vil kunne bidrage ind i arbejdet med kompetenceudvikling, men vil ikke udgøre hele ressourcebehovet for at understøtte den nødvendige kompetenceudvikling.

Konklusion

Det strategiske afsæt for digitalisering i Svendborg Kommune har i mange år været at effektivisere arbejdsprocesser, forbedre servicekvaliteten og optimere ressourceanvendelsen. Målsætningen har været og er fortsat at implementere digitale løsninger, der reducerer manuelle opgaver, forenkler arbejdsgange og skaber bedre kommunikation og samarbejde både internt og med borgerne.

AI er en ny teknologi, i rækken af teknologier, der sammen med andre strategiske HR-tiltag giver mulighed for at nytænke, hvorledes kommunerne løfter kerneopgaverne i fagområderne, samtidig med at borgernes og virksomhedernes forventninger til hvordan kommunen møder og samarbejder med dem stiger.

Anvendelse af AI er på mange måder kendt i kommunal kontekst – men dog meget ukendt ift. generativ AI. Der er fortsat potentialer ved yderligere anvendelse af de kendte AI-teknologier – og der spås store potentialer i form af effektivisering af arbejdsgange samt transformation af kerneopgaven ved brug af generativ AI - men de danske kommunale erfaringer er endnu meget få og peger på, at der er betydelige ressourcemæssige omkostninger ved afprøvning og implementering af AI redskaberne. Dette skyldes både redskabernes endnu manglende modenhed samt kommunernes manglende parathed ift. de forudsætninger der kræves for at udnytte redskaberne – herunder fokus på datakvalitet -styring og - afgrænsning, indsigt i relevante arbejdsprocesser og kompetencer, forståelse af de juridiske rammer samt investering i det nødvendige tekniske fundament.

Udover ressourcebehovet peger erfaringerne fra AI projekterne på behovet for at inddrage nedenstående aspekter af ibrugtagningen af AI redskaberne med i overvejelserne om implementeringslysten.

Som tidligere nævnt er der de juridiske aspekter (*Må vi?*) samt de tekniske overvejelser (*Kan vi?*). I tillæg til disse er der de etiske overvejelser om redskabernes påvirkning på medarbejderne og samarbejdet med borgerne.

AI kan påvirke job-indhold og kan i yderste konsekvens føre til, at jobfunktioner bortfalder eller omlægges. Tilsvarende kan AI gøre den offentlige beslutningsproces uigennemsigtig for borgere og medarbejdere, og for nogle kan AI medføre, at den digitale eksklusion øges.

Omvendt kan AI i nogle situationer fremme muligheden for borgernes deltagelse i beslutningsprocesser og eksempelvis for forståelsen af indholdet i offentlig kommunikation.

I vurderingen af AI redskaberne er der derfor behov for en stillingtagen til påvirkningen af redskabet på medarbejdere og borgere – for at kunne svare på det etiske aspekt - *Bør vi?*

Disse overvejelser udgør tilsammen grundlaget for den strategiske beslutning

- *Vil vi?*

3 tilgange til AI

Valget af strategisk tilgang til AI har betydning for tiltrækning og udvikling af kompetencer til imødegåelse af arbejdskraftudfordringen, kapacitetsopbygning samt etablering af infrastruktur i kommunen.

Det er målet at nærværende notat kan udgøre et grundlag for en politisk stillingtagen til den ønskede tilgang for Svendborg Kommune til AI samt dertilhørende investering af ressourcer. Nedenfor skitseres opsummerende de tre tilgange til AI notatet giver anledning til at vurdere mellem:

Model 1 – Fast follower: Svendborg Kommune har tradition for i høj grad at tage i anvendelse de teknologier, der af KL anbefales til at være modne til at bidrage til effektivisering i kommunal kontekst. Disse teknologier tages i brug i takt med at de decentrale dele af organisationen vurderer teknologierne relevante i eget fagområde. Med nuværende ressourcer følges der, som hidtil, med i de kommende kommunale erfaringer med ibrugtagning af AI – både med udgangspunkt i de nationale erfaringsopsamlinger og netværk, men også med udgangspunkt i fagområdernes egen nysgerrighed og lyst til implementering på baggrund af viden og erfaringer fra faglige tværkommunale netværk.

Model 2 – Dedikeret AI ansættelse: Svendborg Kommune har igangsat en proaktiv tilgang til AI ved ibrugtagning af ChatGPT og Copilot with commercial protection – og kan opnå en endnu mere proaktiv tilgang til AI ved yderligere resourceafsættelse til en dedikeret AI ansættelse til afdækning af potentialer for AI i Office-programmerne samt potentialerne fra de nationale erfaringer (AI Signaturprojekterne samt øvrige AI projekter) i egne rammer. Dette er en tilgang der balancerer fokus på skalering af velafprøvede løsninger med afsøgning af nye muligheder, og fremmer nytænkning af kunstig intelligens ind i flest mulige områder af den kommunale opgaveløsning i Svendborg Kommune.

Model 3 – First Mover: Et højere ambitionsniveau vil afkræve yderligere ressourcer til at udvikle og drive uafprøvede AI-løsninger – og vil betyde en strategisk beslutning om at gå fra "fast followers" til at blive "first movers" på digitaliseringsområdet. Heri vil også indgå fastlæggelse af principper for anvendelsen af AI. Til sammenligning har de kommuner der har deltaget aktivt i Signaturprojekterne bidraget med egenfinansiering til projekterne både i form af økonomiske investeringer startende fra kr. 2. millioner samt egne medarbejder ressourcer hen over projektperioden. Større kommuner understøtter en central udviklingsafdeling til egen udvikling af nye digitale løsninger eller til i endnu højere grad at opsøge og deltage i offentlig/privat nyudvikling.

DEN ATTRAKTIVE ARBEJDSPLADS

*Af Claus Elmholdt, faglig direktør i LEAD,
og Christian Nyvang Qvick, partner i LEAD*

LEAD+
enter next level

22

25

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning.....	3
Den attraktive arbejdsplads.....	4
Løgmodellen – tiltrækning, tilknytning og tilpasning.....	5
Helhedsmodellen for den attraktive arbejdsplads.....	7
Modellen for den nytænkende arbejdsplads.....	14
Afrunding – lad dig inspirere af modellerne.....	16
Referencer.....	17

INDLEDNING

Vi står i en brydningstid, hvor medarbejdernes forventninger til den attraktive arbejdsplads forandrer sig. Samtidig viser en undersøgelse fra Kommunernes Landsforening, at der i 2030 vil mangle 90.000 personer på det danske arbejdsmarked (KL, 2022). Den kombination fører i sagens natur til øget konkurrence om at kunne tilbyde attraktive arbejdsforhold, der tiltrækker og sikrer fortsat tilknytning af kompetente medarbejdere.

I store dele af den offentlige sektor er problemerne med arbejdskraftudfordring allerede så massive, at vi om få år ikke længere kan levere på helt basale velfærdsydelse, medmindre vi gør noget radikalt anderledes.

Der er derfor et presserende behov for at gentænke vores offentlige arbejdspladser, så det bliver mere attraktivt for flere at bidrage – og nytænke, hvordan vi tilpasser vores organisationer til en fremtid med stigende forventninger til velfærd og færre personer til at levere velfærden.

For at kunne det må vi vide: Hvad karakteriserer den attraktive offentlige arbejdsplads, som formår at tiltrække og tilknytte kompetente medarbejdere, og som samtidig løbende evner at tilpasse organisationen til en fremtid med større forventninger og færre ressourcer? Det er grundspørgsmålet i denne e-bog.

E-bogen fungerer som forlæg for en egentlig bog om den attraktive arbejdsplads, som vi skriver på. Bogen udkommer i november 2024 på Hans Reitzels Forlag.

DEN ATTRAKTIVE ARBEJDSPLADS

Der er mange myter og halve sandheder om, hvilke tiltag der betyder noget, når offentlige organisationer ønsker at tiltrække og tilknytte medarbejdere og tilpasse sig til fremtiden. Vi har kigget nærmere på forskningslitteraturen og udviklet en helhedsmodel for den attraktive arbejdsplads på baggrund af metastudier (Uggerslev et al., 2012; Rubenstein et al., 2018; Hur & Abner 2022) og nye undersøgelser af tendenser inden for arbejdslivsforskningen (DJØF 2024; Breil-Hansen 2022; CSR 2017), som viser, hvilke faktorer der særligt har betydning for tiltrækning og tilknytning af medarbejdere. Vi har valgt kun at medtage faktorer, som den enkelte leder og organisation selv har mulighed for at påvirke. Det har vi gjort, fordi vi ønsker at give den enkelte leder og organisation en strategisk ramme for at arbejde målrettet med udvikling af den attraktive og nytænkende arbejdsplads.

Det rammeværk, der præsenteres i e-bogen, består af tre delmodeller. Den første kalder vi for *løgmodellen*. Den illustrerer tre samtidige måder at arbejde med ledelse af arbejdskraftudfordringen på. Den anden model kalder vi for *helhedsmodellen for den attraktive arbejdsplads*, fordi dens faktorer tydeliggør, hvad der særligt har betydning for medarbejderes lyst til at søge mod og forblive ansat i en organisation. Den tredje model kalder vi for *helhedsmodellen for den nytænkende arbejdsplads*, fordi den sætter fokus på greb, man kan arbejde med for at udvide arbejdsstyrken eller reducere behovet for arbejdskraft.

Den enkelte offentlige organisation kan bruge modellerne som en strategisk ramme, hvor de med afsæt i det procesværktøj, der er til højre for teksten her, vurderer nu-situationen ('Monitorering'), sætter udviklingsinitiativer i gang ('Zoom') og koordinerer på tværs ('Synkronisering'). Det kan helt konkret gøres, som Line Loldrup, der er fagchef for Handicap og Psykiatri i Ringkjøbing-Skjern Kommune, beskriver:

"Vi bruger helhedsmodellen for den attraktive arbejdsplads som et lederredskab i hverdagen. Alle mine 20 afdelingsledere har en plakate med modellen. Hver afdeling monitorerer deres styrker og forbedringspotentialer inden for de 15 faktorer og zoomer ind på centrale indsatser, som de arbejder med og synkroniserer på tværs, så de trækker i den samme strategiske retning. Hvert halve år følger vi op på, hvilke indsatser der har haft størst effekt, og drøfter, hvad vi skal fortsætte med, hvad vi skal gøre mere af, og hvad vi skal droppe. Det giver så meget mening." (Line Loldrup, fagchef for Handicap og Psykiatri, Ringkjøbing-Skjern Kommune).

Monitorering

Hvorfor: For at skabe styringsoverblik for strategisk udvikling af den attraktive arbejdsplads – hvor er vi i "rød, gul, grøn"?

Hvordan? Etabler en praksis for løbende tavlemøder omkring plakaten med helhedsmodellen, hvor faktorer vurderes dialogisk kvalitativt.

Zoom

Hvorfor: Fordi det er vigtigt at have blik for den systemiske helhed, når vi laver nålestik og zoomer ind på enkeltindsatser.

Hvordan? Brug helhedsmodellen som ramme til at reflektere over, hvad der hæmmer/fremmer enkeltindsatsernes virkning i et systemisk perspektiv.

Synkronisering

Hvorfor: For at skabe synkronisering af organisationens forskellige indsatser til styrkelse af den attraktive arbejdsplads.

Hvordan? Brug helhedsmodellen som afsæt for at sikre synkronisering af indsatser, så de trækker i samme strategiske retning.

LØGMODELLEN – TILTRÆKNING, TILKNYTNING OG TILPASNING

Det sprog, vi bruger, er magtfuldt, fordi det er med til at forme vores tanker og handlinger. Når vi ændrer sproget, så ændrer vi også måden, der bliver tænkt og handlet på. I forlængelse af den pointe mener vi, at det er mere hensigtsmæssigt at tale om *tiltrækning* end om *rekruttering* og *tilknytning* snarere end *fastholdelse*. Den linse, der ligger i ordene 'tiltrækning' og 'tilknytning', zoomer nemlig ind på andre muligheder og løsninger, end dem, der gemmer sig i 'rekruttering' og 'fastholdelse'.

"Hvad er det første, du tænker på, når du hører ordet fastholdelse?" Det spørgsmål har vi stillet til mange foredrag – og svarene har været vidt forskellige. En psykiater svarede 'bæltefiksering' og 'spændetrøjer'. En advokat svarede 'konkurrence- og kundeklausuler'. En politibetjent svarede 'benlås'.

Et ordbogsopslag definerer 'fastholdelse' som det at sikre, at noget bliver på sin plads og ikke bevæges, ændres eller flyttes. Det emmer af modvilje, og i en organisatorisk kontekst lægger ordet op til, at ledere skal fokusere på, hvordan de kan "holde fast" på medarbejderne. I stedet for fx at stille spørgsmålet: Hvordan skaber vi en attraktiv arbejdsplads, hvor medarbejderne har lyst til at blive? Ordet 'fastholdelse' afspejler dermed en uheldig sprogbrug, som mange ledere dagligt benytter uden at tænke nærmere over de tilhørende konnotationer. Ordet 'rekruttering' er associeret med hævning, udvælgelse og selektion og fører hurtigt tankerne i retning af en arbejdsgivervurderende 'duer/duer-ikke'-logik. Tænk blot på, hvordan ordet *rekrut* også er det ord, der bliver anvendt om en *værnepligtig* menig, der er blevet *vurderet* egnet til session.

Der er brug for at gentænke, hvad det vil sige at skabe en attraktiv arbejdsplads, og det kan med fordel begynde med et sprogligt opgør med begreber, som kobler sig til en dehumaniseret industrisamfundslogik. De bagvedliggende strukturelle problemer med mangel på medarbejdere løser vi naturligvis ikke ved at massere sproget. Men et sprogligt skifte kan medføre, at vi får øje på nye løsninger. Mange af de ledelsesbegreber, vi benytter i dag, trækker tråde tilbage til industrisamfundet, og det er uheldigt, for det er med til at bevare en forældet tilgang til organisering og ledelse.

Lad os bygge videre på argumentationen. Hvis vi i stedet for 'fastholdelse' begynder at tale om 'tilknytning', så vender vi grundlæggende den gængse tilgang på hovedet og kigger fra et andet perspektiv. Snarere end at tage afsæt i organisationens behov, så fokuserer vi på medarbejderne og stiller spørgsmål som: Hvad er medarbejdernes ønsker og behov? Og hvordan kan vi sammen skabe rammerne for en attraktiv arbejdsplads, hvor flere har lyst til og mulighed for at bidrage?

Det at føle sig tilknyttet handler ikke så meget om juridiske bindinger i en ansættelseskontrakt, men mere om psykologisk følelsesmæssige bånd af identitet og tilhør til arbejdspladsen, kollegaerne og meningsfulde arbejdsopgaver. Dermed udfordres også den binære logik om, at man enten er ansat, eller også er man ikke ansat. Ordet indbyder til at tænke i mere fleksible former for tilknytning i et livscyklus-perspektiv, hvor man kan skrue op og ned for ansættelsesgraden afhængigt af, hvad der passer ind i den aktuelle livsfase. Vi får ligeledes øjnene op for, at man ikke behøver at være formelt ansat på fuld tid for at være følelsesmæssigt tilknyttet til arbejdspladsen.

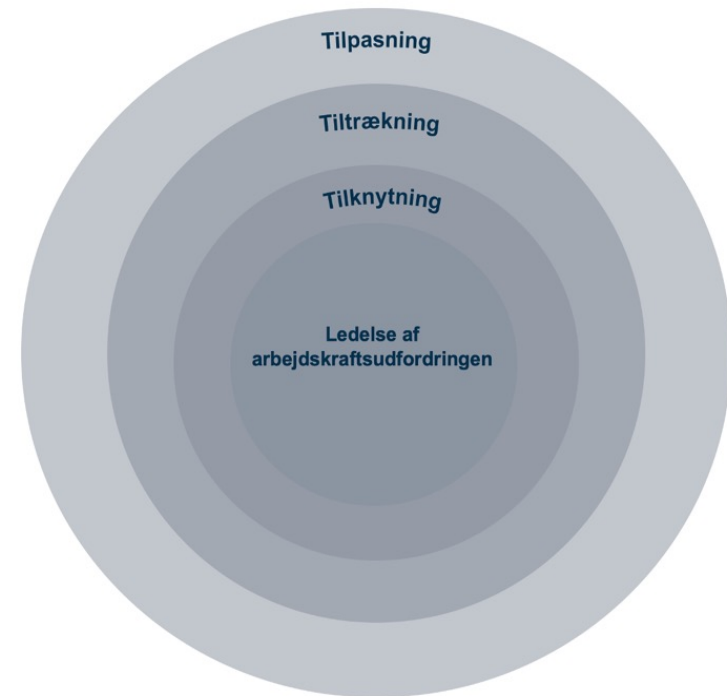
Det giver igen anledning til spørgsmål som: Hvordan kan vi pleje fortsat tilknytning til tidligere ansatte og gøre dem til ambassadører for arbejdspladsen og øge andelen af 'boomerang-ansatte'? (forstået som medarbejdere, der forlader organisationen, men på et senere tidspunkt vender tilbage). Her bliver de centrale spørgsmål: Hvordan kan vi understøtte den enkelte i at komme godt videre? Og hvordan får vi taget en god afsked med medarbejdere, så det ikke bliver et 'farvel', men et 'på gensyn'?

Det er med denne argumentationsrække, at vi har valgt at droppe de klassiske begreber 'rekruttering' og 'fastholdelse' og i stedet taler om 'tiltrækning' og 'tilknytning' som de første to lag i løgmodellen. Det handler om, hvad der karakteriserer den attraktive arbejdsplads, som kompetente mennesker søger henimod og ønsker at knytte sig til.

Det tredje lag i løgmodellen handler om tilpasning af organisationens arbejdsgange og arbejdsprocesser og er udfoldet i helhedsmodellen for den nytænkende arbejdsplads. Modellen identificerer 10 greb, man kan arbejde med for at udvide arbejdsstyrken eller reducere behovet for arbejdskraft.

Løgmodellen: Løgmodellens tre ringe af tiltrækning, tilknytning og tilpasning peger på tre samtidige måder at arbejde med ledelse af arbejdskraftudfordringen, som lægger sig udenpå hinanden.

- **Tilknytning:** Hvad kan vi gøre for at eksisterende ansatte knytter sig til vores organisation og ønsker at blive?
- **Tiltrækning:** Hvad kan vi gøre for at tiltrække nye ansatte, der aktivt vælger vores organisation til?
- **Tilpasning:** Hvad kan vi gøre for at udvide arbejdsstyrken eller reducere behovet for arbejdskraft?

HELHEDSMODELLEN FOR DEN ATTRAKTIVE ARBEJDSPLADS

På baggrund af den argumentation, der ligger i løgmodellen, har vi udviklet helhedsmodellen for den attraktive arbejdsplads, som kombinerer en række af de vigtigste faktorer, der har betydning for medarbejderes lyst til at søge mod og forblive ansat i en organisation.

Der er flere forklaringer på, hvorfor modellen ser ud, som den gør.

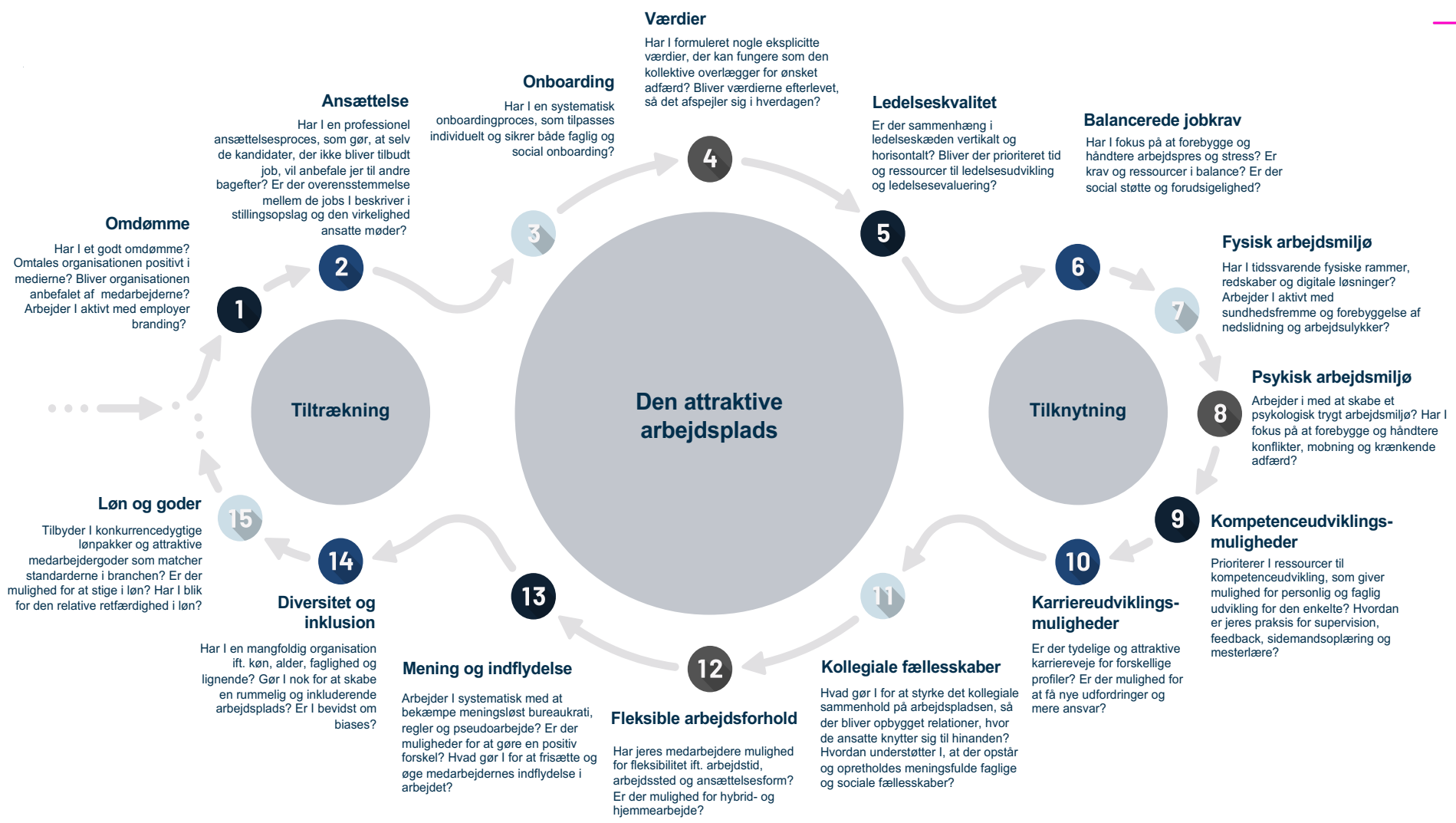
For det første mener vi ikke, at det giver mening at arbejde isoleret med enten at tiltrække eller tilknytte medarbejdere. Det er en ledelsesmæssig både-og-opgave. Det nytter ikke at fokusere på tiltrækning af medarbejdere uden samtidig at interessere sig for, hvordan man sikrer, at de finder sig godt til rette i jobbet og knytter sig til arbejdspladsen. Hvis organisationen udelukkende fokuserer på at tiltrække medarbejdere, fx gennem employer branding-kampagner, men ikke på samme tid interesserer sig for at skabe en arbejdsplads, hvor medarbejderne har lyst til at forblive tilknyttet, så risikerer man at skabe en 'hul i spanden'-effekt.

Et eksempel på sådan en effekt har man set i Forsvarets employer branding-kampagner målrettet kvinder. Kampagnerne har haft stor effekt på optaget af værnepligtige kvinder, som er øget fra ganske få procent til 28 procent. Den markante stigning sker, på trods af at kvinder ikke har tvunget værnepligt i Danmark. Imidlertid udmønter tiltrækningen af flere kvinder til Forsvaret sig ikke i varig tilknytning, når man ser på tallene for, hvor mange kvinder der efter aftjent værnepligt ansøger om en fast kontrakt i Forsvaret. Her falder andelen af kvinder til 8 procent, hvilket tyder på, at der er en 'hul i spanden'-effekt på spil. Interne undersøgelser peger på, at det blandt andet skyldes udstyr der ikke fås i

kvindestørrelser og sexistiske bemærkninger som en del af den hverdag, de kvindelige værnepligtige kvinder møder. Employer branding-kampagnernes billede af virkeligheden i Forsvaret lever altså ikke op til deres forventninger til en attraktiv arbejdsplads. Dette til trods for, at opgaverne kan være nok så spændende og meningsfulde. I det konkrete tilfælde ville 'hul i spanden'-effekten altså kunne undgås, hvis der var et kombineret fokus på *både* at tiltrække kvinder via målrettede employer branding-kampagner og samtidigt tilknytte dem ved at sikre, at organisationen materielt og kulturelt er 'gearet' til at tilknytte kvinder såvel som mænd.

For det andet viser vores gennemgang af forskningslitteraturen, at flere af de samme faktorer både påvirker, om medarbejdere søger mod en organisation, og om de ønsker at blive der. Det gælder fx organisationens omdømme, lønnen, karriereudviklingsmuligheder og i hvilken grad medarbejderne kan identificere sig med organisationens værdier. Derfor giver det god mening med en helhedsmodel, som fremhæver sammenhæng og det indbyrdes samspil mellem de enkelte faktorer. Det er ikke tilstrækkeligt at fokusere på faktorerne enkeltvis. Vi må netop ofte have blik for de akkumulerede effekter af samspil på kryds og tværs mellem faktorer. Som eksempel er det utilstrækkeligt at koncentrere sig om fleksible arbejdstider og god løn, hvis det psykiske arbejdsmiljø eller organisationens omdømme halter.

Helhedsmodellen sætter derfor 15 forskningsbaserede enkeltfaktorer ind i et livscyklusperspektiv, som skærper blikket for sammenhængen mellem faktorer, der både før, under og efter en ansættelse kendetegner den attraktive arbejdsplads. Modellens fordel er dermed, at den giver et samlet overblik over de faktorer, som ledere bør have opmærksomhed på, når de skal lykkes med at skabe den attraktive arbejdsplads. Deraf navnet *helhedsmodellen* for den attraktive arbejdsplads.

Omdømme

Handler om, i hvilken grad medarbejderne og omverdenen opfatter organisationen som en attraktiv arbejdsplads. Et godt omdømme udvikles og fastholdes eller forsvinder og visner over tid – og påvirkes af adskillige faktorer fra helhedsmodellen.

Centrale spørgsmål for at afdække, om I har et godt omdømme, er:

- Omtales organisationen positivt af borgere og medier?
- Bliver organisationen anbefalet af medarbejderne?
- Arbejder I aktivt med employer branding?

Ansættelse

Handler om den samlede ansættelsesproces fra afdækning af behov over tiltrækning af kandidater til forventningsafstemning og udvælgelse af de rette ansøgere til jobbet. Centrale spørgsmål for at afdække, om I har gode ansættelsesprocesser, er:

- Har I en professionel ansættelsesproces, som gør, at selv de kandidater, der ikke bliver tilbudt job, vil anbefale jer til andre bagefter?
- Er der overensstemmelse mellem de job, I beskriver i stillingsopslag, og den virkelighed, de nyansatte møder?
- Har I en systematisk og velbeskrevet drejebog for den gode ansættelsesproces?

Onboarding

Handler om den proces, der understøtter, at nye medarbejdere bliver godt integreret i organisationen, både i relation til faglige opgaver, administrative rutiner og kollegafællesskabet.

Centrale spørgsmål for at afdække, om I har gode onboardingprocesser, er:

- Har I en systematisk onboardingproces, som tilpasses individuelt og sikrer både faglig og social onboarding?
- Har I en onboarding-praksis, der er forankret i de lokale kollegafællesskaber?
- Har I en kultur, der er åben og imødekommende over for nytilkomne?

Værdier

Handler om de værdier, I forpligter jer på at efterleve i det daglige organisatoriske arbejde.

Centrale spørgsmål for at afdække, om I har eksplicitte værdier, der afspejles i kulturen, er:

- Har I formuleret eksplicitte værdier, der kan fungere som en kollektiv overlægger for ønskværdig adfærd?
- Bliver værdierne efterlevet, så det afspejler sig i kulturen?
- Anvender I værdierne aktivt i diverse HR-praksisser (MUS, stillingsopslag, onboarding), så det bliver anledninger til at tale om værdiernes betydning i praksis?

Ledelseskvalitet

Handler om at udvikle en bæredygtig tilgang til ledelse. Med bæredygtig mener vi i denne sammenhæng en tilgang til ledelse, som ikke blot har fokus på at få arbejdet udført, men også sikrer, at medarbejderne trives og har lyst til at forblive tilknyttet arbejdspladsen.

Centrale spørgsmål for at afdække, om I har god ledelseskvalitet, er:

- Er der sammenhæng i ledelseskæden vertikalt og horisontalt?
- Bliver der sat en tydelig retning for god ledelsesadfærd, og bliver dårlig ledelsesadfærd påtalt og håndteret?
- Prioriterer I tid og ressourcer til ledelsesudvikling og ledelsevaluering?

Balancerede jobkrav

Handler om, i hvilken udstrækning der er balance mellem jobkrav og jobressourcer. Når der er oplevet balance mellem jobkrav og jobressourcer, øges sandsynligheden for, at medarbejderne trives, præsterer og ønsker at forblive knyttet til arbejdspladsen (Bakker et al., 2014).

Centrale spørgsmål for at afdække, om I har balancerede jobkrav, er:

- Har I fokus på at forebygge og håndtere arbejdspress og stress?
- Er jobkrav og jobressourcer i balance?
- Er der social støtte fra ledere til at sætte grænser og sige fra?
- Er der forudsigelighed i arbejdskrav og arbejdsressourcer?

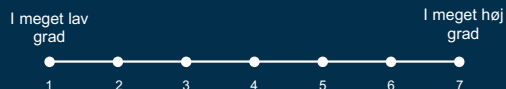

Fysisk arbejdsmiljø

Det fysiske arbejdsmiljø er de omgivelser og redskaber, I har til rådighed på arbejdspladsen. Det drejer sig selvfølgelig om at forebygge arbejdsulykker og arbejde med sundhedsfremme, men også om at sikre attraktive fysiske rammer og redskaber for medarbejdernes udførelse af arbejdet.

Centrale spørgsmål for at afdække, om I har et attraktivt fysisk arbejdsmiljø, er:

- Har I attraktive fysiske rammer for udførelsen af arbejdet?
- Har I tidssvarende fysiske og digitale arbejdsredskaber?
- Arbejder I aktivt med fysisk sundhedsfremme og forebyggelse af nedslidning og arbejdsulykker?

Psyisk arbejdsmiljø

Handler om psykologiske og sociale forhold på arbejdspladsen, som påvirker medarbejdernes fysiske og psykiske helbred positivt og negativt. Det handler selvsagt om at forebygge mobning og krænkende adfærd, men også på at skabe et psykologisk trygt arbejdsmiljø, hvor man ikke bliver straffet eller ydmyget, hvis man taler om fejl, tvivl, problemer, idéer eller stiller spørgsmål (Edmondson, 2019).

Centrale spørgsmål for at afdække, om I har et godt psykisk arbejdsmiljø, er:

- Arbejder I aktivt med at skabe et psykologisk trygt arbejdsmiljø?
- Har I fokus på at forebygge og håndtere konflikter, mobning og krænkende adfærd?
- Viser jeres seneste APV-måling, at I har et godt psykisk arbejdsmiljø?

Kompetenceudviklingsmuligheder

Handler om muligheder for at lære nyt og blive bedre til sit job. Kompetenceudvikling er alle aktiviteter, som udvikler den enkelte medarbejders viden, kvalifikationer og kompetencer i forhold til aktuelle og kommende udfordringer. Det er mere og andet end det at deltage på kurser; det handler også i høj grad om at skabe udviklingsmuligheder i hverdagen.

Centrale spørgsmål for at afdække, om I har gode kompetenceudviklingsmuligheder er:

- Er der fokus på faglig og personlig udvikling i jobbet for alle?
- Prioriterer I ressourcer til kompetenceudvikling?
- Har I en fast praksis for supervision, feedback, sidemandsoplæring og mesterlære?

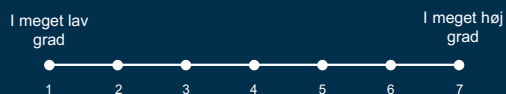

Karriereudviklingsmuligheder

Handler om, hvorvidt der er synlige karriereveje for forskellige medarbejdertyper, som gør det muligt for den enkelte at se udviklingsmuligheder for sig selv i organisationen. Karriereveje kan både være opadgående i et organisatorisk hierarki og horisontale karriereveje, som åbner for nye opgaver, faglige ansvarsområder eller jobrotation på kryds og tværs i organisationen.

Centrale spørgsmål for at afdække, om I har gode karriereudviklingsmuligheder, er:

- Er der tydelige og attraktive karriereveje for forskellige profiler?
- Er der mulighed for, at alle kan få nye udfordringer og mere ansvar?
- Er der gode udviklingsmuligheder både horisontalt og vertikalt?

Kollegiale fællesskaber

Et stærkt kollegialt arbejdsfællesskab fremmer sandsynligheden for, at medarbejdernes trives og ønsker at forblive tilknyttet arbejdspladsen. I et stærkt kollegialt arbejdsfællesskab knytter medarbejderne sociale og følelsesmæssige bånd til hinanden og arbejdspladsen.

Centrale spørgsmål for at afdække, om I har gode kollegiale fællesskaber, er:

- Arbejder I aktivt med at styrke det kollegiale sammenhold på arbejdspladsen, så der bliver opbygget relationer, hvor de ansatte knytter sig til hinanden?
- Er der opbygget en stærk 'vi-kultur' i hele organisationen?
- Understøtter I, at der opstår og opretholdes meningsfulde faglige og sociale fællesskaber?

Fleksible arbejdsforhold

Handler om, at man giver plads til individuelle ønsker om fleksible arbejdsforhold. Ikke kun forstået som hjemmearbejde og 4-dages arbejdsuge, men også som indflydelse på tilrettelæggelse af arbejdet, vagtplanlægning, mødetider, ferie osv.

Medarbejderne har en stærk øget forventning om fleksible arbejdsforhold (Breil-Hansen 2022).

Centrale spørgsmål for at afdække, om I har fleksible arbejdsforhold, er:

- Har jeres medarbejdere mulighed for individuel fleksibilitet i forhold til arbejdstid, arbejdssted og ansættelsesform?
- Er der mulighed for hybrid- og hjemmearbejde?
- Lykkes I med at balancere individuelle behov for fleksibilitet med arbejdsfællesskabets behov?

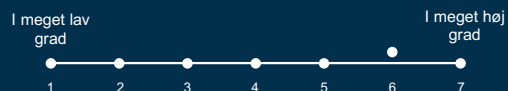

Mening og indflydelse

Handler om at skabe job, hvor mennesker oplever, at det, de gør, har betydning og skaber værdi for andre. *Mening* drejer sig om oplevelsen af at kunne se, hvad man bidrager til i en større sammenhæng, mens *indflydelse* peger på oplevelsen af at kunne påvirke noget i en positiv retning.

Centrale spørgsmål for at afdække, om I har gode muligheder for mening og indflydelse, er:

- Arbejder I systematisk med at bekæmpe unødvendige regler, bureaukrati og pseudoarbejde?
- Er der mulighed for at gøre en positiv forskel i alle job?
- Arbejder I aktivt med at frisætte og øge medarbejdernes indflydelse i arbejdet?

Diversitet og inklusion

Diversitet handler om, i hvilken grad forskellighed i form af f.eks. køn, alder og religiøs, etnisk, kulturel og faglig baggrund er repræsenteret i organisationen. Inklusion er de handlinger, der skal medvirke til at skabe et arbejdsmiljø, hvor alle føler sig værdsat, respekteret og inddraget i fællesskabet (Zheng 2023).

Centrale spørgsmål for at afdække, om I har god diversitet og inklusion, er:

- Har I en mangfoldig organisation ift. køn, alder, kulturel baggrund, faglighed osv.?
- Gør I nok for at skabe en rummelig og inkluderende arbejdsplads?
- Arbejder I aktivt med at skabe bevidsthed om bias i organisationen?

Løn og goder

Løn og goder handler om de klassiske økonomiske incitamentter for tiltrækning og tilknytning som løntillæg, fri bil, telefon, bonusser, frokostordninger, fitness mm. De traditionelle økonomiske og materiale goder kan ikke stå alene, men de kan heller ikke udelades.

Centrale spørgsmål for at afdække, om I har attraktive muligheder for løn og goder, er:

- Tilbyder I konkurrencedygtige lønpakker og attraktive medarbejdergoder, som matcher standarderne i branchen?
- Er der mulighed for at stige i løn?
- Har styr på den relative retfærdighed i løn?

MODELLEN FOR DEN NYTÆNKENDE ARBEJDSPLADS

En kritik, man med rette kan rejse, hvis man arbejder for ensidigt med helhedsmodellen for den attraktive arbejdsplads, kan indfanges med dette billede: "Bedre fiskegrej giver ikke flere fisk i søen". Eller sagt med andre ord: Der er en stor risiko for, at vi skaber et nulsumsspil, hvis alle blot fokuserer på at skabe mere attraktive arbejdspladser, hvor de, der i udgangspunktet har de bedste strukturelle forudsætninger, ender med at vinde kampen om kompetente medarbejdere. Det vil i sidste ende blot bidrage til øget ulighed i samfundet.

Derudover er det en relevant betragtning, at den demografiske arbejdskraftudfordring er så omfattende, at der er brug for, at alle offentlige organisationer i tillæg til arbejdet med den attraktive arbejdsplads beskæftiger sig systematisk med at ændre på forudsætningerne for problemet. Med det mener vi, at de tilpasser organisationen til en fremtid med færre ressourcer og stigende forventninger med henblik på at øge organisationens samlede arbejdsstyrke eller reducere behovet for menneskelig arbejdskraft. Dette er netop fokus for modellen for den *nytænkende* arbejdsplads. Modellen er i mindre grad inspireret af forskning, men beror i stedet på rapporter, undersøgelser og dokumenterede praksiserfaringer med nyskabende og innovative løsninger på arbejdskraftudfordringen i den offentlige sektor. Hvordan man kan gøre det, giver vi nogle mere konkrete eksempler på i modellen for den nytænkende arbejdsplads, som identificerer 10 områder at udforske, der alle rummer praksis-dokumenteret potentiale for at udvide arbejdsstyrken eller reducere behovet for arbejdskraft.

De 10 områder med praksis-dokumenteret potentiale at udforske er:

- **Udenlandske medarbejdere:** Har I igangsat indsatser for at tiltrække udenlandske medarbejdere?
- **Seniorer:** Har I igangsat indsatser for at gøre det attraktivt for seniorer at forlænge deres tid på arbejdsmarkedet?
- **Opgaveglidning:** Har I igangsat indsatser for at få ufaglærte jobelementer adskilt fra faglærte medarbejders jobportefølje og dermed frigøre tid til det særligt fagprofessionelle arbejde?
- **Fra deltid til fuldtid eller +fuldtid:** Har I igangsat indsatser for at gøre det attraktivt at gå fra deltid til fuldtid eller +fuldtid?
- **Sygefravær:** Har I igangsat indsatser for at reducere sygefraværet?
- **Samskabelse:** Har I igangsat indsatser for at mobilisere det aktive medborgerskab, hvor borgere, pårørende og civilsamfund bliver medproducenter af velfærd?
- **Optimering og prioritering:** Har I igangsat indsatser, der bidrager til, at I løbende optimerer og prioriterer ressourcerne med henblik på at skabe mere velfærd for mindre?
- **Kunstig intelligens:** Har I igangsat indsatser for at øge brugen af arbejdskraftsbesparende kunstig intelligens?
- **Selvbetjening:** Har I igangsat indsatser for at understøtte borgere i at anvende selvbetjeningsløsninger, hvor serviceydelser kan leveres uden kontakt med ansatte?
- **Nye teknologier:** Har I igangsat indsatser for at øge brugen af arbejdskraftsbesparende nye teknologier?

AFRUNDING – LAD DIG INSPIRERE AF MODELLERNE

Vi har i denne e-bog besvaret spørgsmålet: hvad karakteriserer en attraktiv offentlig arbejdsplads, der formår at tiltrække og sikre fortsat tilknytning af kompetente medarbejdere, og som samtidig løbende tilpasser organisationen til en fremtid med større forventninger og færre ressourcer?

Det har vi gjort ved at udfolde en forskningsbaseret helhedsmodel for den attraktive arbejdsplads, som opstiller et livscyklusperspektiv på arbejdet med at tiltrække og tilknytte kompetente medarbejdere. Vi har desuden skitseret, hvordan modellen kan skaleres og bruges af både hele organisationen og af den enkelte leder som et redskab til at udvikle af den attraktive arbejdsplads.

Derudover har vi argumenteret for, at hvis vi skal undgå det, der med fagsprog kaldes 'det demografiske dobbeltpres' og populært kaldes for 'dødens gab' - som beskriver en demografisk udvikling med et stigende antal ældre, velfærdskrævende borgere og færre i den arbejdsduelige alder til at levere velfærden – så er det ikke nok at arbejde med at skabe en attraktiv arbejdsplads.

Der er også i høj grad brug for at arbejde med den nytænkende arbejdsplads, som kigger nye steder hen og finder innovative løsninger på arbejdskraftudfordringen ved enten at øge organisationens samlede arbejdsstyrke eller reducere behovet for menneskelig arbejdskraft.

Vi håber, at e-bogens modeller for den attraktive og nytænkende arbejdsplads har inspireret dig til at se nye handlemuligheder for håndtering af den arbejdskraftudfordring, der er yderst nærværende og presserende for mange offentlige ledere, og som i løbet af få år sandsynligvis vil blive påtrængende for de fleste.

REFERENCER

- Bakker, A.B. & Demerouti, E. (2014). Job demands-resources theory. I P.Y. Chen & C. Cooper (red.), *Wellbeing: A Complete Reference Guide – Work and Wellbeing* (s. 37-64). Wiley-Blackwell. John Wiley & Sons, Incorporated.
- Bakker, A.B., Demerouti, E. & Sanz-Vergel, A.I. (2014). Burnout and Work Engagement: The JD-R Approach. *Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior* 1(1), 389-411.
- Breil-Hansen, P. (2022). "Ufleksible arbejdspladser mister medarbejdere". *SCM*.
- CSR (2017). "Undersøgelse: Ansatte vil have mere inklusion på arbejdspladsen".
- DJØF og Tænketanken Fremtidens Arbejdsliv (2024). *Arbejdslivsundersøgelse - Frihed, mening og indflydelse*.
- Edmondson, A. (2019). The role of psychological safety: Maximizing employee input and community. *Leader to Leader* 2019(92), 13-19.
- Hur, H. & Abner, G. (2022). "What makes public employees want to leave their job? A meta-analysis of turnover intention predictors among public sector employees." *Public Administration Review*: 1-28.
- KL (2022). "Kampen om arbejdskraft kan ramme både velfærd og vækst". <https://www.kl.dk/nyheder/momentum/2022/2022-1/kampen-om-arbejdskraft-kan-ramme-baade-velfaerd-og-vaekst/>
- Rubenstein, A., Eberly, M., Lee, T. & Mitchell, T. (2018). Surveying the forest: A meta-analysis, moderator investigation, and future-oriented discussion of the antecedents of voluntary employee turnover. *Personnel Psychology*: 1-43.
- Uggerslev, K.L., Fassina, N.E. og Kraichy, D. (2012). Recruiting through the stages: A meta-analytic test of predictors of applicant attraction at different stages of the recruitment process, *Personnel Psychology*, 65: 597-660.
- Zheng, L. (2023). *DEI Deconstructed*. Berrett-Koehler Publishers.

LEAD

enter next level

ADRESSE / AARHUS

Vestergade 43
8000 Aarhus C

ADRESSE / KØBENHAVN

Overgaden Oven Vandet 10,
2. & 3. Sal, 1415 København K

MAIL

kontakt@lead.eu

TELEFON

+45 53 37 60 00

WWW

lead.eu

Budget 2025

Basisanlægsbudget 2025 - 2028

Bilag	Netto - 1.000 kr. (2025-priser)	Lån		2025	2026	2027	2028
	Ejendomsandel			-636	-3.597	0	-3.583
1	Abildvej		2				-3.583
2	Salg - Aflastningscenter Nord		2		-3.597		
3	Jord udv. af roklubbens klubhus		1	205			
4	Hellet		2	-841			
	Veje, Stier og Parkering			38.228	33.127	22.505	22.505
5	Affaldssorteringssystem i Byrum		2	268			
6	Skattergade, etablering af jernbaneoverskæring		1		2.747		
7	Byrum og adgangsvej ved UCL		3	6.850	6.850		
8	Byens Rum og Pladser med fokus på Klosterplads mv.		1	320			
9	Trafikanalyse ved Aflastningscenter Nord		3	461			
10	Boligområde ved Højensvej i Svendborg		1	51			
11	Cykelstier og gangstier - Sammenhæng		2	512	1.025		
12	Cykelstier		1	1.538	1.538	1.538	1.538
13	Veje - funktionsudbud og partnering		3	19.203	18.047	18.047	18.047
14	P-hus		3	5.330			
15	Parkeringspulje		2	859	459	459	459
16	Midlertidig parkering ved SIMAC		3	121	121	121	121
17	Rådighedsbeløb trafikikkerhed og cykelfremme		1	1.609	1.609	1.609	1.609
18	Renovering af signalanlæg		3	731	731	731	731
19	Trafikikkerhedsprojekter 2022		1	161			
20	Akutte trafikikkerhedsprojekter 2023		1	214			
	Grøn omstilling			35.680	29.620	12.030	9.238
21	Udmøntning af CO2-reduktionsplan 2021-30 - Varmepumper	x	2	6.634	6.634	7.153	4.591
	Udmøntning af CO2-reduktionsplan 2021-30 - Biler		2	1.492	1.498	1.498	1.498
22	Etablering af stenrev i det Sydfynske Øhav		2	403	403	403	
23	Klimasikring med fokus omkring Søndre Havn	X	3	20.781	16.840		
24	Natura 2000-indsatsen		2	743	743	744	1.693
25	Kobberbækken		2	2.593			
26	Vandløb 2023		3	-307			
27	Naturpleje - Primært skovrejsning (heraf 693 tkr./år bundne)		3	1.207	1.207	1.207	1.456
28	Naturgenopretning i relation til biodiversitet		2	2.134	2.295	1.025	
	Land-, By- og Havneudvikling			21.426	7.524	7.655	7.134
29	Svendborg Havn, analyse m.v.	X	2	4.166	4.166	4.166	4.166
30	Almene boliger		3	4.289			
31	Lokalsamfundspulje		2	6.813	1.877	1.877	1.877
32	Områdefornyelse Hesselager		2	2.289	735	587	66
33	Områdefornyelse i Lundby og Landet		2	205	410	1.025	1.025
34	Infrastrukturplan Skovparken		2	912			
35	Geopark		2	327			
36	Byfornyelse - rådighedsbeløb	95%	2	2.425	336		
	Kultur, Fritid og Idræt			20.528	9.505	536	536
37	Teater på havnen		3	14.094	8.969		
38	Faciliteter Strandgården Rantzausminde		2	1.072			
39	Trailcenter Svendborg		2	2.681			
40	Forsamlingshuse - aktiviteter		1	268	268	268	268
41	Fælles kunstofbane Østre bydel		2	2.145			
42	Renovering af klubhuse		1	268	268	268	268

Budget 2025

Basisanlægsbudget 2025 - 2028

Bilag	Netto - 1.000 kr. (2025-priser)	Lån		2025	2026	2027	2028
	Vedligehold og nybyg			148.180	75.455	54.254	56.331
43	Mangfoldige læringsmiljøer		1	1.025	1.025	1.025	1.025
44	Udbygning af dagtilbudspladser - Thurø		3	513			
45	Daginstitutioner - sikkerhedsmæssige tiltag		3	3.178	2.665	2.665	2.665
46	Ollerup Plejehjem - servicearealer		3	5.328			
47	Ollerup Plejehjem - Boliger	X	3	21.101			
48	Erstatningspladser Caroline Amalie anvendelse		3	19.373	7.506	5.611	
49	Ny el-færge til Skarø/Drejø og ladeanlæg	X	2	29.284	410		
50	Havn - rådighedsramme	X	2	2.863	2.863	2.863	2.863
51	Efterslæb på havnens anlægskonstruktioner	X	2	10.250	10.250	10.250	10.250
52	GEO-Havnepark	(x)	2	3.217	18.616		
53	Pulje til vedligeholdelse af ejendomme m.m.		1 3	47.921	31.280	31.280	31.280
54	Ribers Gaard		1				7.688
55	Brandsikring Aldersro - Serviceareal		3	1.998	280		
56	Tilsl. Kommunale bygn. til fjernvarme i Ollerup..	X	3	2.129			
57	Brandhaner		3		560	560	560
	Administration			405	0	0	0
58	Tipsvænget - Hyttebyen		3	405			
	Samlet anlægsramme - udgifter			274.510	176.335	99.981	97.557
	Samlet anlægsramme - indtægter			-10.699	-24.701	-3.001	-5.396
	Samlet anlægsramme - netto			263.811	151.634	96.980	92.161

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Ejendomshandel

Bilag 1

Abildvej			
Beskrivelse: Projektet omhandler salget af Abildvej. Salget af Abildvej vil først kunne realiseres når alle lokaler er rømmet. På nuværende tidspunkt forventer man en realisering i 2028.			
Øvrige bemærkninger:			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	-3.583	Lånfinansieret:	Periode: 2028

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning	0	0	0	0	0	0
Salg	0	0	0	0	-3.583	-3.583
Udførelse	0	0	0	0	0	0
Netto anlæg i alt	0	0	0	0	-3.583	-3.583
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Ejendomshandel

Bilag 2

Salg - Aflastningscenter Nord

Beskrivelse:

I Kommuneplanen 2021-2033 er området mellem Odensevej og Svendborgmotorvejen nord for Ring Nord udlagt til detailhandelsformål i form af butikker til udvalgsvarer og særligt pladskrævende varegrupper. Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om at udbyde de kommunale arealer ved Odensevej for at muliggøre udviklingen. Området og de kommunale arealer er markeret på bilag 1 (Bilag 1. Kort med kommunalt ejede matrikler ved Odensevej).

En analyse af de trafikale konsekvenser af etableringen af et aflastningscenter i området har vist, at det vil kræve omfattende tilpasninger af vejnettet i området for at sikre fremkommelighed og trafiksikkerhed.

Administrationen har i samarbejde med ekstern rådgiver udarbejdet en model for udbud af arealerne, der skal sikre at kommunen ikke har udgifter forbundet med udviklingen af aflastningsområdet, men samtidig har finansiering til direkte og afledte udgifter forbundet med de omfattende tilpasninger i vejnettet, et aflastningscenter vil kræve.

Øvrige bemærkninger:

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.): -1.084 Lånfinansieret: Periode: 2026

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Salg	0	0	-22.258	0	0	-22.258
Udførelse	2.513	0	18.661	0	0	21.174
Netto anlæg i alt	2.513	0	-3.597	0	0	-1.084
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Ejendomshandel

Bilag 3

Jord udv. af roklubbens klubhus			
Beskrivelse: Midlerne er sat af til køb af jord.			
Øvrige bemærkninger:			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	205	Lånfinansieret:	Periode: 2025

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning	0	0	0	0	0	0
Udførelse	0	205	0	0	0	205
Netto anlæg i alt	0	205	0	0	0	205
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Ejendomshandel

Bilag 4

Hellet		
Beskrivelse: I forbindelse med flytningen af Grønnemoseværkstedet til Tipsvænget, blev der indarbejdet en forventet salgsindtægt, som delvis medfinansiering af flytningen. Salgsbudgettet på 0,841 mio. kr. er den forventede nettosalgsindtægt, ved realiesring.		
Øvrige bemærkninger:		
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	-841	Lånfinansieret:
		Periode: 2025

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning	0	0	0	0	0	0
Salg	0	-841	0	0	0	-841
Udførelse	0	0	0	0	0	0
Netto anlæg i alt	0	-841	0	0	0	-841
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering

Bilag 5

Affaldssorteringssystem i Byrum

Beskrivelse:

Ved budgetforliget for 2022 blev der afsat 1,2 mio. kr. til projektet.

Projektet realiseres ud fra nedenstående principper, godkendt på Teknik- og Mijøudvalgets møde den 16. juni 2022

Administrationen har på grundlag af temamødet udarbejdet følgende overordnede principper for gennemførelse af affaldssortering i de offentlige byrum:

- Affaldssorteringen gennemføres med henblik på genanvendelse og fortrinsvis på steder med meget affald.
- Der sorteres indledningsvis i 2 fraktioner, glas (flasker)/metal (dåser) og restaffald.
- Løsningerne vil tage udgangspunkt i enkelte områder og deres anvendelse.
- De eksisterende affaldsstativer søges som udgangspunkt genbrugt og suppleret med nye. Stativerne afmærkes med piktogrammer for fraktionerne.
- Der anvendes pantbakker og askebægre i nye affaldsstativer. Pantbakker eftermonteres, hvor det er muligt.
- Der kan anvendes store affaldsspande med komprimering svarende til forsøgsopstillingen i Gerritsgade på steder med store affaldsmængder. Affaldsspandene indpasses i områdernes funktion og arkitektur.
- Der kan anvendes et mindre antal reklamefinansierede affaldsstativer.
- Der afprøves sensorer til måling af affaldsstativernes fyldningsgrad, så tømningen kan effektiviseres.
- Unødvendige stativer fjernes.
- Indsatsen mod henkastede cigaretskod styrkes særligt på steder, hvor undersøgelser viser, at der er mange skod.

Øvrige bemærkninger:

I forlængelse af Kommunalbestyrelsens anlægsseminar 25. april 2023, blev forslag til periodisering af nærværende anlægsbudget 2024-28 gennemgået.

Koncernrapporten pr. 31. marts 2023 pegede desuden ind i et væsentligt likviditetstræk i 2023, såfremt der ikke udvises tilbageholdenhed.

Som konsekvens heraf fremlagde administrationen for Kommunalbestyrelsen 27. juni 2023 et samlet forslag for periodisering af anlægsbudget 2024-28 og mulige udskydelser af 2023-anlæg, hvor dette projekt indgår.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	1.200	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2024-25
--	-------	------------------------	-----	-----------------	---------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	932	268	0	0	0	1.200
Netto anlæg i alt	932	268	0	0	0	1.200
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering - Veje, fortove og Cykelstier

Bilag 6

Skattergade, etablering af jernbaneoverskæring

Beskrivelse:

Skattergade – Etablering af jernbaneoverskæring.

Projektet følger DSB's realisering af opdateringen af elektronikken ved jernbaneoverskæringerne.

Øvrige bemærkninger:

I forlængelse af Kommunalbestyrelsens anlægsseminar 25. april 2023, blev forslag til periodisering af nærværende anlægsbudget 2024-28 gennemgået.

Koncernrapporten pr. 31. marts 2023 pegede desuden ind i et væsentligt likviditetstræk i 2023, såfremt der ikke udvises tilbageholdenhed.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	2.747	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2026
--	-------	------------------------	-----	-----------------	------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	0	2.747	0	0	2.747
Netto anlæg i alt	0	0	2.747	0	0	2.747
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering - Veje, fortove og Cykelstier

Bilag 7

Byrum og adgangsvej ved UCL

Beskrivelse:

Et nyt UCL på Nordre Kaj, Svendborg skal rumme uddannelsesfaciliteter for blandt andet lærere, sygeplejersker og pædagoger.

Det er målet, at det nye byggeri skal bidrage til et levende og inviterende campus-miljø i tæt samspil med offentligt byrum, øvrige funktioner på Nordre Kaj, og havnens udvikling som åben og bæredygtig bydel med rod i den maritime arv jf. visionen i Udviklingsplan for Fremtidens Havn.

Som en forudsætning for indpasning af UCL på stedet kræves anlæg af offentlige fortove/vejarealer. Det omtalte byrum er omkring byggeriet, dvs. langs med Hudesvej og på kajen – i forlængelse af det anlagte offentlige byrum foran SIMAC og Svendborg Maritime Erhvervsbygning og i samme stil. Hudes Plads vil forsat være en asfalteret vej.

Det samlede budget på 13,7 mio. kr. er afsat til realiseringen af byrummet omkring UCL.

Øvrige bemærkninger:

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

13.700

Lånfinansieret:

Periode: 2025-26

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	6.850	6.850	0	0	13.700
Netto anlæg i alt	0	6.850	6.850	0	0	13.700
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	65%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering

Bilag 8

Byens Rum og Pladser med fokus på Klosterplads mv.

Beskrivelse:

Midlerne er sat af til en opdatering af Svendborg Kommunes rum og pladser.

Øvrige bemærkninger:

I forlængelse af Kommunalbestyrelsens anlægsseminar 25. april 2023, blev forslag til periodisering af nærværende anlægsbudget 2024-28 gennemgået.

Koncernrapporten pr. 31. marts 2023 pegede desuden ind i et væsentligt likviditetstræk i 2023, såfremt der ikke udvistes tilbageholdenhed.

Som konsekvens heraf fremlagde administrationen for Kommunalbestyrelsen 27. juni 2023 et samlet forslag for periodisering af anlægsbudget 2024-28 og mulige udskydelser af 2023-anlæg, hvor dette projekt indgår.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	320	Lånfinansieret:	Periode:	2025
--	-----	------------------------	-----------------	------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	320	0	0	0	320
Netto anlæg i alt	0	320	0	0	0	320
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering

Bilag 9

Trafikanalyse ved Aflastningscenter Nord

Beskrivelse:

I Kommuneplan 2021-2033 er området mellem Odensevej og Svendborgmotorvejen nord for Ring Nord udlagt til Aflastningsområde for butikker med særligt pladskrævende varer. (Lilla område på kortudskit fra kommuneplan)

Endvidere er området syd for Ring Nord langs Svendborgmotorvejen i Kommuneplan 2021-2033 udlagt til henholdsvis tekniske anlæg og rekreative formål. (Grønne og grå arealer på kortudsnit fra kommuneplan).

Der er i 2021 lavet en trafikanalyse, som indeholder en række anbefalinger, som nu gennemføres.

Hertil vil der blive gennemføres supplerende analyser afledt af data fra den nye afdækning.

Analyserne skal belyse de trafikale konsekvenser ved en udbygning af aflastningscenteret ved at simulere sammenhængen mellem en trinvis forbedring af de trafikale forhold og de afledte muligheder for udbygning af aflastningscenteret.

Øvrige bemærkninger:

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.): 1.000 Lånfinansieret: Periode: 2025

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	539	461	0	0	0	1.000
Netto anlæg i alt	539	461	0	0	0	1.000
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering

Bilag 10

Boligområde ved Højensvej i Svendborg			
Beskrivelse: Budgettet vedrører Svendborg Kommunes forpligtelser i forbindelse med bygherres realisering af Højensvej.			
Øvrige bemærkninger:			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	51	Lånfinansieret:	Periode: 2025

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	51	0	0	0	51
Netto anlæg i alt	0	51	0	0	0	51
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028

Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering - Veje, fortove og Cykelstier

Bilag 11

Cykelstier og ganstier - Sammenhæng

Beskrivelse:

Puljen anvendes til økonomisk understøttelse af elementer som administration, kortdata og etablering af fysiske tiltag m.v. i forbindelse med cykelpendling, grøn mobilitet, udvikling af cykelinfrastruktur samt cykelturisme på Fyn.

Fokus er på at udvikle og binde cykelinfrastrukturen lokalt, regionalt og nationalt sammen.

Med fælles stemme for Fyn er der under Byregion Fyn dannet en tværkommunal arbejdsgruppe CykelForumFyn.

Øvrige bemærkninger:

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.): 1.837 **Lånfinansieret:** Nej **Periode:** 2024-26

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	300	512	1.025	0	0	1.837
Netto anlæg i alt	300	512	1.025	0	0	1.837
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028

Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering - Veje, fortove og Cykelstier

Bilag 12

Cykelstier			
Beskrivelse: Puljen anvendes til nye cykelstier i kommunen. Kommunen er i besiddelse af en cykelruteplan samt lister med borgerønsker, hvor projektinspiration kan findes. Udvælgelsen af projekter bliver efter nærmere politisk behandling.			
Øvrige bemærkninger:			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	6.152	Lånfinansieret:	Nej
		Periode:	2025-28

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	1.538	1.538	1.538	1.538	6.152
Netto anlæg i alt	0	1.538	1.538	1.538	1.538	6.152
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028

Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering - Parkering

Bilag 14

P-hus ved havnen

Beskrivelse:

Købsaftalen med SMUC-fonden indeholder en bestemmelse om at "byggeriets parkeringsbehov opfyldes ved sælgers etablering af et fælles parkeringshus andet sted på havnen".

Midlerne der er sat af, er de estimerede netto udgifter Svendborg kommune forventes at have på projektet.

Øvrige bemærkninger:

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.): 5.580 Lånfinansieret: Nej Periode: 2023-25

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	250	5.330	0	0	0	5.580
Netto anlæg i alt	250	5.330	0	0	0	5.580
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028

Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering - Parkering

Bilag 15

Parkeringspulje			
Beskrivelse: Jf. Parkeringsstrategi 2023 -2026, kan parkeringspuljen anvendes til indsatserne fra etapeplanen, der skal arbejdes med i de kommende år. I forbindelse med en analyse af de fremtidige behov for anvendelse af parkeringsarealer, vil der være behov for tilpasninger og justeringer. Det kan bl.a. være indretningen af nuværende parkeringsarealer, der skal ændres, eller ændringer i opsætning af betalingsanlæg, supplerende digital og fast p-henvisning, optimering af detekteringsanlæg for elektroniske pladshenvisninger, app-løsning til p-søgning, detektering af handicap- og el-lade pladser m.fl.			
Øvrige bemærkninger:			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	Årlig pulje	Lånfinansieret: Nej	Periode: 2025-28

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	859	459	459	459	2.236
Netto anlæg i alt	0	859	459	459	459	2.236
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering - Trafiksikkerhed

Bilag 17

Rådighedsbeløb - Trafiksikkerhed og Cykelfremme

Beskrivelse:

Der skal gennemføres trafiksikkerhedsprojekter og trafiksikkerhedskampagner.

Fremadrettet vil der fortsat være brug for finansiering af trafiksikkerhedsprojekter, idet Svendborgs mål er at antallet af dræbte og alvorlig tilskadedekomne højst skal være 9 i 2030 (i udgangen af 2019 havde Svendborg 1 dræbt og 19 alvorlig tilskadedekomne). Midlerne skal sikre, at der kan etableres trafiksikkerhedsfremmende foranstaltninger af større omfang.

Relevante projekter fremstilles til nærmere politisk beslutning jf. liste 1 og liste 2.

Øvrige bemærkninger:

Der laves trafiksikkerhedsprojekter og cykelfremme, særligt i nærheden af skoler ud fra den årlige politiske prioritering. Løbende mindre trafiksikkerhedstiltag med afsæt i borgerhenvendelser eller administrationens registrering (typisk akut farlige forhold. F.eks. opsætning af mindre autoværn ved nedstyrtningsfare i å, et bump/chikane mm.)

Projektets samlede økonomi:

Årlig pulje

Lånfinansieret:

Nej

Periode: 2025-28

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Udførelse		1.609	1.609	1.609	1.609	6.436
Netto anlæg i alt	0	1.609	1.609	1.609	1.609	6.436
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering - Trafiksikkerhed

Bilag 18

Signalanlæg			
Beskrivelse: Rammen dækker renovering eller udskiftning af nedslidte og forældede signalanlæg. Det forventes, at der kan renoveres 1-3 anlæg om året. Anlæggene trænger til renovering / udskiftning / opgradering og skal hele tiden opfylde lovens krav.			
Øvrige bemærkninger:			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	Årlig pulje	Lånfinansieret: Nej	Periode: 2025-28

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Udførelse		731	731	731	731	2.924
Netto anlæg i alt	0	731	731	731	731	2.924
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering

Bilag 19

Trafiksikkerhedsprojekter 2022

Beskrivelse:

Midlerne er afsat til realisering af mindre trafiksikkerhedsprojekter.

Øvrige bemærkninger:

I forlængelse af Kommunalbestyrelsens anlægsseminar 25. april 2023, blev forslag til periodisering af nærværende anlægsbudget 2024-28 gennemgået.

Koncernrapporten pr. 31. marts 2023 pegede desuden ind i et væsentligt likviditetstræk i 2023, såfremt der ikke udvistes tilbageholdenhed.

Som konsekvens heraf fremlagde administrationen for Kommunalbestyrelsen 27. juni 2023 et samlet forslag for periodisering af anlægsbudget 2024-28 og mulige udskydelser af 2023-anlæg, hvor dette projekt indgår.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	318	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2024-25
--	-----	------------------------	-----	-----------------	---------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	157	161	0	0	0	318
Netto anlæg i alt	157	161	0	0	0	318
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering

Bilag 20

Akutte trafikikkerhedsprojekter 2023

Beskrivelse:

Projektet omfatter udgifter til mindre akutte trafikikkerhedsprojekter i løbet af årene.

Øvrige bemærkninger:

I forlængelse af Kommunalbestyrelsens anlægsseminar 25. april 2023, blev forslag til periodisering af nærværende anlægsbudget 2024-28 gennemgået.

Koncernrapporten pr. 31. marts 2023 pegede desuden ind i et væsentligt likviditetstræk i 2023, såfremt der ikke udvistes tilbageholdenhed.

Som konsekvens heraf fremlagde administrationen for Kommunalbestyrelsen 27. juni 2023 et samlet forslag for periodisering af anlægsbudget 2024-28 og mulige udskydelser af 2023-anlæg, hvor dette projekt indgår.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	842	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2024-25
--	-----	------------------------	-----	-----------------	---------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	628	214	0	0	0	842
Netto anlæg i alt	628	214	0	0	0	842
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Grøn omstilling - Klimaneutralitet

Bilag 21

Udmøntning af CO2 -reduktionsplan 2021-2030

Beskrivelse:

I henhold til Svendborg Kommunes klimamål skal kommunen som virksomhed være omstillet til 100% vedvarende energi (VE) og dermed være CO2-neutrale inden 2030, og som geografisk område i 2040.

Øvrige bemærkninger:

Svendborg Kommune har en målsætning af være 100% omstillet til VE som virksomhed i 2030 og som geografisk enhed i 2040. Dette giver CO2-reduktionsplan 2021-2030 bud på, hvordan vi når.

Varmepumper

Investeringsbeløb er vejledende og beregnet ud fra et groft estimat og udarbejdet ud fra bygningerne nuværende stand.

Planen for udskiftning af varmepumper er udarbejdet på baggrund af naturgasfyrenes levetid og behov for udskiftning, så gaskedlerne udnyttes optimalt og der dermed opnås det mindst mulige ressourcetab. Hertil er der også indarbejdet muligheden for evt. indgåelse i nye fjernvarmeprojekter mm.

Det er muligt at lånoptage over 25 år til investering i varmepumper. Det er dog vigtigt at pointere, at tilbagebetalingstiden ved investering i varmepumper er meget høj (over 30 år).

Elbiler

Som led i den grønne omstilling af bilflåden er der i 2021 etableret en flådestyringsfunktion med ansættelse af en medarbejder, der skal koordinere al indkøb og salg af biler, og som skal sikre at bilflåden drejes i en grøn og CO2-fri retning.

Der er derfor udarbejdet og politisk godkendt en indledende udfasningsplan, som har til formål i 2021-2022 at udfase de ældste biler og erstatte disse med el-drevne køretøjer.

I forbindelse med den indledende udfasningsplan har der vist sig et øget behov for finansiering af nye el-biler, hvorfor der i budgetforliget for 2022 er vedtaget en yderligere ramme på 0,5 mio. kr. årligt til fremrykket konvertering af fossile biler til el-biler.

Etablering af ladestander til egne kommunale el-biler er påbegyndt i forbindelse med anskaffelse af nye el-biler, men det har grundet manglende lovgivningsmæssig hjemmel endnu ikke været muligt, at etablere semi-offentlige og offentlige ladestander som kan benyttes af borgerne.

Minibusser

På Svendborg Kommunes egen specialkørsel af borgere til f.eks. skoler, specialinstitutioner mv. er det i ligeledes 2021 vedtaget, at stille krav til brug af en mindre andel el-minibusser når borgerne skal befordres til og fra kommunens institutioner.

I forhold til ovenstående indsatsområder vil der løbende blive afrapporteret i forhold til realiserede CO2-besparelser som vil medgå i den samlede CO2-opgørelse for Svendborg Kommune.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

60.124

Lånfinansieret:

Delvis

Periode: 2021-30

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028

Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Grøn omstilling - Klimaneutralitet

Bilag 21

Udmøntning af CO2 -reduktionsplan 2021-2030

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning	905	0	0	0	0	905
Varmepumper 2023-26	10.753	6.634	6.634	7.153	4.591	35.765
Biler 2023-26	5.730	1.492	1.498	1.498	1.498	11.716
Udførelse	11.738	0	0	0	0	11.738
Netto anlæg i alt	29.126	8.126	8.132	8.651	6.089	60.124
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	20%	82%	82%	82%	75%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Grøn omstilling - Klimarobusthed

Bilag 22

Etablering af stenrev i det Sydfynske Øhav

Beskrivelse:

Byrådet har med "Natur og Friluftsliv i Svendborg Kommune – Strategi og handlinger i 2019-2030" tilkendegivet, at kommunen sammen med andre aktører vil medvirke til at genskabe naturlige stenrev i Øhavet ved udlægning af sten".

I projektet vil administrationen sammen med de øvrige kommuner omkring Det Sydfynske Øhav og Lillebælt undersøge mulighederne for at etablere stenrev i Det Sydfynske Øhav. Formålet er at øge havområdets miljøtilstand, biodiversitet og dets rekreative muligheder.

Det skal blandet andet ske ved deltagelse i det jysk-fynske projekt Liv i Lillebælt, som ledes af Sønderborg Kommune. Dette projekt har blandt andet til formål at oparbejde et fælles vidensgrundlag samt realisere marine indsatser til gavn for havmiljøet i Lillebælt. I projektet vil administrationen primært fokusere på indsatser i Øhavet.

Øvrige bemærkninger:

Projekt Liv i Lillebælt løber over en femårig periode fra 2022 til 2026.

I administration vil der være behov for et halvt årsværk til deltagelse i projektet og til styring af konkrete projekter – svarende til 300.000 kroner pr år.

Den kommunale finansiering af Liv i Lillebælt er under afklaring og afhænger af ambitionsniveauet. Der er foreløbigt foreslået tre modeller:

45.000 kr./år/kommune

60.000 kr./år/kommune

Mere end 60.000 kr./år/kommune

I forbindelse med realisering af konkrete stenrevs-projekter lægges der op til, at kommunerne og staten hver bidrager med 25 % af udgifterne, mens den resterende finansiering søges dækket via fonde.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	1.983	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2022-27
--	-------	------------------------	-----	-----------------	---------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	774	403	403	403		1.983
Netto anlæg i alt	774	403	403	403	0	1.983
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Klimasikring med fokus omkring Søndre Havn

Beskrivelse:

1. etape af Den Blå Kant, som er afsluttet sommer 2021, rummer ikke klimatilpasning, men er et rent byrumsprojekt. Derfor er det oplagt, at næste etape af Den Blå Kant i højere grad skal inkorporere klimatilpasningen. En sådan indsats udgør en konkret del af såvel Svendborg Kommunes Klima- og Energipolitik (side 21) samt kommunens Bæredygtighedsstrategi (side 26).

I 2016, forud for konkurrencen om Den Blå Kant, udarbejdede administrationen et projektforslag for en stormflodssikring af områderne i den sydlige del af havnen, dvs. lavtliggende og relativt store arealer omkring Brogade, Kullinggade og Mudderhullet.

Dette område var særdeles hårdt ramt ved stormfloden i 2006 og senest truet igen i 2017 og 2019.

Ved udarbejdelsen af klimatilpasningsplanen i 2013 blev det også tydeligt, at dette område samtidig med at det er tæt bebygget også er et af de mest udsatte i kommunen. Skitseprojektet svarer meget præcist til den løsning, som faktisk indgår i vinderforslaget for Den Blå Kant i den sydlige del af havnen.

Øvrige bemærkninger:

Projektet omfatter etablering af en spunset bro tværs over Mudderhullet fra Havnepladsen til Gasværkskajen med en indbygget stormflodspor samt hejsebro, der muliggør at besejlingen af Mudderhullets bådpladser kan opretholdes. Projektet har den sidegevinst, at der etableres en længe savnet fodgængerforbindelse mellem den centrale og sydlige del af havnen.

Ift. de store beslutninger om den langsigtede løsning for stormflodssikring af hele havnen, som jf. vinderforslaget i Den Blå Kant omfatter to store sluser henholdsvis ved Hudes Plads og Honnørkajen, vil etableringen af en spunset bro og en sluse ved Mudderhullet ikke foregribe eller forhindre senere beslutninger om disse store anlægsprojekter.

Den spunsede løsning med en sluse betyder, at stormfloden kan tilbageholdes og forhindre oversvømmelse af hele det nævnte byområde. Dog vil broforbindelsen skulle suppleres med midlertidige beredskabsløsninger for at sikre, at stormfloden så at sige ikke går bag om og op gennem Brogade. Anlægget omfatter derfor også midler til at realisere en midlertidig højvandsikring på kajen foran det gule pakhuis nord for projektområdet og på Gasværkskajen syd for området.

Udover den spunsede broforbindelse indeholder anlægget også realisering af en offentlig stiforbindelse i form af en gangbro langs havnekanten. Dette vil give direkte og offentlig forbindelse fra Havnepladsen til pladsen ved Baagø og Riber. Dette opnås ikke ved den ydre forbindelse. Både den ydre og indre forbindelse er foreslået i Den Blå Kant vinderprojektet.

En indre broforbindelse vil dog formentlig kræve en ny lokalplan og kommuneplanramme. Derudover kan det forventes at en offentlig broforbindelse vil møde modstand hos grundejerne af de smalle matrikler i Kullinggade. Disse forskellige interesser skal afdækkes og forskellige muligheder skal undersøges i tidlig dialog med borgerne.

Det beskrevne projekt udgør 2. etape af Den Blå Kant. Med baggrund i skitseforslaget og vinderforslaget igangsættes der udarbejdelse af et mere detaljeret projekt, der kan realiseres indenfor de næste år.

Både ydre og indre bro + mobil sikring i aluskinner (sikringskote 2,5) beløber sig til 26,4 mio. kr.

Der er automatisk låneadgang til anlægsudgifter der indgår som et naturligt element i kommunale havne og lystbådehavne. Låneadgangen omfatter ikke tilkørselsveje og infrastruktur m.v. til havneområdet. Efter de EU-retlige statsstøtteregler er det kun udgifter til "havneinfrastruktur" (alt under vandet), "adgangsinfrastruktur" og "oprensning" som vi kan låne hos KommuneKredit. KommuneKredit må ikke yde lån "havnesuprastruktur" (bygninger, kraner m.m. over vandet). Øvrige anlægsudgifter "havnesuprastruktur" kan finansieres via lånoptagelse i et pengeinstitut.

Renteudgiften formodes at være væsentligt højere end den rente vi kan låne til hos KommuneKredit.

Hvis der i forbindelse med havnerenovering også er anlægsudgifter til Vand og Spildevand, så har de mulighed for at finansiere denne anlægsudgift ved lånoptagelse gennem KommuneKredit med garanti fra kommunen. KommuneKredit har givet tilsagn om lån til projektet.

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028

Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Grøn omstilling - Klimarobusthed

Bilag 23

Klimasikring med fokus omkring Søndre Havn			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	39.192	Lånfinansieret:	Ja
		Periode:	2021-26

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	1.571	20.781	16.840	0	0	39.192
Netto anlæg i alt	1.571	20.781	16.840	0	0	39.192
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	100%	100%	100%	100%	0%	

Træskibshavnen fra Havnepladsen til Gasværkskajen

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Grøn omstilling - Natura og Miljø

Bilag 24

Natura 2000-indsatsen			
Beskrivelse: Lovbunden Natura 2000 opgave i 2. periode 2016-2021, og forventes videreført i 3. periode 2022-2027.			
Øvrige bemærkninger: EU's naturbeskyttelsesdirektiver forpligter medlemslandene til at virke aktivt for at sikre en god naturtilstand i Natura 2000 områderne. Direktiverne er implementeret i dansk lovgivning i miljømålsloven. Planlægningen af indsatsen er delt mellem staten og kommunerne. Naturstyrelsen tilvejebringer det faglige grundlag for indsatsen (basisanalyser) og udarbejder hvert 6. år overordnede Natura 2000 planer for hvert område med mål og indsatskrav. Kommunerne skal på baggrund heraf – og i overensstemmelse hermed (miljømålsloven § 46a stk. 2) – udarbejde Natura 2000 handleplaner, der beskriver, hvordan de statslige planer vil blive realiseret på de private arealer. Indsatsniveauet i kommunens handleplaner er således fastlagt af staten. Finansieringen af gennemførelsen af Natura 2000 handleplanerne sker med både EU-, statslige og kommunale midler. Regeringen har budgetteret indsatsen i 2. planperiode (2016-2021) til 1,8 mia. kr., hvoraf 1,5 mia. kr. kommer fra EU's landdistriktsprogram, knap 60 mio. kr. er fra EU LIFE medfinansiering, mens godt en kvart mia. er kommunale midler. Kommunalbestyrelsen skal sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan (miljømålslovens § 46a stk. 4 og naturbeskyttelseslovens § 19 a – 19h).			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	5.110	Lånfinansieret:	Nej
		Periode:	2022-28

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	1.187	743	743	744	1.693	5.110
Netto anlæg i alt	1.187	743	743	744	1.693	5.110
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Grøn omstilling

Bilag 25

Kobberbækken		
Beskrivelse: Budgettet er sat af til det fortsatte arbejde med at realisere byudviklingsprojektet på godsbanearealet, herunder den første etape af frit lægningen af Kobberbækken.		
Øvrige bemærkninger:		
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	2.593	Lånfinansieret: Periode: 2025

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Udførelse		2.593				2.593
Netto anlæg i alt	0	2.593	0	0	0	2.593
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Grøn omstilling

Bilag 26

Vandløb 2023		
Beskrivelse: Projektet omhandler: - Hørup Mølle, Spærring ved Lundsbro, Hørup Å og Stokkebækken - Tange Å (Vandplansprojekt) Projekterne er støttet af staten.		
Øvrige bemærkninger:		
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	-307	Lånfinansieret: Periode: 2025

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Indtægter/tilskud	0	-5.894	0	0	0	-5.894
Udførelse	0	5.587	0	0	0	5.587
Netto anlæg i alt	0	-307	0	0	0	-307
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Grøn omstilling - Natura og Miljø

Bilag 27

Naturpleje - Primært skovrejsning

Beskrivelse:

Puljen disponeres til skovrejsningsprojekt i Skårup.

Øvrige bemærkninger:

Målet er at bidrage til klimaindsatsen ved plantning af ny skov samt at øge biodiversiteten. Sammen med naturpleje og etablering af nye naturarealer vil skovrejsning medvirke til at øge Svendborg Kommunes Naturkapital Indeks (et samlet udtryk for mængden og kvalitet af natur i kommunen).

Skovrejsning er et indsatsområde i Svendborg Kommunes Klima og Enerkipolitik. En landsdækkende undersøgelse af naturen i kommunerne udført af Århus Universitet har vist, at Svendborg Kommune scorer lavt med hensyn til Naturkapital. Det skyldes, at vi samlet set har et lille areal med natur og indholdet af sjældne arter generelt er forholdsvis lavt.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	Årlig pulje	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2024-28
--	-------------	-----------------	-----	----------	---------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	1.178	1.207	1.207	1.207	1.456	6.255
Netto anlæg i alt	1.178	1.207	1.207	1.207	1.456	6.255
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Naturgenopretning i relation til biodiversitet

Beskrivelse:

Områder i tilknytning til Natura 2000-områder eller Natura 2000-indsatser.

Svendborg Kommune er sammen med de andre fynske kommuner ved at udarbejde en EU ansøgning om støtte til et stort tværkommunalt projekt (LIFE-Biodiversity) til bevarelse og styrkelse af biodiversiteten på Fyn.

Formålet med LIFE-projektet er at øge biodiversiteten på hele Fyn. I 2019 indledte kommunerne et samarbejde om mulighederne for at lave en fælles Life-ansøgning. I 2019 var tilgangen at projektområder der også kunne være beliggende andre steder end i tilknytning til Natura 2000-områder og Natura 2000-indsatser. Den nuværende præmis fra EU's LIFE fond er, at projekter skal være i tilknytning til Natura 2000-områder og Natura 2000-indsatser.

Målet med projekterne er at sikre de mest truede arter og udvide og skabe sammenhæng mellem de vigtigste naturområder på Fyn.

I Svendborg Kommune arbejdes med projektområder ved Rødme Svinehaver (overdrevsnatur) og Skarø, Hjortø og Hjelmskov (indsatser for Klokkefrø).

Svendborg Kommune vil som deltager i LIFE-Biodiversity bidrage til at følge FN's verdensmål og opfylde lokale og nationale mål om at standse tab af biodiversitet. Da indsatsen vil dække hele Fyn vil der være en gevinst for biodiversiteten og en robusthed i indsatsen, som vil være større end hvis indsatsen var begrænset til kommunens afgrænsning.

Udover at højne biodiversiteten søges der i LIFE-projektet også at arbejde med at opnå synergieffekt med andre værdier: livskvalitet, klimatilpasning, cirkulær økonomi, grøn omstilling af landbruget mm.

Ansøgning om støtte fra EU Life-fonden er en lang proces med flere trin. Kommunerne er nu ved at lave det nødvendige forarbejde til ansøgningen. Kommunens tilsagn om egenfinansiering er en forudsætning for at være med i ansøgningen til EU.

Projektet er på grund af ansøgningsprocessen blevet forsinket af flere omgange i forhold til den oprindelige tidsplan.

Øvrige bemærkninger:

Biodiversiteten er generelt under hårdt pres, hvilket også gælder i Svendborg Kommune og de øvrige fynske kommuner.

Kommunen vil med denne indsats bidrage til at standse tabet af biodiversitet i fællesskab med de Fynske kommuner.

Indsatsen bidrager til kommunens arbejde for at følge FN's verdens mål.

De 10 fynske kommuner vil tilsammen lave projekter for 70-100 millioner. EU Life bidrager med 60 % og kommunernes medfinansiering er dermed 40 %.

Det anbefales, at Svendborg Kommune bidrager med 4. millioner, der så vil kunne give naturindsats for 10 millioner inklusive EU-støtte.

Herud over kommer ressourceforbrug i Team Natur.

Indsatsen kan løfte nogle af indsatserne fra kommunens Natur- og Friluftplan.

Politisk ønske i Svendborg Kommune om at arbejde målrettet mod at bremse tabet af biodiversitet og højne biodiversiteten i kommunen.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

6.108

Lånfinansieret:

Nej

Periode:

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028

Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Grøn omstilling - Natura og Miljø

Bilag 28

Naturgenopretning i relation til biodiversitet							
Økonomi							
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet	
Del 1	500	0	0	0	0	500	
Del 2	154	2.134	2.295	1.025	0	5.608	
Netto anlæg i alt	654	2.134	2.295	1.025	0	6.108	
Heraf:							
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0	
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0	
Særlige oplysninger:							
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Land-, By- og Havneudvikling - Havneudvikling

Bilag 29

Svendborg Havn - Analyser m.v.

Beskrivelse:

Planlægning/udvikling og styring af bygge- og anlægsprojekter på Svendborg havn.

Øvrige bemærkninger:

Budgettet er afsat til fem planlæggere / projektstyrere samt til analyser og rådgivning. De fem planlæggere arbejder med projektudvikling og -styring indenfor alle igangværende temaer under Fremtidens Havn, dvs. Maritimt Kraftcenter, Den Blandede By (inkl. Godsbanen), Frederiksø – Kultur og Erhverv samt Midlertidige Aktiviteter. Hertil kommer fremtidige temaer som eksempelvis Østre Kaj mv.

Budgettet for Svendborg Havn, analyse mv omfatter konkret følgende elementer:

- Projektudvikling, udbud og opfølgning på Jessens Mole og Godsbanearealet, herunder varetagelse af projektledelse på delprojekter for byggemodning, veje, parkering, klimatilpasning mv.
- Projektudvikling og -ledelse for Den Blå Kant, herunder bla Søndre Havn og Havneparken.
- Forberedende analyser og planlægning for Østre kaj, Østre Havnevej og Abildvej.
- Opdatering af samlet havneudviklingsplan
- Udvikling af partnerskaber på Frederiksø
- Kommunikation og udstillinger
- Løbende drift og mindre anlæg, eksempelvis ifm. endnu ikke projektudviklede dele af Den Blå Kant
- Fundraising bl.a. ift. byudvikling og klimatilpasning
- Andre analyser og midlertidige aktiviteter

Budgettet er afgørende for den fortsatte udmøntning af Udviklingsplanen "Fremtidens Havn" (2014) og "Bosætningsstrategien" (2020) og er afsat til aflønning af planlæggere/projektledere, til konsulentydelse til eksempelvis tekniske og finansielle undersøgelser og analyser, til planlægning og bygherrerådgivning samt til supplerende midlertidige aktiviteter på havnen.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

Årlig Pulje

Lånfinansieret:

Ja

Periode:

2025-28

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse		4.166	4.166	4.166	4.166	16.664
Netto anlæg i alt	0	4.166	4.166	4.166	4.166	16.664
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	
Lånfinansieret	100%	100%	100%	100%	100%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 30

Almene boliger			
Beskrivelse:			
Afsat budget til kommunens andel af finansiering af nye almene boliger i Vejstrup.			
En gruppe borgere har fremført, at der er et behov for opførelse af nyt alment boligbyggeri i Vejstrup.			
Ved budgetforliget for 2022 er der afsat midler til dækning af kommunens andel af finansieringen af de nye almene boliger.			
Den samlede udgift for kommunen kendes ikke på nuværende tidspunkt, da det vil afhænge af det konkrete projekt. Efter de gældende regler skal kommunen betale et beløb på 8-10 % af den samlede anskaffelsessum for byggeriet (grundkapitalindskud).			
Øvrige bemærkninger:			
I forlængelse af Kommunalbestyrelsens anlægsseminar 25. april 2023, blev forslag til periodisering af nærværende anlægsbudget 2024-28 gennemgået.			
Koncernrapporten pr. 31. marts 2023 pegede desuden ind i et væsentligt likviditetstræk i 2023, såfremt der ikke udvises tilbageholdenhed.			
Som konsekvens heraf fremlagde administrationen for Kommunalbestyrelsen 27. juni 2023 et samlet forslag for periodisering af anlægsbudget 2024-28 og mulige udskydelser af 2023-anlæg, hvor dette projekt indgår.			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	4.289	Lånfinansieret: Nej	Periode: 2025

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	4.289	0	0	0	4.289
Netto anlæg i alt	0	4.289	0	0	0	4.289
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 31

Lokalsamfundspuljen

Beskrivelse:

Puljen er afsat til realisering af konkrete projekter i lokalområderne.

Beløbet skal understøtte lokalområdernes muligheder for at realisere borgerbudgetter og udvikle potentialeplaner.

Der bevilges et driftstilskud på 15.000 kr. pr. år pr. område til lokale foreninger (lokalråd) eller arbejdsgrupper, der har en gældende samarbejdsaftale og behov for driftstilskud.

Herudover reserveres midler til administrativ bistand i forbindelse med udmøntning af Lokaludvalgets anlægspuljer.

Øvrige bemærkninger:

I forlængelse af Kommunalbestyrelsens anlægsseminar 25. april 2023, blev forslag til periodisering af nærværende anlægsbudget 2024-28 gennemgået.

Koncernrapporten pr. 31. marts 2023 pegede desuden ind i et væsentligt likviditetstræk i 2023, såfremt der ikke udvistes tilbageholdenhed.

Som konsekvens heraf fremlagde administrationen for Kommunalbestyrelsen 27. juni 2023 et samlet forslag for periodisering af anlægsbudget 2024-28 og mulige udskydelser af 2023-anlæg, hvor dette projekt indgår.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	Årlig pulje	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2024-28
--	-------------	-----------------	-----	----------	---------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	633	6.813	1.877	1.877	1.877	13.077
Netto anlæg i alt	633	6.813	1.877	1.877	1.877	13.077
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 32

Områdefornyelse Hesselager

Beskrivelse:

Områdefornyelse er en indsats, hvor kommunen med støtte fra staten giver udvalgte landsbyer et kærligt løft.

Målet er, at sætte gang i en positiv udvikling, så Hesselager kan tiltrække flere tilflyttere og private investeringer. Grundtanken er at områdefornyelsen skal være til gavn for byen som helhed.

Prioritering af de mange penge skal ske i tæt dialog med lokalsamfundet i og omkring Hesselager. Der er nedsat en lokal følgegruppe og flere lokale arbejdsgrupper, som sikrer lokal forankring. Kommunen er tovholder på opgaven med ansvar for processen, realisering af anlæg og økonomisk styring.

Områdefornyelsen i Hesselager gennemføres med statslig støtte i overensstemmelse med byfornyelsesloven. Hermed dækker staten 60 % af omkostningerne til områdefornyelsen.

Øvrige bemærkninger:

Følg projektet: <https://deltag.svendborg.dk/da-DK/folders/en-kaerlig-hand-til-hesselager>

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.): 3.677 **Lånfinansieret:** **Periode:** 2025-28

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Udførelse		2.289	735	587	66	3.677
Netto anlæg i alt	0	2.289	735	587	66	3.677
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 33

Områdefornyelse i Lundby og Landet

Beskrivelse:

Områdefornyelse er en indsats, hvor kommunen med støtte fra staten giver udvalgte landsbyer et kærligt løft.

Målet er, at sætte gang i en positiv udvikling, så Lundby og Landet kan tiltrække flere tilflyttere og private investeringer. Grundtanken er at områdefornyelsen skal være til gavn for byen som helhed.

Prioritering af de mange penge skal ske i tæt dialog med lokalsamfundet i og omkring Hesselager. Der er nedsat en lokal følgegruppe og flere lokale arbejdsgrupper, som sikrer lokal forankring. Kommunen er tovholder på opgaven med ansvar for processen, realisering af anlæg og økonomisk styring.

Områdefornyelsen i Hesselager gennemføres med statslig støtte i overensstemmelse med byfornyelsesloven. Hermed dækker staten 60 % af omkostningerne til områdefornyelsen.

Øvrige bemærkninger:

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

2.665

Lånfinansieret:

Periode: 2025-28

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Udførelse		205	410	1.025	1.025	2.665
Netto anlæg i alt	0	205	410	1.025	1.025	2.665
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 34

Infrastrukturplan Skovparken

Beskrivelse:

Der er oprindelig afsat anlægsbevilling på i alt 2 mio. kr. til understøttelse af Infrastrukturplanen i Skovparken.

Heraf er 0,3 mio. kr. prioritet til en projektmedarbejder og efterfølgende flyttet til driften.

Øvrige bemærkninger:

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

1.700

Lånfinansieret:

Periode:

2025

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Udførelse	788	912				1.700
Netto anlæg i alt	788	912	0	0	0	1.700
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 35

Geopark			
Beskrivelse: Byrådet i Svendborg har sammen med de øvrige fire sydfynske kommuner besluttet sig for, at Naturturisme I/S skulle arbejde for, at Det sydfynske Øhav blev certificeret som en UNESCO Global Geopark. Midlerne omfatter etableringsudgifterne for geoparken.			
Øvrige bemærkninger:			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	327	Lånfinansieret:	Periode: 2025

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	327	0	0	0	327
Netto anlæg i alt	0	327	0	0	0	327
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Land-, By- og Havneudvikling - Projekter i Byområder

Bilag 36

Byfornyelse - Rådighedsbeløb			
Beskrivelse: Det påhviler Kommunalbestyrelsen, at medvirke til at igangsætte udvikling og omdannelse af problemramte byer og byområder, der gør dem attraktive for bosætning og privat investering samt skabe velfungerende boliger og byområder og sikre kulturarven ved at tilskynde til renovering af bevaringsværdige ejendomme.			
Øvrige bemærkninger: Der er afsat en rådighedsramme til områdefornyelse og bygningsforbedring i forhold til renovering af bevaringsværdige ejendomme. Herudover dækker puljen lovpligtig afhjælpning af indeklimaproblemer (skimmelsvamp og PCB). Der modtages refusion på op til 50 % fra Staten, i forhold til de tilskud og udgifter der er i forbindelse med disse sager.			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	3.074	Lånfinansieret:	Delvis Periode:

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	313	2.425	336	0	0	3.074
Netto anlæg i alt	313	2.425	336	0	0	3.074
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	95%	95%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Kultur, Fritid og Idræt - Kultur

Bilag 37

Teater på havnen

Beskrivelse:

Svendborg Byråd gav i december 2019 grønt lys til udviklingen af et levende, nyskabende og samlende teater-, uddannelses- og oplevelseshus som drivende kulturel aktør på Frederikssøen, en af Svendborg mest attraktive adresser.

Øvrige bemærkninger:

Der foreligger skitseoplæg, som belyser mulighederne for at skabe et nyt teaterhus for teater, uddannelse og oplevelse på Frederikssøen i Svendborg med BaggårdTeatret som hele Fyn og Øernes producerende egnsteater i spidsen. Baggårdteatret står, med en lang række nationale forestillingssucceser og udviklingsinitiativer, solidt plantet i hele regionens teatertradition.

Skitseprojektet er resultatet af mange års undersøgelser og ligger i tråd med Svendborg Kommunes udviklingsstrategi om Fremtidens Havn. Der er skabt en plan for byrum og klimatilpasning i projekt Den Blå Kant, herunder kajrenovering, cykelparkering og gangbro, alt sammen tiltag der skaber liv på havnen. På samme måde er et samlende teaterhus et bærende spor i Svendborg Kommunes kulturstrategi Kulturløftet 2.0 fra 2019 og i Kulturløftet 3.0 fra 2023, hvor der i kulturspor 2 sættes fokus på udviklingen af Teaterhus Svendborg.

Skitseprojektets anlægsoverslag udgør ca. 103.000 kr. ekskl. moms.

Ud over Svendborg Kommunes bidrag til et nyt teaterhus på havnen søges relevante fonde.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	23.063	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2024-26
--	--------	------------------------	-----	-----------------	---------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	14.094	8.969	0	0	23.063
Netto anlæg i alt	0	14.094	8.969	0	0	23.063
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Kultur, Fritid og Idræt

Bilag 38

Faciliteter Strandgården Rantzausminde

Beskrivelse:

I budgetforliget for 2021 er Svendborg Sund Sejlklub givet et tilsagn om tilskud på 1 mio. kr. til kommunal medfinansiering af renovering af klubhusfaciliteter.

Øvrige bemærkninger:

I forlængelse af Kommunalbestyrelsens anlægsseminar 25. april 2023, blev forslag til periodisering af nærværende anlægsbudget 2024-28 gennemgået.

Koncernrapporten pr. 31. marts 2023 pegede desuden ind i et væsentligt likviditetstræk i 2023, såfremt der ikke udvistes tilbageholdenhed.

Som konsekvens heraf fremlagde administrationen for Kommunalbestyrelsen 27. juni 2023 et samlet forslag for periodisering af anlægsbudget 2024-28 og mulige udskydelser af 2023-anlæg, hvor dette projekt indgår.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	1.072	Lånfinansieret:	Periode: 2025
--	-------	------------------------	----------------------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	1.072	0	0	0	1.072
Netto anlæg i alt	0	1.072	0	0	0	1.072
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Kultur, Fritid og Idræt

Bilag 39

Trailcenter Svendborg

Beskrivelse:

I budgetforliget for 2021 er Trailcenter Svendborg – Outdoorfacilitet ved Hallingskoven givet et tilsagn om tilskud på 2,5 mio. kr. til kommunal medfinansiering af projektet.

Øvrige bemærkninger:

I forlængelse af Kommunalbestyrelsens anlægsseminar 25. april 2023, blev forslag til periodisering af nærværende anlægsbudget 2024-28 gennemgået.

Koncernrapporten pr. 31. marts 2023 pegede desuden ind i et væsentligt likviditetstræk i 2023, såfremt der ikke udvistes tilbageholdenhed.

Som konsekvens heraf fremlagde administrationen for Kommunalbestyrelsen 27. juni 2023 et samlet forslag for periodisering af anlægsbudget 2024-28 og mulige udskydelser af 2023-anlæg, hvor dette projekt indgår.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	2.681	Lånfinansieret:	Periode:	2025
--	-------	------------------------	-----------------	------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Udførelse		2.681				2.681
Netto anlæg i alt	0	2.681	0	0	0	2.681
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028

Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Kultur, Fritid og Idræt - Kultur

Bilag 40

Forsamlingshuse - Aktiviteter			
Beskrivelse: Der afsættes i budget 2018 og overslagsår en pulje på ca. 0,2 mio. kr. til forsamlingshusene. Puljen anvendes - efter ansøgning - til støtte til aktiviteter i forsamlingshusene i lokalområderne.			
Øvrige bemærkninger:			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	Årlig pulje	Lånfinansieret: Nej	Periode: 2025-28

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse		268	268	268	268	1.072
Netto anlæg i alt	0	268	268	268	268	1.072
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Kultur, Fritid og Idræt

Bilag 41

Fælles kunstofbane Østre bydel

Beskrivelse:

Kunststofbanen tænkes placeret centralt ved Stjernens boldbaner. Der planlægges med såvel etablering og drift af en 11 mands bane plus opvarmingshal.

Målgruppen er bred og begrænser sig ikke alene til Tved og Stjernen boldklubber, men kan også omfatte Nymarkskolens sportsklasser, Ørkildsskolen afd. Øst, ligesom der kan ses en socialøkonomisk værdi omkring integrationsprojekter i den mangfoldige bydel, og at boldspil kan dyrkes hele året.

Øvrige bemærkninger:

I forlængelse af Kommunalbestyrelsens anlægsseminar 25. april 2023, blev forslag til periodisering af nærværende anlægsbudget 2024-28 gennemgået.

Koncernrapporten pr. 31. marts 2023 pegede desuden ind i et væsentligt likviditetstræk i 2023, såfremt der ikke udvises tilbageholdenhed.

Som konsekvens heraf fremlagde administrationen for Kommunalbestyrelsen 27. juni 2023 et samlet forslag for periodisering af anlægsbudget 2024-28 og mulige udskydelser af 2023-anlæg, hvor dette projekt indgår.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	2.145	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2025
--	-------	------------------------	-----	-----------------	------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	2.145	0	0	0	2.145
Netto anlæg i alt	0	2.145	0	0	0	2.145
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028

Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Kultur, Fritid og Idræt - Fritid og Idræt

Bilag 42

Renovering af klubhuse			
Beskrivelse: Svendborg Kommune har igennem en længere årrække fast haft budgetteret med en renoverings- og anlægspulje som lokale idrætsklubber kan søge tilskud fra til renoverings- og anlægsprojekter m.m.			
Øvrige bemærkninger:			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	Årlig pulje	Lånfinansieret: Nej	Periode: 2025-28

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse		268	268	268	268	1.072
Netto anlæg i alt	0	268	268	268	268	1.072
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg - Skoleområdet

Bilag 43

Mangfoldige læringsmiljøer

Beskrivelse:

I september 2019 blev de overordnede rammer for arbejdet med mangfoldige læringsmiljøer vedtaget af Børne- og Ungeudvalget. Målet er, at flest mulige elever skal undervises i almenmiljøet i den lokale folkeskole. Undervisningen skal afspejle de elever, der nu engang er.

Et særligt element i arbejdet med at udvikle mangfoldige læringsmiljøer er de fysiske rammer, der både kan forstås som design, indretning og dekoration, indendørs som udendørs.

Forskning viser, at fem forskellige elementer er centrale, når man skal designe, indrette og dekorere fysiske rum, der understøtter inkluderende læringsmiljøer:

1. Udgangspunkt i pædagogiske intentioner og mål: Rummene indrettes med udgangspunkt i, hvad rummene skal kommunikere til børnene, hvilke aktiviteter rummene skal understøtte, og hvilke deltagelses- og udviklingsmuligheder børnene skal have i rummene.
2. Flerfunktionelle rum og høj grad af fleksibilitet ift. anvendelse: Rummene indrettes, så de muliggør forskellige aktiviteter og imødekommer børnenes forskellige behov og giver alle deltagelsesmuligheder. Når plads er en begrænsende faktor, kan rummene indrettes på en måde, som giver mulighed for fleksibel benyttelse.
3. Personlighed og børnene som meddesignere: De fysiske rum gives et personligt udtryk, så børnene identificerer sig med og føler tilhørsforhold til rummet.
4. Et passende niveau af kompleksitet og farver: De fysiske rum dekoreres med visuel stimuli (fx plakater mv.) og med balance i farvebruget.
5. Plads og adgang: Der er plads og let adgang til materialer, zoner i rummet og andre læringsrum, så alle børn kan bevæge sig rundt og interagere med hinanden på en hensigtsmæssig måde.

Arbejdet med de fysiske rammer kan pege i flere retninger og understøtte flere pædagogiske og didaktiske elementer som fordybelse, god og tydelig klasseledelse og understøttelse af forskellige behov og læreprocesser hos eleverne.

Konkret kan det fx være indretning af forskellige zoner fx beskedzone, læsezone, tavlezone til læreroplæg og fordybelseszone, der kan hjælpe eleverne til at forstå hvad der skal ske, og hvor. Det kan også være en proces, hvor eleverne inddrages med henblik på at personliggøre læringsmiljøet, så de i højere grad identificerer- og føler tilknytning til det.

Som et sidste eksempel skal nævnes indretning af uderum med henblik på at understøtte undervisningsaktiviteter uden for klasseværelset.

Kilde: Fysiske rammer – der understøtter inkluderende læringsmiljøer. UVM publikation 2019.

Såfremt der sker ændringer i bygningen/anvendelsen, som vil medføre en driftsmæssig udvidelse, vil det være op til Børne- og Ungeudvalget at pege på en finansiering af denne udvidelse.

Øvrige bemærkninger:

Puljen er afsat til at arbejde med at udvikle, designe og indrette de fysiske læringsmiljøer på skolerne.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	Årlig pulje	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2025-28
--	-------------	------------------------	-----	-----------------	---------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Udførelse		1.025	1.025	1.025	1.025	4.100
Netto anlæg i alt	0	1.025	1.025	1.025	1.025	4.100

Heraf:

- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0

Særlige oplysninger:

Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg - Dagtilbudsområdet

Bilag 44

Udbygning af dagtilbudspladser - Thurø

Beskrivelse:

Projektet omhandler etableringen af et nyt dagstilbud på Thurø samt indretning af de trafikale forhold forbundet med dette.

Projektet er på samlet ca. 47,5 mio. kr. og forventet ibrugtaget i 2024.

Midlerne i 2025 vedrører en forventet forskydning i betaling af regninger til leverandørerne i projektet.

Øvrige bemærkninger:

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

47.482

Lånfinansieret:

Periode: 2023- 25

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	46.969	513	0	0	0	47.482
Netto anlæg i alt	46.969	513	0	0	0	47.482
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028

Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg - Dagtilbudsområdet

Bilag 45

Daginstitutioner - Sikkerhedsmæssige tiltag			
Beskrivelse: Beløbet i de enkelte år er afsat til sikkerhedsmæssige tiltag, til sikring af de fysiske rammer i dagtilbud, herunder imødegåelse af nye lovgivningsmæssige krav samt akut opståede udgifter.			
Øvrige bemærkninger:			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	Årlig pulje	Lånfinansieret: Nej	Periode: 2025-28

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Udførelse		3.178	2.665	2.665	2.665	11.173
Netto anlæg i alt	0	3.178	2.665	2.665	2.665	11.173
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg - Sundhedsområdet/Ældreområdet

Bilag 46

Ollerup Plejehjem - Servicearealer

Beskrivelse:

I forbindelse med etableringen af erstatningspladser for Hesselager Plejecenter blev det på Kommunalbestyrelsens møde den 31. oktober 2023 besluttet, at der skal laves en tilbygning på Ollerup Plejecenter. Tilbygningen indeholder 12 nye plejeboliger, hvor det sikres, at de ældrefaglige kriterier overholdes.

Midlerne omfatter Svendborg Kommunes forpligtelser, i forbindelse med udvidelsen af pladser på Ollerup plejehjem.

Øvrige bemærkninger:

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.): 5.328 **Lånfinansieret:** Nej **Periode:** 2025

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	5.328	0	0	0	5.328
Netto anlæg i alt	0	5.328	0	0	0	5.328
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg - Sundhedsområdet/Ældreområdet

Bilag 47

Ollerup Plejehjem - Boliger

Beskrivelse:

I forbindelse med etableringen af erstatningspladser for Hesselager Plejecenter blev det på Kommunalbestyrelsens møde den 31. oktober 2023 besluttet, at der skal laves en tilbygning på Ollerup Plejecenter. Tilbygningen indeholder 12 nye plejeboliger, hvor det sikres, at de ældrefaglige kriterier overholdes.

Midlerne omfatter beboernes finansering ind i projektet.

Øvrige bemærkninger:

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.): 21.101 Lånfinansieret: Ja Periode: 2025

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Køb						0
Udførelse		21.101				21.101
Netto anlæg i alt	0	21.101	0	0	0	21.101
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg - Sundhedsområdet/Ældreområdet

Bilag 48

Erstatningspladser Caroline Amalie anvendelse			
Beskrivelse: Senior-, Social- og Sundhedsudvalget (SSSU) besluttede den 8. juni 2021 en afvikling af Caroline Amalie som plejecenter over de kommende år af hensyn til krav om brandsikkerheden. Midlerne er afsat til realiseringen af et nyt plejecenter samt aktivitetscenter i Tankefuld. Projektet udføres i samarbejde med FAB.			
Øvrige bemærkninger: For almene ældreboliger gælder, at den kommunale andel udgør 10% af byggeriets anskaffelsessum. Derudover finansieres byggeriet med 2% ved beboerindsud og 88% finansieres ved realkreditlån, der betales gennem beboernes husleje over en 30-40-årig periode. Det bemærkes, at salget af Caroline Amalielund samt indfrielse af lån ikke er en del af temaet. Overslaget omfatter alene den kommunale udgift.			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	33.158	Lånfinansieret: Nej	Periode: 2022-26

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	668	19.373	7.506	5.611	0	33.158
Netto anlæg i alt	668	19.373	7.506	5.611	0	33.158
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg - Havne

Bilag 49

Lade- og landanlæg til ny el-færge til Skarø/Drejø

Beskrivelse:

Kommunalbestyrelsen traf i december 2022 beslutning om at indgå en indkøbsaftale med Dansk Standardfærge om udvikling af en elektrisk standardfærge til afløsning af det nuværende Højstene-færge fra 1997.

Den nye færge anskaffes via et standardiseret færgekoncept, hvor aktuelt 5 kommuner (Aalborg, Odder, Slagelse, Faaborg-Midtfyn og Svendborg) deltager. Den nye færge leases, men Svendborg Kommune skal selv stå for at etablere tilhørende land- og ladeanlæg.

Øvrige bemærkninger:

Anlæg:

Ladeanlæg, nye færgelejer (evt. Tilpasning af eksisterende færgelejer) samt tilslutningsbidrag til elforsyningen.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.): 36.194 **Lånfinansieret:** Ja **Periode:** 2024-26

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	6.500	29.284	410	0	0	36.194
Netto anlæg i alt	6.500	29.284	410	0	0	36.194
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	400	0	400
- Ekstern rådgiverudgift	0	3.880	4.195	0	0	8.075
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånefinansieret	0%	100%	100%	100%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028

Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg - Havne

Bilag 50

Havn - Rådighedsramme						
Beskrivelse:						
Der er afsat en årlig rådighedsramme til vedligehold og forbedringer af faciliteter og anlæg i Svendborg Havn og lystbådehavnene.						
Øvrige bemærkninger:						
Midlerne bruges til større og mindre reoveringsopgaver i Svendborg Havn og lystbådehavnene.						
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):		Årlig pulje	Lånfinansieret:	Ja	Periode:	2024-27

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	2.863	2.863	2.863	2.863	11.452
Netto anlæg i alt	0	2.863	2.863	2.863	2.863	11.452
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	300	300	300	300	1.200
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2	
Lånfinansieret	0%	100%	100%	100%	100%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg - Havne

Bilag 51

Efterslæb på havnens anlægskonstruktioner			
Beskrivelse: Der er tidligere foretaget eftersyn af havnenes konstruktion (rapport fra Rambøll i 2019). Rambølls eftersyn viste, at der er et stort efterslæb på vedligeholdelsesområdet. Ved budgetforliget for 2024 blev der afsat en pulje på 10 mio. kr. årligt til dækning af vedligeholdelsesefterslæbet.			
Øvrige bemærkninger: For årene 2024-2028 er behovet jf. rapporten fra Rambøll anslået til ca. 44 mio. kr. Der er derudover en del opgaver - typisk større opgaver - hvor omfanget først kan fastslås endeligt efter nærmere undersøgelser og dermed også den endelige pris.			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	41.000	Lånfinansieret: Ja	Periode: 2025-28

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse		10.250	10.250	10.250	10.250	41.000
Netto anlæg i alt	0	10.250	10.250	10.250	10.250	41.000
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånefinansieret	0%	100%	100%	100%	100%	

GEO-Havnepark

Beskrivelse:

Havneparken er første gang beskrevet i "Fremtidens Havn – Udviklingsplan for Svendborg Havn, februar 2014". Senere har den indgået som et element både i konkurrencen for Den Blå Kant og i SIMAC-konkurrencen.

Havneparken har fra begyndelsen været tænkt som rekreativt byrum på havnen rettet mod en bred målgruppe. Tanken var at den skulle kunne kompensere for det ret begrænsede udbud af grønne, rekreative arealer i Svendborg bymidte. Der har også, bl.a. i borgerinddragelsen forud for Blå Kant-konkurrencen, været et stærkt ønske om Havneparken skulle rumme streetaktiviteter, så som en betonskaterpark.

Forud for konkurrencen om Den Blå Kant vurderede Vand og Affald, at der er behov for en fuldstændig fornyelse af den centrale hovedkloakpumpestation, som ligger ud til Nordre Kaj. Da der er tale om en fuldstændig udskiftning, skal der findes en ny lokalisering, og via konkurrencen blev lokaliseringen udpeget til at være i havneparkens nordlige del. Dette er i 2020 blevet bekræftet via en byrådsbeslutning. I relation til ovenstående er det vigtigt at nævne, at etableringen af en ny pumpestation og de øvrige anlægsaktiviteter, vil være på bekostning af den nuværende, midlertidige Prøvepark, herunder midlertidige skaterfaciliteter.

Placeringen af en ny hovedpumpestation i Havneparken har i forbindelse med konkurrencerne været set som en styrke idet den ville kunne medvirke til at synliggøre spildevandssystemet og de udfordringer omkring spildevands- og overfladevandshåndtering, som vi står overfor i forbindelse med klimaforandringerne. Af samme årsag er pumpestationen via konkurrencerne blevet et meget synligt element i parken og tiltænkt en endnu ikke nøjere defineret formidlende funktion omkring klimatilpasning. Havneparken vil endvidere omfatte et meget stort overløbsbassin, som ligger under den nuværende multibane.

I forbindelse med udviklingen af Den Sydfynske GEO-park er der fremkommet en idé om, at Havneparken også i den forbindelse ville kunne tjene som Svendborg Kommunes formidlingssted / besøgscenter. Det virker ret indlysende, at der kunne skabes en formidlingsmæssig sammenhæng mellem temaerne om klimatilpasning og den geologiske og afledte maritime kulturarvsbaggrund for hele vores område, ikke mindst Det Sydfynske Øhav.

Det foreslås, at Havneparkens profil og karakter – med muligheden for at samtænke klimatilpasning, geologisk oprindelse og maritim kulturarv - udvikles gennem en inddragende proces med de mange interessenter, der vil være omkring en sådan park. I 2021 sker der en indledende udviklingsproces af lokalplanprocessen for pumpestation og havnepark. I 2022-23 udvikles det endelige koncept, i 2024 sker projektering parallelt med færdiggørelse af pumpestationen og i 2025 anlægges parken. Som nævnt er der i foråret 2021 igangsat en proces for udvikling af konceptet for den kommende havnepark som en Geo-Havnepark.

Øvrige bemærkninger:

Af den foreløbige programmering for Havneparken kan nævnes følgende elementer:

- Rekreative, grønne arealer til ophold og aktivitet, anslået ca. 2500 m2 svarende til 35-40% af Havneparkens samlede areal.
- Aktivitetsarealer til streetbasket, fodbold mv
- Betonskaterpark (ca. 500m2)
- Pumpestation
- Formidlingspunkter omkring klimaudfordringer (skybrud og stormflod) og GEO-park-temaer
- Parkering (ca. 15 offentlige pladser og 4 pladser i forbindelse med Bendixens Fiskehandel)
- Adgangsvej til hovedpumpestation
- Hoved stiforbindelse (sammenhæng mellem Nordre Kaj og Jessens Mole)
- Bakkelandskab (?)
- Serviceareal (affaldscontainer, V&A pumpehus mm., varer levering til Bendixen)
- Campingparkering (?)
- Bevaring af kulturarvsspor (?)

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg - Havne

Bilag 52

GEO-Havnepark

Det foreslås, at anlægsprojektet delvist finansieres med 10,0 mio. kr. via lånoptagelse.
Optagelse af lån foretages normalt hos KommuneKredit.

For at undgå at komme i konflikt med EU's statsstøtteregele har KommuneKredit strammet op på adgangen til at låne til havneprojekter. Der kan således kun ske udlån til havneinfrastruktur (f.eks. moler, kajmure, kajpladser m.m.), adgangsinfrastruktur (f.eks. veje, jernbanespor, sejlrender og sluser i havnen) og/eller oprensning. KommuneKredit stiller endvidere som betingelse, at der skal være en tilskyndelsesvirkning hvilket betyder, at låneadgangen har central betydning for projektets gennemførelse.

For at KommuneKredit kan bedømme om disse forudsætninger er opfyldt skal KommuneKredit have en beskrivelse af anlægsprojektet inden projektet igangsættes. Der tages derfor forbehold for forslag til finansiering via lånoptagelse indtil der foreligger en godkendelse af låneadgang hos KommuneKredit.

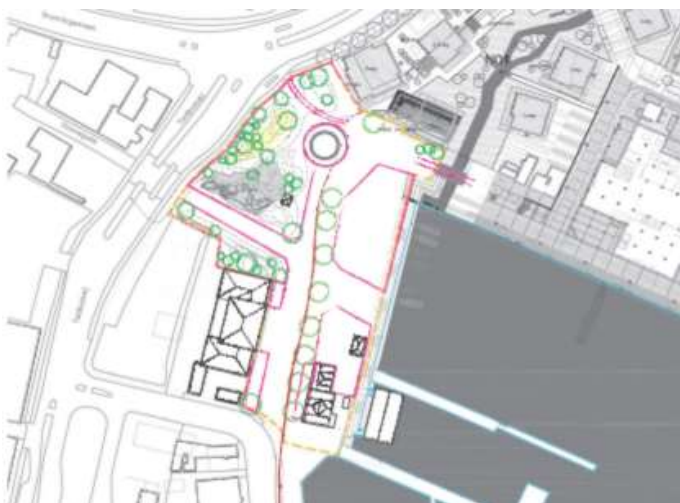
Forventning om lånoptagelse sker med udgangspunkt i adgangsinfrastrukturen, hvor projektet skal sikre den nødvendige adgangsinfrastruktur på havnen for gående, cyklende, kørende mm.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	22.344	Lånfinansieret:	Delvis	Periode:	2022-26
--	--------	------------------------	--------	-----------------	---------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Udførelse	511	3.217	18.616			22.344
Netto anlæg i alt	511	3.217	18.616	0	0	22.344
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	55%	0%	

En kommende havnepark omfatter arealerne øst og nord for Toldboden på Jessens Mole. Mod nord vil Havneparken blive afgrænset af Godsbaneearealet.

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028

Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg - Vedligeh. af den kommunale bygningsmasse

Bilag 53

Pulje til vedligeholdelse af ejendomme m.m.

Beskrivelse:

Kommunens anlægsvedligeholdelsespuljer blev i forbindelse med budgetforlig 2017 samlet til en overordnet vedligeholdelsespulje.

Dette er sket for at kunne lave en mere strategisk indsats i forbindelse med vedligeholdelsen af de kommunale ejendomme.

Disponering af det årlige vedligeholdelsesbudget forelægges det til en hvert tid gældende anlægsudvalg til godkendelse.

En andel af puljen er bundet til kontrakt-/lovbundne poster.

Øvrige bemærkninger:

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

Årlig pulje

Lånfinansieret:

Nej

Periode:

2025-28

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse		47.921	31.280	31.280	31.280	141.761
Netto anlæg i alt	0	47.921	31.280	31.280	31.280	141.761
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg - Øvrige tiltag

Bilag 54

Ribers Gaard			
Beskrivelse: Forligspartierne ønsker at medvirke til realiseringen af visionen for det nye Ribers Gård. Partierne er derfor enige om at afsætte en anlægspulje på 7,5 mio. kr. i 2026. Puljen kan anvendes til kommunal medfinansiering af projektet – forudsat, at det bliver muligt at rejse den nødvendige eksterne fondsfinansiering til resten af projektet. Administrationen er i dialog med foreningen Rytmask Råstof omkring progression og udviklingen i projektet.			
Øvrige bemærkninger:			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	7.688	Lånfinansieret: Nej	Periode: 2026

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	0	0	0	7.688	7.688
Netto anlæg i alt	0	0	0	0	7.688	7.688
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg

Bilag 55

Brandsikring Aldersro - Serviceareal		
Beskrivelse: Midlerne omfatter Svendborg Kommunes forpligtelser, i forbindelse med brandsikringen af Aldersro.		
Øvrige bemærkninger:		
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	2.278	Lånfinansieret:
		Periode: 2025-26

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse		1.998	280	0	0	2.278
Netto anlæg i alt	0	1.998	280	0	0	2.278
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg - Øvrige tiltag

Bilag 56

Tilsl. Kommunale bygn. til fjernvarme i Ollerup.

Beskrivelse:

Midlerne vedr. den kommunale tilslutningsudgift forbundet med tilkobling til fjernvarme.

Øvrige bemærkninger:

I forlængelse af Kommunalbestyrelsens anlægsseminar 25. april 2023, blev forslag til periodisering af nærværende anlægsbudget 2024-28 gennemgået.

Koncernrapporten pr. 31. marts 2023 pegede desuden ind i et væsentligt likviditetstræk i 2023, såfremt der ikke udvistes tilbageholdenhed.

Som konsekvens heraf fremlagde administrationen for Kommunalbestyrelsen 27. juni 2023 et samlet forslag for periodisering af anlægsbudget 2024-28 og mulige udskydelser af 2023-anlæg, hvor dette projekt indgår.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	2.129	Lånfinansieret:	Ja	Periode:	2025
--	-------	------------------------	----	-----------------	------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	2.129	0	0	0	2.129
Netto anlæg i alt	0	2.129	0	0	0	2.129
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansæt normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	100%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Vedligehold og Nybyg - Øvrige tiltag

Bilag 57

Brandhaner			
Beskrivelse:			
Der er afsat 0,566 mio. kr. fra 2026 til både nedlæggelse og drift af de første af ca. 550 overflødige brandstandere i kommunen.			
Øvrige bemærkninger:			
<p>Brandstandere, der ikke længere vedligeholdes og vintersikres, risikerer at frostsprænges. I yderste konsekvens kan den manglende udskylning og vedligeholdelse medføre, at vandkvaliteten til forbrugerne bliver dårlig pga. bakterier og jernudfældninger i det blinde ledningsstykke fra vandværkernes ledning og frem til brandhanen.</p> <p>Det er opgjort, at der findes omkring 640 brandstandere i hele kommunen. Brandslukningen sker primært med vand fra tankvogne og mange brandstandere er i dag ikke egnede til den brandslukningsindsats, men har i dag. Beredskabet kører derfor hellere efter de brandstandere, der giver mest vand og står centralt. Administrationen har derfor påbegyndt en evaluering af, hvilke brandstandere, der har kapacitet til hurtigt at give meget vand, og hvilke der ikke er behov for længere. Beredskab Fyn har tilkendegivet, at de kun har interesse i at anvende ca. 10% af de eksisterende standere (ca. 60-70 standere).</p> <p>Beredskab Fyn afholder vintervedligehold af de brandstandere, der ønskes bevaret i Vand & Affalds forsyningsområde, mens Vand & Affald ikke længere servicerer de øvrige brandstandere. Vindeby Vandforsyning har fået videreført en aftale med beredskabet om en forholdsmæssig fordeling af vedligeholdelsesudgifter for alle brandstandere i deres forsyningsområde. De øvrige private almene vandværker har ingen aftale med Beredskab Fyn om vedligeholdelse af brandstandere i deres forsyningsområder.</p> <p>I henhold til vandværkernes gældende regulativer er udgifter til etablering, flytning og vedligehold af brandstanderne dog fortsat en kommunal opgave. Da der således er tale om kommunal ejendom, er sløjfningen af standerne også en kommunal udgift.</p>			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	1.680	Lånfinansieret:	Nej
		Periode:	2026-28

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	0	560	560	560	1.680
Netto anlæg i alt	0	0	560	560	560	1.680
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Bemærkninger til basisanlægsbudget

Svendborg
Kommune

Administration

Bilag 58

Tipsvænget - Hyttebyen		
Beskrivelse: To skæve boliger på Tipsvænget nedbrændte i henholdsvis 2017 og 2022. Restforsikringssum fra branden i 2022 udgør ca. 0,405mio. Kr. I forbindelse med budgetforhandlingerne for 2025 rejses følgende anlægstema "Genopførsel af to nedbrændte skæve boliger på Tipsvænget (Hyttebyen)", hvor restforsikringssummen på ca. 0,405 mio. kr. indgår som medfinansering.		
Øvrige bemærkninger:		
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	405	Lånfinansieret:
		Periode: 2025

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Udførelse		405				405
Netto anlæg i alt	0	405	0	0	0	405
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	0	0
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlægstema 2025 - 2028 - pr. 21.8.2024.

23-22862

Bilag	Netto - 1.000 kr.	Afledt drift X - Lån X	2025	2026	2027	2028
	Ejendomshandel		0	7.120	0	0
1	Køb af ejendommen Hesselager Plejecenter	X		7.120		
	Veje, Stier og Parkering		12.048	7.000	7.000	7.000
2	Trafiksikkerhedsprojekter		1.500	1.500	1.500	1.500
3	Cykelfremme, herunder cykelstier		4.500	4.500	4.500	4.500
4	Støtte til Lokalområdernes stiprojekter	X	1.000	1.000	1.000	1.000
5	Kommunal medfinansiering af vejprojekt i Skovparken	X	5.048			
	Grøn omstilling		8.000	500	500	17.000
6	Grøn mobilitet, herunder mobilitetsplan	X	1.000	500	500	500
7	Klimahandleplan - håndtering af vand	X	7.000			
8	CO2-reduktionsplan 2021-2030 - Varmepumper	X				16.500
	Land-, By- og Havneudvikling		28.813	34.263	-13.775	32.475
9	Nye almene boliger i lokalområderne			5.000		
10	Kommunale midler til medfinansiering af den statslige Landsbyfornyelsespulje	X		2.000	2.000	2.000
11	Ny færge til Hjortøruten - ny Hjortøbo	XX	6.952	11.788		
12	Godsbanen - byggemodning samt klimatilpasning ved genåbning af Kobberbækken	X	750	9.250	-22.000	24.500
13	Oprensning af Højsteneløbet og Hjortørenden	X	421	421	421	421
14	Havnens servicebygninger og erhvervslejemål		2.305	2.305	2.305	2.305
15	Frederikssøs bygninger samt model for fremadrettet understøttelse af de kulturelle lejere	X	12.385	3.199	3.199	3.199
16	Landskabsringen ved Tankefuld - Udviklingsstrategien	X	6.000	300	300	50
17	Byggemodning af første etape, Kirkeby (+/- 11,2 mio. kr. i 2025)		0			
	Kultur, Fritid og Idræt		3.100	15.100	50.600	7.600
18	Renovering af klubhuse - øget tilskud (nuv. 261.000)		100	100	100	100
19	Fremtidens Bibliotek - Borgernes demokratiske væksthushus			12.000	47.500	4.500
20	Pulje til idræts- og bevægelsesfaciliteter		3.000	3.000	3.000	3.000
	Vedligehold og nybyg		14.236	19.000	10.892	10.892
21	Genopførelse af to nedbrændte skæve boliger på Tipsvænget (Hyttebyen)	XX	1.586			
22	Etablering af nye skæve boliger i samarbejde med den almene boligsektor		2.000			
23	Kapacitet på skolerne		2.000			
24	Netværksudstyr på skolerne		750	7.000	1.292	1.292
25	Understøttelse af Heldagsskolens udvikling af fysiske læringsmiljøer		300			
26	Udbud DECT-telefoni og nødkald		6.000			
27	Brandsikring på Aldersro - Ældreboliger - negativ pulje			2.400		
28	Bygningsvedligehold af de kommunale bygninger			8.000	8.000	8.000
29	Haludvalgets anlægspulje		600	600	600	600
30	5-årig udv.strategi for vækst og samarbejde i Svendborg midtby		1.000	1.000	1.000	1.000
	Anlægstemaer i alt		66.197	82.983	55.217	74.967

Budget 2025

Anlægstema 2025 - 2028 - pr. 21.8.2024.

23-22862

Afløst drift, netto - 1.000 kr.			2025	2026	2027	2028
	Ejendomshandel		0	825	250	250
1	Køb af Hesselager Plejecenter	X		825	250	250
	Veje, Stier og Parkering		65	193	258	323
4	Støtte til Lokalområdernes stiprojekter	X	65	130	195	260
5	Kommunal medfinansiering af vejprojekt i Skovparken	X		63	63	63
	Grøn omstilling		2.080	635	685	735
6	Grøn mobilitet, herunder mobilitetsplan	X		50	100	150
7	Klimahandleplan - håndtering af vand	X	2.080	585	585	585
	Land-, By- og Havneudvikling		850	1.415	1.880	1.940
11	Ny Hjortøbo	X		500	965	965
12	Godsbanen - Byggemodning samt klimatilpasning ved genåbning af Kobbøbækken	X				60
14	Frederiksbos bygninger samt model for fremadrettet understøttelse af de kulturelle lejere	X	800	800	800	800
16	Landskabsringen ved Tankefuld - Udviklingsstrategien	X	50	115	115	115
	Vedligehold og nybyg		-395	0	0	0
21	Genopførsel af to nedbrændte skæve boliger på Tipsvænget (Hyttebyen)	X	-395			
	Samlet afløst drift		2.600	3.068	3.073	3.248

Afløst lånoptagelse, -afdrag, rente og deponering, netto - 1.000 kr.			2025	2026	2027	2028
	Grøn omstilling		0	0	0	-15.237
8	CO2-reduktionsplan 2021-2030 - Varmepumper	X	0	0	0	-15.237
	Land-, By- og Havneudvikling		-7.087	-12.998	-597	-451
10	Kommunale midler til medfinansiering af den statslige Landsbyfornylespulje	X	0	-1.826	-1.681	-1.538
11	Ny Hjortøbo	X	-6.682	-10.799	1.425	1.397
13	Uddybning af sejlrender	X	-405	-373	-341	-310
	Vedligehold og nybyg		-1.157	67	67	67
21	Genopførsel af to nedbrændte skæve boliger på Tipsvænget (Hyttebyen)	X	-1.157	67	67	67
	Samlet lånoptagelse, -afdrag, rente og deponering		-8.244	-12.931	-530	-15.621

I alt, netto - 1.000 kr.			2025	2026	2027	2028
	Anlæg		66.197	82.983	55.217	74.967
	Afløst drift		2.600	3.068	3.073	3.248
	Afløst lånoptagelse, -afdrag, rente og deponering		-8.244	-12.931	-530	-15.621
	I alt		60.553	73.120	57.760	62.594

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Ejendomshandel

Bilag 1

Køb af ejendommen Hesselager Plejecenter

Beskrivelse:

Det er politisk besluttet at lukke Hesselager Plejecenter på grund af forhold vedrørende brandsikkerhed, herunder udgifter forbundet med at opdatere forholdene. De nuværende brandforhold er godkendt af myndighederne frem til sommer 2026. Kommunalbestyrelsen har derfor bemyndiget administrationen til at opsige driftsoverenskomsten med den selvejende institution Hesselager Plejecenter med ét års opsigelsesvarsel.

Ejendommen ejes af Boligselskabet Sydfyn (SB), og ifølge Almenboliglovens §27 skal Vurderingsstyrelsen værdiansætte ejendommen ud fra markedsprisen på købstidspunktet. Ejendomsprisen kendes således endnu ikke, men forventes som minimum at være på niveau med restgælden til boligdelen ved overtagelsestidspunktet, ca. 7,12 mio. kr. plus 0,7 mio. kr. til købsudgifter. Købet af ejendommen skal kassefinansieres, da køb af fast ejendom ikke er omfattet af lånebekendtgørelsen. For at vurdere økonomien tages der afsæt i den årlige låneydelse såfremt kommunen havde kunne låne til købet af ejendommen. Så hypotetisk set ville ét afdrag på lånet have udgjort ca. 1,30 mio. kr. Dertil kommer ejendomsudgifter til 0,25 mio. kr., hvilket ville give en samlet årlig kommunal udgift ved køb af ejendommen på ca. 1,55 mio. kr. Dette beløb skal ses i forhold til den samlede udgift på 2,26 mio. kr. til Boligselskabet Sydfyn, hvis ejendommen ikke købes. Svendborg Kommune har anvisningsret til boligerne på Hesselager plejecenter, og hæfter for huslejen i tomme lejemål overfor Boligselskabet Sydfyn. Når alle boliger er tomme medfører det en årlig udgift på 1,6 mio. kr. indtil SB vælger at sælge ejendommen eller ommærker boligerne til andre formål. Hertil kommer leje af servicearealer på 0,41 mio. kr. samt ejendomsudgifter på 0,25 mio. kr.

OK-Fonden har vist interesse i at købe ejendommen med henblik på at oprette et botilbud. Dialogen med OK-Fonden er stadig igang og det er uvist hvornår en eventuel aftale bliver indgået.

Øvrige bemærkninger:

* Lånebekendtgørelsen omfatter opførelse af nye eller renovering af ældreboliger. Køb af fast ejendom er således ikke omfattet, men betragtes som en kommunal anlægsudgift.

* Jf. Almenboliglovens §27 skal Kommunalbestyrelsen og Social- og Boligstyrelsen godkende salget, når en boligorganisation afhænder en ejendom. Sidstnævnte kan tage op til ét år.

* Jf. Almenboliglovens §27 stk. 6 skal Vurderingsstyrelsen vurdere værdien af ejendommen.

* Det skal afklares om den eksisterende lokalplan rummer mulighed for botilbud.

8.445	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2026+
-------	-----------------	-----	----------	-------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Køb			7.120			7.120
Udførelse						0
Anlægsudgifter i alt	0	0	7.120	0	0	7.120
Afledt drift			825	250	250	1.325
Samlet likviditet, netto	0	0	7.945	250	250	8.445

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering

Bilag 2

Trafiksikkerhedsprojekter			
Beskrivelse:			
I forbindelse med budgetforliget for 2023 besluttede man politisk at fjerne puljen til trafiksikkerhedsprojekter. Forligspartnerne var desuden enige om, at genopretningen af denne pulje havde topprioritet, når kommunens likviditet og anlægsloftet tillod det.			
Puljen har tidligere lydt på ca. 1,5 mio. kr. årlig i 2024-priser			
Øvrige bemærkninger:			
Anlægsmidlerne skal bruges til at gennemføre trafiksikkerhedsprojekter og trafiksikkerhedskampagner. Der vil fortsat være brug for finansiering af trafiksikkerhedsprojekter, idet Svendborg Kommunes mål er, at antallet af dræbte og alvorligt tilskadede højst må være 9 i 2030. Midlerne skal sikre, at der kan etableres trafiksikkerhedsfremmende foranstaltninger af større omfang. Relevante projekter fremstilles til nærmere politisk prioritering.			
Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	6.000	Lånfinansieret: Nej	Periode: 2025-2028

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Køb						0
Udførelse		1.500	1.500	1.500	1.500	6.000
Anlægsudgifter i alt	0	1.500	1.500	1.500	1.500	6.000
Samlet likviditet, netto	0	1.500	1.500	1.500	1.500	6.000
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	165	165	165	165	660
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering

Bilag 3

Cykelfremme, herunder cykelstier

Beskrivelse:

I forbindelse med budgetforliget for 2023 besluttede man politisk at reducere i blandt andet anlægspuljerne til trafiksikkerhed og cykelstier.

Forligspartnerne var desuden enige om, at genopretningen af disse puljer havde topprioritet, når kommunens likviditet og anlægsloftet tillod det. I budgetforliget for 2024 blev der afsat 1,5 mio. kr. årligt til etablering af nye cykelstier.

For at bringe puljen op til samme niveau som før, vil dette kræve en årlig bevilling på 4,5 mio. kr. i 2024-priser.

Øvrige bemærkninger:

Anlægsmidlerne anvendes til nye cykelstier i Svendborg Kommune samt cykelfremmende tiltag. Kommunen er blandt andet i besiddelse af en cykelruteplan samt lister med borgerønsker, hvor det er muligt at finde projektinspiration. Relevante projekter fremstilles til nærmere politisk prioritering en gang om året.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	18.000	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2025-28
--	--------	------------------------	-----	-----------------	---------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Køb						0
Udførelse		4.500	4.500	4.500	4.500	18.000
Anlægsudgifter i alt	0	4.500	4.500	4.500	4.500	18.000
Samlet likviditet, netto	0	4.500	4.500	4.500	4.500	18.000

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering

Bilag 4

Støtte til Lokalområdernes stiprojekter

Beskrivelse:

Anlægsmidlerne skal eksempelvis bruges til at forbinde eksisterende stier med nye stiforløb. Pr. løbende meter koster det ca. 1.000 kr. at anlægge en to meter bred grussti. Derudover skal der afsættes midler til afmærkning af stien. Det betyder, at man kan få ca. 0,9 km sti.

Det estimeres, at det fremadrettet vil koste ca. 50 kr. pr. løbende meter om året at drifte stien. Driftsomkostninger kan blandt andet inbefatte slåning af græs, klipping af beplantning, nyt grus eller afmærkning af stien.

Øvrige bemærkninger:

Det er en omfattende administrativ opgave i forbindelse med projektering og etablering af nye stiprojekter. Der går en del administrative timer til at fastlægge placeringen af stien, og afhængig af stiens forsløb skal der indgås aftaler med flere lodsejere. Hvis man ønsker at sikre stiadgangen på sigt, kan det være nødvendigt at tinglyse stien.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.): 4.650 **Lånfinansieret:** Nej **Periode:** 2025-28

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Køb						0
Udførelse		1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Anlægsudgifter i alt	0	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Afledt drift		65	130	195	260	650
Samlet likviditet, netto	0	1.065	1.130	1.195	1.260	4.650
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	110	110	110	110	440
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0

Kommunal medfinansiering af vejprojekt i Skovparken

Beskrivelse:

Ny vejforbindelse i Skovparken mellem Marslevvej og Byparken

Vejprojektet i Skovparken udspringer af Svendborg Andels-Boligforenings (SAB) infrastrukturplan, som Kommunalbestyrelsen besluttede at støtte den 29.06.2021. Projektet anlægges på grænsen mellem boligforeningens arealer og Svendborg Kommunes område omkring Nymarkskolen. Anlægstemaet omfatter den kommunale medfinansiering til vejprojektet, som er anslået til 5.048.493 kr. Dertil vil der være en årlig afledt drift på 62.795 kr.

Svendborg Andels-Boligforening (SAB) har via Landsbyggefonden, og med godkendelse af Bolig- og Planstyrelsen, fået en bevilling på 42 mio. kr. til realisering af en Infrastrukturplan med tryghedsskabende forbedringer i Skovparken. Infrastrukturplanen indeholder forbedring af veje, stier, legepladser, samt etablering af nyttehave, terrasser og et nyt torv m.m. indenfor Skovparken.

Kommunalbestyrelsen godkendte d. 29.06.2021 at give støttetilsagn til infrastrukturplanen. I den forbindelse forpligtede Svendborg Kommune sig til at støtte realisering af infrastrukturplanen økonomisk. I forbindelse med den politiske behandling i Kommunalbestyrelsen blev der beskrevet følgende "Det vil kræve afsætning af kommunale midler som udgangspunkt for forhandlinger med fonde og evt. investorer. Der vil ligeledes skulle afsættes midler til konkrete infrastruktureltiltag. Det kommunale bidrag foranlediget af infrastruktureltiltagene har stor bevågenhed hos Boligministeriet."

På baggrund af dialog med SAB har administrationen arbejdet på at understøtte infrastrukturplanens delprojekt om et vejgennembrud på tværs af Skovparken, på grænsen mellem boligområdet og Nymarkskolen.

Vejen er tænkt som en sivegade, der i højere grad er tænkt som en løftestang for den samlede udvikling i området, end at løse trafikale tekniske udfordringer. Vejprojektet er en del af en større transformation af området, hvor der i fremtiden er visioner om at skabe et nyt byrum, til gavn for skolen, beboere i området, foreningslivet mv.

Vejen udføres til dobbeltrettet kørende trafik med cykelsti og fortov. Der etableres 3 stk. parkeringslommer med 2 pladser i hver samt en "kys- og kør" bane ved skolen.

Ved tilslutning til Byparken etableres hastighedsdæmpende foranstaltninger. Langs vejen etableres ny belysning, og der anlægges LAR-bede til håndtering af overfladevand.

Den kommunale medfinansiering anvendes til at styrke og forbedre de nordlige udendørs opholdsarealer ved Nymarkskolen, og løser bla. problemer om ankomst, cykelparkering, dårlig belægning, opgradering af faciliteter til leg og ophold og skaber en styrket forbindelse på tværs af området.

Øvrige bemærkninger:

Anlægsbevilling på 5.048.493 kr.:

- Jord – og anlægsarbejde: 1.039.480 kr.
- Brolægning: 1.707.500 kr.
- Beplantning: 238.000 kr.
- Inventar: 430.000 kr.
- Brandvej: 195.000 kr.
- Rådgivning: 597.098 kr.

Afledt drift: 62.795 kr. fra 2026.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

5.237

Lånfinansieret:

Nej

Periode:

2025

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Veje, Stier og Parkering

Bilag 5

Kommunal medfinansiering af vejprojekt i Skovparken						
Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Indskud						0
Udførelse		5.048				5.048
Anlægsudgifter i alt	0	5.048	0	0	0	5.048
Afledt drift			63	63	63	189
Samlet likviditet, netto	0	5.048	63	63	63	5.237

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Grøn omstilling

Bilag 6

Grøn mobilitet, herunder mobilitetsplan

Beskrivelse:

Svendborg Kommunes Cykelruteplan udgør sammen med den kommende Mobilitetsplan en afgørende strategi og handleplan for fremme af grøn mobilitet og cykling i Svendborg Kommune.

Den nuværende Cykelruteplan for Svendborg Kommune blev udarbejdet i 2014, og der er derfor behov for en opdatering for at sikre, at den fortsat imødekommer de skiftende og fremadrettede behov og udfordringer inden for cykelfremme.

Det forventes at opdateringen af Cykelruteplanen vil indebære en omkostning på omkring 0,5 mio. kr., hvoraf 0,3 mio. kr. vil blive allokert til interne ressourcer i forbindelse med udarbejdelsen af den nye plan.

Som en integreret del af fremme af den grønne mobilitet, og specifikt cykling, er det også relevant at undersøge mulighederne for at etablere el-ladeinfrastruktur til opladning af elcykler. For at skabe en værdifuld og cykelfremmende el-ladeinfrastruktur, er det nødvendigt, at der både afsættes midler til analyse af placeringen af ladestationer udover selve etableringen.

Der vil desuden være behov for midler til at drifte og vedligeholde ladestationerne fremadrettet.

I forbindelse med grøn mobilitet vil der også blive prioriteret midler til prøvehandling indend for fremme af bæredygtig transport. Det kan fx. være prøvehandling vedrørende cykelfremme i bymidten og samkørsel. I overslagsårene 2025 til 2028 er der prioriteret 0,5 mio. kr. til cykelfremmende prøvehandling og 0,05 mio. kr. årligt til afledt drift af prøvehandlingerne.

Øvrige bemærkninger:

I forbindelse med Klimahandleplanen har man politisk besluttet i april 2024 at afsætte 1 mio. kr. til udarbejdelse af en Mobilitetsplan. De afsatte midler dækker udgifter til ekstern rådgiver.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.): 2.800 **Lånfinansieret:** Nej **Periode:** 2025-28

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Køb						0
Udførelse		1.000	500	500	500	2.500
Anlægsudgifter i alt	0	1.000	500	500	500	2.500
Afledt drift			50	100	150	300
Samlet likviditet, netto	0	1.000	550	600	650	2.800
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	355	55	55	55	520
- Ekstern rådgiverudgift	0	0	0	0	0	0

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Grøn omstilling

Bilag 7

Klimahandleplan - håndtering af Vand

Beskrivelse:

Budgettemaet omhandler klimahandleplanens indsatser vedrørende håndtering af ekstrem regn og skybrud, erosion og strandenge samt etablering af vådområder.

Det sidste år har givet en forsmag på de ekstreme vejrhændelser som klimaforandringerne bevirker. Det både i forhold til stormfloden som ramte i oktober måned, de usædvanlige store mængder vedvarende regn i vintermåned og de mange varsler om skybrud. Vandet giver udfordringer for borgere i byerne, i det åbne land og langs kysterne, for forsyningen og beredskabet, for kapaciteten i vandløbene og for vandmiljøet pga. udledninger. Vejrhændelserne og den generelle havvandsstigning giver øget erosion og oversvømmelser af sårbar natur på strandenge. Håndtering af vand er derfor en af de vigtige opgaver, som de kommende klimaændringer medfører.

Håndtering af ekstrem regn og skybrud

Kortlægning af risici, tilpasning af kloaknettet, sikring af offentlige services og infrastruktur, foranalyser, vandparkering ved vandløb samt eventuelle fondsansøgninger.

Anlæg, projektering, styring og rådgivning: 6 mio. kr. i 2025

Anlæg, udførelse i overslagsårene: Kan ikke estimeres for nuværende. Vil bilve taget op igen i forbindelse med budget 2026.

Afledt drift i 2025: 1 årsværk. Der vil være behov for årsværk de efterfølgende år, men de er vanskelige at estimere præcist for nuværende. I dette budgettema er der indsat et foreløbigt estimat på 0,5 årsværk/år.

Håndtering af erosion og strandenge

Kortlægning, risikoanalyse og udpegning. Skitseprojekter og borgerinddragelse samt lodsejerkontakt m.m.

Anlæg, projektering, styring og rådgivning: 1 mio. kr.

Anlæg, udførelse i overslagsårene: Kan ikke estimeres for nuværende, sandsynligvis mere end 3 mio. kr. Vil bilve taget op igen i forbindelse med budget 2026.

Afledt drift i 2025: 1,2 årsværk. Der vil være behov for årsværk de efterfølgende år, men de er vanskelige at estimere præcist for nuværende. I dette budgettema er der indsat et foreløbigt estimat på 0,4 årsværk/år.

Etablering af vådområder

Analyser og lodsejeraftaler

Afledt drift i 2025: 1 årsværk

Bemærkninger og forudsætninger

Som det fremgår kræver indsatserne samlet 3,2 årsværk i 2025. Der vil være behov for årsværk de efterfølgende år, men de er vanskelige at estimere præcist for nuværende. I dette budgettema medregnet i alt 0,9 årsværk/år. Det kan være vanskeligt ansættelsesmæssigt at håndtere forskellen i årsværk i 2025 og de efterfølgende år. Derfor kan et alternativ være f.eks. at fordele årsværkene i 2025 til og med 2026.

Ét årsværk et budgetteret til 650.000 kr.

Øvrige bemærkninger:

Status for klimahandleplanens indsatser fremlagt for Kommunalbestyrelsen den 28. november 2023 og uddybet på temamødet den 4. april 2024, viser at der mangler ressourcer til de fleste indsatser for at opnå klimarobusthed. Mange af indsatserne starter med en kortlægning og analyse som et afgørende grundlag for handleplaner og konkrete aktiviteter. Det er handlinger, som er komplicerede, dyre og tager tid at udføre.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	10.835	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2025-2028
--	--------	------------------------	-----	-----------------	-----------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse		7.000	0	0	0	7.000
Anlægsudgifter i alt	0	7.000	0	0	0	7.000
Afledt drift		2.080	585	585	585	3.835
Samlet likviditet, netto	0	9.080	585	585	585	10.835

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Grøn omstilling

Bilag 8

CO2-reduktionshandleplan 2021-2030 - Varmepumper

Beskrivelse:

Det blev på Kommunalbestyrelsesmøde den 25. juni 2024 besluttet:

At Svendborg Kommune fremskynder installationer af varmepumper på kommunens bygninger i områder, hvor der ikke er godkendte projektforslag om fjernvarmeforsyning.

At den manglende finansiering til varmepumper på 10,5 – 16,5 mio. kr. oversendes til budgetforhandlingerne for 2025.

Beløbet der søges om, er sat til 16,5 mio. kr. Dette er for at sikre, at der er midler nok til at omkonvertere de kommunale bygninger til fjernvarme, i tilfælde af at i "Fjernvarmeforsyning af Ollerup, V. Skerninge og Ulbølle" ikke bliver realiseret.

Konvertering af kommunens bygninger til varmepumper er et projekt under Klimahandleplan 2022, indsats N4 "Kommunale bygninger uden fossil energi."

Øvrige bemærkninger:

I forbindelse med udskiftningen af de eksisterende energikilder til varmepumper har administrationen oplevet en større prisstigning i materialer, varmepumper mm.

Det er derfor ikke længere muligt at realisere projektet indenfor den tidligere afsatte anlægsramme på 40 mio. kr.

Der søges på den baggrund 16,5 mio. kr. til realisering af omkonverteringen af de eksisterende energikilder til varmepumper.

Midlerne kan finansieres via låneoptagelse og har med den nuværende rente, en samlet ydelse på 1,263 mio. kr. årligt, i en periode på 25 år.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	16.500	Lånfinansieret:	Ja	Periode:	2021 - 2030
--	--------	------------------------	----	-----------------	-------------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	40.000				16.500	56.500
Anlægsudgifter i alt	40.000	0	0	0	16.500	56.500
Lån					-16.500	-16.500
Lånydelse - afdrag					660	660
Lånydelse - rente					603	603
Samlet likviditet, netto	40.000	0	0	0	1.263	41.263
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	0	0	1.815	1.815
Særlige oplysninger:						
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	100%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 9

Nye almene boliger i lokalområderne

Beskrivelse:

Lokalområderne udenfor Svendborg By

For at understøtte bosætningen i lokalområderne afsættes kommunal grundkapital til at sikre et alment boligprojekt i lokalområderne. Det anbefales at der gives en anlægsbevilling på 5 mio. kr. hvilket kan sikre et samlet boligprojekt på mellem 25 – 35 boliger, alt afhængig af boligkoncept, typer, størrelser, fælleshus mv.

Anlægsbevillingen dækker planlægning, proces og opførelse af et alment boligprojekt, herunder grundkøb – som skal styrke bosætningen i lokalområderne.

Gennem kommunal grundkapital kan Svendborg Kommune bidrage med strategisk retning til udvikling af den almene boligsektor, og samtidig understøtte den samlede bosætningsstrategi, hvor der satses på at tilføre attraktive boliger i mindre størrelser, som kan være med til at afdække behovet for flere enlige og ældre, samt styrke den interne flyttekæde, sådan at der sikres, at der frigives eksisterende attraktive parcelhuse til børnefamilier. Behovet for at skabe positive flyttekæder i lokalområderne er relevant, da den eksisterende boligmasse mange steder udgøres af større fritliggende énfamiliehuse, og at der samtidig er en demografisk udvikling, hvor behovet for mindre boliger stiger.

Der er stor interesse fra de større boligforeninger til at opføre et alment boligprojekt udenfor Svendborg By. Der har samtidig været positiv dialog om at opføre alternative boformer, i form af bofællesskab eller lignende.

Budgettemaet muliggør at der kan opføres en selvstændig boligafdeling med op til 35 boliger, hvilket er det mest driftsoptimale i forhold til at skabe en bæredygtig boligafdeling. Såfremt boligerne bygges i nærhed af en eksisterende boligafdeling, kan der godt opføres et mindre boligprojekt, da der således kan opnås driftsmæssige fordele. Erfaringer viser at bofællesskaber optimalt rummer op til 29 boliger.

På baggrund af Budget 2025, tilrettelægges en proces omkring udformning af et konkret boligprojekt og geografi. Denne proces vil blive politisk forankret og vil samtidig også inddrage lokalrådene og øvrige relevante aktører. Udformningen af projektet vil ske på baggrund af det konkrete bosætningsbehov, med afsæt i aktuel data og analyse og med fokus på det aktuelle behov, efterspørgsel og potentiale.

Øvrige bemærkninger:

<i>Finansiering</i>	<i>Procent andel</i>	<i>Beløb</i>
Realkreditlån (boligforening)	90	55.905.390,00 kr.
Beboerindskud (boligforening)	2	1.242.342,00 kr.
Kommunalt Indskud (under 90m2 boliger)	8	4.969.368,00 kr.
I alt		62.117.100,00 kr.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

5.000

Lånfinansieret:

Nej

Periode:

2026

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 9

Nye almene boliger i lokalområderne

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Indskud			5.000			5.000
Anlægsudgifter i alt	0	0	5.000	0	0	5.000
Samlet likviditet, netto	0	0	5.000	0	0	5.000

Kommunale midler til medfinansiering af den statslige Landsbyfornyelsespulje

Beskrivelse:

Svendborg Kommune har som landdistriktskommune mulighed for at søge om andel i statens landsbyfornyelsespulje, hvor midler én gang årligt uddeles blandt 56 støtteberettigede kommuner.

Støtten kan jf. Lov om byfornyelse og udvikling af byer anvendes i byer med færre end 4.000 indbyggere og i det åbne land. Støtten kan anvendes til bygningsfornyelse, områdefornyelse, kondemnering, undersøgelser af sundheds- og brandfarlige forhold samt genhusning.

Formålet med den statslige landsbyfornyelsespulje er blandt andet at understøtte udviklingen i landsbyer og gøre dem mere attraktive at bo og investere i både for nuværende beboere og for tilflyttere.

Svendborg Kommune har gennem de seneste mange år ansøgt og fået tilsagn om støtte midler fra den statslige landsbyfornyelsespulje. Den statslige refusion udgør 60 %, hvor kommunen skal bidrage med de resterende 40 %.

Modtager kommunen tilsagn om støtte fra statens landsbyfornyelsespulje, skal støtten være disponeret inden for 2 år for at opnå statslig refusion.

Der har hidtil været budgetlagt kommunal medfinansiering for landsbyfornyelsespuljerne, hvilket har ligget til grund for udbetaling af støtte til privat bygningsrenovering, nedrivninger af nedslidte bygninger, istandsættelse af forsamlingshuse samt igangsætning af områdefornyelserne i Hesselager samt Lundby og Landet.

Der har lokalt været udvist stor interesse for landsbyfornyelsespuljerne, som har bidraget til positive forandringer i det byggede miljø uden for Svendborg by.

Da det ventes, at den statslige landsbyfornyelsespulje fortsætter i årene frem, anbefaler administrationen, at der afsættes en årlig ramme til kommunal medfinansiering for at sikre hel eller delvis udnyttelse af tildelt støttebeløb fra staten.

Behov/ønsker:

For at kunne udnytte den statslige landsbyfornyelsespulje, er det nødvendigt med kommunal medfinansiering fra 2026 og frem.

Der ønskes et årligt budget til den kommunale medfinansiering.

Økonomi:

Svendborg Kommune har opnået tilsagn fra Landsbyfornyelsespuljen 2023. Der er i de nuværende budgetter indarbejdet 2,366 mio. kr. i 2025 som kan finansieres Svendborg Kommunes medfinansiering vedr. Landsbyfornyelsespuljen 2023. Evt. restbudget bør tilgå finansieringen af skimmelsvampsager i Svendborg Kommune.

For at kunne udnytte Landsbyfornyelsespuljen 2024 og frem, kræver dette at der bliver afsat et årligt budget på 2 mio. kr.

Hermed vil der, under forudsætning af at der fortsat er en statslig pulje, være mulighed for et bruttoanlægsbudget på 5 mio. kr. hvert år til landsbyfornyelsesformål i Svendborg Kommune.

Den kommunale medfinansiering kan ske gennem en lånefinansiering på 95 %, hvormed medfinansieringen i mindre grad påvirker kommunens likviditet.

For at understøtte aktiviteter og anlægsprojekter i regi af landsbyfornyelsespuljen er der udarbejdet et driftsbudgettema med forslag til en pulje til kommunal drift af realiserede projekter.

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 10

Kommunale midler til medfinansiering af den statslige Landsbyfornyelsespulje

Øvrige bemærkninger:

Ovenstående er betinget af den statslige landsbyfornyelsespulje fortsætter som hidtil. Hvis den statslige landsbyfornyelsespulje bliver sat i bero, vil der ikke være behov for midler til kommunal medfinansiering.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.): 955 Lånfinansieret: Delvis Periode: 2026-28

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning	0	0	0	0	0	0
Køb						0
Udførelse	0	0	2.000	2.000	2.000	6.000
Anlægsudgifter i alt	0	0	2.000	2.000	2.000	6.000
Lån			-1.900	-1.900	-1.900	-5.700
Lånydelse - afdrag			38	114	190	342
Lånydelse - rente			36	105	172	313
Øvrig finansiering						0
Afledt drift	0	0	0	0	0	0
Samlet likviditet, netto	0	0	174	319	462	955

Ny færge til Hjortø-ruten - Ny Hjortøbo

Beskrivelse:

Det nuværende fartøj Hjortøboen fra 1976, der besejler ruten Svendborg-Hjortø, er både teknologisk og miljømæssigt bedaget. Derfor skal færgebetjeningen af Hjortø gentænkes med fokus på en bedre infrastruktur for både fastboende, sommerhusejere og gæster samt for at realisering målsætningerne i "Klima og energipolitikken 2019".

Den nye færge skal indgå i en samlet ny færgestruktur i et samspil med Skarø-Drejø ruten, hvor den supplerer og/eller erstatter "den nye Højestene" på udvalgte afgange hvor der er få passagerer.

Der er 2021 udarbejdet en rapport, der konkluderer, at den nuværende færge ikke kan konverteres til el-drift.

Byrådet vedtog i december 2019 kommunens Klima- og Enerkipolitik. Målsætningerne for kommunen er at være 75 % og 100 % omstillet til vedvarende energi (VE) i henholdsvis 2025 og 2030. Det er kommunens vurdering, at disse målsætninger ikke kan opnås, medmindre at kommunens færger omstilles til ikke-fossil drift senest i 2030.

Målsætningen er at kunne levere en fremtidig besejling af Hjortø, Skarø og Drejø med ønske om kortere sejltilde, flere og mere fleksible afgange.

Det er et ønske fra både erhvervsdrivende, fastboende og fritidshusejere på øerne, at besejlingen muliggør, at man som erhvervsdrivende kan drive sin virksomhed, og at man, uanset om man er skoleelev, pendler eller ældre med plejebenhov, kan opretholde sin bopæl på øerne. Dette er udtrykt i "Visions- og handlingsplan for Hjortø, Skarø og Drejø".

Dertil kommer en stigende interesse for at besøge øerne i UNESCO Geopark Det Sydfynske Øhav.

Færgens projekteres til at sejle på el og skal have plads til 12 passagerer plus et køretøj.

Øvrige bemærkninger:

* Det bliver som udgangspunkt nødvendigt at øge driftsrammen for sejlads med en ny færge til Hjortø, da Søfartsstyrelsen pt. ikke udsteder farttilladelser, som gør det muligt at sejle med en besætning på en person, hvilket i dag er muligt for den eksisterende færge. Driftsudgifterne skønnes at stige med 0,965 mio. kr. såfremt at færgen ikke kan betjenes med en besætning på kun én person.

* I følge regeringens plan for en grøn skattereform bliver indenrigsfærgerne fra 2025 pålagt en CO₂-afgift på minimum 75 kr. pr. ton stigende til 375 kr. pr. ton i 2023. Afgiften skal betales oveni EU's kvotepris på 750 kr. pr. ton i 2030. Det er på nuværende tidspunkt uafklaret om Ø-færgerne kompenseres for afgifterne.

* Der er i 2022 opnået tilsagn om et tilskud på 5,25 mio. kr. (22 % af projektsommen) fra den statslige pulje "Pulje til grøn omstilling af indenrigsfærgerne II". Der er p.g.a. manglende egenfinansiering i både 2023 og 2024 indsendt anmodning til Trafikstyrelsen om ændring af start- og sluttidspunkt for projektet med start i 2025 og idriftsætning den 1. nov. 2026. Forudsætningen for dette vil være, at kommunens egenfinansiering findes ved budgetforhandlingerne for 2025. Hvis dette ikke sker, vurderes det, at det afsatte tilskudsbeløb vil bortfalde.

* Der er jf. gældende lånebekendtgørelse mulighed for at låne til nye færger og færgelejer mv. Lånebehov udgør 18,740 mio. kr.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

23.990

Lånfinansieret:

Ja

Periode: 2025-2026

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 11

Ny færge til Hjortø-ruten - Ny Hjortøbo						
Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning		3.105	650			3.755
Udførelse		5.794	14.441			20.235
Anlægsudgifter i alt	0	8.899	15.091	0	0	23.990
Salg						0
Indtægter/tilskud*		-1.947	-3.303			-5.250
Anlægsindtægter i alt	0	-1.947	-3.303	0	0	-5.250
Lån		-6.952	-11.788			-18.740
Låneydelse - afdrag		139	514	750	750	2.153
Låneydelse - rente		131	475	675	647	1.928
Øvrig finansiering						0
Afledt drift (ekstra besætningsmedlem)			500	965	965	2.430
Samlet likviditet, netto	0	270	1.489	2.390	2.362	6.511

Godsbanen - byggemodning samt klimatilpasning ved genåbning af Kobberbækken

Beskrivelse:

Baggrund

Kommunalbestyrelsen godkendte i april 2023 et dispositionsforslag for "Klimatilpasning ved genåbning af Kobberbækken". Dispositionsforslaget rummer et samlet anlægsbudget på 61,2 mio kr. inkl. intern og ekstern rådgivning samt arealerhvervelse.

I Budget 2024 blev der afsat 3,5 mio kr til forundersøgelser og udarbejdelse af projektmateriale, herunder udvikling af sammenhængen mellem Kobberbækkens frilægning og byudvikling på Godsbanearialet mv.

Frilægning af Kobberbækken

Baggrunden for sidste års beslutning af et dispositionsforslag var at der gentagne gange er sket oversvømmelser af veje, ledningsanlæg og ejendomme i området ved Nyborgvej og Ørkildsgade/Grusvig i forbindelse med skybrudshændelser og at alle prognoser peger på flere og kraftigere hændelser i fremtiden. En af skybruddenes konsekvenser er at Kobberbækken kan gå over sine bredder.

Kobberbækken og Trappebækken afvander naturligt en stor del af Svendborgs nordlige og østlige bydele og vandløbene er derfor en væsentlig medvirkende årsag til betydelige skader på bygninger, infrastruktur mv.

De nederste ca. 400m af Kobberbækken er rørlagt under havnearealerne. Denne rørledning har for lille en kapacitet i forbindelse med skybrud. Den rørlagte strækning er etableret fra 1930'erne og frem til 1950 og er på strækninger i dårlig tilstand. Svendborg Kommune ejer strækningen og har vedligeholdelsespligten.

Dispositionsforslaget anviser en løsning, hvor Kobberbækkens kapacitet tilpasses fremtidige ekstreme hændelser ved åbning og omlægning af den rørlagte strækning samt fjernelse af en række barrierer eksempelvis i form af sluser og riste ved Ørkilds Øverste og Nederste Mølle.

Ud over at klimatilpasse vandløbet til at kunne afvikle skybrud imødekommer en frilægning af Kobberbækken de statslige vandplaners krav til Svendborg Kommune om at Kobberbækken og Trappebækken skal bringes i "god økologisk tilstand". Dette kan kun ske ved at vandløbet sikres som en ubrudt faunaforbindelse, som bla. muliggør ørrederes vandring op fra havet til vandløbenes øvre dele. Dispositionsforslaget anviser endelig et tracé, som udnytter vandløbets potentiale for at forbedre de rekreative forhold fra Ørkildområdet over byudvikling på Godsbanearialet til Kobberbækkens udløb i havnen.

Dispositionsplanens anlægsoverslag er beregnet ud fra følgende etapemæssige forudsætninger:

Godsbanearialet (etape 1):

Fra en ny tunnel under rundkørslen Nyborgvej/Grusvig (evt ombygget til et signalreguleret kryds) føres Kobberbækken i et nyt åbent forløb gennem den tidligere trælasts areal samt Godsbanearialet helt frem til udløb i havnen lige vest for Den Blå Lagune. Den østligste tredjedel af genåbningen forløber over privat ejet areal og projektet for denne etape skal derfor nøje koordineres med grundejers planer for ejendommen. Langs den åbne Kobberbæk planlægges der etableret en rekreativ forbindelse med sti og brinker som en grøn kile der kan skabe forbindelse fra udløbet ved den kommende Geohavnepark op til Nyborgvej og videre op mod Ørkild.

Ved Nederste Ørkilds Mølle (etape 2):

Den rørlagte strækning fra indløbet i risteværket vest for Nyborgvej og helt ned til udløbet i havnen ved Østre Kaj sløjfes. Langs den nedre del af Nyborgvej anlægges Kobberbækken i stedet gennem et nyt grønt område frem til rundkørslen Nyborgvej/Grusvig. Dette tracé forudsætter erhvervelse af ejendommene Nyborgvej 3-5, hvilket indgår i anlægsoverslaget. Kobberbækken føres under den nuværende rundkørsel i en ny, større tunnel. Der etableres stiforbindelse gennem det nye grønne område langs Nyborgvej.

Godsbanen - byggemodning samt klimatilpasning ved genåbning af Kobberbækken

Ved Øverste Ørkilds Mølle (etape 3):

På engen øst for Ørkilds Voldsted omlægges Kobberbækken til et slynget forløb for at skabe bedre faldforhold efter fjernelse af frislusen ved Øverste Ørkilds Mølle. Mølledammen udvides mod øst, men reduceres mod vest for at give plads til Kobberbækken ifm at frislusen nedlægges. Trappebækken og Kobberbækken løber sammen i den nye ådal der etableres vest for mølledammen. Der etableres nye stiforløb omkring den regulerede mølledam.

Godsbanearialet

Dispositionsforslaget for klimatilpasning ved genåbning af Kobberbækken tager som beskrevet udgangspunkt i klimatilpasning og sikring af biodiversitet. Imidlertid lægger dispositionsforslaget op til at udnytte klima- og biodiversitetsprojektet til at skabe synergi gennem samtidig byudvikling på bla. Godsbanearialet. Kobberbækkens nye tracé over Godsbanearialet har således været ryggraden i den disponering af en fremtidig bebyggelse på Godsbanearialet, som administrationen med hjælp fra Tegnestuen Vandkunsten tidligere har præsenteret.

Efter Kommunalbestyrelsens beslutning af en Handleplan for Den Blå Kant i 2023 er der kommet fornyet fokus på disponeringen af en bebyggelse på Godsbanearialet, idet denne ikke vil være beskyttet af ydre sluser, men nu skal kunne være resiliert både ift skybrud og stormflod. Dvs det der ligger i tanken om at gå fra en blå kant til en blå zone. Administrationen bearbejder de hidtidige skitser for Godsbanearialet ud fra de ændrede betingelser.

Med henblik på et kommende udbud af Godsbanearialet arbejder administrationen på at fremlægge principper for en bebyggelse af Godsbanearialet til politisk beslutning september 2024. Principperne vil herefter indgå som vilkår i udbudsmaterialet.

Hvad angår udbud og byggemodning af Godsbanearialet rummer anlægstemaet dels kommunale udgifter ifm. byggemodning, dels etableringen af en sammenhængende, offentlig stiforbindelse langs Kobberbækken.

Proces for genåbning af Kobberbækken og bebyggelse af Godsbanearialet

Genåbning af Kobberbækkens etape 1 og bebyggelse af Godsbanearialet er indbyrdes snævert forbundne. Det vurderes således ikke muligt først at bygge Godsbanearialet og den tidligere Trælasts arealer for så siden at etablere Kobberbækken eller omvendt. Bygge- og anlægsprocesserne skal sammentænkes og koordineres snævert. Denne proces vil således også komme til at indgå som et vilkår ifm. et udbud af godsbanearialet.

Ud over at anlægstemaet rummer Kobberbækkens etape 1 anbefales det samtidig at gennemføre etape 3. Etape 3 er den økonomisk mindst omfattende etape, som imidlertid kan give nogle betydelige rekreative forbedringer. Endvidere vurderes mulighederne for fondsstøtte som gode ifm. gennemførelse af etape 3.

Hermed bliver etape 2 den sidste etape. Denne etape forudsætter erhvervelse af ejendommene Nyborgvej 3-5, hvilket indgår i anlægsoverslaget for denne etape. Etape 2 påregnes først etableret efter gennemførelsen af etape 1 og 3, dvs fra 2029. Den påtænkt etapevise gennemførelse af Kobberbækken kan forøge den samlede anlægssum, bla gennem opstilling og nedtagning af byggepladser mv. Denne fordyrelse er i dispositionsforslaget vurderet til mellem 5,5 og 7,5 mio kr.

Anlægstemaet 2025 og overslagsår er baseret på følgende mht. processen for Kobberbækkens etape 1 og bebyggelse af Godsbanearialet:

- Udbud af Godsbanearialet ultimo 2024
- Projektudvikling og lokalplanlægning for Godsbanearialet 2025-26
- Byggemodning og byggeri 2026-27
- Genåbning af Kobberbækken etape 1 2028

Øvrige bemærkninger

Projektet for genåbningen af Kobberbækken og byudvikling af Godsbanearialet rummer både anlægsoverslag og såvel grundsalg som grundkøb, der alle er forbundet med usikkerheder pga. projekternes stade. Administrationen vil løbende arbejde på muligheden for at reducere de kommunale anlægsudgifter ved at søge fondstilsbud til projektet. I nærverende økonomiske udkast er der medtaget en forventning om at kunne realisere fondsstøtte for 2,2 mio. kr.

Godsbanen - byggemodning samt klimatilpasning ved genåbning af Kobberbækken

Øvrige bemærkninger:

Kobberbækken på strækningen fra Ørkild Voldsted til udløb i Svendborg Havn.

Kobberbæk projektet strækker sig ud i 2030, hvor der skal afsættes yderligere anlægsmidler.

Anlægsinvesteringen i 2029 og 2030 på samlet: 27,400 mio. kr.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	43.460	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2024-30
--	--------	------------------------	-----	-----------------	---------

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 12

Godsbanen - byggemodning samt klimatilpasning ved genåbning af Kobberbækken

Økonomi Kobberbækken, etape 1 til 3

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning	3.500	0	600	800	500	5.400
Udførelse	0	0	0	4.400	24.000	28.400
Anlægsudgifter i alt	3.500	0	600	5.200	24.500	33.800
Indtægter/tilskud	0	0	0	-2.200	0	-2.200
Anlægsindtægter i alt	0	0	0	-2.200	0	-2.200
Afledt drift	0	0	0	0	30	30
Samlet likviditet, netto	3.500	0	600	3.000	24.530	31.630
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	550	550	250	110	1.460
- Ekstern rådgiverudgift	1.000	2.050	2.050	950	390	6.440

Godsbanearbejdet

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning	0	750	750	0	0	1.500
Udførelse	0	0	7.900	0	0	7.900
Anlægsudgifter i alt	0	750	8.650	0	0	9.400
Indtægter/tilskud	0	0	0	-25.000	0	-25.000
Anlægsindtægter i alt	0	0	0	-25.000	0	-25.000
Afledt drift	0	0	0	0	30	30
Samlet likviditet, netto	0	750	8.650	-25.000	30	-15.570
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	160	160	0	0	320
- Ekstern rådgiverudgift	0	590	590	0	0	1.180

Samlet likviditet

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Anlægsudgifter i alt	3.500	750	9.250	5.200	24.500	43.200
Anlægsindtægter i alt	0	0	0	-27.200	0	-27.200
Afledt drift	0	0	0	0	60	60
Samlet likviditet, netto	3.500	750	9.250	-22.000	24.560	16.060
Heraf:						
- Intern projekteringudgift	0	710	710	250	110	1.780
- Ekstern rådgiverudgift	1.000	2.640	2.640	950	390	7.620

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 13

Oprensning af Højsteneløbet og Hjortørenden

Beskrivelse:

Svendborg Havn har ansvaret for uddybning og vedligeholdelse af Højsteneløbet, inklusive 14 farvandsafmærkninger samt sejlrenden ind til Hjortø. På baggrund af klimaændringer i form af blandt andet flere storme og større variationer i vandstandene er der nu årligt behov for oprensning af løbene for at sikre den foreskrevne vanddybde og dermed skibs- og ikke mindst færgefarten. Tidligere kunne dette gøres med et 3-årigt interval. Havbundsmaterialet bevæger sig væsentligt mere end tidligere, hvilket resulterer i forringede vanddybder i sejlrenderne. Der har været flere grundstødninger som følge af bundmateriale, der er flyttet under stormen i oktober 2023, hvilket har betydet aflyste afgange og betydelige omkostninger til inspektion af færgerne og eventuel udbedring af skader.

Der skal forud for oprensningen søges tilladelse hos de statslige myndigheder. Der opleves et væsentligt øget myndighedsfokus på de marine miljøer, hvilket øger omkostningerne betragteligt til prøvetagning og bortskaffelse af bundmateriale.

Der er behov for, at der årligt afsættes kr. 421.000 til forundersøgelser, tilladelser, prøvetagning og oprensning/bortskaffelse, så vanddybden sikres, og dermed også færgedriften til fra vores øer og Ærø. De årlige udgifter deles med Ærø Kommune i forholdet 60 % til Ærø Kommune og 40 % til Svendborg Kommune.

Øvrige bemærkninger:

* Der vil årligt være behov for 765.000 kr. vedr. oprensning af Højsteneløbet (tilladelse: 25.000 kr., Forundersøgelser: 40.000 kr. og oprensning inkl. prøveudtagninger: 700.000 kr.). Svendborgs andel udgør 40 % svarende til 306.000 kr.

* Der vil årligt være behov for 115.000 kr. vedr. oprensning af Hjortørenden (tilladelse: 25.000 kr., Forundersøgelser: 20.000 kr. og oprensning inkl. prøveudtagninger: 70.000 kr.). Svendborgs andel udgør 100 %

* Der er jf. gældende lånebekendtgørelse mulighed for at låne til oprensning af sejlrender og heraf afledte udgifter.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	1.684	Lånfinansieret:	Ja	Periode:	2025-2028
---	-------	-----------------	----	----------	-----------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning		71	71	71	71	284
Udførelse		350	350	350	350	1.400
						0
Anlægsudgifter i alt	0	421	421	421	421	1.684
Lån		-421	-421	-421	-421	-1.684
Låneydelse - afdrag		8	25	42	59	134
Låneydelse - rente		8	23	38	52	121
Samlet likviditet, netto	0	16	48	80	111	255

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 14

Havnens servicebygninger og erhvervslejemål

Beskrivelse:

Svendborg Havn har en række servicebygninger på erhvervshavnen, lystbåde- og færgehavnene, inklusive på Skarø, Drejø og Hjortø. I perioden 2017-2022 har der været bevilliget et anlægsbudget til alle bygninger på havnene. Hovedparten af budgettet har været anvendt til de mest nødvendige vedligehold af havnens bygninger. Der har ikke siden været afsat særskilt budget til den nødvendige vedligeholdelse af disse bygninger.

Bygningerne fungerer som servicebygninger (toilet, bad og ventesal) for havnenes faste brugere, de mange gæstesejlere, færgegæster og turister (offentlige toiletter). Derudover er der et par erhvervslejemål.

Servicebygningernes anvendelsesmuligheder og ikke mindst deres stand udgør et væsentligt element i den samlede oplevelse for de gæstesejlere, færgegæster, turister og faste brugere, der besøger en eller flere af de seks lystbådehavne og/eller færgehavne.

Det vurderes, at der er behov for et årligt beløb på 2,3 mio. kr. for at sikre, at bygningerne kan holdes i en lovlig, funktionel og præsentabel stand.

Øvrige bemærkninger:

På baggrund af nye vedtagne krav i EU til mere energi-effektive bygninger, forventes det, at der de kommende år vil være et stort behov for at energirenovere kommunens bygninger.

De nye regler fremgår af energi-effektiviserings-direktivet og bygnings-direktivet, og skal bidrage til den grønne omstilling af bygnings-massen. En af de væsentligste forpligtelser, er en generel forbedring af energimærkerne på den eksisterende bygningsmasse, hvilket forventes at udgøre en betydelig post i kommunens budget de kommende år. Den danske implementering af reglerne pågår, og vil forventeligt komme i offentlig høring i efteråret 2024. Administrationen holder sig orienteret omkring de nye regler, og vil udarbejde en samlet plan for, hvordan kommunen sørger for, at leve op til de kommende krav.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	9.220	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2025
--	-------	------------------------	-----	-----------------	------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning		379	379	379	379	1.516
Køb						0
Udførelse		1.926	1.926	1.926	1.926	7.704
Anlægsudgifter i alt	0	2.305	2.305	2.305	2.305	9.220
Samlet likviditet, netto	0	2.305	2.305	2.305	2.305	9.220

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 15

Frederiksøs bygninger samt model for fremadrettet understøttelse af de kulturelle lejere

Beskrivelse:

Der er udarbejdet analyser af brand, statik, kloak, rotter og almindelig bygningsvedligehold for de bygninger på Frederiksø, der huser lejere med kulturaktiviteter.

Analyserne viser, et behov for en anlægsinvestering på 9,186 mio. kr. i 2025, samt et årligt beløb på 3,199 mio. kr. for at sikre, at bygningerne kan anvendes lovligt og forsvarligt.

Hertil kommer et pt ukendt beløb for lovliggørelse af anvendelse Madbaren og Bogholderiet. Når rapporten for dette foreligger, vil udgifterne til de nødvendige tiltag i første omgang søges afholdt indenfor den årlige driftsramme, afsat i 2025.

Fra 2025 og frem vil der fortsat være behov for at understøtte partnerskabsmodellen mellem Svendborg Kommune og de kulturelle lejere, ligesom der vil være behov for at facilitere processen frem mod implementering af en evt. ny model for en mere bæredygtig og sammenhængende organisering for både nuværende og kommende lejere samt administration i Svendborg Kommune. Til dette er der behov for en årlig driftsramme på 0,80 mio. kr. til lønninger, rådgiver bistand, projektering, understøttelse og projektledelse af de kulturelle lejere.

Det skal i forbindelse med frigivelsen af midlerne i de enkelte år undersøges og politisk behandles, hvorvidt det vil være muligt at lånefinansiere dele af udgifterne, via energiinvesteringer i bygningsmassen.

Øvrige bemærkninger:

På baggrund af nye vedtagne krav i EU til mere energi-effektive bygninger, forventes det, at der de kommende år vil være et stort behov for at energioverevne kommunens bygninger. En af de væsentligste forpligtelser, er en generel forbedring af energimærkerne på den eksisterende bygningsmasse, hvilket forventes at udgøre en betydelig post i kommunens budget de kommende år. Administrationen holder sig orienteret omkring de nye regler, og vil udarbejde en samlet plan for, hvordan kommunen sørger for at leve op til de kommende krav.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.): 25.182 Lånfinansieret: Nej Periode: 2025-

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning vedr. drift og vedligehold		1.307	317	317	317	2.258
Udførelse		11.078	2.882	2.882	2.882	19.724
Anlægsudgifter i alt	0	12.385	3.199	3.199	3.199	21.982
Afledt drift		800	800	800	800	3.200
Samlet likviditet, netto	0	13.185	3.999	3.999	3.999	25.182
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	1.227	317	317	317	2.178
- Ekstern rådgiverudgift	0	80	0	0	0	80
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0	

Udvikling af Landskabsringen ved Tankefuld (signaturprojekt fra Udviklingsstrategien)

Beskrivelse:

Landskabsringen ved Tankefuld indgår som en del af udviklingen af den nye bydel vest for Svendborg. Landskabsringen vil danne en sammenhængende ring omkring byområdet og vil bestå af en mosaik af natur, skove og særlige dyrkningslandskaber med gode stisystemer, rekreative muligheder og dermed øget tilgængelighed for kommunens borgere. Den beskrevne etape vil styrke bynære naturværdier med sjældne arter/biodiversitet og udbygge forbindelser til og oplevelser fra Øhavsstien.

Budgetforslaget omhandler en første etape af Landskabsringen fra Sofielund til Poulinelund/Rantzausmindeskoven og indebære opkøb af de to private skove Broerne og Engene (ialt ca. 40 ha) samt udvikling af naturområderne på kommunens arealer ved Tipsvænget. Ejeren af skovene er indstillet på at sælge til kommunen. De to private skove er i dag forstligt drevet. Ved opkøb af skovene vil en kommunal naturnær drift og udlægning til urørt skov kunne skabe to oplevelsesrige skove med gamle træer og høj biodiversitet. Hertil kommer, at kommunen vil få mulighed for at skabe sammenhængende stisystemer, opholdssteder og oplevelsespunkter på hele strækningen fra Sofielund til Poulinelund/Rantzausmindeskoven og dermed skabe en eftertragtet adgang til et større helt bynært skov- og naturbånd. Udvikling af den beskrevne del af Landskabsringen vil også understøtte områdets sjældne arter som hasselmus, stor vandsalamander, springfrø, forårsfereje og markfirben. Budgetforslaget omfatter også etablering af en sti og opholdsarealer på Egense Ås. Egense Ås ligger i tilknytning til skov- og naturbåndet mellem Sofielund og Poulinelund/Rantzausmindeskoven. Egense Ås er dannet under sidste istid og snor sig som en bakke igennem landskabet med smukke udsigter. Egense Ås indgår i fortællingen om Geopark Det Sydfynske Øhav.

Øvrige bemærkninger:

Forhistorie

Landskabsringen ved Tankefuld indgik i kommunens Masterplan for udvikling af en større ny bydel ved Tankefuld, 2009. Landskabsringen består af en mosaik af natur, skove og dyrkningslandskaber og danner ring omkring den nye bydel ved Tankefuld. Landskabsringen knytter sig op til de eksisterende store naturbånd i kommunen med Egebjerg Bakker og Brændeskov i skovbåndet mod nord og kysten/Øhavet mod syd.

Nye retninger for byudvikling

Byudviklingen i Tankefuld-området tænkes anderledes i dag og tidsperspektivet er mere langsigtet. Arealforbruget begrænses. Grønne rum og stiforbindelser har stadig høj prioritet og Landskabsringen vil fortsat være et stort aktiv for området og for Svendborg.

Lokalområdeanalyse

I kommunens analyse af lokalområderne fremhæver borgerne naturen og fællesskabet som lokalområdets største styrke. I rapporten, der er udarbejdet af Niras, peges på, at der i udviklingen af lokalområdet bør være fokus på, at lokalområdet styrkes som et selvstændigt lokalsamfund, med afsæt i områdets landskabelige potentialer, hvor særligt Egense Ås har en central rolle.

Udviklingsstrategien

Teknik- og Miljøudvalget besluttede i november 2023, at påbegynde arbejdet med signaturprojekt 'Udvikling af Landskabsringen ved Tankefuld'. Landskabsringen samler udviklingsstrategiens styrker. Naturen er den bagvedliggende styrke og danner rammen for bevægelse og uddannelse.

Første etape

Forløbet af Landskabsringen fra Sofielund til Poulinelund/Rantzausmindeskoven ligger i tilknytning til den første nye bebyggelse i Tankefuld samt tæt på boligområderne i den vestlige del af Svendborg og Rantzausminde/Kogtved. Her vil mange få en eftertragtet adgang til natur og nærhed til et system af rekreative stier og oplevelsesmuligheder. Bedre mulighed for at kunne bevæge sig i naturen spiller også sammen med Idrætscentrets aktiviteter. Ved at tænke handicapvenlige elementer ind vil første etape af Landskabsringen kunne give beboerne på områdets børneinstitution og hospice nye muligheder for at få kontakt til naturen ligesom beboerne på det kommende plejecenter.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

7.045

Lånfinansieret:

Nej

Periode:

2025-28

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 16

Udvikling af Landskabsringen ved Tankefuld (signaturprojekt fra Udviklingsstrategien)						
Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Køb		6.000				6.000
Udførelse			300	300	50	650
Anlægsudgifter i alt	0	6.000	300	300	50	6.650
Anlægsindtægter i alt	0	0	0	0	0	0
Afledt drift		50	115	115	115	395
Samlet likviditet, netto	0	6.050	415	415	165	7.045

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Land-, By- og Havneudvikling

Bilag 17

Byggemodning af første etape, Kirkeby

Beskrivelse:

Kommunalbestyrelsen besluttede den 25. juni 2024, at Svendborg Kommune byggemodner første etape af lokalplanområdet i Kirkeby.

Byggemodningen af første etape af lokalplanområdet igangsættes med henblik på udbud af 7 grunde til åben-lav i område B, herunder delvis projektering, etablering af 1. etape af stamvej, 1. etape af rekreative arealer og stier, 1. etape af regnvandssystem inkl. 1 stk. regnvandsbassin til nedsivning af regnvand samt udførelse af trafikikkerhedsforanstaltninger på det eksisterende vejnet (Gemalvej og Assensvej).

Efter byggemodningen udbydes syv parcelhusgrunde i delområde B gennem ekstern ejendomsmægler i Svendborg Kommune. Den uberørte del af lokalplanområdet henligger som naturområde.

Svendborg Kommune afholder driftsomkostninger på lokalplanområdet, indtil grundejerforening er stiftet, hvorefter grundejerforeningen overtager forpligtelsen af 1. etape af stamvejen, stier, regnvandsbassin og rekreative arealer. De resterende arealer driftes af Svendborg Kommune.

Svendborg Kommune projekterer og udfører trafikikkerhedsforanstaltninger på det eksisterende vejnet på henholdsvis Gemalvej og Assensvej.

Øvrige bemærkninger:

Scenarie 3 er i strid med §12.1 i lokalplanen for området, hvor det fremgår, at ny bebyggelse ikke må tages i brug, før der er anlagt veje, stier og parkering.

For at kunne realisere scenarie 3, vil der således skulle dispenseres fra ovenstående.

Intentionen med lokalplanens bestemmelse er at sikre at lokalplanområdets fælles anlæg, herunder regnvandshåndtering, kan fungere. Ved en delvis byggemodning vil der være behov for midlertidige løsninger i forhold til regnvandshåndtering, ligesom det fulde vejforløb først etableres, når behov for yderligere byggemodning er til stede.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	1.621	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2025
--	-------	------------------------	-----	-----------------	------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	6.361	11.190				17.551
Anlægsudgifter i alt	6.361	11.190	0	0	0	17.551
Salg	-4.740	-11.190				-15.930
Anlægsindtægter i alt	-4.740	-11.190	0	0	0	-15.930
Samlet likviditet, netto	1.621	0	0	0	0	1.621
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	629	0	0	0	629
- Ekstern rådgiverudgift	0	706	0	0	0	706
Særlige oplysninger:						
Ansats normering på projektet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Lånfinansieret	0%	0%	0%	0%	0%	

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Kultur, Fritid og Idræt

Bilag 18

Renovering af klubhuse - øget tilskud (nuv. 261.000)

Beskrivelse:

Renoveringspuljen kan søges af folkeoplysende foreninger, der ønsker at renovere eller energioptimere eget klubhus eller egne klublokaler. Puljen kan søges til udvendig renovering samt indvendig/udvendig energirenovering. Puljen blev reduceret med ca. 80.000 kr. ifm. budgetvedtagelsen for 2023 og udgør i budget 2024 ca. 261.500 kr.

Der er to årlige ansøgningsrunder, og ansøgningerne behandles af Folkeoplysningsudvalgets møde i maj og november.

Kriterier for ansøgning til puljen:

Foreningen skal være godkendt af Folkeoplysningsudvalget og have sit eget klubhus eller egne klublokaler.

Ansøgningen skal vedlægges et budget.

Hvis en ansøgning er på over 10.000 kr. skal foreningen indhente og vedlægge to sammenlignelige tilbud.

Foreningens egenbetaling skal som minimum udgøre 20 procent.

Med den nuværende puljes størrelse vil der ikke være dækning for udgifter til større renoveringsarbejder som fx udskiftning af et varmeanlæg, nyt tag, renovering af baderum m.m.

Øvrige bemærkninger:

Nuværende anlægssum i Budget 2024 udgør 261.500 kr.

Overførselsmidler fra 2023: 230.845 kr.

Puljemidler til fordeling i 2024: 492.345 kr.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	400	Lånefinansieret:	Nej	Periode:	2025-28
--	-----	-------------------------	-----	-----------------	---------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Køb						0
Tilskud		100	100	100	100	400
Anlægsudgifter i alt		100	100	100	100	400
Samlet likviditet, netto	0	100	100	100	100	400

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Kultur, Fritid og Idræt

Bilag 19

Fremtidens Bibliotek - Borgernes demokratiske væksthus

Beskrivelse:

Kultur- og Fritidsudvalget har tidligere bevilget driftsmidler (150.000 kr.) til udarbejdelse af et prospekt, der favner bibliotekets tanker om biblioteket som borgernes demokratiske væksthus. Studio Heima har med baggrund heri udarbejdet et projekt over fremtidens bibliotek, der beskriver de faktiske forhold og hvordan de ser, bibliotekets ønsker til fremtiden kan imødekommes dels indenfor den nuværende bygningsmasse og dels ved ombygning og nybyg.

De samlede anlægsomkostninger er i dispositionsforslaget estimeret til 64 mio. kr. excl. moms. Der er beskrevet muligheden for en faseopdeling af projektet over en 3-årig periode: Fase 1: 12 mio.kr. (fokus på flytning af børnebiblioteket) Fase 2: 47,5 mio.kr. (nyt indgangsparti, forbindelsesbygning og orangeri) Fase 3: 4,5 mio.kr. (haveanlæg, mødelokaler mv.)

Som et alternativ til en kommunal egenfinansiering af projektet kan der søges etableret en erhvervsdrivende fond, der kan være byggeherre og forestå funding af ekstern finansiering af projektet. Dette vil forudsætte, at der afsættes et beløb i størrelsesordenen 500.000 kr. til brug for nødvendige udgifter til juridisk bistand, udarbejdelse af forretningsplan, fondsansøgninger mv.

Øvrige bemærkninger:

Bibliotekets position som videnscenter for borgernær formidling af litteratur og kultur ønskes fra bibliotekets side styrket. Biblioteket vil være drivkraft for udvikling af de nye fællesskaber, som samfundsudviklingen kalder på.

For at kunne imødekomme de behov og funktioner som Fremtidens Bibliotek kalder på, ønsker biblioteket på sigt at udvide de fysiske rammer med en multianvendelig tilbygning, som skal styrke bibliotekets mulighed for at arbejde med formidling og fællesskabende aktiviteter på nye måder. Den nye facilitet skal give mulighed for at afvikle kultur-og debatarrangementer i bibliotekets åbningstid. Ønsket er, at skabe et fleksibelt fællesrum som f.eks. kan indtages af kulturaktører, borgergrupper, skoleklasser, daginstitutioner, foreninger, læseklubber, studiegrupper, nydanskere og deres sprogtrænere, strikkeklubber, brætspillere, lokale græsrodder mv. Dette vil være en tiltrængt udvidelse af bibliotekets offentligt tilgængelige areal og helt konkret gøre biblioteket synligt for kommunens borgere som en moderne ramme om aktiviteter, møder og arrangementer.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	64 mio.kr.	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2026-2028
--	------------	------------------------	-----	-----------------	-----------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Køb						0
Udførelse		0	12.000	47.500	4.500	64.000
Anlægsudgifter i alt	0	0	12.000	47.500	4.500	64.000
Samlet likviditet, netto	0	0	12.000	47.500	4.500	64.000

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Kultur, Fritid og Idræt

Bilag 20

Pulje til idræts- og bevægelsesfaciliteter

Beskrivelse:

Der er fra udvalgets side fremført ønske om at etablere en anlægspulje til imødekomme af ansøgninger om mindre anlæg af idræts- og bevægelsesfaciliteter, nu hvor facilitetsprocessen ikke længere eksisterer.

Facilitetsprocessen blev nedlagt med virkning fra 2023.

Svendborg Kommunes Økonomiudvalg besluttede i lyset af kommunens økonomiske situation på møde den 24. januar 2023,

at 1) facilitetsprocessen nedlægges

at 2) Svendborg Kommune i 2023 ikke sagsbehandler ansøgninger om støtte til anlægsprojekter på idræts- og foreningsområdet samt

at 3) muligheden for at etablere en ny anlægspulje på idræts- og bevægelsesområdet afdækkes ifm. budget 2024.

Puljen skal i modsætning til renoveringspuljen for foreningsejede klubhuse etableres med henblik på (mindre) nyanlæg på idræts- og bevægelsesområdet.

Ansøgninger til puljen kan foreslås drøftet og vurderet af Sport og Idræt i Svendborg (SIS), Haludvalget og Folkeoplysningsudvalget med hensyn til en vurdering af projekternes relevans i lighed med "Facilitetsprocessen", hvorefter der kan ske udmøntning af puljen i Kultur- og Fritidsudvalget.

Øvrige bemærkninger:

Ved igangsætning af en nyanlægspulje bør der udarbejdes kriterier for ansøgninger.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.): 12.000 Lånfinansieret: Nej Periode: 2025-28

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Køb						0
Tilskud		3.000	3.000	3.000	3.000	12.000
Anlægsudgifter i alt	0	3.000	3.000	3.000	3.000	12.000
Samlet likviditet, netto	0	3.000	3.000	3.000	3.000	12.000

Genopførelse af to nedbrændte skæve boliger på Tipsvænget (Hyttebyen)

Beskrivelse:

To skæve boliger på Tipsvænget nedbrændte i henholdsvis 2017 og 2022. Disse to boliger ønskes genopført, da der er et presserende behov for skæve boliger. Socialafdelingens bolighandlingsplan viser, at der er stigende behov for boliger til socialt udsatte borgere. Regeringens hjemløserreform, der trådte i kraft 1. oktober 2023, stiller tydeligere krav til kommunerne om at finde passende og egnede boligløsninger til socialt udsatte borgere, idet refusionsreglerne er ændret, så kommunerne fremover får mindre statsrefusion. Hidtil har kommunerne fået refunderet halvdelen af deres udgifter til borgere, som havde ophold på forsorgshjem. Nu kan kommunerne kun få statsrefusion i fire måneder – og fra 2026 i højst tre måneder. Den forventelige bruttoudgift i 2024 for Svendborg-borgere på § 110-boformer er ca. 10 mio. kr. Skæve boliger kan være en økonomisk attraktiv løsning for Svendborg Kommune sammenlignet med § 110-boformer.

Målgruppen til skæve boliger er borgere, som har svært ved at bo i tætte beboelsesområder på grund af komplekse sociale og psykiske problemstillinger. Grundet borgernes adfærd og i nogle tilfælde ønske om at have et frirum omkring boligen, er andre boligtyper ikke egnede. Skæve bolig skal således kunne rumme beboere med en væsentligt anderledes adfærd og ofte et misbrug.

Svendborg Kommune har på nuværende tidspunkt i alt tre skæve boliger, som er skæve boliger på Tipsvænget. Skæve boliger på Tipsvænget ejes af Svendborg Kommune. Genopførelsen af de to nedbrændte boliger vil betyde, at der igen er fem boliger på denne matrikel, og at Svendborg Kommune dermed har fem skæve boliger.

Restforsikringssum fra branden udgør 395.000 kr., men dette dækker ikke anlægsudgiften. Som følge af hjemløserreformen er der etableret en pulje under Social- og Boligstyrelsen, hvor der kan søges om et tilskud op til 400.000 kr. pr. bolig. Der kan søges tilskud til genopførelse af de to brændte skæve boliger på Tipsvænget (Hyttebyen). Social- og Boligstyrelsens administrative praksis tilsiger, at huslejen maksimalt må være ca. 3.600 kr., så borgerne økonomisk er i stand til at betale huslejen. Finansieringen af de to boliger kan ske via et kommunalt tilskud på 1,191 mio. kr., restforsikringssum på 395.000 kr. og puljemidler på 800.000 kr. Denne model sikrer en husleje på 3.600 kr., så der kan opnås tilskud fra Social- og Boligstyrelsen på 800.000 kr.

Øvrige bemærkninger:

*Beregningen er lavet med udgangspunkt i, at Svendborg Kommune får puljemidler fra Social- og Boligstyrelsen på 400.000 kr. pr. bolig. Dette kræver, at der sendes en ansøgning til Social- og Boligstyrelsen. Puljen kan søges løbende og ikke forbrugte midler er hidtil blevet overført mellem budgetårene. Det vurderes derfor, at der er gode chancer for at få tilskud. Nettoudgiften til opførelse af de to boliger udgør **1.191.000 kr.** (incl. statstilskud og restforsikringssum).

*Beregningen er lavet med udgangspunkt i, at der optages lån for at finansiere anlægssummen på 1,191 mio. kr. Puljen fra Social- og Boligstyrelsen giver mulighed for at yde lån af KommuneKredit (30-årigt lån), hvis boligerne opføres og drives af kommunen, hvilket boligerne på Tipsvænget er.

*Huslejen i de to genopførte boliger kommer til at være ca. 3.600 kr og dermed lavere i forhold til de tre øvrige skæve boliger på Tipsvænget. Nuværende husleje for de tre øvrige boliger er 5.090 kr.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

1.191

Lånfinansieret:

Ja

Periode:

2025

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Vedligehold og nybyg

Bilag 21

Genopførelse af to nedbrændte skæve boliger på Tipsvænget (Hyttebyen)						
Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Køb						0
Udførelse		2.386				2.386
Anlægsudgifter i alt	0	2.386	0	0	0	2.386
Salg						0
Indtægter/tilskud*		-800				-800
Anlægsindtægter i alt	0	-800	0	0	0	-800
Lån		-1.191				-1.191
Lånydelse - afdrag		11	23	24	25	83
Lånydelse - rente		23	44	43	42	152
Øvrig finansiering		-395				-395
Afledt drift						0
Samlet likviditet, netto	0	34	67	67	67	235

Etablering af nye skæve boliger i samarbejde med den almene boligsektor

Beskrivelse:

Socialafdelingens bolighandlingsplan viser, at der er et stigende behov for boliger til socialt udsatte borgere. Beboerklagenævnet har fremsendt en henvendelse til Svendborg Kommune med opfordring til at undersøge behovet for at etablere skæve boliger. Desuden har Svendborg Andelsboligforening afgivet høringssvar til Kommuneplanen 2024, hvori der peges på et behov for skæve boliger. Målgruppen til skæve boliger er borgere, som har svært ved at bo i tætte beboelsesområder på grund af komplekse sociale og psykiske problemstillinger. Grundet borgernes adfærd, og i nogle tilfælde ønske om at have et frirum omkring boligen, er andre boligtyper ikke egnede.

Regeringens hjemløsereform, der trådte i kraft 1. oktober 2023, stiller tydeligere krav til kommunerne om at finde passende og egnede boligløsninger til socialt udsatte borgere, idet refusionsreglerne er ændret, så kommunerne fremover får mindre statsrefusion. Hidtil har kommunerne fået refunderet halvdelen af deres udgifter til borgere, som havde ophold på forsorgshjem. Nu kan kommunerne kun få statsrefusion i fire måneder – og fra 2026 i højst tre måneder. Den forventelige bruttoudgift i 2024 for Svendborg-borgere på § 110-boformer er ca. 10 mio. kr. Skæve boliger kan være en økonomisk attraktiv løsning for Svendborg Kommune sammenlignet med § 110-boformer. Svendborg Kommune har på nuværende tidspunkt i alt tre skæve boliger, som er skæve boliger på Tipsvænget.

Svendborg Kommune har været i dialog med den almene boligsektor om at etablere skæve boliger, hvor boligforeningen selv finansierer 8-10 nye skæve boliger med puljemidler fra Social- og Boligstyrelsen. Som følge af hjemløsereformen er der etableret en pulje under Social- og Boligstyrelsen, hvor der kan søges om et tilskud op til 400.000 kr. pr. bolig. Boligforeningen er bygherre og ejer af skæve boliger. Boligforeningen drifter og vedligeholder desuden også boligerne. Svendborg Kommune har anvisningsret til boligerne og betaler for en eventuel tomgangsleje. Der tilknyttes en socialvicevært til skæve boliger.

Svendborg Kommunes bidrag er en byggegrund samt finansiering af de omkostninger, der knytter sig til klargøring af byggegrunden - herunder byggemodning, udarbejdelse af det nødvendige plangrundlag mv. I henhold til bekendtgørelsen om skæve boliger kan Svendborg Kommune stille en kommunal grund vederlagsfrit til rådighed for at støtte tilvejebringelse af de skæve boliger. Udover at stille en grund vederlagsfrit til rådighed er der behov for en kommunal medfinansiering til omkostninger, der er relateret til klargøring af byggegrunden, hvilket anslås til at være omkring 2. mio. kr.

Ved en kommunal medfinansiering på ca. 2. mio., vil Svendborg Kommunes udgift til etablering af skæve boliger således være 200.000-250.000 kr. pr. bolig (ved etablering 8-10 boliger).

Øvrige bemærkninger:

Det er kompliceret at drive skæve boliger, da Social- og Boligstyrelsens administrative praksis tilsiger, at huslejen skal holdes på ca. 3.600 kr., samtidig med, at udgifterne til drift og vedligehold af skæve boliger er høje. Svendborg Kommune og boligforeningen har været i dialog med andre kommuner, som har bygget skæve boliger, for at få sparring til, hvordan boligerne kan etableres, så huslejen er på ca. 3.600 kr. Det er afgørende, at huslejen kan holdes på et niveau, som en borger i målgruppen kan betale, hvilket vil sige maksimalt ca. 3.600 kr. om måneden ekskl. forbrug.

*Beregningen er lavet med udgangspunkt i, at det er boligforeningen, der finansierer etableringen af 8-10 skæve boliger med puljemidler fra Social- og Boligstyrelsen. Dette kræver, at der sendes en ansøgning til Social- og Boligstyrelsen. Puljen kan søges løbende, og ikke forbrugte midler er hidtil blevet overført mellem budgetårene. Det vurderes derfor, at der er gode chancer for at få tilskud.

*Beregningen tager udgangspunkt i, at der findes en kommunal grund, som stilles vederlagsfrit til rådighed i 30 år, så projektøkonomien kan realiseres. Hvis en velegnet kommunal grund ikke kan findes, vil muligheden for et grundkøb undersøges.

*Anlægssummen på 2. mio. kr. er til omkostninger, der knytter sig til klargøring af byggegrunden - herunder byggemodning, udarbejdelse af det nødvendige plangrundlag mv.

*Der tilknyttes en socialvicevært til skæve boliger de første tre år, som finansieres via puljemidler fra Social- og Boligstyrelsen.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	2.000	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2025
---	-------	-----------------	-----	----------	------

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Vedligehold og nybyg

Bilag 22

Etablering af nye skæve boliger i samarbejde med den almene boligsektor

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Køb						0
Udførelse		2.000				2.000
Anlægsudgifter i alt	0	2.000	0	0	0	2.000
Samlet likviditet, netto	0	2.000	0	0	0	2.000

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Vedligehold og nybyg

Bilag 23

Kapacitet på skoleområdet

Beskrivelse:

Udfordringer på baggrund af elevtalsprognose:

Thurø Skole og Vestre Skole står overfor stigninger i elevtal jf. elevtalsprognosen fremlagt for Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget den 8. maj 2024. Elevtalsprognosen indeholder både elever, som er tilknyttet distriktet og elever, som optages gennem frit skolevalg. Med den nuværende lokale anvendelse mangler skolerne klasselokaler i prognoseårene. Prognosen er med forbehold for, at et højere eller lavere faktisk elevtal kan ændre, hvornår og i hvilket omfang udfordringen indtræder. Byhaveskolen indgår ikke i prognosen med et antal klasser, men har igennem de seneste år oplevet en relativ stor stigning i antallet af elever.

1. 10. klassecentret flyttes fra Vestre Skole til Nymarkskolen, Marslevvej i løbet af 2025

Vestre Skole rummer 0.-6. klasse og kommunens 10. klassecenter. Antallet af klasser i elevtalsprognosen 2024 peger på, at Vestre Skole får udfordringer med kapaciteten i skoleåret 2025/2026 pga. et stigende antal børn i 0.-6.- klasse, hvor de vil mangle et klasselokale ud fra den nuværende lokale anvendelse på skolen. Udfordringen stiger til tre klasselokaler i prognoseårene frem til 2027/2028.

På Vestre Skole vil udgifterne omfatte flytning, klargøring herunder rengøring og evt. mindre reparationer.

For at få plads på Nymarkskolen omlægges eksisterende lokaler til klasselokaler. Disse lokaler anvendes i dag til andre pædagogiske aktiviteter end klasselokaler. Udgifterne forbundet hermed er f.eks. opsætning af tavle/projekter.

Nymarkskolen har i dag ledelsen over 10. klassecentret, der er fysisk beliggende på Vestre Skole. En placering sammen med resten af Nymarkskolen vil desuden skabe mulighed for sammenhæng i læringsmiljø og kompetencer i udkolingen og 10. klasse. Flytning/adresseændring af 10. klassecentret udgør formelt set en skolestrukturændring med egen tilhørende høringsproces. Administrationen vil fremlægge en procesplan for dette i Børne-, Unge-, og Uddannelsesudvalget. Frigivelsen af bevillingen er afhængig af, at der træffes en endelig politisk beslutning om selve flytningen.

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Vedligehold og nybyg

Bilag 23

Kapacitet på skoleområdet

2. Thurø Skole

Thurø Skole får udfordringer med kapaciteten i skoleåret 2024/2025, hvor de vil mangle et klasselokale ud fra den nuværende lokaleanvendelse. Skolen planlægger en ændret anvendelse af lokaler, som udskyder udfordringen til skoleåret 2025/2026. Udfordringen stiger til fem lokaler i skoleåret 2029/2030.

Her vil man skulle ændre lokaleanvendelse til klasselokaler. Udgifterne forbundet hermed omfatter nødvendige lokalemæssige forandringer. Dette er f.eks. sammenlægning af grupperum til klasselokaler.

3. Byhaveskolen

Byhaveskolen er et visiteret tilbud og har igennem de seneste år oplevet en stigning i antallet af elever.

Her vil man skulle ændre anvendelse af eksisterende lokaler, der bruges i forbindelse med skolens nuværende fritidstilbud. Udgifterne dækker de nødvendige lokalemæssige forandringer, herunder f.eks. ventilation i lokalerne til skolefritidsordning for Byhaveskolens mellemtrin og udskoling.

Det foreslås derfor:

At der afsættes en samlet pulje på 2 mio. kr. til realisering af ovenstående tilpasninger, samt indkøb nødvendigt inventar.

Øvrige bemærkninger:

For både Thurø Skole og Nymarkskolen vil forslaget betyde, at der i prognoseårene skal nedlægges nuværende lokalfunktioner for at gøre plads til ekstra klasselokaler.

Nymarkskolen

For Nymarkskolen er dette f.eks. sproglokaler til fagene tysk og fransk, lokaler til holddeling, dansk- og matematikvejledning, samt dansk som andet sprog. Derudover lokale til elevsamtaler i forbindelse med skolens læring-kontakt-trivsel funktion.

Thurø Skole

Thurø Skole vil skulle dobbeltudnytte SFO, omdanne grupperum til klasselokaler og ændre sproglokale til klasselokale.

For begge skoler vil stigningen betyde, at man skal ændre på den nuværende lokalesystematik for at placere jævnaldrende klassetrin ved siden af hinanden, der er en vigtig del af skolens grundlag. Personalefaciliteter til medarbejdere i 10. klassecentret vil skulle findes indenfor Nymarkskolens eksisterende ramme.

For skoler med væsentlige stigninger i elevtal, skal der foretages en vurdering af generelle faciliteter (f.eks. garderober, toiletter, medarbejderforberedelse, parkeringsforhold etc.). Omfanget kræver en nærmere afdækning, hvorfor der i anlægssummen er medtaget et overslag på udgiften.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

2.000

Lånfinansieret:

Nej

Periode:

2025

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Vedligehold og nybyg

Bilag 23

Kapacitet på skoleområdet

Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	2.000	0	0	0	2.000
Anlægsudgifter i alt	0	2.000	0	0	0	2.000
Samlet likviditet, netto	0	2.000	0	0	0	2.000
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	220	0	0	0	220

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Vedligehold og nybyg

Bilag 24

Netværksudstyr på skolerne

Beskrivelse:

Anlægstemaet omhandler midler til indkøb og opsætning af netværksudstyr (accesspoints, controllers, switches, udvidelse af krydsfelter og firewalls). I dag har vi tilsvarende udstyr af ældre dato.

Efter november 2026 kan vi ikke sikkerhedsopdatere nuværende udstyr, hvilket betyder, at skolerne ikke vil have adgang til internettet. Manglende adgang vil bl.a.

- nedsætte undervisningskvaliteten for eleverne
- medføre ineffektivitet og forsinkelser for administrative medarbejdere, herunder journalisering
- bremse digital kommunikation mellem skole og hjem
- bremse udveksling af mails med diverse samarbejdspartnere
- ændre vilkår for forberedelse af undervisning
- ændre vilkår for ledernes måde at kommunikere

Formål for eleverne: Eleverne får sikker adgang til online ressourcer, styrker deres digitale færdigheder og giver mulighed for en sammenhængende og opdateret undervisning på skolerne.

Øvrige bemærkninger:

Forventet levetid på nyt udstyr er 6 år.

Køb i 2025 og 2026 (7.750) er udgifter til nyt udstyr.

Køb i 2027 og 2028 (2.584) og frem er opsparing til køb af nyt netværksudstyr hvert 6. år.

Forventet næste køb er 2032.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	10.334	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2025-28
--	--------	------------------------	-----	-----------------	---------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Køb		750	7.000	1.292	1.292	10.334
Udførelse						0
Anlægsudgifter i alt	0	750	7.000	1.292	1.292	10.334
Samlet likviditet, netto	0	750	7.000	1.292	1.292	10.334

Vedligehold og nybyg

Bilag 25

Understøttelse af Heldagsskolens udvikling af fysiske læringsmiljøer

Beskrivelse:

I forbindelse med at Svendborg Heldagsskole overgår til at være en afdeling ved Vestermarkskolen besluttede Kommunalbestyrelsen den 27. februar 2024 at følge Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalgets indstilling om, at skolens ledelse skal udarbejde en udviklingsplan for de pædagogiske, didaktiske og fysiske læringsmiljøer. Arbejdet med udviklingsplanen er påbegyndt. Det er ligeledes besluttet, at administrationen skal udarbejde et budgettema med det formål at understøtte udviklingsplanen.

Det foreslås derfor, at der afsættes en pulje til understøttelse af Svendborg Heldagsskoles udvikling af fysiske læringsmiljøer.

Øvrige bemærkninger:

Puljen kan disponeres til udvikling af skolens fysiske læringsmiljøer - f.eks.:

1. Ændringer eller forbedringer af lokaler
2. Inventar generelt f.eks. projektor, garderober m.m.
3. Møbler til indretning af læringsmiljøet
4. Udsmykning af læringsmiljøet

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	300	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2025
--	-----	------------------------	-----	-----------------	------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	300	0	0	0	300
Anlægsudgifter i alt	0	300	0	0	0	300
Samlet likviditet, netto	0	300	0	0	0	300

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Vedligehold og nybyg

Bilag 26

Udbud DECT-telefoni og nødkald

Beskrivelse:

Forskellige alarmeringstyper såsom brandalarmering, overfaldsalarmer, nødkaldsalarmer, demenssikringsalarmer m.m. på en række af kommunens sociale bosteder og plejecentre tilgår i dag til en DECT-telefoni-løsning, som ikke længere kan fortsætte driftsmæssigt p.g.a. manglende reservedele og udtjent teknisk platform. Samtidig med udfaser Svendborg Kommune en ligeledes gammel IP-telefoniplatform, som driftsmæssigt hænger sammen med DECT-telefonerne. Denne udfasning er nødvendig i løbet af efteråret 2024. Derfor haster det med at få etableret en ny og tidssvarende løsning for de berørte lokationer. I samme projekt og udbud er medtaget etableringsudgifter til samme løsning for ældreområdet, herunder hjemmepleje og plejecentre. Den nuværende løsning incl. teknisk udstyr er 8-10 år gammel og udløber på kontrakt i september 2025, hvorfor ny løsning skal i udbud og anskaffes.

Der er otte lokationer på ældre- og socialområdet, der fortsat har brandalarmering via DECT-telefoni. Det drejer sig om Tåsinge Plejecenter, Stenstrup Plejecenter og Vestereng samt Plejecenter Vindeby Pilevej, Plejecenter Caroline Amalielund, Skovsbovej, Sydbo og Ryttervej. Der er foretaget en kortlægning af den nuværende DECT-telefoni ift. en ny teknisk løsning, der kan erstatte DECT-telefonerne. Administrationen har i forbindelse med udbuddet valgt ikke at medtage Plejecenter Caroline Amalielund, da plejecentret lukker i 2026, og da implementering og drift af den nye løsning kan tage mere end et halvt år.

Den nye løsning skal være fleksibel, teknisk moderne og skal kunne integrere både brandalarmering, nødkald og overfaldsalarmer samt gerne andre områder med fokus på den velfærdsteknologiske udvikling. Administrationen anbefaler på baggrund heraf en app-løsning til arbejdsmobilteltelefonerne, bl.a. fordi denne løsning vurderes at være den mest økonomisk rentable løsning afledt af dialog med markedet.

Udbudsafdelingen har i januar 2024 igangsat arbejdet med et samlet EU-udbud på området ift. brand, nødkald, demenssikring, overfaldsalarmering m.v. På ældreområdet er der et opmærksomhedspunkt i forhold til nødkald, som i dag er udbudt til Cekura frem til 30. september 2025. Kontrakten kan opsiges med 6 måneders varsel. Udbuddet på nødkald (Cekura-kontrakten) ville være kommet uanset DECT-udfasningen, da sidste udbud var i 2015 og udstyret derfor nærmer sig 10 år og snart er teknisk outdated. Nødkaldsuddbuddet skulle oprindeligt været startet op i løbet af 2024, så det er reelt kun ½ års fremrykning, der er tale om.

Det er planen, at de syv lokationer i udbuddet, der har brandalarmering via DECT-telefoner, skal overgå til den nye løsning inden udgangen af 2024. Den samlede udgift til dette forventes at være på i alt 1,5 mio. kr. i 2025 på CETS' område. Dertil kommer 4,5 mio. kr. vedrørende nødkald på ældreområdet (afløser for Cekura-kontrakten, dvs. alle plejecentre og hjemmeplejen). Samlet set forventes derfor en udgift på i alt 6 mio. kr. (engangsudgift) på CETS og ældreområdet. Der er tale om et estimat, idet de endelige priser først kendes, når EU-udbuddet er afgjort, forventeligt inden sommerferien 2024. De årlige driftsudgifter forventes at være uændrede eller let stigende. Den nye tekniske løsning har en forventet levetid på 8-12 år.

Øvrige bemærkninger:

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	6.000	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2025
---	-------	-----------------	-----	----------	------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Projektering, styring og rådgivning						0
Køb		6.000				6.000
Udførelse						0
Anlægsudgifter i alt	0	6.000	0	0	0	6.000
Samlet likviditet, netto	0	6.000	0	0	0	6.000

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Vedligehold og nybyg

Bilag 27

Brandsikring og vedligehold på Aldersro

Beskrivelse:

Kommunalbestyrelsen besluttede den 19. september 2023, at igangsætte den ufravigelige brandsikring af dagcenter og demensboligerne i blok 8 på Aldersro Plejecenter. Dette arbejde afsluttes primo 2026.

På baggrund af anbefalingerne i DBI's rapport vedr. dagcenteret og demensboligerne har administrationen anmodet Rambøll om en gennemgang af ældreboligerne som ligger i forbindelse med plejecentret. Rapporten fra Rambøll viser, at der af brandsikkerhedsmæssige hensyn skal gennemføres byggetekniske forbedringer på de 58 ældreboliger og personalefaciliteterne i blok 2, 4, 6 og 10.

I forbindelse med udførelsen af de brandsikkerhedsmæssige udbedringer anbefales gennemføres andre nødvendige tiltag for at vedligeholde bygningerne. Dvs. udskiftning af kældervinduer i alle blokkene, udskiftning af tag samt omfugning af murværk.

Øvrige bemærkninger:

Projektet fordre en samlet investering på 27,3 mio. kr., hvoraf 14,5 mio. kr. vedrører vedligehold og 12,8 mio. kr. vedrører brandsikring.

Af de 27,3 mio. kr., udgør 23,1 mio. kr. beboerdelen, som betales af lejer i en periode på 30 år via låneoptagelse. De resterende 4,2 mio. kr. udgør Svendborg kommunes udgift.

Den kommunale andel finansieres dels via anlægspuljen til "Vedligeholdelse af den kommunale bygningsmasse" med 1,8 mio. kr. og dels via indarbejdelsen af en negativ anlægspulje på 2,4 mio. kr.

Finansieringen af den negative anlægspulje på 2,4 mio. kr. er oversendt til budgetforhandlingerne for 2025.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	2.400	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	2026
--	-------	------------------------	-----	-----------------	------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	0	2.400	0	0	2.400
Anlægsudgifter i alt	0	0	2.400	0	0	2.400
Samlet likviditet, netto	0	0	2.400	0	0	2.400

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Vedligehold og nybyg

Bilag 28

Bygningsvedligehold af de kommunale bygninger

Beskrivelse:

Som en del af beslutningen af budget 2023 blev anlægspuljen til bygningsvedligehold af kommunale bygninger reduceret.

Det fremgår af forligsteksten, at forligspartnerne var desuden enige om, at genopretningen af disse puljer havde topprioritet, når kommunens likviditet og anlægsloftet tillod det.

Bygningsmassen spænder bredt, og omfatter blandt andet skoler, dagtilbud, plejecentre og administrationsbygninger. En forøgelse af puljen vil sikre, at der nedbringes et efterslæb på f.eks. klimaskærme, tekniske installationer og indvendige vedligeholdelsesarbejder. Dette vil være med til at sikre en bedre levetid på de kommunale bygninger. Det kommende energidirektiv og bygningsdirektiv betyder yderligere et øget fokus på energirenovering, som også vil lægge et betydeligt pres på den økonomiske ramme til bygningsvedligehold.

For at bringe puljen op til samme niveau som før, vil dette kræve en årlig bevilling på 8 mio. kr. i 2026 og frem.

Øvrige bemærkninger:

Anlægsmidlerne anvendes til vedligeholdelse af den kommunale bygningsmasse. Bygningsmassen spænder bredt, om omfatter blandt andet skoler, dagtilbud, plejecentre og administrationsbygninger. Disponering af anlægspuljen forelægges årligt til politisk godkendelse.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.): 24.000 Lånfinansieret: Nej Periode: Årligt

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	0	8.000	8.000	8.000	24.000
Anlægsudgifter i alt	0	0	8.000	8.000	8.000	24.000
Samlet likviditet, netto	0	0	8.000	8.000	8.000	24.000
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	0	880	880	880	2.640

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Vedligehold og nybyg

Bilag 29

Haludvalgets anlægspulje

Beskrivelse:

Haludvalgets anlægspulje har siden 2017 været en del af den samlede anlægspulje til vedligeholdelse af kommunale bygninger.

Haludvalgets andel af den samlede pulje har i flere udgjort 1,9 mio. kr., inklusiv variable ydelser.

Det anbefales, at Haludvalgets pulje reguleres. Dette begrundes i de seneste års inflation mv. Der søges derfor om en udvidelse på 0,6 mio. kr. årligt. Samtidig søges der om at udskille Haludvalgets anlægsmidler fra den samlede vedligeholdelsespulje, så den fremadrettet har sin egen anlægspulje, der skal frigives.

Hvis puljen reguleres vil den udgøre 2,5 mio. kr. årligt.

Øvrige bemærkninger:

Anlægsmidlerne anvendes til vedligeholdelse af den del af bygningsmassen, som henhører under Haludvalget.

Disponeringen af anlægspuljen forelægges årligt til politisk godkendelse.

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):	2.400	Lånfinansieret:	Nej	Periode:	Årligt
---	-------	-----------------	-----	----------	--------

Økonomi

kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse		2.500	2.500	2.500	2.500	10.000
Anlægsudgifter i alt	0	2.500	2.500	2.500	2.500	10.000
Øvrig finansiering (Anlægspulje til vedligeholdelse af kommunale bygninger)		-1.900	-1.900	-1.900	-1.900	-7.600
Samlet likviditet, netto	0	600	600	600	600	2.400
Heraf:						
- Intern projekteringsudgift	0	275	275	275	275	1.100

5-årig udv.strategi for vækst og samarbejde i Svendborg midtby

Beskrivelse:

Økonomiudvalget 20-08-2024

Punkt til behandling fra Venstres kommunalbestyrelsesgruppe

24/15696

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsesmedlem Mette Kristensen (V) ønsker på vegne af Venstres kommunalbestyrelsesgruppe følgende optaget på økonomiudvalgets dagsorden den 20. august 2024:

* Venstre fremlægger politisk oplæg for udvikling og fremtidssikring af handelsbyen Svendborg og foreslår, at der udarbejdes en 5-årig udviklingsstrategi.

Svendborg som Danmarks bedste og hyggeligste handelsby - en 5-årig udviklingsstrategi for vækst og samarbejde i Svendborg midtby.

Indledning

Formålet med dette oplæg er at præsentere forslag til en langsigtet strategi for udviklingen af Svendborg som en attraktiv handelsby. Strategien skal sikre bevarelsen af bymidten og støtte og opbakning til butikkerne, så Svendborg kan forblive en livlig og dynamisk handelsby. Med udfordringer som nedsat kundetilstrømning for visse butikker og etableringen af et kommende aflastningscenter ved motorvejen, er det essentielt at tage rettidige skridt for at bevare en levende midtby. Strategien lægger vægt på samarbejde, kultur og innovation og skal understøttes af kommunen med en årlig investering på 1 million kroner over en 5-årig periode.

Baggrund

Svendborg står, ligesom mange andre handelsbyer, overfor udfordringer med konkurrence fra onlinehandel, storcentre og ændrede forbrugsvaner. Det er essentielt at udvikle en helhedsorienteret strategi, der tager højde for disse udfordringer og udnytter byens unikke kvaliteter.

Kommunens rige kulturarv og støtte til kulturelle aktiviteter spiller en vigtig rolle i at tiltrække handlende og turister til midtbyen, men der er behov for yderligere initiativer for at sikre en balanceret udvikling mellem midtbyen og et kommende aflastningscenter.

En 5-årig strategi for midtbyen skal udarbejdes i samspil med relevante aktører, og nedenstående forslag til mål og initiativer skal ses som inspiration til dette arbejde.

Forslag til strategiske mål:

1. Styrke tiltrækningskraften af Svendborgs bymidte og herunder øge tiltrækningen af besøgende til midtbyen.
2. Sikre en harmonisk sameksistens mellem midtbyen og det kommende aflastningscenter.
3. Understøtte det lokale erhvervsliv og fremme nye innovative initiativer.

Forslag til initiativer:

1. **Byforskønnelse og infrastrukturforbedringer**
 - o Forskønnelse og opriskning af byens torve og gader for at skabe et hyggeligt og indbydende miljø, for eksempel ved beplantning af træer og blomsterbede, etablering af grønne områder, opsætning af nytænkende og anderledes inventar til motivation for ophold i byen.
 - o Forbedring af parkeringsforhold og sikring af god tilgængelighed for cyklister og fodgængere.

5-årig udv.strategi for vækst og samarbejde i Svendborg midtby

- Installation af moderne og energivenlig belysning for at øge sikkerheden og skabe en hyggelig atmosfære.
- Undersøge mulighederne for overdækning af dele af gågader som man ser det i udenlandske byer. Som inspiration kan nævnes Galleria Vittorio Emanuele II i Milano. Denne shoppinggade er et ikonisk eksempel på, hvordan overdækning ikke kun kan udvide shopping-sæsonen men også skabe et yderst attraktivt shoppingmiljø.

<https://www.introducingmilan.com/galleria-vittorio-emanuele-ii>

2. Events og aktiviteter

- Bedre udnyttelse af torvet!!
- Organisering af regelmæssige markeder, festivaler, temaweekender og kulturelle events i midtbyen for at tiltrække besøgende.
- Samarbejde med lokale kulturinstitutioner om en varieret aktivitetskalender, der understøtter både handlen og byens kulturelle liv.

3. Dialog og samarbejde

- Nedsættelse af netværk med deltagelse af butiksindehavere, lokale borgere, erhvervsliv og kommunale repræsentanter med det formål at styrke dialogen, indsamle input og idéer.
- Regelmæssige/årige møder og workshops for at sikre løbende dialog og justering af strategien baseret på feedback.

4. Digitalisering og markedsføring

- Udvikling af en fælles digital platform for byens butikker med information om alle butikker, restauranter og events i midtbyen. Kan anvendes til fælles markedsføringskampagner og evt. deling af ressourcer.
- Aktiv markedsføring af Svendborg som handelsdestination gennem sociale medier og andre digitale kanaler.

5. Støtte til lokale iværksættere

- Rådgivning til nye butikker og iværksættere i bymidten.
- Etablering af et inkubationscenter for at støtte nye forretningsidéer og fremme innovation, mentoring, rådgivning, netværk m.v.

Finansiering

Kommunen afsætter et årlig beløb på kr. 1 mio. til at understøtte den 5-årige strategi for udvikling af midtbyen. Midlerne øremærkes og anvendes i samarbejde med de involverede interessenter. Konkrete forslag til anlægsprojekter finansieres i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger.

Implementering og opfølgning

Udviklingsstrategien implementeres over en 5-årig periode med opstart 1. januar 2025 og årlige evalueringer. Succesen måles bl.a. ved hjælp af nøgleindikatorer som:

- Øget antal besøgende i bymidten.
- Forbedret tilfredshed blandt butiksindehavere og besøgende.
- Lavere tomgangsrate i butikslokaler.

Ved implementering af en 5-årig udviklingsstrategi vil Svendborg Kommune sikre, at bymidten forbliver en levende og attraktiv destination for både handlende, turister og øvrige besøgende og som understøtter det lokale erhvervsliv. Gennem samarbejde, innovation og investeringer kan vi skabe en bæredygtig og dynamisk fremtid for Svendborg som handelsby.

5-årig udv.strategi for vækst og samarbejde i Svendborg midtby

++++

Inspiration på overdækning af gågade, jf. 1; forslag til initiativer. *

Galleria Vittorio Emanuele II i Milano

Beslutning i Økonomiudvalget den 20-08-2024

Sagen oversendes til budgetforhandlingerne, idet forslag til strategiske mål og initiativer – herunder muligheden for overdækning af gågader – udgår.

Afbud fra Flemming Madsen (A) og Jørgen Lundsgaard (B). Som suppleanter deltog Torben Frost (A) og Hanne Ringgaard Møller (B).

Afbud:

Flemming Madsen
Jørgen Lundsgaard

Projektets samlede økonomi (1.000 kr.):

5.000

Lånfinansieret:

Nej

Periode:

2025-29

Budget 2025

Anlæg 2025 - 2028
Udvidelsestema

Svendborg
Kommune

Vedligehold og nybyg

Bilag 30

5-årig udv.strategi for vækst og samarbejde i Svendborg midtby						
Økonomi						
kr.1.000	Tidl.	2025	2026	2027	2028	Samlet
Udførelse	0	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Anlægsudgifter i alt	0	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Samlet likviditet, netto	0	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000

ECO - Nøgletal

ECO-Nøgletal viser en lang række nøgletal på kommuneniveau. Nøgletallene belyser kommunernes økonomi, udgiftspolitiske prioriteringer og befolkningssammensætning. Oplysningerne spænder vidt på tværs af landets kommuner og over tid. ECO-Nøgletal er sat i verden som et informationsværktøj til kommunale beslutningstagere.

Dataene giver et overblik over kommunernes samlede økonomi såvel som udviklingen på alle væsentlige serviceområder.

For mere information se: <https://www.svendborg.dk/politik/noegletal>, hvor der er et link til ECO-nøgletal. Her fremgår samtlige nøgletal.

Læsevejledning:

Nedenstående udpluk af nøgletallene, giver et samlet overblik over de udgiftspolitiske prioriteringer på de 19 mest relevante udgiftsområder.

Den første side er udarbejdet af administrationen og er en oversigt over udgiftsniveau for Regnskab 2023 på alle 19 områder. Kolonnen yderst til højre viser en udgiftsmæssig sammenligning ift. gennemsnittet blandt kommuner i Region Syddanmark.

Herefter følger en side pr. udgiftsområde med grafer og tabeller. Disse sider er udarbejdet af Vive og gengivet 1:1.

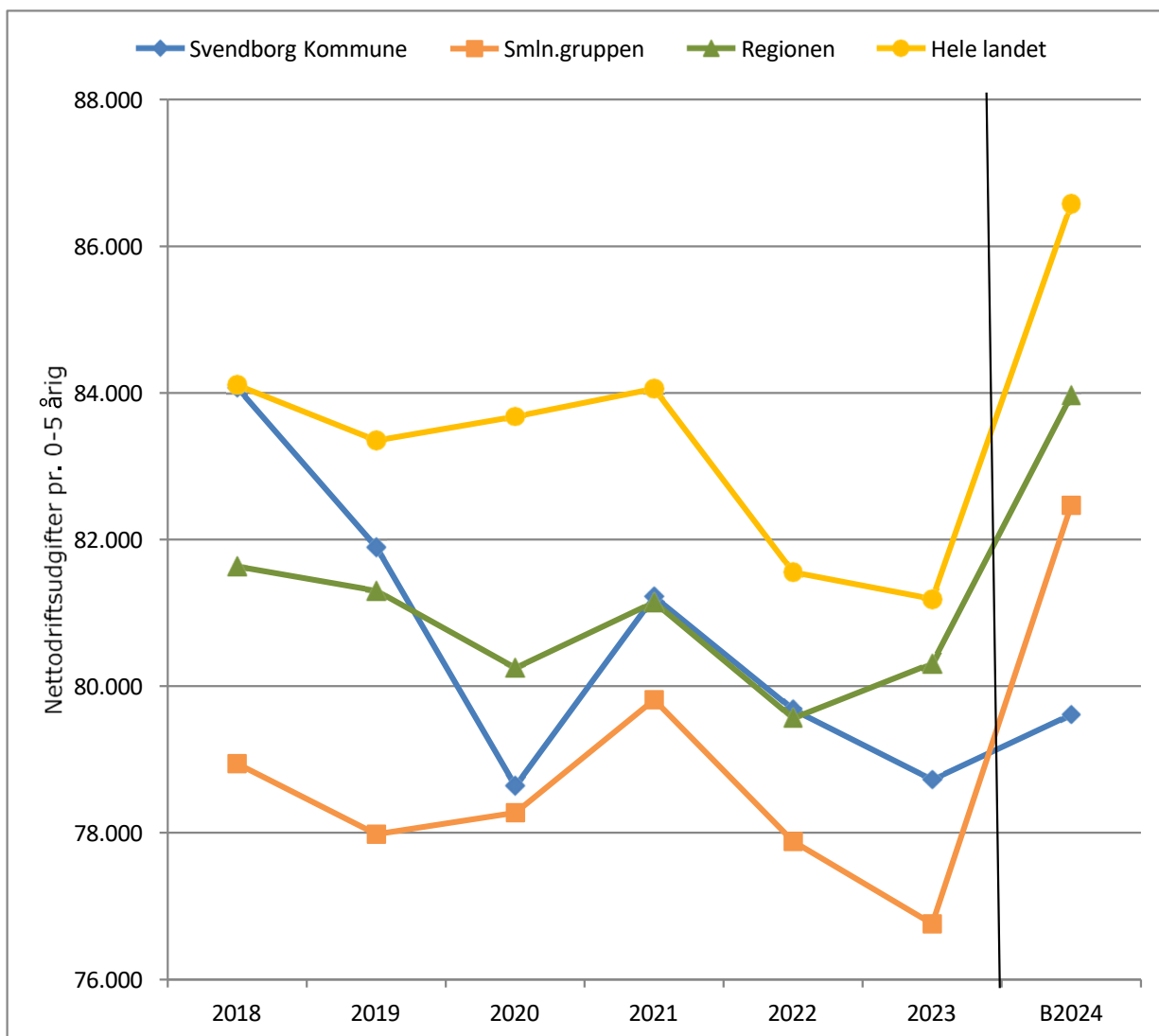
Sidst i dokumentet har administrationen udarbejdet en række bemærkninger til nogle af nøgletallene.

ECO - Nøgletal; Regnskab 2023. Datakilder: ECO (VIVE) samt folketalstabel FOLK1A (Danmarks statistik).

	ECO analyse R23					
	Befolkning pr. 01.01.2024	Svendborg Kommune R23	Sml.-gruppe R23	Region Syd R23	Hele landet R23	Svendborg R23 vs. Region Syd R23 til sammenligning
Dagtilbud, kr. pr. 0-5 årig	3.532	75.188	73.312	76.702	77.543	-5.348.613
Folkeskolen, kr. pr. 6-16 årig	7.295	85.532	87.098	86.190	90.318	-4.801.643
Tilbud til ældre, kr. pr. 67+ årig	13.462	48.092	49.236	49.858	52.003	-23.773.981
Kontanthjælp og arbejdsmarkedsforanstaltninger kr. pr. 17-66 årig (ekskl. forsikrede ledige)	35.438	4.295	3.872	3.562	3.837	25.969.134
Sygedagpenge kr. pr. 17-66 årig	35.438	3.283	2.724	3.001	2.459	10.002.035
Førtidspension og seniorpension kr. pr. 17-66 årig	35.438	12.096	11.961	12.230	9.700	-4.768.512
Personlige tillæg mv. pr. pensionist	13.462	450	479	458	483	-96.744
Forsikrede ledige kr. pr. 17-66 årig	35.438	2.743	2.508	2.288	2.591	16.123.030
Børn/unge med særl. behov, kr.pr. 0-22 årig	14.987	13.144	14.911	13.258	13.464	-1.709.884
Voksne med særlige behov, kr. pr. 18-66 årig	34.697	10.940	10.361	10.719	10.082	7.673.815
Tilbud til udlændinge, kr. pr. 18-66 årig	34.697	254	141	115	172	4.825.096
Revalid., ress.forløb og løntilskud pr.17-66 årig	35.438	5.293	5.157	5.925	4.631	-22.394.284
Fritid, biblioteksvæsen, kultur mv. kr. pr. indb.	59.727	1.730	1.804	1.754	1.876	-1.415.599
Vejvæsen kr. pr. indb.	59.727	721	960	1.286	992	-33.781.173
Redningsberedskab kr. pr. indb.	59.727	216	234	271	271	-3.264.273
Administration mv. kr. pr. indb. (ekskl. lønpuljer,tjenestem.pension og forsikring)	59.727	7.148	6.856	7.593	6.572	-26.580.429
Sundhedspleje og tandpleje, kr. pr. 0-21 årig	14.428	2.770	2.711	2.862	2.688	-1.338.791
Sundhedsvæsen, genoptr. og foreb. kr.pr. indb.	59.727	5.072	5.498	5.707	5.098	-37.909.680
Natur- og miljøbeskyttelse kr. pr. indb.	59.727	62	124	168	149	-6.329.834

Svendborg Kommune

Udgiftsniveau, dagtilbud
2018-2024 (2024 priser)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	71.328	70.595	69.211	72.700	73.955	75.188	79.611
Smln.gruppen	66.977	67.218	68.888	71.439	72.287	73.312	82.468
Regionen	69.260	70.083	70.626	72.631	73.851	76.702	83.965
Hele landet	71.359	71.851	73.647	75.238	75.699	77.543	86.579
2024 priser							
Svendborg Kommune	84.071	81.896	78.639	81.222	79.676	78.722	79.611
Smln.gruppen	78.941	77.978	78.272	79.814	77.880	76.758	82.468
Regionen	81.632	81.302	80.246	81.146	79.564	80.307	83.965
Hele landet	84.106	83.352	83.679	84.058	81.555	81.188	86.579

*Bemærkning: Se note 1 sidst i dokumentet

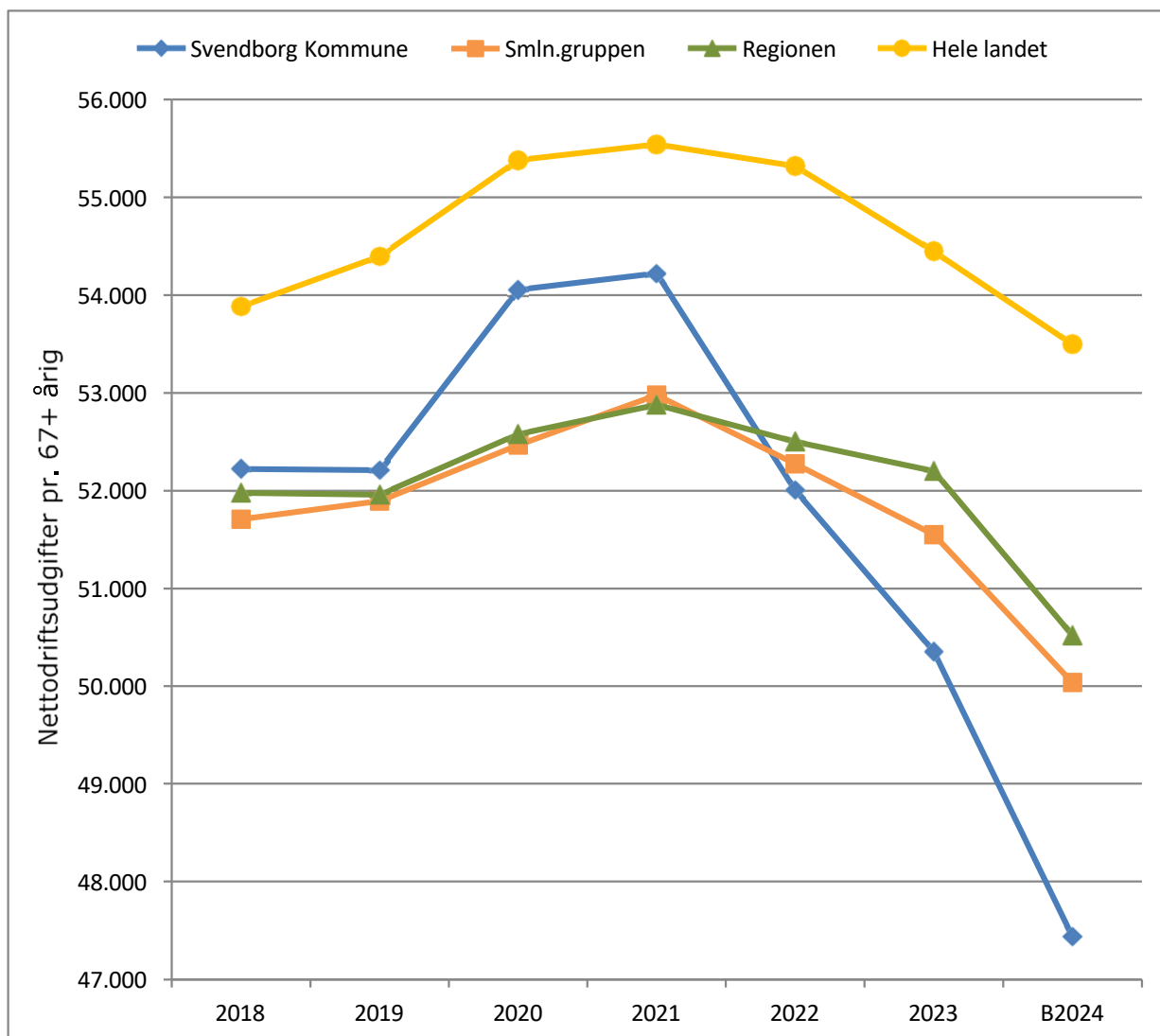
Svendborg Kommune

Udgiftsniveau, folkeskolen
2018-2024 (2024 priser)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	76.952	75.383	76.112	79.701	83.188	85.532	84.858
Smln.gruppen	75.615	76.332	78.254	81.211	85.632	87.098	88.800
Regionen	75.726	76.898	78.002	80.660	85.282	86.190	89.031
Hele landet	78.856	79.811	81.776	84.764	88.647	90.318	92.394
2024 priser							
Svendborg Kommune	90.699	87.450	86.480	89.044	89.623	89.552	84.858
Smln.gruppen	89.123	88.551	88.914	90.731	92.257	91.191	88.800
Regionen	89.253	89.208	88.627	90.116	91.880	90.241	89.031
Hele landet	92.943	92.588	92.915	94.701	95.505	94.563	92.394

*Bemærkning: Se note 2
sidst i dokumentet

Svendborg Kommune
Udgiftsniveau, ældreområdet
2018-2024 (2024 priser)

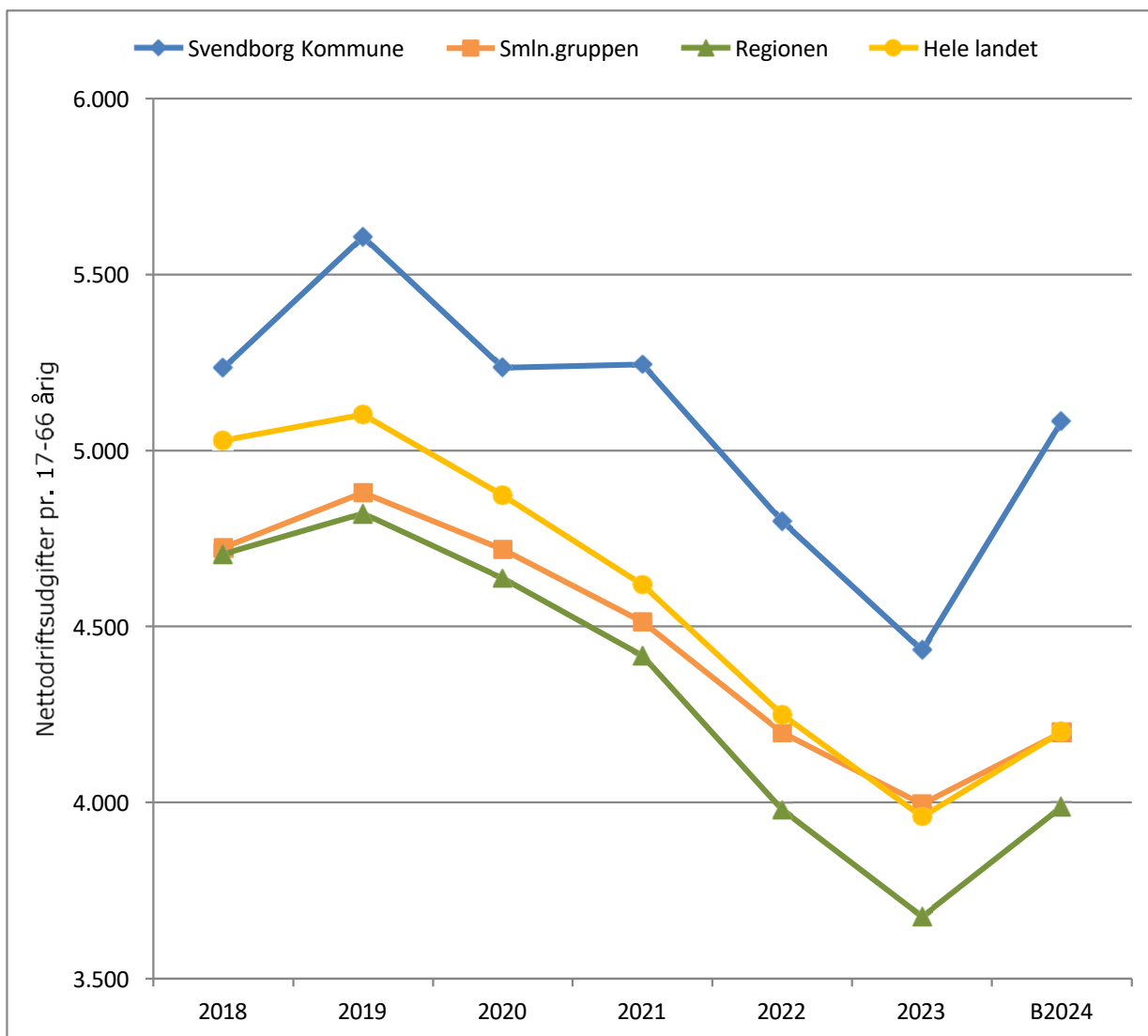
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	44.307	45.007	47.576	48.532	48.270	48.092	47.436
Smln.gruppen	43.872	44.733	46.178	47.419	48.522	49.236	50.035
Regionen	44.101	44.790	46.276	47.329	48.731	49.858	50.516
Hele landet	45.716	46.890	48.743	49.712	51.348	52.003	53.494
2024 priser							
Svendborg Kommune	52.222	52.211	54.056	54.221	52.004	50.352	47.436
Smln.gruppen	51.709	51.894	52.468	52.977	52.276	51.550	50.035
Regionen	51.979	51.960	52.580	52.877	52.501	52.201	50.516
Hele landet	53.883	54.396	55.383	55.540	55.320	54.447	53.494

*Bemærkning: Se note 3 sidst i dokumentet

Svendborg Kommune

Udgiftsniveau, kontanthjælp og arbejdsmarkedsforanstaltninger 2018-2024 (2024 priser)

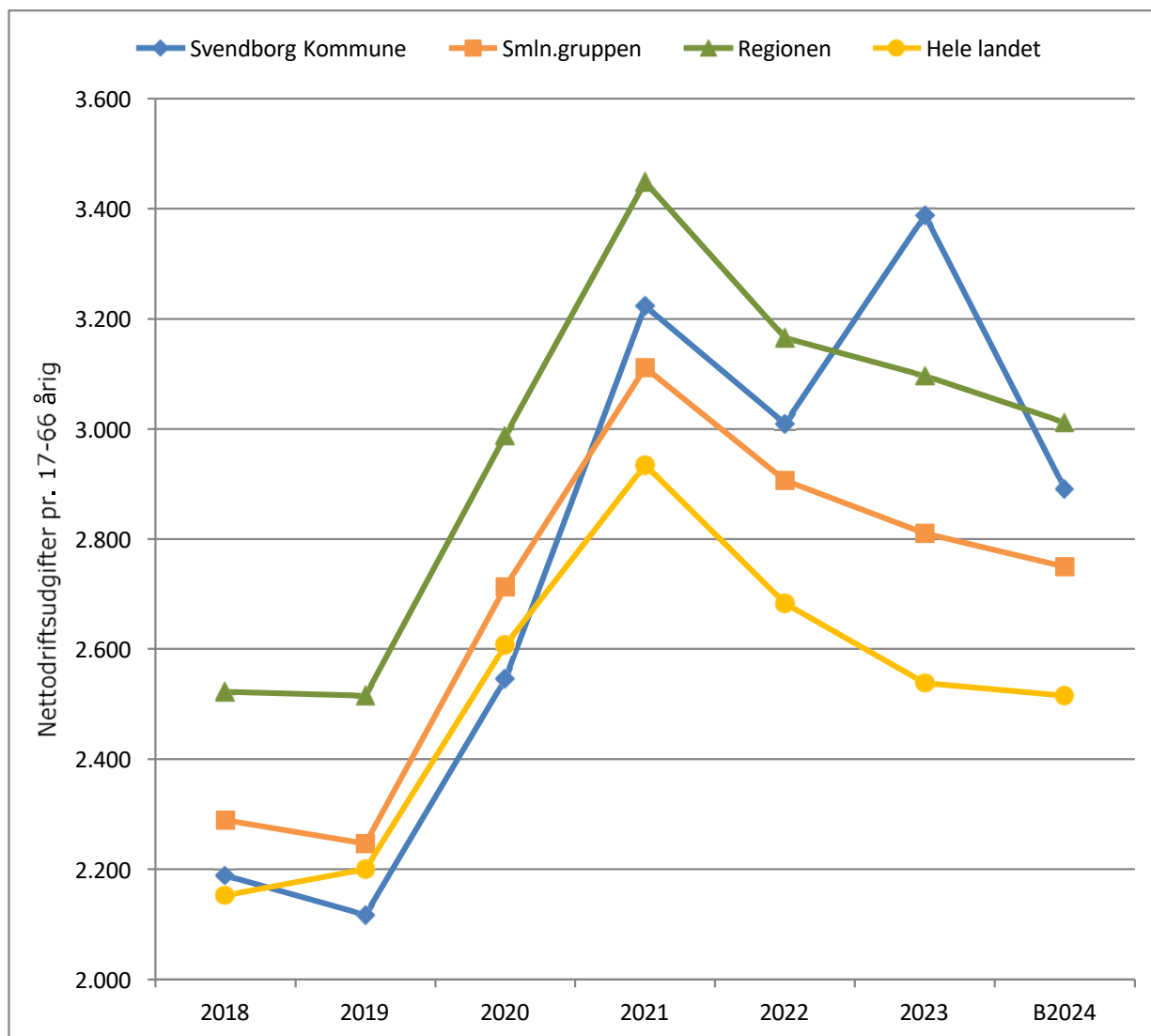
Ekskl. dagpenge og beskæftigelsesindsats vedr. forsikrede ledige

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	4.599	5.025	4.786	4.890	4.527	4.295	5.085
Smln.gruppen	4.151	4.374	4.314	4.207	3.961	3.872	4.199
Regionen	4.135	4.320	4.239	4.118	3.754	3.562	3.987
Hele landet	4.419	4.572	4.454	4.305	4.009	3.837	4.201
2024 priser							
Svendborg Kommune	5.235	5.607	5.236	5.245	4.798	4.433	5.085
Smln.gruppen	4.724	4.881	4.719	4.513	4.198	3.996	4.199
Regionen	4.707	4.821	4.638	4.417	3.979	3.676	3.987
Hele landet	5.030	5.102	4.873	4.618	4.249	3.959	4.201

Svendborg Kommune

Udgiftsniveau, sygedagpenge
2018-2024 (2024 priser)

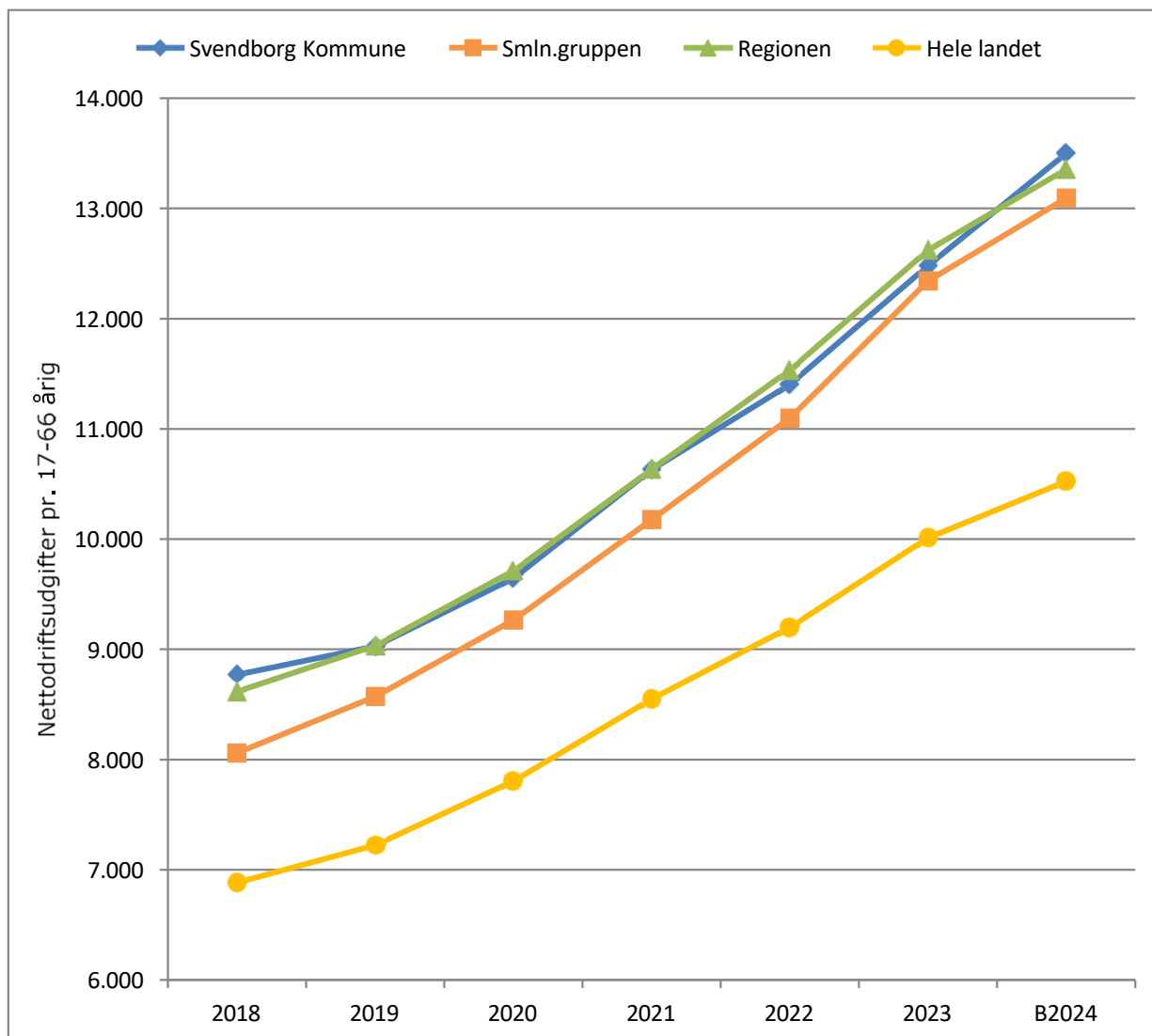

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	1.923	1.897	2.327	3.005	2.840	3.283	2.891
Smln.gruppen	2.011	2.013	2.480	2.901	2.742	2.724	2.750
Regionen	2.216	2.254	2.731	3.215	2.987	3.001	3.012
Hele landet	1.891	1.971	2.383	2.736	2.532	2.459	2.515
2024 priser							
Svendborg Kommune	2.189	2.117	2.546	3.223	3.010	3.388	2.891
Smln.gruppen	2.289	2.246	2.713	3.111	2.906	2.811	2.750
Regionen	2.522	2.516	2.988	3.449	3.166	3.097	3.012
Hele landet	2.152	2.200	2.607	2.935	2.683	2.538	2.515

*Bemærkning: Se note 4 sidst i dokumentet

Svendborg Kommune

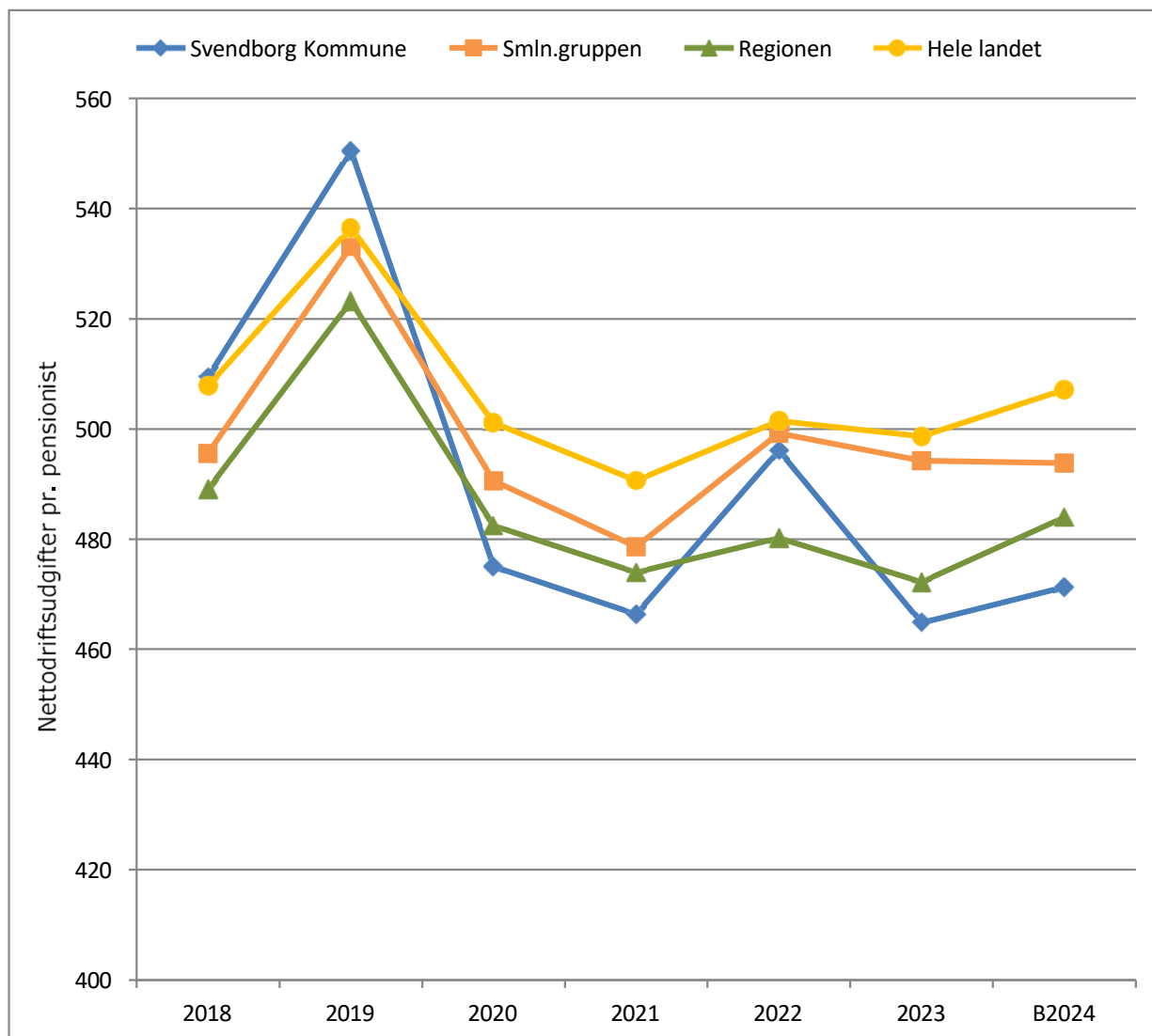
Udgiftsniveau, førtidspension og seniorpension 2018-2024 (2024 priser)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	7.705	8.090	8.817	9.912	10.759	12.096	13.501
Smln.gruppen	7.080	7.683	8.470	9.490	10.470	11.961	13.094
Regionen	7.571	8.096	8.878	9.916	10.884	12.230	13.355
Hele landet	6.048	6.474	7.135	7.971	8.681	9.700	10.524
2024 priser							
Svendborg Kommune	8.770	9.028	9.646	10.631	11.403	12.483	13.501
Smln.gruppen	8.059	8.573	9.266	10.179	11.097	12.344	13.094
Regionen	8.617	9.035	9.713	10.635	11.536	12.622	13.355
Hele landet	6.884	7.224	7.806	8.550	9.201	10.010	10.524

Svendborg Kommune

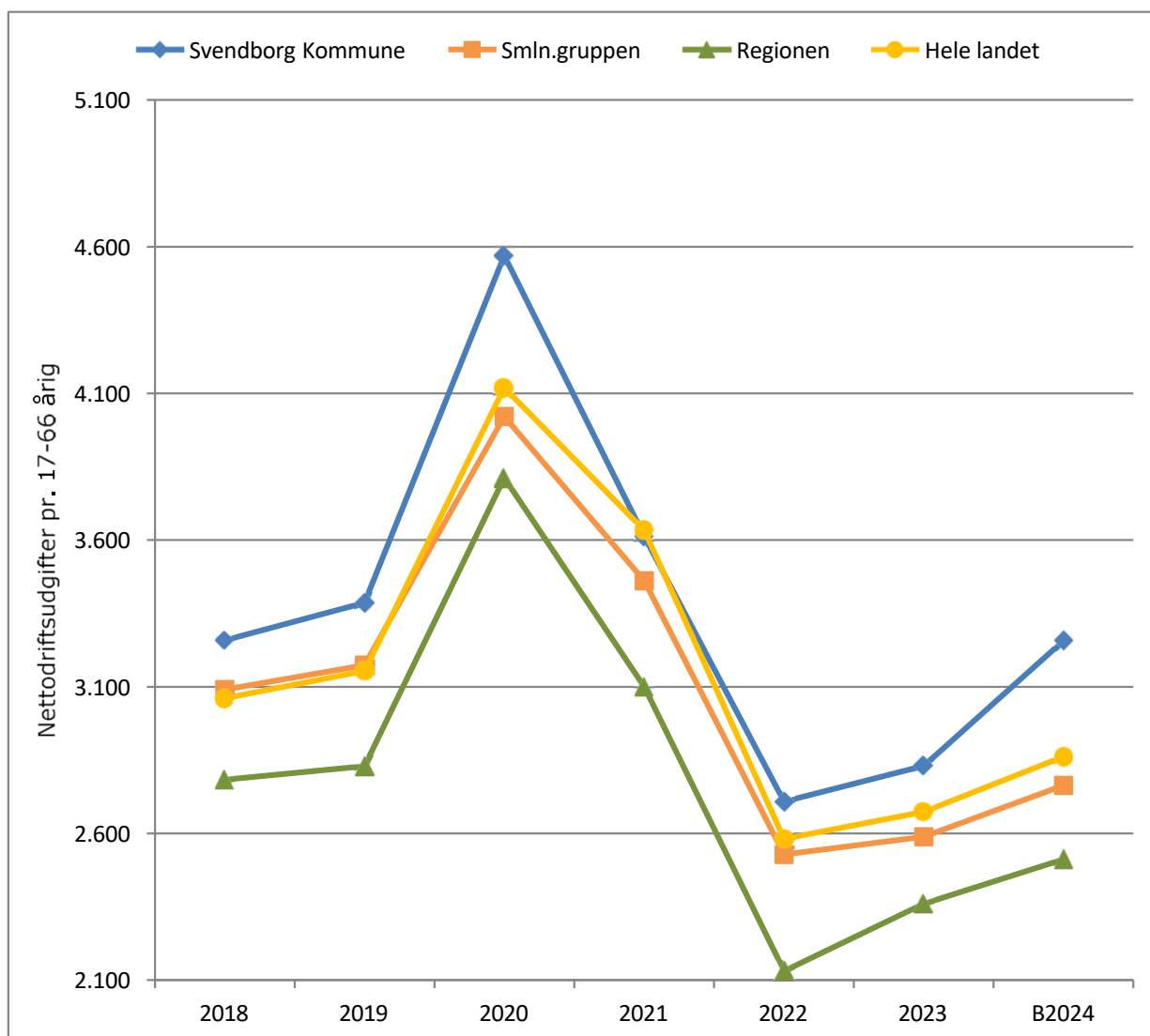
Udgiftsniveau, personlige tillæg m.v.
2018-2024 (2024 priser)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	448	493	434	435	468	450	471
Smln.gruppen	435	478	448	446	471	479	494
Regionen	430	469	441	442	453	458	484
Hele landet	446	481	458	457	473	483	507
2024 priser							
Svendborg Kommune	509	551	475	466	496	465	471
Smln.gruppen	496	533	491	479	499	494	494
Regionen	489	523	482	474	480	472	484
Hele landet	508	537	501	491	501	499	507

Svendborg Kommune

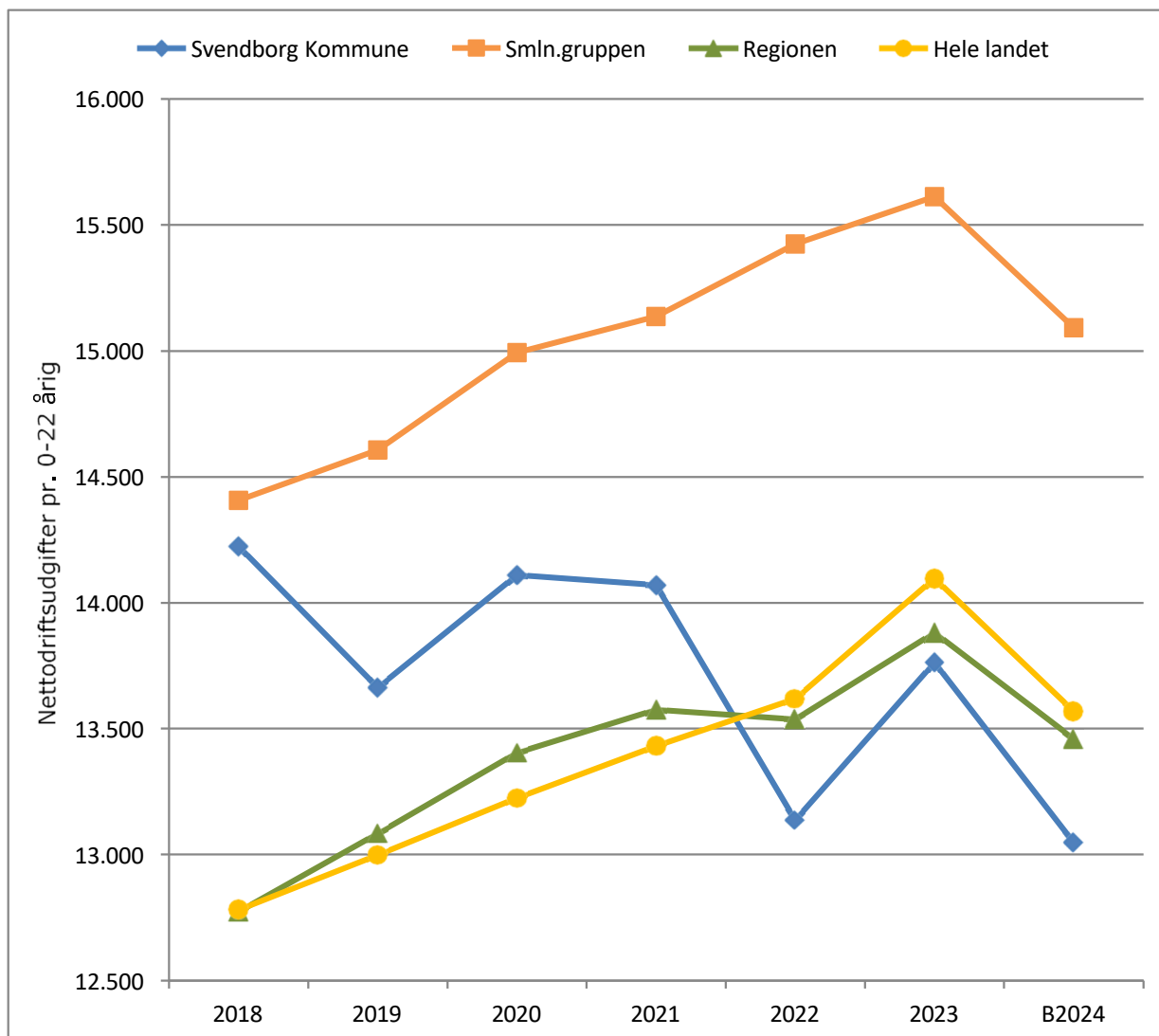
Udgiftsniveau, dagpenge til forsikrede ledige
2018-2024 (2024 priser)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	2.863	3.035	4.177	3.368	2.556	2.743	3.257
Smln.gruppen	2.715	2.843	3.676	3.227	2.385	2.508	2.764
Regionen	2.445	2.536	3.484	2.890	2.011	2.288	2.512
Hele landet	2.689	2.826	3.765	3.388	2.436	2.591	2.862
2024 priser							
Svendborg Kommune	3.258	3.387	4.570	3.612	2.709	2.830	3.257
Smln.gruppen	3.091	3.173	4.021	3.461	2.528	2.589	2.764
Regionen	2.783	2.830	3.812	3.100	2.131	2.361	2.512
Hele landet	3.061	3.154	4.119	3.633	2.582	2.674	2.862

Svendborg Kommune

Udgiftsniveau, børn og unge med særlige behov
2018-2024 (2024 priser)

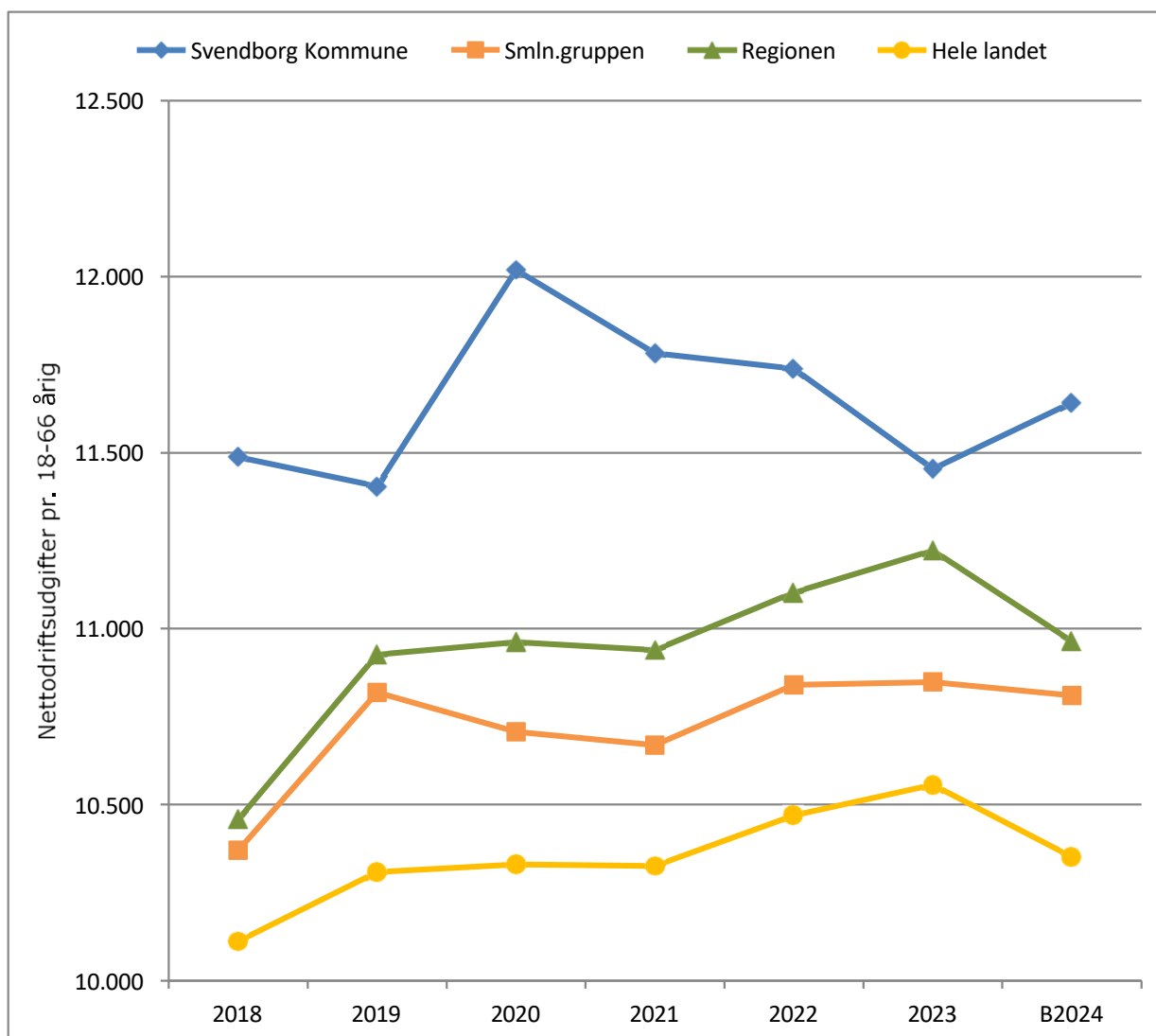

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	12.069	11.778	12.419	12.595	12.193	13.144	13.047
Smln.gruppen	12.223	12.592	13.196	13.548	14.317	14.911	15.093
Regionen	10.837	11.278	11.797	12.150	12.564	13.258	13.459
Hele landet	10.843	11.205	11.639	12.020	12.640	13.464	13.569
2024 priser							
Svendborg Kommune	14.225	13.663	14.110	14.071	13.136	13.762	13.047
Smln.gruppen	14.407	14.607	14.994	15.136	15.425	15.612	15.093
Regionen	12.773	13.083	13.404	13.574	13.536	13.881	13.459
Hele landet	12.780	12.998	13.225	13.430	13.618	14.097	13.569

*Bemærkning: Se note 5 sidst i dokumentet

Svendborg Kommune

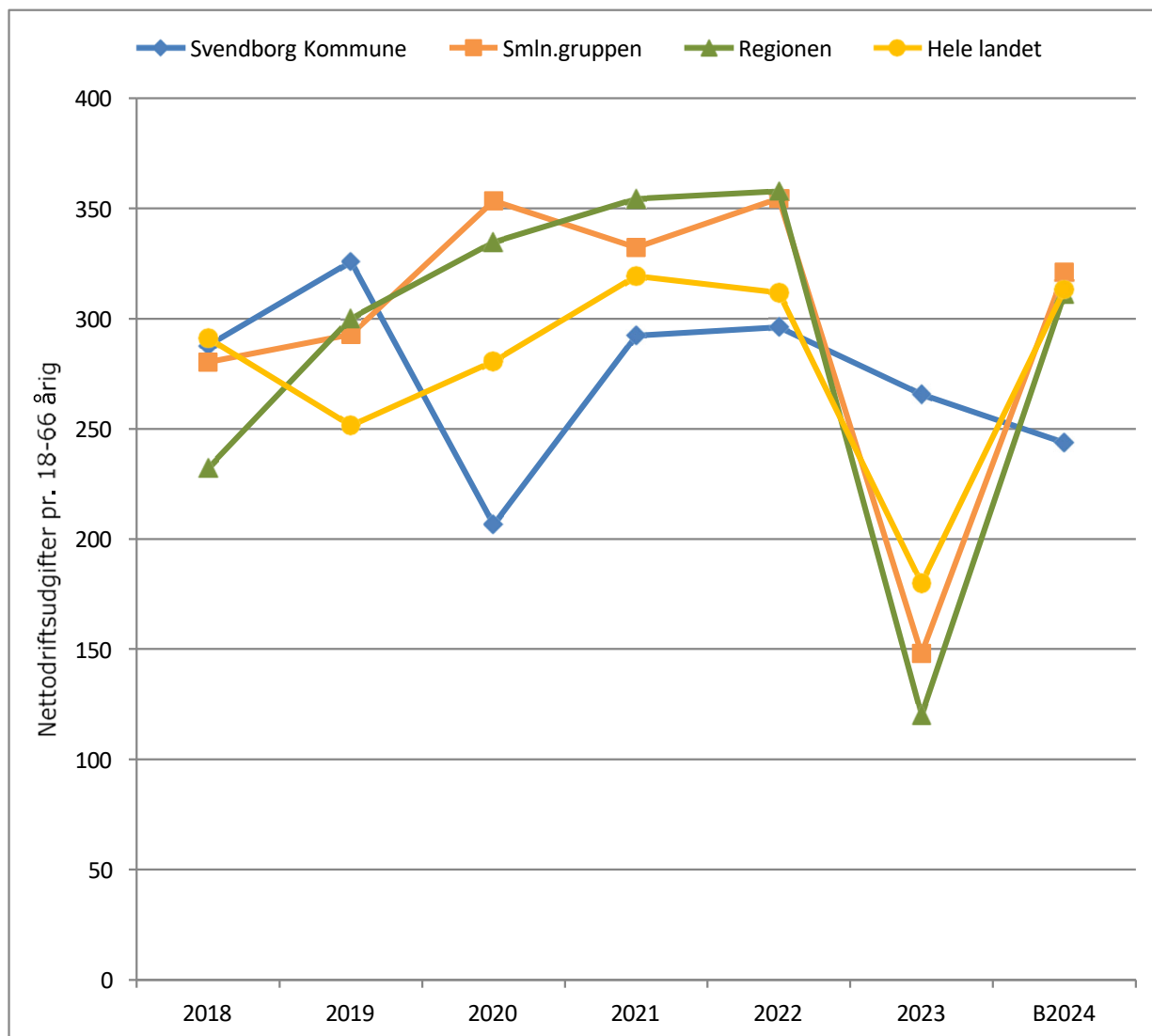
Udgiftsniveau, voksne med særlige behov
2018-2024 (2024 priser)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	9.747	9.831	10.578	10.547	10.896	10.940	11.642
Smln.gruppen	8.798	9.326	9.423	9.549	10.062	10.361	10.810
Regionen	8.873	9.418	9.647	9.791	10.306	10.719	10.964
Hele landet	8.579	8.886	9.091	9.242	9.717	10.082	10.351
2024 priser							
Svendborg Kommune	11.488	11.404	12.019	11.783	11.739	11.454	11.642
Smln.gruppen	10.370	10.819	10.707	10.668	10.840	10.848	10.810
Regionen	10.458	10.926	10.961	10.939	11.103	11.222	10.964
Hele landet	10.112	10.308	10.330	10.326	10.469	10.556	10.351

Svendborg Kommune

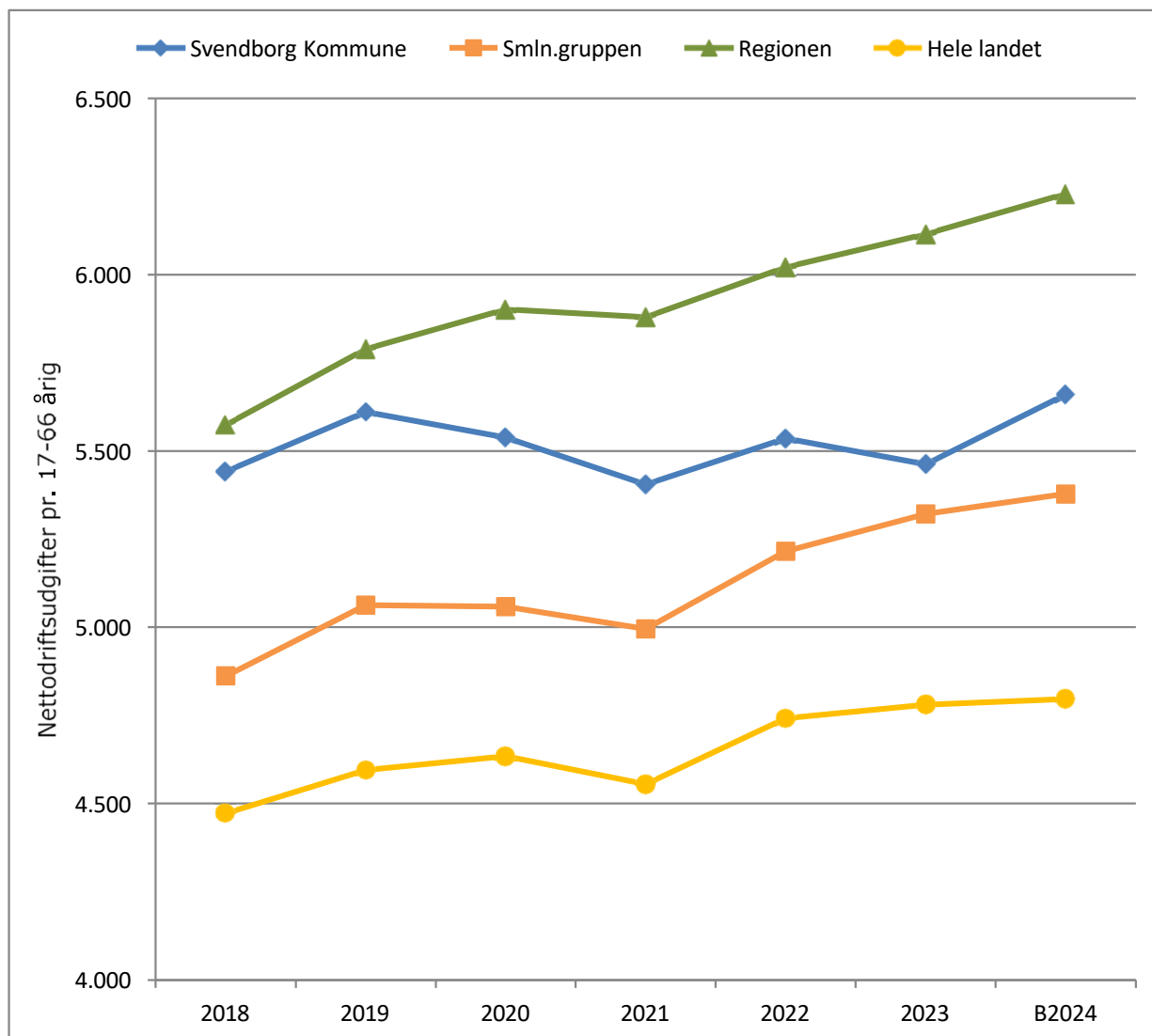
Udgiftsniveau, tilbud til udlændinge (nettodriftsudgifter) 2018-2024 (2024 priser)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	244	281	182	262	275	254	244
Smln.gruppen	238	252	311	297	329	141	321
Regionen	197	259	295	317	332	115	311
Hele landet	247	217	247	286	289	172	313
2024 priser							
Svendborg Kommune	288	326	207	292	296	266	244
Smln.gruppen	280	293	354	332	355	148	321
Regionen	232	300	335	354	358	120	311
Hele landet	291	251	281	319	312	180	313

Svendborg Kommune

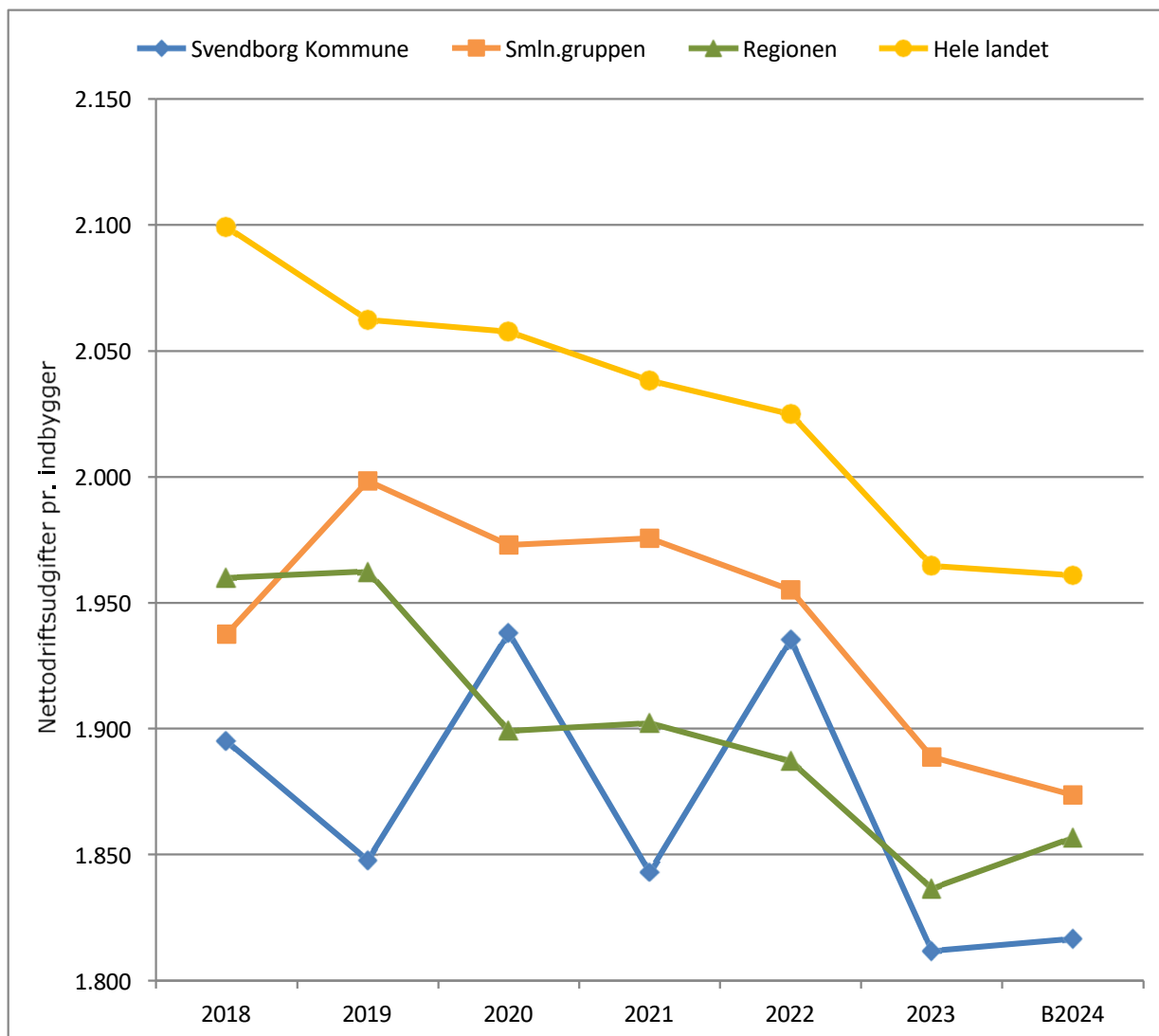
**Udgiftsniveau revalidering, ressourceforløb og løntilskud mv.
2018-2024 (2024 priser)**

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	4.781	5.028	5.063	5.039	5.224	5.293	5.660
Smln.gruppen	4.271	4.538	4.624	4.657	4.922	5.157	5.378
Regionen	4.897	5.188	5.395	5.482	5.682	5.925	6.229
Hele landet	3.930	4.117	4.236	4.247	4.474	4.631	4.797
2024 priser							
Svendborg Kommune	5.442	5.611	5.539	5.405	5.536	5.463	5.660
Smln.gruppen	4.862	5.063	5.059	4.995	5.216	5.322	5.378
Regionen	5.574	5.789	5.902	5.880	6.022	6.115	6.229
Hele landet	4.473	4.595	4.634	4.555	4.742	4.780	4.797

Svendborg Kommune

Udgiftsniveau, fritid, biblioteksvæsen, kultur mv.
2018-2024 (2024 priser)

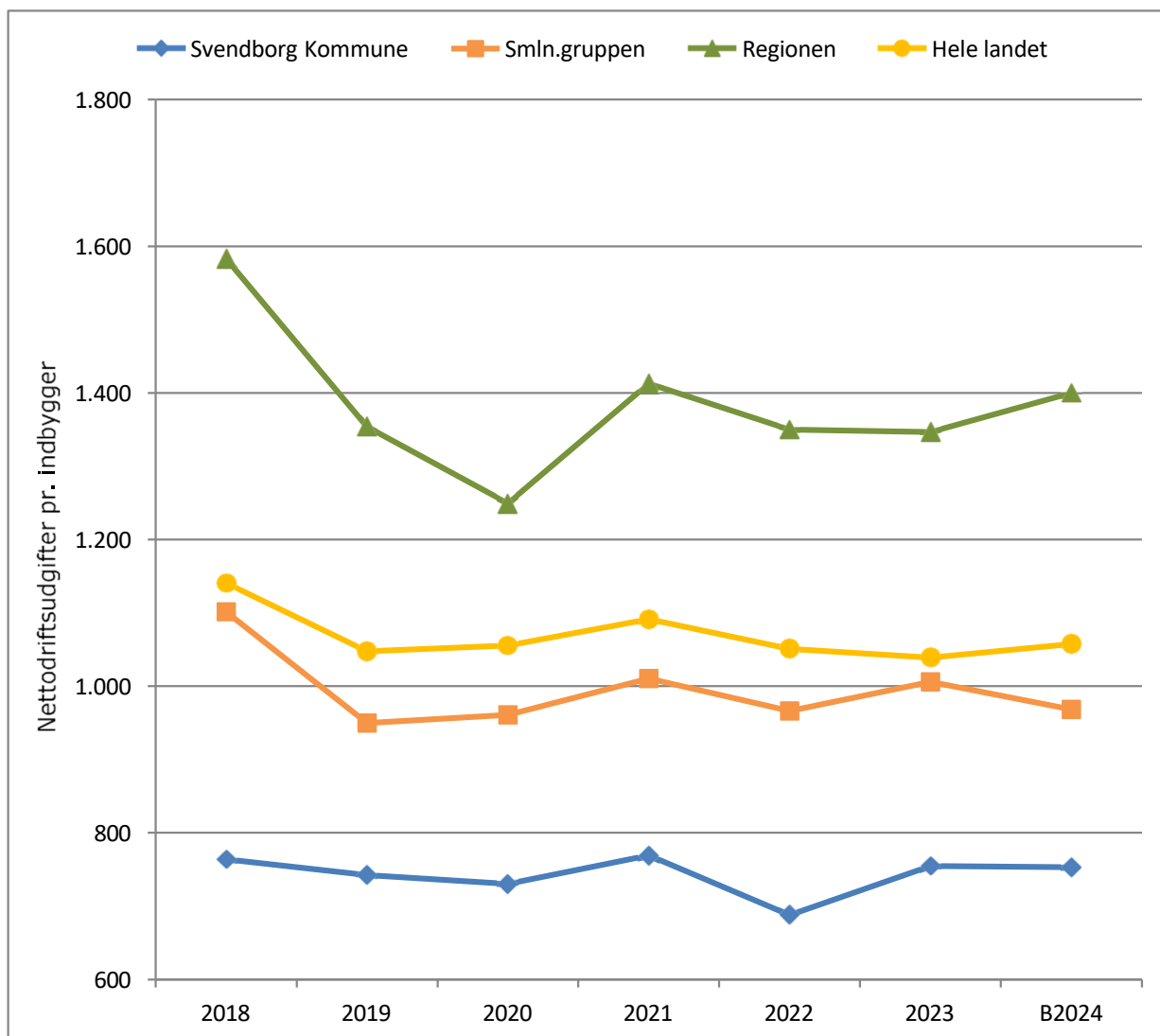

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	1.608	1.593	1.706	1.650	1.796	1.730	1.816
Smln.gruppen	1.644	1.723	1.736	1.768	1.815	1.804	1.874
Regionen	1.663	1.692	1.671	1.703	1.751	1.754	1.857
Hele landet	1.781	1.778	1.811	1.824	1.880	1.876	1.961
2024 priser							
Svendborg Kommune	1.895	1.848	1.938	1.843	1.935	1.812	1.816
Smln.gruppen	1.937	1.998	1.973	1.976	1.955	1.889	1.874
Regionen	1.960	1.962	1.899	1.902	1.887	1.837	1.857
Hele landet	2.099	2.062	2.058	2.038	2.025	1.965	1.961

*Bemærkning: Se note 6 sidst i dokumentet

Svendborg Kommune

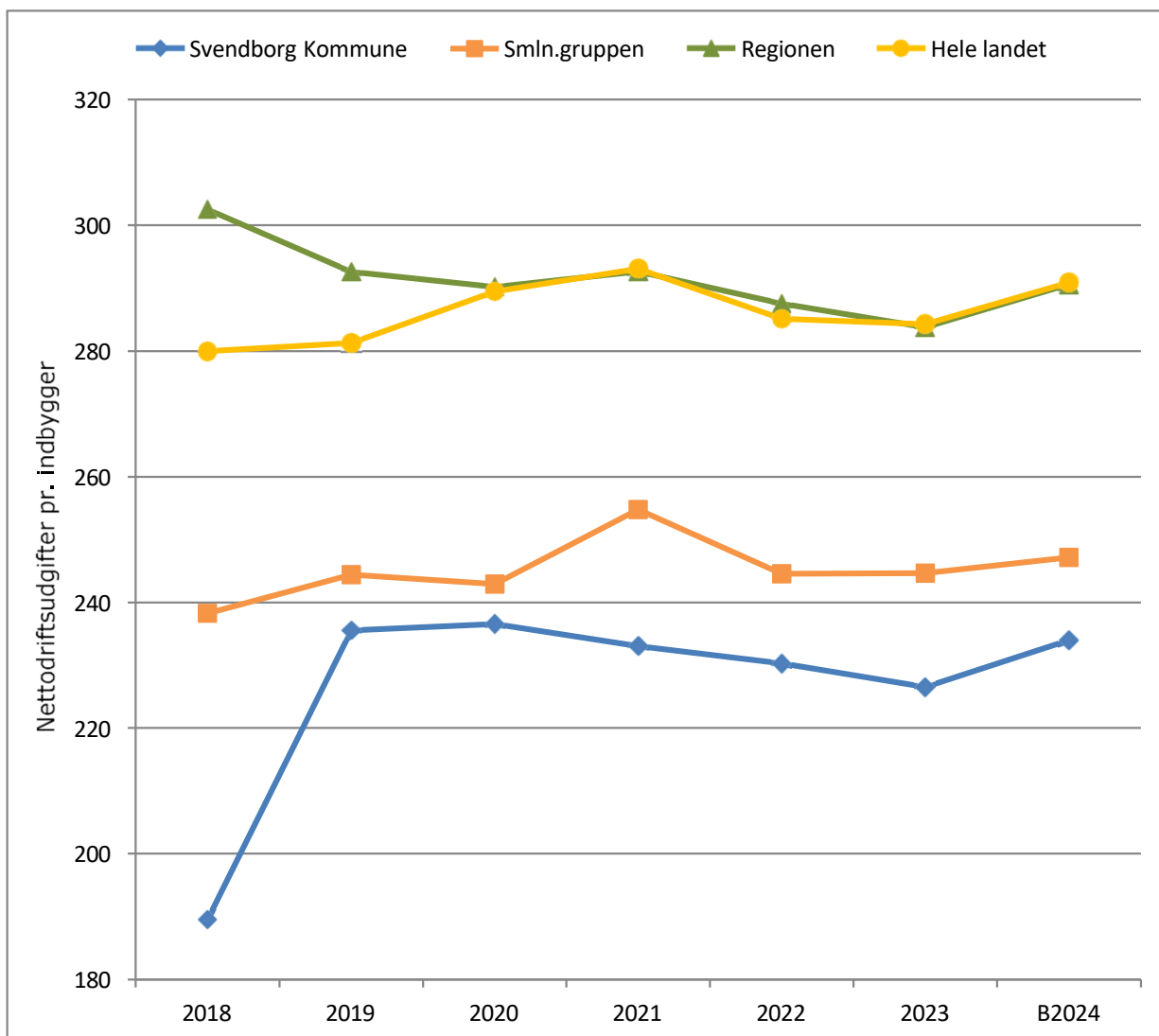
Udgiftsniveau, vejvæsen
2018-2024 (2024 priser)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	648	640	642	688	638	721	753
Smln.gruppen	934	819	845	904	897	960	968
Regionen	1.343	1.167	1.100	1.264	1.253	1.286	1.400
Hele landet	968	903	929	976	975	992	1.057
2024 priser							
Svendborg Kommune	764	742	730	769	688	755	753
Smln.gruppen	1.101	950	960	1.010	966	1.006	968
Regionen	1.583	1.354	1.249	1.413	1.350	1.347	1.400
Hele landet	1.141	1.047	1.055	1.091	1.050	1.039	1.057

Svendborg Kommune

Udgiftsniveau, redningsberedskab
2018-2024 (2024 priser)

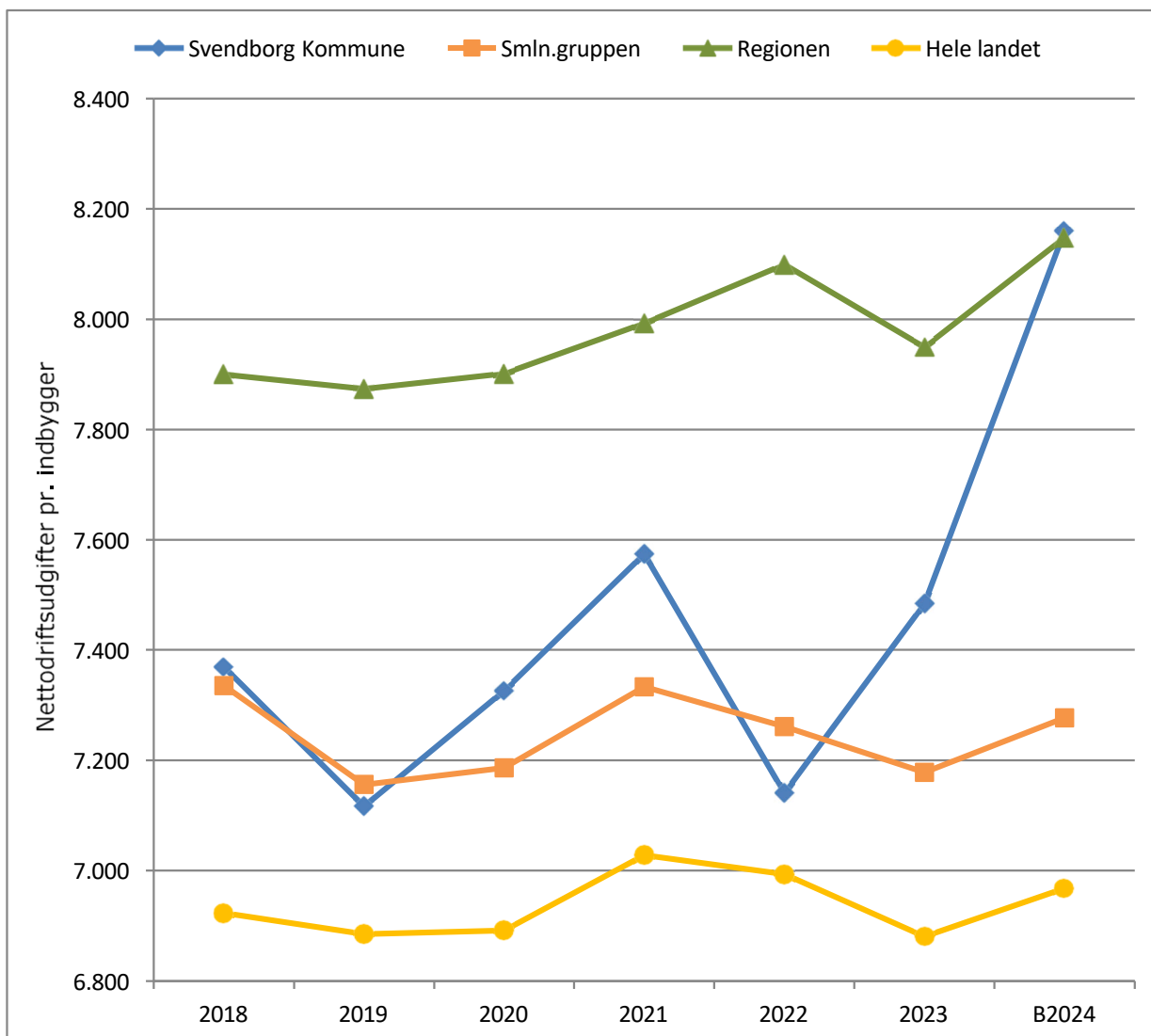

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	161	203	208	209	214	216	234
Smln.gruppen	202	211	214	228	227	234	247
Regionen	257	252	255	262	267	271	291
Hele landet	238	242	255	262	265	271	291
2024 priser							
Svendborg Kommune	189	236	237	233	230	227	234
Smln.gruppen	238	244	243	255	245	245	247
Regionen	303	293	290	293	288	284	291
Hele landet	280	281	289	293	285	284	291

Svendborg Kommune

Udgiftsniveau, administration
2018-2024 (2024 priser)

Ekskl. lønpuljer, tjenestemandspension, indbet. Lønmodt. Feriemidler og interne forsikringspuljer

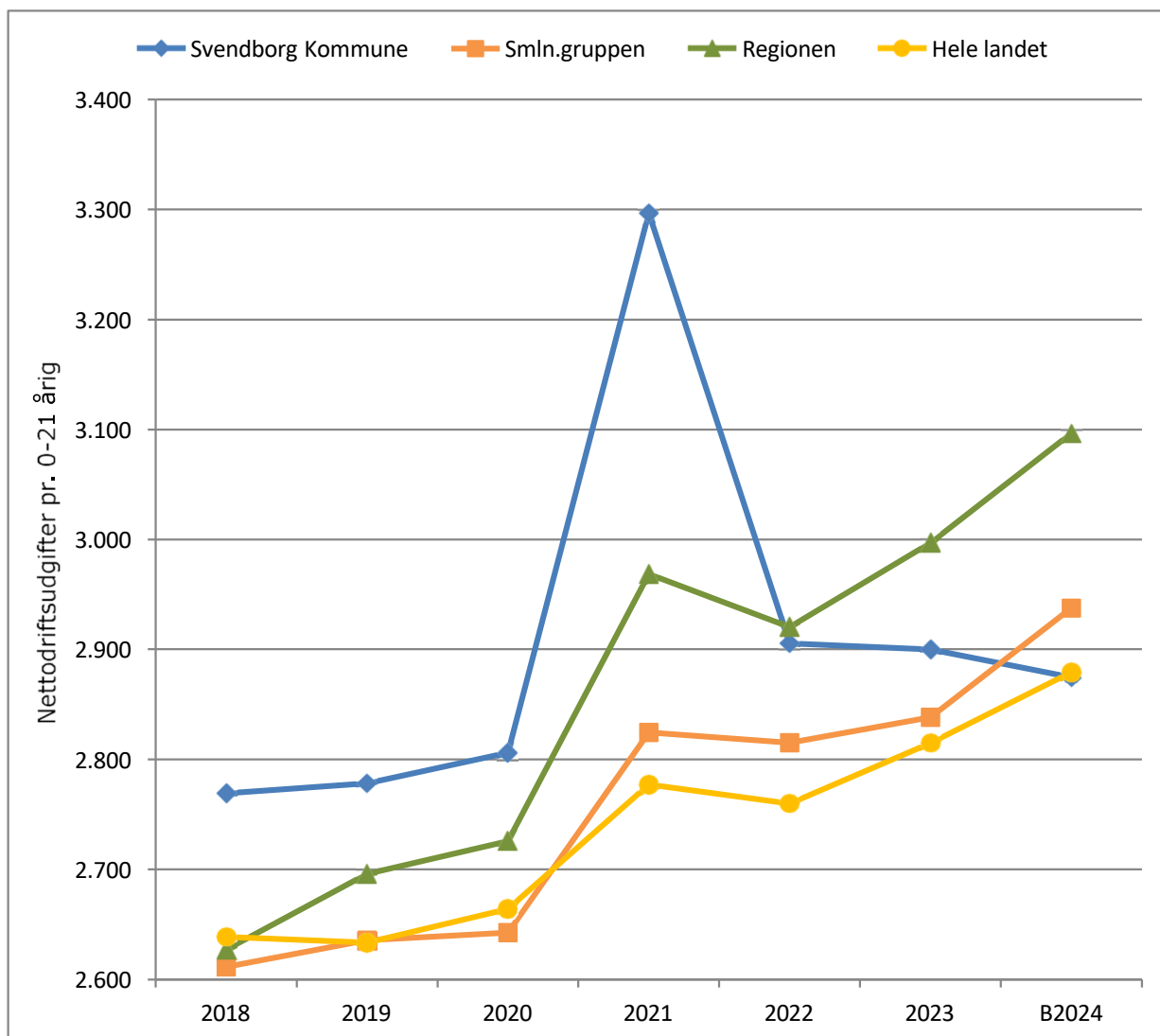

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	6.252	6.135	6.448	6.779	6.627	7.148	8.160
Smln.gruppen	6.224	6.168	6.325	6.564	6.740	6.856	7.277
Regionen	6.703	6.787	6.954	7.154	7.518	7.593	8.148
Hele landet	5.874	5.935	6.065	6.291	6.491	6.572	6.968
2024 priser							
Svendborg Kommune	7.369	7.117	7.326	7.574	7.140	7.484	8.160
Smln.gruppen	7.336	7.156	7.186	7.333	7.261	7.178	7.277
Regionen	7.900	7.873	7.901	7.993	8.099	7.950	8.148
Hele landet	6.923	6.885	6.892	7.028	6.993	6.881	6.968

*Bemærkning: Se note 7
sidst i dokumentet

Svendborg Kommune

Udgiftsniveau, sundhedspleje og tandpleje
2018-2024 (2024 priser)

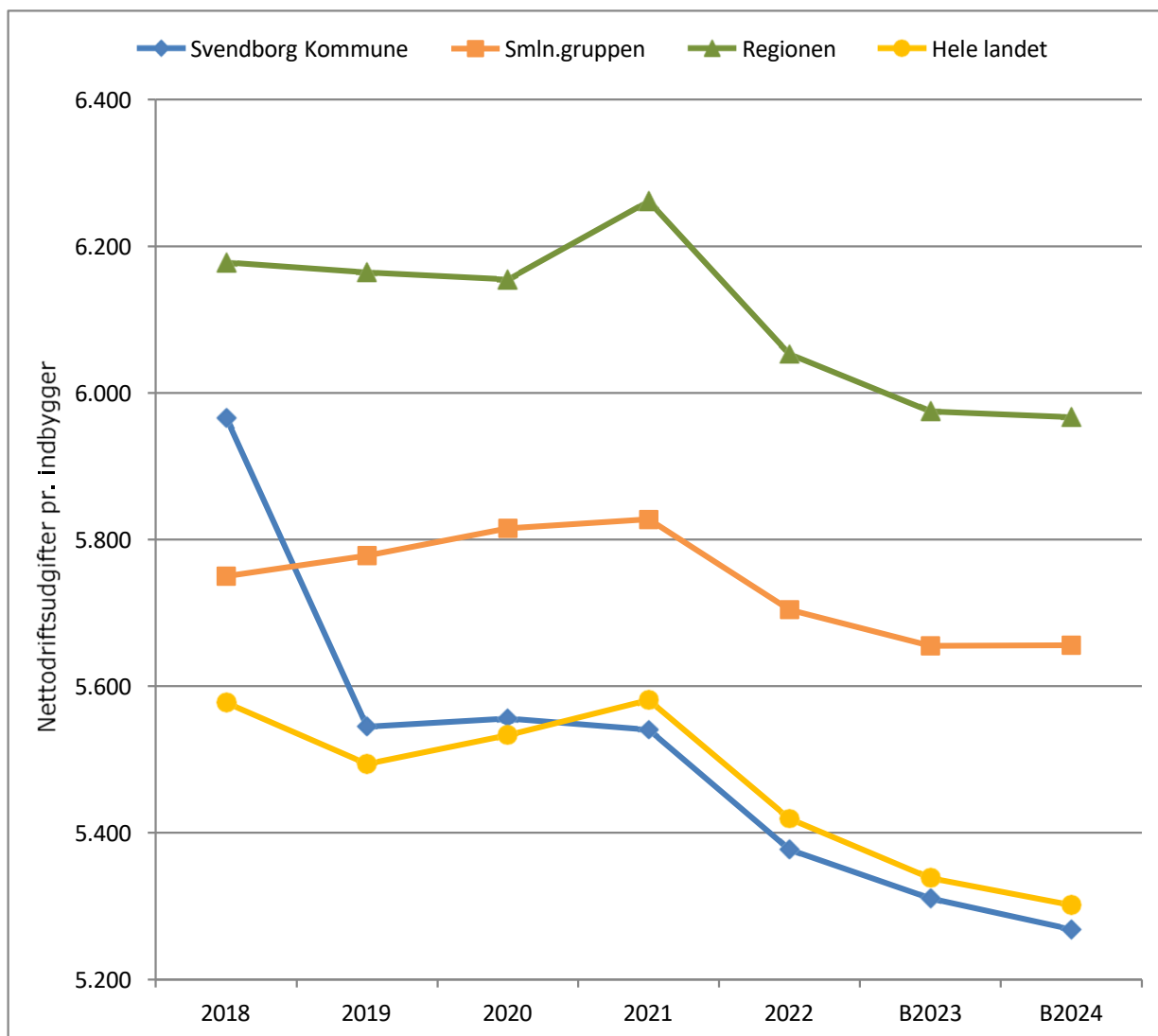

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	2.350	2.395	2.470	2.951	2.697	2.770	2.874
Smln.gruppen	2.216	2.272	2.326	2.528	2.613	2.711	2.938
Regionen	2.229	2.324	2.399	2.657	2.711	2.862	3.097
Hele landet	2.239	2.270	2.345	2.486	2.562	2.688	2.879
2024 priser							
Svendborg Kommune	2.769	2.778	2.806	3.297	2.905	2.900	2.874
Smln.gruppen	2.611	2.636	2.643	2.825	2.815	2.838	2.938
Regionen	2.627	2.696	2.726	2.969	2.920	2.997	3.097
Hele landet	2.639	2.633	2.664	2.777	2.760	2.815	2.879

*Bemærkning: Se note 8 sidst i dokumentet

Svendborg Kommune

**Udgiftsniveau, sundhedsvæsen, genoptræning og forebyggelse
2018-2024 (2024 priser)**

	2018	2019	2020	2021	2022	B2023	B2024
Svendborg Kommune	5.062	4.779	4.889	4.959	4.991	5.072	5.268
Smln.gruppen	4.879	4.981	5.118	5.216	5.295	5.401	5.656
Regionen	5.241	5.314	5.417	5.604	5.618	5.707	5.967
Hele landet	4.732	4.736	4.870	4.995	5.030	5.098	5.301
2024 priser							
Svendborg Kommune	5.966	5.544	5.556	5.540	5.377	5.310	5.268
Smln.gruppen	5.750	5.778	5.815	5.827	5.704	5.655	5.656
Regionen	6.178	6.164	6.155	6.261	6.053	5.975	5.967
Hele landet	5.577	5.494	5.533	5.581	5.419	5.338	5.301

Svendborg Kommune

Udgiftsniveau, natur- og miljøbeskyttelse
2018-2024 (2024 priser)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	B2024
Svendborg Kommune	51	45	62	58	56	62	69
Smln.gruppen	135	125	142	137	156	124	170
Regionen	186	175	176	174	175	168	206
Hele landet	141	135	142	141	150	149	175
2024 priser							
Svendborg Kommune	61	52	70	65	61	64	69
Smln.gruppen	159	145	161	154	168	130	170
Regionen	219	203	200	194	188	175	206
Hele landet	167	157	161	158	161	156	175

Bemærkninger

Generelle bemærkninger

Der er en række forhold som gør det problematisk at sammenligne nøgletallene for regnskab og budget 1:1

- I budgetnøgletallet (budget 2024) indgår der ikke udgifter til arbejdsskadeforsikring og barselsvikarer i fagområdernes nøgletal. Udgifterne er budgetlagt på administration (konto 6) og udkonteres internt ifm. regnskabet.
- I budgetnøgletallet (budget 2024) indgår der ikke udgifter til overhead (betaling for administrative ydelser) for Socialområdet, Børn og Unge med særlige behov og Skoleområdet. Udgiften konteres internt ifm. regnskabet.

Regnskabstallene er inkl. de interne konteringer og derfor vil nøgletallet for udgifter til administration været relativt mindre ift. budgettet, mens fagområdeudgifterne vil være relativt større.

Ovenstående praksis er ikke gældende for alle kommuner.

Forklaring på Overhead (intern kontering på art 9)

Overhead skal bl.a. dække sælgeres udgifter til central ledelse og administration. Den interne kontering mellem konto 6 og fagområdet gør, at konto 6 udgiften nedskrives og fagområdets konto opskrives. Fagområdets nedskrives dog igen, da der lægges indtægtsbudget ind der modsvarer overhead. Den regnskabstekniske bogføring skal medvirke til en mere retvisende omkostningsregistrering, så sælgerkommuner med stor administration får nedskrevet deres udgifter på konto 6.

Note 1: Bemærkning vedr. dagtilbudsområdet.

Efter løft til bedre normeringer i 2021 på dagtilbudsområdet har der i både 2022 og 2023 været stigende antal børn som har betydet færre faste omkostninger pr. barn. Herudover har der været flere børn end budgetteret og dermed også færre udgifter pr. barn. Der har samtidig været besparelser i alle de efterfølgende år.

Note 2: Bemærkninger vedr. Skoleområdet

I nøgletallet vedr. Regnskab 2023 mangler der udgifter for ca. 3 mio. kr. grundet manglende intern kontering på art. 9, hvilket svarer til ca. 400 kr. pr. 6-16 årig.

Generelt har skolerne har de senere år samlet set overført færre ressourcer fra år til år og dermed brugt af "opsparingen". I 2023 kom skoleområdet ud med et merforbrug på 9,5 mio. kr. og da der samtidig er lagt besparelser ind i budget 2024 gennem årene, er der på trods af ekstra budget til segregeringer i 2024 færre ressourcer pr. elev end der er brugt i de foregående 3 år. Bl.a. derfor er ligger nøgletallet for B2024 relativt lavt.

Nøgletallet er opgjort pr. 6-16 årig, for hele skoleområdet inkl. udgifter til privat og efterskoler. Hvis man alene ser på Svendborg kommunes enhedsudgifter til egne folkeskoler og specialskoler ligger nøgletallet væsentligt højere end både sammenligningsgruppen, Regionen og hele landet. Dette er primært grundet udgiften til Specialskoler. Se ECO-nøgletal: tabel 6.34/graf 6.37

Note 3: Bemærkninger vedr. Ældreområdet

En af årsagerne til, at nøgletallet på ældreområdet generelt ligger lavt, er bl.a. at en større del af udgifterne på ældreområdet bogføres under "Administration". Tilsvarende ligger Svendborg kommune relativt højt på den administrative funktion 6.45.57 - "Voksen-, ældre- og handicapområdet". Konteringsreglerne er ikke entydige, da der er tale om en gråzone. Det anslås, at nøgletallet på ældreområdet vil være omkring 1.150 kr. højere pr. 67+årig, hvis der tages højde for denne forskel i bogføringen.

Udvikling i nøgletallet:

Nøgletal for ældreområdet for både Svendborg, sammenligningsgruppen, Region Syddanmark og hele landet viser en faldende tendens fra 2021, dvs. der bruges færre udgifter pr. ældre hen over årene.

Svendborg nøgletal ligger i 2020 og 2021 på et højt niveau ift. øvrige.

Dette formodes at skyldes, at der i Svendborgs tal indgår ca. 10 mio. kr. i hvert af årene til covid-19-relaterede udgifter.

Herefter viser Svendborgs nøgletal et relativt stort fald fra 2021 til 2024 i forhold til de øvrige, hvilket primært kan forklares med følgende:

Faldet fra R2021 til R2022 skyldes primært periodisering ifm. et statsligt finansieret projekt "Støtte til livet", hvor udgiften på 7,4 mio. kr. er bogført i 2021, mens tilsvarende indtægt er bogført i 2022 svarende til en forskel på 14,6 mio. kr. mellem de to år (ca. 1.100 kr. pr. 67+årig).

Faldet fra R2022 til R2023 skyldes primært en afvigelse i anvendelse af art 9/intern bogføring af overhead på plejecentrene mellem de to år, idet der ikke er foretaget bogføring heraf i 2023. Dette svarer til en forskel på 17,6 mio. kr. fra R2022 til R2023 (ca. 1.340 kr. pr. 67+årig).

Det yderligere fald til budget 2024 skyldes bl.a., at der i budget 2024 er indarbejdet netto-besparelser på ældreområdet på 7,3 mio. kr. samt at effektiviseringen på 0,3 % er genindført på ældreområdet fra budget 2024.

Der er desuden en række forhold der gør det problematisk at sammenligne regnskab og budget 1:1, som beskrevet indledningsvist. Derudover har refusion vedr. særligt dyre enkeltsager de senere år ikke har været budgetlagt fuldt ud.

Note 4: Bemærkninger vedr. Sygedagpenge

Nøgletallet ligger relativt højt i 2023, hvilket bl.a. skyldes at Sygedagpengeteamet siden presset som opstod ifm. Covid-19 har været meget udfordret. Der har været en betydelig udskiftning både i personalet og i ledelsen.

Pt. arbejdes der med forskellige initiativer for at få nedbragt sagsantallet bl.a. stram styring og tidlig indsats i sagsbehandlingen.

Note 5: Bemærkninger vedr. Børn og Unge med særlige behov

I nøgletallet vedr. Regnskab 2023 mangler der udgifter for ca. 2 mio. kr. grundet manglende intern kontering på art. 9, hvilket svarer til ca. 133 kr. pr. 0-22 årig.

Der har på området for Børn og Unge med særlige behov, samlet set været en faldende udgift pr. 0-22 årig i perioden fra 2018-2022.

I 2023 er den primært forklaring på stigningen fra 2022, prisstigninger på især anbringelser.

Note 6: Bemærkninger vedr. Kultur, Fritid, Biblioteksvæsen, Kultur mm

For området Kultur, Fritid, Biblioteksvæsen, Kultur mm. er der atypiske udsving for Svendborg Kommune i såvel regnskab 2020 som 2022.

I 2020 skyldes det Corona-relaterede manglende indtægter i hallerne i CETS (SG-Huset, Midtbyhallen og Svømmehallen, netto 2,5 mio. kr.), samt stigende udgifter til Landsstævnet (0,9 mio. kr.).

I 2022 skyldes det primært Landsstævnets afvikling (7,4 mio. kr. på drift, dvs. ekstra 4,2 mio. kr. i forhold til 2021).

Note 7: Bemærkninger vedr. Administration

Stigning fra 2019 til 2021:

Stigningen kan primært henføres til 06.45.51, hvor særligt TMU/PLU har haft en vækst i adm. udgifter.

Det skyldes bl.a.:

1. Opnormering i byggesagsafdelingen – Fokus på nedbringelse af sagsbehandlingstiderne.
2. Opnormering i planafdelingen
3. Dannelsen af Fællessekretariatet.
4. Øgede udgifter på Forsikringsområdet.

Faldet fra 2021 til 2022:

Skyldes bl.a. ændringer i adm. udgifter vedr. TMU/PLU:

1. Erhvervskontoret flytter til nyt pol. 007 – Stort fald her, men uændret ift. den samlede opgørelse.
2. væsentligt mindre forbrug på forsikringsområdet.
3. Markant fald på udgifter til Covid-19

Stigning R2022 til R2023:

Stigningen fra 2022 til 2023 udgør ca. 340 kr. pr. indbygger og skyldes, at der i regnskab 2022 er bogført en indtægt på 21,5 mio. kr. vedr. administrationsomkostninger (overhead) vedr. takstinstitutioner. Omregnet pr. indbygger udgør det ca. 360 kr. I regnskab 2023 er overhead ikke bogført, hvorfor udgiften tilsvarende stiger fra 2022 til 2023.

Stigningen R2023 til B2024:

Stigningen fra 2023 til B2024 udgør ca. 700 kr. pr. indbygger, og kan primært henføres til, at der i B2024 er budgetlagt en bufferpulje på 39 mio. kr. svarende til godt 650 kr. pr. indbygger.

Note 8: Bemærkninger vedr. sundhedspleje og tandpleje

Stigning fra 2020-2021:

Stigningen skyldes, at Svendborg Kommune har konteret alle udgifter vedrørende Covid (podning m.v.) på dette område. Andre kommuner tænkes at have afholdt udgiften andre steder.

Svendborg
Kommune

Befolkningsprognose 2024- 2037

Svendborg Kommune, april 2024

Kontaktoplysninger

Befolkningsprognosen 2024-2037 er udarbejdet af COWI, i samarbejde med Svendborg Kommune.

Spørgsmål til befolkningsprognosen kan rettes til:

Mikkel Næsvang, Svendborg Kommune, mail: mikkel.nasvang@svendborg.dk

Indhold

Indledning og baggrundsdata	4
Prognosen for 2024 og frem – overordnet.....	5
Befolkningsprognosen 2023 – afvigelser og udvikling	6
Befolkningsprognosens særlige fokusområder.....	8
Boligprogram 2024 – 2037	10
Den mellemkommunale flyttebalance 2024.....	13
Befolkningsprognose 2024 – sammenfatning på aldersgrupper... ..	16
Sammenligning af befolkningsprognoser 2023 og 2024	21
Bilag: Udspecificeret befolkningsudvikling	22

Indledning og baggrundsdata

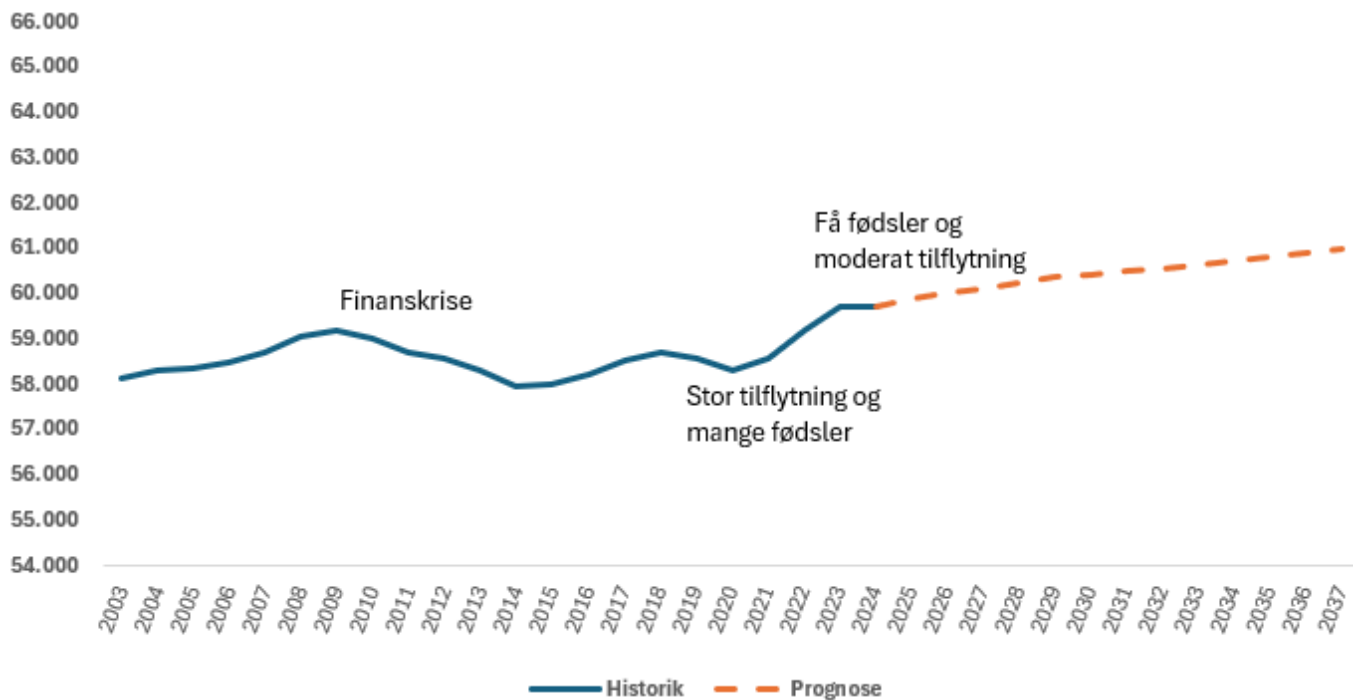
Svendborg kommune udarbejder hvert år, i samarbejde med Cowi, en befolkningsprognose der beskriver forventningerne til den fremtidige befolkningsudvikling. Prognosen anvendes bl.a. til overordnet kapacitetsmæssig planlægning af aldersrelaterede serviceområder. Den er grundlaget for input i den kapacitetsmæssige planlægning; for eksempel klasse- og elevtalsprognosen på skoleområdet samt dagtilbudsområdet. Derudover anvendes prognosen ad hoc, i forskellige andre sammenhænge. Bemærk at der i modellen ikke tages højde for situationen i Ukraine og de effekter denne kan have ift. befolkningsudviklingen.

Baggrundsdata til befolkningsprognosen er, for det første, kommunens historiske data fra de seneste år. Befolkningens udvikling og bevægelser i de forgangne år, anvendes til at beregne fødsler (fertilitet), dødsfald (mortalitet) og flyttemønstre, herunder bl.a. også andelen af eksterne tilflyttere til nye boliger. Prognosen opdeler kommunen i en række geografiske basisområder, som kategoriseres i 14 forskellige parameterområder. Et parameterområde er et område med identiske træk, f.eks. flyttemønstre eller fertilitet, og anvendes til at give mere præcise bud på udviklingen i de enkelte områder, end hvis man blot havde fremskrevet en tendens på kommuneniveau. Eksempler på parameterområder er "Landområde", "Parcelhuskvarter", "Plejehjem" osv. Da befolkningsprognosen opererer med relativt små basisområder, betyder det at man kan summe disse områder til forskellige relevante niveauer, f.eks. skoledistrikter eller områder i forbindelse med kommuneplanen.

For det andet består prognosens baggrundsdata af kommunens boligprogram. Den historiske udvikling viser en generel tendens til befolkningsudtynding, fra den eksisterende boligmasse. Det vil sige, at der bor stadig færre personer pr. husstand, eller at boligerne står tomme i længere tid. Fortsætter tendensen, er det derfor en forudsætning for befolkningstilvækst, at der bygges nye boliger. Boligudbygning er en væsentlig faktor både i forhold til kommunens samlede befolkning, men også i forhold til befolkningens geografiske placering i kommunen. Boligprogrammet udarbejdes af planafdelingen, og er derfor i overensstemmelse med deres forventninger til det fremtidige boligbyggeri i Svendborg Kommune. Det bør bemærkes, at når der i befolkningsprognosen anvendes historiske data vedr. befolkningsudviklingen i 2023, så er der tale om opgørelser pr. 31.12.2023. Derfor forekommer der afvigelser ift. Danmarks Statistiks officielle befolkningstal som opgøres pr. 01.01.2023. Ligeledes forekommer der efterregulering af tallet, hvorfor der, alt andet lige, kan opstå en difference på baggrund af forskel i udtrækstidspunkt. Samlet set, er der en afvigelse på 1 personer vedrørende den samlede udvikling i 2023.

Prognosen for 2024 og frem - overordnet

Nedenfor ses kommunens historiske befolkningsudvikling, samt den overordnede prognose frem mod 2037. Prognosens beregninger bygger primært på en noget kortere historik end det viste og medtager data og tendenser for en række år bagud. Herudover indregnes den fremtidige boligudbygnings effekt på tilflytningen, samt vurderinger på antal fødsler og dødsfald.

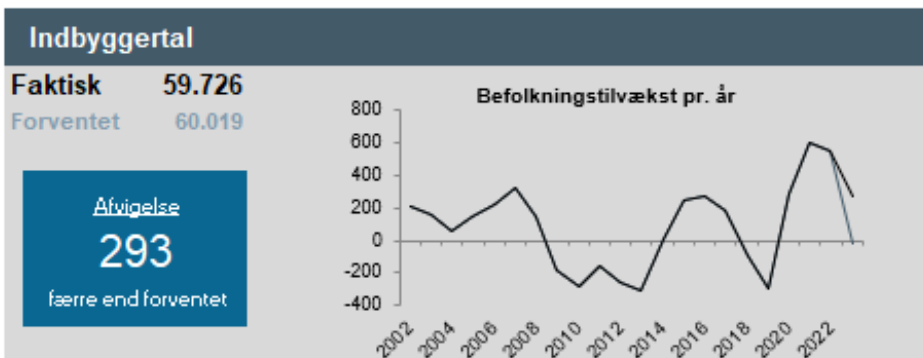
Data stammer fra Svendborg kommunes egen befolkningsprognose.

Det ses af ovenstående graf, at der var et kraftigt fald i befolkningen efter finanskrisen, hvor også boligudbygningen gik i stå. Fra 2020 startede en særlig gunstig udvikling i Svendborg Kommune med højt boligbyggeri, mange fødsler og mange tilflyttere. Denne tendens har holdt frem til 2023-2024, hvor der er sket en afmatning. Prognosen antager dog stadig en moderat positiv udvikling frem mod 2037.

Befolkningsprognosen 2023 – afvigelser og udvikling

Som beskrevet ovenfor, så indgår der en række forudsætninger i befolkningsprognosen. Prognosens præcision afhænger derfor af, i hvor høj grad disse forudsætninger holder. Nedenstående visninger og tabeller opsummerer de faktiske bevægelser for 2023 og sammenligner dem med prognosen for 2023, som blev udarbejdet for et år siden.

Fødselsbalance

151
færre end forventet

	Faktisk	Forventet	Forskel	
Fødte	448	537	-89	(-17%)
- Dødsfald	762	700	62	(8%)
Fødselsbalance	-314	-163	-151	

Flyttebalance

130
færre end forventet

	Faktisk	Forventet	Forskel	
Tilflyttede	3.589	3.664	-75	(-2%)
- Fraflyttede	3.279	3.224	55	(2%)
Flyttebalance	310	440	-130	
Antal nye boliger	128	187	-59	(-32%)

Herudover er der en korrektion på 12 personer

Faktisk udvikling i 2023 versus prognosen for 2023

Type	Faktisk 2023	Prognose 2023	Forskel	Forskel i pct.	Kommentar
Fødte	448	537	-89	-17%	Færre fødsler
Døde	762	700	62	9%	Flere døde
Overskud	-314	-163	-151	93%	
Tilflyttede ialt	3589	3664	-75	-2%	
Mellemkomm. tilflyt	3101	3166	-65	-2%	
Flygtninge	79	20	59	295%	
Øvr. fra udland	409	478	-69	-14%	
Fraflyttede ialt	3279	3224	55	2%	
Mellemkomm. fraflyt	2942	2857	85	3%	
Fraflyt til udland	337	367	-30	-8%	
Flyttebalance	310	440	-130	-30%	Færre nettotilflyttere
Mellemkomm. balance	159	309	-150	-49%	
Vandringsbalance	151	131	20	15%	
Til ny bolig - Int.	188	302	-114	-38%	
Til ny bolig - Ekst.	73	96	-23	-24%	
Pct_ekstern	28	24	4	17%	
Nye Parcelhuse	27	38	-11	-29%	
Nye Rækkehuse	49	86	-37	-43%	
Nye Etageboliger	51	49	2	4%	
Nye Ungdomsboliger	0	14	-14	-100%	
Nye Ældreboliger	0	0	0		
Nye boliger total	128	187	-59	-32%	Færre nybyggede boliger
Udvikling	-4	277	-281	-101%	
Abs udtynding	-265	-121	-144	119%	
Udvikling (korrigeret)	-15	278	-293	-105%	
Folketal_ultimo	59726	60019	-293	-0,5%	

Data stammer fra Svendborg kommunes egen befolkningsprognose.

Bemærk: Tabellen viser forskellen mellem prognosen og faktisk udvikling i 2023, ikke udviklingen fra 2023-2024.

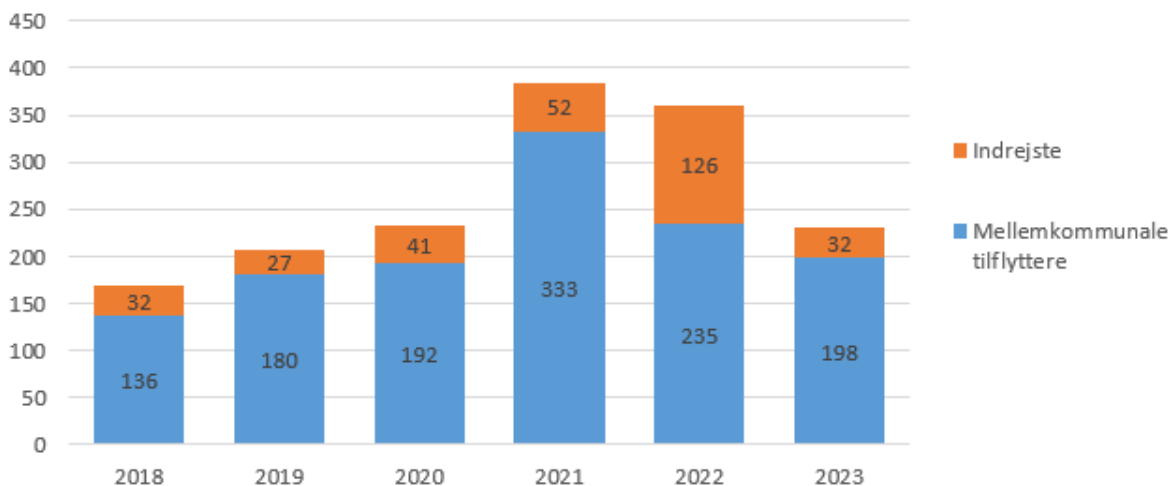
Som det ses i tabellerne, så er den samlede udvikling for 2023 noget mindre positiv end ventet. Der var samlet set et lille fald i folketallet på 15 personer i 2023, hvilket er 293 færre end ventet. Tallet dækker over flere underlæggende afvigelser. De primære afvigelser i prognosens antagelser er således flere døde, færre nettotilflyttere og i særdeleshed færre fødsler.

Befolkningsprognosens særlige fokusområder

Børnetallet er noget som kontinuerligt er i fokus, bl.a. på grund af den mere langsigtede udvikling ift. kapacitetsplanlægning. Nedenstående tabeller viser den faktiske udvikling, for de relevante aldersgrupper for dagtilbud og skoler.

I 2023 har Svendborg kommune haft en positiv flytte/indrejsebalance i forhold til de 0-16-årige på 230 personer. Kommunen har også historisk set haft en nettotilflytning af børn og unge de senere år. Dog er der i 2023 sket et fald fra niveauerne i 2021 og 2022.

Nettoflyttebalance og indrejste 0-16 årige

Udvikling i børnetal			
Aldersgrupper	1. jan 2023	1. jan 2024	Udvikling
0-2 år	1.732	1.669	-63
3-5 år	1.884	1.863	-21
6-16 år	7.281	7.295	14
I alt	10.897	10.827	-70

Som det ses i tabellen ovenfor, er der i 2023 sket et fald i antallet af 0-16-årige. Dette hænger sammen med færre tilflyttede og indrejste, samt et stærkt faldende fødselstal. Faldet i fødselsniveauet har været meget brat, fra et niveau på 560 i 2021, ned til 448 i 2023.

Fødsler i perioden 2010-2023

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
585	537	501	473	451	445	504	512	504	457	472	560	519	448

Kombineret med en mere moderat tilflytning af småbørn, påvirker dette især antallet af de 0 til 2 årige i negativ retning. Dette påvirker desuden prognosen negativt i de næste år, da det antages at tendensen med faldende fødselstal og mere moderat tilflytning af børnefamilier vil fortsætte med at trykke antallet i denne aldersgruppe mere nedad end forventet.

For ældreområdet, som også er vigtigt i forhold til kapacitetsplanlægning og ressourcer, ses der som forventet en stigning i 2023. Især kommer der flere af de 75 til 84-årige. Dette hænger sammen med den generelt stigende levealder, samt at relativt store årgange tilkommer denne aldersgruppe. Udviklingen i denne gruppe er som forventet.

Udvikling i ældre			
Aldersgrupper	1. jan 2023	1. jan 2024	Udvikling
65-74 år	7.996	7.989	-7
75-84 år	5.314	5.467	153
85+ år	1.661	1.704	43
I alt	14.971	15.160	189

Data stammer fra Svendborg kommunes egen befolkningsprognose

Bilag 1, bagerst i dokumentet, indeholder en tabel med forskellige aldersgrupperinger. Her kan man ligeledes se den forventede udvikling i aldersgrupperne helt frem til år 2037.

Boligprogram 2024 - 2037

Størstedelen af de nye boliger i boligprogrammet, opføres i starten af perioden, da planerne for boligbyggeriet de førstkomende år normalt er kendt, mens det på længere sigt er mere usikkert, hvor meget der bygges.

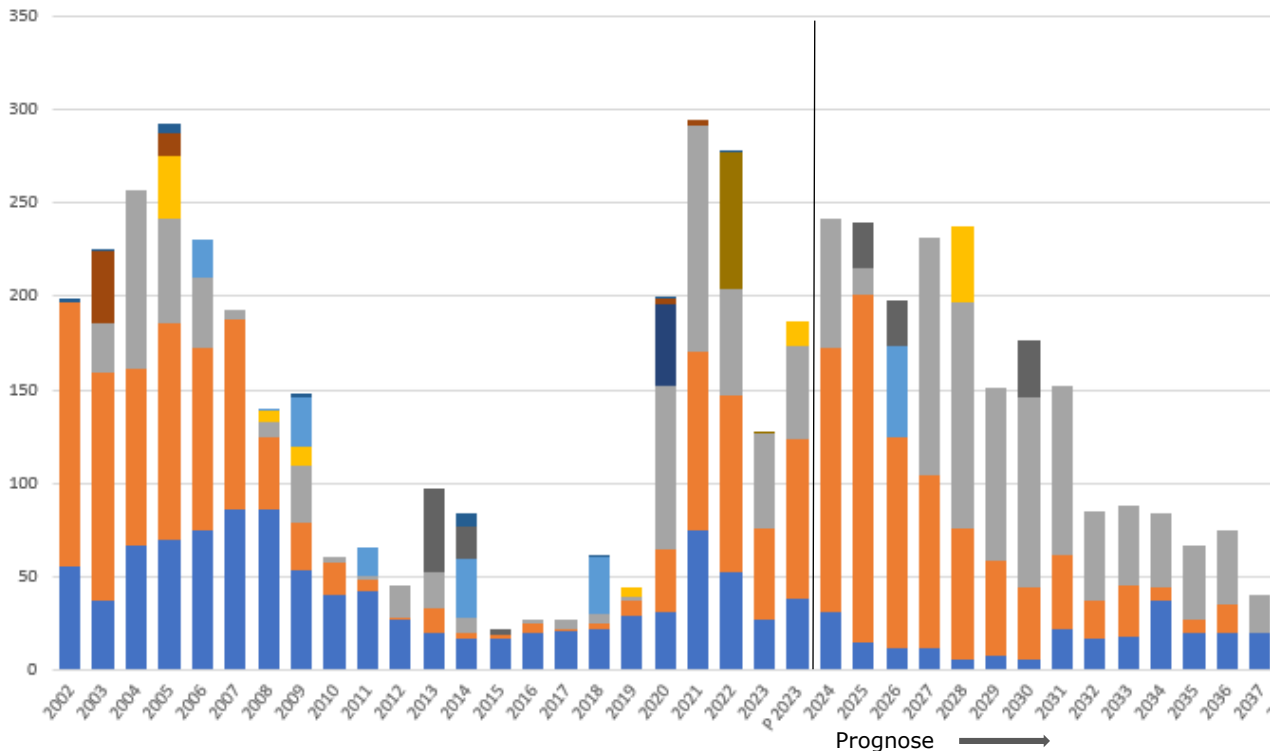
I perioden frem til og med 2037 forventes der i gennemsnit et årligt boligbyggeri på 148 boliger, fordelt primært på parcel-, række- og etagebyggeri. På baggrund af historiske data forudsættes der en tilflytning til nye boliger (husstandsstørrelse) på 3,00 pr. parcelhus, 2,04 pr. rækkehus og 1,84 pr. etagebolig (afhængig af type). Andelen af eksterne tilflyttere er generelt sat til ca. 28 procent, med nogle enkelte undtagelser. Visse områder ligger højere, og andre lavere. Dette er bl.a. gjort på baggrund af den historiske analyse af tilflytninger til nye boliger i områderne. "Anden boligtype" er boliger som kan defineres i profil som værende hybrider mellem parcel, etage og rækkehuse.

Boligtyper / år	Historik			Forventning														
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2024-2037
Parcel	75	52	27	31	15	12	12	6	8	6	22	17	18	37	20	20	20	244
Række	95	95	49	141	186	113	92	70	51	38	40	20	27	7	7	15	-	807
Etage	121	57	51	70	14	-	127	121	92	102	90	48	43	40	40	40	20	847
Ungdomsbolig	-	-	-	-	-	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40
Institution	-	-	-	-	-	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48
Anden boligtype III	-	-	-	-	25	25	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	80
Anden boligtype IV	-	73	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Anden boligtype V	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	294	278	128	242	240	198	231	237	151	176	152	85	88	84	67	75	40	2.066

Som det kan ses i grafen på næste side, så ligger forventningerne til de næste fem års nybyggeri, på niveau fra før finanskrisen. Det skal bemærkes, at det er utrolig vanskeligt at forudsige det fremtidige boligbyggeri, da det langt hen ad vejen beror på privat initiativ. Svendborg kommune har stor indflydelse på de rammer der er for byggeriet, herunder udstykning af attraktive byggegrunde mv., men det er stadig det private initiativ, som er drivkraften.

Svendborg Kommunes Boligprogram – historisk og planlagt

("P 2023" = forventning for 2023 sidste år)

Data stammer fra Svendborg kommunes boligprogram 2023.

■ Parcel ■ Række ■ Etage ■ Ungdomsbolig ■ Institution ■ Boligtype III

Boligprogrammet er udarbejdet af planafdelingen på baggrund af de generelle kommuneplanrammer, den historiske udvikling og aktiviteten på boligmarkedet. Som det fremgår af prognosen, blev der bygget færre boliger i 2023 end forventet. Dette kan måske skyldes det høje renteniveau. Den høje rente har to effekter; dels stoppes nogle planlagte byggeprojekter, da de med de høje renter ikke er rentable, og dels udskydes nogle projekter til et senere tidspunkt med udsigten til muligt faldende renter de kommende år.

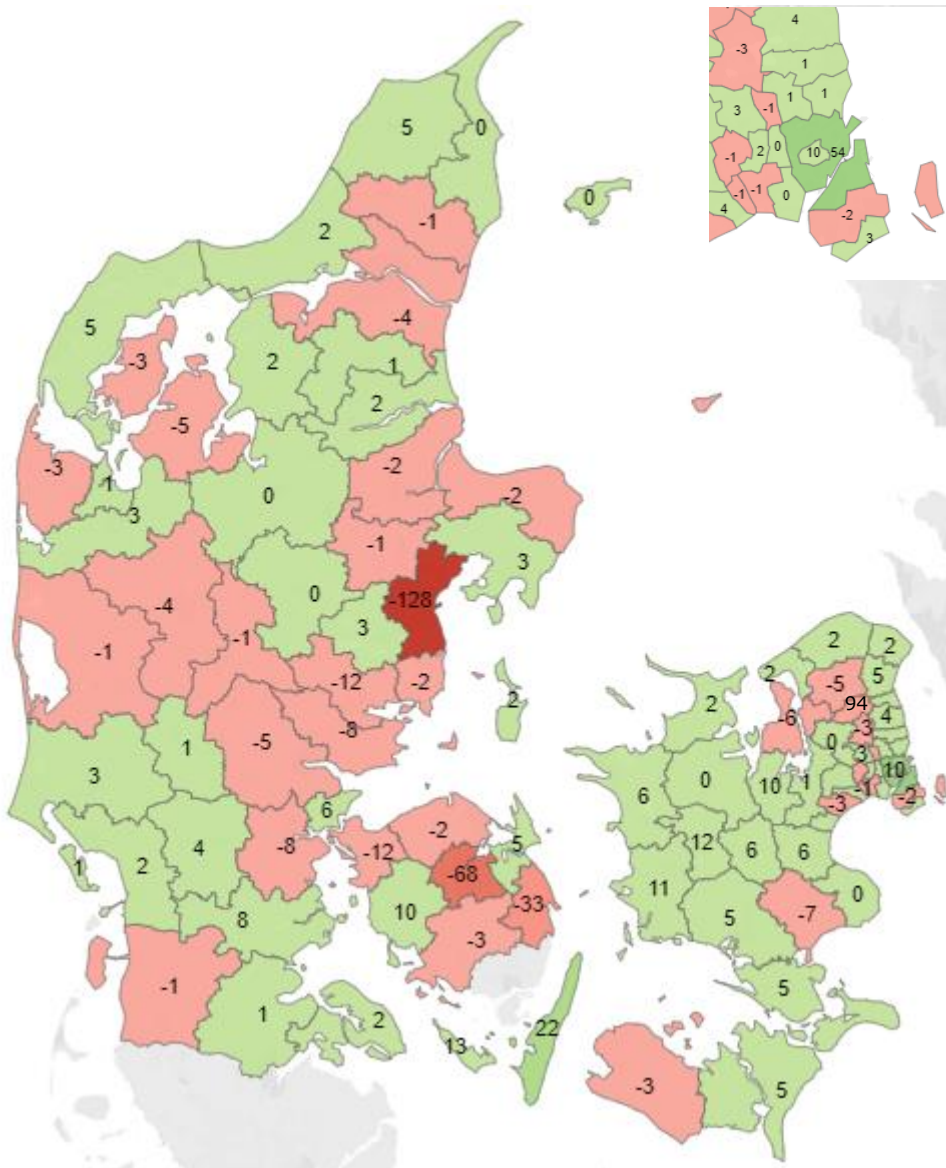
Det forventes, at udskudte projekter i kombination med nye projekter vil stabilisere det påbegyndte byggeri i 2024 og 2025. De ret høje forventninger til boligbyggeriet i de næste år bygger på konkrete projekter, som der arbejdes aktuelt med. Mange projekter kan tænkes at være udskudt pga. inflationen, men forventes ikke at gå i stå. Forventningen til den høje byggeaktivitet bygger på en fortsat stigende interesse for at investere i nye boligprojekter, fra private udviklere.

Tilflytningen til Svendborg Kommune har været positiv, og noget tyder på at denne tendens fortsætter, dog med en mindre effekt end tidligere. Som det fremgår at boligprogrammet for 2024, forventes der overvejende at blive bygget rækkehus – og etageboligbebyggelse. Dette er en del af den aktuelle strategi om at bygge attraktive boliger i mindre størrelser, som kan være med til at afdække behovet for flere enlige og ældre, samt styrke den interne flyttekæde, sådan at der sikres, at der frigives eksisterende attraktive parcelhuse til tilflyttere. Der opleves lav tomgang, liggetider og antal af boliger til salg på boligmarkedet, hvilket er et udtryk for at der er potentiale for at bygge nye boliger i det omfang som forventes i fremtiden.

Mellemkommunal flyttebalance 2023 for de 17-64 årige

Nedenstående figur viser om der tilflytter flere end der fraflytter fra de enkelte kommuner set i forhold til Svendborg. Grøn er lig med flere tilflyttere end fraflyttere, rød er det modsatte.

Der er i alt en nettofraflytning på 56 personer for de 17-64 årige. Der er især tale om en positiv balance ift. København, hvorimod der er negativ balance ift. Odense og Århus.

Befolkningsprognose 2024

– sammenfatning på aldersgrupper

Samlet forventes der i prognoseperioden 2024-2037, en positiv vækst i folketallet.

Det samlede folketal forventes at blive på 60.996 personer i år 2037, hvilket ligger ca. 1300 personer over det nuværende folketal. Befolkningsudviklingen forventes at være svagt stigende i hele perioden. I prognosen antages det at der vil indrejse 15 flygtninge årligt. Herudover antages det at indrejse / udrejse ift. Ukraine vil have en neutral påvirkning. Nedenstående tabel viser udviklingen i antallet af personer i de forskellige aldersgrupper.

Aldersgrupper	Faktisk	Prognose												
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
0-2 år	1.669	1.572	1.543	1.578	1.588	1.597	1.602	1.607	1.607	1.613	1.614	1.613	1.608	1.602
3-5 år	1.863	1.874	1.894	1.825	1.736	1.705	1.746	1.766	1.785	1.809	1.828	1.842	1.848	1.849
6-16 år	7.295	7.304	7.249	7.202	7.216	7.222	7.165	7.149	7.195	7.209	7.193	7.185	7.157	7.194
17-24 år	5.154	5.266	5.315	5.324	5.335	5.321	5.266	5.191	5.072	4.975	4.939	4.909	4.931	4.904
25-39 år	9.366	9.401	9.400	9.465	9.533	9.559	9.526	9.532	9.488	9.468	9.461	9.449	9.403	9.361
40-59 år	15.070	14.932	14.878	14.719	14.585	14.590	14.634	14.702	14.702	14.733	14.799	14.828	14.852	14.887
60-74 år	12.138	12.173	12.216	12.330	12.352	12.234	12.155	12.029	11.948	11.888	11.818	11.832	11.792	11.774
75-89 år	6.582	6.776	6.938	7.060	7.260	7.481	7.642	7.798	8.000	8.122	8.198	8.237	8.302	8.317
90+ år	589	600	602	627	642	670	706	737	771	834	887	940	1.022	1.109
I alt	59.726	59.897	60.036	60.129	60.248	60.378	60.442	60.511	60.568	60.651	60.738	60.835	60.916	60.996

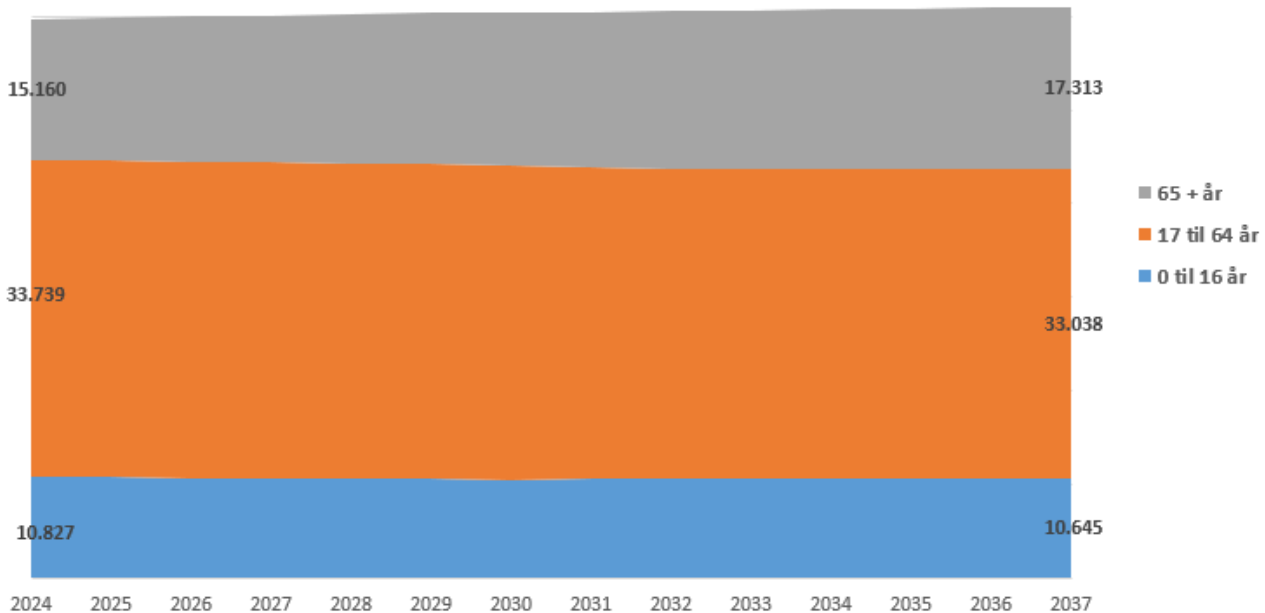
Data stammer fra Svendborg kommunes egen befolkningsprognose 2024

Det ses især at de 0-2 årige forventes at falde i antal de næste år, og de 3-5 årige vil falde om nogle år. Dette grundet de store årgange der forlader grupperne set i forhold til det faldende fødselstal i kommunen samt tilflytning.

Ældregruppen vokser derimod. Især de 75-89 årige forventes at stige støt i hele perioden. Som det ses, så forventes den aldersmæssige sammensætning af befolkningen at forskyde sig en hel del i prognoseperioden. I figuren på næste side ses udviklingen på 3 overordnede grupper: Børn og unge, de erhvervsaktive og ældregruppen.

Befolkningsudviklingen (antal borgere) fordelt på aldersgrupper

- Andelen af 0-16 årige som i dag udgør 18,1% af befolkningen forventes at ville udvikle sig let negativt til 17,5% i år 2037, da antallet falder let fra 10.827 til 10.645, og da den samlede befolkning også forventes at stige.
- For de 17-64 årige (normalt betegnet "de erhvervsaktive"), forventes et fald fra 33.739 i dag, til 33.038 personer i år 2037. Det betyder at denne aldersgruppe i år 2036 vil udgøre 54,2% af befolkningen, mod de 56,5% som de udgør i dag.
- Den ældre del af befolkningen forventes modsat at stige i antal. Prognosen forudsiger at antallet af 65+ årige vil gå fra 15.160 i dag til 17.313 personer i år 2037. Således stiger andelen fra 25,4% til 28,4% af den samlede befolkning.

Ændringerne i alderssammensætningen har betydning for kommunens langsigtede planlægning bl.a. i forhold til antallet af daginstitutioner, skoler, plejehjem, skattegrundlag osv. Den skitserede udvikling i alderssammensætningen kan suppleres med prognosens forudsigelser af befolkningens geografiske placering. Den geografiske udvikling hænger nøje sammen med kommunens boligprogram, hvilket bevirker at der kommer interne geografiske forskydninger af befolkningen.

Som det kan ses af nedenstående, så vil særligt Vestre Skole og Ørkildskolen have vækst i befolkningen igennem perioden. I slutningen af perioden ses visse distrikter som faldende hvilket skyldes stor usikkerhed på nye boliger så langt ude i fremtiden.

Befolkningsgrundlaget fordelt på skoledistrikter (udvikling 2024-2037)

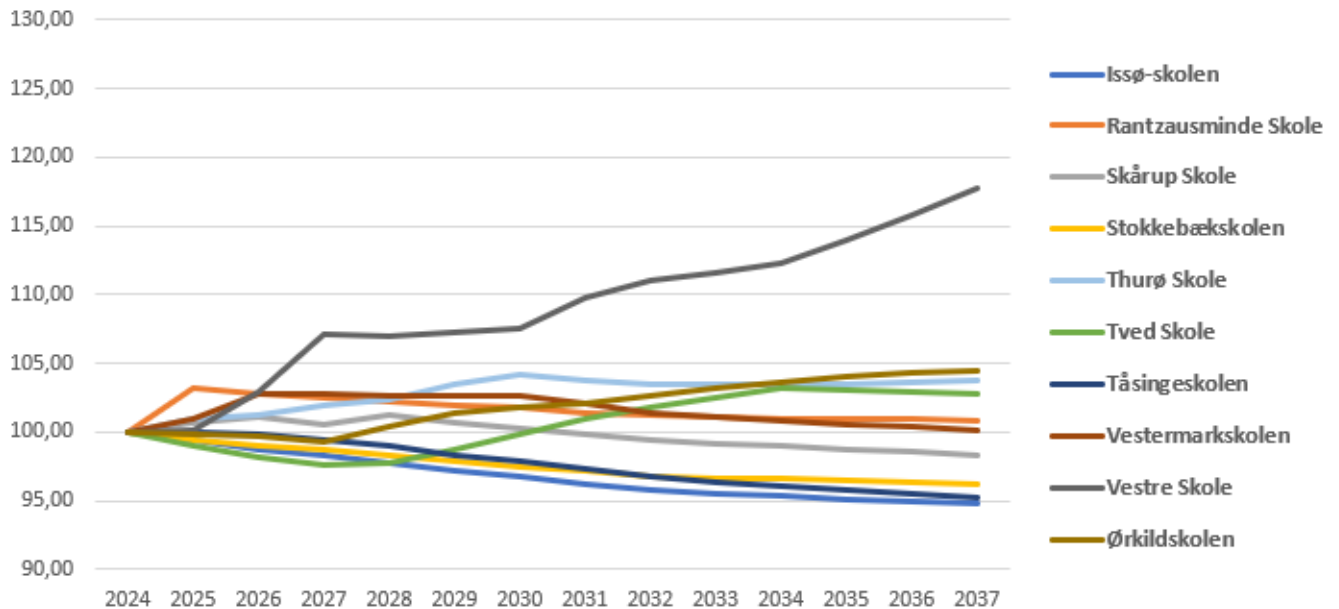
Skoledistrikt	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	Udvikling
Issø-skolen	3.961	3.940	3.913	3.893	3.870	3.848	3.831	3.811	3.794	3.785	3.777	3.769	3.763	3.756	-205
Rantzausminde Skole	5.411	5.585	5.560	5.547	5.530	5.515	5.505	5.488	5.476	5.472	5.467	5.462	5.460	5.456	45
Skårup Skole	3.845	3.870	3.887	3.869	3.894	3.871	3.856	3.838	3.821	3.813	3.806	3.798	3.788	3.778	-67
Stokkebækskolen	5.037	5.009	4.984	4.970	4.951	4.928	4.912	4.893	4.877	4.870	4.865	4.858	4.852	4.844	-193
Thurø Skole	4.018	4.056	4.070	4.094	4.112	4.160	4.186	4.171	4.159	4.159	4.159	4.160	4.164	4.167	149
Tved Skole	5.135	5.087	5.043	5.010	5.018	5.069	5.127	5.183	5.227	5.262	5.297	5.290	5.286	5.281	146
Tåsingskolen	6.444	6.441	6.433	6.407	6.378	6.339	6.308	6.270	6.233	6.212	6.191	6.171	6.153	6.134	-310
Vestermarkskolen	5.228	5.280	5.377	5.376	5.368	5.365	5.370	5.335	5.304	5.287	5.272	5.258	5.248	5.237	9
Vestre Skole	5.863	5.870	6.033	6.278	6.276	6.293	6.305	6.440	6.507	6.543	6.584	6.686	6.790	6.908	1.045
Ørkildskolen	14.689	14.661	14.638	14.587	14.754	14.894	14.948	14.986	15.076	15.154	15.227	15.292	15.318	15.342	653
Adm. adresser	95	97	98	98	97	96	95	94	93	93	93	93	93	93	-2
Hovedtotal	59.726	59.897	60.036	60.129	60.248	60.378	60.442	60.511	60.568	60.651	60.738	60.835	60.916	60.996	1.270

Data stammer fra Svendborg kommunes egen befolkningsprognose.

"Udvikling" viser befolkningen pr. 1.1 2024 op mod 2037 = den forventede udvikling fra 2024-2037

Udviklingen i borgere fordelt på skoledistrikter. (Index: 2024 = 100)

Ovenstående befolkningsudvikling indgår bl.a. som en del af forudsætningerne i Svendborg Kommunes klasse- og elevtalsprognose, der viser forventningen til antallet af skoleelever i kommunens folkeskoler. Udviklingen i befolkningens geografiske placering, vil derfor også komme til udtryk i de fremtidige elevtal på de enkelte skoler.

Skoledistrikter i Svendborg Kommune

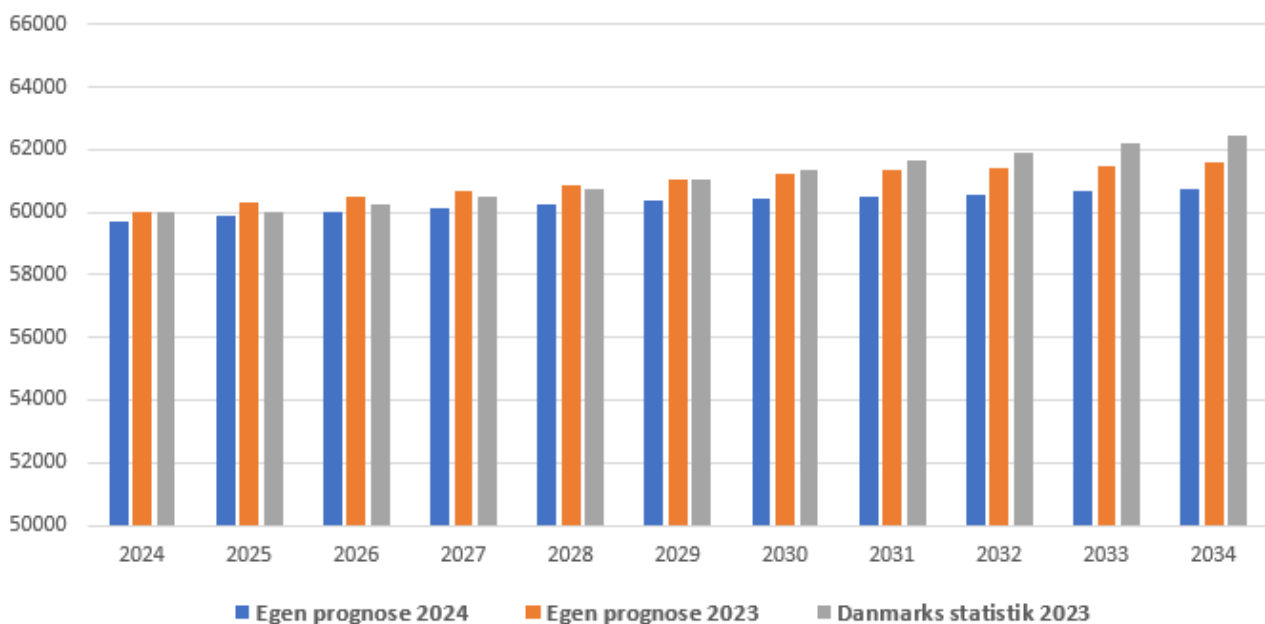
Sammenligning af befolkningsprognoser

Nedenfor sammenlignes Svendborg kommunes befolkningsprognose 2024, dels med sidste års prognose og dels med Danmarks Statistiks prognose fra 2023 (Danmarks Statistik har i skrivende stund (april 2024), endnu ikke offentliggjort deres prognose for 2024).

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Egen prognose 2024	59726	59897	60036	60129	60248	60378	60442	60511	60568	60651	60738
Egen prognose 2023	60019	60291	60519	60707	60889	61040	61200	61336	61409	61500	61586
Danmarks statistik 2023	60023	59990	60226	60486	60762	61052	61344	61630	61915	62198	62476

Data stammer fra Svendborg kommunes egen befolkningsprognose samt fra Danmarks Statistik
Den **BLÅ** markering er den faktiske befolkning pr. 01.01.2024. Svendborg Kommune ramte således 293 for højt og DS ramte 297 for højt.

Sammenligning af prognoser (2023, 2024 og Danmarks statistik)

Data stammer fra Svendborg kommunes egen befolkningsprognose samt fra Danmarks Statistik

Som det kan ses, ligger folketallet i 2024 prognosen, for alle årene, under niveauet i sidste års prognose. Det skyldes primært, at udviklingen i 2023 var mindre positiv end ventet grundet fødsler og tilflytning. Således er udgangspunktet lavere, ligesom den forventede vækst er lavere, da prognosen blandt andet bygger på et gennemsnit for en årrække. Danmarks Statistiks prognose (2023) for folketallets udvikling, ligger en del over egen prognose for hele perioden.

Bilag: Udspecificeret befolkningsudvikling

Befolkningsprognose fordelt på aldersgrupper pr. 01.01														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
0-2 år	1.669	1.572	1.543	1.578	1.588	1.597	1.602	1.607	1.607	1.613	1.614	1.613	1.608	1.602
3-5 år	1.863	1.874	1.894	1.825	1.736	1.705	1.746	1.766	1.785	1.809	1.828	1.842	1.848	1.849
6-16 år	7.295	7.304	7.249	7.202	7.216	7.222	7.165	7.149	7.195	7.209	7.193	7.185	7.157	7.194
17-24 år	5.154	5.266	5.315	5.324	5.335	5.321	5.266	5.191	5.072	4.975	4.939	4.909	4.931	4.904
25-39 år	9.366	9.401	9.400	9.465	9.533	9.559	9.526	9.532	9.488	9.468	9.461	9.449	9.403	9.361
40-59 år	15.070	14.932	14.878	14.719	14.585	14.590	14.634	14.702	14.702	14.733	14.799	14.828	14.852	14.887
60-74 år	12.138	12.173	12.216	12.330	12.352	12.234	12.155	12.029	11.948	11.888	11.818	11.832	11.792	11.774
75-89 år	6.582	6.776	6.938	7.060	7.260	7.481	7.642	7.798	8.000	8.122	8.198	8.237	8.302	8.317
90+ år	589	600	602	627	642	670	706	737	771	834	887	940	1.022	1.109
I alt	59.726	59.897	60.036	60.129	60.248	60.378	60.442	60.511	60.568	60.651	60.738	60.835	60.916	60.996

Befolkningsprognose fordelt på aldersgrupper pr. 01.01 (10 års interval)														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
0-9 år	6.012	6.062	6.066	6.018	5.974	5.904	5.901	5.888	5.833	5.841	5.918	5.970	6.009	6.040
10-19 år	7.091	7.014	6.914	6.895	6.874	6.887	6.805	6.768	6.804	6.821	6.775	6.808	6.809	6.789
20-29 år	5.601	5.620	5.687	5.712	5.739	5.766	5.791	5.792	5.739	5.668	5.615	5.515	5.449	5.425
30-39 år	6.643	6.720	6.735	6.767	6.821	6.846	6.808	6.797	6.770	6.744	6.728	6.706	6.680	6.655
40-49 år	7.106	7.044	7.022	6.985	7.021	7.026	7.112	7.149	7.235	7.399	7.534	7.647	7.719	7.809
50-59 år	7.964	7.887	7.857	7.734	7.564	7.564	7.523	7.553	7.467	7.334	7.265	7.181	7.133	7.078
60-69 år	8.398	8.401	8.370	8.339	8.325	8.263	8.232	8.086	8.089	8.089	7.984	7.923	7.893	7.789
70-79 år	7.104	7.199	7.209	7.253	7.290	7.309	7.297	7.388	7.442	7.420	7.414	7.453	7.470	7.494
80-89 år	3.218	3.349	3.576	3.798	3.998	4.144	4.267	4.353	4.418	4.500	4.618	4.693	4.732	4.808
90+ år	589	600	602	627	642	670	706	737	771	834	887	940	1.022	1.109
I alt	59.726	59.897	60.036	60.129	60.248	60.378	60.442	60.511	60.568	60.651	60.738	60.835	60.916	60.996

Befolkningsprognose fordelt på alder pr. 01.01														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
0	469	500	504	506	507	508	507	507	505	506	505	503	501	499
1	556	493	524	528	531	534	536	537	537	539	540	539	537	535
2	644	579	515	545	550	555	559	563	565	568	570	571	569	568
3	599	658	599	533	564	569	575	581	586	591	595	597	597	596
4	589	613	669	612	547	577	583	589	596	604	611	615	617	617
5	675	603	626	679	625	559	589	596	603	613	623	630	634	636
6	651	684	613	635	685	635	568	598	605	613	624	634	642	646
7	656	657	689	619	641	689	640	574	604	611	620	631	642	650
8	608	660	662	693	625	646	692	646	580	608	616	625	637	648
9	565	616	666	668	699	632	652	697	652	587	615	624	633	645
10	630	572	621	670	673	703	637	657	701	659	593	622	630	640
11	647	637	579	628	675	679	708	643	663	707	666	601	629	638
12	654	652	643	584	633	679	683	712	648	667	710	671	605	633
13	707	656	654	645	586	634	678	683	711	650	668	710	672	607
14	723	711	662	658	649	591	638	681	687	715	655	672	713	677
15	715	727	717	668	664	655	597	643	686	692	719	660	677	717
16	739	731	743	733	686	679	671	614	659	701	707	734	676	692
17	741	754	745	760	749	704	693	687	628	672	711	718	745	689
18	801	767	778	767	786	770	728	712	708	649	691	728	736	760
19	734	805	772	782	773	794	772	736	715	710	655	692	725	735
20	707	694	747	717	729	725	740	717	687	662	660	613	642	669
21	618	620	616	653	630	645	639	652	628	605	579	578	542	561
22	558	563	557	558	586	570	582	577	587	561	543	518	516	490
23	500	552	550	540	546	569	552	565	560	567	543	529	504	502
24	495	510	551	546	537	544	560	546	559	549	557	534	522	498
25	521	509	517	549	544	534	540	554	540	551	543	550	528	518
26	511	521	511	515	542	537	525	531	542	529	540	533	540	520
27	514	528	533	523	525	549	540	529	535	547	535	547	540	547
28	572	539	549	550	540	542	562	553	541	548	559	548	560	553
29	605	583	555	561	560	551	551	569	560	549	556	566	555	568
30	583	612	598	573	577	575	564	564	580	570	559	566	575	565
31	662	601	626	616	594	595	592	581	580	599	587	576	584	593
32	668	680	626	648	641	620	619	616	604	602	620	608	596	604
33	648	689	701	653	673	669	649	646	642	631	629	646	634	622
34	708	670	709	721	678	696	693	675	670	669	658	656	672	659
35	668	724	689	726	738	699	715	714	697	694	694	682	680	696
36	645	681	736	703	739	750	715	730	730	716	712	711	699	697
37	670	660	694	746	717	753	763	730	745	749	736	731	730	718
38	719	678	670	702	754	727	761	771	742	758	763	751	745	744
39	672	726	686	680	711	762	737	770	780	755	770	777	764	758
40	622	679	733	694	690	720	769	746	779	789	766	781	788	776

41	622	632	687	740	702	700	728	777	755	788	798	777	790	798
42	703	630	639	692	745	709	707	735	783	764	796	806	787	800
43	727	706	633	641	692	745	709	708	736	783	765	797	807	790
44	691	729	709	638	645	695	746	712	711	738	785	768	800	809
45	740	696	732	713	642	649	696	748	714	715	741	788	772	803
46	671	742	701	734	716	646	652	698	748	716	718	744	789	775
47	759	677	746	706	736	719	650	656	700	750	720	722	747	792
48	792	760	680	746	708	736	719	652	657	698	748	718	721	746
49	779	792	761	682	745	709	735	719	652	656	697	745	717	720
50	703	781	794	763	686	746	711	735	720	653	657	696	744	717
51	785	707	782	794	765	688	745	712	734	719	654	658	695	743
52	816	788	712	784	796	768	692	747	715	735	721	656	660	696
53	699	815	787	714	783	795	767	693	745	715	733	720	656	659
54	752	700	813	787	717	783	793	767	693	743	715	731	718	655
55	746	751	700	810	785	717	780	791	765	693	740	713	728	716
56	863	749	753	702	810	787	720	781	791	767	695	740	714	728
57	896	867	754	757	707	813	790	725	784	794	771	699	742	718
58	834	895	867	756	758	709	812	791	728	784	795	772	701	743
59	870	835	895	868	759	760	711	812	792	731	785	796	774	704
60	861	870	836	895	870	762	762	714	813	794	734	786	796	775
61	805	859	868	835	894	869	763	763	714	811	794	735	786	796
62	819	803	856	865	834	892	869	764	762	715	809	793	736	785
63	875	816	801	853	863	834	891	868	765	763	716	809	794	738
64	789	869	813	798	849	859	831	888	866	765	762	716	806	793
65	822	786	864	810	795	846	856	829	886	866	766	762	717	805
66	876	817	782	858	807	792	843	853	828	884	865	767	763	718
67	906	868	811	777	852	803	789	838	849	826	882	864	768	762
68	830	894	857	801	769	843	795	782	831	843	821	876	859	765
69	815	819	882	846	792	761	833	787	775	823	835	814	869	853
70	850	805	809	871	836	784	754	824	780	768	815	828	808	862
71	788	834	791	794	856	823	772	743	812	769	758	805	818	799
72	694	775	820	779	783	844	811	762	734	802	761	749	796	810
73	692	681	760	803	765	769	830	798	750	723	789	750	739	786
74	716	678	668	744	787	751	755	815	783	738	711	776	739	728
75	700	700	663	653	728	770	736	740	798	769	724	699	763	727
76	721	684	684	648	639	712	753	720	724	782	753	710	686	749
77	723	700	664	664	630	622	692	732	701	704	761	733	692	669
78	670	700	678	644	644	612	604	671	711	681	685	740	713	674
79	550	644	674	653	621	621	591	583	648	686	658	662	716	690
80	516	526	616	646	626	597	597	568	561	623	660	634	638	691

81	497	491	502	586	616	598	571	571	544	537	596	631	607	612
82	395	470	465	475	556	585	568	543	543	518	511	568	601	579
83	358	372	442	437	449	525	552	537	515	513	490	484	537	570
84	337	334	347	413	409	421	492	519	505	484	483	462	456	507
85	290	310	308	320	381	378	389	454	480	467	449	447	428	423
86	244	265	283	282	293	349	346	357	417	442	430	414	412	395
87	231	219	238	255	254	264	315	313	323	378	401	390	377	375
88	181	206	196	213	228	228	237	282	281	291	340	362	353	342
89	169	156	179	171	186	200	201	208	249	248	258	301	321	314
90	134	144	133	153	147	160	173	174	180	216	215	225	263	281
91	99	112	120	112	130	125	136	147	148	154	184	184	192	225
92	92	81	92	99	92	108	104	113	123	124	129	154	154	162
93	65	75	65	75	80	75	88	85	93	101	102	106	127	128
94	63	51	59	51	59	63	59	70	68	75	81	82	86	103
95	25	48	39	46	39	45	49	46	55	53	58	63	64	67
96	34	19	36	29	34	29	34	37	35	42	40	45	49	50
97	23	24	14	26	21	25	21	25	27	25	31	30	33	36
98	15	16	16	9	18	14	18	15	17	19	18	22	21	24
99	11	9	10	11	6	12	9	12	10	12	13	12	15	14
100	16	7	6	6	7	4	7	6	8	6	7	8	8	10
101	5	9	4	3	4	4	2	5	4	5	4	5	5	5
102	4	3	5	2	2	2	2	1	3	2	3	2	3	3
103	2	2	1	3	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
104	-	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
105	-	-	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
106	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
107	1	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
108	-	0	-	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0
109	-	-	0	-	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0
110	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	59.726	59.897	60.036	60.129	60.248	60.378	60.442	60.511	60.568	60.651	60.738	60.835	60.916	60.996

Befolkningsprognose 0-16 år. Fordelt på skoledistrikter pr. 01.01														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Issø-skolen														
0-2 år	128	123	115	110	108	107	106	105	104	103	103	103	102	102
3-5 år	131	127	130	126	121	115	114	114	113	114	114	114	114	114
6-16 år	480	488	476	471	473	470	472	465	469	467	462	459	455	455
Rantzausminde Skole														
0-2 år	111	112	116	114	118	122	125	127	129	131	132	132	132	132
3-5 år	153	149	133	137	129	132	133	137	141	145	148	150	151	152
6-16 år	602	623	618	603	598	591	588	581	587	590	584	583	580	583
Skårup Skole														
0-2 år	114	101	95	96	100	100	101	101	101	101	101	101	100	99
3-5 år	110	119	126	122	113	107	109	110	111	113	113	114	114	114
6-16 år	539	526	506	505	501	497	489	488	484	481	479	476	473	473
Stokkebækskolen														
0-2 år	110	112	118	125	128	130	132	133	133	134	134	134	134	133
3-5 år	137	136	136	131	130	133	138	141	143	146	147	148	149	149
6-16 år	680	646	618	611	594	584	572	567	572	575	572	572	572	576
Thurø Skole														
0-2 år	124	120	121	122	124	126	126	123	121	122	123	123	123	123
3-5 år	182	177	165	151	145	148	149	149	149	150	151	153	154	154
6-16 år	464	492	518	547	567	580	586	587	595	598	598	594	589	587
Tved Skole														
0-2 år	146	133	123	127	130	134	138	141	143	144	145	142	140	138
3-5 år	173	154	157	150	142	139	147	152	157	161	164	164	162	161
6-16 år	700	683	656	616	610	606	592	593	601	605	608	609	603	607
Tåsingeskolen														
0-2 år	208	183	156	159	160	161	163	163	163	164	164	163	163	162
3-5 år	217	213	225	208	191	172	176	178	180	182	184	185	186	186
6-16 år	864	864	852	834	826	823	797	783	774	760	753	745	736	736
Vestermarkskolen														
0-2 år	164	163	160	163	159	157	157	153	150	148	148	146	146	145
3-5 år	193	191	196	181	173	166	170	167	165	164	163	162	162	162
6-16 år	739	736	735	740	731	724	720	709	702	688	676	666	657	653
Vestre Skole														
0-2 år	160	152	170	187	181	177	174	181	182	180	178	182	186	190
3-5 år	170	183	195	199	189	192	197	201	202	203	206	211	216	221
6-16 år	662	667	689	715	728	739	741	757	770	777	775	789	803	825
Ørkildskolen														
0-2 år	404	372	368	374	378	379	379	379	382	385	386	385	381	377
3-5 år	396	423	429	420	400	399	412	415	421	430	436	440	439	436
6-16 år	1.563	1.576	1.576	1.554	1.582	1.600	1.602	1.612	1.635	1.662	1.679	1.686	1.684	1.694

Issø-skolen														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
0-2 år	128	123	115	110	108	107	106	105	104	103	103	103	102	102
3-5 år	131	127	130	126	121	115	114	114	113	114	114	114	114	114
6-16 år	480	488	476	471	473	470	472	465	469	467	462	459	455	455
17-24 år	290	290	297	303	294	290	280	276	264	261	261	259	261	258
25-39 år	680	660	641	637	627	617	608	602	591	586	583	579	575	571
40-59 år	1.104	1.074	1.069	1.034	1.012	1.003	990	982	977	973	974	972	967	959
60-74 år	748	765	769	783	789	789	791	786	780	768	758	752	749	750
75-89 år	361	369	370	384	403	412	421	433	448	465	470	476	480	481
90+ år	39	43	45	45	43	45	49	48	48	49	52	55	61	66
I alt	3.961	3.940	3.913	3.893	3.870	3.848	3.831	3.811	3.794	3.785	3.777	3.769	3.763	3.756

Rantzausminde Skole														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
0-2 år	111	112	116	114	118	122	125	127	129	131	132	132	132	132
3-5 år	153	149	133	137	129	132	133	137	141	145	148	150	151	152
6-16 år	602	623	618	603	598	591	588	581	587	590	584	583	580	583
17-24 år	378	454	481	499	508	506	504	499	485	475	475	472	474	472
25-39 år	604	680	696	729	754	777	790	806	812	819	824	827	826	825
40-59 år	1.242	1.243	1.229	1.217	1.199	1.206	1.213	1.216	1.218	1.219	1.228	1.231	1.236	1.246
60-74 år	1.341	1.332	1.312	1.282	1.263	1.212	1.180	1.152	1.127	1.112	1.092	1.086	1.077	1.065
75-89 år	904	919	909	897	891	897	896	896	899	899	898	890	882	874
90+ år	76	72	68	70	70	73	74	73	78	83	86	92	101	106
I alt	5.411	5.585	5.560	5.547	5.530	5.515	5.505	5.488	5.476	5.472	5.467	5.462	5.460	5.456

Skårup Skole														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
0-2 år	114	101	95	96	100	100	101	101	101	101	101	101	100	99
3-5 år	110	119	126	122	113	107	109	110	111	113	113	114	114	114
6-16 år	539	526	506	505	501	497	489	488	484	481	479	476	473	473
17-24 år	338	355	366	351	354	348	343	330	323	317	311	309	308	305
25-39 år	487	505	535	551	577	579	580	581	577	576	575	573	568	563
40-59 år	1.064	1.052	1.039	1.021	1.007	996	990	984	977	970	968	968	962	959
60-74 år	771	779	790	792	803	794	782	777	772	770	757	747	747	741
75-89 år	382	400	394	398	401	413	423	424	433	440	453	461	464	470
90+ år	40	33	36	34	38	38	41	44	44	46	47	49	52	55
I alt	3.845	3.870	3.887	3.869	3.894	3.871	3.856	3.838	3.821	3.813	3.806	3.798	3.788	3.778

Stokkebækskolen														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
0-2 år	110	112	118	125	128	130	132	133	133	134	134	134	134	133
3-5 år	137	136	136	131	130	133	138	141	143	146	147	148	149	149
6-16 år	680	646	618	611	594	584	572	567	572	575	572	572	572	576
17-24 år	359	379	388	381	382	372	366	355	340	330	328	324	324	320
25-39 år	656	675	694	717	729	737	737	740	739	737	738	734	730	725
40-59 år	1.390	1.353	1.324	1.300	1.280	1.273	1.271	1.266	1.257	1.254	1.249	1.245	1.237	1.236
60-74 år	1.113	1.114	1.090	1.083	1.083	1.058	1.048	1.024	1.001	983	975	972	976	967
75-89 år	532	535	562	573	572	588	594	612	634	649	654	653	652	652
90+ år	60	60	54	50	53	53	53	55	59	62	68	74	79	85
I alt	5.037	5.009	4.984	4.970	4.951	4.928	4.912	4.893	4.877	4.870	4.865	4.858	4.852	4.844

Thurø Skole														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
0-2 år	124	120	121	122	124	126	126	123	121	122	123	123	123	123
3-5 år	182	177	165	151	145	148	149	149	149	150	151	153	154	154
6-16 år	464	492	518	547	567	580	586	587	595	598	598	594	589	587
17-24 år	226	230	225	222	218	222	233	241	238	241	246	255	265	271
25-39 år	446	466	467	477	487	499	499	491	482	479	478	479	479	479
40-59 år	1.002	1.003	997	985	976	989	994	997	1.005	1.010	1.020	1.017	1.023	1.028
60-74 år	947	934	940	957	949	944	930	918	897	894	879	879	867	860
75-89 år	589	596	601	596	608	614	626	624	629	621	619	615	612	610
90+ år	38	38	37	37	39	38	40	41	42	44	45	46	52	56
I alt	4.018	4.056	4.070	4.094	4.112	4.160	4.186	4.171	4.159	4.159	4.159	4.160	4.164	4.167

Tved Skole														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
0-2 år	146	133	123	127	130	134	138	141	143	144	145	142	140	138
3-5 år	173	154	157	150	142	139	147	152	157	161	164	164	162	161
6-16 år	700	683	656	616	610	606	592	593	601	605	608	609	603	607
17-24 år	417	428	425	436	429	431	437	429	416	404	399	391	393	388
25-39 år	822	801	804	800	815	822	823	834	840	843	846	838	829	820
40-59 år	1.310	1.297	1.273	1.253	1.228	1.234	1.240	1.263	1.270	1.273	1.284	1.286	1.288	1.288
60-74 år	939	946	947	971	986	993	1.021	1.024	1.036	1.053	1.058	1.055	1.050	1.050
75-89 år	599	617	629	627	642	669	685	700	715	720	727	736	744	747
90+ år	29	28	29	30	37	41	43	46	50	59	66	70	76	82
I alt	5.135	5.087	5.043	5.010	5.018	5.069	5.127	5.183	5.227	5.262	5.297	5.290	5.286	5.281

Tåsingeskolen														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
0-2 år	208	183	156	159	160	161	163	163	163	164	164	163	163	162
3-5 år	217	213	225	208	191	172	176	178	180	182	184	185	186	186
6-16 år	864	864	852	834	826	823	797	783	774	760	753	745	736	736
17-24 år	390	433	459	478	482	481	483	472	459	455	447	441	441	435
25-39 år	828	846	854	869	887	895	900	903	900	901	901	898	892	886
40-59 år	1.651	1.630	1.619	1.608	1.588	1.576	1.584	1.591	1.575	1.568	1.575	1.571	1.574	1.570
60-74 år	1.401	1.377	1.379	1.356	1.332	1.313	1.285	1.253	1.246	1.242	1.222	1.224	1.212	1.213
75-89 år	801	809	804	814	834	838	841	843	850	849	853	843	845	832
90+ år	84	85	86	82	78	80	79	85	86	91	94	100	105	114
I alt	6.444	6.441	6.433	6.407	6.378	6.339	6.308	6.270	6.233	6.212	6.191	6.171	6.153	6.134

Vestermarkskolen														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
0-2 år	164	163	160	163	159	157	157	153	150	148	148	146	146	145
3-5 år	193	191	196	181	173	166	170	167	165	164	163	162	162	162
6-16 år	739	736	735	740	731	724	720	709	702	688	676	666	657	653
17-24 år	445	435	440	427	424	422	409	400	389	389	388	385	384	379
25-39 år	875	895	904	906	900	897	889	873	854	842	836	828	822	815
40-59 år	1.248	1.267	1.299	1.291	1.295	1.295	1.318	1.331	1.336	1.344	1.345	1.348	1.343	1.340
60-74 år	988	998	1.031	1.052	1.047	1.044	1.037	1.018	1.001	988	980	977	969	963
75-89 år	523	539	556	557	581	604	609	618	640	651	659	665	678	687
90+ år	53	56	56	58	56	56	62	66	66	73	76	79	88	93
I alt	5.228	5.280	5.377	5.376	5.368	5.365	5.370	5.335	5.304	5.287	5.272	5.258	5.248	5.237

Vestre Skole														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
0-2 år	160	152	170	187	181	177	174	181	182	180	178	182	186	190
3-5 år	170	183	195	199	189	192	197	201	202	203	206	211	216	221
6-16 år	662	667	689	715	728	739	741	757	770	777	775	789	803	825
17-24 år	734	711	707	713	707	694	687	702	695	688	689	689	695	697
25-39 år	1.162	1.143	1.155	1.179	1.163	1.146	1.130	1.146	1.144	1.139	1.140	1.157	1.171	1.187
40-59 år	1.432	1.421	1.456	1.481	1.466	1.473	1.473	1.501	1.521	1.536	1.544	1.567	1.595	1.626
60-74 år	1.072	1.088	1.116	1.168	1.185	1.185	1.192	1.208	1.201	1.192	1.209	1.226	1.230	1.243
75-89 år	442	476	514	585	606	635	658	687	733	763	774	792	815	831
90+ år	29	30	32	50	51	53	54	57	59	64	69	73	80	88
I alt	5.863	5.870	6.033	6.278	6.276	6.293	6.305	6.440	6.507	6.543	6.584	6.686	6.790	6.908

Ørkildskolen														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
0-2 år	404	372	368	374	378	379	379	379	382	385	386	385	381	377
3-5 år	396	423	429	420	400	399	412	415	421	430	436	440	439	436
6-16 år	1.563	1.576	1.576	1.554	1.582	1.600	1.602	1.612	1.635	1.662	1.679	1.686	1.684	1.694
17-24 år	1.567	1.534	1.509	1.495	1.519	1.540	1.507	1.472	1.448	1.403	1.382	1.372	1.374	1.368
25-39 år	2.764	2.699	2.623	2.575	2.569	2.567	2.547	2.536	2.528	2.525	2.522	2.517	2.492	2.472
40-59 år	3.595	3.561	3.547	3.503	3.510	3.522	3.539	3.551	3.547	3.566	3.593	3.603	3.609	3.615
60-74 år	2.810	2.831	2.832	2.873	2.902	2.891	2.874	2.852	2.873	2.871	2.872	2.898	2.898	2.906
75-89 år	1.449	1.514	1.596	1.623	1.717	1.805	1.880	1.953	2.009	2.054	2.078	2.095	2.117	2.118
90+ år	141	152	158	169	177	191	208	217	234	259	279	296	324	356
I alt	14.689	14.661	14.638	14.587	14.754	14.894	14.948	14.986	15.076	15.154	15.227	15.292	15.318	15.342

Adm. Adresser														
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Total	95	97	98	98	97	96	95	94	93	93	93	93	93	93

Svendborg Kommune

Budgetprocedure 2025

Indholdsfortegnelse

1. Resumé	3
2. Indledning	3
3. Sikring af kernevelfærden	4
3.1 Mangel på arbejdskraft	5
3.2 Demografi	5
3.3 Yderligere opmærksomhedspunkter	5
4. Rammestyring	6
5. Økonomisk politik	7
5.1 Det økonomiske udgangspunkt	8
6. Økonomisk råderum	10
7. Usikkerheder	11
7.1 Usikkerheder	11
8. Anlægsbudget	15
8.1 Basisanlægsbudget	15
8.2 Anlægsprocedure	15
8.2. Nye anlægsprojekter/-temaer og finansiering	16
9. Overordnet budgetproces	16
10. Borger- og medarbejderinddragelse m.m.	18
10.1 Inddragelse og høring af borgere	18
10.2 Inddragelse og høring af medarbejdere	18

1. Resumé

De vigtigste elementer i budgetproceduren for budget 2025 er følgende:

1. Budget 2025 fokuserer på at fastholde kernevelfærden på de vigtigste serviceområder, især med tanke på udfordringer som pres på det specialiserede område, arbejdskraftmangel, investeringer i kommunens udviklingsstrategi, klimasikring og grøn omstilling samt en generel økonomisk usikkerhed.
2. Set i lyset af kommunens økonomi samt udsigt til en stram kommuneaftale for budget 2025, har Økonomiudvalget fastlagt følgende:
 - Rammestyringsprincippet fastholdes – dvs. at udvalgene selv skal finansiere udfordringer inden for udvalgets ramme, men at udgifter afledt af demografien forventes finansieret af kommuneaftalen.
 - Hvert fagudvalg kan fremsende maks. 3 temaer/udvidelsesforslag vedr. serviceudgifter. I forlængelse af kommuneaftalen drøftes afsættelse af evt. prioriteringspulje til medfinansiering af temaer, herunder omfang og finansiering af puljen.
 - Anmodet administrationen om på et kommende møde at fremlægge et forslag til, hvorledes man kan skabe muligheder for en tværgående politisk prioritering.
 - Fremsendelse af tema/udvidelsesforslag godkendes senest på fagudvalgsmøderne i juni med efterfølgende fremsendelse til budgetforhandlingerne.
 - Der udarbejdes ikke et sparekatalog i foråret, men at beslutning herom træffes i forbindelse med de politiske budgetforhandlinger i september, hvor de økonomiske konsekvenser af kommuneaftalen m.m. foreligger.
3. Prioritering af nye anlægstemaer sker som udgangspunkt inden for nuværende anlægsrammer og KL's vejledende ramme. Der afholdes anlægsseminar 30. april 2024 forud for kommunalbestyrelsens møde, primært med fokus på at skabe overblik over prioriteringsopgaven.
 - I lyset heraf godkendes nye anlægstemaer i fagudvalgene senest på juni mødet og fremsendes til budgetforhandlingerne til endelig prioritering ifm. budgetforhandlingerne i september.

2. Indledning

Nationale rammer

Regeringen har den 14.12.2022 præsenteret regeringsgrundlag *Ansvar for Danmark*. De afledte økonomiske konsekvenser heraf vil indgå i kommende års finanslove og kommuneaftaler. Selvom statens overskud er steget, kan kommunerne de kommende år se frem til snævre økonomiske rammer, idet det økonomiske råderum i vid udstrækning reserveres til øgede udgifter til forsvaret samt skattelettelser.

Regeringsgrundlaget indeholder bl.a. krav om administrative besparelser på 3 mia.kr. i kommuner og regioner samt krav om besparelser på 3 mia.kr. på beskæftigelsesområdet henimod 2030.

Behovet for en stram finanspolitik, samt statens prioriteringer gør, at kommunerne kan se frem til en kommuneaftale, hvor servicerammen ikke forventes at stige væsentlig udover det demografiske udgiftspres. Kommunerne må også forvente, at der ikke sker væsentlige ændringer i anlægsrammen. Det betyder, at finansiering til udfordringer og nye tiltag i

bedste fald skal findes ved omprioritering inden for de nuværende rammer for kommunens service- og anlægsudgifter.

Regering har nedsat en strukturkommission, der skal udarbejde et beslutningsgrundlag, der fordomsfrit opstiller og belyser modeller for den fremtidige organisering af sundhedsvæsenet. I forlængelse heraf forventes en tilpasning af Den Kommunale Medfinansiering af sundhedsvæsenet, som har været fastfrosset siden 2019. Svendborg Kommune var en af de kommuner, som "vandt" ved fastfrysning i 2019, og som følge heraf er der fra 2025/2026 risiko for kraftig stigning i kommunens bidrag, også udover den afsatte risikopulje.

I november 2023 lancerede regeringen en 2030-plan, der lægger de overordnede linjer for landets økonomiske politik frem mod 2030. Planen fokuserer på ansvarlig økonomisk politik, øget beskæftigelse og investeringer i velfærd, grøn omstilling samt forsvar og sikkerhed.

En nylig KL-undersøgelse, *Velfærden i det lange lys*, at borgernes forventninger til fremtidens velfærd ikke bliver mindre. Et forventningspres som ikke er blevet mindre i kølvandet på de politiske udmeldinger fra Christiansborg. Det efterlader kommunerne i et krydspres i at sikre kernevelfærden fremover med begrænsede ressourcer, samtidig med at der er en forventning om øget service.

Lokale rammer

Kernevefærden er de kommende år udfordret på flere områder i landets kommuner, således også Svendborg. De største udfordringer kan henføres til mangel på arbejdskraft, et øget demografisk udgiftspres samt pres på det specialiserede børn- og voksenområde.

Svendborg Kommune har de seneste år oplevet en markant tilflytning, som har skabt en øget byggeaktivitet og efterspørgsel efter nye boliger. De nye boliger har været med til at tiltrække flere nye (ressourcestærke) borgere, som i høj grad kommer fra hovedstadsområdet. Det har haft en afsmittende effekt på, at private investorer og boligselskaber har bygget mange nye boliger i det sydfynske. Tilflytningen af især børnefamilier har medført behov for massive investeringer på dagtilbudsområdet.

De politiske prioriteringer mellem nye tiltag/fastholdelse af serviceniveau og besparelser til budget 2024 har skabt et godt udgangspunkt for budget 2025-28. Et budget der er i økonomisk balance, og som lever op til målsætningerne i den økonomiske politik.

Kommunens likviditet er blandt den laveste af landets kommuner, og kommunens gæld er blandt den højeste, hvortil kommer betydelig garantistillelse for lån til almene boliger, forsyningsvirksomheder mv. Udover risikopuljen er der ikke afsat ekstra midler, og der er ingen likviditetsreserver at trække på i forhold til den økonomiske målsætning.

Økonomiudvalget har med afsat i et realistisk budget samt nuværende forudsætninger vurderet, at der ikke er behov for at der udarbejdes et sparekatalog i foråret 2024. Beslutning herom træffes først i forbindelse med de politiske forhandlinger i september, hvor de økonomiske konsekvenser af kommuneaftalen er opgjort.

3. Sikring af kernevelfærden

Sikring af kernevelfærden på dagtilbud-, skole-, ældre- og det specialiserede børn- og voksenområdet har stor opmærksomhed - ikke kun fra kommunalbestyrelsen, men også fra borgerne og politikerne på Christiansborg.

I de kommende år står kernevelfærden over for flere udfordringer. De mest markante udfordringer skyldes manglen på arbejdskraft og finansieringsproblemer, primært som følge

af stigende demografiske udgifter samt øget pres på det specialiserede børn- og voksenområde. Kommunen kan historisk set kun forvente kompensation for demografiske ændringer i de årlige aftaler med staten.

3.1 Mangel på arbejdskraft

En undersøgelse fra KL viser, at der vil mangle cirka 90.000 medarbejdere på det danske arbejdsmarked i 2030, hvis både den private beskæftigelsesvækst og det offentlige serviceniveau skal bevares.

Allerede i dag må virksomheder, kommuner og hospitaler på flere områder kigge forgæves efter ansøgere til ledige stillinger. En udfordring som kun vil blive større i de kommende år.

Selvom der kan skaffes råderum til at fastholde den kommunale service i takt med den demografiske udvikling, vil manglen på flere hænder true kernevelfærden de kommende år. Kommunerne kan se ind i en fremtid, hvor de både skal konkurrere med private virksomhederne og indbyrdes med hinanden om den manglende arbejdskraft.

Derfor er det bl.a. vigtigt at sikre at Svendborg Kommune forbliver en attraktiv arbejdsplads, som både kan fastholde og tiltrække medarbejdere i årene fremover.

Kommunen er godt på vej. Der er på flere områder igangsat initiativer, som skal styrke kommunen som en attraktiv arbejdsplads.

3.2 Demografi

Kommunen udarbejder hvert forår en ny befolkningsprognose. Med afsæt i denne prognose beregnes de afledte økonomiske konsekvenser på henholdsvis dagtilbud-, skole- og ældreområdet, ligesom overgang fra det specialiserede børneområder til voksenområdet opgøres. Disse budgettemaer fremsendes senest på udvalgs møderne i august til de politiske budgetforhandlinger.

Kommunen har oplevet en markant tilflytning i flere år. Mange af de nye tilflyttere kommer med børn og sammen med et stigende antal fødsler har det sat kommunens pasningsgaranti under pres. For at kunne opfylde pasningsgarantien har det de seneste år været nødvendigt at investere et trecifret millionbeløb i udvidelse af dagtilbudskapaciteten.

I de årlige aftaler mellem regeringen og KL fastlægges omfanget af den kompensation, som kommunerne får til at dække det demografiske udgiftspres. Erfaringsmæssigt får Svendborg Kommune dækket sine udgifter hertil via de årlige kommuneaftaler, men hvor der ikke har været kompensation for de stigende udgifter på det specialiserede socialområde.

Svendborg Kommune har iværksat en lang række tiltag/handlingsplaner, som skal medvirke til at begrænse væksten i udgifterne på området. I forbindelse med budget 2024 blev der tilført serviceudgifterne godt 30 mio. kr. årligt, og sammen med de iværksatte tiltag forventes der økonomisk balance på området.

3.3 Yderligere opmærksomhedspunkter

Svendborg Kommunes Udviklingsstrategi 2023-2034

Kommunalbestyrelsen vedtog i august 2023 Svendborg Kommunes Udviklingsstrategi 2023-2035. Strategien præsenterer Kommunalbestyrelsens ambitioner og ønsker for Svendborgegnens langsigtede udvikling og kan bruges som politisk værktøj til at navigere i beslutninger herom.

Strategiens handlingsrettede del omfatter 17 signaturprojekter samt 2 tværgående projekter, der med årene forventes igangsat. Kommunalbestyrelsen kan løbende justere signaturprojekterne og som minimum gøre det i takt med den lovpligtige revision af strategien hvert fjerde år.

Der er ultimo 2023 igangsat en proces med at udpege et begrænset antal signaturprojekter, som administrationen kan konkretisere yderligere med hensyn til indhold, økonomi, synergieffekter, m.v. Beskrivelsen forelægges efterfølgende til politisk beslutning om igangsættelse, udarbejdelse af budgettema til budget 2025, udsættelse eller lignende.

Svendborg Kommunes Klimahandleplan 2022

Klimadagsordenen er højt prioriteret i de danske kommuner, og næsten alle danske kommuner er nu med i DK2020, som har til formål af fremme den grønne omstilling og reducere CO2 udledningen. Reduktionen skal udgøre 70 pct. i 2030 og 100 pct. i 2050 (klima-neutralitet).

Selvom der i det nuværende budget er afsat beløb til investeringer i klima og bæredygtighed, vil der – bl.a. set i lyset af den seneste tids ekstreme vejrhændelser - være behov for yderligere investeringer i klimarobusthed til højvandsikring mv.

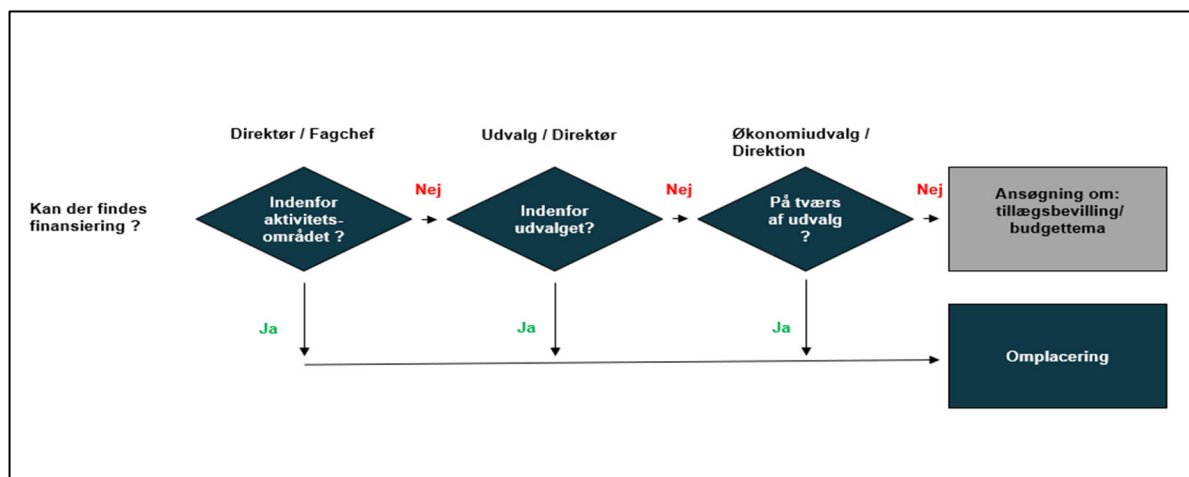
4. Rammestyring

Kommunens budgetlægning tager udgangspunkt i rammebudgetteringsmodellen, som er kendetegnet ved, at det samlede budget opstilles ud fra den økonomiske formåen i kommunen – "hvad har vi råd til". Økonomiudvalget har ansvaret for kommunens samlede budget (ramme), mens fagudvalgene er ansvarlige for deres egen ramme.

Fagudvalgene har stor handlefrihed inden for deres egen ramme, men *under forudsætning* af at rammen ikke overskrides. Dette gælder dels ved udarbejdelse af næste års budget, og dels ved den efterfølgende budgetopfølgning, hvor budgetoverholdelse af rammen er en vigtig forudsætning.

Det er udvalgenes hovedansvar at sikre, at rammestyringen fungerer godt. De skal undersøge alle finansieringsmuligheder inden for deres ramme og tilpasse serviceniveauet, før de anmoder om finansiering fra Økonomiudvalget. En illustration af denne proces ses i figuren nedenfor.

Gældende fra regnskabsår 2022 udmøntes rammestyringen efterfølgende ved at evt. merudgifter inden for et budgetområde søges finansieret indenfor det pågældende fagudvalg. Evt. merudgifter ved regnskabsafslutningen inden for fagudvalget overføres til fagudvalget til efterfølgende regnskabsår.

Ved rammebudgettering har Økonomiudvalget en central rolle, hvor udvalget skal sikre, at der ikke sker en utilsigtet udgiftsglidning i budgetlægnings- og budgetopfølgingsfasen.

Demografi:

I forbindelse med udarbejdelse af budget 2019 blev det besluttet at tilpasse kommunens rammestyringsmodel, så der ikke automatisk reguleres for udgifter afledt af den demografiske udvikling på dagtilbuds-, skole-, ældreområdet samt overgang fra det specialiserede børneområde til voksenområde.

Mer- eller mindreudgifter afledt af den demografiske udvikling og udfordringer forelægges for fagudvalget senest på augustmødet, og fremsendes efterfølgende til de politiske forhandlinger.

Uomgængelige finansieringsbehov (udfordringer):

Vedrører områder, hvor der af forskellige årsager vil være merudgifter, der ikke kan undgås eller påvirkes gennem initiativer på området uden væsentlige ændringer i serviceniveau.

Økonomiudvalget har fastlagt, at udfordringer til budget 2025 skal finansieres inden for udvalgets egen ramme, og skal være afklaret senest på fagudvalgets møde august.

Økonomiudvalget har fastlagt, at hvert fagudvalg kan fremsende maks. 3 temaer/udvidelsesforslag vedr. serviceudgifter. I forlængelse af kommuneaftalen drøftes afsættelse af evt. prioriteringspulje til medfinansiering af temaer, herunder omfang og finansiering af puljen.

Økonomiudvalget har anmodet administrationen om på et kommende møde at fremlægge et forslag til, hvorledes man kan skabe muligheder for en tværgående politisk prioritering.

Fremsendelse af tema/udvidelsesforslag godkendes senest på fagudvalgsmøderne i juni med efterfølgende fremsendelse til budgetforhandlingerne.

5. Økonomisk politik

Kommunalbestyrelsen har i den økonomiske politik fastlagt de overordnede rammer for kommunens økonomi. I kommunens økonomiske politik er fastlagt følgende målsætninger, som har til formål at sikre en grundlæggende sund økonomi i balance og med et flerårigt sigte.

1. Driftsoverskuddet skal som minimum udgøre 170 mio. kr.
2. Den gennemsnitlige kassebeholdning skal som minimum udgøre 125 mio. kr.
3. Nedbringelse af kommunes gæld

Målsætningerne afspejler dels, at driftsoverskuddet skal kunne finansiere afdrag på kommunens gæld og kommunens investeringer ud over det niveau, der lånefinansieres, dels at likviditeten skal være tilstrækkelig til at imødegå udsving.

Set i lyset af den generelle økonomiske usikkerhed i de kommende år anbefaler Direktionen, at Økonomiudvalget drøfter, hvorvidt målsætningen for den gennemsnitlige kassebeholdning bør forøges.

Den økonomiske politik understøttes af følgende principper - både i budgetlægnings- og opfølgingsfasen:

- **Overholdelse af servicerammen** - Undgå eventuelle sanktioner
- **Bevillingsoverholdelse** – ingen tillægsbevillinger finansieret af kassen
- **Styringsparameter** – Økonomiudvalget styrer efter vedtaget budget - sikre overholdelse af servicerammen. Fagudvalg styrer efter korrigeret budget – sikre overholdelse af bevillinger.
- **Rammestyring** - udvalgene skal som udgangspunkt selv finansiere nye tiltag, uforudsete udgifter m.m. via omstilling/omprioritering inden for udvalgenes egne budgetrammer.
- **Budgetansvar** – fagudvalgene har ansvaret for, at bevillinger og rådighedsbeløb, der er tildelt udvalget, ikke overskrides
- **Tidlig reaktion** – ved udsigt til budgetoverskridelse iværksættes decentralt tiltag til imødegåelse heraf, eller forslag til finansiering til politisk beslutning
- **Realistiske anlægsbudgetter** – undgå store anlægsoverførsler mellem årene og øget præcision i skøn over forventet regnskab.

5.1 Det økonomiske udgangspunkt

Budgetproceduren er tilrettelagt ud fra et budget 2024-27 i økonomisk balance med et stort driftsoverskud, en betydelig nedbringelse af kommunens gæld og ingen likviditetsreserver i forhold til den økonomiske politik.

I nedenstående tabel er vist økonomiske nøgletal jf. det vedtagne budget 2024.

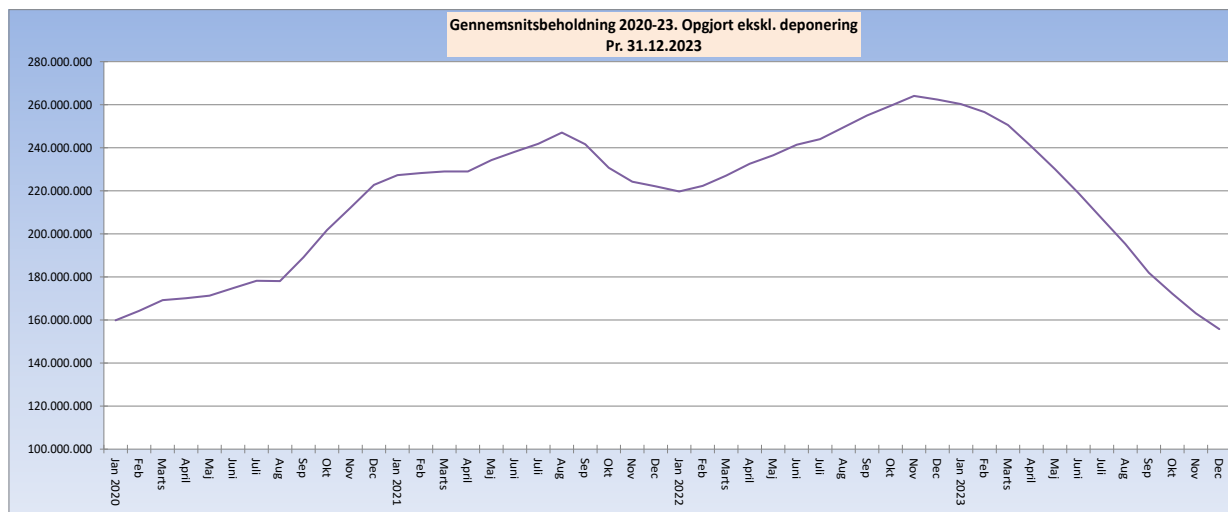
Mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Driftsoverskud	-206,9	-251,9	-239,9	-249,7
Anlæg	140,0	187,5	157,0	95,1
Gennemsnits likviditet ultimo	152,5	163,3	176,6	201,7
Nedbringelse af kommunens gæld	73,4	32,3	79,0	96,3

Kommunens likviditet er blandt den laveste af landets kommuner, og der er ingen likviditetsreserver at trække på i forhold til den økonomiske målsætning. Stigningen i 2026 og 2027 skyldes primært et lavere anlægsbudget, hvor der kun er afsat midler til renovering og vedligeholdelse.

Kommunens gæld er blandt den højeste af landets kommuner, hvortil kommer betydelig garantistillelse for lån til almene boliger, forsyningsvirksomheder mv., hvilket fremgår nedenfor.

Der må i de kommende år forventes stor efterspørgsel efter garanti for lån til udrulning af fjernvarme m.v., hvorfor kommunens likviditet bør være at en passende størrelse i forhold til risiko.

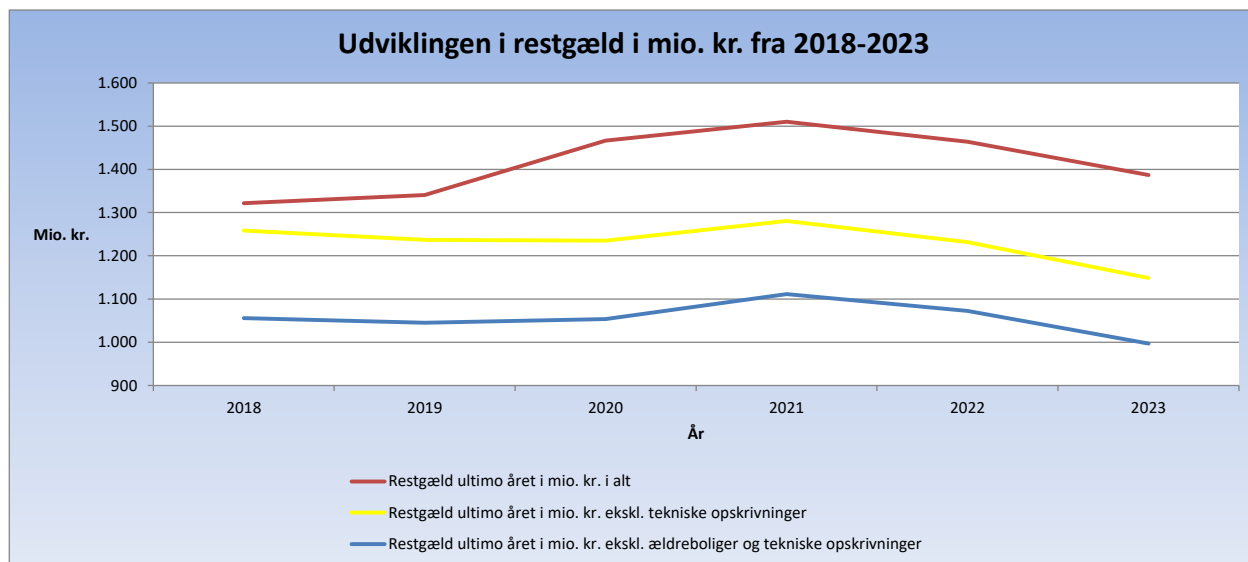
Udviklingen i kommunes gennemsnitlige likviditet fremgår af nedenstående graf.

Ved udgangen af 2023 udgør den gennemsnitlige likviditet 156 mio. kr., hvilket er lavere end det forventede niveau på 165 mio. kr., som var fastsat i det vedtagne budget for 2024.

Kommunens gennemsnitlige likviditet i 2023 er faldet med godt 100 mio. kr. Dette fald ses også på landsplan, hvor likviditeten er faldet med ca. 11 mia. kr. på et år, svarende til ca. 110 mio. kr. for Svendborg. Udviklingen på landsplan skyldes bl.a., at kommunerne i løbet af 2022 har afholdt udgifter til håndtering af krigen i Ukraine samt Covid-19, som man først bliver kompenseret for efterfølgende. Hertil kommer et større anlægsforbrug end budgetlagt, samt de stigende priser i 2022, som kommunerne ikke blev kompenseret for.

Nedenstående figur viser udviklingen i kommunens gæld opgjort pr. 31.12.2023

I forhold til målsætningen i den økonomiske politik om nedbringelse af kommunens gæld tages der udgangspunkt i kommunens gæld ekskl. Ældreboliger og tekniske opskrivninger (den blå kurve)

Udover gælden jf. ovenstående graf har kommunen garantier og eventalforpligtigelser til almene boliger, forsyningsvirksomheder m.m., som udgør 2.599,2 mio. kr. pr. 31. december 2022 (regnskab 2023 er under udarbejdelse) og kan specificeres således:

Mio. kr.	Primo 2022	Ultimo 2022
Kreditforeninger	3.315,4	2.596,1
Boligindskud	2,6	2,6
Sundhøj Børnemebs Forældreforening	0,3	0,3
Stenstruphallen	0,2	0,2
I alt	3.318,5	2.599,2

Af den samlede forpligtigelse vedrører 4,0 mio. kr. selvejende institutioner, hvor institutionernes lånerestgæld er medtaget i kommunens status.

6. Økonomisk råderum

I forbindelse med budget 2024 blev der gennemført store besparelser for at fastholde kernevelfærden på de store serviceområder, herunder stigende udgifter på det specialiserede socialområde. Der blev foretaget en hård politisk prioritering af kommunens anlægsbudget, så kommunen ikke overskred det vejledende anlægsloft.

De politiske prioriteringer til budget 2024 har skabt et godt udgangspunkt for budget 2025-28. Et budget der er i økonomisk balance, og som lever op til målsætningerne i den økonomiske politik.

Kommunens likviditet er blandt den laveste af landets kommuner, og kommunens gæld er blandt den højeste, hvortil kommer betydelig garantistillelse for lån til almene boliger, forsyningsvirksomheder mv.

Udover risikopuljen er der ikke afsat ekstra midler, og der er ingen likviditetsreserver at trække på i forhold til den økonomiske målsætning.

Som nævnt under afsnit 7 knytter der sig en række usikkerheder til budget 2025. Økonomiudvalget har med afsat i et realistisk budget samt kendte forudsætninger vurderet, at der ikke er behov for at der udarbejdes et sparekatalog i foråret 2024. Beslutning herom træffes først i forbindelse med de politiske forhandlinger i september, hvor de økonomiske konsekvenser af kommuneaftalen er opgjort.

Risikopulje:

Puljen blev oprindeligt budgetlagt i 2019 i forbindelse med fastfrysning af kommunernes bidrag til medfinansiering regionernes udgifter til somatisk og psykiatrisk hospitalsbehandling samt til behandling hos praktiserende læger, speciallæger, tandlæger mv.

En efterfølgende reform af sundhedsområdet er blevet udskudt af flere omgange, og først i 2025/2026 forventes den nye regering at være klar med en ny sundhedsreform. I 2025 udgør puljen 13,8 mio. kr. og 11,5 mio. kr. i overslagsårene

Effektivisering:

Siden 2010 har kommunens afdelinger og institutioner været underlagt et årligt effektiviseringskrav på 0,25 pct., som fra 2014 er øget til 0,35 pct. Dagtilbud- og ældreområdet var fritaget fra henholdsvis 2021 og 2022. Hertil kommer udgiftsreduktion via strukturændringer, effektiviseringspuljer mv.

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2024 er effektiviseringskravet ændret til 0,3 pct. gældende inkl. dagtilbud- og ældreområdet. Videreførelse af effektiviseringskravet i 2028 indgår i de politiske drøftelser frem til budgetvedtagelsen.

Nøgletal:

I lighed med tidligere år vil der i budgetmaterielet være et afsnit om ECO nøgletal, hvor budget 2024 og regnskab 2023 fremgår.

Fagudvalgene vil få forelagt ECO-nøgletal og drøfter muligheder og udfordringer indenfor udvalgenes områder med henblik på vurdering af serviceniveau og mulig medfinansiering som led i rammestyringen.

Overførselsudgifter:

Det skal bemærkes, at overførselsudgifterne ikke indgår i ovenstående, der omhandler serviceudgifterne. Overførselsudgifterne budgetlægges efter hidtidige principper. I den forbindelse skal opmærksomheden henledes på den såkaldte budgetgaranti, der betyder, at højere eller lavere udgifter på landsplan udlignes i bloktilskuddet, således at det alene er afvigelser i forhold til landsgennemsnittet, der tilgår den enkelte kommune. Afvigelsen berører ikke kommunens serviceudgifter, men indgår i kommunens likviditet.

Budgetanalyser:

Brug af kunstig intelligens – også kaldet AI – er inde i en rivende udvikling. Dette gælder også inden for den offentlige administration, hvor teknologien mange steder er taget i anvendelse.

Økonomiudvalget har på mødet den 18.1.2024 efterspurgt et statusnotat, som kort belyser teknologiens muligheder og anvendelser inden for kommunens opgaveområder, herunder evt. afledte økonomiske gevinster.

7. Usikkerheder

7.1 Usikkerheder

Efterfølgende er der oplistet en række usikkerheder, som kan påvirke kommunens økonomi både i en positiv og negativ retning.

Nyt regeringsgrundlag

Regeringen præsenterede tilbage den 14.12.2022 deres regeringsgrundlag *Ansvar for Danmark*. De afledte økonomiske konsekvenser indgår i kommende års finanslove og kommuneaftaler, men umiddelbart kan kommunerne de kommende år se frem til snævre økonomiske rammer, idet det økonomiske råderum i vid udstrækning reserveres til øgede udgifter til forsvaret samt skattelettelser.

Regeringen vil bl.a. nytænke og reformere beskæftigelsesindsatsen, så udgifterne hertil reduceres med 3 mia. kr. i 2030. Det skal ske ved nedlæggelse af jobcentre, sætte kommunerne fri af statslige proceskrav, større frihed til kommunerne til at organisere beskæftigelsesindsatsen. Det er pt. uvist, hvornår og hvordan kommuners økonomi påvirkes, men en reduktion på 3 mia. kr. vil alt andet lige medføre en reduktion af kommunens nuværende budget på ca. 30 mio. kr.

For at løse rekrutteringsudfordringer flere steder i den offentlige sektor afsatte regeringen en ekstraordinær ramme på 1 mia. kr. i 2024 stigende til 3 mia. kr. i 2030 til løn- og arbejdsvilkår i den offentlige velfærd. Rammerne finansieres af besparelser på kommuners og regioners udgifter til administration. For Svendborg Kommune udgør besparelsen i

2024 ca. 7 mio. kr. på administration stigende til ca. 21 mio. kr. henimod 2030. Besparelsen er allerede indfriet i 2027 jf. det vedtagne sparekatalog til budget 2024.

December 2023 indgik Regeringen, FH, KL, Danske Regioner og Akademikerne i december 2023 aftale om udmøntningen af en ekstraordinær ramme til løn og arbejdsvilkår på 6,8 mia. kr., svarende til 3,0 mia. kr. efter skat og tilbageløb. Aftalen øger lønniveauet for en række centrale velfærdsgrupper, herunder social- og sundhedspersonale, pædagoger, sygeplejersker og fængselsbetjente. Aftalen gør det blandt andet mere attraktivt at arbejde i vagt på skæve tidspunkter og skaber rammerne for, at flere kan gå på fuld tid.

I regeringsgrundlaget er der lagt op til at der nedsættes en strukturkommission, der skal opstille og belyse modeller for den fremtidige organisering af sundhedsvæsenet, herunder en ændring af kommunernes medfinansiering, som siden 2019 har været fastfrosset. Det forventes, at strukturkommissionens anbefalinger først vil foreligge i 2024, og derfor tidligst kan have virkning fra 2025/2026.

Krigen i Ukraine:

Den afledte effekt på den danske økonomi herunder den kommunale økonomi på kort og lang sigt vedr. krigen i Ukraine kendes pt. ikke. Som udgangspunkt får kommunen refunderet sine afledte udgifter, men kun for et år ad gangen. Kompensation for 2024 indgår i de kommende forhandlinger om kommuneaftalen for budget 2025, hvor evt. kompensation for 2025 og frem afventer kommende års kommuneaftaler. Som følge heraf er der ikke budgetlagt med udgifter i 2025 og frem.

Økonomiaftalen for 2025:

Den danske økonomi stor stærk selvom den økonomiske højkonjunktur har været aftagende. Der er overskud på betalingsbalancen, inflationen er faldende og statsgælden er historisk lav.

Jf. regeringens 2030-plan er Danmark godt rustet til fremtiden, og der er afsat ca. 32 mia. kr. til den borgernære velfærd. Selvom regeringen har afsat 32 milliarder kroner til velfærd frem til 2030, så går de 19 milliarder til at sikre det demografiske træk, altså at kommuner og regioner får dækket deres udgifter til at sikre uændret velfærd til et stigende antal børn og især ældre.

Det efterlader 13 milliarder kroner til øvrige investeringer i velfærd. Men heraf har regeringen allerede disponeret fem milliarder til sundhed, tre milliarder til psykiatri og en milliard til erhvervsskolerne. Dermed er der kun fire milliarder tilbage til at løfte kommunernes og regionernes økonomi ud over demografien de kommende syv år.

Udfordringen for kommunerne er, at der ud over demografien er en opdrift i udgifterne til det specialiserede socialområde, nær sundhed, specialundervisning i folkeskolen og en række mindre områder på cirka 1,3-1,8 milliard kroner.

Selv om dansk økonomi står stærkt, er forventningen, at kommuneaftalen for 2025 i lighed med aftalen for 2024 bliver en stram aftale, bl.a. som følge af mangel på arbejdskraft, sikre at inflationen ikke stiger m.m. Der er således udsigt til, at staten vil fastholde den nuværende serviceramme, når der er kompenseret for det demografiske udgiftspres, og at der kun i begrænset omfang afsættes yderligere midler til bl.a. stigende udgifter på det specialiserede børn- og voksenområde.

Sidste års økonomiaftale mellem regeringen og KL fastlagde et anlægsloft på 19,1 mia. kr. i 2024, hvilket var 0,6 mia. kr. højere end i 2023. Anlægsloftet for 2025 fastlægges i juni 2024 i forbindelse med økonomiaftalen mellem regeringen og KL. forventningerne pt. er i bedste fald, at rammen fastholdes uændret.

Særtilskud, lånetilsagn meddeles kun for et år ad gangen, og der er i forlængelse heraf ikke budgetteret med indtægter, som forudsætter tilsagn fra ministeriet om særtilskud og lån.

Generel usikkerhed vedr. skatter og tilskud:

Usikkerheden på finansieringssiden knytter sig traditionelt til udviklingen i udskrivningsgrundlaget, indbyggertallet og den demografiske sammensætning af befolkningen.

Udover disse faktorer er der to specifikke forhold, som kan påvirke bloktilskuddet for 2025. Det drejer sig om 1) en potentiel modregning i kommunernes bloktilskud for 2025 og 2) stigning i kommunernes indtægter fra selskabsskat.

Befolkningsudvikling:

Pr.1.1.2024 er der registreret 59.727 indbyggere i Svendborg Kommune. Dette er 108 færre indbyggere i forhold til forventningen ved budgetvedtagelsen for 2024. I budgetforudsættelserne for Budget 2024 er der endvidere indregnet en positiv befolkningsudvikling fra 2024 til 2025 på 70 indbyggere.

Bedømt ud fra det aktuelle indbyggertal tyder det på, at indbyggertallet pr.1.1.2025 vil blive lavere end hidtil antaget. Dette vil have direkte betydning for kommunens andel af bloktilskuddet, idet bloktilskuddet fordeles mellem landets kommuner efter indbyggertal. Det vil sandsynligvis også påvirke udviklingen i det lokale udskrivningsgrundlag, men den økonomiske effekt af dette kan ikke entydigt opgøres, da mindre vækst i det lokale udskrivningsgrundlag alt andet lige vil resultere i stigende udligning og udviklingen i skattegrundlaget såvel lokalt som på landsplan forventes at blive bedre end forudsat på tidspunktet for vedtagelsen af budget 2024.

Effekt af kommunernes valg af budgetteringsprincip for 2024:

82 kommuner ud af landets 98 kommuner har for 2024 valgt at selvbudgettere og dermed indberettet andre forventninger til hhv. befolkningstal og udskrivningsgrundlag i forhold til den udmeldte statsgaranti for 2024. Dette betyder, at kommunernes samlede skatteindtægter i 2024 forventes at blive 1,4 mia. kr. højere sammenlignet med beløbet i statsgarantien.

Finansministeriet har derfor oplyst at man overvejer at benytte muligheden i Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommunerne for at indregne den ekstra skatteindtægt i opgørelsen af bloktilskuddet for 2025. Dermed vil bloktilskuddet for 2025 p.g.a. balanceprincippet blive reduceret med 1,4 mia. kr. Svendborg Kommunes andel af det samlede indbyggertal i Danmark udgør ca. 1 procent hvilket betyder, at Svendborgs andel af bloktilskuddet for 2025 potentielt kan blive reduceret med 14 mio. kr.

Fald i kommunernes indtægter fra selskabsskat i 2022:

Ifølge Skatteministeriet forventes de samlede indtægter fra selskabsskat at falde med 18 milliarder fra 112 milliarder i 2021 til cirka 94 milliarder i 2022. I og med at kommuner får lov til at beholde 14,24 procent af selskabsskatterne, så bliver faldet på 2,5 milliarder kroner, som efterreguleres i 2025. Mens den præcise fordeling mellem kommunerne først bliver afklaret i maj måned, så står det fast, at kommunerne under et mister ca. 2,5 milliarder kroner i indtægter fra selskabsskat i 2025.

Selvom kommunerne mister ca. 2,5 mia. kr., vil det være en fordel for de 75-80 kommuner, som får færrest indtægter fra selskabsskatten, hvortil Svendborg Kommune tilhører. Forklaringen er, at ændringen i kommunernes indtægter fra selskabsskat indregnes i bloktilskuddet, som derfor stiger i 2025. I og med at indtægterne fra selskabsskatter er ekstremt ulige fordelt mellem kommunerne, så vil langt de fleste af de 75-80 kommuner tabe mindre på faldet i selskabsskatterne, end de vil vinde på det højere bloktilskud.

Usikkerhedsmomenter vedr. overslagsår 2027:

Vedrørende 2027 er der en række elementer, som potentielt kan have stor effekt på kommunens budget. Det drejer sig om følgende:

- Efterregulering af grundskyldindtægter for 2024
- Resultat af selvbudgettering for 2024

- Akkumulering af skattesanktion for tidligere år

Efterregulering af grundskyldindtægter:

Svendborg Kommune har i lighed med alle landets øvrige kommuner i 2024 budgetteret indtægterne fra grundskyld ud fra det af Skatteministeriet udsendte skøn over udskrivningsgrundlaget for hhv. landbrugsejendomme og øvrige ejendomme. Da det er *foreløbige vurderinger*, som ligger til grund for opkrævningen af grundskyld i 2024, vil der i maj 2026 blive foretaget en endelig opgørelse af beskatningsgrundlaget, når de endelige ejendoms-vurderinger forventeligt er blevet udsendt.

Afhængig af resultatet af den endelige opgørelse vil kommunen i de tre første måneder af 2027 derfor enten få udbetalt et ekstra provenu eller skulle tilbagebetale et beløb til Staten (opgjort som forskellen mellem den endeligt opgjorte grundskyldindtægt og den budgetterede grundskyldindtægt). Der kan derfor være en risiko for at der i 2027 skal ske tilbagebetaling af grundskyldindtægter fra 2024.

Resultat af selvbudgettering for 2024:

Når udskrivningsgrundlaget for 2024 er endelig gjort op i maj 2026 foretages der på baggrund af dette en ny beregning af udligning og tilskud samt skatteindtægter for alle landets kommuner. Kommuner, som har valgt selvbudgettering, vil på den baggrund få beregnet en efterregulering, som skal afregnes i de tre første måneder af 2027.

Det forventes på nuværende tidspunkt stadig, at Svendborg Kommune vil få en samlet positiv efterregulering vedr. 2024. Men da 82 kommuner har valgt selvbudgettering for 2024 forventes det, at der i opgørelsen af bloktilskuddet for 2027 vil blive indregnet et større beløb vedr. det samlede resultat af selvbudgettering for 2024. Denne ekstra indtægt for kommunerne vil alt andet lige resultere i, at bloktilskuddet for 2027 vil blive reduceret. Der kan derfor være risiko for at Svendborgs andel af reduktionen i bloktilskuddet vil overstige den positive efterregulering for 2024.

Akkumulerede skattesanktioner:

Det er i forbindelse med udligningsreformen aftalt, at landets kommuner ikke må få stigende skatteindtægter som følge af udligningsreformen. Dette betyder, at stigende skatteindtægter, der skyldes en forhøjelse af den kommunale udskrivningsprocent, vil blive modregnet i kommunernes samlede bloktilskud.

Modregningen fordeles mellem landets kommuner i en individuel sanktion (betales af de kommuner, som har vedtaget en forhøjelse af udskrivningsprocenten) og en kollektiv sanktion (alle landets kommuner). Over tid skifter fordelingen mellem de individuelle sanktioner og de kollektive sanktioner. Da en række kommuner i de seneste år har vedtaget en forhøjelse af udskrivningsprocenten, får dette en negativ påvirkning af økonomien i Svendborg Kommune.

Aktuelt foretages der for 2024 en modregning i Svendborgs andel af bloktilskuddet på 1,6 mio. kr., som stiger til 5,95 mio. kr. i 2028. For 2023 udgjorde Svendborgs andel af den kollektive skattesanktion 0,84 mio. kr. og dette vil stige til 3,4 mio. kr. i 2027.

8. Anlægsbudget

8.1 Basisanlægsbudget

Nedenstående figur viser kommunens anlægsbudget 2024 – 2028 inkl. forventede anlægs-overførsler fra regnskab 2023 opgjort medio januar 2024.

Figur 5. Kommunens anlægsbudget 2024-2028. 1.000 kr.

1.000 kr.	Vedtaget budget 2024	Forventede overførsler til 2024 (Skøn jan. 24)	Vedtaget budget 2024 med forventede overførsler	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Udgift	162.144	84.086	246.230	187.460	157.022	95.068	113.724
Indtægt	-22.098	-57.249	-79.347	0	0	0	0
Netto	140.046	26.837	166.883	187.460	157.022	95.068	113.724

Som det fremgår, udgør bruttoanlægsbudgettet 246,3 mio. kr. i 2024 inkl. forventede overførsler fra regnskab 2023 jf. seneste skøn. I 2025 udgør bruttoanlægsbudgettet 187,5 mio. kr. Samlet set er der for 2024 og 2025 afsat et bruttoanlægsbudget på ca. 433,7 mio. kr. (inkl. forventede overførsler fra 2023 til 2024).

I overslagsårene 2027-28 er der stort set kun afsat midler til basisopgaver, herunder vedligeholdelse/renovering af kommunens bygninger, samt investeringer i byfornyelse, energiforbedringer og havnerelaterede opgaver, hvor der automatisk låneadgang.

I vedlagte bilag 2 er vist en specifikation af anlægsbudgettet 2025-28.

8.2 Anlægsprocedure

Faseopdelt budgetproces

Som led i den faseopdelte budgetlægningsproces vedr. budget 2025 udmelder KL vejledende anlægsrammer for hver kommune, som skal sikre at kommunerne under et overholdt det udmeldte anlægsloft i økonomiaftalen. Den vejledende ramme til budget 2024 udgjorde for Svendborg Kommune 161,8 mio. kr., og udover prisfremskrivning forventes rammen for 2025 at ligge på et reduceret eller samme niveau.

Set i lyset af kommunens økonomi samt med udsigt til en stram finanslov, kommuneaftale samt overholdelse af anlægsloft, vil der være behov for at anlægsbudgettet i 2024-28 inkl. overførsler fra 2023 periodiseres med henblik på at opnå et realiserbart anlægsbudget, der samtidig giver mulighed for at prioritere nye anlægsbehov.

Anlægsprocessen er i foråret derfor primært fokuseret på justeringer af det nuværende budget med det formål fortsat at danne et aktuelt og realistisk anlægsbudget, som kan danne udgangspunkt for de efterfølgende politiske drøftelser.

I forlængelse af ovennævnte afholdes der anlægsseminar den 30. april 2024, hvor administrationen fremlægger forslag til et prioriteret anlægsbudget 2024-2028. Forslaget vil være fokuseret på et prioriteret anlægsbudget for 2024, som flugter med kommunens vejledende anlægsramme på 161,8 mio. kr. – blandt andet ved overførsel af anlægsprojekter til 2025.

Jf. tabellen ovenfor udgør bruttoanlægsbudgettet 187,5 mio. kr., og Svendborg Kommune ligger i udgangspunktet væsentlig over den forventede ramme for 2025, hvortil kommer

overførsler fra 2024. Prioritering af anlægsbudgettet 2025 vil derfor spille en central rolle i de politiske budgetforhandlinger

Anlægsseminar/temamøde forud for kommunalbestyrelsens møde den 30. april 2024:

- Præsentation af anlægsbudget 2024-28
 - o Anlægsbudget 2024 inkl. overførsler fra 2023 jf. koncernrapport pr. 31.3.2024
 - o Teknisk anlægsbudget 2025-28 herunder forslag til realistisk anlægsbudget.
 - o Nye anlægstemaer
- Finansieringsmuligheder:
 - o Omprioritering inden for nuværende ramme
 - o Lånemuligheder.
- Politisk drøftelse og prioritering

Senest på møderne i juni fremsender fagudvalgene forslag til udvidelser til/omprioritering af anlægsbudgettet.

På kommunalbestyrelsens budgetseminar den 25. juni 2024 vil der være en præsentation af kommunens anlægsbudget 2024-28 samt nye anlægstemaer fra fagudvalgene.

Budgetseminar 25. juni 2024:

- Forventet regnskab 2024 jf. koncernrapport pr. 31. marts 2024
- Kommuneaftalen for budget 2025.
- Præsentation af anlægsbudget for 2024 – 2028 samt nye anlægstemaer fra fagudvalgene.
- Status udgifter afledt af demografi, udfordringer og eventuelle spareforslag.

8.2. Nye anlægsprojekter/-temaer og finansiering

Finansiering af kommunens anlægsbudget sker primært via overskuddet på kommunes ordinære drift.

Hertil kommer, at der på udvalgte områder automatisk er låneadgang til anlægsudgifter. Det vedrører bl.a. udgifter til energiinvesteringer, byfornyelse, havnerelaterede udgifter, køb af jord m.m.

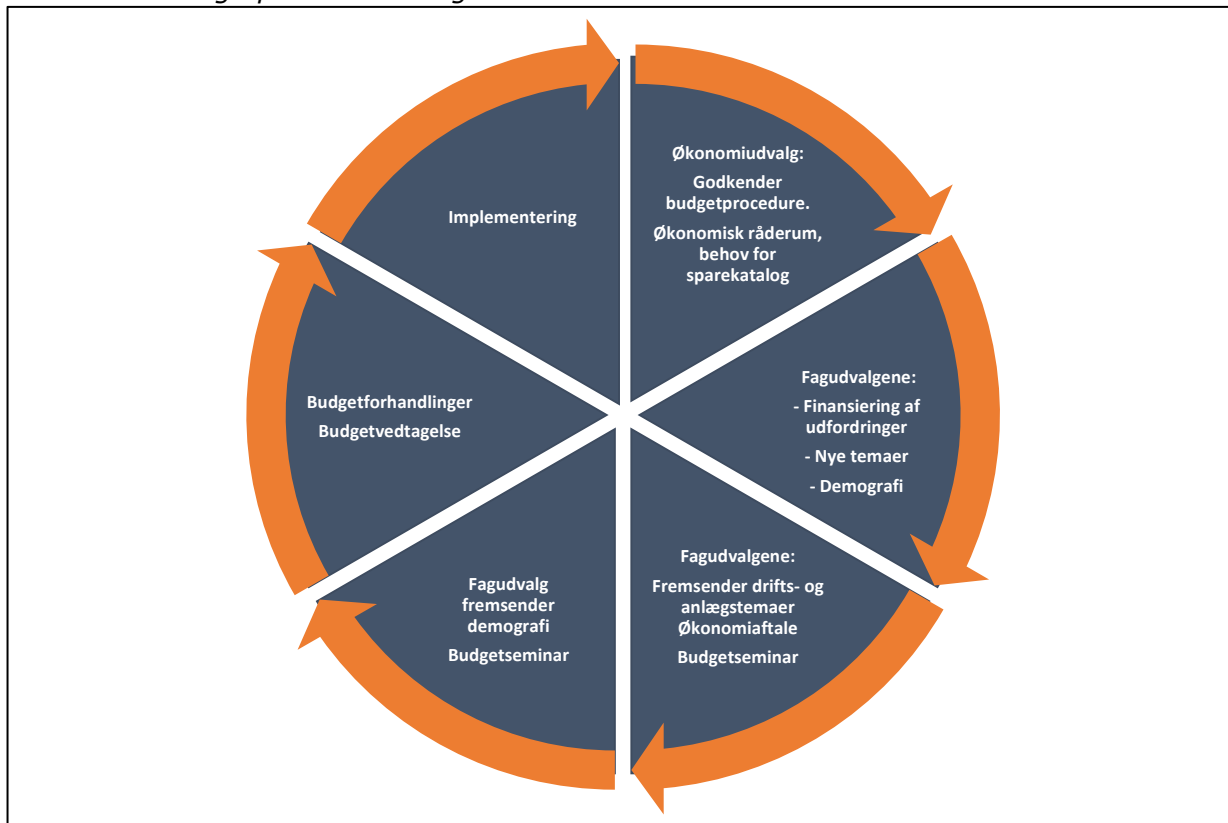
Hvis den kommende kommuneaftale giver mulighed for at søge om lånedispensation til nye anlægsprojekter, vil svar først foreligge ultimo august/primio september.

9. Overordnet budgetproces

Den overordnede proces for budget 2025 har, som nævnt indledningsvis, primært fokus på sikring af kernevefærdien inden for rammerne af den økonomiske politik.

I lighed med tidligere år er budgetproceduren tilrettelagt således, at fagudvalgene i foråret drøfter temaer, indsatser, spareforslag m.m., og at fagudvalgene senest på junimøderne fremsender ønsker, der skal indgå i de politiske forhandlinger frem til budgetvedtagelsen. Processen for 2025 vil i hovedtræk forløbe således:

Overordnet budgetproces for budget 2025:

I vedlagte bilag 1 er vist den overordnede tidsplan for udarbejdelse af budget 2025.

Det politiske arbejde

Den 20. februar 2024 fastlægger Økonomiudvalget de overordnede rammer for budgetarbejdet gennem vedtagelsen af budgetproceduren. På mødet vil Økonomiudvalget få forelagt status på kommunens økonomi, herunder økonomisk råderum for budget 2025-28,

Der afholdes anlægsseminar evt. som temamøde forud for Kommunalbestyrelsens møde den 30. april 2024.

I juni 2024 indgår der en drøftelse mellem Økonomiudvalget og Hoved-MED. Endvidere indgås økonomiaftale mellem regeringen og KL, og de foreløbige økonomiske konsekvenser præsenteres for Kommunalbestyrelsen på budgetseminaret den 25. juni 2024.

Primo august foreligger en samlet økonomisk vurdering af økonomiaftalens konsekvenser for Svendborg Kommune, som forelægges Økonomiudvalget den 20. august 2024.

Den 27. august 2024 afholdes budgetseminar for Kommunalbestyrelsen, hvor kommunalbestyrelsen vil få en status på det økonomiske budgetgrundlag, en gennemgang af materialet til budgetmappen, samt Direktionens forslag til 1. behandling.

Opstarten på de politiske forhandlinger er planlagt til at finde sted den 18. september og forventes afsluttet senest i weekenden 21. – 23. september 2024.

Fagudvalgenes rolle:

Når Økonomiudvalget har godkendt den overordnede budgetprocedure, fastlægger fagudvalgenes efterfølgende inden for disse rammer deres egen budgetprocedure. Jo tidligere processen startes, jo mere tid til drøftelser i fagudvalgene samt inddragelse af brugere og medarbejdere/MED-organisationen.

Frem til fagudvalgsmøderne i juni har fagudvalgene løbende drøftelser omkring det indholdsmæssige, og samtidig skal fagudvalgene løbende foretage nødvendige tilpasninger/omstillinger af udvalgets aktiviteter jf. principperne for rammestyling. Dette kan være med udgangspunkt i drøftelser om nye temaer og/eller indsatser, der understøtter vedtagne politikker, ønsker fra interessegrupper samt eventuelle særlige budgetmæssige udfordringer, samt finansiering heraf.

Rammestyriingsprincippet fastholdes – dvs. at udvalgene selv skal finansiere udfordringer inden for udvalgets ramme, men at udgifter afledt af demografien forventes finansieret af kommuneaftalen.

Økonomiudvalget har fastlagt, at hvert fagudvalg kan fremsende maks. 3 temaer/udvidelsesforslag vedr. serviceudgifter. I forlængelse af kommuneaftalen drøftes afsættelse af evt. prioriteringspulje til medfinansiering af temaer, herunder omfang og finansiering af puljen.

Økonomiudvalget har anmodet administrationen om på et kommende møde at fremlægge et forslag til, hvorledes man kan skabe muligheder for en tværgående politisk prioritering.

Fremsendelse af tema/udvidelsesforslag godkendes senest på fagudvalgsmøderne i juni med efterfølgende fremsendelse til budgetforhandlingerne

Senest på augustmøderne fremsender fagudvalgene beskrivelser vedr. udgifter afledt af den demografiske udvikling.

Når budgettet er vedtaget, udarbejder fagudvalg bidrag til Service og Økonomi, der er kommunens budgetpublikation, der beskriver udvalgets område herunder en oversigt over udvalgets politikker og strategier med angivelse af indsatser/mål for de(t) kommende år. Bidraget forelægges fagudvalget senest i december, hvor fagudvalget samtidig fastlægger proces for udmøntning af budget og indsatser.

10. Borger- og medarbejderinddragelse m.m.

10.1 Inddragelse og høring af borgere

I budgetproceduren er der lagt op til, at Økonomiudvalget på sit møde den 18. juni 2024 træffer beslutning om, hvorvidt der skal afholdes borgermøde i forbindelse med budget 2025.

Ved udarbejdelse af eventuelle besparelsesforslag skal fagudvalgene sikre, at der bliver tilrettelagt en høringsfase for de høringsberettigede parter.

10.2 Inddragelse og høring af medarbejdere

Der skal i de enkelte områder, institutioner og afdelinger ske medarbejderinddragelse i forbindelse med budgetlægningen jf. MED-reglerne.

Budgetprocessen er tilrettelagt med henblik på at sikre en kobling/videreformidling mellem de forskellige MED-udvalg.

1) Lokal-MED

De lokale MED-udvalg drøfter i starten af året de overordnede forudsætninger for budgettet på det pågældende område og eventuelle ønsker eller forventninger til ændringer og nye tiltag. Udgangspunktet for drøftelserne er det seneste vedtagne budget. Det er vigtigt, at der på de enkelte fagudvalgsområder tilrettelægges en proces, der sikrer en kobling

mellem lokal-MED og sektor-MED, så informationer videresendes og indgår i drøftelserne på sektor-MED.

2) Sektor-MED

Datoerne for inddragelsen af sektor-MED skal fremgå af tidsplanerne for de enkelte fagudvalgs budgetbehandling. Disse skal være afpasset i forhold til, at eventuelle bemærkninger kan videreformidles og indgå i drøftelserne på hoved-MED jf. datoerne under punkt 3.

3) Hoved-MED

Der er forudsat flg. datoer for drøftelse af budget 2025 i Hoved-MED:

Tid	Aktivitet
19. Marts 2024	Møde HMU: Orientering og drøftelse vedr. budgetproceduren for 2025
14. Juni 2024	Møde HMU: Orientering og drøftelse vedr. budgetlægningen
18. Juni 2024	Dialogmøde med Økonomiudvalget
25. Juni 2024	Deltagelse i budgetseminar
27. August 2024	Deltagelse i budgetseminar
20.8 eller 10.9.2024	Dialogmøde med Økonomiudvalget
6. September 2024	Møde HMU: Orientering og drøftelse vedr. budgetlægningen
Ultimo september 2024	Orientering og drøftelse af budgetforlig
25. Oktober 2024	Møde HMU: Drøftelse af vedtaget budget 2025 og evaluering af budgetprocedure for 2025
6. December 2024	Møde HMU: Input til budgetprocedure for 2026

Bilag 1: Tidsplan for budget 2025

Dato	Aktivitet
30. januar.	HMU: Orientering om principper og pejlemærker for budget 2025.
20. februar	Økonomiudvalg: Budgetprocedure 2025 godkendes. Foreløbige ændringer til teknisk budget Drøftelse af økonomisk råderum samt behov for økonomisk råderum. Værktøjer til realisering af økonomisk råderum herunder kommunens effektiviseringsstrategi, nøgletal, budgetanalyser m.m.
Marts	Fagudvalg: Fagudvalg tilrettelægger deres egen budgetproces
19. marts	HMU: Orientering og drøftelse af budgetprocessen
Marts til juni	MED-organisationen inddrages vedr. spareforslag
19. marts	Økonomiudvalg: Regnskab 2023: Drifts- og anlægsoverførsler til 2024
26. marts	Kommunalbestyrelsen: Regnskab 2023: Drifts- og anlægsoverførsler til 2024
Medio april	Fagudvalg: Fagudvalg drøfter egne temaer/indsatser og udfordringer inkl. finansiering, samt vurdering af demografisk udgiftspres.
23. april	Økonomiudvalg: Regnskab 2023 indstilles til Kommunalbestyrelsen. Budget 2025 - status
30. april	Kommunalbestyrelsen: Godkendelse af regnskab 2023 Temamøde anlægsbudget 2024-28
Primo maj	Fagudvalg: Fagudvalg drøfter egne temaer/indsatser og udfordringer inkl. finansiering, samt vurdering af demografisk udgiftspres.
21. maj	Økonomiudvalg: Forventet regnskab 2024 jf. koncernrapport pr. 31.3.2024.
Medio juni	Kommuneaftale forventes at foreligge
Primo juni	Fagudvalg: Fagudvalg drøfter egne temaer/indsatser og udfordringer inkl. finansiering, samt vurdering af demografisk udgiftspres. Fagudvalg fremsender foreløbig beregninger vedr. demografisk udgiftspres, samt maks. 3 forslag til temaer/indsatser. Forslag til udvidelser til/omprioritering af anlægsbudgettet fremsendes til Økonomiudvalg.
18. juni	Økonomiudvalg: Drøftelse med HMU Status budget 2025: <ul style="list-style-type: none"> - Orientering om kommuneaftale. - Program for budgetseminar 25. juni og 27. august samt evt. afholdelse af borgermøde i august/september - Anlægstemaer
25. juni	Kommunalbestyrelsen, direktion og MED-Hovedudvalg - Budgetseminar: Orientering om kommuneaftale. Status kommunens økonomi Anlægstemaer

Bilag 1: Tidsplan for budget 2025

Dato	Aktivitet
Medio august	Fagudvalg: Senest på augustmøderne fremsender fagudvalgene beregninger vedr. demografisk udgiftspres.
20. august	Økonomiudvalg: Drøftelse med HMU (evt. først 10.9.) Budget 2025 – status. Budgetnotat drøftes. Fastlæggelse af proces for politiske budgetforhandlinger. Program for kommunalbestyrelsens budgetseminar
21. august	Materiale til budgetseminar udsendes
Ultimo august	Svar på ansøgning om lån og særtilskud
27. august	Kommunalbestyrelsen, direktion og MED-Hovedudvalg <i>Budgetseminar:</i> Økonomisk status, gennemgang af budgetmappen. Direktionens budgetforslag til 1. beh.
September	Eventuelt afholdelse af borgermøde
10. september	Økonomiudvalg: Budgetforslag til 1. behandling Forventet regnskab 2024 jf. koncernrapport pr. 30. juni 2024
17. september	Kommunalbestyrelsen: Budgetforslag til 1. behandling
18. september	Alle partier: Opstart på politiske budgetforhandlinger
21. – 22. september	Politiske budgetforhandlinger afsluttes
23. september	Frist for fremsendelse af ændringsforslag senest 23:59
1. oktober	Økonomiudvalg: 2. behandling
8. oktober	Kommunalbestyrelsen: 2. behandling
November og december	Fagudvalg: Bidrag til Service og Økonomi Fagudvalg drøfter implementering af nye budgettiltag.
November/december	Direktion og HMU: Evaluering af budgetproceduren for budget 2025 samt input til budget 2026.
12. december	Økonomiudvalg: Service og Økonomi godkendes Eventuelle udvalgsfordelte besparelsepuljer indstilles til Kommunalbestyrelsen. Evaluering af budgetprocedure budget 2025

Bilag 2: Anlægsbudget 2025-2028

Netto - 1.000 kr. (2024-priser)	Lån		2025	2026	2027	2028
Veje, Stier og Parkering			28.910	25.635	21.955	21.955
Affaldssorteringssystem i Byrum		2	262			
Skattergade, etablering af jernbaneoverskæring		1		2.680		
Cykelstier og gangstier - Sammenhæng		1	500	1.000		
Cykelstier		1	1.500	1.500	1.500	1.500
Veje - funktionsudbud (kontrakt til 2027) og partnering (kontrakt til 2025)		3	18.234	17.607	17.607	17.607
P-hus		3	5.200			
Parkeringspulje		2	448	448	448	448
Midlertidig parkering ved SIMAC		3	118	118	118	118
Rådighedsbeløb trafikikkerhed og cykelfremme		1	1.569	1.569	1.569	1.569
Renovering af signalanlæg		3	713	713	713	713
Trafikkerhedsprojekter 2022		1	157			
Akutte trafikikkerhedsprojekter 2023		1	209			
Grøn omstilling			28.728	28.897	9.237	7.893
Udmøntning af CO2-reduktionsplan 2021-30 - Varmepumper	X	2	6.472	6.472	4.479	4.479
Udmøntning af CO2-reduktionsplan 2021-30 - Biler		2	1.455	1.461	1.461	1.461
Etablering af stenrev i det Sydfynske Øhav		2	393	393	393	
Klimasikring med fokus omkring Sønder Havn	X	2	17.385	16.429		
Natura 2000-indsatsen		2	725	725	726	724
Naturpleje - Primært skovrejsning (heraf 693 tkr./år bundne)		3	1.178	1.178	1.178	1.229
Naturgenopretning i relation til biodiversitet		2	1.120	2.239	1.000	
Land-, By- og Havneudvikling			12.970	6.224	5.896	5.896
Svendborg Havn, analyse m.v.	X	2	4.065	4.065	4.065	4.065
Almene boliger		2	4.185			
Samfundspuljen		2	2.354	1.831	1.831	1.831
Byfornyelse - rådighedsbeløb	95%	2	2.366	328		
Kultur, Fritid og Idræt			11.366	9.274	524	524
Teater på havnen		3	8.750	8.750		
Forsamlingshuse - aktiviteter		1	262	262	262	262
Fælles kunstofbane Østre bydel		2	2.092			
Renovering af klubhuse		1	262	262	262	262
Vedligehold og nybyg			105.486	78.992	47.456	47.456
Mangfoldige læringsmiljøer		1	1.000	1.000	1.000	1.000
Daginstitutioner - sikkerhedsmæssige tiltag		3	2.600	2.600	2.600	2.600
Bolighandlingsplan udv. plejeboliger, ældreomr.		3	10.611			
Erstatningspladser Caroline Amalie anvendelse		3	7.323	5.474		
Ny el-færge til Skarø/Drejøj og ladeanlæg	X	2	31.190	400		
Havn - rådighedsramme	X	2	2.793	2.793	2.793	2.793
Efterslæb på havnens anlægskonstruktioner	X	2	10.000	10.000	10.000	10.000
GEO-Havnepark	(x)	2	3.139	18.162		
Pulje til vedligeholdelse af ejendomme m.m.		1	34.753	30.517	30.517	30.517
Ribers Gaard		1		7.500		
Tilsl. Kommunale bygn. til fjernvarme i Ollerup..	X	3	2.077			
Brandhaner		3		546	546	546
Administration			0	8.000	10.000	30.000
Budgetforlig 2024		1		8.000	10.000	30.000
Samlet anlægsramme - udgifter			187.460	157.022	95.068	113.724
Samlet anlægsramme - indtægter			0	0	0	0
Samlet anlægsramme - netto			187.460	157.022	95.068	113.724

1. Ikke bundne 2. Delvis bundne 3. Uomgængelige